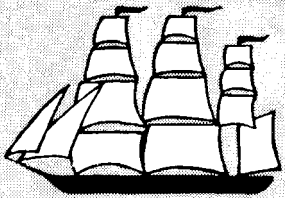

DRIEMASTER

Verduffing

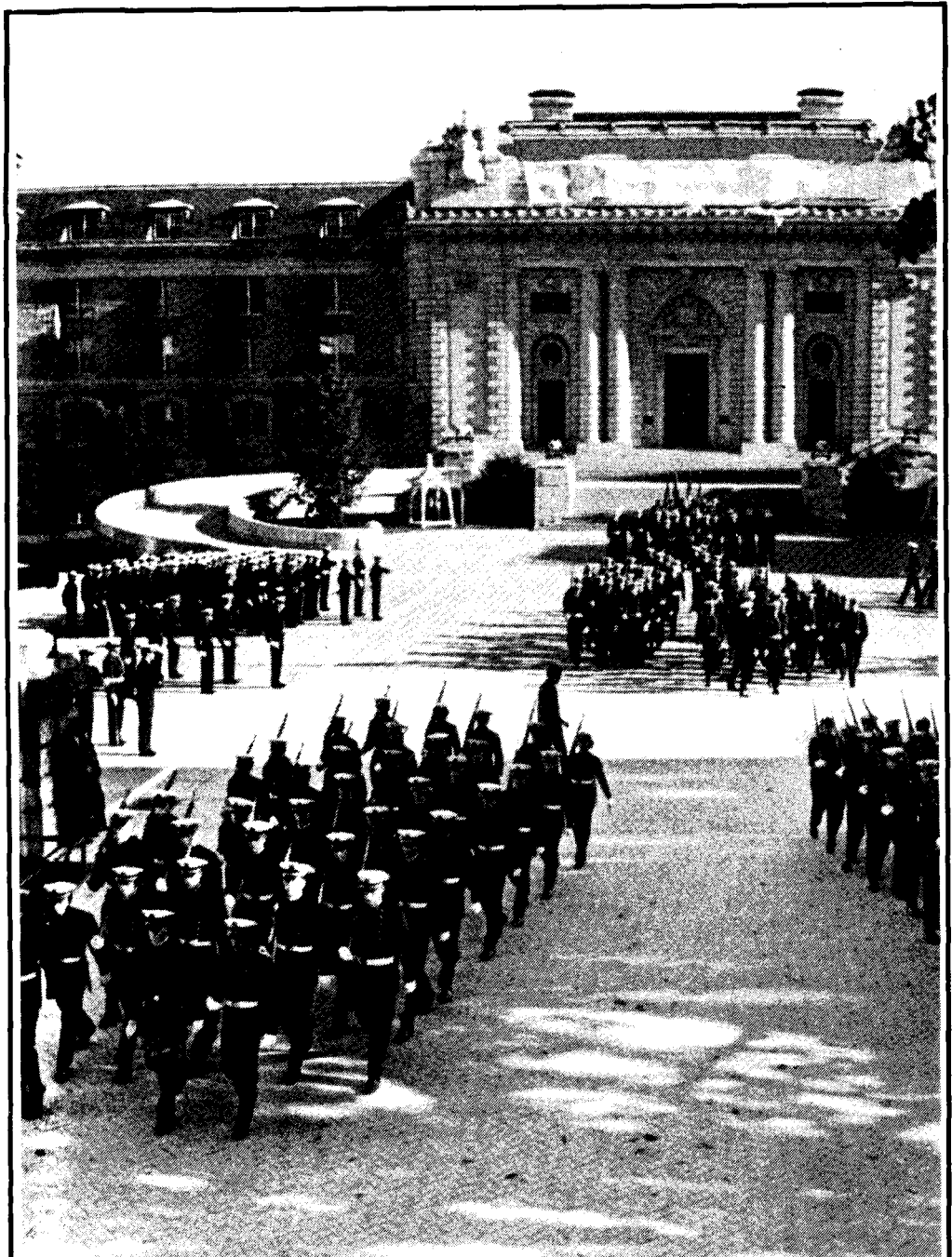
Ready for
protecting democracy

Actuele moties:
ONZIN!!!

Congres of
stoelendans?

Vijf jaar „LEF”

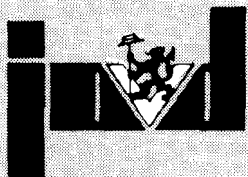
En verder

READY FOR PROTECTING DEMOCRACY

Een impressie van de opleiding aan de U.S. Naval Academy
in het buitenlandsbeleid van de V.S.

februari 1988

Jaargang 40

ADRESSEN

REDACTIE "DRIEMASTER": OLSTGRACHT 69 1315 BH ALMERE

Telefoon: - kantooruren: 070-492908
's avonds: 070-635853 (19 - 21.00)
weekends: 03240-41839

HOOFDBESTUUR, ALGEMEEN SECRETARIAAT en LEDEN-ADMINISTRATIE:

PRINS HENDRIKKADE 104, 1011 AJ AMSTERDAM
Telefoon: - 020-242000, gesloten in de week-
einden en op maandagochtend en vrijdagmiddag

Hoofdredacteur: Hans Deden

Redacteurs: Edwin Pol, Walter Römeling en Joan Ypma

maand:	deadline:	week van verschijning:
MAART	5 februari	1 ^e week maart
APRIL	11 maart	2 ^e week april
MEI	22 april	3 ^e week mei
SEPTEMBER	12 augustus	1 ^e week september
OKTOBER	9 september	1 ^e week oktober
NOVEMBER	7 oktober	1 ^e week november
DECEMBER	11 november	1 ^e week december

De deadlines in dit schema zijn allen vrijdagen. Op deze data dient uw ingezonden copy 's avonds om 18.00 uur aanwezig te zijn op het redactie-adres. Te late copy wordt nog slechts in aanmerking genomen voor volgende nummers.

Interim-hoofdbestuur

VOORZITTER:	Annette Nijs (015-145034) Coenderstraat 23 2613 Delft
ALGEMEEN SECRETARIS:	Fabienne Bont (030-732727) Van Lieflandlaan 32 3581 PE Utrecht
PENNINGMEESTER:	Jan van der Laag (05208-66395) postbus 24 8064 ZG Zwartsloot
VICE-VOORZITTER POLITIEK:	Bas Bekker (050-732793) Koolstraat 42a 9717 KE Groningen
VICE-VOORZITTER ORGANISATIE:	Jeroen Princen (010-4141728) Robert Baeldestraat 158a 3061 TP Rotterdam
SECRETARIS FORMING EN SCHOLING:	Ernst van Splunter (050-180775) Gekkingestraat 39-35 9711 JP Groningen
INTERNATIONAAL SECRETARIS:	Annelies Meybaum (02975-62323) van Eerbeeklaan 8 1422 GG Uithoorn
POLITIEK SECRETARISSEN: (ecologisch & welzijn)	Hayo Schultink (053-356752) Laarssingel 22-2 7514 ES Enschede
(sociaal-economisch)	Mark Aalders (010-4141360) Van Meekerenstraat 74d 3034 GD Rotterdam
(bestuurlijk-juridisch)	Jeroen Pliester (030-317869) Nicolaasstraat 1A bis 3512 XD Utrecht
SECRETARIS ORGANISATIE:	Ward van Dijk (020-433083) Uilenstede 66-246 1183 AK Amstelveen
SECRETARIS PUBLIC RELATIONS /PROMOTIE & LEDENWERVING:	Jort Kelder (035-48930) Kastanjelaan 28 1214 LJ Hilversum

IN DIT NUMMER:

Verduffing

3

RUTTE (Column) over de verschraving van het politieke leven.

Ready for protecting democracy

4

EDWIN POL sluit zijn Amerikaanse serie af met een bezoek aan de NAVAL ACADEMY, het Amerikaanse KIM.

Actuele moties: ONZIN!

7

JAN VAN GILSE over één van de bekendere congresfenomenen.

Congres of stoelendans?

9

VERSLAGEN van de afgelopen twee turbulente verenigingsmaanden.

Vijf jaar „LEF“

14

"LEF" vierde in november haar eerste lustrum. Dáár konden we niet aan voorbij gaan.

En verder.....

het tegenbezoek van de JULI's uit West-Berlijn aan Noord, kortingsbonnen, beginselverklaring van de JOVD, ingezonden stukken en helemaal achteraan de langverwachte Resolutietekst + Congresbon FLEVOHOF. Als dat maar vóór het congres aankomt!

Redactioneel

"DRIEMASTER" is deze keer ongeveer een maand te laat. Hierdoor konden allerlei evenementen, zoals districtscongressen, niet meer tijdig worden aangekondigd. Hoe kan dat nou?

Voor de productie en de verzending van "DRIEMASTER" heb je de adressenuitdraai van het Algemeen Secretariaat nodig (of de acceptgiro, zoals voor dit nummer), en die maak je met de computer + printer van het Algemeen Secretariaat (zo ongeveer de enige technische faciliteit waarvoor ik van de JOVD afhankelijk ben, hd), die dus stuk is. Edoch, er wordt hard aan gewerkt, hopelijk is deze vertraging dan ook incidenteel (ik durf niet "éénmalig" te zeggen).

Moet je hard zijn om te overleven?

Onverschillig voor de wanhoop

En onkwetsbaar voor verdriet

Met geen ander doel om naar te streven

Dan ieder voor zichzelf, verschanst op zijn eigen gebied

Met niemand iets te maken

Koel berekenend schaken

Op kansen blijven loeren

Om de andere te vloeren

Dan zal je overleven

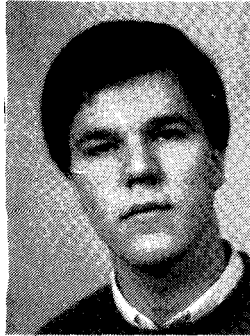
Maar LEVEN is dat niet.

(Paul van Vliet)

VERDUFFING

Mark Rutte

Het politieke "midden" is stampvol. Van oudsher bevonden zich daar de christelijke partijen die samengingen in het CDA. Eind jaren '70, met het kabinet Van Agt-Wiegel, leek het CDA te gaan schuiven. Een meer conservatieve koers. Dit werd zeer duidelijk in 1982 toen het kabinet Van Agt-den Uyl al na acht maanden sneuvelde. En daarna: een constante stroom, onstuitbaar, van samenwerking CDA-VVD.

samenleving en zal zich verder beperken tot het schuiven der maatschappelijke panelen.

Verduffing dus. De politieke tegenstellingen verdwijnen en dus ook felle discussies. Binnen ons parlementaire systeem waren we daar al een tijdje aan gewend. Partijen konden elkaar in verkiezingstijd verketteren, maar moesten daarna wel weer in één regering samenwerken. "Engelse toestanden" met twee polariserende partijen kennen we hier niet. (De Engelsen raken volkomen in paniek wanneer ze uit drie partijen moeten kiezen) Maar toch ... Het kon er in de Nederlandse politiek hard aan toe gaan. Partijen streden voor hun (vermeende) achterban.

Het CDA dus weg uit het midden. De VVD ziet zich geplaatst voor een dilemma: naar de opvattingen van het electoraat bevindt deze partij zich op de rechtervleugel. Daar blijven kan betekenen dat de VVD terecht komt in de politieke berm. Van de wal in de sloot. Het gebied tussen CDA en klein rechts is immers niet groot meer. Zodat de VVD het alleen nog zou moeten hebben van het liberale deel van de kiezers dat verder weinig keus heeft. De huidige koers van de partij is duister: flirten met Wim Kok lukt Voorhoeve niet echt, maar hij probeert het wel. Aan de andere kant zegt hij nog geen discussie te willen over toekomstige samenwerking zolang de huidige coalitie nog functioneert. Dat is op zich begrijpelijk. Maar het scheidt weinig duidelijkheid.

Laten we de hand in eigen boezem steken: waar is de tijd gebleven dat JOVD-hoofdbesturen werden weggestuurd vanwege hun POLITIEKE standpunten? TE links of TE gematigd? En de vereniging uit elkaar dreigde te spatten door hoog opgelopen politieke meningsverschillen? De vereniging is nooit uit elkaar gespat, maar dergelijke debatten werden op het scherp van de snede gevoerd en namen ons mee terug naar de essenties van ons bestaan. Plato meende dat politiek leiderschap niet op de weg van de mens lag. Maar wat betekent dat voor de politieke discussie?

Het aardige van een koersdiscussie is echter dat de VVD helemaal geen keuze heeft. Het liberale deel van de VVD-kiezers zal deze partij het liefste in het midden zien. En het meer conservatieve deel zal worden geconsumeerd door het CDA. Voor deze mensen leverde het oude CDA een probleem op. Te christelijk en te links. Maar beide kwalificaties zijn voor het huidige appél niet meer van toepassing. En de PvdA? Die heeft zich neergelegd bij de kapitalistische

Het is logisch dat alle grote politieke stromingen in Nederland zich heroriënteren op hun positie in een maatschappij die meer nog dan vroeger sterk verandert. Maar laten we er in vredesnaam voor waken dat dat betekent dat we het HIC ET NUNC als vaststaand gegeven aanvaarden. Waaraan hoogstens nog wat geslepen kan worden. Politiek kan wel degelijk enige invloed uitoefenen op de inrichting van onze samenleving. Dat moeten alle partijen vanuit hun eigen invalshoek bekijken. En dat mag best gepaard gaan met enige bevlogenheid.

— JOVD-VARIA —

JULI'S in Noord

Donderdag 15 t/m 19 oktober stond in het teken van het tegenbezoek dat de Duitse Jonge Liberalen (JULI's) uit Berlijn aan het district Noord aflegden. Zo'n twintig van hen hadden zich opgegeven voor dit bezoek aan Groningen.

ANDRIES BROUWER

Donderdagavond werden de JULI's door het districtsbestuur ontvangen en volgde er een lezing over de Nederlandse (gemeentelijke en provinciale) politiek door dhr. Evenhuis. De avond werd afgesloten in één van de vele gezellige café's van Groningen.

Vrijdag's, in alle vroegte, werd er naar Den Haag gereisd, waar in de fractiekamer van de VVD dhr. Bolkestein uitleg gaf over het reilen en zeilen van de Nederlandse politiek. De groep werd vergezeld van twintig JOVD'ers die dit ook wel mee wilden maken. Het bezoek aan Den Haag werd afgesloten met een kleine rondgang door de Tweede Kamer.

Na een korte lunch ging het verder naar Amsterdam, waar Internationaal Secretaris Annelies Meybaum (nog steeds actueel, hd.) wachtte voor de rondvaart. Amsterdam werd afgesloten met een bezoek aan de pizzeria.

Het programma zaterdag's was iets gewijzigd, doordat de gastspreker van het provinciaal bestuur niet kon. Daarom ging het gezelschap naar de zeehondjes in Pieterburen en werd de Waddenzee bezichtigd. 's Middags werd een interessante discussie gehouden over de Duitse éénwording. Door tijdgebrek kon deze discussie helaas niet goed worden afgerond: er moesten namelijk nog twee onderwerpen aan de orde komen.

De vrije zaterdagavond, die in het uitgaansleven van Groningen werd besteed, gaf het idee in van een jaarlijks terugkerend bezoek aan alkaars afdeling. De afsluiting van het bezoek vond plaats door middel van een rondleiding door Groningen (des zondagmorgens), waarna om 12.00 uur afscheid werd genomen van de gasten, zodat ze nog op een redelijk tijdstip Berlijn zouden kunnen bereiken.

Uit de politieke keuken van de USA, deel 2 READY FOR PROTECTING DEMOCRACY

**Wapen
Naval
Academy**

De speciale USA-reportages voor "Driemaster" zijn ten einde. Het laatste deel van deze serie geeft een indruk van de militaire training aan de Naval Academy en enkele ideeën die de Amerikaanse buitenlandse politiek beheersen. "Driemaster"-redacteur Edwin Pol kreeg hiertoe in Annapolis, Maryland een rondleiding over de terreinen van het opleidingsinstituut. Hij spreekt zijn dank uit aan de Amerikaanse ambassade en andere VS-autoriteiten die deze serie mogelijk hebben gemaakt.

door Edwin Pol

Het blijft heet in de Golf; zeker niet alleen in letterlijke zin. De twee kwaden, Irak en Iran, die elkaar met felle verbetenheid bestrijden, hebben met hun ziekelijke bloeddorst bewerkstelligd dat onschuldigen het slachtoffer zijn geworden van hun oorlog. In de Perzische Golf riskeren bemanningsleden van tankers van diverse nationaliteiten iedere dag hun leven door de olie te vervoeren door deze vaargeul; ze vormen een geliefkoosd object voor rondvliegende raketten, meestal door een Iraanse hand gericht en afgevuurd. Een presentje van de ayatollah Khomeini, die daarmee het duel met zijn buurman tot een groots regionaal conflict heeft uitgebouwd en de aandacht heeft getrokken van "satan nummer één", de Verenigde Staten van Amerika. Immers, olie via de Perzische Golf-route vormt een belangrijke ader van het hart van de vrije westerse beschaving. De USA, arsenaal der democratie, twijfelde mede daarom niet wat haar rol in deze kwestie zou worden: zij bood terstond militaire hulp aan, om de olietoevoer gaande te houden. Daarmee begon de Reagan-administratie aan een nieuwe, riskante onderneming in de buitenlandse politiek. Er volgden blunders, beschietingen, misverstanden over tot hoever de Amerikaanse bijstand zou gaan en sommigen wezen naar de slimme rol die Koeweit in dit steekspel had gespeeld. Is dit een doldrieste stap van onze Atlantische bondgenoot? Dat is een discussie waard; echter niet in dit artikel. Feit is, dat de USA opnieuw tot actie overging in een gebied waar onschuldige mensenlevens op het spel staan en de belangen van "het westen" op een onrechtvaardige wijze gevaar lopen. Terwijl menig Europees bondgenoot aanvankelijk vanachter de geraniums toekeek hoe de Amerikanen voor de zoveelste maal de hete kastanjes uit het vuur gingen halen, begon het deze zomer en met name in het najaar bij deze staten te dagen dat het ook hun belangen zijn die op het spel staan en dat het dan wel heel erg onfatsoenlijk zou zijn om de Yankees het wespennest alleen in te sturen.

Dit was even een blik op een strijdtoneel in de wereld waar de Amerikanen van zich doen spreken. Wie zijn die mannen en vrouwen uit de Nieuwe Wereld, die met hun harde militaire militaire training er mede voor zorgen dat ook wij in West-Europa rustig kunnen gaan slapen onder de paraplu van hun bescherming? Waar vindt hun educatie plaats, die hen onder meer capabel maakt om de vrije waterwegen open te houden? Daarvoor moeten we in de USA zelf zijn. Daar liggen de beroemdste opleidingsinstituten. JOVD-Driemaster werd op één daarvan ontvangen: de Naval Academy. Een kijk achter de schermen van deze instelling, en tot slot een gesprek met een medewerker van het State Department, die de relatie Amerika-West-Europa onder de loep neemt.

De Naval Academy is een undergraduate college van de U.S. Navy. Het opleidingscentrum, een enorm wit gebouwencomplex met uitgestrekte sportterreinen, ligt aan de Severn River, een zijrivier van de Chesapeake Bay. In 1845 werd de academie hier gesticht door secretary of the Navy, George Bancroft. Het instituut werd door de jaren heen aangepast aan vernieuwde technieken en tactieken, maar de fundamentele opdracht bleef onveranderd: het moreel, mentaal en lichamelijk voorbereiden van de studenten op hun taak van professionele officieren in de zeemacht. Tijdens de burgeroorlog (1861-1865) verhuisde de academie tijdelijk naar Newport in Rhode Island, Amerika's kleinste staat. Vervolgens kwam ze weer terug in haar huidige verblijfplaats: Annapolis,

hoofdstad van Maryland en op een steenworp afstand van Washington D.C. Wie hier wordt gekeurd en vervolgens aangenomen, ziet een dienstverband van vier jaren tegemoet (tijdens de beide wereldoorlogen werd de opleiding met één jaar beknot). In 1975 besliste President Gerald Ford dat vrouwen eveneens hun kunnen op het Navy-gebied mogen tonen; in 1980 studeerden de eerste vrouwen af.

De studenten, midshipmen genaamd, hebben hun eerste kennismaking met de training tijdens plebe summer, die aan het eerste jaar (de "fourth class"!)-voorafgaat. Tijdens deze korte cursus kan men zich bezinnen of men wel geschikt is voor de opleiding. Wie dan ja zegt zal het de volgende jaren over het algemeen wel redden.

Na tien maanden mogen de 'groentjes' van het plebe year zichzelf first classmen noemen. Nu komen de midshipmen in aanraking met de zee. Tijdens de derde zomer wordt de aandacht gericht op de vier specialisaties binnen de U.S.-Navy, te weten: oppervlaktestrategieën, opereren met onderzeeërs, luchtgevechten en het befaamde Marine Corps (vgl. Korps Mariniers, hd). Iedere student zal zich oriënteren op het onderdeel waarvoor hij of zij zichzelf het meest geschikt acht. De leiderschapskwaliteiten worden verbeterd door de oudere-jaars plebes te laten trainen; het bewustzijn om te willen winnen wordt gescherpt door middel van sportwedstrijden. Een klassieker is de Army-Navy-game die ieder najaar in Philadelphia wordt gehouden. De krijgsmachtssdelen gunnen elkaar daarbij het licht in de ogen niet: de concurrentie tussen hen is moordend.

Een belangrijk onderdeel tijdens de vier jaar is het Honor Concept, dat erop is gericht om van de midshipmen waardige individuen te maken die niet liegen, zwendelen of stelen. Iedere student wordt geacht zijn leven naar dit concept te richten, opdat zijn leven een hoge waarde verkrijgt binnen de samenleving.

Alle midshipmen worden getest op het gebied van fysieke kracht en uithoudingsvermogen, zwemmen, boksen, worstelen, gymnastiek, afstandlopen en het kunnen nemen van stormbanen ("obstacle course"). Vrouwen participeren in het gehele programma, zij het dat boksen en worstelen zijn vervangen door schermen en zelfverdediging. Wie zich een uitgesproken talent toont op het theoretische vlak, kan worden uitverkoren voor het verrichten van (wetenschappelijk) onderzoek op verschillende terreinen, zoals wiskunde, computerkunde en natuurwetenschappen.

Op graduation day is het zover: de geslaagden mogen in dienst treden (vijf jaren is verplicht). Familieleden en vrienden komen naar het Navy-Marine Corps Memorial Stadium, waar de diploma's worden uitgereikt en de eed, oath of office, wordt afgenomen. Traditiegetrouw worden de meer dan duizend witte petten de lucht in gegooid. De carrière is nu begonnen. Eén op de zes graduates zal uiteindelijk bij het Marine Corps dienen. Het is deze academie waar onder meer Jimmy Carter studeerde, die er leerde alles op alles te zetten (wat dan ook de titel werd van het boek dat hij schreef aan de vooravond van zijn verkiezing tot 39e President van Amerika).

Zo'n vijftigduizend aanmeldingen komen ieder jaar weer binnen bij de Naval Academy. Uiteindelijk worden dertienhonderd personen geselecteerd om aan de plebe summer te beginnen. Eén van deze midshipmen deelde JOVD-Driemaster mee na zijn algemene vorming als specialisatie een opleiding tot Navy-piloot te willen volgen. "Mijn vader was reeds zeer geïnteresseerd in alles wat met de marine te maken had. Dit interesse bracht hij op mij over en dat is één

der redenen dat ik nu aan de Naval Academy een opleiding volg. De pilotentraining zal bijna vier maanden in beslag nemen. Er wordt je aangeleerd hoe je met een specifiek type toestel het beste kunt omgaan. Vroeg of laat ga je naar het buitenland. Het meest voor de hand liggend op dit moment is het Middellandse Zeegebied of het Midden-Oosten. Met name in dit laatste gebied gebeuren zaken die de wereld van vandaag bezig houden." Op een afstandelijke manier spreekt deze student over een gebied dat voor hem nu nog slechts een regio op de landkaart is. Staat hij er wel eens bij stil dat zijn leven op een (toekomstig) slagveld, waar dan ook, groot gevaar loopt?

"Dit is inderdaad een risico dat je van tevoren beredeneert; maar je neemt dat risico. Terwijl je hier in Annapolis de opleiding volgt, verlies je dit aspect van je komende beroep wel eens uit het oog. De meesten realiseren het zich overigens heus wel. Bij de dagelijkse training wordt iedereen met zijn neus op de feiten gedrukt: je oefent om te winnen en te overleven. Als de tijd daar is, is dat laatste een noodzaak. Je moet er mee leren leven."

Graduation day....

Afgezien van de van vader-op-zoon overgebrachte interesse voor het Navy-gebeuren noemt de midshipman een andere reden van zijn aanwezigheid op deze academie: "Ik houd van het leven in de USA en ik wil dit samenlevingspatroon verdedigen. In hoofdzaak ben je hier om straks de democratie te gaan verdedigen, als dat nodig zal zijn. Persoonlijk vind ik dit het beste type staatsbestel en ik wil dat we het behouden."

De student weet dat er een grote aantrekkingskracht op de Navy-piloten wordt uitgeoefend door de burgerluchtvaart. "Hoe dan ook, iedere afgestudeerde zal eerst vijf jaren moeten dienen. De overheid heeft niet voor niets honderdduizenden dollars in iedere opleiding gestoken." Hoe is de sfeer tussen de midshipmen onderling? "Er heerst hier een collegiale sfeer. Wel is er een sterke competitiegeest: iedereen wil op zijn eigen terrein uitsteken boven de rest. Doch een buitenstaander moet niet de indruk krijgen dat we er met z'n allen een cut-throat-competition van maken, daarvoor is de team-geest te sterk."

Een luitenant voegt er het zijne aan toe. In 1980 studeerde hij af, in het beroemde jaar waarin de eerste vrouwelijke kandidaten slaagden. "Voor vrouwen is de opleiding zonder meer moeilijker dan voor mannen. De training komt op hen harder over."

Hun motivatie is uitstekend. Dat helpt hen er doorheen. Eén onderdeel is voor vrouwen verboden gebied, en dat is de onderzeevloot. Daarop mogen zij niet dienen. De onderzeeboten liggen tijdens een crisis namelijk te dicht bij de frontlijn. De meeste vrouwen nemen walfuncties aan." Van 1982 tot 1985 verbleef de spreker in de Middellandse Zee. Momenteel is hij Company Officer en traint hij de midshipmen. "Natuurlijk wil ik graag weer gaan varen. De Pacific trekt mij enorm. Ik heb vrijwillig gekozen om de mannen hier op de academie voor twee jaren te trainen."

Hoe beziet de luitenant zijn opperbevelhebber, ex-filmster Ronald Reagan? "De U.S.-President is de opperbevelhebber van alle Amerikaanse strijdkrachten. Zijn positie blijft echter die van een burger. Iedere stap die hij op militair gebied wil nemen wordt uiteraard zorgvuldig overwogen en door talrijke (militaire) adviseurs van commentaar voorzien. Praktisch gezien kun je stellen dat het over het algemeen de militaire top is die met concrete plannen komt waar deze nodig zijn." "Hier, op de Naval Academy, zijn we met name geoefend in de conventionele oorlogsvoering. Daarbij wordt enige kennis verschaft over de nucleaire oorlogsdreiging."

Bestaat er zoiets als een vijandbeeld onder de midshipmen? "Op de academie worden de studenten historisch geschoold. Zij leren iets van het verleden en nemen daarmee kennis over andere landen tot zich. In de overgedragen kennis zit niet zoiets als het kweken van vooroordelen over sommige landen die bijvoorbeeld Amerika ongunstig gezind zijn. Het hangt sterk af van de nieuwssitens welke land impopulair is bij de studenten. Het is absoluut niet voorbarig als ik meedeel dat Iran op het ogenblik zeer laag scoort."

De Naval Academy is een graag gekozen opleiding bij Amerikaanse jongeren die in een tak van de U.S.-krijgsmacht willen dienen. Tot slot merkt de Company Officer op: "Aan het einde van plebe-summer was ik de harde training zat. Ik wilde er toen al uit. Mijn ouders zeiden toen dat ik de moed niet moest laten zakken, vooral niet omdat ik veel moeite had gedaan om op de Naval Academy te komen. Ik zette door en heb er nooit spijt van gehad. Om er doorheen te komen moet men echte interesse hebben om met andere mensen te willen werken en het principe om voor het land te willen opkomen. Wie met een Rambo-mentaliteit komt, is hier aan het verkeerde adres."

Amerika's buitenlandse beleid, dat mede bepaalt in welke regio op aarde Amerikaanse (militaire) assistentie is gewenst en geoorloofd, wordt gemaakt op het State Department. Een massief gebouw, niet ver van het Witte Huis gelegen. JOVD-Driemaster sprak met een 'officer' van het "Bureau of European and Canadian Affairs".

Niets dan vriendelijke woorden over Nederland (waarvan menig Amerikaan nooit gehoord heeft): "De banden met Nederland zijn erg goed; zij dateren al uit de achttiende eeuw, toen de USA net bestond. Er is geen ander land in West-Europa waarmee wij een betere dialoog onderhouden. Nederland is bovendien belangrijk voor de NATO en de Europese Gemeenschap. Op het State Department leeft niet bepaald de gedachte dat dit 'maar een klein landje' is."

Heeft men geen nare herinneringen aan de Lage Landen toen van daaruit de "hollandse ziekte" zich verspreidde en dodelijk leek voor de eenheid binnen het Atlantisch bondgenootschap?

"Begin jaren tachtig zat ik nog niet op deze post. Wat ik dan zo gehoord heb, schijnt het Department niet wakker te hebben gelegen van die 'ziekte'. Juist door de eenheid die zich weer binnen de NATO

herstelde konden de wapenonderhandelingen met de Sovjet-Unie een succesvol vervolg krijgen."

Is die eenheid te danken aan de frisse wind die diverse (nieuwe) 'rechtse' regeringen hebben laten waaien over West-Europa en zo ja, dan moet het Department wel erg blij zijn met deze interne 'aanwinsten' voor de NATO?

"Ach, met alle soorten regeringen in West-Europa kunnen wij goed opschieten. We moeten sowieso vele zaken met hen bespreken; het militaire gedeelte vormt daar een onderdeel van. En vergeet niet, dat tussen samenwerkende democratiën een dialoog altijd mogelijk moet zijn, over welk onderwerp dan ook."

Hoe verklaart deze 'officer' het feit, dat de V.S. op zo'n uitbundige manier uit haar isolationisme ontwaakte, dat zij binnen ongeveer acht jaar (1941-1949) overal in de wereld haar invloed deed gelden waar zij voor zichzelf schade zag ontstaan bij een niet-ingrijpen.

"Na de Tweede Wereldoorlog werd het al spoedig duidelijk, dat de twee oceanen Amerika niet meer zouden beschermen tegen mogelijke vijanden. Bovendien waren er op dat moment al behoorlijk wat militairen van ons in het buitenland gelegerd door de oorlogsspanningen tegen Nazi-Duitsland en Japan. Door de snelle ontwikkeling op wapentechnisch gebied zagen we tal van gevaren op ons en onze vrienden afkomen. De gedachte dat we democratiën in de wereld moesten beschermen met onze rijke mogelijkheden is toen op tal van terreinen een rol gaan spelen. Dit zijn dacht ik wel de hoofdoorzaken die van Amerika hebben gemaakt wat het nu is."

De 'officer' vond de vraag blijkbaar niet zo gemakkelijk. Zijn gegeven antwoord genoot niet zijn volle instemming. Hij dacht 'iets' te missen, maar kon niet precies onder woorden brengen wat

De lijnen voor Amerika's buitenlandse beleid worden door iedere nieuwe administratie uitgestippeld. De medewerkers van het State Department werken dat zorgvuldig uit. Het komt wel eens voor dat medewerkers het Department verlaten, indien ze zich absoluut niet meer kunnen vinden in de voorgeschreven regeringspolitiek. Over de samenwerking tussen State Department, Pentagon en C.I.A. is de spreker terughoudend.

"Tja, er zijn zaken die we gezamenlijk uitwerken. De interventie op Grenada is daarvan een voorbeeld." En wat te denken van de onafhankelijke koers die de Nationale Veiligheidsraad bij tijd en wijle inslaat? Staat dat niet haaks op het 'officiële' beleid van het Department? "Ik ben niet de juiste persoon om daar op in te gaan"

In de buitenlandse politiek worden de USA en de USSR steeds meer als twee even "boze machten" gezien. Ook in West-Europa staat Amerika niet meer automatisch aan de "goede kant" en de Sovjet-Unie aan de "verkeerde". Wat vindt een medewerker van het Department van een dergelijke opinie?

"Ten aanzien van die buitenlandse politiek wordt met twee maten gemeten. Iedere kleine stap van Rusland in de 'goede' richting wordt in de wereld als enorm positief gezien. Het aanzien van de USA daarentegen wordt op een hoger niveau ingeschat. Ik ben er in principe niet ongerust over. Enquêtes tonen, dat zeer veel West-Europeanen pro-NATO zijn en daarbij best wel sympathie voor Amerika kunnen opbrengen."

ZIE OOK DE AANKONDIGING OP PAGINA 8!

ACTUELE MOTIES: ONZIN!!!

Het is me niet bekend wie de term "actuele motie" in de JOVD heeft geïntroduceerd. Dat zal wel voor altijd in de smog van het verleden gehuld blijven. Gelukkig maar. Voor hem/haar.

Laten we wel wezen; "actuele moties" bestaan net zo min als "niet-actuele moties". Toch worden we elk congres opnieuw - en ongetwijfeld met de beste bedoelingen - overspoeld door een stortvloed van deze "actuele moties". Stortvloed? Een ware tsunami! Een afdeling of district, dat niet in de wandelgangen loopt te leuren met tenminste één stapel van zulke A-viertjes (vaak dubbelzijdig!) telt niet meer mee. "Mag ik die? Dan krijg jij deze." Het lijkt verdorie af en toe wel een kwartetspel.

Actuele moties. Wat een klets. In feite tracht de term "actuele motie" op slinkse wijze iets te verhullen. Namelijk datgene, wat een zogenaamde actuele motie onderscheidt van elke andere motie. Juist ja, het kenmerk dat een "actuele motie" te laat is ingediend. En daarmee hebben we dan de enig juiste definitie gevonden: ACTUELE MOTIE = TE LAAT INGEDIENDE MOTIE. Verder niets.

at u vooral niet van de wijs brengen door de

quasi-definitie zoals gegeven in de werkgroepenprocedure uit het congresboek: "Actuele moties zijn moties waarbij de informatie waarop de motie is gebaseerd, pas bekend is geworden na de vastgestelde sluitingsdatum voor de indiening van moties en amendementen." Jaja. Een volstrekt krachteloze en

Jan van Gilse

overbodige zin. Immers, de landelijk voorzitter is

ADVERTENTIES

GEMAKKELIJK een paar centen BLIJVERDIENEN?

Dat kan!

Door advertenties te werven voor JOVD-"Driemaster"! In de nieuwe opzet, die geldt vanaf verschijning van dit nummer, krijgt iedereen die advertenties werft voor "Driemaster" ZELF 10% VAN HET DOOR HEM/HAAR VERKOCHTE BEDRAG! (na ontvangst van dit bedrag)

Dat betekent dat een beetje handige advertentieverkoper in korte tijd zijn LIDMAATSCHAP, zijn LEF-ABONNEMENT en zijn CONGRESSEN kan terugverdienen. (Vergeet trouwens HB-info niet).

Bij wie kun je hiervoor de nodige informatie verkrijgen? Er is een advertentie-coördinator aangesteld, die onder andere de inspanningen van de advertentieverkopers begeleidt, zodat niet bijvoorbeeld twee verkopers hetzelfde bedrijf aanschietsen, of advertenties binnen het blad met elkaar gaan concurreren.

Deze coördinator is FLORIS ALKEMANDE, bereikbaar onder telefoonnummer 010-4522671. Denk je in de gelegenheid te zijn om een advertentie te werven, bel hem dan op voor de voorwaarden die voor "Driemaster"-advertenties gelden.

Economische stuurgroep Gelderland

De Economische Stuurgroep Gelderland (E.S.G.) is een JOVD-commissie die zo'n anderhalf jaar geleden op initiatief van het district Gelderland werd opgericht. De commissie houdt zich bezig met allerhande economische aangelegenheden in de ruimste zin van het woord: van oliehandel tot ontwikkelingslanden en van energiebeleid tot internationale voedingsproblemen.

De E.S.G. heeft haar vorige seizoen, met als onderwerp "Het Energiebeleid binnen de Europese Gemeenschap", afgesloten met een meer dan geslaagd forum met sprekers van zowel parlementair- als van Europarlementair niveau. Kortom, een fantastische afsluiting van een zeer boeiend onderwerp.

Momenteel telt de E.S.G. een zestal leden. Zij heeft echter meer leden nodig om aan een nieuw onderwerp te beginnen. Daarom doen wij de oproep aan iedereen die interesse heeft in deze werkgroep om contact op te nemen met onderstaande personen, zodat de commissie weer vlot van start kan gaan.

Voor de volledigheid nog deze informatie: de bijeenkomsten werden in het afgelopen seizoen voornamelijk in Arnhem gehouden, vanwege de centrale ligging van deze stad in het district Gelderland.

E.S.G.: GEWOON DOEN!

CONTACTPERSONEN

Allard Goldschmeding, tel. 085-432161
Robert Jan Kylstra, tel. 08894-21407 Mark Pel, tel. 010-4848624 of 08373-12009.

belast met de vergaderorde, en beslist dus uit dien hoofde of een te laat ingediende motie alsnog aan de orde zal worden gesteld. "Actueel" of niet.

Technisch gezien kan de voorzitter een te laat ingediende motie over een hoogst actueel onderwerp zonder meer weigeren. Even goed kan hij een te laat ingediende motie over (ik noem maar iets minder actueels) de verwoesting van Carthago in 202 voor Chr. wél accepteren. Ook zonder meer.

Hooguit kan men trachten de voorzitter te overtuigen van het belang van de behandeling van een te laat ingediende motie. Het JOVD-belang wel te verstaan. Niet te verwarren met het belang van de indiener in kwestie. "Politieke output" is voor de indiener het belangrijkste trefwoord in de discussie. "Tijdgebrek" vervult dezelfde functie in de argumentatie van landelijk voorzitters. Als de voorzitter al in debat wenst te gaan. Want waarschijnlijk heeft 'ie wel iets beters te doen.

Lukt het niet een motie alsnog in behandeling te krijgen, dan kan de volhouder zijn toevlucht nemen tot het uiterste middel: de indiening van een ordevoorstel ter algemene vergadering, om zijn motie alsnog te behandelen. Desgewenst kan de indiener zo'n ordevoorstel reeds in de werkgroep aan de orde

stellen. Dat geeft een hoofdbestuur tenminste de kans om zijn geschut in stelling te brengen en het ordevoorstel verbaal aan flarden te schieten. Anderszijds kan men de werkgroep wellicht meekrijgen, en dat is al het halve werk. Overigens, er zit nog wel een addertje onder het gras: de indiener heeft tenminste tweederde van de uitgebrachte stemmen nodig ... En dat maakt de poging een te laat ingediende motie door middel van een ordevoorstel alsnog in behandeling te krijgen meestentijds tot een vruchteloze. Bovendien is een waarschuwing hier op haar plaats; de praktijk leert dat de vermetele indiener van een ordevoorstel al gauw - vooral bij recidive - door het gros der aanwezigen tot quere-lant wordt bestempeld. Uiteraard volkomen ten onrechte, want men maakt slechts gebruik van zijn rechten als afgevaardigde.

De moraal van dit verhaal: wie ten congresse nog met moties aankomt, moet goed overweg kunnen met de landelijk voorzitter. Dan nog een tip. Als uw ordevoorstel in de werkgroep geen unanieme steun krijgt, trek het dan in. Tenzij u niets te verliezen heeft. Zoals 't Gooi.

Tenslotte: zet boven uw te laat ingediende moties niet het woord "actuele". Daar loopt (nu) niemand meer in. Nog beter: hou ze maar in uw Samsonite.

ACTIVITEITEN- KALENDER

- 5 februari: JOVD-LEEUWARDEN en SNEEK: sprekersavond met dhr. Schultink, info 050-719103.
- 11 februari: JOVD-NOORD HOLLAND: Forumavond Landbouw, in Hotel Hof van Holland, Kerkbrink 1 te Hilversum. Aarvang 20.00 uur.
- 12 februari: INTRO-AVOND discussietechniek te Roden. Info 050-719103.
- 13 februari: JOVD-NOORD HOLLAND: Liberaal Café, De Jonghe Graef van Buuren, Laanstraat 27 te Hilversum. Aarvang 21.00 uur.
- 13 februari: JOVD-GELDERLAND: weekend-cursus voor bestuurders. In een weekend worden de kneepjes van het 'goed-bestuurder-zijn' bijgebracht. Info: Nicole Koetsier, 05730-6690.
- 15 februari: JOVD-BOARNSTERHIM: excursie naar NS te Utrecht, info 050-719103.
- 19 februari: JOVD-NOORD HOLLAND: Cursus Wegwijs in de JOVD. De Castell, Beatrixstraat 62 te Den Helder. Aarvang 20.30 uur.
- 19 februari: JOVD-LEEUWARDEN: forum over vrijwillige euthanasie. Info 050-719103.
- 22 februari: JOVD-NOORD HOLLAND: sprekersavond Beurskrach te Amsterdam. Info: Dirk-Jan Weijers, 020-239982.
- 26 februari: JOVD-TWENTIE: Forum over landbouw. INFO: 053-895084
- 26 februari: JOVD-Z.O.DRENTHE: congresvergadering, info 050-719103.
- 27 februari: JOVD-OOSTELLINGERWERF: feest, info 050-719103.
- 3 maart : JOVD-NOORD HOLLAND: Liberale borrel. Castell, Beatrixstraat 62 te Den Helder, aarvang 20.30 uur.
- 4 maart : -JOVD-LEEUWARDEN: polymoloog dhr. Tromp, info: 050-719103.
-JOVD-NOORDENVELD/WESTERKWARTIER: sprekersavond met dhr. Zonderman. Info: 050-719103.
-JOVD-OOSTELLINGERWERF: ALV en discussie over euthanasie, info 050-719103.
- 12 maart : JOVD-NOORD HOLLAND: Liberaal Café, De Jonghe Graef van Buuren, Laanstraat 37 te Hilversum. Aarvang 21.00 uur.
- 11 maart : JOVD-BOARNSTERHIM: excursie naar gevangenis in Leeuwarden. Info: 050-719103.
- 16 maart : JOVD-CRONTINGEN: sprekersavond met dhr. Koning. Info 050-719103.
- 18 maart : -JOVD-BOARNSTERHIM: sprekersavond met spreker van radio of tv, info 050-719103.
-JOVD-LEEUWARDEN: sprekersavond met dhr. Pitlo, info 050-719103.
-JOVD-HOOGEVEEN: bowlingavond, info 050-719103.
- 21 maart : JOVD-HOOGEVEEN: sprekersavond met dhr. Van Erp. Info 050-719103.
- 25 maart : -JOVD-NOORDENVELD/WESTERKWARTIER: feest
-JOVD-OOSTELLINGERWERF: excursie Aviodome en Omniversum. Info 050-719103.

De JOVD-NIJKERK (Gelderland) biedt, in aansluiting op de artikelenserie, de mogelijkheid om zelf een vertegenwoordiger uit deze supermacht te ontmoeten. In restaurant "De Salentein", net buiten de bebouwde kom van Nijkerk aan de Putterstraatweg, zal op 23 maart 1988 een medewerker van de USA-ambassade voor de JOVD en andere geïnteresseerden spreken over de buitenlandse politiek van de USA. Gelegenheid tot vragen stellen!

Bel voor informatie: Edwin Pol, 03494-53279

TOPKADERCURSUS

Op 16 en 17 april organiseren JOVD en VVD samen een TOPKADERCURSUS met als titel "LIBERALISME OP Z'N KOP". Op deze cursus willen de organisatoren allerlei dogma's en vanzelfsprekendheden van de hedendaagse liberale politiek beschouwen en toetsen aan liberale beginselen. Daarbij is geen enkel 'huisje heilig': alle ideeën zijn liberaal als ze vanuit liberale waarden kunnen worden beargumenteed. Het motto van deze cursus is dan ook: "Het enige dat vaststaat, is dat niets vaststaat".

Deelname aan deze cursus staat open voor 40 jonge JOVD'ers en VVD'ers. Zij zullen zich aan de hand van tevoren toegezonden materiaal grondig moeten voorbereiden: tijdens de cursus zullen zij zowel in werkgroepen als plenair het woord moeten voeren. Daarnaast voert een aantal gastsprekers het woord over het cursusonderwerp.

Gezien het karakter van de cursus worden aan de cursisten zekere eisen gesteld waar het politieke ervaring, deskundigheid en intellectuele lenigheid betreft.

Nadere informatie volgt.

PRIVACY had het onderwerp van het november-congres moeten zijn. Doch een mededeling van de landelijk voorzitter waarop een besluit van de Algemene Vergadering volgde, overschaduwde het onderwerp zozeer dat er beter van een (nood)lijdend voorwerp kan worden gesproken. Lichtpuntje evenwel was dat er voor de derde achtereenvolgende keer meer dan 300 congresdeelnemers waren.

Walter Römelingh, foto's Jort Kelder

DEBAT

Als inleiding op dit congres stond een debat tussen de heren Ketelaar, van de Stichting Waakzaamheid Persoonsregistratie (SWP), en dhr. Derksens van de Stichting Kredietregistratie, over privacy op de agenda. Wat een boeiend debat had moeten worden waarbij met voor en tegens een strijd op leven en dood zou worden gevoerd, viel anders uit. Het was koek en ei tussen de beide heren. Alleen van een congresgangster (moet ik onthouden, congresgangster, hd.) uit de zaal kwamen verschillende vragen. Zo vertelde ze in dienst te zijn van dezelfde werkgever als dhr. Derksens (de RABO-bank), en vroeg ze zich af waarom ze bij het invullen van formulieren altijd naar het beroep van de klant moest vragen. Later in het debat deelde zij mee niet de mening van de twee heren te delen, dat een legitimatieplicht nergens toe zou dienen en derhalve ongewenst zou zijn. Volgens haar zou het criminelen in bepaalde gevallen wel dekelijk ervan weerhouden om over te gaan tot hun euveldeaden, bovendien moet je je ook zonder legitimatieplicht al op veel plaatsen legitimeren. "Is een autobestuurder immers niet verplicht om zijn rijbewijs bij zich te dragen?" Het antwoord van dhr. Ketelaar luidde dat je in dit geval nog altijd een uitweg hebt om je niet te hoeven legitimeren; gewoon gebruik maken van het openbaar vervoer. Hij gaf toe dat je je dan wel in vreemde bochten zou moeten wringen, maar je had nog altijd de mogelijkheid om je aan de legitimatieplicht te onttrekken. Je kunt je natuurlijk ook aan legitimatieplicht onttrekken door gewoon thuis te blijven.

MEDEDELING

Voordat de werkgroepen waarin het vooroverleg wordt gevoerd over de resolutie, de moties en enkele algemene zaken begonnen, deed de landelijk voorzitter -Annette Nijs - een onverwachte mededeling.

Het rommelde al enige tijd in het hoofdbestuur. De werkzaamheid ervan werd de laatste tijd door dit gerommel zó beperkt, dat Annette in haar voorzittersperiode (vanaf juni) tot de conclusie kwam dat er met dit hoofdbestuur geen land te bezeilen was. De keus lag nu bij de vereniging. In een helder betoog maakte Annette Nijs duidelijk dat indien alles binnen het hoofdbestuur zou blijven zoals het nu was, dit op de lange duur funest zou zijn voor de vereniging. Daarmee was het hoge woord er eindelijk uit.

De reacties op haar mededeling waren verdeeld. Enkele vonden het moedig van haar dat zij de knoop had doorgehakt en om een oplossing vroeg. Anderen noem-

den de verwacht onverwachte mededeling een overval: "Dat veel hoofdbestuurders niet eens op de hoogte waren van haar mededeling is een bewijs dat Annette geen geschikt teamleidster is. Het is bovendien hoogst onverstandig van haar om deze mededeling in het bijzijn van de pers te doen."

BESLUIT

Dat het hoofdbestuur de laan moest worden uitgestuurd was duidelijk. Er was eveneens vrijwel onmiddellijk overeenstemming over het punt dat er een commissie van wijze mensen moest worden gevormd, die op een bijzondere algemene vergadering een nieuw hoofdbestuur moest voordragen. De vraag die echter bleef was wie er nu in die commissie plaats moesten nemen.

Dat de oud-voorzitters Julius Renarque en Herman Vermeer zitting zouden nemen was bijna voor iedereen aanvaardbaar. Maar dat Annette Nijs eveneens deel zou uitmaken van de commissie vormde voor enkele districten een onoverkomelijk obstakel: "Annette zelf maakte immers eveneens deel uit van het hoofdbestuur en is derhalve geen onafhankelijke partij", luidde het argument.

Andere districten (of hun voorzitters?) dachten daar anders over. Zij hadden grote bewondering voor de wijze waarop Annette, niet zonder gevaar voor eigen positie, het taboe doorbrak en de problemen eindelijk ter sprake bracht. "Dat de pers getuige is van haar mededeling is erg vervelend, doch dat zij die discussie open wil voeren - opdat iedereen zijn zegje kan doen - en niet via telefooncircuits, getuigt van een democratische instelling. Daarnaast weet Annette als geen ander waar de knelpunten in het hoofdbestuur zitten. Zij heeft ons vertrouwen, en zij zal een hoofdbestuur kunnen samenstellen dat ook als een echt team functioneert."

Na veel wikken en wegen besloot de vereniging via een stemming dat Annette in de commissie zitting zou nemen. "Het is misschien vervelend dat de vereniging niet voor de volle honderd procent onze opinie deelt, maar het is minstens zo belangrijk dat er weer eens een hoofdbestuur komt dat werkt, dat voor output zorgt, dat de vereniging weer eens leven inblaast."

SPREEKBEURT

Zaterdagavond hield Erik van der Hoeven, directeur van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66 een spreekbeurt over de rol van de overheid in de samenleving.

De rol van de overheid in de samenleving is sinds de Tweede Wereldoorlog aanzienlijk toegenomen. Daarvoor zijn drie belangrijke oorzaken aan te wijzen:

Ten eerste heeft de overheid na de Tweede Wereldoorlog een Keynesiaanse politiek gevoerd. Dit betekent een actieve rol van de overheid in het economisch leven.

Ten tweede is de samenleving sterk geïndividualiseerd. Hierdoor nam de taak van de overheid in het welzijnsgebeuren toe.

Tenslotte kreeg de overheid een belangrijke rol toegewezen in het beschermen en bevorderen van "merit goods" als milieu, kunst en dergelijke. Zo kwam men in de jaren zeventig tot de ontdekking dat de snelle welvaartsontwikkeling na de oorlog gepaard is gegaan met een aantasting van het milieu, wat

CIRCUIT !

Als het 'vermakelijkheids-promillage' omgekeerd evenredig is aan 'het belang van de JOVD', dan waren op het congres in Deventer velen stomdronken, zo stelde Jort Kelder grimlachend vast.

Alle voortekenen duiden op een degelijk congresje, afgelopen najaar. Ter tafel lag een record aantal politiek getinte moties. Het hb probeerde de congresgangers bij binnenkomst een welkomstwoord in handen waarin te lezen viel: "Het belooft een inhoudelijk en gezellig congres te worden." Of de ondertekenaars van het stuk hiermee aan 'wishful thinking' deden danwel een 'self-fulfilling prophecy' over de vereniging trachtten af te roepen is onduidelijk, vast staat wel - het werd gezellig, hier en daar inhoudelijk, en vooral historisch.

Kort na aanvang, tijdens de ochtend-speeches, openen de wandelgangers - grosso modo de categorie die specialistische habbels in de zaal meent te kunnen missen: hb-leden, districtsvoorzitters, Michiel Wigman (afd. ABCD) en Marco Swart (afd. Twente) - het eigenlijke congres achter de klapdeuren in de gang. Er was wat geruis over een motie die het vertrek van Bernard 'linkse nicht' Wastiaux moest bespoedigen - zo arrogante Bernard daar uiteraard zelf al niet voor zorgde. 'De gang' achtte het initiatief tot een vertrouwensmotie wel nuttig doch niet 'haalbaar'.

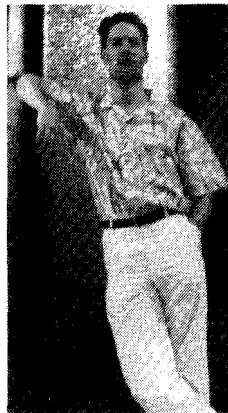
Die analyse bleek onjuist. Het was publiek geheim dat communicatiestoornissen de spanning in hb-vergaderingen al tijden opjoege. Daarover legde de voorzitter een verklaring af. Zij hing de gore was buiten en maakte haar gehoor onduidelijk duidelijk: 'Zij er uit, of ik er uit'. Een aantal van haar collega's achtte deze solo-actie onkies en antwoordde 'gepast en uniek'. Zo werd het hb 's avonds stapsgewijs van 15 via 7 naar 0 zielen teruggebracht.

Dat schiep een zeker probleem - wat te doen zonder bestuur? Na wat gehakketak werd een drie-koppige commissie ingesteld (bestaande uit Julius Remarque, Annette Nijs en Herman Vermeer) met de ambitieuze opdracht: lijm een hoofdbestuur in elkaar, en snel! De merites van hun werk daarlatende doe ik de zaak af met de oud-Hollandse waarheid: Ze dronken een glas en deden een plas en alles bleef zoals het was.

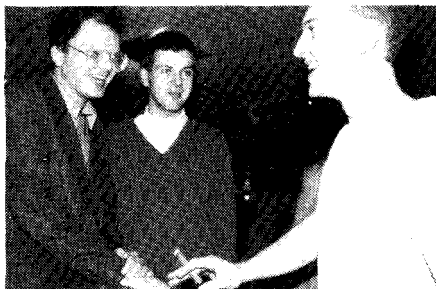
Zeker, de actie van voorzitter Nijs was met recht 'A-net' te noemen, nochtans inhoudelijk vrijwel vlekkeloos. Zoals 'De Groene Amsterdammer' terecht opmerkte moet er op 'het Madurodam-Binnenhof dat de JOVD voor zichzelf creëert' zo nu en dan een kop rollen. Mits genitigeerd kan dat gezond zijn. Nijs bestreed dat niet maar doelde in haar speech veeleer op de externe effecten van ons wat ruwe gedrag. Als te veel conflicten tot het Binnenhof doordringen kan de JOVD haar toch al zwakke pressie op liberale partijen aldaar gevoeglijk vergeten (nuance - alle oud-JOVD'ers in het Haagse waren zonder politieke bloedvergieten nooit geworden tot wat ze nu zijn: respectabele politici). Een existentiële zaak, want wat is de zin van dat Madurodam-Binnenhof als de grote-mensen-wereld ons hoguit als een curieus maar zeker niet serieus te nemen verschijnsel beschouwt?

Zoals Bernard W. recent stelde: "Wij moeten zorgvuldiger met elkaar omspringen." Het oprechtheidsgehalte daargelaten, ik onderschrijf die woorden. Nog even meer van hetzelfde - lange teentjes, over-ambitieuze gedrag, politieke des-interesse en verspilling van talent - en een curator beheert het laatste punt van een volgende congres-agenda: de sluiting.

Niettegenstaande zijn zonnige Hawaii-outfit waakte privacy-specialist Ed van den Boogaard deur na deur, een nacht lang, over de privacy van de congres-individen. Hij had daar dan ook ruim tijd voor. Fixatie op probleempjes in de JOVD-huishouding deden 'zijn' resolutie-commissie tot het drieste besluit komen de verdediging van hun geesteskind een dagje op te schorten. Zo had het hb tenminste nog iets te verdedigen en kon Van den Boogaard zich aan 'het veldwerk' wijden. In feite een ideale oplossing - to be continued.

Vlnr. De technisch voorzitters Marco Swart en Louis Maderas en VVP Bernard Wastiaux. Swart lachend tot Wastiaux: "Er worden dit congres koppen geseld..." Blijf de vraag - van wie?

Business as usual: de D-voorzitters opereerden onaf-scheidelijk (in de wandelgangen) en luisterden geboid naar de pleidooien voor een betere JOVD. Deed het congres al een grote aanslag op hun uithoudingsvermogen, het zou de weken die volgden nog veel zwaarder worden. Hun inventiviteit bleek eindeloos. Om de bestuursimpasse te beëindigen werden In- en uit-vliegvarianten geconstrueerd. De een liet een proefballonnetje op, de ander lanceerde een plan. Ganse D-besturen werden het hoofdbestuur ingedegradeerd. Ieder voorstel werd op 'haalbaarheid' getoetst. De ene brainwave na de andere bargaining chip werd zo onder het kleed geveegd - de PTT beleefde hoogtij dagen.

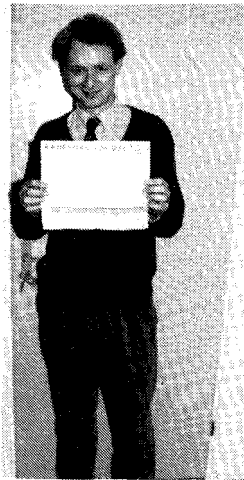

Jules Maaten(1.)- ondervond onlangs als IFLRY-president de gastvrijheid van een Latijnsamerikaanse junta aan den lijve nadat men in zijn paspoort op stempels van een handvol Oost-europese volksrepublieken was gestuit - luistert met aandacht naar de gewezen Vice-voorzitter politiek Leo-Pieter Stoel, die tegenwoordig een top-ambtenaren opleiding volgt op Financiën. Ada den Ottelander onderzoekt op Economische Zaken de toekomst van het kansspel en oefent met baas Rudolf op de pokerface. Johan Buitenga werkt zich sinds zijn hb-tijd als bestuurslid van Ideals uit de naad voor de Derde Wereld en het Nederlandse bedrijfsleven in het algemeen.

Vlnr. Peter Engels (Utrecht), Szabo (N-Holland), Van Gilse(-), Kuipers (Gelderland), Harold Makaske(hulpje van Kamerlid Broos 'Makro' van Erp), Bas Bakker(Noord) en de notulist.

• Bilateraliteit tussen de ceremonie-meesters. Ofschoon De Groene Nijls kwalificeerde als 'een jeugdherberg-moeke' kunnen wij u verzekeren dat zij Wastiaux in ieder geval niet heeft ingepakt die nacht.

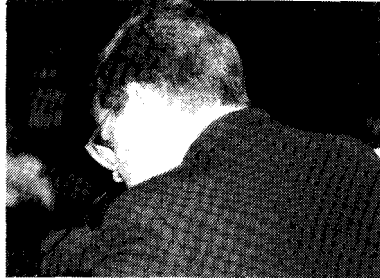

• Zoals een familie-mo-telletje betaamt stuurt de Postiljon-directie regelneef Coopmans en de zijnen 's nachts op anti-bral-patrouille. Jan van Gilse toont de routekaart waarmee opsporingsteams linea recta naar de oorden des verderfs lopen. Hij fêteerde de JOVD-recherche met Schotse whisky en Kaapse wijn - het werd vroeg.

Constantijn Dolmans nam sinds Max Vissers heengaan al enige tijd de hooners op Vorming & Scholing waar. Daar het congres nooit aan agendapunt 8 - benoeming hoofdbestuursleden - toe is gekomen bleef Dolmans 'slechts' Secretaris Organisatie, en dan nog met de toevoeging 'Waarnemend'. Een trieste zaak, maar Constantijn is een maximale vent, is verdomde leuk bezig voor 'het orgie-bureau' en bovendien wordt het jonge talent door secretariatsmedewerker Hanna gewaardeerd 'om wat hij is en niet om wat hij doet' - de schat.

Oud-voorzitter/trouble shooter Julius Remarque moet binnenkort in dienst en stelt met zijn opvolger Eric Balemans - die het ware stofbijten pas na zijn diensttijd, in de JOVD, leerde - vast dat zijn militaire heil bij de explosieven opruimingsdienst gezocht dient te worden.

Louis Maderas(r.) coquetteerde als technisch voorzitter allerminst met zijn reglementen-kennis. Enfin: drinken kan-ie! Collega Mr. Jan H.C. van Zanen(l.) wekte de Vergadering zondagochtend met Willem Duys-achtige gezelligheid. Strooiend met winkslagen en sporadisch schotvast scorend voor open doel begeleidde hij de ochtendsessie naar de lunch. Spreker: 'Voorzitter, ik moet even iets kwijt.' Van Zanen: 'Niet in de microfoon, graag.'

Oud-hb'er Joost van Gilse verhaalt graag over vroeger 'toen de JOVD nog levendig was'. Collectioneert begerenswaardige zaken: links vriendin Caroline Boutens (zit in de vlieg-biss - ook perfecte steno-/typiste tel.020-422520) en rechts zijn das - minder lelijk dan die van Peter Engels naar een echt JOVD-hebbedingetje.

M. Swart zat zondag onder de noemer werkgroep een aantal over ander-mans problemen keuvelen-de districtsvoorzitters voor. Rechts Annette Nijls en Hans van der Veeken.

• Waar de camera was waren Jantje van Gilse en Clientje Boutens. Onduidelijk is wat hb'ster Annelies Meybaum en Marc Padberg op deze foto doen - zij waren er immers niet. Rechts de vleesgeworden Engelse grondigheid: Ron Batten.

• Hb-lid HAYO SCHULTINK doet naast zijn groene lobby-hobby in de JOVD iets serieus in de plastic tuinstoelen-branche. Zijn verontrustend zwakke naamsbekendheid deed hem in contact treden met een Amerikaans georiënteerd PR-bureau met als specialisatie een apart soort stoelen: hb-zetels. Het advies: image-building by smile! En passant testte ik Hayo's vorderingen in de categorie vrije politieke figuren - het knietje, het elleboogje en de aanval in de rug. Conclusie, getuige de foto: Fantastisch! Hayo komt!

• Het onmogelijke geschiedde als van-zelf: niet vergaderen, toch output!

vervolg van pag. 9

resulteerde in het uitvaardigen van allerlei wetten (regulering). Voor het bevorderen van kunst en allerlei andere welzijnsverhogende activiteiten werden steeds vaker subsidies verstrekt.

De toename van de rol van de overheid resulteerde ook in een groei van het ambtenarenapparaat. De omvang hiervan werd na verloop van tijd dusdanig, dat het zich niet langer uitsluitend bezig hield met het uitvoeren van beleid, maar ook steeds vaker zelf beleid ging maken. De ambtenarij werd een 'vierde macht'.

Dit heeft, aldus de spreker, niet alleen de parlementaire democratie, maar ook de rechtsstaat aange-tast. De overheid heeft namelijk door haar grotere rol steeds meer belangen gekregen en is daardoor in veel gevallen niet langer een onafhankelijke partij. Deregulering, decentralisatie en privatisering zouden oplossingen zijn om het hoofd te kunnen bieden aan deze ongezonde situatie. Van der Hoeven realiseerde zich wel dat "gezegd makkelijker is dan gedaan", maar dat mag ons er niet van weerhouden om voorgenoemde mogelijkheden aan te grijpen om tot een oplossing te komen.

RESOLUTIE

De Privacy-resolutie had het onderwerp van dit congres moeten zijn. De commissie die de resolutie had opgesteld was van mening dat iemands privacy zo goed mogelijk dient te worden beschermd, omdat inbreuk daarop veelal een inbreuk op de vrijheid betekent. Vrijheid is één van de belangrijkste principes die door het liberalisme worden bepleit. Uitgangspunt van de commissie was, dat voorkomen beter was dan genezen. Er dienen dus zo weinig mogelijk persoonsregistraties te worden opgezet. Bovendien moet de geregistreerde het recht hebben om periodiek op de hoogte te worden gehouden van waar hij geregistreerd staat. Dit laatste ondervond nogal wat amendementen, onder andere omdat dit een te zware last zou betekenen voor de registratiehouder, en omdat er naar gestreefd dient te worden om resoluties in de praktijk enigszins uitvoerbaar te maken.

MOTIES

Voor het novembercongres werden bijna tachtig moties ingediend. Onder andere een motie over de presidentsverkiezingen in de USA: het advies aan de democratische kandidaten om zich vooral niet terug te trekken, dat zou schijnverkiezingen in de hand werken: Is echter het niet-terugtrekken van kandidaten tegen hun wil, om zo de verkiezingen niet tot schijnvertoning te maken, juist niet de ware schijn? Bovendien is het gebruikelijk dat de strijd om het presidentschap in de USA tussen twee personen gaat. De aanbeveling door het HB van deze motie moet dan ook worden gezien als een dwaling.

Daarnaast waren er verschillende "danne Deetman"-moties, over (natuurlijk) de chaos bij de dienst Studiefinanciering en het plan om de studiefinanciering te beperken tot zes jaar. Gevreemd wordt door vele studenten voor een effectieve beperking van de studieduur tot zes jaar (moet je dan niet eens een keer klaar zijn ,hd), waardoor men minder toe zou komen aan sociale en organisatorische activiteiten. Een verschraving van het studentenleven dus. De indieners van deze motie kunnen zich gesterkt voelen door hetzelfde standpunt van de SHELL-directeur Vogtl ten aanzien van dit onderwerp.

En toen iemand me vertelde dat de minister zijn eigen studie in negen jaar zou hebben gedaan

VERONTRUSTING

Velen toonden zich ongerust over het voornemen van de Gemeente Amsterdam om de komende jaren bij sollicitaties voor directeur van scholen alleen nog maar vrouwen op te roepen. Op grond van liberale principes zou dit streven moeten worden afgekeurd: geslacht zou geen rol mogen spelen bij sollicitaties. De toon van de moties hierover was dan ook afkeurend. Het HB evenwel (wat er toen althans nog zat, hd) achtte de gelijke behandeling van mannen en vrouwen in het Amsterdamse onderwijs niet in het geding. Erg gelukkig met die plannen was het niet echt.

AIDS

Aids vormde het hekkensluitende onderwerp van de moties. Eén van de Aids-moties riep op tot opname van condooms in het ziekenfondspakket. Hierin was

WIJZIGING REDACTIEADRES WIJZIGING REDACTIEADRES

HET REDACTIEADRES IS M.I.V. 23 OKTOBER 1987:
OLSTGRACHT 69
1315 BH ALMERE

Telefoon: - kantooruren: 070-492908
's avonds: 070-635853 (19 - 21.00)
weekends: 03240-41839

POST OP HET OUDE ADRES WORDT NIET IN BEHANDELING
GENOMEN!

het HB, als adviseur bij de behandeling van de moties, duidelijker: "Deze discussie is al zou oud als het condoom. Het ziekenfonds voorziet in middelen ter genezing en voorkoming van ziekten. Dat laatste moet u niet in het belachelijke trekken: zo gaat u toch ook niet naar het ziekenfonds voor een parachute omdat u zo nodig uit een vliegtuig wilt springen? De overeenkomst zal wel duidelijk zijn".

De ingestelde commissie had tot 20 december gekregen om te komen met een nieuwe HB-voordracht. Op die dag gebeurde het volgende...

Een uur later dan op de agenda stond aangekondigd werd de Buitengewone Algemene Vergadering op 20 december 1987 te Bunnik geopend.

Als eerste werd het rapport dat door de formatiecommissie was opgesteld besproken. De commissie bestond uit Annette Nijs, Julius Remarque en Herman Vermeer, op dat moment allen oud-voorzitter. Op het novembercongres was deze commissie ingesteld, om te worden belast met het voordragen van een nieuw hoofd-bestuur.

In het rapport dat werd aangeboden is te lezen waarom de commissie er niet in slaagde om tot een voordracht te komen. Zo zou de commissie zich een zeer 'ambitieuze' doel hebben gesteld: het formeren van een hoofdbestuur dat een ruime steun van de vereniging zou genieten. Daarnaast meende de commissie zwaar te zijn belemmerd door 'allerlei

figuren die eigen formatieopgingen ondernamen en onwrikbare standpunten innamen'.

Remarque vertelde dat we op deze Buitengewone Algemene Ledenvergaderingen drie dingen zouden kunnen doen.

Ten eerste zouden we de benoeming van een nieuw hoofdbestuur kunnen uitstellen. Het nadeel van deze optie was dat de vereniging weer lange tijd niets zou ondernemen.

Ten tweede zou een deel van de vereniging zijn zin kunnen doordrukken. Het nadeel hiervan was dat de vereniging zich wel eens in tweeën zou kunnen splitsen.

Ten derde zouden we tot een compromis kunnen komen. Voorwaarde voor deze laatste mogelijkheid was dat iedereen iets zou moeten geven en nemen.

Na Remarque was het de beurt aan de Algemene Vergadering. Er werd stevige kritiek op het rapport van de formatie-commissie geleverd. Zo zou de commissie een taak hebben aanvaard, maar de consequentie die daaruit voortvloeide (het doen van een voorstel) niet hebben genomen. De commissie werd eveneens verweten dat zij niet objectief zou zijn geweest: "In alle opties voor een nieuw hoofdbestuur die zij ter beoordeling aan enkelen in de vereniging had voorgesteld, nam Annette een plaats in binnen dat hoofdbestuur". Daarnaast zou de commissie maatschappelijke normen hebben geschonden door vertrouwelijke informatie te laten lekken, en werden mensen op de vreemdste momenten gebeld.

De formatiecommissie verweerde zich door erop te wijzen dat zij haar best had gedaan en enkel als olie in een raderwerk had willen functioneren. Bovendien meende zij dat niet het functioneren van de commissie in het middelpunt van deze Buitengewone Algemene Vergadering diende te staan, maar het formeren van een nieuw hoofdbestuur.

Bij het volgende agendapunt werden de districtsvoorzitters voor overleg uit de zaal geroepen en werd de vergadering geschorst. Ook de afdelingsvoorzitters werden naar een aparte zaal geroepen, echter niet voor wat zij daar verwachtten. Nadat alle aanwezigen langer dan de officiële schorsingsduur hadden zitten wachten op wat komen zou, kwam Remarque met het verzoek om nog even geduld te hebben. Het overleg tussen de districtsvoorzitters zou een cruciaal punt hebben bereikt. De dagvoorzitter Marco Swart liet zich verleiden en schorste de vergadering nogmaals.

Velen in de zaal reageerden afwijzend op dit besluit. Het is per slot van rekening toch een algemene vergadering? Het is dan toch van de gekke dat in een klein bijzaaltje, buiten iedereen om, een paar districtsvoorzitters gaan formeren, en daarbij niet in de laatste plaats hun eigen aspiraties in het schaal-tje mee zullen laten wegen?

Een congresgangster zei dat ze zich door dit besluit voor joker gezet voelde. Een andere congresgangster noemde het de arrogantie aan de macht. Iemand merkte op dat we ons niet als stemvee moesten laten gebruiken. Enkelen in de zaal die meer dan loyaal aan hun districtsvoorzitter waren reageerden hierop als koeien met boe-geroep.

We heten voluit Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, maar dat laatste zijn we voor onszelf te pas en te onpas. Willen we democratisch zijn, dat is het een vereiste dat de besluitvorming openlijk gebeurt, opdat iedereen zijn zegje kan doen. Han-

delen we echter anders, dan zijn we niet democratisch bezig en maken we ons op de lange duur ongehoorzaam.

Om zeven uur werd de B.A.V. heropend en werd tot een stemming besloten. De keus voor een voorzitter bestond uit Baptiest Coopmans en Annette Nijs. Baptiest behaalde 44 procent van de stemmen, Annette de overige 56 procent. Bij de stemverklaringen merkte iemand op dat "Annette Nijs door haar biecht op het november-congres de vereniging op de klippen had laten lopen en als lid van de vereniging al lang had moeten zijn geroyeerd".

De tweede stemming, voor een vice-voorzitter politiek, ging tussen Bas Bakker en Bernard Wastiaux. Hier lagen de cijfers minder dicht bij elkaar, 69 procent voor Bas en 31 (!) procent voor Bernard. In juni met ruime meerderheid gekozen, in december zo ongeveer in een grijze jas langs de weg gezet

Voor de benoeming van de overige hoofdbestuursleden was geen stemming nodig (eerder een speurtocht, hd). De schaal was aan het overslaan. Met steeds grotere meerderheid leek men zich in de voordracht van het nieuwe hoofdbestuur te kunnen vinden.

Maar schijn kan bedriegen. Als het ex-hoofdbestuurslid Albert Kooiman zijn woorden waar weet te maken, dan mogen we voor het maart-congres in de Flevohof het ergste vrezen. Ook Frank Rohof liet van zich horen. Van hem geen dreigementen, maar deze veteraan waarschuwde dat een deel van de zaal zich in een overwinningsoes bevond en dat het andere deel, dat niets meer te verliezen had, op het maartcongres wel eens een alles-of-niets-strijd zou kunnen gaan ontketenen.

Op het maartcongres in de Flevohof staat het nieuwe hoofdbestuur een vuurproef te wachten. Wil het die zonder kleerscheuren doorstaan, dan zal het de handen uit de mouwen moeten steken. Bas Bakker - die ook een plaatsje heeft in het nieuwe team - maakte aan het begin van de B.A.V. de opmerking: "We moeten straks een hoofdbestuur kiezen dat zo goed functioneert dat de nieuwelingen in onze vereniging zich met geen mogelijkheid deze crisis kunnen voorstellen". Belofte maakt schuld.

MET HB-INFO HAD JE BETER OP DE HOOGTE KUNNEN ZIJN....

HB-INFO

Voor de leden die beter op de hoogte willen zijn van wat zich in de vereniging afspeelt. Tien keer per jaar nuttige informatie voor bestuurders en geïnteresseerden op alle bestuurs- en activiteiten niveau's, voor de schappelijke prijs van slechts 20 gulden.

Abonneren? Even Amsterdam bellen: 020-242000.

Afgelopen novembercongres betekende de vijfde verjaardag van JOVD's kaderblad "LEF". Stilletjes leek dit heugelijke feit aan de vereniging voorbij te gaan, overigens zoals wel meer gebeurtenissen die door het (wan)organisatorisch wild geraasch werden ondergeschoffeld. Meer aandacht voor dit blad, dat zich met gemak kan meten met andere politieke kaderbladen in Nederland, is evenwel op zijn plaats. Immers, nog veel te weinig JOVD'ers zijn op de hoogte met het bestaan van "LEF". Daarom even extra nadruk op het eerste lustrum.

"LEF" werd, in 1982, geboren als resultaat van de discussies die plaatsvonden over doelgroep, inhoud en opzet van "Driemaster". "Driemaster", was de uitkomst, moest het landelijke informatie- en bindmiddel voor en door de leden zijn. Korte en begrijpelijke artikelen dus, leesbaar voor een breed jongerenpubliek. Voorzover er een behoefte bestond aan langere en diepgravende(r) artikelen werd deze door "Driemaster" vooralsnog niet bediend. In deze behoefte bij het JOVD-kader aan artikelen met achtergrondinformatie moest daarom op een andere manier worden voorzien. Bovendien bestond bij de politieke commissies de behoefte om de vruchten van het werk te publiceren.

De oplossing hiervoor was een politiek kaderblad voor de JOVD. De coördinatie hiervoor kwam te liggen bij Wilfried Derksen en Ada den Ottelander.

DE NAAM "LEF"

LEF staat voor: Liberté, Egalité et Fraternité: Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap: een leuke uit de Franse revolutie.

LEF is bewust gekozen: in deze naam komen de liberale beginselen van de JOVD naar voren.

LEF probeert artikelen te brengen die een prikkelende invloed uit kunnen oefenen: goed voor hersengymnastiek!

LEF probeert uit te komen met themanummers die geen platgetreden paden bewandelen, integendeel!

THEMATISCHE OPZET

"LEF" komt vier keer per jaar uit, met drie nummers die zijn gekoppeld aan het congresonderwerp, en één speciaal themanummer. De keuze van dit speciale thema is vrij aan de redactie. Deze opzet bleek een schot in de roos te zijn. "LEF" is, evenals

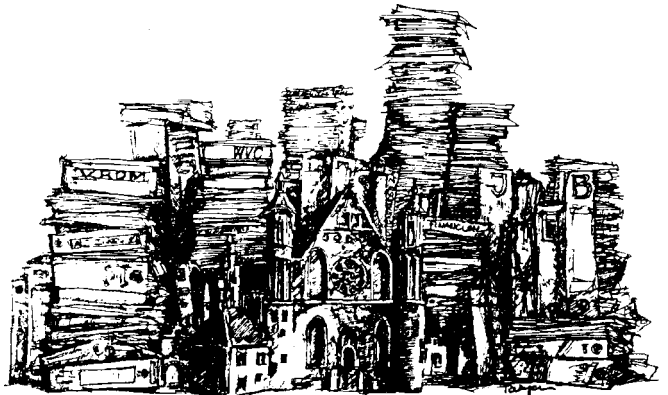
themanummer

leF

themanummer

PRIMAAT VAN DE POLITIEK?

TREKPAARD OF IN DE TANG?

JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID & DEMOCRATIE

Laatste „LEF”-voorplaat

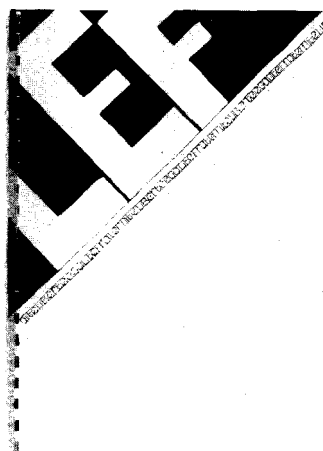
"Driemaster", op A-4 formaat. Gewerkt wordt met een enigszins flexibele rubriekindeling (congresonderwerp, JOVD'ers en JOVD-commissies, politieke -en levensbeschouwelijke stromingen, interviews of varia). Het redactieteam bestaat uit vier à vijf mensen, die naast het beleidsmatige werk ook daadwerkelijk de handjes moeten laten wapperen. De uitvoerende werkzaamheden bestaan uit het uitnodigen van gastschrijvers, typen, lay-outen en drukklaar maken van "LEF", en het secretariële - en promotionele werk voor het enigste stukje JOVD dat zichzelf bijna helemaal bedruipt.

SUCCES

Zoals al gezegd is "LEF" hard op weg om financieel min of meer zelfstandig te worden. Koppeling aan de congresonderwerpen bleek een toename van het aantal abonnees onder het politiek kader te veroorzaken. Ook de losse verkoop nam behoorlijk toe. Argumenten uit "LEF"-artikelen worden gebruikt bij amendingsvoorstellen op resoluties en de discussie daarover. Abonnees buiten de JOVD (en dat zijn er nogal wat) zien aan "LEF" waar de JOVD (politiek) mee bezig is. Het is dan ook niet vreemd dat "LEF" de laatste tijd steeds meer complimenten ontvangt.

Ada den Ottelander zelf hierover: "Ik vind deze opzet waardevol. Zinnvol om JOVD'ers in korte tijd bepaalde informatie te verschaffen. Immers ... praktisch niemand heeft de tijd om uitgebreid allerlei

LEF

**.... EN
„LEF“ NU.
Let op
de sterke
verbetering!**

voeren van politieke discussies. De relatieve onbekendheid van "LEF" is dan ook mede te wijten aan het snel wisselende kader. Helaas is het voor de redactie fysiek onmogelijk om alle afdelingen langs te gaan. "Wel proberen wij praktisch ieder JOVD-congres "LEF" te promoten. Verder plaatsen we advertenties in "Driemaster", "Vrijheid en Democratie" en HB-info. Maar hoe dan ook: de persoonlijke aanpak werkt nu eermaal het beste, zoals uit het voorbeeld van Eindhoven en Twente mag blijken."

LEF

dikke boekwerken door te nemen. Maar, in mijn ogen is verdere oriëntatie/informatie wel nodig. Door de beperkte financiële middelen kan "LEF" ook maar een aantal zaken uit en naast congresresoluties laten beschrijven." Door deze opzet kan "LEF" blijvend nieuwe abonnees werven.

EVOLUTIE

"LEF" is in de afgelopen vijf jaar behoorlijk veranderd. Ada: "We zijn in 1982 begonnen met f 1000,- startsubsidie van het Hoofdbestuur en 0 abonnees. Op het najaarscongres in Vlissingen 1982 had ik de eer en het genoegen het allereerste exemplaar van het 0-nummer aan de bieden aan onze ere-voorzitter mr. W.J. Geertsma.

Het mag duidelijk zijn dat er toen geen fantastisch uitzienend blad gemaakt kon worden, alles moest verschrikkelijk worden uitgekiend. Het was vreselijk hard ploeteren om abonnees te werven om centjes en dus manoeuvreerruimte te krijgen. We geloofden in ons product, dus dat was geen punt."

LEF

Abonneewerving is een zaak die onlosmakelijk met "LEF" verbonden blijft. Het gaat evenwel niet altijd even gemakkelijk. "Je moet niet vergeten dat actieve JOVD'ers (onze eerste doelgroep) aan vele zaken geld kwijt zijn en ... op "LEF" dienen ze zich apart te abonneren. Maar ik vraag me af of het ook niet voor velen een meer psychologisch: in plaats van een financiële drempel is. Immers, als je kijkt naar mensen op congressen, cursussen, afdelingsbijeenkomsten ... verschillende drankjes worden vlot achter elkaar besteld. Als je eens optelt wat dat allemaal niet kost per jaar, dan is de f 19,50 van een "LEF"-abonnement een schijntje. "LEF" kan niet alleen voor de congresresoluties gebruikt worden, maar vaak ook als naslagwerk." "LEF" betekent voor de JOVD'er dus dubbel plezier, en dubbel nut.

De werving van nieuwe abonnees gaat lekker. Het blijft weliswaar constante aandacht vragen, maar er zijn de laatste tijd ook diverse abonnees die "LEF" onder de aandacht brengen van hun afdelingsleden. Zo heeft de redactie bijvoorbeeld een explosieve abonneegroei gezien onder het ledenbestand van de afdelingen Eindhoven en Twente. "LEF" zou voor veel JOVD'ers een goed gebruiksmiddel kunnen zijn bij het

Eind 1987 loopt het betalende aboneebestand tegen de vierhonderd. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat "LEF" met name onder VVD-politici en -bestuurders aan aanhang wint. Al een behoorlijk aantal Tweede - en Eerste Kamerleden, hoofd- en afdelingsbestuurders, Provinciale Staten- en Gemeenteraadsleden is abonnee (ongeveer een kwart van het bestand). Deze groei is met name in de hand gewerkt door de uitgifte van unieke themanummers. Zoals het themanummer van 1985 over "Honderd jaar liberale partijvorming", en dat van 1986: "Socialistisch-Liberale samenwerking in de praktijk". Beide nummers hebben het heel goed gedaan in de losse verkoop. Van "Honderd jaar" is zelfs de tweede druk al uitverkocht. Voor "Socialistisch-Liberale samenwerking" komen nog steeds aanvragen binnen, zodat te verwachten valt dat dat nummer over enige tijd ook wel zal zijn uitverkocht. Het jongste nummer, "Het primaat van de politiek?" loopt ook lekker.

DOELEN , DOELGROEP

LEF dient als politiek kaderblad tot doel te hebben:

- het zijn van hét politieke kaderblad van de JOVD;
- het geven van pluriforme en diepgravende informatie ten aanzien van onderdelen uit de JOVD-conceptresoluties;
- het geven van kennis over én inzicht in politieke en/of levensbeschouwelijke stromingen, nu tot uiting komend in de discussiereeks "de toekomst van het Nederlandse Liberalisme";
- het zijn van een medium voor JOVD'ers en JOVD-commissies om artikelen in te kunnen plaatsen indien dit past in de opzet van het betreffende nummer (en de financiële mogelijkheden).

LEF heeft als politiek kaderblad tot doelgroep:

Het kader van de JOVD. Jongeren die lekker actief zijn en verder willen kijken dan hun eigen neus lang is.

Naast het JOVD-kader richt LEF zich ook op JOVD'ers die minder actief zijn, maar desalniettemin heel geïnteresseerd zijn in politieke onderwerpen. Verder wordt aandacht besteed aan politiek geïnteresseerden buiten de JOVD, met name VVD'ers.

Dat "LEF" het niet alleen binnen de JOVD goed doet, blijkt wel uit het feit dat citaten uit "LEF" worden gebruikt in kranten en weekbladen, aanvragen voor nummers door bibliotheken en journalisten, en opname van "LEF" in overzichten van politieke bladen bij onder andere Stichting Burgerschapskunde. "LEF" bloeit!

WISSELING VAN DE WACHT

De redactie bestaat uit een bruisend team, te weten: Ward van Dijk, Jort Kelder, Wim Nieuwenhuysse, Ada den Ottelander en Paul Woldendorp. Na allerlei kinderziektes te hebben zien komen en gaan zal Ada per 1 januari 1988 de hoofdredactie overdragen aan Jort Kelder. Met een gerust hart, omdat er een goed redactieteam is geformeerd, dat alle taken kan uitvoeren, en zij de persoonlijk gestelde doelen heeft bereikt: "LEF" is in de breedte een kwalitatief goed kaderblad, met een betalend abonneebestand van meer dan driehonderd mensen, en de lay-out is sterk verbeterd.

Met behulp van een tekstverwerker zouden we de efficiëntie en de Lay-Out nog aanzienlijk kunnen verbeteren.....

Ada den Ottelander

Een abonnement op "LEF" kost voor JOVD'ers f 19,50, en voor niet-JOVD'ers f 25,- per jaar. Je abonneert je door even te bellen (020-242000) of te schrijven met het Algemeen Secretariaat van de JOVD. Zo kun je ook oude nummers (indien voorradig) bestellen.

"Het Primaat van de Politiek?"

De RSV-enquête, het parlementair onderzoek bouwsubsidies, steeds weer verrassende kostenoverschrijdingen op overheidsprojecten;

Wie controleert de macht?

Dertien schrijvers, afkomstig uit zeer verschillende hoeken van de samenleving, schrijven binnen het kader van dit speciale kader in "LEF". Onder andere mr. Jan Kees Wiebenga ("meer controle mogelijkheden voor de Tweede Kamer"), ex-vice-premier drs. Gijs van Aardenne ("Terugtrekken van de overheid is nodig") en Gerrit-Jan Schutte (GPV) en Fred van der Spek (ex-PSP) in "LEF".

Tevens nog verkrijgbaar: exemplaren van het thema-nummer "Socialistisch-Liberale Samenwerking in de praktijk". Bestel uw losse nummers via het Algemeen Secretariaat van de JOVD te Amsterdam.

Alleen ... "Ik had "LEF" graag self-supporting willen maken. Maar het was kiezen, óf een verbeterde lay-out (met pen-tekeningen van koppen en een van ieder nieuw nummer te maken pentekening van de omslag) en een dikker nummer, óf het nodig blijven houden van enige subsidie van het hoofdbestuur van de JOVD. De basis is in 1987 zo stevig geworden dat de redactie onder leiding van Jort moet kunnen bereiken dat "LEF" self-supporting wordt."

"Ondanks deze lay-out verbeteringen", aldus Ada, "ontbreekt er toch nog een belangrijk stukje efficiëntie aan "LEF". Tot nog toe werden alle "LEF"s met de hand in kolommen uitgetypt, een verschrikkelijk werk. Een tekstverwerker zou daarbij een enorme uitkomst betekenen." En, even terzijde, niet alleen "LEF", maar ook "Driemaster" en andere JOVD-publicaties zouden zijn gebaat bij aanschaf van een tekstverwerkingsysteem door het Algemeen Secretariaat

KORTINGSBON

Voor het boekwerk:

"KOPSTUKKEN VAN DE VVD"
(90 269 4354 7)

Voor leden van de JOVD, lezers van "JOVD-DRIEMASTER", geldt voor de periode van 29 januari t/m 31 maart 1988 een voordeelprijs van f 22,- (i.p.v. f 27,50).

ACTIENUMMER: 469-594

DEZE BON IN TE LEVEREN BIJ DE ERKENDE BOEKHANDEL

KORTINGSBON

Voor het boekwerk:

"40 JAAR VRIJ EN VERENIGD"
(90 269 4620 1)

Voor leden van de JOVD, lezers van "JOVD-DRIEMASTER", geldt voor de periode van 29 januari t/m 31 maart 1988 een voordeelprijs van f 23,95 (i.p.v. f 29,90).

ACTIENUMMER: 469-595

DEZE BON IN TE LEVEREN BIJ DE ERKENDE BOEKHANDEL

BESTELBON "LIBERAAL REVEIL"

Zend mij, als JOVD-lid, de bundel "In de tweede lezing; drie decennia Liberaal Reveil", voor de speciale prijs van f 15,75 (i.p.v. f 19,50).

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Datum: Handtekening:

Vóór 31-03-1988 opsturen naar Redactiesec. Liberaal Reveil, Koninginneweg 55a, 2514 AE 's Gravenhage

BOEKJES

Ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de VVD heeft de Prof. Mr. B.M. Teldersstichting een biografische schets uitgebracht over de leidende figuren in de VVD in de afgelopen vier decennia, genaamd "Kopstukken in de VVD" (ISBN 90 269 4354 7). Tijdens het jubileum op 29 januari 1988 zal dit werk in het Turfschip te Breda worden gepresenteerd.

In de bundel worden voorzitters van de partij en van fracties in Eerste, Tweede Kamer en Europarlement beschreven. De lezer wordt een blik gegund achter de schermen van het Nederlandse Liberalisme.

Op dezelfde gelegenheid zal ook het boekwerk "Veertig jaar Vrij en Verreikt" (ISBN 90 269 4620 1) worden gepresenteerd. Dit werk, over de geschiedenis van de VVD als partijorganisatie, biedt een zeer goede basis voor de oordeelsvorming over het reilen en zeilen van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie sinds de oprichting.

Het eerste boek is vanaf 30 januari verkrijgbaar bij de erkende boekhandel voor f 27,50, het tweede voor f 29,90. Voor leden van de JOVD geldt echter van 30 januari tot en met 31 maart 1988 de voordeelprijs van f 22,- resp. f 23,95 bij inlevering van de bonnen elders in dit nummer. Doen!

Tevens wordt uitgegeven de bundel "In Tweede Lezing, drie decennia Liberaal Reveil", voor JOVD'ers verkrijgbaar, echter niet door inlevering bij de boekhandel, maar door inzending van de bon. Ook deze bon tref je aan. Abonnees van Liberaal Reveil ontvangen de bundel t.z.t. gratis. Bestellers krijgen het boek, met een acceptgiro (f 15,75 i.p.v. f 19,50), zo spoedig mogelijk toegezonden.

WIJZIGING REDACTIEADRES WIJZIGING REDACTIEADRES

HET REDACTIEADRES IS M.I.V. 23 OKTOBER 1987:
OLSTGRACHT 69
1315 BH ALMERE

FUNDAMENTALISME

Velen hebben het over "de JOVD vindt" en de manier waarop bepaalde zaken "dienen te worden geregeld", en vooral "dat het niet liberaal is om ...". En gebaseerd waarop? Daarom hier eens een fundamenteel stukje JOVD.

BEGINSELVERKLARING JOVD

Doel en beginselen

De JOVD is een onafhankelijke liberale jongerenorganisatie. Wij zien als doel van het liberalisme: het bevorderen van de geestelijke en materiële ontplooiingsmogelijkheden van alle mensen. Daarbij moet worden uitgegaan van de beginselen vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, gelijkwaardigheid en sociale gerechtigheid.

Vrijheid: Het liberalisme hecht zoveel waarde aan de vrijheid, omdat deze voorwaarde is voor optimale geestelijke en materiële ontplooiingsmogelijkheden van de mens. Om vrij te zijn moet men bevrijd worden: als volk van buitenlandse overheersing, als

groep van discriminatie, als individu van dwang en elementaire noden. Liberalen zullen zich inzetten voor zowel de vreedzame bevrijding van de wereld van overheersing, discriminatie en elementaire noden, als voor de daarop gebaseerde vrijheid van keuze voor ieder mens op zo breed mogelijk terrein. Het doel is voor liberalen niet bereikt als uitsluitend wettelijke vrijheden zijn verzekerd; ook de geestelijke en immateriële vrijheden dienen te worden gerealiseerd.

Verantwoordelijkheid: De menselijke vrijheid is zeker niet onbeperkt. De vrijheid van de één vindt zijn begrenzing in die van de ander. De mens is niet een op zichzelf staand wezen, maar leeft in een gemeenschap. Vrijheid is daarom vrijheid in gebondenheid, en alleen mogelijk naast verantwoordelijkheid. Verantwoordelijkheid duidt zowel op de solidariteit met de medemens, als op de plicht zijn eigen kracht te ontwikkelen. Dit wil zeggen dat de liberaal zijn eigen vrijheid inperkt om de vrijheid van zijn medemens te verwezenlijken, en om haar te dienen wanneer dit nodig is. Het wil ook zeggen dat de liberaal zich de gevolgen van zijn handelen bewust is, waar hij ook in de samenleving is geplaatst. Deze verantwoordelijkheid is een wezenskenmerk van de echte vrijheid.

Verdraagzaamheid: Verdraagzaamheid is het kunnen verdragen dat ieder mens anders is, en hem ruimte geven om dat anders-zijn te beleven. Dit betekent niet, dat men er geen eigen overtuiging of waardebegrip op na mag houden. Het betekent wel, dat geen enkele levens- of wereldbeschouwing, noch enige ideologie, een voorkeursplaats bij de inrichting van staat en maatschappij mag krijgen. Een liberaal dient de grenzen van zijn verdraagzaamheid ruim te leggen. Toch zal ook hij onverzettelijk moeten zijn als de verdraagzaamheid zelf gevaar loopt.

Gelijkwaardigheid: In het centrum van het liberale denken staat de mens. De waardigheid van de mens, onder andere omschreven in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, behoort de eerste norm en grondslag van elke samenleving te zijn. Daarom zal het liberalisme strijden voor gelijke ontplooiingsmogelijkheden voor iedereen. Elke vorm van discriminatie zal door liberalen met kracht worden bestreden. Verschillen in ras, nationaliteit, eigendom, taal, levensovertuiging, politieke overtuiging, afkomst of sexe, vormen geen basis voor ongelijke behandeling van mensen. Daarom is het liberalisme ook scherp gekant tegen apartheid of andere barrières, waarbij deze factoren worden misbruikt om bepaalde groepen minder ontplooiingsmogelijkheden te geven dan andere. Ook aanleg, opvoeding en karakter geven aanleiding tot individuele verschillen. Een streven om deze menselijke verschillen te egaliseren of te veronachtzamen is een ontkenning van de menselijke waardigheid.

Sociale gerechtigheid: Evenmin als vrijheid zonder verantwoordelijkheid en verdraagzaamheid enige inhoud kan hebben, kan dit het geval zijn zonder voldoende garanties dat van de vrijheid ook werkelijk gebruik gemaakt kan worden. Het recht op vrije ontplooiing is een farce, overal waar bestaansnood heerst of waar economisch sterkere groeperingen hun macht misbruiken. Liberalen dienen dan ook met kracht te streven naar een wereld, waarin de rechten van de mens niet alleen wettelijk geregeld zijn, maar ook kunnen worden gerealiseerd. Een liberale maatschappij is dan ook niet een maatschappij zonder overheid, maar een maatschappij waarin de overheid de ontwikkeling van de zelfstandige geestelijke en materiële kracht van de burgers bevordert. De

sterken dienen de zwakken te helpen, omdat de medemenselijkheid dat vereist. Deze vorm van hulp is een wezenskenmerk van een verantwoordelijke maatschappij.

+- INGEZONDEN -+

AFSCHEID NEMEN

Afscheid nemen van vrienden doet pijn: afscheid nemen van de JOVD is dan ook een rationeel besluit. Mijn reden voor dit besluit wil ik hier duidelijk maken.

DE JOVD HOUDT ZICH BEZIG MET POLITIEK, EN MET vorming en scholing. Mijns inziens wordt er teveel aan politiek gedaan, ten koste van vorming en scholing. Resoluties gaan over thema's die bij veel leden niet aansluiten, waarbij nog eens komt dat ze veel te gedetailleerd zijn. Er zijn er die zeggen dat dat nodig is om je naar buiten toe te verkopen. Maar, dat vind ik niet het doel van de JOVD. De JOVD moet haar leden de mogelijkheid bieden een mening te vormen over wat volgens hun liberaal is. Details en praktische uitwerkingen horen daar niet bij.

Als je zover bent gevormd en geschoold dat weet wat je wilt in de politiek en dat je daar aan toe bent, dan ben je de JOVD ontgroeid. Je hebt dan het punt bereikt, dat als je verder wilt, je lid moet worden van een partij, en wel degene die je het beste ligt.

Politieke invloed proberen uit te oefenen over allerlei "hoogdravende" onderwerpen, waar de mening is bekostigd door een kleine groep (ten opzichte van het totale aantal leden) is misbruik maken van de JOVD en het gros van de leden, onder andere zij die een hoge drempel ondervinden voor de activiteiten omdat de onderwerpen hen niet aanspreken en te gedetailleerd zijn.

De resoluties moeten duidelijker en begrijpelijker zijn, en dichter bij de leden staan. De drempel om mee te praten zal dan lager zijn. Een congreslid van nu is niet het gemiddelde lid. Die ken je niet omdat daarvoor de drempel te hoog is. Deze leden lopen veel vormings- en scholingsmogelijkheden mis (waarom is er de laatste vijf jaar geen onderwijsresolutie geweest?).

ELK CONGRES IS ER ORGANISATORISCH GEHARREWAR, HET laatste congres wel extreem. Is dat in het belang van de leden, of is dat voor het profileren en het eigenbelang van HB-leden? Ik weet wel dat ik er geen belang bij had. Een HB is er voor de leden, en moet vooral organisatorisch de zaken in orde hebben. Ik hoop dat de reorganisatiediscussie ook op de "lagere" niveaus op begrijpelijke wijze wordt gehouden, en dat ook niet-congresgangers erbij worden betrokken (pas op voor drempels!).

DE MENTALITEIT VAN DE LEDEN - LIBERALISME. POLITIEK gezien is de JOVD "links-liberaal", al waren er veel leden voor de invoering van pasjes. Doch de meerderheid van het congres stemt wel links-liberaal. Kijk je naar de houding (mentaliteit) van velen, dan zie ik veel eigendunk, weinig tolerantie en hoor ik veel gebrul. Een liberaal hoort zich niet beter te voelen dan een ander. Een persoon kan anders zijn, maar is nooit minder! Zo maakt een andere politieke mening een persoon niet tot vijand. Ooit werd mij kwalijk genomen dat ik ook met JOVD'ers uit een andere liberale hoek kon optrekken, en die opmerking deed mij pijn.

Dit alles draagt bij aan het feit, dat ik het voor mijzelf niet langer kan verkopen om nog JOVD'er te blijven. Maar wel liberaal! Emotioneel doet het afscheid mij wel wat. Ik dank iedereen voor de vriendschappen, en wens de vereniging succes met de reorganisatiediscussie.

Corneli(a) Hemmes

DRIEMASTER ZOEKT:

TWEE REDACTEUREN (V/M)

ter versterking van het redactieteam.

WIJ VRAGEN:

- Enthousiasme;
- Vindingrijkheid;
- Kritische houding ten aanzien van de vereniging;
- Goede beheersing van de Nederlandse taal;

WIJ BIEDEN:

- De mogelijkheid om het liberalisme actief te versterken;
- Goede kansen om redactionele ervaring op te doen;
- Onkostenvergoeding.

NEM VOOR 30 JANUARI CONTACT OP MET DE HOOFDREDACTEUR (adres: zie intro)

(advertentie)

WIJ DRUKKEN BIJNA ALLES!

Koningstraat 74, Den Helder
telefoon 02230-15167

Dinky Druk

LANDBOUW

PREAMBULE

01. De Agrarische sector bestaat uit: akkerbouw, veehouderij en tuinbouw.
02. Op macro-niveau dient het landbouwbeleid een tweërlei doel te hebben: lange termijn markt- evenwicht en een concurrerende landbouw.
03. Op micro-niveau dient het individuele landbouw- bedrijf een zoveel mogelijk zelfstandige identiteit te zijn en te blijven.

hendrix
papier
nijmegen

**Van papierclip
tot computer**

Kantoor- en Schoolgroothandel
Hulzenseweg 20, 6534 AN Nijmegen
Postbus 217 6500 AE Nijmegen, tel. 080-561044

UITGANGSPUNTEN

04. Uitgangspunt voor de landbouw dient zoveel mogelijk de vrije markt te zijn, in ieder geval op Europees niveau en zo mogelijk op mondiaal niveau.

05. De concurrentiepositie (zowel direct als indirect) dient centraal te staan, zodat toekomstige ontwikkelingen op de voet gevolgd kunnen worden.

06. De prijzen dienen zoveel mogelijk op de markt tot stand te komen, zodat vraag en aanbod beter op elkaar afgestemd worden en zodat lange termijn evenwicht gegarandeerd wordt.

06A Het criterium voor "wie produceert" wordt bepaald door "ondernemersgeest". In concreto betekent dit dat de meest economisch productieve bedrijven de producten zullen voortbrengen.

07. Het individuele agrarische bedrijf is volledig vrij in wat, waar en hoeveel te produceren zoals het dat zelf het beste acht. Dit natuurlijk binnen de wettelijke randvoorwaarden zoals milieu- en ruimtelijke ordeningswetgeving.

08. De directe, op productie gerichte subsidies werken concurrentie-valsensend, en passen derhalve niet in de liberale visie.

VEEHOUDERIJ

09. De veehouderij kampt momenteel met grote overschotten van vrijwel ieder product. Dit betekent dat de prijzen van de overschotproducten verlaagd moeten worden zodat de vraag en aanbod dichter bij elkaar komen.

10. Om een gezond en sterk bedrijfsleer te krijgen, dient het marktevenwicht van de overschotproducten zo snel mogelijk hersteld te worden.

11. Contingenteringen zijn een grote belemmering voor de concurrentiepositie enerzijds en de ontwikkelingskansen voor het individuele bedrijf anderszijds. Daarnaast werken zij kostprijsverhogend. Zij dienen dan ook te worden afgeschaft.

12. De interventie van producten door de E.G. past niet in de liberale visie. De JOVD kiest dan ook voor de afschaffing van het interventiesysteem, zodat vraag en aanbod beter op elkaar worden afgestemd.

13. De medeverantwoordelijkheidshewing, destijds ingesteld door de EG, past niet in de liberale visie van vraag en aanbod, en is in deze dan ook overbodig. Zij dient dan ook te worden afgeschaft.

14. Een belangrijke taak voor de EG is het stimuleren en coördineren van onderzoek naar nieuwe

markten en aarwendingsmogelijkheden (onder andere non-food).

AKKERBOUW

15. Binnen de akkerbouw is sprake van aan de ene kant sterk gesubsidieerde overproductie (o.a. graan, suiker) en aan de andere kant niet/minder gesubsidieerde productie voor de vrije markt (aardappelen).

16. Braakligpremies zijn een vorm van productiebeperkende maatregelen. Het beperkt het aanbod, houdt daarmee de prijzen hoog, en is in deze nadelig voor de concurrentiepositie.

17. Het ABC-bietensysteem is een productiebeperkende maatregel, ingesteld door de EG, zij impliceert een A en B quotum, toegewezen aan de verschillende landen, welke afzetbaar is binnen de EG. Het overige C-deel is niet afzetbaar binnen de EG, en wordt tegen wereldmarktprijzen verkocht. Dit systeem prijzen op te krikken. Deze vorm van prijsbeleid past niet in het vrije marktmechanisme en derhalve niet in de liberale visie.

18. De ingevoerde bietenquotering is:

- onrechtvaardig;
- beviest de ontwikkelingskansen;
- is nadelig voor de export.

Zij dient daarom afgeschaft te worden.

19. Het interventiesysteem van akkerbouwproducten werkt overproductie in de hand. Derhalve dient deze afgeschaft te worden. De prijzen van producten zullen op de markt tot stand moeten komen.

TUINBOUW

20. De Nederlandse tuinbouw karakteriseert zich in twee takken, de voedingstuinbouw en de sierteelt.

21. De afzet geschiedt grotendeels op veilingen. De veilingprijzen worden bepaald via vraag en aanbod en worden niet beïnvloed door kostprijs.

22. Met betrekking tot de export, is het voorfinancieren van de BTW een handicap voor het bedrijfsleven. Daarnaast is het concurrentie-valsensend, daar er in veel andere landen het zogenaamde BTW-nultarief wordt gehanteerd. De JOVD pleit dan ook voor een harmonisatie van het BTW-nultarief binnen de EG.

23. Aardgas is een belangrijk productiemiddel voor de tuinbouw. De JOVD wijst iedere vorm van prijs-

+-RESOLUTIE+-

AGRARIËR EN FISCUS

CONGRESBON MAATCONGRES 1988 FLEVOHOF	
Ik,	ARRANGEMENT (keuze aankruisen!)
naam	0 1 diner
adres	overnachting
postcode/woonplaats	ontblijft
tel.....	lunch
afdeling	en congressboek, exclusief laken-
kom naar het congres van de JOVD op	pakket slechts £ 79,50
19 en 20 maart in de FLEVOHOF.	0 2 overnachting
Als deelnemer ben ik aansprakelijk voor	ontblijft
alle door mijn toedoen ontstane schade	congresboek £ 62,-
aan eigenaars van derden.	Maak dit bedrag over op giroreke-
Handtekening:	ning 5467270 (JOVD-activiteiten-
	rekening) te Amsterdam. Bon en be-
	drag dienen vóór
	binnen te zijn. Indien wordt afge-
	zegd tot één week voor het congres
	wordt het bedrag minus £ 7,50 kosten
	geretourneerd. Hierna blijft het ge-
	hele bedrag verschuldigd.
AFKNIPPEN EN OPSJUREN NAAR: ALGEMEEN SECRETARIAAT JOVD, PRINS HENDRIKGRADE 104, 1011 AJ AMSTERDAM	

discriminatie van het aardgas tussen de individuele tuinbouwbedrijven af. Het moet mogelijk zijn dat de tuinbouwsector, evenals de industrie, als grootverbruiker een lagere prijs bedingt.

STRUCTURELE OverschOTTEN

24. Door, in jaren van lagere opbrengsten in het verleden gevormde overschotten op de markt te brengen, probeert de EG de prijzen te drukken. Omgekeerd probeert de EG in jaren van hogere opbrengsten overschotten uit de markt te halen om de prijs op te drijven.

25. De gevormde overschotten dienen te worden afgeschreven en mogen niet op de EG-markt terugkeren.

26. De EG mag een bepaalde voorraad landbouwproducten aanhouden om in geval van calamiteiten (economische boycot, oorlog e.d.) honger te voorkomen.

27. Het bedrijfsinkomen van een agrariër heeft in principe een drietal functies:

- consumeren, het zgn. privégedeelte;
- investeren, het zgn. bedrijfsgedeelte;
- reserveren, het zgn. pensioengedeelte.

28. Er dient een systeem te komen dat er voor zorgt dat de bovenstaande drie functies naar behoren kunnen worden uitgevoerd.

29. Voor het privé-gedeelte geldt de normale inkomstenbelasting en de grens voor volksverzekeringen. Voor het bedrijfsgedeelte geldt na aftrek van de zogenaamde zelfstandigenaftrek een nieuw tarief. Het zogenaamde bedrijfstarief. Over dit gedeelte hoeven geen premies volksverzekeringen betaald te worden. Voor het pensioengedeelte moeten dezelfde regelingen gelden als voor de gemiddelde Nederlandse werknemer.

30. Het bedrijfsvermogen van een landbouwbedrijf bestaat uit roerende en onroerende goederen die nodig zijn voor het uitoefenen van het agrarisch beroep.

31. Dit vermogen dient onbelast te blijven daar zonder deze activa het inkomen van de agrariër in discredit komt.

32. Om de inflatie op te vangen dient er bij vervanging van het bedrijfsactivum het verschil tussen het afgeschreven bedrag en het feitelijk betaalde bedrag alsnog versneld afgeschreven te kunnen worden.

BEDRIJFSOVERNAME

33. De stakingswinst over de duurzame activa die kan ontstaan door staking van het bedrijf, dient onbelast te blijven.

34. De JOVD vindt dat bij bedrijfsovername beide partijen zelf moeten kunnen bepalen tegen welke prijs dit geschiedt. Hierbij zijn successie- en overdrachtsbelasting niet van toepassing.

BIOTECHNOLOGIE

35. Biotechnologie is een techniek die door het gebruik van micro-organismen grote variatie in producten kan voortbrengen.

36. Biotechnologie bewerkstelligt:
- nieuwe aanwending van grondstoffen tot andere producten (o.a. non-food);
 - kwaliteitsverhoging;
 - productieverhoging, welke voordelig kan zijn voor ontwikkelingslanden;
 - afname van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

37. Het terrein van de biotechnologie is een nieuw

t in de markt. Dit biedt duidelijke kansen voor de landbouw. Daarentegen moet er gewaakt worden voor de eventuele gevaren van biotechnologie.

38. De JOVD is van mening dat de landbouw in zal moeten springen op deze ontwikkelingen en de concurrentie met de industrie kan aangaan. Dit alles binnen de ethische normen en waarden.

MILIEU

39. De JOVD vindt dat het mestoverschot moet worden teruggedrongen middels transport naar gebieden met een tekort, technische verwerking of vernietiging. Bij de oplossing van het mestoverschot dient het profijtbeginnsel te worden gehanteerd.

40. De JOVD vindt dat een fosfaat-arm bedrijf (minder dan een bepaalde hoeveelheid fosfaat per hectare afhankelijk van grondsoort en gewas) geen heffing hoeft te betalen. Een bedrijf dat meer mest produceert en kan aantonen dit op een verantwoorde wijze af te zetten, hoeft geen heffing te betalen. Uitrijverboden mogen alleen in probleemgebieden worden uitgevaardigd.

41. Onderzoek dat leiden moet tot een oplossing van het mestoverschot, moet goed gecoördineerd worden door overheid en belanghebbenden. Ad-hoc onderzoek (veelal kapitaalvernietiging) moet zoveel mogelijk vermeden worden.

42. De JOVD is voorstander van een prijsdifferentiatie als het gaat om verschillende soorten en kwaliteiten mest.

43. Gewasbeschermingsmiddelen moeten veilig zijn voor mens en dier, deugdelijk zijn en geen negatieve gevolgen hebben voor het milieu. Een middel mag uitsluitend gebruikt worden indien ziekteverwekkers of schade zich manifesteren en wanneer er geen beter middel voorhanden is.

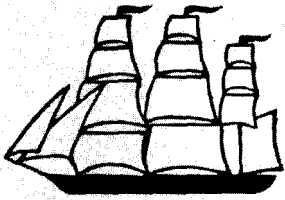
44. Het ontwikkelingskader van de landelijke gebieden moet voldoen aan een optimaal samenspel tussen agrarisch grondgebruik, milieubeheer en recreatieve en stedelijke invulling.

45. Bij onttrekking van landbouwgrond dient de staat de door haar verworven landbouwgronden te benutten voor bebossing en/of gecontroleerde aanleg van recreatieve parken.

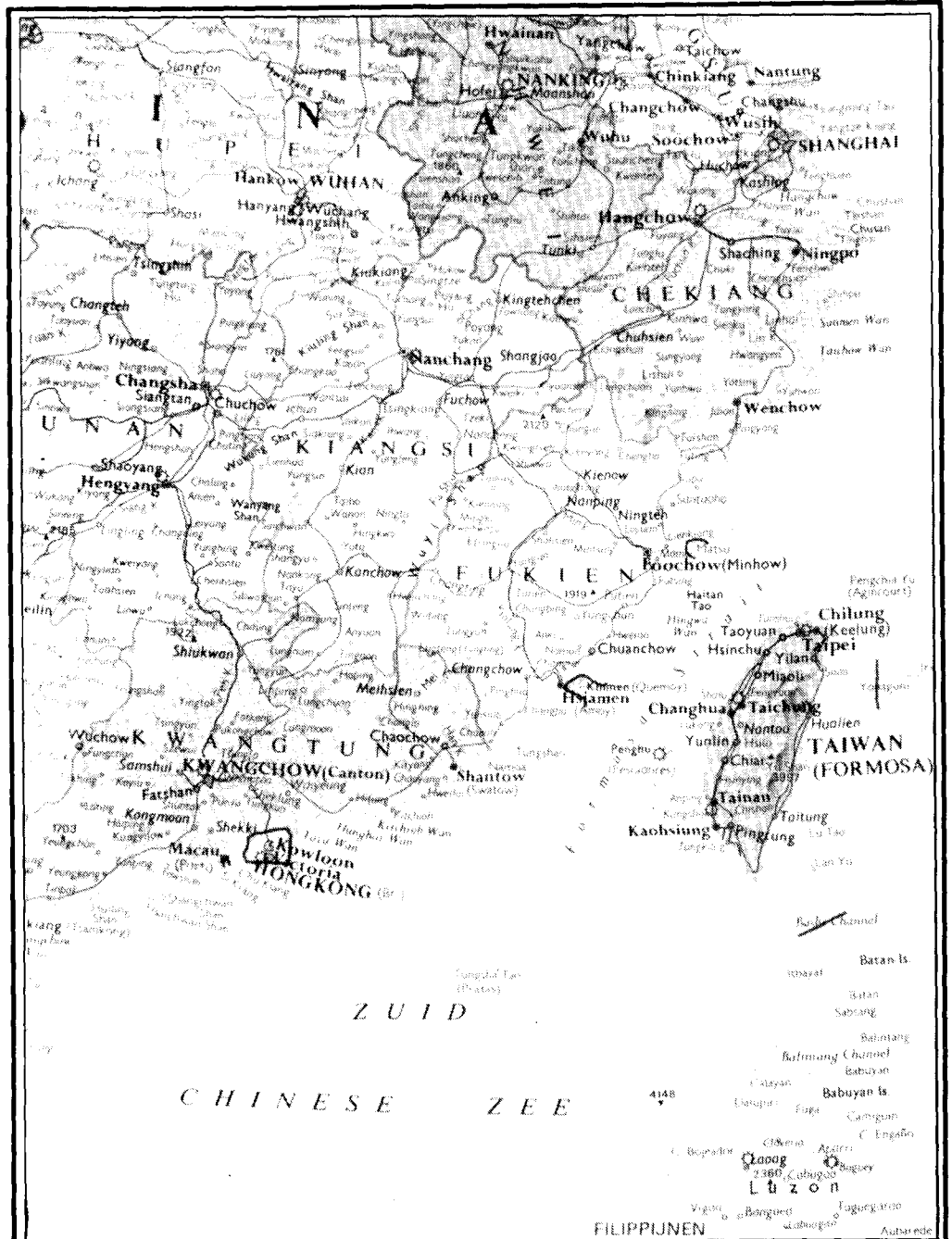
46. De overheid dient slechts passief beheer te plegen op landbouwgronden die zich binnen de gestelde ruimtelijke ordeningskaders ontwikkelen.

47. Binnen de ruimtelijke ordening dient er naar te worden gestreefd het spanningsveld tussen landbouw en natuur zoveel mogelijk te verkleinen.

DRIEMASTER

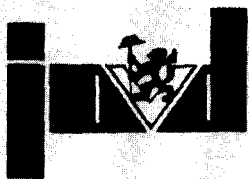
Australia:
 The Lucky Contry
 Politiek in het HB
 Subsidiestromen
 Structuur en
 „Driemaster“
 Over-leven
 Liberaal Bestek
 En Verder ...

VERRE OOSTEN RESOLUTIE

Een resolutie op tijd?

maart 1988

Jaargang 40

REDACTIE "DRIEMASTER": OLSSTGRACHT 69 1315 BH ALMERE

Telefoon: - kantooruren: 070-492908
 's avonds: 070-635853 (19 - 21.00)
 weekends: 03240-41839

HOOFDBESTUUR, ALGEMEEN SECRETARIAAT en LEDEN-
 ADMINISTRATIE:

PRINS HENDRIKGADE 104, 1011 AJ AMSTERDAM
 Telefoon: - 020-242000, gesloten in de week-
 einden en op maandagochtend en vrijdagmiddag

Hoofredacteur: Hans Deden

Redacteurs: Edwin Pol, Walter Rönelingh, Joan Ypma

maand:	deadline:	week van verschijning:
APRIL	11 maart	2 ^e week april
MEI	22 april	3 ^e week mei
SEPTEMBER	12 augustus	1 ^e week september
OKTOBER	9 september	1 ^e week oktober
NOVEMBER	7 oktober	1 ^e week november
DECEMBER	11 november	1 ^e week december

De deadlines in dit schema zijn allen vrijdagen. Op deze data dient uw ingezonden copy 's avonds om 18.00 uur aanwezig te zijn op het redactie-adres. Te late copy wordt nog slechts in aanmerking genomen voor volgende nummers.

Interim-hoofdbestuur

VOORZITTER:	Annette Nijs (070-522079) Frederik Hendrikplein 11 2582 AT Den Haag
ALGEMEEN SECRETARIS:	Fabienne Bont (030-732727) Van LiefLandlaan 32 3581 PE Utrecht
PENNINGMEESTER:	Jan van der Laag (05208-66395) postbus 24 8064 ZG Zwartsluis
VICE-VOORZITTER POLITIEK:	Bas Bakker (050-732793) Koolstraat 42a 9717 KE Groningen
VICE-VOORZITTER ORGANISATIE:	Jeroen Princen (010-4141728) Robert Baeldestraat 158a 3061 TP Rotterdam
SECRETARIS VORMING EN SCHOLING:	Ernst van Splunter (050-180775) Geikingestraat 39-35 9711 JP Groningen
INTERNATIONAAL SECRETARIS:	Annelies Meyboom (02975-62323) van Eerbeeklaan 8 1422 GG Uithoorn
POLITIEK SECRETARISSEN: (ecologisch & welzijn)	Hayo Schultink (053-356752) Laarssingel 22-2 7514 ES Enschede
(sociaal-economisch)	Mark Aalders (010-4141360) Van Meekerenstraat 74d 3034 GD Rotterdam
(bestuurlijk-juridisch)	Jeroen Pliester (030-317869) Nicolaasstraat 1Abis 3512 XD Utrecht
SECRETARIS ORGANISATIE:	Ward van Dijk (020-433083) Uilenstede 66-246 1183 AK Amstelveen
SECRETARIS PUBLIC RELATIONS /PROMOTIE & LEDENWERVING:	Jort Kelder (035-48930) Kastanjelaan 28 1214 LJ Hilversum

IN DIT NUMMER:

Van de voorzitter

3

Annette Nijs, onze voorzitter (let overigens op de adreswijziging!) becommentarieert "Liberaal Bestek" en de (vermeende) verlinking van de JOVD.

Australia: The Lucky Country

4

Edwin Pol interviewt Don Grimes, de Australische Ambassadeur in Nederland.

Politiek in het HB

9

De taakverdeling van de WVP en zijn politiek secretarissen uiteengezet.

Subsidiestromen

10

Mark Aalders, politiek secretaris, tipt ons over het onderwerp van het najaarscongres.

Structuur en „Driemaster“

10

De finesses van de plaats die ons verenigingsorgaan inneemt in het web van structuren dat wij ons hebben geweven.

Overleven

11

RUTTE over oude koeien en leiderschap in de VVD.

Liberaal Bestek

13

Bas Bakker, Vice-voorzitter Politiek, loopt door de toekomstvisie van de grote liberale broer heen.

En verder...

De Verre-Oosten resolutie (7), HB-info (11), het Algemeen Secretariaat (12), foto's van het huidige HB (14) en de Agrolutie (15).

OPMERKELIJK Marco Swart: "Ik had ook niet zo vlot moeten zijn met beloften om allerlei zaken te regelen"

(november 1981)

ABONNEMENTEN op "Driemaster" zijn voor niet-leden verkrijgbaar voor f 17,50 per jaar (8 nummers).

LIBERAAL BESTEK EN VERLINKSING

OP HET BREUKVLAK VAN DE JAARWISSE-
ling heeft een omwenteling plaats-
gevonden van woelige interne orga-
nisorisch-bestuurlijke problemen
binnen de JOVD naar woelige poli-
tieke vraagstukken buiten de JOVD
maar wel in liberale kringen. Eind
januari verschenen "Liberaal Be-
stek" en "Een filosofische speur-
tocht naar de grondslagen van het
Liberalisme" van de Teldersstich-
ting; beiden ter gelegenheid van
het 40-jarig bestaan van de VVD.
Tegelijkertijd verschenen in
diverse persmedia de reacties van
de JOVD hierop. De JOVD zou al in
1990 een coalitie willen met de
PvdA, de JOVD wil de VVD naar
links drukken is de teneur van de-
ze berichtgeving. Voor ieders dui-
delijkheid hier nog maar eens uit-
eengezet wat de werkelijk aangege-
ven strekking van al deze verhalen
is.

EEN PVD-A-VVD-COALITIE!? HET IS
niet zo dat de JOVD wil dat de VVD
in 1990 zo maar een coalitie met
de PvdA moet aangaan. Een automa-
tische verlenging van het contract
met het CDA is daarentegen net zo
min gewenst. De VVD dient bij het
vormen van een nieuwe regering
daadwerkelijk de programma's van
confessionelen, sociaal-democraten
en liberalen te vergelijken. Als
blijkt dat met de confessionelen
het liberale gedachtegoed het
beste gerealiseerd kan worden moet
de VVD juist wel met het CDA een
derde termijn aangaan. Blijkt met
de PvdA een sterkere invulling van
het liberalisme in onze maatschap-
pij mogelijk te zijn dan dient een
PvdA-VVD-coalitie zeer weloverwo-
gen te worden.

IS DE JOVD LINKS!? OMDAT ZIJ PLEIT
voor een middenpositie van libera-
len?? Dat is één. Maar hoe zit het
nou met dat linkse image van de
JOVD?

Deze vraag hangt samen met de dis-
cussie over de liberale koers van
de VVD. Dient de VVD de zogenoemde
utilitaristische visie van het li-
beralisme aan te hangen of de ont-
plooiingsvariant?

De eerste richting gaat uit van
een overheid die slechts de klas-
sieke grondrechten garandeert en
pas optreedt voor individuen op
het moment dat hun vrijheden te
zeer door anderen worden aange-
tast. De opstellers van *Liberaal
Bestek* maken deze keuze.

De variant van het ontplooiingsli-
beralisme, welke door de JOVD
wordt voorgestaan, ziet ook een
taak voor de overheid weggelegd om
aan individuen de positieve vrij-
heid te garanderen. Dit kan door
het beschikbaar stellen van finan-
ciële en materiële middelen, zodat
een dergelijke visie al snel uit-
komt bij een verzorgingsstaat, wat
door de JOVD krachtig wordt afge-
wezen, maar het kan ook door een
duidelijk voorwaardenscheppend o-
verheidsbeleid. Hierbij past dan
terugtrekkende overheid die wel
zorgt voor een stimulerend beleid,
dat kansen aan individuen biedt om
hun eigen potenties zelf te ont-
wikkelen. Een overheid die op deze
wijze optreedt creëert een samen-
leving waarin individuen door hun
ontplooiingsmogelijkheden zoveel
mogelijk tot hun recht kunnen kom-
men.

DE DOOR DE JOVD BEPLEITE STAATSIN-
richting is er één tussen de ver-

zorginsstaat en de waarborgmaat-
schappij in! De JOVD wil dus geen
linkse VVD maar een VVD die een
middenpositie inneemt.

Deze nadrukkelijke keuze van de
JOVD om deze sociale component
niet door de liberalen te laten
verwaarlozen is door VVD-kringen
des te opmerkelijker omdat dit
duidelijk in tegenstelling staat
tot de sfeer, die *Liberaal Bestek*
uitademde. En dus wordt je al gauw
als linkse rakker bestempeld.
Maar gelukkig bevinden we ons in
goed gezelschap. Ook fractieleider
Voorhoeve heeft immers aangegeven
dat hij het element van sociale
gerechtigheid heeft gemist, en
heeft daarmee afstand genomen van
Liberaal Bestek.

**Annette Nijs
voorzitter**

POLITIEKE ENQUETE

Achter deze discussie gaat natuur-
lijk die van de toekomstige lijst-
trekker schuil. Wie zal dat wor-
den: Wiegel? Of toch Voorhoeve?
Komt Nijpels terug, of wellicht
een hele nieuwe?

Om de meningen te peilen welke
binnen de JOVD leven zal om te be-
ginnen op het maartcongres een po-
litieke enquête worden gehouden.
Intussen wordt me zo vaak gevraagd
wat voor kiezers en partijleden
zich onder de JOVD'ers bevinden,
dat een redelijke steekproef hier-
zeker interessant is. De uitslag
hiervan zal in "Driemaster" komen.

ACTIVITEITENKALENDER

- 12 maart : JOVD-NOORD HOLLAND: Liberaal Café, De Jonghe Graef van
Buuren, Laanstraat 37 te Hilversum. Aanvang 21.00 uur.
- 11 maart : JOVD-BOARNSTERHIM: excursie naar gevangenis in Leeuwarden.
Info: 050-719103.
- 16 maart : JOVD-CRONTINGEN: sprekersavond met dhr. Koning. Info
050-719103.
- 18 maart : -JOVD-BOARNSTERHIM: sprekersavond met spreker van radio of
tv, info 050-719103.
-JOVD-LEEWARDEN: sprekersavond met dhr. Pitlo, info
050-719103.
-JOVD-HOOGEVEEN: bowlingavond, info 050-719103.
- 21 maart : JOVD-HOOGEVEEN: sprekersavond met dhr. Van Erp. Info
050-719103.
- 25 maart : -JOVD-NOORDENVELD/WESTERKARTIER: feest
-JOVD-COSTELLINGENWERF: excursie Aviodome en Omnisursum.
Info 050-719103.

De JOVD-NIJKERK (Gelderland) biedt, in aansluiting op de artikelenserie, de mogelijkheid om zelf een vertegenwoordiger uit deze supermacht te ontmoeten. In restaurant "De Salentein", net buiten de bebouwde kom van Nijkerk aan de Putterstraatweg, zal op 23 maart 1988 een medewerker van de USA-ambassade voor de JOVD en andere geïnteresseerden spreken over de buitenlandse politiek van de USA. Gelegenheid tot vragen stellen!

Bel voor informatie: Edwin Pol, 03494-53279

AUSTRALIA: THE LUCKY COUNTRY

Een interview met de Australische Ambassadeur in Nederland

door Edwin Pol

In 1606 'ontdekte' de Nederlandse zeevaarder Willem Janszoon "Terra Australis", het Zuidland. Het betrof de eerste beschreven ontmoeting van Europeanen met dit reusachtige eiland. In 1788 begonnen de Engelsen met een daadwerkelijke kolonisatie van het vijfde werelddeel. Dat is nu tweehonderd jaar geleden. Voor de Australische bewoners staat 1988 dan ook in het teken van de grote "Bicentenary Party". Het gehele jaar door gonst het land van de festiviteiten, die reeds een climax hebben bereikt op 26 januari j.l. Op "Australia Day"; een jaarlijks terugkerende gedenktag van het historische feit dat op die datum in 1788 kapitein Arthur Phillip met de ontschepping begon aan de oevers van de baai Sydney Cove. Daarmee begon de Europese volksplanting.

Vandaag de dag is Australië uitgegroeid tot een parel van Westerse beschaving op het zuidelijk halfrond. Niet geheel onterecht noemen vele "Aussies" hun natie met trots "the lucky country"! Het is hoog tijd voor een nadere kennismaking.

Menig Nederlander zal met zijn gedachten richting Kangoeroe en vogelbekdier gaan zodra het woord "Australië" valt. Verder zijn er de herinneringen aan de Nederlandse emigrantenstroom die in de jaren vijftig naar dit deel van de aardbol trok om economische redenen en de dreiging van de Bom. En een wakkere geest zal daaraan toevoegen dat er momenteel Australische TV-series te zien zijn op de vaderlandse beeldbuis en dat "Sky-Channel" in handen is van de van origine Australische mediagigant Rupert Murdoch. En dan houdt het op. Australië is niet bepaald bekend bij het doorsnee publiek. De kennis omtrent politiek Australië is helemaal een braakliggend terrein.

Wie het Zuidland op de kaart bekijkt ziet een reusachtige stat liggen; qua omvang zou men denken dat zich hier een superpower koest houdt. Het eiland telt slechts twee miljoen inwoners meer dan Nederland en de meerderheid vindt een onderkomen in de steden. 'Landelijk' Australië is praktisch leeg. Geen wonder dat de internationale rol van het land beperkt is en onze krantenkolommen amper vult.

Ondanks de afmetingen - een rit van oost naar west komt overeen met de afstand van Londen naar Moskou - is de homogeniteit groot. "In het Nederlandse Limburg worden andere dialecten gesproken dan in bijvoorbeeld de provincies Holland en er zijn ook duidelijk aanwijsbare verschillen in levensstijl. In Australië is dat absoluut niet het geval. De atmosfeer in Sydney is dezelfde als in Perth."

Aan het woord is dr. Don Grimes, sinds juli 1987 de Australische Ambassadeur in Den Haag. Het contrast tussen de rurale en de urbane bevolking is volgens hem wel in zijn land aanwezig; maar een dergelijke tegenstelling speelt natuurlijk, als bijna 'traditioneel', in bijna iedere staat een rol.

Enkele hoogtepunten uit Don Grimes' carrière vormen zijn lidmaatschap van het Federale parlement als afgevaardigde voor Tasmanië (genoemd naar de Nederlander Abel Tasman, 1603-59) en zijn

ministerschap voor Sociale Zaken ("social security"). Voor de komende drie à vier jaar zit de oud-minister aan Nederland vastgeklonken als Ambassadeur. Een post in een land dat hem, voor zover dat nu al te beoordelen is, wel bevalt. Via hem maakte "DRIEMASTER" kennis met politiek Australië en doorliep kriskras enkele 'topical items'.

"Gezien het feit dat Australië als een Engelse strafkolonie begon, konden de inwoners over het algemeen niet met trots terugrijpen op één of ander fantastisch en heroïsch verleden. Lange tijd is dit gedeelte van onze geschiedenis min of meer verzwegen. De laatste twintig jaar is daar verandering in gekomen. We zitten nu in een periode dat een familie teleurgesteld is als zij geen veroordeelden in haar stamboom kan terugvinden."

Grimes moet even lachen om deze opgekomen hausse in zijn vaderland.

Australië is zich bewust geworden van haar verleden, dat het fundament vormt van vandaag en morgen. Natuurlijk druppelden er niet alleen bannelingen en misdadigers het eiland binnen. Al gauw kwamen er vrije immigranten op zoek naar een nieuw bestaan. Rond 1830 kwamen de grotere groepen landverhuizers, voornamelijk boeren. Zij concentreerden zich op het fokken van schapen. Daarmee begon de fameuze wolindustrie van Australië. Toen na 1850 bekend werd dat het goud in Nieuw-Zuid-Wales en Victoria voor het oprapen lag kwam de immigratie uit alle windrichtingen.

Grimes: "Engeland en Ierland hebben de andere Europese landen overtroffen in migratie-aantallen naar Australië. Naast Engelsen en Ieren kwamen er onder meer Duitsers, Zweden en Nederlanders. Australië is een echte multi-nationale samenleving geworden. Ik zie geen duidelijke grote kernen van randgroepen of sub-culturen. Het hele assimilatieproces is soepel verlopen. Je kunt spreken van een 'Australische' maatschappij."

Dat is een opmerkelijk gegeven! Is het Don Grimes al opgevallen hoe krampachtig in Nederland wordt

getracht om barrières tussen de (sub)culturen te slechten en tot een 'actief anti-racistisch beleid' te komen? En in Australië gaat dit alles zo maar geleidelijk?

"Sommige groepen zijn sneller geassimileerd dan andere. Sommige groepen hebben moeite met de aanpassing; dit heeft onder andere te maken met hun achtergrond, de gewoonten van thuis. En controversies tussen diverse groepen in de samenleving houdt je toch altijd. Doch het totaal overziend, is mijn conclusie dat het assimilatieproces geslaagd is te noemen. De tolerantie van Australiërs jegens elkaar lijkt ook steeds meer te groeien."

Het tweehonderdjarige 'bestaan' van Australië heeft alles te maken met een westerse visie op deze verjaardag. De Australiërs die vandaag de verjaardag vieren zijn niet dezelfde Australiërs die vóór 1788 aanwezig waren op het Zuidland.

Tweehonderd is de leeftijd die de kolonistoren, de Europeanen, voor het werelddeel hebben bedacht. De brok grond is al veel ouder en werd oorspronkelijk bewoond door de Aboriginals. Zo'n 300.000 bewoonden hun eiland, maar dat was in die dagen toch wel wat aan de 'hoge kant' Australië is echter al lange tijd gaan inzien dat haar tolerantie tevens voor deze oerwoners moet gelden.

"De Aboriginals hebben te kampen met hoge werkloosheidscijfers en gezondheidsproblemen", aldus de Ambassadeur. "De problemen van de Aboriginals zijn voor mijn land niet gemakkelijk op te lossen. Wel zijn deze mensen gelijk met de andere burgers. Ze zijn gelijk voor de wet en mogen meestersmen. Zo is één van hen senator in het Federale parlement."

Op 26 januari jl., tijdens de Australische Dag, herinnerden de Aboriginals de jongste Australiërs eraan dat zij niet op hun oorspronkelijke grondgebied zaten te feesten. Ook Don Grimes, die op de Ambassade een receptie gaf, werd er even mee geconfronteerd. "De demonstranten stonden hiervoor op de stoep." Hij was wel wat verwonderd alleen maar Nederlanders voor de deur te treffen. "Ik meen dat er één Australiër aan meedeed. Maar ach, deze demonstranten hebben natuurlijk ook recht om hun mening te laten horen"

"De Aboriginals hebben grote stukken grondgebied in Australië, met name in het Noordelijk Territorium. Ze krijgen eveneens 'royalties' voor de grondstoffen die op hun terreinen gevonden worden. Hun positie is niet te vergelijken met die van de reservaat-indianen in Noord-Amerika".

Op 1 januari 1901 verenigden de zes Australische koloniën zich tot een statenbond. Het land zou onafhankelijk van Engeland koersen, maar behield wel haar koloniale staatshoofd. Zodoende is koningin Elizabeth momenteel het officiële staatshoofd van het land.

Grimes: "De koningin is puur een symbool. Ze heeft wel enkele staatsrechtelijke bevoegdheden, te vergelijken met die van de Nederlandse vorstin. Ze is echter niet bepaald betrokken bij de Australische aangelegenheden. De bevolking is wel gelukkig met deze situatie. Een minderheid voelt sterk voor een republikeinse staatsvorm. Er zijn natuurlijk belangrijkere zaken om je mee bezig te houden."

Deze discussie lijkt Australië dus niet te beheersten. Haar staatshoofd is in de maand mei te gast in de hoofdstad Canberra; daar zal zij de nieuwe parlamentsgebouwen openen.

Met haar onafhankelijkheid werd Australië lid van het Gemenebest, een bonte verzameling oud-koloniën van Groot-Brittanië. Het is wat rumoerig geweest binnen de "Commonwealth". Grimes: "Dit betrof de politiek die wij met z'n allen zouden gaan voeren ten aanzien van Zuid-Afrika. Australië heeft toen meegestemd om economische sancties af te kondigen. Groot-Brittanië was tegen sancties."

Is het Gemenebest een gezelligheidsclubje of een internationale machtsfactor?

Grimes: "Geen van beide. Het laatste pretendeert het niet te zijn. Het eerste is het ook niet. Het Gemenebest is een forum van een heel pluriform gezelschap. De landen kunnen elkaar hierbinnen leren kennen en van gedachten wisselen."

Eens in de drie jaar - "Dat zullen er binnenkort vier worden", aldus Grimes - worden er in Australië verkiezingen gehouden. Het land telt drie grote partijen: een sociaal-democratische, een liberale en een nationale partij. De laatste twee kunnen het eventueel samen wel vinden. Liberaal staat in Australië voor "conservatief". Een vierde partijtje

Don Grimes Ambassadeur in Nederland

bungelt er wat bij aan: de Australische Democraten, voortgekomen uit de centrum-linkse hoek. Bij de laatste verkiezingen, op 11 juli vorig jaar, werd de Labor Party winnaar; een partij die Don Grimes ook gediend heeft. De premier wordt niet direct gekozen. Met de overwinning van juli 1987 bleef de sociaal-democraat Bob Hawke in het zadel zitten.

"Zijn politiek concentreert zich vooral op economische punten. Er zijn belastinghervormingen geweest en er wordt van alles aan gedaan om de inflatie omlaag te krijgen. Ik denk dat het programma van onze Labor Party wel wat overeenkomsten heeft met dat van de PvdA, zij het dat de Labor Party wat meer marktgericht is. Dat is mijn indruk; het blijft zeer moeilijk een dergelijke gelijkenis te maken."

Op buitenlands gebied onderhoudt Australië, volgens Grimes, goede contacten met haar overzeese bureaus Indonesië en Nieuw-Zeeland.

"Met de eerste leven we in vrede en harmonie en de tweede is bijna zoals wij! Met Nieuw-Zeeland hebben we goede contacten. Samen met de Verenigde Staten zitten we met dat land in ANZUS (Australia, New-Zeeland, United States, red.). Ik zou dit bondgenootschap willen omschrijven als een self-interest-pact. Het militaire aspect van dit verdrag is belangrijk. Het heeft een geduchte slag gekregen van Nieuw-Zeeland, toen dit land weigerde om (nucleaire) Amerikaanse oorlogsbodems in haar wateren toe te laten."

Samen met andere naties heeft Australië een begerig oog laten vallen op de laatste witte plek van de wereldkaart: Antarctica. Grimes: "Mijn land eist hier een gebied op om dezelfde reden als die van andere staten: wij waren er het eerst. Wat de opdeling van het Zuidpoolgebied betreft, schuwen wij geen internationale samenwerking. We moeten met elkaar tot zinvolle afspraken komen over hetgeen we met dit land kunnen en willen doen. De exploitatie van Antarctica moet op een verantwoorde wijze plaatsvinden. Mijn persoonlijke visie is, dat we moeten accepteren dat het milieu hoe dan ook zal gaan lijden onder onze toekomstige werkzaamheden

aldaar. Maar laat ons een zinvolle exploitatie voor ogen staan die de schade tot een minimum beperkt! Dit lukt alleen indien we internationale afspraken maken. Kijk; we kunnen het Zuidpoolgebied ook volledig negeren, maar ik deel de visie niet dat we passief moeten blijven. De mens verandert waar hij komt. Zo is dat altijd geweest."

Een ander milieu-onderwerp betreft het reilen en zeilen van de kangoeroe's in Australië. Volgens Grimes zijn er momenteel meer van deze dieren op het eiland dan ooit tevoren. Het beeld dat soms wordt gegeven, als zou menig Australiër de jacht op kangoeroe's (het liefst vanuit helicopters) beschouwen als een sport, acht de Ambassadeur vals. "Dit is zeker geen nationale sport. Dat is volstrekte nonsens. De jacht op kangoeroe's vanuit helicopters zal door sommige lieden weleens bedreven zijn, maar het is niet een geïntegreerd onderdeel van Australische bezigheden. We moeten niet uit het oog verliezen dat Australië een groot land is. Controle op deze jacht op ieder moment en op iedere plaats is een onmogelijkheid."

De landen gelegen rond de Pacific Ocean, zo is voorspeld, zullen binnen niet al te lange tijd het economische zwaartepunt in de wereld naar zich toe trekken. Het overheersende karakter van de Noord-Atlantische wereld verhuist dan naar de geschiedenisboekjes. Is economisch gezien haar verval misschien al ingetreden, politiek gezien speelt de as New York-Londen-Parijs-Bonn nog altijd een

belangrijke rol in het wereldgebeuren. Maar de economische omslag - indien definitief - zou voor de politieke rol ook wel eens het einde kunnen betekenen.

In die dynamische wereld van morgen zijn reeds enkele hoofdspelers naar voren getreden: Japan, Californië en de Newly Industrializing Countries (NIC's), waarvan Taiwan en Zuid-Korea in het oog springen. De as Tokio-Los Angeles-Sydney zal dan de internationale lakens gaan uitdelen. Onderstreept Don Grimes deze toekomstvoorspelling?

"Australië is inderdaad onderdeel van de Pacific-groep. Ik zou vooral China erbij willen betrekken. Laten we deze grootmacht beslist niet vergeten. Australië heeft al vele (economische) verdragen en banden met de Volksrepubliek. Ik wil niet beweren dat West-Europa 'oud' en ondynamisch wordt. Maar ik moet zeggen dat ze op enkele belangrijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld die van de high-technology, achterligt. West-Europa moet haast maken met inhaalprogramma's, wil zij de dans niet compleet ontspringen. Het zijn echter problemen van West-Europa en die moet zij zelf oplossen. Het is een kleine wereld; als Europa de ontwikkelingen in het Pacific-gebied volledig negeert, zal zij daar vroeg of laat zelf de nare gevolgen van ondervinden. West-Europa moet zich niet zo druk maken om interne twisten; zij moet eens opletten welke veranderingen er buiten haar grenzen plaatsvinden."

Interview afgenomen op 10.02.88

(Advertentie)

**WIJ DRUKKEN
BIJNA ALLES!**

**Dinky
Druk**

Koningstraat 74. Den Helder
telefoon 02230-15167

TOPKADERCURSUS

Op 16 en 17 april organiseren JOVD en VVD samen een TOPKADERCURSUS met als titel "LIBERALISME OP Z'N KOP". Op deze cursus willen de organisatoren allerlei dogma's en vanzelfsprekendheden van de hedendaagse liberale politiek beschouwen en toetsen aan liberale beginselen. Daarbij is geen enkel 'huisje heilig': alle ideeën zijn liberaal als ze vanuit liberale waarden kunnen worden beargumenteerd. Het motto van deze cursus is dan ook: "Het enige dat vaststaat, is dat niets vaststaat".

Deelname aan deze cursus staat open voor 40 jonge JOVD'ers en VVD'ers. Zij zullen zich aan de hand van tevoren toegezonden materiaal grondig moeten voorbereiden: tijdens de cursus zullen zij zowel in werkgroepen als plenair het woord moeten voeren. Daarnaast voert een aantal gastsprekers het woord over het cursusonderwerp.

Gezien het karakter van de cursus worden aan de cursisten zekere eisen gesteld op het terrein van politieke ervaring en deskundigheid.

De cursus zal worden gehouden in het Witte Huis te Borne (bij Enschede). De prijs van de cursus bedraagt f 80,- per persoon voor het gehele weekend, waarbij inbegrepen maaltijden en overnachting. Belangstellenden kunnen zich aanmelden door de elders opgenomen aanmeldingsbon vóór dinsdag 22 maart aanstaande te zenden aan:

JOVD ALGEMEEN SECRETARIAAT of: VVD ALGEMEEN SECRETARIAAT
Prins Hendrikkade 104 postbus 30836
1011 AJ Amsterdam 2500 GV 's Gravenhage

Na selectie worden alle kandidaat-deelnemers zo spoedig mogelijk na 22 maart bericht of zij al of niet aan de cursus kunnen deelnemen.

VERRE OOSTEN

ZOMERCONGRES

Deze resolutie omvat stellingen over: mensenrechten, economie, het spanningsveld tussen economische groei en mensenrechten en het spanningsveld tussen economische groei en ecologie.

1. Het Verre-Oosten zoals in deze resolutie besproken bestaat uit: China (inclusief Tibet), kroonkolonie Hong Kong, Japan, Singapore, Noord-Korea, Zuid-Korea, Vietnam, Laos, Kampuchea, Thailand, Maleisië, Indonesië, Papua Nieuw-Guinea, Brunei, Macao en de Filipijnen.

Mensenrechten

2. Grondslag en doel van internationaal beleid blijft voor de JOVD de inherente waardigheid van de mens, zoals die tot uitdrukking komt in ondermeer de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de Verdragen van New York en andere (volken)rechtelijke bepalingen. Een primaire doelstelling van contacten tussen staten dient derhalve de verwezenlijking van de in het volkenrecht algemeen erkende mensenrechten te zijn.
3. Politieke rechten (participatie rechten) en economische rechten (ontplooiingsrechten) kunnen niet onafhankelijk van elkaar worden verwezenlijkt. Dit vereist vanuit de overheid een actief beleid. Ter realisering van een dergelijk beleid acht de JOVD een onafhankelijke rechtelijke macht en een legitieme regering noodzakelijk.
4. De oorzaken van de schendingen van de rechten van de mens zijn zeer complex, talloos en elkaar versterkend. Dit maakt het dan ook niet mogelijk om met een éénduidige effectieve oplossing te komen. Er kan onderscheid worden gemaakt tussen structurele en institutionele hervormingen.
5. Structurele en institutionele hervormingen zijn van fundamentele aard en moeten tot gevolg hebben dat:
 - a. Het internationale rechtsstelsel in overeenstemming dient te worden gebracht met de internationaal geldende rechtsregels inzake de mensenrechten.
 - b. er wordt gestreefd naar het doorbreken van onrechtvaardige maatschappijstructuren, waarbij een bewustwordingsproces onder de bevolking onontbeerlijk is. De overheid dient voorwaarden te scheppen voor een kwalitatief goed en voor iedereen toegankelijk onderwijsstelsel.
 - c. de participatie in het democratisch proces in de samenleving alsmede daadwerkelijke democratische controle mogelijk gemaakt dient te worden.
6. Verdediging van de democratie door langdurige beperkingen van democratische rechten van burgers dient te worden afgekeurd.
7. Burgerlijke ongehoorzaamheid als aanvulling op democratische rechten is mits gewelddoos toegestaan om de fundamentele vrijheden te verdedigen.
8. Indien is gebleken dat een geweldloze oplossing onmogelijk is acht de JOVD gewapend verzet tegen een nationale overheid legitiem mits onafhankelijke instanties (UN, Amnesty) voortdurende en systematische schendingen van mensenrechten door de nationale overheid hebben geconstateerd en op voorwaarde dat burgerdoelen zoveel mogelijk worden ontzien.
9. Wanneer aan deze voorwaarden is voldaan is steun aan dergelijke verzetsgroeperingen door de Nederlandse regering, of beter nog door de Europese Gemeenschap, volstrekt acceptabel.
10. Zoals vastgelegd in het PKP '85 behoren een wapenembargo en een economische boycot, onder genoemde voorwaarden tot de mogelijkheden om druk uit te oefenen op naleving van de Rechten van de Mens.

Spanningsveld: economische groei en mensenrechten

11. Ontwikkelingssamenwerking met landen waar de mensenrechten geschonden worden moet onderwerp zijn van constante heroverweging en mag alleen plaatsvinden voor zover de ontplooiingsmogelijkheden van de bevolking rechtstreeks en controleerbaar worden vergroot.
12. Participatie van het individu in het democratisch proces van de samenleving vormt een belangrijke voorwaarde voor een stabiele ontwikkeling van de samenleving. Als vorm bij uitstek ter verwezenlijking van de participatie ziet de JOVD de pluriforme democratie.
13. Voldoende mogelijkheden tot economische emancipatie van het individu in een samenleving is een andere belangrijke voor-

waarde voor een stabiele ontwikkeling van de samenleving. Als vorm bij uitstek ter verwezenlijking van die emancipatie ziet de JOVD het vrije marktprincipe.

14. Gezien de verschillende socio-culturele waarden en normen binnen samenlevingen moet de mogelijkheid worden geboden om tot afwijkende inrichtingen van het economisch en democratisch systeem te komen mits voldoende mogelijkheden tot participatie en economische emancipatie geboden worden. Culturele afwijkingen mogen nooit als excuus gebruikt worden om mensenrechten te schenden.

15. Bevrediging van basisbehoeften, investeringen en technologische modernisering zijn essentiële voorwaarden voor stabiele maatschappelijke ontwikkelingen.

Economie

16. De JOVD bepleit een ontwikkelingsstrategie die gebaseerd is op exportbevordering. Dit houdt in dat landen niet proberen alles zelf te produceren (autarkie), maar dat een land zich zoveel mogelijk richt op zijn sterke kanten en juist die producten exporteert.
17. In veel landen in het Verre Oosten is het welvaartsniveau aanzienlijk lager dan in de geïndustrialiseerde landen. Het is wenselijk dat deze kloof wordt overbrugd.
18. Gezien de fundamentele achterstandssituatie van de derde wereld biedt de Vrije Markt alleen onvoldoende perspectief. Protectionisme van de geïndustrialiseerde landen wordt ten eerste afgekeurd en dient te verdwijnen. De derde wereldlanden mogen eenzijdige concurrentievervalsende maatregelen afkondigen ter emancipatie van autonome industriële krachten op de internationale markt.
19. Voorwaarden voor een reële economische groei die een menswaardig bestaan mogelijk moeten maken zijn voortgezette industrialisatie, modernisering van bestaande sectoren, voortdurende innovatie, verhoging van de arbeidsproductiviteit en een adequaat onderwijsstelsel. De overheid dient een actief economisch beleid te voeren waarbij samenwerking met het bedrijfsleven onontbeerlijk is.
20. De economische ontwikkeling wordt begrensd door factoren van mensenrechtelijke, ecologische, sociaal-maatschappelijke en culturele aard.
21. Buitenlandse leningen om investeringen te financieren kunnen de economische groei belangrijk versnellen. Het met behulp van buitenlandse leningen financieren van consumptieve uitgaven wordt door de JOVD afgewezen omdat hiermee geen productiecapaciteit wordt opgebouwd die kan worden gebruikt om de verdere economische ontwikkeling, rente en aflossingen te betalen.
22. Het multi-vezel accoord dient binnen afzienbare tijd afgebouwd te worden.
23. Het stichten van grondstoffenfondsen om de opbrengsten van de verkoop van grondstoffen te stabiliseren kan een belangrijke bijdrage leveren aan het stabiliseren van economieën van landen die erg eenzijdig van die grondstoffen afhankelijk zijn.

Spanningsveld: economische groei en ecologie

24. Aanwakking van de (inter)nationale economische ontwikkeling doet een toenemend beroep op de schaarse hoeveelheid grondstoffen en natuurlijke hulpbronnen in de wereld. Hierdoor kan de ecologische balans worden verstoord. Bovendien zou het aanbod van grondstoffen en hulpbronnen op den duur tekort kunnen schieten.
25. Derhalve dient er door de United Nations Environmental Programme (UNEP) toezicht op de grondstoffen en hulpbronnenvoorraden te worden gehouden alsmede verder onderzoek naar alternatieve bronnen en middelen te worden geïnitieerd en prijsinstrumenten voor schaarse grondstoffen te worden geïnitieerd.

LANDEN

26. Er dient in het Verre Oosten een Yen-blok te komen. De munten van Zuid-Korea, de provincie Taiwan, de kroonkolonie Hong Kong en Singapore dienen niet aan de dollar maar aan de yen gekoppeld te zijn.

27. De JOVD bepleit westerse financiële steun om het schuldenprobleem van de Filippijnen en Indonesië beheersbaar te houden.

FILIPPIJNEN/MENSENRECHTEN

28. De communistische opstand, die de Filippijnen al jaren teistert, dient met vreedzame middelen bestreden te worden. De eisen die door de NPA gesteld zijn met betrekking tot opname van de communisten in een coalitieregering en sluiting van de VS-bases op de Filippijnen, zijn niet aanvaardbaar.

29. Gewerkt moet worden aan een afbouw van de onder het Filipijnse leger staande militia's aangezien deze militia's een voortdurende bron van schendingen van mensenrechten vormen en zeer destabiliserend werken op de Filipijnse staat. Materiële en immateriële steun van vooral de Europese autoriteiten en regeringen is daarbij onontbeerlijk.

30. Gestreefd dient te worden naar betere mogelijkheden voor religieuze minderheden om zich op cultureel gebied zelf te besturen binnen de Filipijnse staat. Een parte moslim-staat op Mindanao en de Sulu-eilanden wordt door de JOVD afgewezen.

FILIPPIJNEN/ECONOMIE

31. Ter bestrijding van de armoede op het Filipijnse platteland dienen op korte termijn structurele hervormingen doorgevoerd te worden. Bij deze hervorming moet de nadruk liggen op de verwerving van productiemiddelen door de armsten en het in eigendom geraken van de hiertoe te produceren middelen en goederen. Slechts hierdoor kan voor iedereen een minimale productieve basis gewaarborgd worden.

32. De JOVD acht de voorstellen met betrekking tot een landhervorming zoals gedaan door de regering Aquino volstrekt onvoldoende. Een echte verbetering van de inkomenspositie van de armste burgers kan slechts bereikt worden door een herverdeling van inkomens aan deze groep.

33. Bij de inkomensherverdeling dient uitgegaan te worden van:

- overdracht van inkomens aan de armste burgers in de vorm van consumptiegoederen mede ter bestrijding van de acute ondervoeding;
- verbetering van inkomens van de armste burgers door investeringen in kapitaalgoederen. Hiertoe kunnen ook kredieten grondstofverstrekkingen, verbetering van infrastructuur, investeringen in 'human capital' en investeringen ter verhoging van de productiviteit van het aanwezige kapitaal gerekend worden.

CHINA/MENSENRECHTEN

34. Het Tibetaanse volk heeft in cultureel, ethnisch en religieus opzicht een eigen identiteit, evenals een eigen politieke en staatkundige geschiedenis. De JOVD veroordeelt de voortdurende bezetting van Tibet, welke in strijd is met het Tibetaanse recht van zelfbeschikking.

Om aan dit recht van zelfbeschikking recht te doen, dient de Chinese overheid de meest ruime mogelijkheden tot zelfbestuur aan de Autonome Regio Tibet te geven, vooral op cultureel en religieus gebied. De JOVD is voorstander van onderhandelingen terzake tussen Tibetaanse vertegenwoordigers en de Chinese overheid. De Dalai Lama kan als één van de Tibetaanse vertegenwoordigers gelden.

35. De JOVD is voorstander van elke mogelijke uitbreiding van culturele contacten met de Chinese bevolking, omdat zulke contacten kunnen bijdragen tot een democratiseringsproces in de Volksrepubliek en zo'n proces in Taiwan kunnen bevorderen. De Nederlandse en Europese autoriteiten dienen druk terzake uit te oefenen.

36. De JOVD is voorstander van het voeren van een bevolkingspolitiek in China, mits deze aan de volgende voorwaarden voldoet:

- de nadruk dient te liggen op zwangerschapspreventie;
- in verband met de vrijheid die elk individu dient te hebben om de grootte van zijn gezin te bepalen, dient een bevolkingspolitiek niet verplichtend te zijn. Wél acht de JOVD stimulerings- en ontmoedigingsmaatregelen, zoals bijvoorbeeld een gunstiger belastingregime voor één-kind-gezinnen, geoorloofd mits deze maatregelen niet tegen het (tweede) kind worden gericht, maar tegen de ouders;
- tegen verschijnselen als gedwongen abortus en kindermoord dient hard te worden opgetreden.

37. De huidige situatie, waarbij voor heel China twee regeringen bestaan, werkt voor China belemmerend op de ontwikkeling van het land. De JOVD is dan ook van mening dat de regering van de

Volksrepubliek haar territoriale aanspraken op het eiland Formosa dient af te staan; evenzo dient de regering van de Republiek China haar territoriale aanspraken op het vasteland af te staan. Deze de jure splitsing van China kan het best worden bereikt door onderhandelingen, waarbij de Verenigde Staten het best als intermediair kunnen optreden.

CHINA/ECONOMISCH

38. Tijdens recente hervormingen met betrekking tot de landbouw hebben Chinese burgers het recht verworven om productiefactoren in privé-eigendom te exploiteren. De nog steeds aanzienlijke staatscontrole ten aanzien van het gebruik van deze productiefactoren moet verminderd worden. Praktisch eigendom dient in deze zo snel mogelijk geëffectueerd te worden.

39. De centrale overheid dient de beschikkingsbevoegdheid over productiefactoren dichter naar de mensen toe te brengen (decentralisatie) en de mensen in een positie te brengen waarin zij het overheidsbeleid kunnen beïnvloeden ('organize the bottom').

40. De JOVD wijst op de noodzaak van snelle prijshervormingen binnen de Chinese economie. De stricte prijscontroles voor sommige goederen alsmede regulering van goederen- en kapitaalmarkten door de overheid maakt het (particuliere) ondernemen uiterst moeilijk om efficiënt te (blijven) produceren. Tevens zijn investeringen in landbouw en infrastructuur noodzakelijk voor de verdere ontwikkeling van het Chinese platteland.

41. De in 1975 ingezette experimenten met beperkte arbeidsmedezeggenschap in bedrijfshuishoudingen dienen uitgebreid te worden. Daarbij dienen de bevoegdheden van de 'ondernemingsraden' verder verruimd te worden.

42. De doorgevoerde wijzigingen in het Chinese beloningsstelsel (het toekennen van bonussen) ter verhoging van de arbeidsproductiviteit verdient aarmoediging.

43. De ontsluiting van het Chinese platteland en het toegenomen 'open-deur'-beleid ten aanzien van internationale economische betrekkingen moet leiden tot een geleidelijke ontsluiting van de Chinese markt voor geïmporteerde goederen.

INDONESIË/MENSENRECHTEN

44. Mensenrechten in Indonesië worden nog steeds onvoldoende gewaarborgd. De "mysterieuze moorden" - de vrijwel zeker van regeringswege gesanctioneerde liquidaties van criminelen en ex-gevangenen - hebben aan duizenden mensen het leven gekost. Dit soort praktijken dient ten strengste te worden veroordeeld.

45. Preventief censurerende maatregelen, die de regering nog steeds toepast ten aanzien van haar orwelgevallige publicaties in dag-, week- of wetenschappelijke bladen, dienen te worden verworpen.

46. De JOVD pleit voor het stellen van een limiet op het maximum aantal ambtstermijnen voor het presidentschap.

47. Oppositiepartijen dienen ruimere mogelijkheden te krijgen om hun rol in het politieke proces in Indonesië te spelen. Liberalisatie van de politieke en maatschappelijke verhoudingen zal vooral afgenomen dienen te worden aan de mogelijkheden die de Fundamentalistische Islamitische Partij (Darul Islam) en de Communistische Partij van Indonesië (PKI) krijgen. Legale en onbeperkte deelname aan het politieke proces moet het uitgangspunt zijn.

INDONESIË/ECONOMISCH

48. Om de buitenlandse leningen te beperken en toch ruimte te bieden aan investeringen dient Indonesië haar consumptieve bestedingen drastisch te beperken.

49. Uitbreiding van de lichte industrie, vergroting van de transmigratie, snellere agrarische ontwikkeling en meer arbeidsintensieve infrastructurele projecten dienen speerpunten te worden van de economische politiek van de regering, gericht op vergroting van de economische groei voor de komende jaren.

50. Voor een gezonde economische ontwikkeling is het van belang dat de overheid haar aandacht richt op rigoureuze beperking van de bureaucratie, krachtdadige bestrijding van de corruptie, economische liberalisatie en beteugeling van de inflatie.

51. In dat licht lijkt het derhalve verstandig om het streven naar autarkie, dat de Indonesische regering zo lang heeft aangehangen, volledig te herzien.

RESOLUTIE

INDONESIË/ECOLOGISCH

52. De JOVD juicht het toe dat de regering in Djakarta nu effectieve maatregelen treft om ontbossing en erosie in grote delen van de archipel tegen te gaan.

THAILAND/MENSENRECHTEN

53. Beheersing van de Thaise politiek door het militaire apparaat komt de democratie in dit land niet ten goede. Gestreefd moet derhalve worden naar vergaande beperking van de militaire invloed op het politieke proces in het land.

THAILAND/ECONOMISCH

54. Beperking van het sextoerisme naar de hoofdstad Bangkok is ten principale geen taak voor de Thaise overheid. Beperking van deze vorm van toerisme kan slechts vanuit het zendland geïnitieerd en nagestreefd worden.

55. De JOVD dringt aan op effectievere maatregelen tegen de georganiseerde heroïnesmokkel uit dit land. Ook de verbouw van de verdoovende middelen in de Thaise binnenlanden dient krachtiger dan voorheen te worden bestreden. Voorlichting aan de boerenbevolking is een essentieel deel van deze aanpak.

KAMPUCHEA (CAMBODJA)/MENSENRECHTEN

56. De JOVD bevestigt het recht van het Kampucheaanse volk om over zijn eigen toekomst te beschikken zonder inmenging of beïnvloeding van buitenaf. Daarom acht de JOVD het nodig dat alle buitenlandse troepen zich uit Kampuchea terugtrekken en alle buitenlandse steun aan Kampucheaanse contra's wordt beëindigd. Hierna moeten onder toezicht van de VN vrije verkiezingen plaatsvinden waaraan niet door de Khmer Rouge deelgenomen dient te worden.

57. De Khmer Rouge dient niet te worden beschouwd als de wettige vertegenwoordiger van het Kampucheaanse volk en dient niet te worden erkend als een onderdeel van een landsvertegenwoordiging.

KAMPUCHEA/ECONOMISCH

58. Essentieel voor de wederopbouw van Kampuchea is het opnieuw opbouwen van de momenteel gedestructureerde samenleving en het verwezenlijken van een economische groei. Voorwaarden hiervoor zijn:

- een goede voedselvoorziening voor de bevolking;
- grote aandacht voor, voor iedereen toegankelijk onderwijs;
- het stimuleren van de emigratie van de Kampucheanen die door de Khmer Rouge van hun oorspronkelijke woonplaats zijn verdreven;
- industrialisatie;
- modernisatie van de landbouw.

JAPAN/ECONOMISCH

59. De Japanse welvaart en het Japanse overschot op de handelsbalans rechtvaardigen een grotere Japanse steun aan de Derde Wereld.

60. Om de economische onevenwichtigheden in de wereld te verminderen is het noodzakelijk dat het Japanse overschot op de handelsbalans vermindert.

61. Het Japanse distributiesysteem dient meer open te staan voor buitenlandse producten. Het is niet aanvaardbaar dat Japan middels hogere prijzen op de thuismarkt het wegconcurreren van buitenlandse producenten door de Japanse consument laat betalen.

POLITIEK IN HET HB

De HB-leden die zich met het "eigenlijke" politieke werk bezighouden zijn de WVP en de politiek secretarissen. Tussen de politiek secretarissen is een taakverdeling gemaakt.

De politiek secretaris 1 (spreek uit: één), Hayo Schultink (zie ontbrekende foto), houdt zich bezig met VROM, Verkeer en Waterstaat, Landbouw en Visserij en Onderwijs.

Mark Aalders (zie ook zijn bijdrage elders) is poli-

tiiek secretaris 2. Hij heeft financiën, Economische Zaken, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Ontwikkelingssamenwerking, Defensie en Koninkrijkszaken in zijn portefeuille.

Jeroen Pliester, politiek secretaris 3, "doet" Binnenlandse en Buitenlandse Zaken, Justitie en WVC.

Je ziet al dat deze verdeling overeenkomt met die van de ministeries. De WVP, Bas Bakker (zie, helaas, ook foto elders hd.) coördineert het werk van de politiek secretarissen en houdt zich bezig met die onderwerpen die niet onder een specifieke portefeuille vallen (Liberaal Bestek, Algemene Beschouwingen, etc.). Daarnaast zorgt hij, in samenwerking met secretaris promotie en voorlichting Jort Kelder, voor het naar buiten uitdragen van JOVD-standpunten.

De Internationaal Secretaris, Annelies Meybaum, houdt zich niet, zoals de functiebenaming wellicht zou doen vermoeden, bezig met internationale politiek (althans niet hoofdzakelijk), maar met internationaal jongerenwerk. Hieronder vallen organisaties als IFLRY, LYMEC, etc. De voorzitter, Annette Nijs, regelt het beroende Des Indes-overleg.

CONGRESSEN

Het juni-congres zal gaan over het Verre Oosten, mooi aansluitend bij de Olympische Spelen in Seoul te september. Het novembercongres zal gaan over subsidiestromen, een onderwerp dat na de bouwsubsidie-enquête en RSV natuurlijk bijzonder actueel is. In maart '89 wordt het Politiek Kern Programma (PKP) behandeld. Dit is een soort verkiezingsprogramma dat de JOVD eens in de vier jaar opstelt. Daarnaast zal een commissie (de denktank) zich bezig houden met het schrijven van een nieuw beginselprogramma voor de JOVD.

AANMELDINGSBON:

TOPKADERCURSUS "LIBERALISME OP Z'N KOP"

Hierbij geef ik mij op voor deelname aan de topkadercursus "Liberalisme op z'n kop" van 16 en 17 april a.s.

naam:

adres:

p.c./woonpl:

telefoon:

Opleiding en werkervaring:

Mijn voorkeur gaat uit naar de werkgroep (ook één reserve aankruisen!):

- MENS EN LIBERALISME
- MENS EN BESTUUR
- MENS EN ECONOMIE
- MENS EN OMGEVING
- MENS EN WELZIJN
- MENS OVER DE GRENS

HANDTEKENING:

Subsidiestromen

In september 1987 is het project "Subsidiestromen" van start gegaan. Onder leiding van Ton Mertens is de toemalige commissie Overheidsfinanciën zich gaan verdiepen in het verschijnsel subsidies, en op methoden om de vereniging bij dit onderwerp te betrekken.

Mark Aalders
politiek
secretaris

De idee was en is, geheel in de lijn van de projectmatige aanpak, de leden meer te betrekken bij het werk dat door deze mensen wordt verricht. Concreet betekent dit dat de projectgroep beoogt de kennis omtrent het hoe en waarom van subsidies te vergroten en een discussie hierover op te starten. Het eerste zal gebeuren door het uitbrengen van een nota (op het maartcongres) over rijkssubsidies (wij beperken ons verder tot rijkssubsidies). Deze nota zal een algemeen-theoretisch deel bevatten, alsmede een overzicht van de belangrijkste rijkssubsidies en hun werking.

Vervolgens is voor de periode april-mei aan de districten een politieke cursus aangeboden. Dit betekent dat binnen de verschillende vormings- en scholingscursussen het beleidsspelgedeelte over het onderwerp subsidies zal gaan. Mede door deze cursus hopen wij de discussie over dit fenomeen te stimuleren.

Deze discussie moet zijn hoogtepunt voor en tijdens het novembercongres krijgen, waar subsidiestromen het onderwerp van de najaarsresolutie zullen vormen.

Na november zal de projectgroep met de resolutie naar buiten treden, en buiten de JOVD het standpunt van de vereniging kenbaar maken. Hopelijk is je interesse door dit artikeltje gewekt, en wil je over dit onderwerp meedenken. Oordeel zelf: 40 miljard aan rijkssubsidies, vind ik dat wel goed zo?

Structuur en „Driemaster“

Op congressen treffen we nog steeds lieden aan die aan het HB vragen waarom "Driemaster" Qua inhoud misschien goede vragen, maar gericht aan de verkeerde instantie. Door de snelle wisselingen in het kader van de JOVD is de structuur van de vereniging niet altijd even duidelijk aan iedere congresganger.

"Driemaster" is, sinds het novembercongres van 1986, losgekoppeld van het HB. De hoofdredacteur legt z'n verantwoording niet af aan het HB, maar aan de Algemene Vergadering. Dat is ook het orgaan dat hem benoemt (of ontslaat). Hij maakt het beleid voor het verenigingsblad, benoemt of ontslaat redacteuren, etc. Hierbij dient hij te blijven binnen de grenzen van z'n beleidsplan, dat ieder juni-congres op tafel komt.

De reglementen zijn ook op de nieuwe situatie aangepast. Onbekend is everwel of het gewijzigde reglement ooit voor de leden verkrijgbaar is geworden (misschien iets voor de nieuwe secretaris?). In grote lijnen komt het er op neer dat de hoofdredacteur onder dezelfde regels wordt gekozen als hoofdbestuursleden. Dat betekent maximaal drie jaar, geen nevenfuncties in andere JOVD-bestuurslagen of in politieke partijen etc. In de Algemene Ledenvergadering voert hij zelf het woord bij zaken die "Driemaster" aangaan.

De gewijzigde situatie heeft tot gevolg dat het HB ten opzichte van "Driemaster", waar het ingezonden copy betreft, dezelfde positie inneemt als iedere indiener. Zij het dan dat HB-copy nader dient te worden bekeken in de context van "Driemaster" als verenigingsblad, en het eventuele bijzondere belang dat de vereniging kan hebben bij publicatie ervan. Na overschrijding van de deadline is echter iedere copy vogelvrij, d.w.z. aan de hoofdredacteur om nog te plaatsen of niet.

Hans Deden

AGROLUTIECOMMISSIE

Ron Batten
Constantijn Dolmans
Henk Kuipers (vz.)
Ton Mertens
Michiel Reemers
Marco Schraver
Bernard Tilman

VERRE-OOSTENCOMMISSIE

Vijay Karwal
Bart Driessen
Marc Padberg
Milan Wielinga
Harry Kuipers
Constantijn Wex

Informatie: Vijay Karwal,
tel. 05280-64429.

hpn Hendrix Papier Nijmegen B.V.

KANTOORVISIE VOOR MORGEN!

Hulzenseweg 10-20
6534 AN Nijmegen-Molland
Postbus 217 - 6500 AE Nijmegen
Tel. 090-561044* (8 lijnen)
Telex 48694 Telefax 080-566631

De méést complete kantoorleverancier!

OVER-LEVEN

OF EIGENLIJK OVER WIEGEL; IEDEREEN HEEFT HET VIA de TV kunnen volgen en velen zijn ervoor naar Breda gegaan: de VVD vierde vrijdag 29 januari het 40-jarig bestaan. En eveneens iedere Nederlander heeft kunnen zien wat deze partij probeerde duidelijk te maken: We zijn nog steeds jong! Zó jong zelfs, dat de VVD het puberale stadium nog niet ontgroeid lijkt te zijn. Waar de praktisch evenoude JOVD het al 39 jaar redt met een grote opvolgingsnelheid, kan de VVD maar één ding doen: terugvallen op oude bokken.

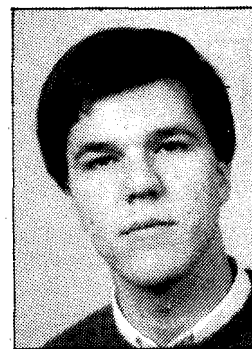
Niemand zal het Wiegel kwalijk nemen, dat hij zichtbaar geniet van alle aandacht. Het gevoel onmisbaar te zijn mist op hem duidelijk niet zijn uitwerking. Het zorgwekkende is echter dat hij blijkbaar onmisbaar is. Niet door Wiegel: hij heeft de VVD voortvarend geleid en aan grote zetelwinsten geholpen. Maar na komen komt gaan, en wie is gegaan moet wegblijven.

DE HUIDIGE ONTWIKKELINGEN T.A.V. HET LEIDERSCHAP zeggen dan ook het meeste over de partij. Het liberalisme is één van de oudste politieke stromingen ter wereld. Aanvankelijk progressief van aard op het gebied van kiesrecht en democratie, ontwikkelde het zich globaal bekeken tot een stroming van het midden. In Nederland en België wellicht wat conservatief getint, en in Engeland bijvoorbeeld progressief getint. Een stroming dus met een rijk verleden, met wapenfeiten. Een volwassen stroming, zo volwassen zelfs dat we ons steeds moeten afvragen: blijven we bij de tijd? Vergrijzen we niet?

Hoe anders staat het dan met de belangrijkste vertegenwoordiger van deze stroming in Nederland, de VVD. Een politieke partij van die omvang moet stevig in de schoenen staan, niet afhankelijk van de populariteit van de voorlieden. Een partij van dat kaliber moet meer zijn dan een verzameling personen, daarboven útstijgen. Steeds met nieuwe, perspectiefvolle oplossingen komen, die door het grote publiek als vernieuwend en integer worden ervaren. Dan zal niet alleen klantenbinding plaatsvinden op grond van gezicht, of, erger nog, één gezicht, maar op grond van een politieke traditie. Het liberalisme is dan overal in de samenleving aanwezig, waarbij

Mark Rutte

degene die het uitdraagt van secundair belang is. Dat is duidelijk misgegaan. Wie de geschiedenis van de Volkspartij leest kan zich niet aan de indruk onttrekken dat de VVD te lang een kiesvereniging is gebleven. Zonder duidelijke wortels. Dat heeft deze partij tegen op de socialisten en de christendemocraten. Die bezetten zeer veel belangrijke posities in de maatschappij. Zodat bij bepaalde kwesties een lobby opgezet kan worden. Dat heeft deze partijen stabiliteit gegeven. Zij worden niet bij het

LIBERALISME BEKEKEN

minste of geringste uit hun evenwicht gebracht. En bij geringe koerswijzigingen beperkt de reactie zich tot discussie, maar ontstaat geen paniek.

HET BELANGRIJKSTE KENMERK VAN POLITIEK LEIDERSCHAP is het op het juiste moment durven nemen van de beslissingen. Wanneer de fractievoorzitter van de VVD wil aansturen op samenwerking met de PvdA, moet hij zich niet direct laten afschrikken door de reactie van de achterban. Die is nooit onverdeelde positief. Maar het uitzetten van een duidelijke koers getuigt van oprechtheid en zal uiteindelijk op prijs worden gesteld. Iedereen weet dan waar de VVD staat. Want dat moeten we Wiegel nageven: In zijn tijd was de koers van de VVD duidelijk en ondubbelzinnig. Het is werkelijk overleven.

JOVD-VARIA

GELEZEN: HB-INFO

MET HET NIEUWE JAAR HEEFT HB-INFO EEN NIEUW JASJE gekregen. De kleur van de omslag is nu geel. Net als een banaan.

Zoals de algemeen secretaris (ad interim) Fabienne Bont in haar voorwoord opmerkte is HB-info deze keer een aardig boekwerkje geworden. Ze heeft gelijk, met 53 bladzijden voelt het informatieblaadje stevig aan. Laten we eens kijken wat er allemaal in staat.

Om te beginnen zijn de levensbeschrijvingen van de nieuwe HB'ers in het boekwerkje te vinden. De secretaris sociaal-economische zaken (a.i.), Mark Aalders, vertelt dat hij een tijdje in Canada heeft gewoond. Jeroen Princen houdt zich naast de JOVD ook bezig met de renovatie van zijn studentenflat (moet de JOVD na zijn vertrek ook worden gerenoveerd?), en secretaris Voorlichting, Jort Kelder, fietst lucht, duikt diep in zee en hij sport winter.

Ernst van Splunter is dé uitkomst van het verse HB:

als wijnkenner kan hij ervoor gaan zorgen dat straks zowel gastsprekers als penningmeester tevreden zullen zijn met de verstrekte presentjes.

OP DE MIDDENPAGINA'S PASSEERT DE LEDENADMINISTRATIE de revue. Op donderdag 31 december 1987 telde de JOVD 3064 betalende leden. Met 115 leden is de afdeling Twente de grootste afdeling van het land. Op Goeree Overflakkee blijkt slechts één JOVD'er te wonen. Deze eenling sluit de rij.

DE DEFINITIEVE TEKST VAN DE PRIVACY-RESOLUTIE IS ook in HB-info terug te vinden. Een pluim voor de commissie, voor de keurige wijze waarop deze resolutie is uitgewerkt, van begin tot einde. Enige pagina's verder komen we de landbouwresolutie tegen (maar, zoals jullie nu zullen zien, niet de enige, hd.). Voor wie dat nog niet wist: het onderwerp voor het voorjaarscongres. En wat is daar een betere plaats voor dan de Flevohof? Op het zomercongres zal de Verre-Oostenresolutie centraal staan, en op het najaarscongres vormen de subsidiestromen onderwerp

van gesprek.

ALS JE GRAAG EEN PERIODE NAAR HET BUITENLAND HAD gewild, zou je vóór 13 februari hebben moeten reageren op de advertentie die vroeg om een VN-jongerenvertegenwoordiger.

Wie het allemaal wat dichter bij huis zoekt, dient voor hoog bezoek zijn of haar afdelingsblaadje naar het algemeen secretariaat op te sturen. Doordat het HB op de afgelopen Buitengewone Algemene Ledenvergadering 'wat eenzijdig is geworden' is het van zins om 'ook de rest van de vereniging zoveel mogelijk bij alle HB-activiteiten te betrekken'. Middel hiertoe moeten o.a. de afdelingsbezoekjes worden.

OP BIJNA ALLE PAGINA'S IS HB-INFO SLECHTS MET moeite te lezen. "De stencilmachine heeft veelvuldig kuren", heeft men mij op het Algemeen Secretariaat verteld. Best wel jammer, want over het algemeen zijn de originelen netjes getypt. Door geldgebrek zal dit voorlopig nog wel zo blijven. Soms zitten de pagina's er echter gewoon scheef in, wat een duidelijk bewijs is dat er niet altijd even netjes wordt gewerkt. Maar goed, je koopt een banaan niet voor zijn schil, maar om z'n inhoud. En zoals je hebt gezien is die soms best interessant.

ALGEMEEN SECRETARIAAT

Fabienne Bont

De meeste mensen hebben zich waarschijnlijk wel eens afgevraagd wat ze op het Algemeen Secretariaat eigenlijk allemaal doen. Geconfronteerd met een adressenvraagbaak die te laat verschijnt, of een ledenlijst die wat langer op zich laat wachten is deze vraag natuurlijk niet verwonderlijk.

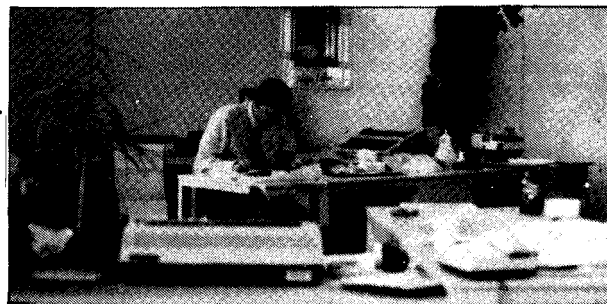
Leden die regelmatig op het Algemeen Secretariaat komen hebben echter al lang geconstateerd dat daar verschrikkelijk hard gewerkt moet worden.

niging geselen had het Algemeen Secretariaat het afgelopen halfjaar nog slechts de beschikking over één medewerkster voor 30 uur per week. Dat deze medewerkster alléén onmogelijk al het werk kan doen, was vanaf het eerste moment duidelijk. Er zijn dan ook prioriteiten gesteld, onder meer bij de ledenadministratie en de congresvoorbereidingen.

Daarnaast wordt er geprobeerd in de "rustige" periodes, die helaas het afgelopen jaar zeldzaam waren, extra werk te doen zoals het gereedmaken van de lang verwachte adressenvraagbaak. Hierbij is de steun van vrijwilligers onmisbaar gebleken.

Fabienne ..
en Jan

Gelukkig hebben veel leden dit begrepen en inmiddels bestaat er een, momenteel nog bescheiden, lijst van vrijwilligers waarop het Algemeen Secretariaat in drukke tijden een beroep kan doen. Zij zullen ook in de komende weken, bij de voorbereiding van het voorjaarscongres, weer hard nodig zijn.

Dat kan ook niet anders als je ziet wat de telkens terugkerende activiteiten zijn: een zeer omvangrijke ledenadministratie, twee boekhoudingen voor de contributierekening en de propagandarekening (dubbele boekhouding? hd), een maandelijks verschijnend infoblad en o.a. het verlenen van diverse services aan afdelingen.

In congres tijd komt daar nog eens het uittypen en stencillen van het congresboek bij terwijl ook de congresadministratie veel tijd in beslag neemt. De twee medewerksters die de JOVD vroeger in dienst had, hadden daar hun handen ook ruimschoots aan vol.

In het kader van de bezuinigingen die ook de vere-

OPMERKELIJK In "VOX LIBERA" van afdeling "Hart van Brabant": "Je moet wel echt een kalf zijn om met de rest van het sterven te lang door te melken over deze stierlijk vervelende resolutie die door een stelletje uit de klei getrokken boeren met één of ander rund als voorzitter is opgesteld."

En zo te zien heeft men dáár wel verstand van boeren

LIBERAAL BESTEK

De Ijn voor de jaren (18-)90?

In navolging van het CDA-rapport 'de zorgzame samenleving' en het PvdA-rapport 'schuivende panelen' bracht ook de VVD een rapport uit, getiteld 'liberaal bestek '90, een kansrijke toekomst-verantwoorde vrijheid'.

Niet alleen de pers reageerde vrij negatief op dit rapport, ook tijdens de discussie gedurende de middag van de viering van het veertig-jarig bestaan van de VVD, in het Turfschip te Breda, was van veel enthousiasme geen sprake. Vonhoff reageerde het leukst. Hij citeerde de eerste regel uit het rapport: "Het aanzien van de wereld verandert steeds sneller", en reageerde hierop met: "Zeg dag wel, buurvrouw".

Het hoofdbestuur heeft al tijdens de persconferentie waarin Liberaal Bestek werd gepresenteerd een persverklaring uitgegeven waarin enkele kanttekeningen werden geplaatst bij dit bestek. In dit artikel zal op deze kanttekeningen wat nader worden ingegaan.

Allereerst lijkt Liberaal Bestek louter door economen te zijn geschreven. Van vrijwel ieder punt wordt vooral de economische kant benadrukt. Zo lezen we in de inleiding: "Kansen vergroten door de emancipatie te versterken, terwillen van in onze samenleving achtergebleven groepen maar ook uit welbegrepen eigenbelang, omdat in het bijzonder de lage participatiegraad van vrouwen veel verspilling betekent en onze economische ontwikkeling bedreigt."

Dat het stuk door economen is geschreven blijkt uit het feit dat eigenlijk maar één vorm van liberalisme aan de orde komt: het economisch liberalisme. In een toon die in de jaren negentig van de vorige eeuw niet zou hebben misstaan lezen we passages als "het begrip solidariteit mag niet alleen betekenen dat de sterken iets over hebben voor de zwakken" (blz. 5). Betekent solidariteit in de visie van de commissie soms dat zwakken ook iets over moeten hebben voor de sterken? Een solidariteitsheffing, naar het voorbeeld van het kabinet Van Agt-2, voor de lage inkomens?

Omdat "de grondzaak van de stagnatie veeleer gezocht moet worden in de na de oorlog doorgevoerde veranderingen in ons economisch stelsel, die er enerzijds op waren gericht de gevolgen van de onzekerheden, waaronder de individuen en de bedrijven hun beslissingen moeten nemen, van de particuliere sector over te hevelen naar de publieke sector, en anderszijds beoogden de positie van de minst draagkrachtigen ten koste van de meer draagkrachtigen te versterken" wordt gepleit voor een "beleidsmatige" koppeling van uitkeringen aan de lonen.

Deze beleidsmatige koppeling houdt gewoon geen koppeling in. Er staat namelijk: "dit houdt in dat de mate waarin de minimumuitkeringen de ontwikkelingen in het netto-minimumloon zullen volgen afhankelijk is van de toestand waarin de overheidsfinanciën verkeren alsmede van arbeidsmarktpolitieke overwegingen." Beiden zijn natuurlijk zaken op grond waarvan er flink ontkoppeld wordt.

Ook binnen de lonen wordt er gede-nivelleerd. "In de huidige situatie met een zeer omvangrijk bestand van langdurig werklozen dat vooral bestaat uit laaggeschoolden zal een drastische vermindering van de werkloosheid niet zonder een aanzienlijke daling van het niveau van het wettelijk bruto-minimumloon ten opzichte van dat van de contractlonen kunnen worden gerealiseerd. Deze relatieve daling van het

bruto-minimumloon zou kunnen worden bereikt door de koopkracht van minimum-inkomenstrekkingen niet met die van de bovenminimale-inkomenstrekkingen te laten meestijgen."

De commissie slaat gewoon de plank mis in haar analyse van de oorzaak van de economische stagnatie. Eén van de redenen dat begin jaren tachtig de werkloosheid in Nederland razendsnel opliep was de uitgeholde winstpositie van de bedrijven. Dit uithollen vond vooral plaats in de jaren zeventig. In die periode stegen de lonen bijna elk jaar sneller dan de arbeidsproductiviteit. Volgens de commissie doordat de stijging van de collectieve lasten werd afgewenteld op het bedrijfsleven. De commissie vergeet hierbij gemakshalve de sfeer die er toen ten opzichte van het bedrijfsleven heerste: winst maken was vies en fabrikanten waren uitbuiters. Als de collectieve lasten minder zouden zijn gestegen zouden bij gelijke loonstijgingen de winsten hoger zijn geweest. Maar als die winsten hoger zouden zijn geweest dan kun je er donder op zeggen dat de gevraagde loonstijgingen ook hoger zouden zijn geweest. De vakbonden wilden immers halen wat er te halen viel.

Bovendien is niet het niveau van de collectieve lasten van belang, maar slechts de mutatie. Het land met de hoogste collectieve lastendruk in Europa (Zweden) is tevens het land met de laagste werkloosheid. De werkgelegenheidsstijging in Nederland is de laatste jaren de grootste in de hele OESO. We hebben alleen de pech dat de beroepsbevolking zo hard stijgt.

De hoge collectieve lasten zijn ook niet de oorzaak, maar veeleer een gevolg van de crisis. Als je in een land hebt te maken met een werkloosheidsstijging van 600.000 in twee jaar (van 200.000 naar 800.000 in de periode '80-'82) dan moet je wel ontzettend lage werkloosheidsuitkeringen hebben, willen je collectieve lasten niet flink stijgen.

Je kunt je wel steeds doodstaren op het buitenland maar ook daar is niet alles koek en ei. In Engeland zijn de collectieve lasten en de uitkeringen een stuk lager, maar iedereen heeft wel eens reportages gezien over de verpauperde binnensteden in dat land. De relatief hoge uitkeringen in ons land hebben de crisis een stuk draagbaarder gemaakt en bovendien gezorgd voor sociale rust.

Dit houdt niet in dat ik tegen verlaging van de collectieve lasten ben. Ik ben daar wel voor maar vooral omdat ik vind dat de staat niet allerlei dingen hoeft te doen die de burgers zelf veel beter zouden kunnen doen. Ook als er economisch gezien volgens niemand enige noodzaak zou bestaan de collectieve lasten te verlagen zou ik daar nog voor zijn. De redenering die de commissie heeft gebruikt vind ik niet deugen.

Over het basisinkomen wordt wel heel eenvoudig heengefietst: "het idee van een basisinkomen wordt afgewezen als zijnde in strijd met de eigen verantwoordelijkheid van individuen om in het levensonderhoud te voorzien."

Dezelfde kille toon die we bij de economische onderwerpen aantreffen vinden we ook bij niet-economische onderwerpen.

"Bij zowel de veel voorkomende als de georganiseerde en zware criminaliteit betekent dit ook het toedelen van strengere straffen." De verklaring van de VVD voor deze toenemende criminaliteit past in een Oudejaarsconferentie van Wim Kan: "Door de toegenomen

welvaart zijn meer goederen beschikbaar die vernield of gestolen kunnen worden."

Ook vluchtelingen kunnen weinig goeds doen. Hoewel Nederland slechts 5.000 vluchtelingen heeft (= 0,03%) stelt de commissie: "de steeds wassende stroom van asielaanvragen doet echter de noodzaak rijzen om - met name ten opzichte van potentiële vluchtelingen - duidelijk kenbaar te maken, dat Nederland slechts een beperkte opvangcapaciteit bezit en dientengevolge een stringent toelatingsbeleid moet voeren."

Liberalen hebben vertrouwen in individuen. Als je het rapport doorleest vind je van dit vertrouwen weinig terug. Als je kijkt wat voor fouten mensen allemaal maken volgens dit rapport word je vrij depressief.

Liberaal bestek is gebaseerd op een economische redenering die niet deugt, is bovendien teveel geschreven vanuit een economisch invalshoek en heeft te weinig vertrouwen in mensen.

De VVD is voortgekomen uit twee partijen: de vrij rechtse Liberale Staatspartij, die na de oorlog Partij van de Vrijheid ging heten en aanhangers van de Vrijzinnig Democratische Bond, die de PvdA vaarwel zeiden. Lange tijd heeft men deze mengeling in de VVD terug kunnen vinden. Met dit rapport wordt echter de wat progressievere stroming om zeep geholpen.

Laten we hopen dat dit rapport zo snel mogelijk in de prullenbak verdwijnt.

Bas Bakker, vvp

HB IN BEELD

Jeroen Princen, nu VVO, is oud-voorzitter van District West en Afdeling Rijnmond.

Fabienne Bont is Algemeen Secretaris sinds april '87, en bovendien oud-VVO District Utrecht.

Bas Bakker, VVP, is oud-voorzitter District Noord, oud-VVP Noord en oud-VVP Afdeling Groningen.

Jan v/d Laag (van die enge foto) is penningmeester en veteraan in het HB. In een grijs verleden voorzitter District Overijssel en afd. Zwolle.

Jeroen Pliester is één der Politiek Secretarissen, en oud-voorzitter van de afdeling Utrecht.

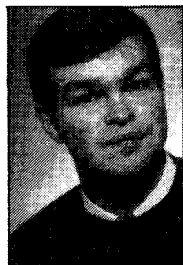

Ward van Dijk, secr. Organisatie en Ledenwerving, is oud-VVP district Limburg en ex-redacteur "LEF".

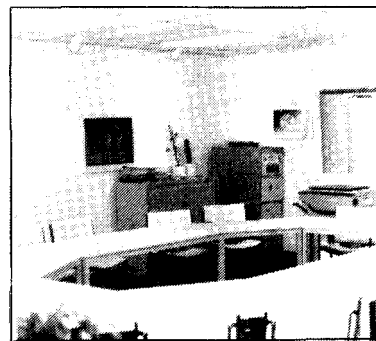

Ernst van Splunter, secr. Vorming en Scholing, is oud-voorzitter afdeling Groningen.

Annette Nijs (oud-VVP District West en Afd. Rijnmond) en Mark Aalders (politiek secretaris), oud-VVP afdeling Rijnmond, zijn elders in het blad aan te treffen. Van de rest was helaas niets beschikbaar.

... en de arena

AGROLUTIE

Gevraagd naar de motieven voor het opstellen van een alternatieve resolutie, liet de AGROLUTIEcommissie bij monde van Michiel Reemers weten dat "zowel structuur en als inhoud van de resolutie voor een aantal mensen aanleiding vormde tot de oprichting van de actiegroep "Red de Landbouwresolutie". De structuur van de oude resolutie zou o.a. zodanig zijn dat amendering moeilijk is. Kwaadsprekers zouden misschien kunnen concluderen dat het hier gaat om "HB'tje-pest": de namen in de commissie zullen echter eenieder duidelijk maken dat we niet met de eersten de besten te maken hebben.

Het resultaat zie je in dit nummer: een compleet alternatief. Er is echter één pijnlijk detail: er zijn afdelingen die voor de amendering zijn uitgegaan van enkel de AGROLUTIE. Procedureel zouden die afdelingen dus wel eens fout kunnen zitten. Maar, reageerde voorzitter Annette Nijs, het HB vond de LANDBOUWRESOLUTIE op bepaalde punten ook aan de magere kant, waar de AGROLUTIE goede alternatieven biedt. De bedoeling op het congres zal dan ook zijn om te komen tot een min of meer gecombineerde behandeling. De procedure hiervoor zal in het congresboek worden aangegeven. Het uiteindelijke resultaat van de discussie zal echter onderdelen van beide resoluties gaan bevatten.

Op het maart-congres zal bovendien een nota verkrijgbaar zijn. Tevens is verdere informatie over de AGROLUTIE verkrijgbaar via Michiel Reemers, tel. 010-4217678 of 080-443588.

AGROLUTIE (HERZIENE LANDBOUWRESOLUTIE)

PRAEAMBULE

- 1 De landbouwsector bestaat uit akkerbouw, veeteelt, tuinbouw en bosbouw.
- 2 De Europese gemeenschapsverdragen voorzien uitdrukkelijk in een op communautair niveau gevoerd beleid. Het landbouwbeleid dient dan ook primair op dit niveau gevoerd te worden.
- 3 Het Europees landbouwbeleid dient er op gericht te zijn om op langere termijn en bij voorkeur op mondiaal niveau de voorziening van landbouwproducten, tegen redelijke prijzen, aan de bevolking veilig te stellen.
- 4 Om tot een optimale allocatie te komen dient uitgangspunt voor de ordening met betrekking tot de landbouw de werking van het marktmechanisme en de vrije mededinging te zijn.
- 5 De Europese gemeenschap dient:
 - a. door middel van structuurpolitieke en marktpolitieke maatregelen in het marktmechanisme in te grijpen indien de voorziening van landbouwproducten tegen redelijke prijzen in gevaar komt. Daarbij dient gewaakt te worden voor overregulering
 - b. onderzoek, onderwijs en ontwikkeling in de landbouwsector te stimuleren.
 - c. een bijdrage te leveren aan een optimale allocatie op mondiaal niveau.
- 6 De nationale overheden dienen:
 - a. binnen de ruimtelijke ordening dusdanige kaders aan te geven dat daarbinnen de productie van landbouwproducten op zo'n optimaal mogelijke wijze plaats kan vinden.
 - b. door een effectief op EG niveau gecoördineerd milieubeleid dusdanige randvoorwaarden aan de landbouwproductie te stellen dat nadelige invloeden op het milieu door de landbouw sterk worden gereduceerd.

ALGEMENE LANDBOUWPOLITIEK

- 7 Ten aanzien van de algemene landbouwpolitiek dient er een accentverschuiving te komen van het markt- en prijsbeleid naar het structuurbeleid.
- 8 De structuur van de landbouw in de Europese Gemeenschap dient gewijzigd te worden om de structurele overschotten te doen verdwijnen en de efficiency te vergroten.
- 9 Dit dient te gebeuren door het uit de landbouwproductie nemen van de meest onrendabele landbouwgronden en de landbouwgronden waarvan de exploitatie het meest milieubedreigend is en/of wanneer zij niet binnen de gestelde kaders van de Ruimtelijke Ordening vallen. Deze landbouwgronden dienen herbestemd te worden voor natuurgebied, bosbouw en recreatiegebied terwijl in voorkomende gevallen een andere aanwendingsmogelijkheid kan worden overwogen.
- 10 Directe productiebeperkende maatregelen zoals braakligpremie's en productiequota, gecombineerd met boetes voor

overschrijding van quota, zijn ongewenst omdat zij productiefactoren verspillen die elders in de economie hadden kunnen worden aangewend en slechts het zichtbare symptoom van de landbouwproblematiek, de accumulerende structurele overschotten.

- 11 Marktpolitieke maatregelen, zoals interventie en heffingen aan de buitengrens van de EG, zijn slechts toegestaan:
 - a. om marktnevenwichtigheden, niet veroorzaakt door structurele overschotten en overproductie, te voorkomen en op te lossen;
 - b. om voorraden te vormen om in geval van calamiteiten, zoals natuurrampen, de zekerheid van de voedselvoorziening veilig te stellen;
- 12 Om de, voor de landbouw zo belangrijke, problematiek van de ongewenst fluctuerende wisselkoersen op te lossen, dient een economische en monetaire unie in de EG zo snel mogelijk tot stand te worden gebracht.
- 13 Het systeem van monetaire compenserende bedragen moet afgeschaft worden omdat:
 - a. de kosten ervan excessief stijgen;
 - b. het structuurbeleid erdoor afgeremd wordt en
 - c. het de optimale allocatie van de landbouwproductiemiddelen in de weg staat.

RUIMTELIJKE ORDENING

- 14 Het ontwikkelingskader van de landelijke gebieden moet voldoen aan een optimaal samenspel tussen agrarisch grondgebruik, milieubeheer, recreatie en stedelijke invulling.
- 15 Instandhouding van het landschap is een zaak van de grondeigenaar/gebruiker en de overheid. Indien het beheer van de gronden zich binnen de gestelde kaders van Ruimtelijke Ordening en milieubescherming ontwikkelt, dient de overheid zich passief op te stellen. Daar waar de ontwikkelingen buiten deze kaders dreigen te komen dient de overheid actief in te grijpen. Indien aan het beheer van bepaalde gebieden zodanige eisen moeten worden gesteld, dat van desbetreffende grondeigenaar/gebruiker niet verlangd kan worden dat hij daaraan kan voldoen, dan behoort er een beheersovereenkomst gesloten te worden, waarbij er financiële compensatie verleend kan worden.
- 16 In de regio's waar het milieu t.g.v. landbouwactiviteiten in ernstige mate bedreigd wordt, moet de overheid een actieve rol spelen bij het onttrekken van landbouwgronden aan het bestand. Hiertoe dient milieubescherming als grond voor onteigening een wettelijke basis te krijgen. De eisen inzake de toelaatbare belasting van het milieu zullen verhoogd dienen te worden en waar mogelijk aangepast aan regio en grondsoort.
- 17 Na het verkrijgen van de vrijgekomen landbouwgronden in de landelijke gebieden, dient de overheid deze gronden te bestemmen voor bebossing en/of gecontroleerde aanleg van recreatieve parken. De reeds door de overheid verworven gronden in het kader van het groeikernenbeleid dienen ook te worden bestemd voor bebossing en (summiere) recreatieve doeleinden. Centraal moet staan het behoud van de landschappelijke waarde. Het tot ontwikkeling laten komen van mini-campings in deze gebieden moet sterk worden tegengegaan. Projecten met agro-forestry moeten door de overheid gestimuleerd worden.
- 18 Bij het ontwikkelen van nieuwe landbouwgronden, herinrichten of het toepassen van ruilverkaveling, dient meer dan voorheen rekening gehouden te worden met de landschappelijke waarde en het milieu.
- 19 Uitbreiding van het landbouwareaal, bijvoorbeeld aanleg van de Markerwaard, is vooralsnog niet wenselijk.
- 20 Het zwaartepunt van de ontwikkeling van de Randstad zal moeten liggen bij het versterken van de stedelijke ontwikkeling en het creëren van recreatieve mogelijkheden. De landbouwgronden in het "Groene Hart" moeten door middel van beheersovereenkomsten afgeschermd worden. Dit moet ook gelden voor de stedelijke zone langs de Halfweg-zone en de Brabantse Stedenrij.
- 21 De hogere zandgronden zullen moeten worden geherstructureerd tot gebieden met een meer extensieve vorm van landbouw (inclusief een uitbreiding van de bosbouw), vermindering van het aantal stuks vee en het landbouwareaal. De mate van extensivering zal moeten samenhangen met de mate van aantasting van het milieu en de grondsoort.
- 22 De Kleigronden van Zeeland, de Kop van Noord-Holland en het Noorden des Lands bieden mogelijkheden tot intensiveren en herstructureren van de landbouw. De ontwikkeling zal moeten komen te liggen binnen de kaders van milieubeheer en de Ruimtelijke Ordening.

MILIEU

- 23 Uitgangspunt van het milieubeleid behoort het principe "de vervuiler betaalt" te zijn.
- 24 Dit principe kan toegepast worden door een combinatie van drie stelsels, namelijk:
 - a. doelgerichte subsidies voor die agrariërs, die zich in het proces van vervuilen, doch binnen de geldende milieunormen, naar "schoon" produceren bevinden;
 - b. heffingen voor agrariërs, die hetzij niet willen, hetzij niet schoner kunnen produceren;
 - c. strafsancities, op grond van een verbodsstelsel, voor agrariërs, die na bovenstaande, nog immer sterk vervuilend produceren.
- 25 In EG verband zal er een, op de landbouwsector toegesneden, duidelijke milieueichtlijnen moeten komen.
- 26 Bij de keuze tussen cultuurgronden versus natuurgebieden, zullen overwegingen van noodzakelijke voedselvoorziening de doorslag moeten geven.

SOCIAAL-FINANCIËEL BELEID

- 27 Het voeren van een waar mogelijk meer marktconforme landbouwpolitiek zal gepaard dienen te gaan met een sociaal programma, waarbij voorwaardelijke, directe inkomenssteun, her- en omscholing en vervroegde pensionering centraal staan.
- 28 Tijdelijk directe productneutrale inkomenssteun zal in de plaats dienen te komen van inkomensgaranties middels kunstmatig tot stand gekomen marktprijzen. Voorwaarden hierbij dienen te zijn:
 - a. aanwezige levensvatbaarheid van het bedrijf op langere termijn;
 - b. bereidheid bij de ondernemer over te schakelen op producten die de levensvatbaarheid van het bedrijf kunnen vergroten, bijvoorbeeld ten behoeve van de non-food industrie.
- 29 Specifieke her- of omscholingsprojecten worden uitgebreid om ondernemers die uit het productieproces dreigen te worden gestoten een reële kans in een andere sector te geven. Hierbij dient tevens gedacht te worden aan specifieke scholing op het gebied van landbouwproductie in de non-food sector.
- 30 Ten behoeve van de noodzakelijke doorstroming en opvang van afgevoelde agrariërs wordt vervroegde pensionering (analoog aan de VUT) gestimuleerd.
- 31 In de overwegend agrarische gebieden waar een groot deel van de beroepsbevolking in de landbouw werkzaam is met een lage arbeidsproductiviteit en een slechte bedrijfsstructuur dient een efficiënt regionaal ontwikkelingsbeleid te worden gevoerd.
- 32 Agrariërs dienen bij de belastingheffing volgens algemeen voor ondernemers geldende normen te worden behandeld.
- 33 a. Voor de BTW betekent dit dat de zogenaamde landbouwregeling, die nog uitgaat van het onvermogen van agrariërs een goede administratie te voeren, moet worden afgevoerd.
b. In de inkomsten- en vennootschapsbelasting dienen de zogenaamde bosbouw- en landbouwvrijstelling langs een overgangsregeling te worden afgeschaft.

ONTWIKKELING EN TECHNIEK

- 34 Binnen het landbouwonderwijs zal ingespeeld moeten worden op nieuwe technologieën. Dit betekent dat onderwijs hier op aan moet sluiten door enerzijds een toereikende financiering en anderzijds een flexibel desbetreffend onderwijssysteem.
- 35 In een nieuw onderwijssysteem zal ruime aandacht aan (milieu-)wetgeving, agro-management en alternatieve vormen van grond- en productgebruik gegeven moeten worden.
- 36 Door de overheid (mede) gefinancierd onderzoek naar nieuwe technieken zal, voor elke sector, zoveel mogelijk geconcentreerd dienen plaats te vinden.
- 37 Wat betreft wetenschappelijk onderzoek zal het oog vooral op de allernieuwste technieken moeten vallen.
- 38 Een aparte studie-opzet voor het gebied van de landbouwproductie in de non-food-sector verdient aanbeveling.
- 39 De praktische betekenis van biotechnologie op landbouwgebied ligt vooral in de mogelijkheid met gerecombineerde organismen een veelheid van stoffen, variërend van vaccins en geneesmiddelen tot voedingsmiddelen en chemicaliën, te produceren en de mogelijkheid om met behulp van gerecombineerde organismen of daarvan afkomstige stoffen, ongewenste stoffen af te breken, om te zetten in nieuwe stoffen, plante- en dierenziekten te bestrijden, de eigenschappen van gewassen in voor landbouwdoeleinden gunstig te beïnvloeden zodat kwaliteit en productie in de landbouw

kan toenemen en gewasbeschermingsmiddelen kunnen worden vervangen.

- 40 De potentiële bedreiging van de natuur door de biotechnologie mag op zichzelf de invoering van innoverende technieken uit de biotechnologie niet verhinderen, daar de bedreiging van de natuur door de technische groei geen met de natuurwetenschappen als zodanig gegeven is, maar veeleer wordt veroorzaakt door een ongeremd en ongetoetst gebruik van alle technische hulpmiddelen voor het nastreven van menselijke doeleinden; daarom dient men bij elke potentiële toepassing van biotechnologie in de afweging naast het nut voor de mens mee te wegen wat het effect op het milieu daarvan zal zijn.
- 41 Het risico van verkeerd gebruik van nieuwe kennis mag niet leiden tot het verbieden van hele kennisgebieden, daar dan de vrijheid van onderzoek in het geding zou komen; voorts beschikt de Nederlandse maatschappij om de middelen om het gebruik van kennis te beheersen.
- 42 Tegen de reele d.w.z. uit ervaring bekende risico's van biotechnologie kunnen concrete veiligheidsmaatregelen genomen worden in de fysische sfeer (bouw en inrichting van laboratoria, gebruik van afgesloten kasten, kledings- en hygiënevoorschriften en gebruiksaanwijzingen voor instrumenten) en de biologische sfeer (het zgn. "kreupel" maken van het micro-organisme); Ook ten aanzien van de veronderstelde (d.w.z. redelijkerwijs voorzienbare) risico's acht de JOVD dergelijke veiligheidsmaatregelen voldoende. Aangezien imaginaire risico's niet kunnen worden omschreven in termen van een voor wetenschappelijke analyse toegankelijke keten van oorzaken en gevolgen is een risico-analyse en daarop gebaseerde beveiliging onmogelijk; derhalve stelt de JOVD geen andere dan de reeds beschikbare veiligheidsmaatregelen voor.
- 43 Met in acht neming van de bestaande beveiligingsmaatregelen voor het biotechnologisch onderzoek acht de JOVD dit derhalve geoorloofd, mits de afweging van het nut ervan voor de mens teover het te verwachten effect van de nieuwe techniek op het milieu in het voordeel van de eerste factor uitvalt.

MONDIALE LANDBOUWPOLITIEK

- 44 Bij het voeren van internationale landbouwpolitiek dienen het streven naar optimale allocatie en de zekerheid van de voedselvoorziening tegen een redelijke prijs centraal te staan.
- 45 Communautaire preferentie en handelsverdragen met betrekking tot landbouwproducten dienen op lange termijn dan ook in het kader van de GATT onderhandelingen te worden afgevoerd.
- 46 Het streven dient te zijn de FAO op mondiaal niveau een kader vast te laten stellen, waarin haar leden een structuurpolitiek kunnen voeren. Tevens dient er naar toe gewerkt te worden dat de FAO marktpolitieke maatregelen kan treffen teneinde marktonevenwichtigheden te voorkomen en voedselvoorraden te vormen om in geval van oorlogen, natuurrampen, misoogsten e.d. de zekerheid van de voedselvoorziening veilig te stellen.
- 47 Op korte termijn mag de communautaire preferentie als uitgangspunt van landbouwbeleid slechts dienen om het effect op de EG landbouwmarkt, veroorzaakt door al te sterke schommelingen op de wereldmarkt, tegen te gaan.
- 48 De EG moet er op korte termijn naar streven alle ontwikkelingslanden te laten vallen onder de Lomé akkoorden. Historische overwegingen mogen immers geen aanleiding vormen bepaalde landen te bevoordelen boven andere waar het gaat om internationale handel.

HB-INFO

Voor de leden die beter op de hoogte willen zijn van wat zich in de vereniging afspeelt. Tien keer per jaar nuttige informatie voor bestuurders en geïnteresseerden op alle bestuurs- en activiteiten niveau's, voor de schappelijke prijs van slechts 20 gulden.

Abonneren? Even Amsterdam bellen:
020-242000.

ADVERTENTIE

GEMAKKELIJK een paar centen BIJVERDIENEN?

Dat kan!

Door advertenties te werven voor JOVD-"Driemaster"! In de nieuwe opzet, die geldt vanaf verschijning van dit nummer, krijgt iedereen die advertenties werft voor "Driemaster" ZELF 10% VAN HET DOOR HEM/HAAR VERKOCHTE BEDRAG! (na ontvangst van dit bedrag)

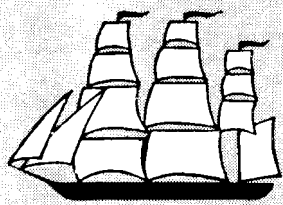
Dat betekent dat een beetje handige advertentieverkoper in korte tijd zijn LIJMAATSCHAP, zijn LEF-ABONNEMENT én zijn CONGRESSSEN kan terugverdienen. (Vergeet trouwens HB-Info niet).

Deze coördinator is FLORIS ALKEMADE, bereikbaar onder telefoonnummer 010-4522671. Denk je in de gelegenheid te zijn om een advertentie te werven, bel hem dan op voor de voorwaarden die voor "Driemaster"-advertenties gelden. Is hij niet bereikbaar, neem dan rechtstreeks contact op met de hoofdredacteur.

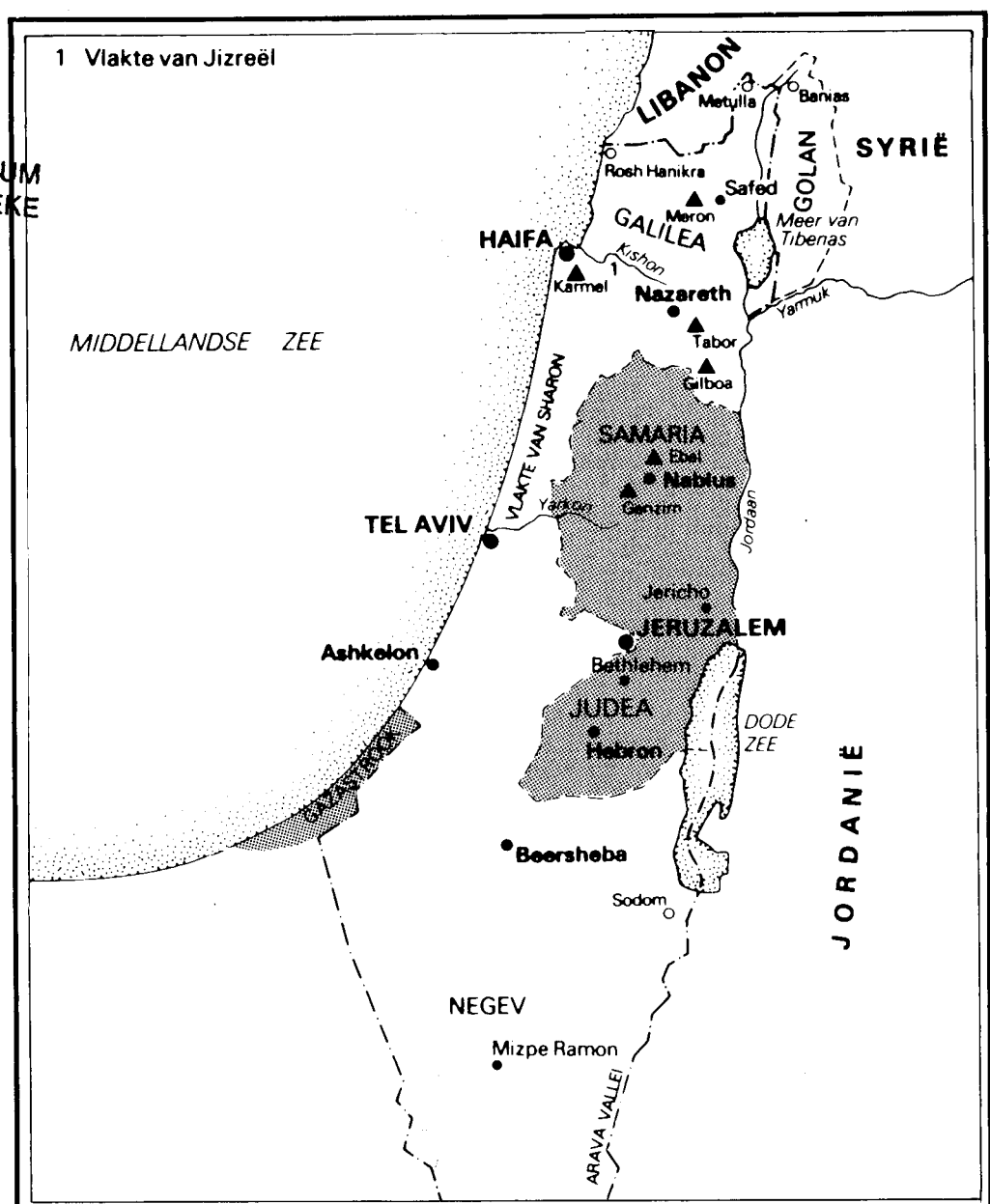
D.N.P.P.

DRIEMASTER

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

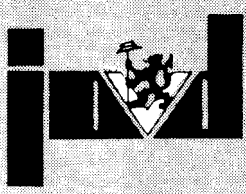
Van de voorzitter
Forum
Congresverslag
Gymnasium
Arbeidsvoorzienings-
beleid
En verder....

DE BEZETTE GEBIEDEN

Een molensteen om de nek van Israël?

april 1988

DRESSEN
A

REDACTIE: OLSTGRACHT 69, 1315 BH ALMERE

Telefoon: 03240-41839 ('s avonds) of
05924-1598 ALLE ANDERE NUMMERS
ZIJN VERVALLEN!

HOOFDBESTUUR, ALGEMEEN SECRETARIAAT EN
LEDENADMINISTRATIE:

Prins Hendrikkade 104, 1011 AJ AMSTERDAM
Telefoon: 020-242000, gesloten in de week-
einden en op maandagochtend en vrijdag-
middag.

redactie

Hoofdredacteur:
Hans Deden

Eindredacteur:
Walter Römelingh

redacteuren: Edwin Pol, Joan Ypma, Erwin Weggemans

verschijningsdatum

	<u>nummer:</u>	<u>deadline:</u>	<u>verschijning:</u>
Op deze data dient de copy uiterlijk om 18.00 uur op het redactie-adres te zijn.	mei	29.04.88	3/4 wk mei
	juli	congres	2e wk juli
	sept	12.08.88	1e wk sept
	okt.	09.09.88	1e wk okt.
	nov.	07.10.88	1e wk nov.
	dec.	11.11.88	1e wk dec.

hoofdbestuur

VOORZITTER:	Annette Nijs (070-522079) Frederik Hendrikplein 11, 2582 AT DEN HAAG
ALGEMEEN SECRETARIS:	Ferry van Dijk (040-516029) Hertog Jan I laan 58, 5615 SG EINDHOVEN
PENNINGMEESTER:	Jan v/d Laag (05208-66395) post-bus 24, 8064 ZG ZWARTSLUIS
VICE-VOORZITTER POLITIEK:	Bas Bakker (050-732793) Koolstraat 42a, 9717 KE GRONINGEN
VICE-VOORZITTER ORGANISATIE:	Jeroen Princen (010-4141728) Robert Baeldestr. 158a, 3061 TP ROTTERDAM
SECRETARIS VORMING & SCHOLING:	Ernst van Splunter (050-180775) Gelkingestraat 39-35, 9711 JP GRONINGEN
INTERNATIONAAL SECRETARIS:	Bas Klein (015-147324) Oudraadtweg 37, 2612 SL DELFT
POLITIEK SECRETARIS ecologisch/welzijn:	J.W. Dijkhuis (050-717882) Aqua-marijnstraat 221, 9743 PE GRONINGEN
 sociaal/economisch:	Mark Aalders (010-4141360) Van Mee-kerenstraat 74d, 3034 GD ROTTERDAM
bestuurlijk/juridisch:	Jeroen Pliester (030-317869) Nicolaasstraat 1Abis, 3512 XD UTRECHT
SECRETARIS ORGANISATIE:	Ward van Dijk (020-433083) Uilenstede 66, 1183 AK AMSTELVEEN
SECRETARIS VOORLICHTING:	Jort Kelder (035-48930) Kastanjelaan 28, 1214 LJ HILVERSUM

IN DIT NUMMER:

Van de voorzitter 3

Annette Nijs aan het woord. Herstel!

Forum 4

Onlusten in de bezette gebieden: het verhaal van twee kanten: Joden en Palestijnen aan het woord.

Congresverslag 7

Beleef de dag van je leven op het congres in de Flevohof. Over sprekers die wegliepen, en resoluties die werden ingetrokken.

Gymnasium 11

Het gymnasium heeft ze goed beziggehouden. Rutte legt zijn wortels bloot, Den Hartog pleit voor het behoud van deze onderwijsvorm.

Arbeidsvoorzieningsbeleid 13

Mark Aalders zet uiteen: werkgelegenheidsbeleid in Nederland.

En verder: HB-INFO, De NOVIB werkt aan consumentenbewustzijn in Maleisië, n Princen), en het toelich-
tende artikel op de Verre-Oosten resolutie.

REDACTIONEEL

Zoals al in het beleidsplan '88 gesteld zou eventueel de ruimte kunnen optreden voor een extra nummer. Nu is het dan zover. Het extra nummer zal verschijnen in juli 1988: hierin zal zich tevens de najaarsresolutie (subsidiestromen) bevinden, en misschien al het congresverslag.

Tevens heb ik besloten de verschijning en de deadline-datum van het mei nummer één week op te schuiven. Men houde dan ook het schema in de gaten!

Hans Deden, hoofdredacteur

I D E A L S S Y M P O S I U M

Op zaterdag 4 juni 1988 organiseert de liberale stichting voor ontwikkelingssamenwerking IDEALS een symposium met als titel:

"Hoe vrij is de ondernemer?"
politieke risico's en overwegingen bij economische activiteiten in ontwikkelingslanden.

Als één van de inleiders treedt op de vice-minister-president, dr. R.W. de Korte. Informatie over tijd, plaats en entreeprijs is verkrijgbaar bij Johan Buitenga (071-134627) en Mark Padberg (050-132628).

HERSTEL

Diegenen die ons maartcongres bezochten waren getuige van weer een politiek en financieel gezonde JOVD. Het gaat weer goed met onze liberale jongerenorganisatie! Aan het beroep, dat ik alweer een half jaar geleden op iedereen binnen de vereniging deed, om de financiële touwtjes wat strakker aan te halen is gelukkig goed gehoor gegeven. Na 2 jaar verliezen zijn we weer ruimschoots uit de rode cijfers geklommen. Dankzij ieders inspanning, leden, afdelingen en districten, kunnen we weer opgelucht adem halen en de broekriem een gaatje lossen. Een prachtige prestatie waarvoor ik iedereen namens het hoofdbestuur graag bedank!

JOVD: Politiek terug van weggeweest

De politieke betrokkenheid is terug van weggeweest: laten we het zo houden. De ingestelde denktank die ons de liberale beginselen opnieuw zal laten verteren, het nieuwe politieke kernprogramma dat straks komt, de nodige ingestelde projectgroepen, de gestarte voorbereidingen in het kader van de Europese verkiezingen geven voldoende waarborg voor een lange termijn politiek actieve JOVD. Maar eerst zal in juni de Verre Oosten resolutie de nodige politieke tongen in beweging zetten.

VVD-CDA-kabinet: fatale val voor de finish?

Op de hoofdlijnen van het regeerakkoord neemt het kabinet momenteel de nodige overspannen maatregelen. In een weekend wordt plotseling de WIR afgeschaft. En dat nadat Lubbers, de dag ervoor notabene (!) de geruchten erover glashard ontkent: een leugentje om bestwil? Ja, maar dan wel één om de wil van het kabinet en niet die van ondernemend Nederland en dus groepen kiezers. Toegestaan? Eigenlijk niet, temeer daar er geen alternatief voor handen is. Maar dat mocht weer niet van het regeerakkoord zonder sociale partners, weerlegt Lubbers dan. Een slechte smoes: een alternatief gezamenlijk als kabinet voorleggen aan sociale partners mag wel degelijk, alleen dat is natuurlijk moeilijk als je er als kabinet niet uitkomt!

Overigens een schrijnende discussie dat overleg. Het bedrijfsleven geeft toe dat de WIR niet doorslaggevend is voor investeringsbeslissingen. Op hetzelfde moment knokken over de aan hen beloofde WIR-gelden (ruim 4 miljard) terwijl Ruding zo'n 6,5 miljard moet bezuinigen om voor datzelfde bedrijfsleven de collectieve lasten in de gaten te houden! Een schijnparadox of tekenend voor een wat merkwaardig kabinetsbeleid? Gespannen discussies ook over de ziektekosten verzeke-

ringsvoorstellen van Dekker II. Eerste conclusie van het kabinet: we doen het toch maar niet, z'n basispakket voor iedereen, omdat het teveel ongewenste inkomenseffecten heeft. Tweede (en laatste?) conclusie: we doen het toch, maar we weten nog niet hoe! Volgens Dees, en hij kan het weten, zal 85% van het ziekenfondspakket naar het basispakket gaan. Volgens Lubbers heeft het kabinet die grenzen niet zo willen trekken. Een misverstand, zoals Dees eufemistisch uitdrukt of Lubberiaans gedrag: eerst jouw mening ventileren en met steun van je eigen partij via de Kamer alsnog je gelijk binnenslepen? Het komt in ieder geval niet als sterk en geloofwaardig kabinetsbeleid over.

Deetman en zijn studieplannen: nog zo'n fraai voorbeeld.

Is de rust nauwelijks teruggekeerd over de strippenkaart, studieduur en de gevolgen hiervan voor je studiefinanciering, wordt er opnieuw onrust gezaaid.

Annette Nijs voorzitter

Voor de benodigde 400 miljoen bezuinigingen, omdat er 60.000 mensen meer gingen studeren dan Deetman verwachtte, wordt er maar even een OV-jaarkaart aangeschaft voor alle studenten in ruil voor, uiteraard, een korting op de studiefinanciering zelf. En het contract met de Nederlandse Spoorwegen wordt maar vast afgesloten vóórdat de Kamer er een oordeel over kan vellen.

En als ik het woord paspoorten en fraude in de mond neem begint menigeen zich ook al achter het oor te krabben.

Kortom: het kabinet krijgt het steeds moeilijker. De stappen die het kiest voor haar besluitvorming worden steeds eigenzinniger en onorthodoxer, als een kat in nood... De meningsverschillen tussen de kabinetsleden onderling worden steeds pregnanter en schrijnender. Er wordt al druk gespeculeerd hoe lang dit kan voortduren. Zou Huub Jacobse dan toch nog gelijk krijgen toen hij een paar jaar terug zei dat het kabinet eind 1988 niet zou halen?

WERKGROEP VIERDE NOTA RUIMTELIJKE ORDENING

Het hoofdbestuur is voornemens een werkgroep R.O. in te stellen. Doel daarvan is om in het kader van de PUB-procedure te reageren op de onlangs verschenen Vierde Nota Ruimtelijke Ordening. Sluitingsdatum voor de aanmelding ligt rond 18 april, zodat op 21 april de werkgroep van start kan gaan. Het is de bedoeling dat de reactie op de Vierde Nota op 30 mei a.s. gereed zal zijn.

Geïnteresseerd? Meld je dan aan op het Algemeen Secretariaat (020-242000), bij Jan Willem Dijkhuis (050-717882) of Marco Schraver (020-905238) (beiden na 18.00 uur)

AFDELING AMSTELLAND

organiseert in samenwerking met het district Noord Holland een grandioze

CAMEL & COCONUT PARTY

op woensdag 11 mei 1988 in de UFOT-discotheque aan de Van Heuven Goedhartlaan 22 in Amstelveen.

Aanvang 20.00 uur, entree f 15,-. Deelnemers krijgen ter verwelkoming een coconut-mix aangeboden.

FORUM

Sinds half december wordt in de media voortdurend bericht over de onlusten in de door Israël bezette gebieden.

Met de mishandeling van twee Palestijnen op vrijdag 26 februari in Nablus bereikte deze berichtgeving een voorlopig hoogtepunt. Voor Driemaster was dit aanleiding om ook aandacht aan de Palestijnse volksopstand te schenken.

We hebben aan het Centrum voor Informatie en Documentatie Israël (CIDI) gevraagd de Israëliëse gedachten weer te geven. Het Palestina Komitee hebben we verzocht de Palestijnse visie op de gebeurtenissen te belichten. Een forum CIDI versus Palestina Komitee dus.

'Wat is volgens u de aanleiding voor de onlusten', was de eerste vraag van de 'discussieleider'. Ook wilde hij van beide partijen weten wat volgens hen een oplossing voor de korte, en wat een oplossing voor de lange termijn zou zijn.

CIDI: 'ALLEEN PRATEN LEIDT TOT EEN OPLOSSING'

De beelden op de televisie en in de krant over de ernstige onrust in de bezette gebieden vervullen een ieder, die uit is op vrede tussen Israël en de Palestijnen met grote zorg. Die zorg betreft niet alleen het leed in de Westelijke Jordaanoever en Gazastrook, maar ook de vraag hoe het nu in de toekomst verder met deze gebieden moet. Zonder twijfel zal de regering in Jeruzalem er in slagen de rust in bezet gebied te herstellen. Maar dit kan alleen effectief zijn als er tevens een definitieve regeling voor die gebieden in het vooruitzicht gesteld wordt. De missie die de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken Shultz op dit moment in het Midden-Oosten maakt is hiertoe een zeer geschikt uitgangspunt. Volgens Shultz zullen na drie jaar autonomie, Palestijnse vertegenwoordigers en de Israëliëse regering beslissen over de definitieve status van de Westelijke Jordaanoever en Gazastrook.

CIDI gaat ervan uit dat deze definitieve status zal moeten voldoen aan veilige en erkende grenzen voor Israël, en het recht van het Palestijnse volk om in vrede en zonder militaire bezetting te leven. Dat het vinden van zo'n oplossing geen eenvoudige opgave is, blijkt uit het feit, dat sedert 1967 tientallen vredesplannen en opties voor de status van de Westoever en de Gazastrook zijn ontwikkeld, die geen van alle tot resultaat hebben geleid. Het is dan ook niet zozeer de vraag, dat bezet gebied moet worden ontruimd, maar hoe dat moet gebeuren.

Voor Israël zelf betekent dit, dat politici meer oog moeten hebben voor de wensen van het Palestijnse volk. Oplossingen voor het Arabisch/Israëliësch conflict werden in het verleden vooral gezocht in het willen bereiken van vredesverdragen met de Arabische buurstaten. Voor zo ver men bereid was Palestijnen aan vredesonderhandelingen mee te laten doen, mocht dat alleen in de vorm van een gemengd Jordaans/Palestijnse delegatie gebeuren. Nu zou de regering in Jeruzalem er goed aan doen de Palestijnen die leiding geven aan de huidige onlusten op de Westelijke Jordaanoever en Gazastrook, direct bij vredesbesprekingen te betrekken. Het valt te betreuren dat een deel van het Israëliëse kabinet voornamelijk deze stap niet wil nemen.

Een van de grootste obstakels om tot een rechtvaardige regeling te komen, is vooral de opstelling van de PLO geweest. Deze organisatie heeft steeds verhinderd, dat zich een zelfstandig leiderschap in de bezette gebieden

zou ontwikkelen. Palestijnen, die bereid waren met Israël over de toekomst van de Westelijke Jordaanoever en Gazastrook te praten zijn systematisch vermoord. Alleen al in 1969 en 1970 werden in de Gazastrook en Westelijke Jordaanoever 76 Palestijnen door PLO-activisten gedood en raakten er 1122 gewond. Ook nu nog blijkt Jasser Arafat het PLO handvest, dat uitgaat van de vernietiging van Israël - artikel 19: 'de deling van Palestina in 1947 en de vestiging van de staat Israël is fundamenteel nietig' - te hanteren. Tijdens een interview met de VARA-televisie op zondag 24 januari bepleitte Arafat 'de totstandkoming van een democratisch seculiere staat' in Palestina, netgeen de ontmanteling van Israël behelst. Het Israëliëse optreden in de bezette gebieden vergeleek hij met dat van de Nazi's. Op de vraag van de interviewer, wat er in zo'n staat met de Joden moet gebeuren, antwoordde de leider van de PLO: 'Vraag het hun'.

Opmerkelijk is ook dat de Palestijnse leiders op de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook geen toestemming van de PLO kregen om met de Amerikaanse minister Shultz te praten over zijn vredesplan. Een organisatie, die voortgaat zulke standpunten uit te dragen en die bovendien weigert constructief bij te dragen aan een oplossing, diskwalificeert zichzelf voor het spelen van een rol in het vredesproces.

Duidelijk is dat een vredesregeling met Jordanië en het Palestijnse volk, waarbij Israël het grootste deel van het bezette gebied opgeeft, voor alle direct betrokkenen de beste voorwaarde biedt voor een ongestoord samenleven in het Midden-Oosten. Israël kan onmogelijk het bestuur over de thans 1,4 miljoen Palestijnen in bezet gebied in lengte van dagen continueren. Als de huidige situatie in stand blijft, zal Israël in het jaar 2005 voor 45 procent uit Arabieren bestaan. Het laat zich raden voor moeilijkheden dit teweeg zal brengen.

Ook als geen vredesregeling tot stand zou komen, zouden Israëliëse politici er daarom goed aan doen een creatief plan te ontwerpen, dat voorziet in het eenzijdig afstoten van bezet gebied waar Israël geen strategisch of historisch belang bij heeft. In de eerste plaats komt hiervoor de Gazastrook in aanmerking. Zowel Jordanië als Egypte zijn niet geïnteresseerd in het besturen van dit gebied. De lokale bevolking zal dus moeten uitzoeken wat er dan met Gaza gaat gebeuren. In wezen

bestaat er voor Israël weinig reden om dit overbevolkte gebied met 650 duizend inwoners te behouden. Al eerder, na de Suezcrisis in 1956, heeft Israël de Gazastrook ontruimd. De toenmalige Israëlische premier David Ben-Gurion zei dat zelfs onder Israëlisch bewind dit gebied een gevaar voor de Israëlische grens betekent. Dat geldt nu nog steeds.

Ronny Naftaniel,
directeur CIDI.

Foto: Gérard Drost

PALESTINA KOMITEE:

De Palestijnse volksopstand in de door Israël bezette gebieden duurt inmiddels ruim vier maanden. Met zekerheid kan worden gesteld dat de bezette gebieden nooit meer zo zullen zijn als voorheen. De opstand heeft de mentaliteit van de bevolking veranderd: er is minder angst voor het Israëlische leger. Een nieuwe generatie die onder de bezetter is opgegroeid, vertrouwt ook minder op het traditionele leiderschap. Daarbij is er meer interesse voor tactiek en strategie tegenover de bezetting. Het 'Verenigd Commando/PLO', dat de grotere protestacties coördineert, roept op tot massale burgerlijke ongehoorzaamheid op velerlei terrein, variërend van deelname aan instellingen van het militair bestuur tot aan het betalen van belasting. Dit georganiseerde verzet maakt het de Israëliërs op termijn minstens zo moeilijk de bezette gebieden te besturen als de voortdurende confrontatie met stenengooiende jongeren. Als de opstand een boodschap heeft, dan is het wel deze: de bezetting zal op den duur onhoudbaar blijken.

De gevestigde Israëlische politiek onder leiding van de Likud en de Arbeiderspartij heeft het moeilijk met deze nieuwe werkelijkheid. Nog steeds denkt een meerderheid in oude categorieën: de rust zal wederkeren; met de PLO valt niet te onderhandelen; alleen een akkoord met Jordanië kan een oplossing brengen. Dergelijke bezwerende spreuken en politieke formules hebben echter hun geldigheid verloren. Men zal niet meer om de Palestijnse werkelijkheid heen kunnen, om het feit dat anderhalf miljoen Palestijnen in de bezette gebieden en zo'n vier miljoen daarbuiten hun zelfbeschikkingsrecht opeisen. Ook de zes honderdduizend Palestijnen in Israël hebben zich bij deze eis aangesloten door middel van een landelijke staking en massale demonstraties. De harde onderdrukkingsmaatregelen illustreren in feite het onvermogen van het Israëlische leger en de gevestigde politiek in Israël, om de nieuwe realiteit onder ogen te zien.

Wat betekent deze nieuwe realiteit voor de Palestijnen? Allereerst dat zij bij eventuele vredesonderhandelingen zelfstandig vertegenwoordigd willen zijn. Tijdens de opstand is het gezag van het conservatieve, pro-Jordaanse leiderschap in de bezette gebieden verder verschrompeld. Israël zal met de PLO moeten onderhandelen als vertegenwoordiger van het Palestijnse volk. Dit betekent niet dat er geen kritiek onder de Palestijnen op de PLO is. Integendeel, vrijwel iedereen heeft wel aan te merken op aspecten van de diplomatie, besluitvorming en algemene koers van de PLO. (Overigens neigt die kritiek in het algemeen naar het standpunt dat de PLO in de afgelopen jaren veel te veel gemikt heeft op een mogelijke koersverandering van de Amerikaanse diplomatie). Men ziet de PLO echter als een platform waarop de stem van het Palestijnse volk klinkt. Niets meer en niets minder.

Een tweede implicatie van de opstand is de groeiende convergentie in de meningsvorming naar de eis van een onafhankelijke Palestijnse staat in de bezette gebie-

den, met Oost-Jeruzalem als hoofdstad. Ook hier niet meer en zeker niet minder. Oplossingen die van een Palestijnse staat een soort Bantoeestan naar Zuid-Afrikaans model willen maken, worden niet aanvaard. Evenmin oplossingen die uitgaan van een voorgedij-rol voor Jordanië of Israël. Omgekeerd beseft de meerderheid van de Palestijnen dat een staat in heel het oude mandaatgebied Palestina (of tussen-varianten, zoals een binationale staat of verschillende vormen van een federatie tussen een Israëlische en Palestijnse staat) een droom voor de verre toekomst is; een utopie die slechts geboren kan worden vanuit een vrije wilsbeschikking van het Palestijnse en Israëlische volk samen.

Deze convergentie in de meningsvorming in de richting van een onafhankelijke Palestijnse staat is onder de Palestijnen zeker niet onomstreden. Palestijnse vluchtelingen in Libanon zouden het liefst naar hun vroegere akkers, enkele tientallen kilometers verderop in het huidige Israël, willen terugkeren. En wie kan hun dit recht, dat door de Verenigde Naties menigmaal is erkend, ontnemen? Zij worden keer op keer pijnlijk herinnerd aan de ontkenning van dit recht wanneer bijvoorbeeld Russische Joden in het kader van een hun door Israël toegewezen 'recht op terugkeer' bij aankomst in Israël automatisch een Israëlisch paspoort krijgen, ook al zijn ze nooit eerder in het land geweest. Anderen wijzen erop dat de eis van een Palestijnse staat onrealistisch is, omdat de belangrijkste politieke stromingen in Israël geen Palestijnse staat wensen. Volgens hen moeten de Palestijnen werken aan de verwezenlijking van hun collectieve en individuele mensenrechten in heel Palestina/Israël. De verworven bereidheid tot een compromisoplossing, een deling van Palestina, staat dus steeds onder druk, en wel in het bijzonder wanneer het politieke perspectief op zo'n oplossing ontbreekt.

Dit laatste lijkt op het moment het geval. Het Amerikaanse plan-Shultz gaat niet uit van de stichting van een Palestijnse staat, en streeft welbewust een uitsluiting van de PLO van vredesonderhandelingen na. Dat is een weg die voor iedere Palestijn onaanvaardbaar is. Het idee om zelf een oplossing te forceren is de overheersende gedachten. Zowel binnen de PLO als in de bezette gebieden. Door het bestuur van de bezette gebieden onmogelijk te maken, zal Israël niet langer zijn dilemma kunnen ontlopen: kiezen voor een Palestijnse staat naast Israël, of voor een complete burgeroorlog in het gebied.

Toine van Teeffelen,
medewerker Palestina Komitee.

OPMERKELIJK

Het verschil tussen een algemeen secretaris m of v? m is 'ie achter de stencilmachine een harde werker; v is ze achter hetzelfde machien zonder beleid.

VERRE OOSTEN

Geen streek staat de laatste jaren zo sterk in de belangstelling als het Verre Oosten. Dit zal de komende tijd alleen maar toenemen nu in september in Zuid-Korea de Olympische Spelen worden gehouden. In dit artikel zal op de economische situatie en de situatie van de mensenrechten in het Verre Oosten worden ingegaan.

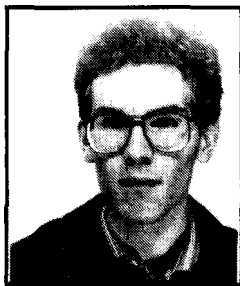
ECONOMIE

Economisch gezien valt het Verre Oosten uiteen in een aantal groepen. Allereerst is daar de groep NIC's, de Newly Industrialized Countries. Hieronder vallen Japan, Zuid-Korea, Hong Kong, Singapore, Macao en Taiwan. Dit is die groep waardoor het Verre Oosten zo bekend is geworden. Alle genoemde landen hadden en hebben een zeer hoge groei.

Taiwan bijvoorbeeld was ten tijde van de communistische machtsovername (1948) de armste provincie van China. Vanuit die positie heeft Taiwan zich opgewerkt tot een welvaartsniveau dat gelijk is aan dat van landen als Spanje.

Bas Bakker,

vvp

De tweede groep bestaat uit een aantal ontwikkelingslanden. Hieronder vallen Indonesië, Thailand, Maleisië, Papua Nieuw Guinea en de Filippijnen. Deze landen hadden en hebben een veel lagere groei dan de eerstgenoemde groep, niet in de laatste plaats door het slechte economische beleid. De Filippijnen bijvoorbeeld hadden in het begin van deze eeuw een veel betere uitgangssituatie dan Taiwan, maar zijn inmiddels beduidend minder welvarend.

De derde groep tenslotte omvat de communistische landen. De bekendsten daaronder zijn Noord-Korea, Vietnam en China. Deze landen hebben de slechtste economische prestaties geleverd.

De eerste groep dreigt het Westen in de toekomst in welvaart te overtreffen. Japan is hierin al grotendeels geslaagd. Vanaf eind jaren zestig overspoelt Japan in toenemende mate de westerse markten met steeds "slimmere" producten. Het belang van de export is voor Japan niet zo groot als de westerlingen geneigd zijn te denken; Japan voert een kwart van het Bruto Nationaal Product (BNP) uit, tegen Nederland 60%. Echter, bij die producten waarop Japan zich richt worden complete bedrijfstukken in het buitenland weggevaagd. Het mechanisme dat dit (mede) mogelijk maakt is heel simpel: het Japanse distributiesysteem staat niet open voor buitenlanders en heeft sterk monopoloid trekken. Hierdoor kunnen de Japanse fabrikanten zelf de prijs bepalen. Deze prijs kunnen ze zo hoog houden dat uit de opbrengsten uitgaven voor research en dergelijke kunnen worden betaald. Hierdoor is het mogelijk om bij de verkoop naar het buitenland een uiterst lage prijs in rekening te brengen.

Voor westerse landen is dit veel moeilijker. Hier is de concurrentie ook binnenlands zo groot dat de prijzen in binnen- en in buitenland gelijk zijn.

Zuid-Korea zou in de toekomst wel eens de grote con-

current van Japan kunnen worden. Zuid-Korea heeft op grote schaal in het buitenland geleend en dit geld gebruikt om grootscheepse investeringen te financieren. Dit is zo succesvol gebeurd dat Zuid-Korea inmiddels is begonnen de schulden aan het buitenland af te lossen.

De schuld van Zuid-Korea is te vergelijken met die van Mexico. Mexico heeft de schuld echter voornamelijk gebruikt om consumpties mee te betalen, en bouwde dus geen productiecapaciteit op die gebruikt kon worden om de rente en aflossingen mee te betalen.

De tweede groep heeft het veel moeilijker dan de eerste. Het door middel van exportbevordering groot worden is veel moeilijker dan in het verleden: westerse landen sluiten in toenemende mate hun markten af. Textielexporten bijvoorbeeld worden bemoeilijkt door het multi-vezelaccorder (MVA) dat quota regelt voor deze exporten. Deze landen hebben vaak grote schulden, deels door slecht beleid (de Filippijnen onder Marcos), deels door oorzaken van buitenaf als de oliecrisis. Deze landen hebben zich in het verleden veel gericht op importsubstitutie, dat wil zeggen het zelf proberen te maken van producten die in het verleden geïmporteerd werden, en het afsluiten van de markt voor buitenlandse concurrenten. Een nadeel van deze methode was dat de concurrentie verdween en daardoor bedrijven erg inefficiënt en duur gingen werken. Zoals een Indonesische gymshoefabrikant opmerkte: waarom zou ik me richten op kwaliteitsverbetering, als ik bij de huidige kwaliteit ook al alles kan verkopen?

De derde groep is een verhaal apart. Dit soort landen voerde een economische politiek die sterk ideologisch bepaald werd. Met name bij China had dit vaak rampzalige gevolgen. Tijdens de Grote Sprong Voorwaarts (1958-1960) die mede was bedoeld om de productie sterk te vergroten daalde die juist met een kwart. Dit experiment was zo'n grote ramp dat de bevolking in omvang daalde. Begrijpelijkerwijs staakten de Chinese autoriteiten in die tijd het vrijgeven van bevolkingsstatistieken. Sinds 1978 is China een nieuwe weg ingeslagen waarbij het marktmechanisme een steeds belangrijkere rol gaat spelen. Het is echter de vraag of China deze politiek blijft volhouden; in het verleden zijn er wel meer radicale ommezwaaien geweest.

Vietnam is de gevolgen van de burgeroorlog niet echt te boven. Daar komt bij dat de bezetting van Cambodja grote kosten met zich meebrengt en dat het land de facto door het westen geboycot wordt. Combineer dit met een communistisch beleid en het zal duidelijk zijn dat het aantal mensen in dit land dat aan welvaartsziekten lijdt niet al te groot is.

MENSENRECHTEN

De situatie op het gebied van de mensenrechten loopt parallel aan die op economisch gebied.

De landen in de eerste groep zijn of democratieën (Japan), of hebben een autoritair bewind, waarbij de mensenrechten redelijk worden geëerbiedigd (Zuid-Korea, Taiwan). In geen van deze landen is er sprake van een opstand of burgeroorlog.

In de tweede groep is de situatie complexer. In deze landen is meestal sprake van een burgeroorlog (Filippijnen) of zijn er in het verleden bloedige opstanden geweest (de communistische opstand in Indonesië in 1965). Met name op de Filippijnen is de situatie uiterst moeilijk. Een democratisch gekozen regering (Aquino) vecht hier tegen de New People's Army (NPA) en is hierop langzaam maar zeker terrein aan het verliezen. Deze opstand is een erfenis van het bewind van

Zo stormachtig als het Novembercongres (met vervolg) was, zo rustig bleef nu de waterspiegel van de liberale kweekvijver. De HB-benoemingen gingen zonder problemen door, alleen de behandeling van de resolutie vertoonde kuren: zowel het origineel als de later ingediende "Agrolutie" vonden op een druilerige zondagmiddag een vroege dood.

HANS DEDEN

Hoewel de opkomst deze keer redelijk te noemen was viel het aantal overnachtingen tegen. Pas laat in de middag konden de laatste huisjes worden gevuld met congresgangers. Dat we veel meer overnachters hadden kunnen hebben dan deze hoeveelheid staat echter als een paal boven water ...

S P E E C H E S

De inleidende speeches over het congresonderwerp werden verzorgd door de heren Varekamp (ex-statenlid in Zuid-Holland, nu voorzitter van de NBTB), Tazelaar (PvdA-Tweede-Kamerlid en landbouwspecialist) en dhr. Quak. De bedoeling was geweest dat er een forum zou worden gehouden, maar door tijdgebrek (helaas bij de planning van de opening een bijna structureel verschijnsel) kreeg iedere spreker slechts beperkte spreektijd. Dhr. Varekamp stelde vast dat politiek grote overeenkomsten vertoonden met crisismanagement, en dat ook de landbouw en landbouwpolitiek in die sfeer moesten worden gezien. Daarom zou dit zo'n grote belangstelling krijgen. Aan de ene kant zou je daar blij om moeten zijn, aan de andere kant zouden hoofdzaken uit het oog kunnen worden verloren.

Die hoofdzaken zijn het belang van de landbouw voor onze economie, de voedselvoorziening, de werkgelegenheid. Een groot probleem voor de landbouwsector is het feit dat de grenzen van de groei lijken te zijn bereikt. Terecht worden vele pogingen gedaan om te komen tot beperkingen van de overproductie. Daarbij pleitte Varekamp echter voor het zoeken van aanwendingsmogelijkheden van agrarische bulk buiten de voedselketen, door bijvoorbeeld de ontwikkeling van afbrekbare plastics en dergelijke. Een schoon milieu is immers ook van levensbelang, betoogde hij. Ingrijpen in een doorgesloten groei, want zo is de huidige situatie wel te betitelen, moet met beleid plaatsvinden. De Nederlandse tuinbouw heeft door haar vroege modernisering betere kansen voor de toekomst meegekregen dan de rest van de EG. Voor de productie van de agrarische sector moet worden geprobeerd nieuwe afzetmogelijkheden buiten de traditionele markten te vinden. Simpelweg de productie beperken zou leiden tot een enorme ontmanteling.

Dhr. Tazelaar stelde in zijn spreekbeurt de EG verantwoordelijk voor de lage wereldmarktprijzen. Immers, dumpt de EG haar overschotten niet op de wereldmarkt? Tevens zag hij het grote aandeel dat de post landbouw op de EG-begroting inneemt als een groot financieel probleem. Positief sprak dhr. Tazelaar zich uit over de sterke productieverbetering in China en India, die hierdoor in hun eigen behoeften kunnen voorzien.

Dhr. Tazelaar stelde een spanning vast tussen de economische betekenis van de landbouw en het milieu. De afwegingen die hieruit voortvloeien vereisen een grote flexibiliteit in het beleid. Wat dit betreft vond hij de opstelling van de JOVD in de landbouwresolutie niet altijd even flexibel: teveel nadruk op "de vrije markt" en "afschaffing van subsidies".

M A R K E R W A A R D

De derde spreker, dhr. Quak, verstevigde de achter-

grondkennis van de aanwezigen met wat cijfermateriaal over onder andere de ontwikkeling van de Flevopolder. Interessant detail was de plaats van Lelystad in het geheel: om de positie van deze stad in Flevoland optimaal te maken pleitte hij voor de inpoldering van de Markerwaard. Zonder plannen in deze richting zou de ligging van de twaalfde provinciehoofdstad nooit de huidige zijn geweest. Het is dan ook geen wonder dat Lelystad qua ligging nu al sterk wordt beconcurrereerd door het opkomende Almere, een stuk zuidelijker gelegen en inderdaad beter inspeland op de werkelijke situatie.

O N B E S C H O F T

is de enige omschrijving die past voor een groot deel van het publiek dat althans het begin van de hierboven beschreven inleidingen meemaakte. Is het zo moeilijk om het fatsoen op te brengen te blijven zitten als een gastspreker aan het woord is? De in- en uitlopende congresgangers (allen even belangrijk) bezorgden de JOVD helaas weer geen beste naam door dit optreden.

W E R K G R O E P E N

De werkgroepindeling was traditioneel: huishoudelijke zaken en - moties in werkgroep A, overige moties in werkgroep B en de resolutie in de werkgroepen C t/m E. De planning in Werkgroep A vertoonde een merkwaardige harmonicastructuur. Bij gebrek aan brandende kwesties was de verwachting dat na afloop van werkgroep A nog wel even een organisatiedeelraad zou kunnen worden gehouden. Wat jammer! De tijd vliegt gewoon als je discussieert over vele, buitengewoon inhoudelijke zaken benevens punten en komma's. Jeroen Princen (die 'm om deze reden al kneep bij het uitlopen van de inleidingen) kon z'n deelraad dan ook wel op zijn buik schrijven. Dat worden enige kilometers extra ...

Werkgroepvoorzitter was deze keer Jan van Gilse uit afdeling 't Gooi e.O., die ook aan de andere kant van de tafel zijn mannetje wel stond (nam hij die actuele/te late moties nu in behandeling?). In zijn werkgroep vond ondermeer bespreking van het advies betreffende het dubbellidmaatschap VVD/JOVD plaats. Maar daarover elders (kadertje) meer.

De uitslagen voor wat betreft de moties kunnen worden aangetroffen in één van de HB-info's to come.

Na borrel & diner volgden de redes van de speciale gasten van de avond, mw. Beckers, fractievoorzitter PPR en dhr. Schutte, fractievoorzitter GPV. De wijze waarop zij hun gehoor wisten te boeien was indrukwekkend: de zaal was muisstil.

Het leek mw. Beckers maar het beste om niet zo'n inhoudelijk onderwerp te kiezen. Het verhaal ging meer over haar eigen partij; de finesses rondom de oprichting twintig jaar geleden, en hoe de PPR geen confessionele partij werd. Het radicale in de naam staat voor de aanpak: de PPR wil problemen bij de wortel aanpakken. Punten die ze verder aankaartte waren de vraagtekens die haar partij zet bij de economische groei, het arbeidsethos (loskoppeling minimuminkomen van betaalde arbeid), vrede en veiligheid (absoluut geen kernwapens), en de actualiteit. Liberaal bestek dus. Het realiteitsgehalte van passages waarin de vrijheid van

Lees verder op pag. 10

CONGRES

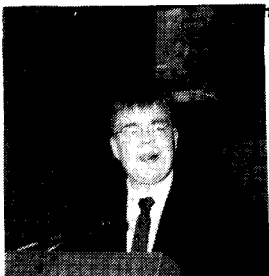
De jonge dames en heren liberalen beleefden een typisch congres in boerenbrandpunt de Flevohof. Met 'aardappel in de keel' converseerde men over landbouwtroubelen. Dit tot ongenoegen van menig journalist en spreker. Oud-Kamerlid Tazelaar verliet ontstemd de zaal. Op zich geen punt - Tazelaar vertrekt vaker vroegtijdig - maar ook de overige speechers waren ontstemd over de irreële standpunten van ons jonge liberalen. Een tegenresolutie voorkwam veel ergs: aannname van een rechtlijnig rechtse resolutie. Voorts werden er ten afscheid pennen en woorden uitgewisseld. Albert, Annelies, Baptiest, Bernard W. en T, Constantijn, Rob, Ron en Ton - het was warm deze winter: bedankt.

Twaalf willekeurige JOVD'ers: het hoofdbestuur. Johan Buitenga gnuift tot Ideals-baas en brilgenoot mr. Jan van Zanen: 'Wij zijn conservatief-liberaal!' Hans Deden(r) verruilde de Schillerkraag voor een snelle double-brested.

Hayo Schultink, Stephan Kooijman en Marco Schraever(r) dronken gretig bier uit plastic - smaakvol, heren?!

Oud-vice ir. Baptiest Coopmans wil graag met u bellen en borrelen (040-518366). Ria Beckers(r) hield gevoelig politiek verhaal. Vochtige oogjes dus - ook in de zaal.

Amsterdams voorzitter Ron Batten (1) houdt van een borrel en kiene reisleider Bas Klein. Ertussenin: Bart Driessen. Midden: Wil alles en weet alles; zijn naam is Henk. Jan van Gilse(r) hanteerde de hamer op 'huishoudelijke zaken'.

Relikwieën: Max Visser, Johan Buitenga, Eric Balemans en (o.) grote-Klein-vriend Schultink. Albert Kooiman en Annelies Meybaum trapt geanimeerd na. Hun afscheid behelste een cursus waarin ambitieuze liberaaltjes geleerd werd hoe te handelen als het hoofd hol is en het doel hb heet. Op les 8 'Sta op als u het hoofdbestuur in wilt' bleven vijf cursisten zitten: Dolmans, Driessen, Kuipers, Van Gilse en Wekx. Zij gingen staan.

De ere-voorzitter, mr. Molly Geertsema, liet zondagochtend al vroeg van zich horen - Max Visser was dus wakker. Klusjesvrouw en -man: Fabienne Bont ontving een krap jaar klappen op het Secretariaat en verdiept zich weer in de Arabische cultuur. Opvolger Ferry bleef klappen voor frêle Fa.

Surprise, surprise: Bernard W. en Hanna B.?

CONGRES

Tekst: Jort Kelder

Foto's: Gérard Drost

Bas Bakker kocht bril, jas en das en leert presenteren van Kamerlid R. Linschoten. A. Nijs en haar chef-verkoop.

De Limbo en Brabo van het orgi-bureau: Van Dijk & Van Dijk. Veel dank voor delegatie (stemmen!) en bewezen diensten: Jeroen Princen overhandigt Utrechts baas Arno Brok de Moët et Chandon.

De Gelderse delegatie was gecharmeerd van de Flevohof - weswege men elders at en sloop. Michiel Remers(1) hield zich goed.

Old boys: Dolmans en Klein wurgen elkander verterend. Mark Rutte(1) wist al wat afknippen is. Hanna Bertelcamp glansde voor de gelegenheid in glad zwart leer.

Popular guy Henk Kuipers wordt alvast op handen naar de uitgang gedragen. Laten vallen of laten gallen? That's the question.

Wolkers' erflaters: het Rottumerberaad. Michiel Wigman (1), M. Swart, Eric Balemans en ir. Joost van Gilse.

Kooiman(1) - back from Korea: 'Dat wordt knokken' -, Liesje Meybaum - had nog dagen plezier van stuk in kraag en keel -, Rob de Vries, politiek projectiel BB en

Samen twee decennia JOVD: IFLRY-president Jules Maaten (rechts) en mede-veteraan J.P.M. van Gilse (links?). Negen ex-collegae werden stroeffjes uitgezwaaid. Ton Mertens(1) krijgt pen. Veel sappige feestredes: 'Ik ben blij dat je gaat', 'Wat hebben wij elkaar nog te vertellen?....weinig!' Alle hb-diners werden zondag-avond goed bezocht.

Den Hartog en Constantijn Buitenga: Oud Kampen? De rondvraag werd met goed geformuleerde retorische nonsense gewonnen door Anthony P. Dekker, dichter. Antwoorden bleven traditioneel uit.

Verwarring alom. Annette Nijs las haar rede in willekeurige volgorde. De zaal zocht, zuchtte en zzzsliep.

het individu om het eigen relatie- en bestedingspatroon te bepalen werd goed te kijk gezet en jongeren zijn pas volwassen als dat de overheid financieel goed uitkomt. Ook voor het korten op ontwikkelingshulp had ze geen goed woord over.

Dhr. Schutte sloeg onze poging het landbouwprobleem bij de hoorns te vatten welwillend, maar niet zonder een blijk van medeleven gade. Maar als dit een goede invloed op landbouwspecialist Piet Blauw kon hebben ... Verder besprak hij het onderscheid tussen zijn partij en de grote confessionele partij CDA, daartoe enige hoofdthema's uit de GPV-politiek puttend: de werkloosheidsbestrijding (overheidsinvesteringen), meer eigen verantwoordelijkheid voor particulieren en particuliere organisaties (maar wél duidelijk afgebakend).

Na de sprekers volgde traditioneel het eerste gedeelte van de plenaire vergadering. Tijdens dit deel, doorgaans tot een uur of elf, worden meestal de agendapun-

over de Samenwerkings- Overeenkomst:

Uit de behandeling van het voorstel betreffende het dubbellidmaatschap is het volgende gekomen: De deelnemers aan de SWO, JOVD en VVD, zullen voortaan in hun informatiepakketten aanvraagkaartjes opnemen, waarmee geïnteresseerden ook van de ander informatie kunnen aanvragen.

Mark Rutte, lid van de JOVD-delegatie in de commissie Jacobse (de commissie die de SWO uitvoert): "Dit is een goede zaak. De onafhankelijkheid van de JOVD, een warm gekoesterd goed, komt hierdoor niet in gevaar."

ten tot en met de hoofdbestuursbenoemingen afgewerkt. Zo ook deze keer. Het Rottumerberaad kon zich in de handen wrijven, want maar liefst 13 personen namen afscheid! Eén daarvan, Bas Klein, heeft zich in de periode november-maart echter opnieuw weten te klasseren voor een plekje in de eerste kolom van "DRIEMASTER". Onduidelijk is dan ook of hij de pen wel gekregen heeft. Twaalf anderen verkózen soms om niet meer terug te komen of slaagden daar niet in. Het afscheidsgeweld nam daarom wat meer tijd in beslag dan gewoonlijk: hoewel niet iedereen daar gebruik van wenste te maken was de mogelijkheid daar om het aanwezige deel van de JOVD toe te spreken. Je zou kunnen zeggen dat de ontwikkelingen van de afgelopen vijf maanden hun invloed op de inhoud van de speeches niet hebben gemist. Sprak daar één ex-HB'er symboliserend over een schip met bemanning (helaas zijn er wel meer HB'ers die niet veel van "DRIEMASTER" afweten/wisten, hd.), de klapper werd gevormd door het internationaal duo Albert Kooiman en Annelies Meybaum (zie ook fotopagina, hd.). Boven de tafel klaptten de handjes, onder de tafel kromden de teentjes ... Sommigen hadden wat moeite met het opgeven van hun stoeltje in het HB. Aan alle zaken komt nu eenmaal een eind, aan slechte wat later dan aan goede.

Het feest dat volgde was geslaagd. De voetjes wilden aardig van de vloer raken. Jut en Jul (Kelder & Drost) verdwenen voor "DRIEMASTER" het feestgedruis in om wat belastend foto-materiaal voor de volgende generaties veilig te stellen.

RESOLUTIE

Maar wat nou met die resolutie? Of eigenlijk meervoud? Twee nijvere commissies tegelijk hadden genoeg stof voor bespreking aangeleverd. De reguliere commissie onder leiding van Dolf Vink besloot zich grotendeels terug te trekken; men kon zich niet meer vinden in het

verenigingsstandpunt dat zou worden gevormd bij goedkeuring van vele van de liggende amendementen. Dus bleven alleen Dolf Vink en Hayo Schultink over. Maar bij het handelen van commissieleden die maar weglopen als het resultaat van de resolutie-discussie hen niet aanstaat kun je je vraagtekens zetten ...

Dolf Vink hierover, in een kort vraaggesprek: "De concept-resolutie is door beide hoofdbesturen (oud en nieuw, hd.) behandeld en goedgekeurd als discussiestuk. En discussie was zeker mogelijk, ook voor degenen die het er niet helemaal mee eens waren. In de beslissing van vijf commissieleden om maar op te stappen zijn Hayo en ik niet gekend. Met die beslissing was ik het ook niet eens: de commissie had ook achteraf (dus na vaststelling) haar medewerking kunnen staken. Maar op zich was er procedureel nog wel een mogelijkheid om tot een goed eindstuk te komen. Dat had dan wel niet volledig de mening van de commissie verwoerd, maar wel die van de vereniging. En dat is nou net het belangrijkste. Deze gang van zaken betreurt ik." Het HB ging niet door met de behandeling van de Landbouwresolutie: amendering van de Agrolutatie (alternatief) was daarom onmogelijk. Dus verdween ook deze van het toneel en bleef een JOVD-standpunt over de landbouw achterwege. Als dat Piet Blauw maar niet beïnvloedt ... Op 14 mei zal echter alsnog een landbouwdag worden georganiseerd, waarvan elders in dit nummer melding.

Dolf Vink, commissie voorzitter

En toen geschiedde het wonder (hoewel ...): dreigde de Algemene Vergadering daar toch al redelijk vroeg af te lopen! Jeroen Princen moet al bijna hebben zitten dagdromen over tóch nog een organisatiedeelraad, toen de rondvraag aanving. Helaas, gelijk een flinke olievlek breidde zich het vragenstellend publiek uit toen iedereen die wat in de JOVD betekent, betekende of zal gaan betekenen (of denkt wat te gaan betekenen, welke groep zich wat gemakkelijker laat afbakenen) zich stortte in het vragenvuur over (nu citeer ik mezelf maar even) "vele, buitengewoon inhoudelijke zaken benevens punten en komma's." Jammer genoeg heb ik dit ook maar van horen zeggen, want de ramp strekte zich uit tot circa 17.30 uur (toch nog een halve middag), maar toen zat ik al in Almere.

Conclusie? Die laat zich niet aflezen uit een congresverslag. Het enige dat ik leden van de JOVD kan aanraden is om zelf de congressen te komen bezoeken. Het meeste plezier daarvan heb je in groepsverband, in een delegatie van je eigen afdeling, met een aantal standpunten op zak. De sfeer op een congres laat zich heel moeilijk uitleggen aan mensen die daar nog nooit zijn geweest, zelfs aan mensen die daar wel komen, maar niet actief hebben meegedaan aan de congresvoorbereiding in hun afdeling/district. Als de resolutie op tijd kan worden gepubliceerd in "DRIEMASTER" (met de Verre-Oostenresolutie is dat gelukt, en de Subsidiestromen-resolutie komt in het juni/julnummer te staan) is een goede voorbereiding zeer wel mogelijk, maar ook zonder resolutie kun je je op de Algemene Vergadering voorbereiden, door bijvoorbeeld het opstellen van moties of het vergelijken van de standpunten met naburige afdelingen.

Het volgende congres zal zich gaan afspelen in het Postiljon-motel te Bunnik. De aanmeldingsbon hiervoor tref je in dit nummer aan.

WORTELS

Het gymnasium moet verdwijnen! Dit onderwerp is de laatste tijd weer volop in de belangstelling door de discussies over de inrichting van ons onderwijs. Ook de praatshow van Sonja Barend kwam er niet onderuit. Vooral de discussie in dat programma was zo boeiend omdat daar de diverse uitersten naar voren kwamen.

Waar gaat het om? Het gymnasium is het enige oude schooltype dat zelfstandig in stand bleef na de mammoetoperatie in het middelbaar onderwijs in de jaren '60. Sinds die tijd is er over het nut van het gymnasium eindeloos gediscussieerd. Een tweetal hoofdbezwaren werd steeds naar voren gebracht: het gymnasium is te elitair, en: het bereidt de leerlingen niet voldoende voor op de informatiemaatschappij. Ondanks deze bezwaren groeit de belangstelling voor een gymnasiale opleiding ieder jaar. Er is sprake van een bloei als nooit tevoren.

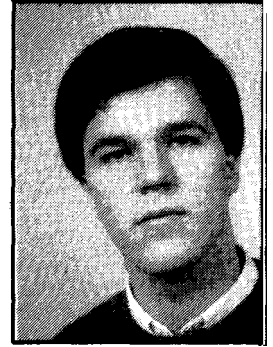
Is het gymnasium elitair? Bomans meende dat iedereen die in Nederland zijn hoofd boven het maaiveld uitstak onherroepelijk werd afgeschoren. Meer dan gemiddeld talent is een volstrekt normale zaak, maar het is een kwestie van maatschappelijke keuzes of men die mensen een opleiding op hun niveau wil bieden. Eind jaren '70 zijn we afgestapt van het idee van de middenschool. De totale nivellering, ook geestelijk, was daarmee tijdelijk een halt toegevoerd. Het is een kwestie van opvatting of men een gymnasiale opvatting elitair vindt. Laten we daarbij blij zijn dat het niet meer uitmaakt uit welke maatschappelijke laag een leerling komt. Iedereen kan onderwijs volgen op zijn eigen niveau.

Het tweede bezwaar tegen gymnasia is ernstiger. Het punt voert bovendien verder dan een gymnasium opleiding. Het gaat om de vraag of mensen met kennis van technische vakken beter zijn dan elitair geschoolde mensen. Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat hier appels en peren vergeleken worden. Maar wanneer iemand toch zou menen dat kennis van computers belangrijker is dan kennis van bijvoorbeeld latijn of grieks, heeft die persoon het goed mis. Wat zou er

gebeuren met een maatschappij die als los zand tussen de eeuwen hangt? Zonder enige kennis van het eigen verleden? Kennis van het hoe en waarom, waar we bij beslissingen voor de toekomst van hebben kunnen leren. Maar ook omdat anders de identiteit van de samenleving vervaagt en daarmee ieder maatschappelijk verband.

Een gymnasiumleerling kan zijn hele leven nog met computers leren omgaan (en heeft daar op school in veel gevallen al kennis mee gemaakt). Maar 6 uur latijn en 6

LIBERALISME BEKEKEN

uur grieks per week krijgt hij of zij nooit meer. Die uren op school hebben hem inzicht gegeven in culturen waar de meeste mensen niets meer van begrijpen. Van een tijd dat men menselijk en wetenschappelijk minstens even ver was als wij nu. En van een tijd waarin mensen die opvallend, begaafd en inspirerend waren niet met de nek werden aangekeken maar juist gewaardeerd. Waar cultuur als vanzelfsprekend kon bloeien en niet gesmoord werd in saaiheid en kleurloosheid.

Ceterum censeo dat iedereen onderwijs moet kunnen krijgen op zijn eigen niveau en daar niet minder of meer dan gewaardeerd mag worden. Of hij of zij nu snel of minder snel leert.

Ik heb gezegd.

Mark Rutte

Mijn wensch behoeft u onverrot

Eén van de aardigste opmerkingen in de discussienota Liberaal Bestek staat op bladzijde 6: "Het gymnasium moet blijven bestaan". Toen ik na lezing van de hele nota, om zo te zeggen van kaft tot kaft, deze opmerking opnieuw onder ogen kreeg, verscheen er een glimlach op het gelaat en grijnzend bedacht ik me, dat ik daarmee tenminste weer wist, waarom ik wilde meedoen in de liberale politiek. Blijkens het voorwoord hoopt de commissie dat er levendig en diepgaand gediscussieerd wordt over de inhoud van het stuk. Welnu, hierin ben ik het althans eens met de dames en heren, maar hoe opgewekt er ook geamendeerd wordt, laat deze opmerking er in ieder geval in staan.

Betreurenswaardig daarentegen was de uitspraak van dhr. P. Winsemius, gedaan op een regionale VVD-bijeenkomst en geciteerd in de Volkskrant van 3 maart: "Mijn dochter zit op het gymnasium en die heeft in vijf jaar nog maar een uur computerles gehad, tegen elke week vijf uur Latijn. Dan zeg ik: die school moet zich aanpassen of die school moet weg. Aan fossielen in het onderwijs hebben we geen behoefte". Ik kan het, als student klasieke talen, dhr. Winsemius nog sterker vertellen: als

zijn dochter de juiste richting heeft gekozen (u weet wel, klaarblijkelijk zonder perspectief), heeft zij daarbij nog vijf uur Grieks per week. Maar laten we het niet erger maken dan het al is, want dhr. Winsemius zal medestanders en opposenten gelijkelijk de stuipen op het lijf gejaagd hebben. Ik vrees, dat het applaus voor de hierboven aangehaalde woorden in den lande al luid genoeg is. Niet alleen dhr. Koekoek immers van de ertoe geneigd ergens tegen te zijn omdat hij het niet of onvoldoende of verkeerd begreep. Het anti-intellectualisme is een kwalijke, doch wijdverbreide houding (kijkt u maar in uw omgeving).

Aan het beleid van de huidige minister van onderwijs is te zien, dat zijn vakgebied al ingewikkeld genoeg is, daarom zal ik me hier beperken tot het voorbereidende wetenschappelijk onderwijs en ik maak van de gelegenheid gebruik de wens uit te spreken dat daar op alle fronten het niveau omhoog wordt gebracht. In dit artikel hoop ik aannemelijk te maken dat het gymnasium dient te blijven bestaan, liefst in versterkte en gezondere vorm. In de discussie over dit onderwerp moeten in ieder geval twee aspecten van elkaar onderscheiden worden: de waarde die de klassieke talen (en, bij uit-

breiding, alle kunst- en cultuurgeschiedenis van West-Europese betekenis) voor de vorming van de persoonlijkheid en voor de opleiding hebben en de manier, waarop het onderwijs in de klassieke talen (en, bij uitbreiding, in de moderne talen en de geschiedenis) in de praktijk vorm krijgt. Wat betreft de praktijk van het onderwijs in Latijn en Grieks: er moet beslist heel wat verbeterd worden en de situatie is niet hopeloos, want niet iedere classicus krijgt zijn onderwijskundige opleiding van de vakdidactici aan dezelfde universiteit.

Er wordt vaak, en niet geheel ten onrechte, opgemerkt dat het onderwijs moet aansluiten op de behoefte van de arbeidsmarkt en de eisen van de maatschappij. Dit wordt dan gebruikt als argument voor het beschikbaar stellen van meer faciliteiten aan het onderwijs in natuurwetenschappen, wiskunde, informatica, economie en andere vakken met een duidelijk aanwijsbaar praktisch nut. De gedachte is op zichzelf juist, want het is belangrijk de wetenschappelijke ontwikkelingen bij te houden ten bate van het onderwijs aan die leerlingen die zich de beginselen van het vak hebben eigen gemaakt.

Nu is het in mijn ogen tamelijk betreurenswaardig dat het primaat van de humanoria in de afgelopen eeuw nogal eenzijdig is omgeslagen in een primaat van de natuurwetenschappen. Dat heeft erin geresulteerd dat in de politiek, en meer nog in het bedrijfsleven en de publieke opinie de belangstelling voor de culturele vakken te wensen over laat.

Juist van liberalen mag verwacht worden dat ze zich aangesproken voelen door het idee dat mensen hun opleiding niet alleen krijgen naar gelang de behoefte op de arbeidsmarkt en de eisen van de maatschappij. Iedere mens behoort in het westerse liberalisme gezien te worden als een individu met een eigen karakter en persoonlijkheid en een recht om zich te ontplooiën en te ontwikkelen. Juist hierin kan het gymnasium een cruciale rol spelen.

De humanoria, de culturele vakken, zijn lang niet zo irrelevant als men zich vaak voorstelt. Er zijn uiteraard zulke praktisch bruikbare aspecten als het zich kunnen bedienen van vreemde talen en de belangrijke gevolgen, die daarmee gepaard gaan: het op peil brengen van de algemene ontwikkeling en de mogelijkheid om uit meer bronnen informatie te halen. Maar op het VWO behoort men verder te gaan dan het aanleren van talen om praktische redenen: literatuur en literatuurgeschiedenis, zelfs enige cultuurgeschiedenis horen erbij. Van mensen die later waarschijnlijk in kaderfuncties terecht komen mag verwacht worden dat ze de mens niet alleen als economisch wezen, maar ook als cultureel wezen leren zien. Zeker in een multiraciale samenleving geldt dit. Cultuur is overigens veel meer dan het lezen van een boek, het luisteren naar een concert of het bewonderen van een schilderij. Anders gezegd: cultuur is veel meer dan uiting van cultuur. Dit laatste is als het ware het deel van de ijsberg dat boven het wateroppervlak uitkomt en dat onverbrekelijk verbonden is met wat eronder zit. Omdat het wateroppervlak spiegelt zien velen het onderste deel niet. De cultuur van een persoon of een volk heeft in de eerste plaats te maken met de houding die men aanneemt ten opzichte van de werkelijkheid. Het gaat om de kaders, waarin men denkt, de vaak nauwelijks bewuste oordelen of vooroordelen en de mate, waarin men zelf een houding bepaalt en waarin men tradities accepteert. Verder behoort tot de cultuur de visie op de mens en zijn plaats in de maatschappij, concreet gemaakt in de politiek en het recht, vervolgens de visie op de mens en zijn relatie tot de wereld, onder meer uitgewerkt in ideeën over het milieu, en, tenslotte, de visie op de godsdienst. Het omvat in feite al datgene waarin een persoon of een groep zichzelf is, het geeft een kader, een identiteit aan en van anderen. Omdat het een persoonlijke en collectieve ervaring van de werkelijkheid betreft, speelt

het verleden een belangrijke rol. Om dezelfde reden verandert de cultuur ook steeds. In de muziek, de literatuur, de beeldende kunst leggen de mensen hun ervaring, hun interpretatie van de werkelijkheid vast; als interpretaties die tegelijkertijd ook nieuwe scheppingen zijn, dus iets aan de werkelijkheid toevoegen, zijn deze cultuuruitingen van belang.

Het belang van cultuur kunnen we ook negatief benadrukken: wanneer aan mensen het recht wordt onthouden om hun eigen cultuur te beleven, is er een grote kans dat ze in verzet komen. Hierbij kan worden verwezen naar Samizdat-literatuur in Oost-Europa, naar de Duitse Exil-literatuur uit de jaren '30 en ongetwijfeld naar heel wat meer voorbeelden. Hoewel er in de Verenigde Staten geen sprake is van enig verbod op culturele rechten, is het in dit verband toch een intrigerende vraag waarom zoveel Amerikanen iedere zomer de culturele hoogtepunten van Europa in bespottelijk korte tijd "doen".

Dit opgemerkt hebbende met betrekking tot het belang van de culturele component in het onderwijs, kan ik verdergaan met het volgende argument. De literatuur in al zijn stadia, de geschiedenis en de cultuurgeschiedenis kunnen voor het hedendaags publiek "a distant mirror" zijn, een spiegel op afstand. Ze kunnen het besef kweken dat men door kennis te nemen van het eigen verleden zichzelf, de tijdgenoten en contemporaine instellingen beter kan begrijpen, kan beoordelen en relativiseren. Overigens moet er de nadruk op worden gelegd dat wat er vóór onze generatie is gepresteerd, niet alleen voorgeschiedenis is, niet alleen voorbereiding van het heden, maar dat dat ook hoedanigheden en zin en systeem op zichzelf heeft. De spiegel laat behalve het gelijke ook het andere zien en is in die zin ook een lachspiegel.

Wat tot nu toe gezegd is, komt neer op niet veel meer dan een verdediging van het Atheneum A zonder Latijn en dat dat niet de bedoeling was, wist u al vanaf de derde alinea.

Het wezenlijke van het gymnasium is het onderwijs in de klassieke talen: dat maakt het gymnasium ook tot zo'n uiterst belangrijk onderdeel van het schoolstelsel. Het Latijn en het Grieks worden wel "dode" talen genoemd, maar is een nu nog gesproken taal, die de moedertaal is van een volstrekt geïsoleerd volk in een exotisch land voor ons niet aanmerkelijk doder? Over de vraag waarom men klassieke talen zou geven op de middelbare school doen de meest kleurrijke misverstanden de ronde. Men leert de klassieke talen niet omdat het zo gemakkelijk zou zijn bij het leren van andere talen, maar omdat in het Latijn en het Grieks de voor iedere westerling die enigszins nadenkt de meest fundamentele teksten geschreven zijn. De Romeinen en nog meer de Grieken zijn op een uiterst creatieve en originele wijze met het leven omgegaan. Ze hebben haarscherp gezien wat in het menselijk leven de essentiële kwesties zijn; ze hebben zeer trefzeker de wezenlijke vragen gesteld en uitgebreid gedebatteerd over de antwoorden. De vragen, die door hen aan de orde zijn gesteld, zijn in de meer dan twintig eeuwen daarna steeds weer opgedoken en het pleit voor de klassieken dat de pogingen die ze gedaan hebben om een intelligent en waardig antwoord te vinden na hen zo de moeite waard gevonden werden dat men de pogingen serieus nam en bestudeerde. Op basis daarvan is men ook verder gekomen en sommige vragen en antwoorden zijn voor de twintigste-eeuwse lezer misschien niet echt bevredigend. Er kan gerust gesteld worden, dat een zeer aanzienlijk, zo niet het grootste deel van wat er in twintig eeuwen Europa gepresteerd is ondenkbaar zou zijn geweest zonder de klassieken. En hoeveel verschillen er (misschien ook gelukkig) zijn tussen Dublin en Warschau en tussen Stockholm en Athene, Europa heeft als gemeenschappelijke basis alles wat op cultureel gebied is gepresteerd door Grieken en Romeinen.

Lees verder op pag. 15

ARBEIDSVOORZIENINGSBELEID IN NEDERLAND

De JOVD heeft zich de laatste tijd veel met het Jeugd Werk Garantieplan bezighouden. Het JWG is onderdeel van een breder pakket van maatregelen ter bestrijding van de werkloosheid, het zogenaamde arbeidsvoorzieningsbeleid, dat in dit artikel nader aan de orde zal komen.

De werkloosheid is nog steeds één van de grootste sociaal-economische problemen in de Westerse landen. De overheid heeft sinds de stijging van de werkloosheid medio jaren '70 gepoogd de werkloosheid terug te dringen.

Op macro-niveau betekende dat loonmatiging en een beleid gericht op bevordering van economische groei. Naast dit macrobeleid is een pakket maatregelen genomen, specifiek gericht op de bestrijding van de werkloosheid. Dit pakket staat bekend als het arbeidsvoorzieningsbeleid. Het valt onder de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In 1986 deden ongeveer 90.000 personen mee aan het geheel van deze maatregelen; voor het totale arbeidsvoorzieningsbeleid (inclusief arbeidsbemiddeling) staat 1,3 miljard gulden op de Rijksbegroting.

Het arbeidsvoorzieningsbeleid heeft in de loop der jaren steeds verschillende accenten gehad. De Wachter en Visser onderscheiden in hun studie naar het arbvo-beleid in vijf Westerse landen drie fasen. In het navolgende zal kort op deze drie fasen worden ingegaan en zal de actuele stand van zaken worden belicht.

Fase 1. (1973-1977) Men ging er vanuit dat de werkloosheid conjunctureel was, en het arbvo-beleid bestond dan ook, geheel conform de Keynesiaanse theorie, uit een aantal werkgelegenheidsprogramma's, de zgn. Aanvullende Werken; projecten, voornamelijk in de sector bouwnijverheid en gericht op het aan een baan helpen van werklozen. Aan deze projecten is in de periode 1972-1979 ongeveer 4,9 miljard gulden gespendeerd. De meeste projecten waren echter niet aanvullend; de gemeenten (de uitvoerende instanties) gebruikten de fondsen om bezuinigingen op te vangen. Verder groeide gaandeweg het besef dat de werkloosheid niet conjunctureel, maar structureel was, en het AW-programma werd dan ook in 1979 stopgezet.

Fase 2. (1978-1981) Deze fase werd gekenmerkt door een uitbouw van de loonkostensubsidies, waarmee begonnen was in de periode 1975-1977. In Nederland bereikte de loonkostensubsidiegolf pas een hoogtepunt in de jaren 1983/4, toen totaal voor meer dan 1 miljard gulden per jaar aan subsidies werd uitgekeerd. Belangrijke maatregelen op dit gebied waren de Werkgelegenheidsverruimende Maatregel (WVM) en Plaatsingsbevorderende Maatregel (PBM). Nadeel van deze maatregelen was en is dat ze geen additionele werkgelegenheid scheppen, de werkgevers vervangen gewone werknemers door werklozen met subsidie: de totale werkgelegenheid blijft gelijk.

Fase 3. (1982-1990) Zoals gezegd is deze fase in Nederland althans wat betreft de afbouw van de loonkostensubsidies, later op gang gekomen. De WVM leidt een kwijnend bestaan en de PBM is inmiddels vervangen door een maatregel met een meer scholingsgerichte component. Scholing is nu het leitmotiv. Maar in de jaren '70 was scholing slechts een onderdeel van het arbvo-beleid. Belangrijke instituten zijn hier de Centra voor Vakopleiding Volwassenen (CVV) De Studiekostenregeling (SKR) en de Scholing in Samenwerking tussen Overheid en Bedrijfsleven (SSOB).

De laatste twee maatregelen zijn nu samengevoegd in de Kaderregeling Scholing (KRS). Sinds medio jaren '70 zijn deze regelingen aan een gestage opmars begonnen. De belangrijkste regeling is echter de Bijdrageregeling Vakopleiding Jongeren (BVJ). Deze houdt een subsidie in (van f 4.000,-) aan werkgevers die in het kader van het

Het leerlingwezen (de BVS), loonkostensubsidies, JOB en Vermeend-Moor en het JWG moeten hiervoor zorgen. Of dit lukt is nog maar de vraag, gezien het feit dat de meeste werklozen niet van enthousiasme overlopen om deel te nemen in arbvo-maatregelen. Het arbeidsvoorzieningsstelsel met als uitschieter het JWG zal dan ook de komende tijd de nodige aandacht blijven krijgen.

Mark Aalders
politiek
secretaris

leerlingwezen (een arbeidsplaats met een scholingscomponent) activiteiten ondernemen.

Momenteel vormen deze scholingsmaatregelen de belangrijkste component van het arbvo-beleid. Was in '78 de verhouding loonkostensubsidies - scholingsmaatregelen nog 430 miljoen resp. 260 miljoen, nu wordt aan scholing ruim een half miljard uitgegeven, waarvan 200 miljoen aan de BVJ, terwijl aan loonkostensubsidies ongeveer 150 miljoen wordt uitgegeven.

De laatste jaren is de loonkostensubsidie weer wat in opmars, maar dan toegespitst op speciale categorieën (jongeren, langdurig werklozen). Voor jongeren bestaat er het Jeugd Ontplooiings Banen Plan (JOB-plan), inhoudende een loonkostensubsidie van 33% voor een jongere die langer dan 2 jaar werkloos is. Voor langdurig werklozen is er de Maatregel Langdurig Werklozen (MLW), beter bekend als de Wet Vermeend-Moor, inhoudende een vrijstelling voor een deel van de werkgeverspremies en een tegemoetkoming in de scholingskosten.

Verder haalt al enige tijd het Jeugdwerkgarantieplan (JWG) de kranten. Dit plan houdt in dat alle < 20-jarigen die een half jaar werkloos zijn een baan krijgen aangeboden in de collectieve sector (en verplicht zijn deze te accepteren). De JOVD heeft op haar novembercongres een motie aangenomen waarin zij zich uitspreekt vóór het JWG, maar dan met een scholingscomponent (dat er nu niet in zit), en niet alleen beperkt tot de collectieve sector. Het blijkt dat de werklozen over het algemeen een laag opleidingsniveau hebben, terwijl er juist steeds meer hoog-gekwalificeerd personeel nodig is, zodat, willen deze plannen enig nut hebben voor zowel betrokkenen als de maatschappij, scholing een integraal onderdeel moet vormen.

Het bereik van het arbvo-beleid is in Nederland altijd vrij beperkt geweest, schommelend tussen de 50 en 100 duizend personen per jaar. In het buitenland doet ongeveer 20 tot 30% van de werklozen aan arbvo-maatregelen mee. Tot enige jaren geleden was dit gelijkelijk verdeeld over scholings- en loonkostensubsidies. De laatste jaren maakt scholing ongeveer driekwart van het totaal uit. Het totale bereik bedraagt nu 60.000 jongeren (exclusief de BVJ: hieraan nemen ook ongeveer 60.000 jongeren deel). De tendens in deze is een stijgende. De regering wil het aantal deelnemers uitbreiden tot 150.000 in 1988. Mede op deze manier hoopt zij de werkloosheidsdaling tot 500.000 in 1990 te realiseren.

OPMERKELIJK

Een (anoniem) HB-lid: "De adviesraad moet je zó onbelangrijk maken dat alleen Henk Kuipers nog komt".

GELEZEN: HB-INFO

Voor een Japan-dag is zomaar vier duizend gulden beschikbaar, terwijl we op het algemeen secretariaat hard een tekstverwerker nodig hebben en met een stencilmachine zitten waarop een terrorist jaloers zou zijn.

In de tweede HB-info van dit jaar lanceert Ward van Dijk na twee tips, een nieuwtje. Eerste tip: wanneer je als afdeling een ledenwerfactie wilt beginnen, kijk dan eerst eens goed rond wat voor soort leden je hebt; Immers soort zoekt soort. Tweede tip: drie weken na de ledenwerfactie dien je een activiteit te organiseren; want 'op deze wijze voelen de nieuwe leden zich nauw betrokken bij het hele JOVD-gebeuren'. Om het ledenwerwen te stimuleren krijgen afdelingen voortaan voor iedere belangstellende die over de streep weten te trekken een rijksdaalder. Aan het begin van zijn verhaal merkte Ward op dat ledenwerven niet alleen een taak is van districten: 'Ook afdelingen moeten aan ledenwerving doen. Alleen al omdat zij het reilen en zeilen in de gaten dienen te houden.' Maar Ward zal zelf ook de handen uit de mouwen moeten steken. Met twee magere tips en een sigaar uit de doos van de penningmeester, is er nog een lange weg te gaan.

Eind mei staat ons iets bijzonders te wachten. 'Van de vorige Japan-dag (1983) is nog vier duizend gulden over. Dat geld staat op een aparte rekening en mag alleen voor dit doel worden gebruikt. Ter voorbereiding op het zomercongres zal daarom een Japan-dag worden georganiseerd.' Laten we voor Bas Bakker hopen dat dit Verre-Oosten project een succes zal worden. Na deze drie mededelingen belanden we bij de moties die op het najaarscongres zijn aangenomen. Maar liefst 19 pagina's zijn hieraan gewijd. De moties zijn bijzonder moeilijk te lezen. De woorden hebben aan erosie te lijden gehad. Niet wind of water, maar een stencilmachine heeft de scherpte van de letters afgesleten. Het is onmogelijk het printertype te achterhalen. Een onderzoeker zou er grijze haren van krijgen. Een terrorist zou er jaloers op zijn.

Jeroen Princen pakt het allemaal groots aan. Hij heeft na zijn 'a puntje i benoeming' (ad interim) al drie duizend kilometer afgelegd. Met dit reizen heeft Jeroen heel wat van de wereld gezien. In de komende HB-info's zal hij over zijn ervaringen verhalen.

Op bladzijde 33 laten Annette Nijs en Jort Kelder weten dat zij Liberaal bestek '90 'maar een bot mes en een tandeloze vork vinden'. Volgens de twee heeft het veel weg van een 'verplicht nummer'. Na dit persbericht volgen de gebruikelijke kranteknipfels. Deze keer zijn ze niet sterk verkleind over elkaar heen geplakt. Je kunt dan ook eindelijk eens kennis nemen van de inhoud. Dat geeft meer informatie dan de brilleglazen van Annette die in de vorige nummers veelal als enige uit de brei te identificeren waren.

Tot slot zij in deze HB-info voor het eerst bestuursmutaties opgenomen.

* * * DE JOVD GEBRUIKT ZE NIET * * *

Het hoofdbestuur presenteert een nieuwe sticker. Het opschrift daarvan is weinig origineel: 'De JOVD gebruikt ze'. In een adem voegt de secretaris er aan toe dat de opdruk eigenlijk nergens op slaat. Zet zo iets nou zoden aan de dijk?

Het nieuwe jasje van HB-info bevat kennelijk goed. Ook het derde nummer heeft een gele omslag. Het oplagecijfer van dit nummer is vergroot. Van drie naar vijfhonderd exemplaren.

Op bladzijde 1 staan de 'organisatiedeelraadnotulen'. De notulen van de eerste 'organisatiedeelraad' nieuwe stijl. De veranderingen die op deze vergadering zijn door gevoerd hebben ook een nieuwe notuleerstijl opgeleverd. Niet langer beknopte zinnen en een opsomming van besluiten. Nee, deze keer is het een goed leesbaar verslag.

De projectgroep justitie organiseert in samenwerking met District-West op zaterdag 21 mei een themadag. Veel voorkomende criminaliteit zal het onderwerp zijn. De dag begint met een forum. De burgemeester van Utrecht en de hoofdcommissaris van de Haarlemse politie zullen hieraan deelnemen. 's Middags staat er een rollenspel op het programma. De dag wordt met een 'crimineel' feest afgesloten.

Op bladzijde 4 vertelt Jeroen Princen dat hij de vader is van enkele spannende onthullingen. Zo laat Jeroen weten dat hij niet voor Sinterklaas wil spelen. 'Het vorige hoofdbestuur liet JOVD'ers f 81,- voor een congres neertellen. De werkelijke prijs bedroeg f 82,50. Ik wil deze Sinterklaasactie niet voortzetten.' Vervolgens onthult Jeroen dat de contracten met Postiljon iets vervelens bevatte. De JOVD was namelijk verplicht 150 volledige arrangementen af te nemen. Uit onderzoek bleek dat op ieder congres slechts 120 volledige arrangementen besteld werden. Daarnaast werden nog 80 arrangementen zonder diner en lunch gereserveerd. Het draaide er ieder congres op uit dat de vereniging 30 diners en lunches betaalde die 'achter de dennetjes verdwenen'. Om de prijzen te drukken en verspilling te voorkomen, kijkt Jeroen uit naar andere congressentra. Een goed initiatief. Euroase in Amersfoort lijkt bijzonder geschikt. Twee in plaats van drie congressen per jaar is ook een oplossing. Tevens wil Jeroen in deze HB-info weten of we nog langer Driemasters naar wanbetalers dienen te versturen. Het antwoord lijkt me duidelijk: nee! 'Leden' die na zes maanden hun contributie niet hebben betaald, verdienen een andere behandeling, dan leden die wel hun verplichtingen na komen. Het is in de niet-JOVD-maatschappij gebruikelijk dat je rekeningen binnen een maand voldoet. Doe je dat niet, dan ligt spoedig een aanmaning op de mat. Reageer je daar niet op, dan kun je bezoek van een deurwaarder verwachten. Onze vereniging kan nog heel van de gang van zaken uit de niet-JOVD-wereld leren.

Na alle woorden van Jeroen Princen, probeert de andere vice-voorzitter (Bas Bakker) achterin de aandacht te trekken. Op de laatste twaalf bladzijden van HB-info passeren allerlei amendementen op Liberaal bestek '90 de revue. Een redactie van een afdelingsblad die op zoek is naar kopie, kan hier zeker iets van overnemen. De vlijt van onze vice-voorzitter politiek doet echter een vraag rijzen: hoe onafhankelijk is de JOVD? Toen de PvdA Schuivende panelen presenteerde, was een dergelijk commentaar in geen velden of wegen te bespeuren. Zijn we niet veel meer dan een satelliet van de VVD? Is de JOVD eigenlijk niet een puber die zegt op eigen benen te staan, en keer op keer dreigt van huis weg te lopen?

Op het laatste congres van de JOVD is besloten tot het houden van een LANDBOUWDAG ter voorbereiding van de behandeling hiervan op het juni-congres. Deelname aan deze dag zal GRATIS zijn. Belangstellenden dienen op te geven bij Jan Willem Dijkhuis (050-717882) of middels deze bon bij het Algemeen Secretariaat. Nadere bijzonderheden worden dan bekendgemaakt, resolutiestukken toegezonden.

BON OPSTUREN VOOR 9 MEI

NAAM:.....
ADRES:
PC+
PLAATS:.....
TEL.:
wil deelnemen aan de speciale landbouwdag.
HANDTEK.....

vervolg van pag. 6

Marcos, maar praktisch is er op de Filipijnen niet zoveel veranderd sinds Marcos weg is. Ook Aquino komt uit een zeer rijke familie en begint in toenemende mate haar eigen familieleden te bevoordelen. Ook in Indonesië wordt er vaak een loopje genomen met de mensenrechten. Recent hoogtepunt was het executeren van deelnemers aan de communistische opstand van 1965. Ik heb de indruk dat de speciale band die Nederland heeft met deze voormalige kolonie ervoor zorgt dat Nederland hier op een heel andere manier tegen de mensenrechten aankijkt dan bij een land als Suriname.

In de derde groep komt het woord "mensenrechten" in het regeringsvocabulaire vaak in het geheel niet voor. Het allerschokkendste voorbeeld is Cambodja waar tussen 1975 en 1979 naar schatting twee miljoen (...) Cambodjanen door de Rode Khmer naar de eeuwige rijstvelden werden geholpen. De inval door Vietnam in 1979 in dit land werd door de meeste Cambodjanen dan ook als een bevrijding gezien. China heeft ook al geen al te fraaie reputatie; Mao Tse Toeng laat Stalin en Hitler op de ranglijst van grootste moordenaars van deze eeuw ver achter zich. De Vietnamese bootvluchtelingen die eind jaren zeventig op grote schaal de televisie binnen dreven maakten duidelijk dat niet iedereen even enthousiast was over de politiek van dit land.

vervolg van pag. 12

Het is voor het onderwijs hier en in de rest van Europa van enorm belang dat het gymnasium, als Europees schooltype bij uitstek, blijft bestaan. In deze zakelijke no-nonsense tijd, waarin de managers, informatici en korte-termijn-politici de wind mee hebben, moet ervoor gezorgd worden dat er ook een schooltype blijft bestaan dat een ontplooiing van de persoonlijkheid door middel van theorievorming en door middel van denken stimuleert. Ook op politiek terrein is theorievorming op lange termijn zeer belangrijk; zeker in een jaar, waarin in liberale kring een veertigjarig bestaan wordt herdacht zal dit meer mensen onder ogen komen.

Hendrix Papier Nijmegen B.V.

hpn KANTOORVISIE VOOR MORGEN!

Hulzenseweg 10-20
6534 AN Nijmegen-Holland
Postbus 217 - 6500 AE Nijmegen
Tel. 080-561044* (8 lijnen)
Telex 48694 Telefax 080-566631

De méést complete kantoorleverancier!

DAFDELING WEST-BETUWE

zal op 7 mei aanstaande haar 5-jarig bestaan vieren. Dit zal gepaard gaan met een groots feest, onder begeleiding van "De Lingetown Jazzband".

*** LUSTRUMFEEST ***

Plaats van het feest zal partycentrum "De Lingehoeve" zijn in Oosterwijk, gemeente Leerdam.

Entree bij vooraanmelding f 10,-, aan de kassa f 12,50. Geef jezelf op door te bellen: Marieke de Wit, 01831-2091. Dit wil je niet missen!

<p>ARRANGEMENT (keuze aankruisen!)</p> <p>0 1 diner overnachting ontbijt lunch en congresboek, voor f 89,50</p> <p>0 2 overnachting ontbijt congresboek voor f 70,-</p> <p style="font-size: small;">Maak dit bedrag over op girorekening 5467270 (JOVD-activiteiten-rekening) te Amsterdam. Bon en be-drag dienen vóór vrijdag 3 juni binnen te zijn. Indien wordt afge-zegd tot één week voor het congres wordt het bedrag minus f 7,50 kosten geretourneerd. Hierna blijft het ge-hele bedrag verschuldigd.</p>	<p>CONGRESBON BUNNIK 18/19 JUNI 1988</p> <p>Ik, naamm/v</p> <p>adres</p> <p>postcode/woonplaats</p> <p>telefoon</p> <p>afdeling</p> <p>kom naar het congres van de JOVD op 18 en 19 juni in Bunnik.</p> <p style="font-size: small;">Als deelnemer ben ik aansprakelijk voor alle door mijn toedoen ontstane schade aan eigendommen van derden.</p> <p>Handtekening:</p>
<p>AFKNIPTIPPEN EN OPSTUREN NAAR: ALGEMEEN SECRETARIAAT JOVD, PRINS HENDRIKKADE 104, 1011 AJ AMSTERDAM</p>	

WIJ DRUKKEN BIJNA ALLES!

Dinky Druk

Koningstraat 74, Den Helder
telefoon 02230-15167

CAP: een consumentenorganisatie in Maleisië die meer doet

Allard Stapel

Secretaris Azië, Novib /Gast aan tafel

CAP: de Consumers Association of Penang, werd in 1969 in Penang, Maleisië opgericht. Het was niet de eerste en is ook niet de enige consumentenorganisatie in Maleisië. Het is echter wel een van weinige organisaties in dit land die vraagtekens zet bij een aantal fundamentele zaken dat niet alleen Maleisië treft, maar ook vele andere landen in de Derde Wereld die niet meer tot de allerarmsten behoren.

Maleisië is geen arm land en is dat ook nooit geweest. Het is een land ruim bedeed met natuurlijke grondstoffen, een goed klimaat, vruchtbare grond en een rijk gevarieerde cultuur. Op basis van die rijkdom heeft Maleisië zich de afgelopen decennia aardig ontwikkeld. De vraag is alleen voor wie. Met een op Westerse (of Japanse) leest geschoeide ontwikkelingsbeleid dat alleen op economische groei let, maar niet op de ontwikkeling van het land op lange termijn, schiet de gewone Maleisiër daar wat mee op? Is het goed dat door concentratie op handelsgewassen (zoals Palmolie of rubber) het land nu voedsel moet importeren? Mag door de introductie van grote trawlers het bestaan van 60.000 kleine vissers op de tocht worden gezet? In hoeverre kan de economische groei van Maleisië onbeperkt op het milieu worden verhaald en daarmee op de mensen die van dat milieu afhankelijk zijn. Dit soort vragen komt de laatste jaren steeds vaker naar voren en het stellen ervan vormt een belangrijk onderdeel van het werk van CAP.

CAP probeert de gewone man/vrouw in Maleisië een stem te geven. Als consumentenorganisatie begon dat door te bemiddelen bij individuele klachten en de klager aan te moedigen om voor zijn rechten op te komen. Al heel snel echter werd duidelijk dat veel van de klachten zich concentreerden op gebrekkige vervulling van basisbehoeften. Vissers klagen over de vervuiling van hun viswater, waardoor zij zonder werk komen. Tuinders roepen de hulp van CAP in bij hun poging hun tuinderijen veilig te stellen tegen stadsuitbreiding. Voorbeelden waardoor CAP langzamerhand meer nadruk ging leggen op het bemiddelen bij klachten die vaak hele gemeenschappen betreffen en die te maken hebben met de basisbehoeften van die gemeenschappen. In CAP's visie zijn dat: voldoende en goed voedsel, schoon drinkwater, werk, een hygienische en bewoonbare omgeving en, misschien nog wel het allerbelangrijkste van alles, het recht om gehoord te worden.

Het programma van CAP kan onderverdeeld worden in een vijftal hoofdactiviteiten:

- behandeling van consumentenklachten
- onderzoek
- plattelands- en gemeenschapswerk
- consumenten-educatie
- media.

HET AFHANDELEN VAN CONSUMENTEN-KLACHTEN is een vast onderdeel van het werk, waarmee zij dagelijks mensen met hun directe problemen kunnen helpen. Elke dag weer komen gemiddeld zo'n 10 tot 20 consumenten naar het kantoor van CAP met problemen variërend van oplichting bij de aankoop van een artikel in een winkel, onwillige verzekeringsmaatschappijen bij het uitbetalen van schadeclaims, tot klachten over vervuiling of de ontzuivering van een hele wijk. CAP's klachtenbureau staat de mensen bij in het verkrijgen van een schadevergoeding, of een goede afhandeling. Het klachtenbureau treedt vaak op als "advocaat" of

"vertegenwoordiger" van degene, individu of gemeenschap, die met de klacht bij CAP is binnengekomen. De overheid of het bedrijf blijkt niet zelden gevoelig voor de argumenten of publiciteit van CAP. In de afgelopen jaren is daarmee bewezen dat "de kleine man in de straat" zeker niet machteloos staat.

Het onderzoekswerk binnen CAP is van belang als het er om gaat goed onderbouwd en met steekhoudende argumenten en feitenmateriaal overheid of bedrijven tegemoet te treden. CAP doet daarom onderzoek naar een veelheid van consumentenonderwerpen. In de loop der tijd zijn zij zich echter wel steeds meer gaan specialiseren op een aantal terreinen:

- Voedsel- en productveiligheid,
- Gezondheidsaspecten,
- Vrouwenzaken.
- Economisch en financieel onderzoek.

Resultaten van het onderzoek worden niet alleen gebruikt om zaken te critiseren, maar ook om alternatieven uit te werken. Waarbij geprobeerd wordt samen te werken met de overheid.

Door middel van een plattelandsprogramma steunt CAP gemeenschappen in de dorpen op het platteland en op de rubberplantages. Het is de woonplaats van ongeveer tweederde van de Maleisische bevolking. Geprobeerd wordt samen met de mensen de problemen te definiëren en er iets aan te doen. Dat kan bijvoorbeeld met behulp van voorlichting over voeding en gezondheid.

Diverse zaken zijn in het plattelands-programma ondergebracht, zoals de slechte busdiensten naar de dorpen, de vernietigende concurrentie van de grote trawlers voor de kleine vissers, de vervuiling van tuingronden en viswater, en de onhygiënische omstandigheden in verschillende dorpen.

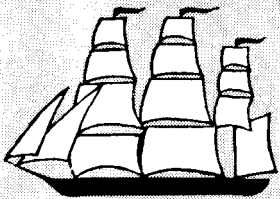
CAP houdt zich ook intensief met het onderwijs bezig en geeft daarnaast training en scholing aan diverse groepen, zoals studenten en scholieren, vakbondsmensen en ambtenaren. Vooral het werk op middelbare scholen is belangrijk. Samen met de overheid heeft CAP een curriculum opgesteld voor consumentenonderwijs. Op vele scholen zijn nu consumentencclubs opgericht. CAP traint leraren die de leerlingen begeleiden in bijvoorbeeld het zelf onderzoeken van riviervervuiling, of de kwaliteit van het voedsel in de kantine. CAP hoopt op die manier de bewustwording van een nieuwe generatie consumenten te stimuleren.

In het werk van CAP spelen de media een belangrijke rol. Medewerkers plaatsen artikelen in kranten, Er worden radioprogramma's verzorgd, men probeert wanneer mogelijk op televisie te verschijnen en er wordt zelfs een eigen maandblad uitgebracht onder de naam "Utusan Konsumer". Het publicatiebureau verzorgt niet alleen artikelen in het maandblad, maar publiceert van tijd tot tijd ook boeken en rapporten over diverse consumenten-onderwerpen.

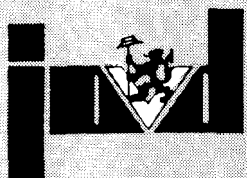
CAP geeft een stem aan de kleine man en vrouw in Maleisië. Ten aanzien van de individuele problemen, maar ook in het debat over de vraag waar het heen moet met Maleisië. Een vraag die ook voor ons van belang is. Want het dilemma van Maleisië is een dilemma waar veel andere zich ontwikkelende landen tegen aan lopen en een dilemma dat veel verbanden heeft met ontwikkelingen in onze eigen Eerste Wereld.

D.N.P.P.

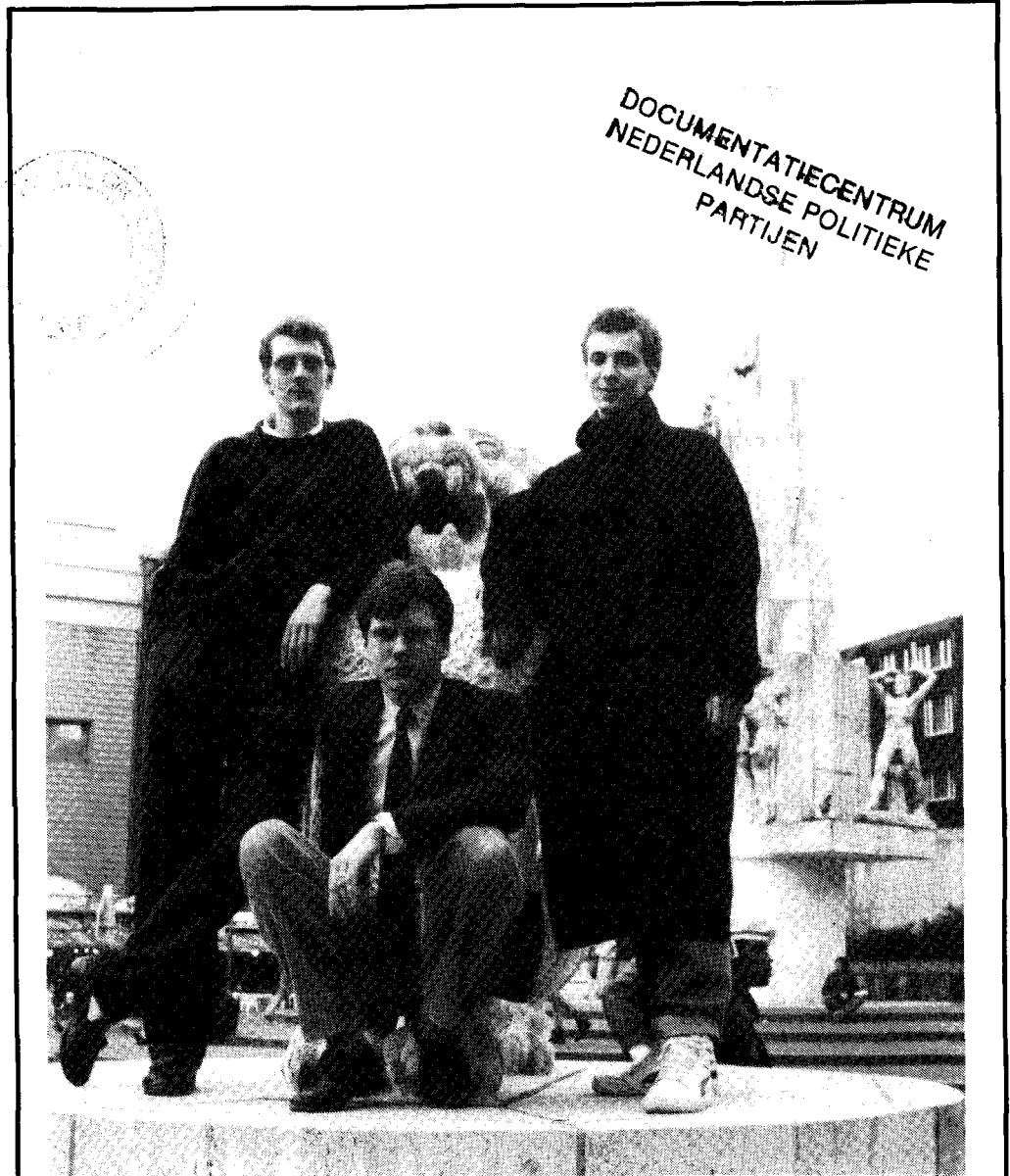
DRIEMASTER

Van de voorzitter
Zuid-Korea
Samenleven
Melktandje
Afghanistan
Redactioneel
Paraguay
En verder...

Jaargang 40

DE JOVD ALS MELKTANDJE

Dolmans, Kooiman en Mertens maken de balans op na hun val

mei/juni 1988

ENQUETE

In het vorige nummer had ik jullie de uitslag van de politieke enquête, gehouden op het maart-congres, beloofd. Dit wil jullie nu dan ook niet langer onthouden. Maar liefst 160 consequent en correct ingevulde formulieren geven een goede indruk van hoe de JOVD-congresganger denkt over samenwerking tussen de VVD en de PvdA, de huidige en de gewenste koers van de VVD, de toekomstige lijsttrekker van de VVD en de huidige VVD'ers in politiek Den Haag.

Tevens werd duidelijk hoeveel VVD'ers er op dit congres onder de JOVD'ers te vinden waren.

Laat ik daar dan ook maar eens mee beginnen.

MAXIMAAL 50% VAN ALLE JOVD'ERS IS LID VAN DE VVD. ZO'N 59% van de aanwezige JOVD'ers was tevens VVD-lid. Slechts 1% van de aanwezigen was lid van D66 en de rest was geen lid van welke politieke partij dan ook. Als we aannemen dat de meest politiek actieve onze congressen bezoeken - de enquête laat zien dat maar liefst 70% van de congresbezoekers actief bestuurlid is - dan durf ik gerust te beweren dat van alle leden maximaal de helft lid is van de VVD. Dit bevestigt mijns inziens dat de onafhankelijkheid van de JOVD ten opzichte van welke politieke partij dan ook niet zomaar een loze kreet is.

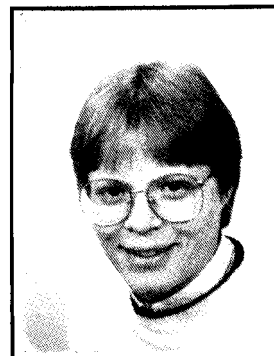
DRIE KWART VAN DE JOVD ZIET EEN COALITIE PVD-A-VVD WEL zitten. Dit blijkt tevens uit de visie van de JOVD'ers over samenwerking tussen PvdA en VVD. Ruim drie kwart vindt een samenwerking in de toekomst tussen deze beide partijen gewenst - bij de VVD is dit slechts 11% (TROS, zomer '87) -. 80% van de congresbezoekers gelooft dat dit ook werkelijk mogelijk is. Mijns inziens rust dan ook de taak op ons om aan deze wens daadwerkelijk inhoud te geven. Het uit de taboesfeer halen van mogelijke samenwerking tussen PvdA en VVD is ons de afgelopen tien jaar gelukt; de komende tijd zullen we concrete politieke items moeten aandragen waarop liberalen binnen de PvdA en de VVD zich kunnen vinden.

JOVD VINDT DAT VVD EEN MIDDENPOSITIE MOET INNEMEN. MET een dergelijke aanpak stellen we dan ook tegelijkertijd bijna 70% van de JOVD'ers tevreden die via de enquête aangeven dat de positie van de VVD er één tussen de PvdA en CDA moet zijn. Een duidelijke ondersteuning van de JOVD aan Voorhoeve, die van mening is dat de VVD een middenpositie moet innemen en dit probeert te bewerkstelligen door het sociale gezicht van de VVD te benadrukken.

JOVD ONDERSTEUNT VOORHOEVE. OVER VOORHOEVE IS DE OVER-grote meerderheid zeer positief. Iets meer dan 80% zegt dat hij de politiek leider van de VVD is en dit voldoende tot goed doet. Bovendien wordt zijn rol in de Tweede Kamer door 60% zeer positief gewaardeerd, waarmee Voorhoeve de hoogste score boekt.

Meer dan een kwart van de congresgangers (26%) tipt zelfs Voorhoeve als toekomstig leider van de VVD, terwijl dit binnen de VVD nog geen 10% is! Uiteraard gooit Wiegel als toekomstig leider hoge ogen - 46% wil dat hij de VVD zal leiden - maar een dergelijke score valt in het niet bij de aanhang van Wiegel bij de VVD, waar meer dan 80% om zijn terugkeer roept.

**Annette Nijss
voorzitter**

BEOORDELING VVD-BEWINDSLIEDEN EN KAMERLEDEN: SMIT-KROES, Nijpels en de oud-JOVD'ers scoren goed, De Korte vindt geen genade. Een goede politieke beoordeling kregen de bewindslieden Smit-Kroes, Nijpels, Korthals Altes en Koning, resp. 58%, 56%, 26% en 31% van de invullers van de enquête gaf hen een pluspunt. Dit staat in schril contrast met de beoordeling van De Korte. Slechts iets meer dan 15% van de congresbezoekers vindt dat hij een goed minister is - en dat is niet veel voor een vice-premier.

Bij de beoordeling van de VVD-kamerleden scoorde zoals vermeld Voorhoeve het hoogst. Ook de oud-JOVD'ers De Grave (49%), Hermans (49%), Wiebenga (43%) en Linschoten (40%) werden zeer positief beoordeeld. Daarnaast werden achtereenvolgens vaak genoemd (door 33 tot 25%): Dijkstal, Terpstra, Weisglass, Bolkestein, Joekes en Jorritsma.

Tot slot wil ik iedereen die zijn formulier op een juiste manier heeft ingevuld bedanken. Wellicht dat we in de nabije toekomst nog een politieke enquête houden. Ik hoop dat ik dan op nog meer invullers kan rekenen!

JOVD-VARIA

De afdeling TWENTE bestaat 10 JAAR en organiseert ter viering hiervan op 2 en 3 juli een daverend

SPORTWEEKEND

op het Campusterrein van de Universiteit TWENTE. Aan dit festijn kan door verschillende teams van circa zes personen worden deelgenomen.

JOVD-teams die de strijd tegen de Tukkers aandurven kunnen zich opgeven bij de afdeling TWENTE, postbus 3671, 7500 DR Enschede (Tw.), tel. 053-320979. Kosten van deelname: ongeveer f 25,- p.p, inclusief diner en overnachting op de Campus.

De afdeling DE COMPAGNIE (Veendam/Stadskanaal e.o) organiseert op zaterdag 2 juli 1988 een

GRANDIOS FEEST

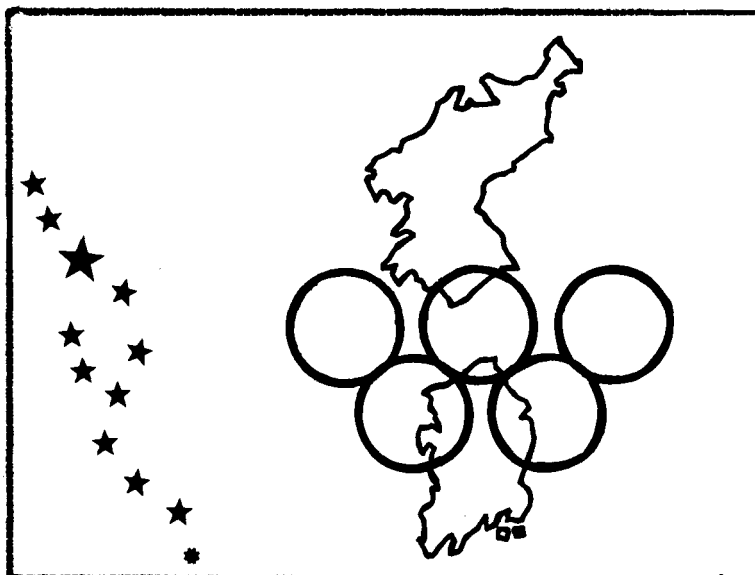
in het TROPICA ZWEMBAD te Veendam. Vanaf ongeveer 20.00 uur is iedereen van harte welkom. Feestgangers krijgen voor f 15,- een koud buffet en iets te drinken aangeboden. Natuurlijk ben je meteen in de gelegenheid om eens een duik in dit bijzondere zwembad te nemen. Neem dus zwemkleding mee!

Informatie: bel Gerro Goedhuis (05987-15575).

Interview met Dong-Jin Lee

NOORD EN ZUID

door: Edwin Pol

"Het doel is vernietigd", sprak de piloot van een Russische SU-15 straaljager op 1 september 1983 om 3.26 uur. Daarmee maakte hij aan zijn opdrachtgevers bekend dat een Zuidkoreaanse Boeing 747 met 269 levende wezens aan boord was neergehaald; 'rücksichtslos'... Het toestel, dat van New York via Anchorage in Alaska op weg was naar Seoel, was uit de koers geraakt en was boven verboden militaire zones van de USSR terechtgekomen. Maarschalk Ogarkov zou later verklaren dat de Boeing een "spionage-opdracht" had te voltooien. Tot op de dag van vandaag is daarover absoluut geen zekerheid, maar het was een mooi alibi om achter te schuilen, terwijl de 269 passagiers en bemanningsleden een zeemannsgraf hadden gevonden in de Japanse Zee. Dat was nog in het pre-Gorbatsjow tijdperk. Maar Zuid-Korea kent de klappen van de communistische zweep! Nog maar vijf jaar na de Japanse bezetting trof de rode agressie het land. Noord-Korea, dat in de Russische invloedssfeer was terechtgekomen, vloog haar bloedverwanten in het zuiden, die in een pro-Amerika maalstroom waren meegezogen, naar de keel. Broederhaat is de felste en dat heeft het land van 1950 tot en met 1953 dan ook ondervonden. In de Koreaanse oorlog vielen ruim een miljoen slachtoffers. Een troepenmacht van de Verenigde Naties, die in de USA haar allergrootste supporter vond, drong de Noordkoreaanse troepen terug. Dat werd nog een heel zwaar karwei, want Chinese 'vrijwilligers' uit de kersverse Volksrepubliek van Mao kwamen hen Noordkoreaanse geloofsgenoten een handje helpen. Voornamelijk achter de schermen bleef de USSR het bloedvergieten volgen. In 1953 kwam de wapenstilstand na lange onderhandelingen en werd de 38ste breedtegraad de demarcatielijn. Territoriaal gezien was er niet veel veranderd in vergelijking met de situatie vóór de oorlog. Korea: 'oost' en 'west' verdeeld in noord en zuid.

Zuid-Korea heeft zich nadien ontwikkeld tot een natie met toekomstperspectieven, vooral gelet op de economische groei. Noord-Korea is een vooraanstaand lid geworden van het selecte gezelschap dat het internationale terrorisme een warm hart toedraagt.

Met Dong-Jin Lee, medewerker van de Zuidkoreaanse ambassade, besprak "DRIEMASTER" onder meer de breuk met het noorden des lands. Niet alleen omdat het komende JOVD-congres als onderwerp het Verre Oosten heeft gekozen, maar ook omdat deze staat in september volop in de belangstelling zal staan. Dan vinden immers de Olympische Zomerspelen plaats in de hoofdstad Seoel. Noord-Korea heeft deze Spelen reeds geboycot, onder meer uit onvrede dat het geen mede-organisator van het evenement is geworden. Gezien haar talent voor het beramen van aanslagen zit Seoel niet helemaal lekker. Lee: "Gevaar zal er zeker zijn!"

Ambassadeur Yoon was voor een periode naar Zuid-Korea gegaan om een ambassadeurs-overleg aldaar mee te maken. Maar Counsellor (letterlijk: raadgever) Dong-Jin Lee was direct bereid om wat vragen betreffende zijn land te beantwoorden. Tien maanden is hij nu in Nederland. Na zijn studie aan de Harvard University in Boston zag Lee veel van de wereld, daar hij verscheidene diplomatieke posten bezette. Maar gelijk met de deur in huis vallen: hoe bezien de Zuidkoreanen de noordelijke regio waar zij tot 43 jaar geleden één mee waren?

Lee: "Noord-Korea is ons territorium en de mensen die daar leven horen bij ons. Ze zijn hoe dan ook Koreaans. Natuurlijk vinden we ze niet allemaal op en top even aardig. Ze hebben ons in het verleden veel problemen bezorgd. Daarbij komt dat zijzelf een onrealistisch beeld van Zuid-Korea hebben. Zij zien ons als een niet-vrij land, een kolonie van de Verenigde Staten. Mijn land is echter totaal onafhankelijk. Ook voor Korea als totaal geldt dat we een eigen bestaansrecht hebben en geen losgeslagen schiereiland van China zijn. Reeds vóór de christelijke jaartelling bestond het gebied uit onafhankelijke koninkrijken."

Dat gebied hebben de USA en de USSR dan wel pijnlijk opgedeeld na de Tweede Wereldoorlog. Lee geeft te kennen dat hij voor deze zienswijze niet veel voelt. "Jonge studenten in mijn land hangen deze zienswijze soms aan. Ik denk dat het een verkeerde is. Korea kan noch Amerika noch Rusland de schuld geven van de deling. Door de Japanners zijn we in principe hiermee opgescheept. De deling was een historisch gevolg van hun oorlog. En stel dat we deze scheiding van ons land niet hadden gehad, dan was er misschien ook geen economisch mirakel geweest in Zuid-Korea: door de competitie met het Noorden zijn wij zo hard aan de slag gegaan. Haha!" De laatste opmerking mag men misschien wel een verkapt stukje Aziatisch sarcasme noemen ...

Tot op de huidige dag is er geen vrede tussen Noord en Zuid; er is slechts een wapenstilstand. Deze werd in 1953 gesloten tussen Noord-Korea, de Volksrepubliek China en de USA. Lee: "Zuid-Korea was het niet eens met deze gang van zaken. Mijn land had willen doorvechten, maar de Amerikanen, waar wij toch voornamelijk op steunden, gingen destijds akkoord met iedere mogelijke vrede. Met eigen middelen konden we in '54 niets uitspreken. We waren straatarm." Lee haast zich om gelijk daaraan toe te voegen dat zijn land heden ten dage "geen oorlog" meer wenst. Een vredesverdrag acht de Counsellor "uitgesloten".

"Ik denk dat dit zeer moeilijk zal worden om te bereiken, gezien het feit dat Noord-Korea alleen een formele vrede wil sluiten met de USA. Zuid-Korea erkent zij niet als soevereine macht waarmee te onderhandelen is. Dit is het hoofdobstakel."

Lee noemt de relatie tussen Noord- en Zuid-Korea "slechter dan tussen de BRD en de DDR." De grens tussen beide staten is totaal gesloten. "Vluchtelingen van het noorden naar het zuiden zijn vrijwel onmogelijk, te meer daar er rivieren tussen de beide gebiedsdelen liggen. Bovendien hebben de Noordkoreanen alleen al een paspoort nodig om zich in het eigen land te mogen verplaatsen." (Natuurlijk gaat Lee er automatisch van uit dat er geen mens van het zuiden naar het noorden wil reizen.) Lee: "Ze noemen de zone rond de demarcatielijn

een 'gedemilitariseerde'. Dat is erg cynisch: deze regio is misschien wel de meest gemilitariseerde ter wereld. Tja, de hindernissen lijken onoverkomelijk. Er is geen enkel contact tussen de twee landen. Er zijn bijvoorbeeld geen briefwisselingen direct mogelijk en familiebezoek is helemaal uitgesloten. Er zijn wel wat dialogen geweest op regeringsniveau, maar die hebben niets uitgemaakt."

Loopt uw noordelijke buur binnen de socialistische familie aan het handje van de Volksrepubliek China of van de USSR?

Lee: "Noord-Korea neigt naar beide communistische blokken om zoveel mogelijk hulp binnen te krijgen. Aangezien China echter wat meer open is naar mijn land toe, is Noord-Korea meer tegen de USSR gaan aanleunen."

Dong-Jin Lee, medewerker Zuid Koreaanse Ambassade

In september zullen de ogen van miljoenen op Zuid-Korea zijn gericht. De Olympische Zomerspelen mogen weer als een schijnbare verbroedering optreden in een verscheurde wereld. Wat Noord- en Zuid-Korea aangaat, zal er zelfs niet van een schijnbare verbroedering sprake zijn, maar zal de breuk tussen de twee landen extra geaccentueerd worden: Noord-Korea doet niet mee aan het internationale sportevenement. (Cuba blijft ook liever thuis.)

Lee: "Zuid-Korea had best willen ingaan op de wens van het Noorden om wat sportwedstrijden uit te besteden. Maar ik denk toch dat dit een foute handeling zou zijn geweest. De Spelen worden gegeven aan één stad en deze ligt dan ditmaal toevallig in Zuid-Korea. Die ene stad moet de Spelen zelf in huis houden en niet delen met andere."

Van het samen organiseren kwam dus niets. Een mokkend Noord-Korea is nooit leuk, want de recente geschiedenis heeft getoond dat ze haar ontevredenheid nog wel eens wil botvieren door het uitroepen van bruto geweld waarbij een mensenleven niet telt. Lee: "Er zal zeker gevaar zijn tijdens de Spelen! Noord-Korea heeft tienduizend man commandotroepen, dus wie zal het zeggen wat die gaan

doen? De Zuidkoreaanse politie zal het sportevenement nauwlettend bescherming bieden. Ik denk tevens dat Noord-Korea belemmerd zal worden in mogelijke wandaden, doordat de USSR en de Volksrepubliek China wel een sportploeg naar de Spelen afvaardigen en zij hebben al gewaarschuwd dat het voor het Noorden beter is om niets slechts te ondernemen."

Welke voordelen bieden de Olympische Spelen voor een organiserend land?

Lee: "Ach, in feite plukken we er geen vruchten van. Ik denk dat er wat mogelijkheden zullen zijn om de banden met de Oostbloklanden te verbeteren, maar dan puur op het gebied van de handel. Op politiek terrein zullen de communistische landen geen toenadering zoeken; dat wij in onmin leven met Noord-Korea vormt voor hen een groot struikelblok. Dat mijn land de Spelen mag organiseren is plezierig, omdat wij ons nu als natie aan de wereld kunnen presenteren. Dat is in wezen het grootste voordeel."

Zuid-Korea behoort tot een groep landen in het Verre Oosten die wordt aangeduid als N.I.C. Het zijn de 'newly industrializing countries'. Landen die met een snelle economische groei het concurrerende Westen danig de stuipen op het lijf hebben gejaagd. Het Amerikaanse weekblad Newsweek besteedde er in haar nummer van 22 februari j.l. geruime aandacht aan. Zij vroeg zich af of de voorspelde economische superioriteit van het Verre Oosten weldra zal leiden tot een 'Pacific Century'. Deze gedachte is al meerdere malen in de (Amerikaanse) pers geopperd. Meestal vergezeld door de opmerking dat West-Europa in die 21ste eeuw tot de chiqueste achterbuurt van de wereld is gedegradeerd, terwijl de USA door de Aziaten, met name de Japanners, is opgekocht.

Lee kan daar alleen maar om lachen: "Persoonlijk denk ik dat die hele Pacific-story die momenteel de ronde doet slechts een gedachtenspinsel is van wetenschappers. Amerika en West-Europa vormen een machtig economisch blok. De banden die deze twee werelddelen eveneens op cultureel en historisch terrein hebben, zullen beslist niet zomaar oplossen. Het bindt hen zeer. Daar kan het Verre Oosten niet één-twee-drie een stokje voor steken. Het blok Amerika-West-Europa is ook heel erg homogeen, terwijl de Verre Oosten-regio juist het tegenovergestelde is. Die heterogeniteit komt alleen al tot uiting binnen de ASEAN. Daar rijzen reeds zoveel problemen dat economische samenwerking moeilijk is. Ik zou zo'n Pacific-eeuw heel leuk vinden, maar geloof er niet in."

Lee heeft het Newsweek-artikel eveneens gelezen. De Amerikaanse vrees voor de oneerlijke concurrentie vanuit Zuid-Oost-Azië gaat gepaard met de roep om protectie-maatregelen. (De reeds van het verkiezingstoneel weggevaagde Democratische kandidaat Gephardt was één van de bekendste voorvechters van dergelijke maatregelen.) Lee: "Wij in Zuid-Korea hebben best begrip voor het opkomende protectionisme in de Verenigde Staten. Mijn regering is bereid om de handelsbetrekkingen meer in evenwicht te brengen."

Vanwaar die plotselinge groei in een land als Zuid-Korea?

Lee: "Dat economische wonder vinden vele Europeanen iets waar ze, voor een Aziatisch land als het mijne, niet bijkunnen met hun verstand. Dat vind ik toch vreemd. Als West-Europa eens naar haar eigen economische groei kijkt, wordt ze misschien iets wijzer op dit gebied. Na de Tweede Wereldoorlog kwam West-Europa er, mede met de Marshallhulp, heel snel weer bovenop. Binnen tien jaar kon dit werelddeel zich economisch doen gelden. In Zuid-Korea kregen we na de oorlog de strijd met het Noorden te verwerken. Daardoor viel ons zwakke begin direct terug naar 'af'. In feite waren we in 1961 klaar om na alle ellende en de nasleep daarvan een frisse start te maken met onze opbouw. En zie, ook wij hadden na tien jaar een behoorlijke sprong voorwaarts gemaakt. Ik zie in onze groei veel van het Westeuropese patroon in de jaren vijftig en daarna."

"Een extra stimulans voor het Zuidkoreaanse volk was ook om hard aan de wederopbouw te werken en daarmee los te breken uit de eeuwenlange armoede. De wil was aanwezig. Toen wij internationaal gingen doorbreken, was de 'timing' zeer goed: van protectie viel op dat moment in de wereld weinig te bespeuren."

De concurrentie met de andere NIC's, zoals Japan, Taiwan en Singapore, noemt Lee geen 'cut-throat-competition', maar hij noemt de strijd wel "heel open". Hebben deze landen geen onderlinge afspraken gemaakt, waardoor de concurrentie zich ten volle kan richten op het Westen?

Lee: "Er sluimert een bepaalde weerstand tegen gemeenschappelijke afspraken en een gezamenlijke aanpak. Dat is te herleiden tot de Tweede Wereldoorlog; de Japanners hadden immers dergelijke ideeën. Nee, er is geen al te intieme samenwerking op dat gebied."

'Japan' is in Zuid-Korea geen vies woord meer, maar trauma's ten aanzien van dat land zijn diep in het volk ingeworteld. Vanaf 1906 tot 1945 werd Korea als kolonie hevig geëxploiteerd door het keizerrijk. Lee, die zelf als diplomaat in Japan gestationeerd is geweest: "Het duurde ongeveer twintig jaren voordat de wonden geheeld waren in zekere zin. Doordat er nieuwe generaties in beide landen zijn opgestaan, denk ik wel dat mijn land met Japan steeds beter overweg zal kunnen. Tussen volkeren moet zoiets groeien. Op formeel niveau zijn de contacten echter goed te noemen. Wat wij nog steeds niet prettig vinden, is dat Japan zijn excuses voor de begane oorlogsmisdaden nooit heeft aangeboden (en dat heeft Duitsland al wel gedaan). Bovendien leeft de keizer van toen nog steeds"

Nu mag Korea zich dan wel in de nabijheid van een totalitaire staat bevinden (Noord-Korea, het Albanië van Azië? Lee: "Och, nog veel erger!"), dat wil niet zeggen dat het land zelf een toonbeeld van democratie is. Volgens Lee is de huidige president Roh op democratische wijze aan de macht gekomen en zijn er tevens parlementsverkiezingen. Toch zijn er hevige rellen geweest van voornamelijk studenten in Seoel, gericht tegen het autoritaire bewind. Lee: "Ik vind het woord 'rellen' misplaatst. Het waren destijds grote demonstraties. Sinds juni 1987 is Zuid-Korea begonnen met serieuze democratiseringsplannen. Dergelijke ontwikkelingen moet mijn land stapsgewijs ondernemen, want we hebben nu eenmaal geen democratische traditie. Vanuit het Westen kan men wel wijzen op de dictatoriale trekken van ons bewind en zeggen dat dit veranderen moet, maar heeft West-Europa destijds ook geen 200 à 300 jaren over de democratie gedaan? Dan vind ik onze pogingen behoorlijk vlot te noemen."

En zo gaat Zuid-Korea op weg naar de opening van de Spelen in september. In een televisie-documentaire op de Nederlandse buis heeft het publiek al kennis kunnen nemen hoe honderden mensen hun krottenwijken met de grond gelijk gemaakt zagen worden, omdat hun schamele bezittingen Seoel geen goed zouden doen als het 'feest der volkeren' losbarst.

Lee: "In Zuid-Korea hebben we, net als in Nederland, een tekort aan huizen. Sommigen hebben illegaal hun woning opgericht. Aangezien de stadsautoriteiten van Seoel hun woonplaats willen opknappen, moeten de krotten verplaatst worden naar een andere omgeving. Het armoedeprobleem in mijn land is inderdaad beroerd. Regeeringsinvloed alleen kan dit sociale probleem niet oplossen. De 'big business' zal er ook wat voor voer moeten hebben om de nood te lenigen. Ongeveer vijftien tot twintig procent van de Zuidkoreaanse bevolking leeft onder het bestaansminimum. Maar wat is 'arm'? Het is een zeer subjectief begrip. Maar ons armoedeprobleem zal beslist niet de kant op gaan à la Zuid-Amerika."

INTERVIEW AFGENOMEN OP 12 APRIL 1988

SAMENLEVEN

Mark Rutte

Bij de dagsluiting van Nederland 2 wordt tegenwoordig het Volkslied gespeeld. Bij het horen van het Wilhelmus vraag ik me steeds af: waarom eigenlijk een staat en een Volkslied? De mens is een sociaal dier, maar gaat het met de inrichting van onze maatschappij niet wat te ver?

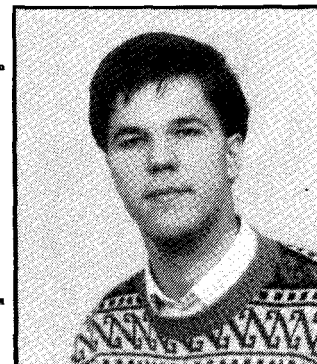
Het is vanzelfsprekend dat we met elkaar bepaalde afspraken moeten maken, bijvoorbeeld over het afhalen van huisvuil en de infrastructuur. Maar komt uiteindelijk de persoonlijke vrijheid niet in gevaar? Zo heb ik het altijd buitengewoon moeilijk gehad met het fenomeen militaire dienstplicht. Hoe is het mogelijk dat zovelen accoord gaan met die vrijheidsberoving in naam van een volstrekt abstract begrip als onze collectieve vrijheid! Een ander punt is het paspoort en het visum. Het is toch belachelijk dat we iedere vijf jaar een fors bedrag moeten neertellen om te mogen reizen! En de rechtspraak: wie geeft de mensen eigenlijk het recht voor anderen te bepalen wat goed en kwaad is en daar straffen aan te verbinden?

Wellicht drijf ik een beetje door. Maar bij de inrichting van een Westerse democratie zijn tal van krachten aan het werk die in naam van de democratische ordening het fundament van vrijheid en gelijkheid aantasten. De persoonsregistratie is daarvan een voorbeeld. Het gevaar van koppeling van bestanden en het vrijkomen van ieders meest intieme gegevens is levensgroot. Een grens is dan overschreden: de staatsordening was gerealiseerd voor de burgers en niet omgekeerd.

Het andere uiterste is een gematigd anarchistische samenleving, waarin alleen over absoluut onontkoombare zaken afspraken zijn gemaakt. Landsgrenzen, laat staan Volksliederen bestaan niet meer. Onpraktisch en verre van ideaal.

Het liberalisme gaat uit van het individu. Daarmee is deze stroming uniek en als enige in staat om het collectief (de abstracte samenleving) binnen aanvaardbare grenzen terug te dringen. Als dat blijft lukken zal de democratie niet in gevaar komen en de acceptatie door iedere burger het grootst zijn. De andere politieke stromingen zoeken hun heil wél in het massale. De christen-democratie bij de kerk, en het socialisme bij de arbeidende mens. De koepels die deze groepen verbinden werken in zichzelf a-democratisch en de belangrijkste koepel, de staat, werkte vroeger ook zo. Tot de individualisering na de oorlog doorzette.

LIBERALISME BEKEKEN

Er moet voor worden gewaakt dat individualisering niet gelijk wordt geschakeld met verkilling. Daarom is het liberalisme ook méér. Onze vijf principes zijn niet voor niets vrijheid, gelijkwaardigheid, sociale rechtvaardigheid, verdraagzaamheid en verantwoordelijkheid. Het liberalisme is de stroming van deze tijd, zolang respect, van mens tot mens, maar bovenaan staat. Dan kunnen we gerust luisteren naar het Volkslied en ons thuisvoelen onder de Driekleur (mèt of zonder oranje vaantje).

LAATSTE KANS!!!

om je nog op te geven voor deelname aan het JOVD-zomercongres

Interessante onderwerpen, traditioneel groots feest. Zeker nu de tentames achter de rug zijn....

ENLIST NOW

CONGRESBON BUNNIK 18/19 JUNI 1988	
Ik, naam	ARRANGEMENT (keuze aankruisen!)
adres	☐ 1 diner overnachting ontbijt lunch en congresboek, voor f 89,50
postcode/woonplaats	☐ 2 overnachting ontbijt congresboek f 70,-
telefoon	Maak dit bedrag over op girorekening 5467270 (JOVD-activiteitenrekening) te Amsterdam. Bon en bedrag dienen vóór vrijdag 3 juni binnen te zijn. Indien wordt afgezegd tot één week voor het congres wordt het bedrag minus f 7,50 kosten getourneerd. Hierna blijft het gehele bedrag verschuldigd.
afdeling	
kom naar het congres van de JOVD op 18 en 19 juni in Bunnik.	
Als deelnemer ben ik aansprakelijk voor alle door mijn toedoen ontstane schade aan eigendommen van derden.	
Handtekening:	
AFKNIPPEN EN OPSTUREN NAAR: ALGEMEEN SECRETARIAAT JOVD, PRINS HENDRIKKADE 104, 1011 AJ AMSTERDAM	

MELKTANDJE

v.l.n.r. Dolman, Kooiman en Mertens

„By the way, waarom word jij geen VVP”

De JOVD, zes maanden later. Stofwolken maken plaats voor vertrouwde dampen van Hajenius en Oud Kampen. Rust keert weer in de kinderkamer van de liberale politiek. "Driemaster" stelde de Resultatenrekening op van een politieke machtsstrijd op micro-niveau, keek aan de debet-zijde en sprak met drie lijdende verliezers:

- Albert Kooiman (24). Was secretaris internationale zaken. Lange adem, rükk sightlos, typisch lachje, menselijke trekjes. Verslaafd aan het spel en de knikkers - de slimste;*
 - Ton Mertens (24). Eventjes secretaris sociaal-economische zaken. Outsider met inzicht. Scherpe stem, scherper oordeel. Jurist met brains - de hardste;*
 - Constantijn Dolmans (21). Ooit secretaris organisatie. Pril analyticus, links en rechts een ideaal, groot talent. Harde werker - de derde, de beste.*
- Reconstructie van een débacle. Hun verhaal, hun waarheid. Sans rancune.*

Jort Kelder

Flashback: voorjaar 1987. Toch nog onverwacht ontdekt het JOVD-bestuur zich van voorzitter Eric Balemans en vice-voorzitter Leo Pieter Stael. Menig marathonvergadering, lijmpoging en AB'tje (Actie Beschadiging) later wordt het Compromis gelanceerd: Annette Nijs (een vrouw!) wordt voorzitter, Bernard Wastiaux (een flikker!) wordt vice-voorzitter politiek. Alles kan - de JOVD wordt liberaal. De architect van het voorstel, Albert Kooiman, prolongeert, bij wijze van uitzondering, probleemloos zijn HB-zetel. Een van de jonge honden in het bestuur, Constantijn Dolmans, blijft op pluche - op een bij paleisrevoluties zelden terzake doend argument-hij functioneert. In de marge treedt Nijs-adept Ton Mertens aan als hoofdbestuurslid.

Nu, een krap jaar later, zijn ook zij ten prooi gevallen

aan een grillig verlopen achterhoedegevecht. Het compromis van toen had veel weg van een tijdbom, en bleek dat ook te zijn. In november trokken zij - geheel tegen de Haagse mores in - de consequenties uit een door hun voorzitter geformuleerde vertrouwensmotie. Met kabaal, maar: ze gingen. De vraag: hoe voelt dat, verliezen?

'Nee, de JOVD heeft verloren', opent Kooiman geijkt. Mertens: 'Beetje cliché, Albert. Als je van verliezen spreekt ga je ervan uit dat er een strijd is geweest. Zo voelde ik dat niet. Ik heb nooit het idee gehad dat er iemand het bestuur uit gewerkt moest worden. Rotte appels heb je altijd. Wat ik me wel afvroeg: waarom ik in het hoofdbestuur? Daar kunnen we later met onze kleinkinderen op schoot hartelijk om lachen: Annette dacht dat ik wel een mening zou hebben, en daar nog voor uit

wilde komen ook. Dat bleek waar te zijn.

De eerste vergadering was al vreemd, surrealistisch. Annette trok zich steeds in een apart zaaltje terug met haar achterban. Ik bleef achter, dus bij de rest. Het eerste voorstel valt niet eens te reproduceren. Balemans en Stoel zouden tijdelijk terug moeten keren, iets dergelijks. Die eerste confrontatie was zo absurd - het is steeds verder gegaan met dat soort dingen.

Kooiman: 'Wat vaak gebeurde: je werd uitgedaagd tot het innemen van een scherp standpunt. Vergaderingen duurden daarom zo lang.'

Dolmans: 'Annette gaf daar steeds aanleiding toe door dingen anders samen te vatten dan ze gezegd waren.'

Waarop klapte de boel nu eigenlijk?

Dolmans: 'Het ging niet om de persoon Annette. Het was haar frustratie dat ze geen steun vond voor haar mening. Een echte scheidslijn was er niet. De breuk lag tijdens het novembercongres ten een paar mensen, waarop geen kritiek geweest was, onderuit getrapt werden. Voorbeeld: op de vergadering moest iedereen vertellen wat-ie zoal deed. Ton was daar radicaal tegen.'

Mertens: 'Nee, nee, nee. Ik was daar heel erg voor. 't Was niet mijn voorstel, maar ik was wel de eerste die het aanhing.'

Dolmans: 'Goed, een ander voorbeeld. De kwestie of HB-leden op de Adviesraad op persoonlijke titel mochten spreken. Een grote groep was daar voor, ook Annette.'

Kooiman: 'Zeker, maar pas nadat ze 's avonds met Remarque een wandeling had gemaakt - 'Jongens, ik heb nagedacht, ik ben om, nu denk ik het tegenovergestelde'. Enfin, die kampindeling was er voor november dus niet. Er was per vergadering een wisselende meerderheid tegen de voorstellen van Annette. Frappant was het reorganisatievoorstel. Voor de vergadering was er een gedachten-gang waarvan je dacht: dat is de lijn. Na afloop bleek dat haar lijn steeds niet te zijn.'

Mertens: 'Hoe dat ging! Om de één of andere duistere reden was vooraf bekend dat ik niet akkoord zou gaan met de plannen van Annette. Dus werd ik bij haar thuis uitgenodigd. Zo in de trant van: 'Ton, ik heb een voorstel: het HB gaat terug naar tien man. Ik weet dat je een van de drie tegenstanders bent, daarom praat ik het even met je door'. Op een ga-even-akkoord-toontje: eenheid is belangrijk, weerstand heeft geen zin, leg de wapenen maar neer. Daar voegde ze aan toe: 'By the way, waarom word jij geen vvp?' Met mijn gebrek aan bestuurlijke ervaring, onbekend met hoe zoiets in een HB gaat, zei ik: maar Annette, we hebben toch een vvp? Ik vond het onkies en heb onmiddellijk nee gezegd. Ook daar was ze het niet mee eens: niet zeuren, ik kon dat allemaal wel. Zo leerde je haar werkwijze kennen. Ze zei eens 'ik hou niet van spelletjes spelen'. Dat meent ze - ze onderkent het niet. Als ze de JOVD tegen De Groene Amsterdammer een 'hard en vuil spel' noemt, denk ik: vreemd dat je daar nu pas achter komt. Het is niets nieuws - de JOVD is een verbazend realistische afspiegeling van hoe het in de maatschappij kan gaan.'

Conclusie: ze weet niet wat ze doet. Maar waarom dan haar november-performance die tot de exodus leidde?

Dolmans: 'Ze wilde een splitsing aanbrengen waar Ton en ik niet inzaten, maar Albert zeker wel.'

Mertens: 'Ja, zei ze, er moest schoon schip gemaakt worden. Het ging wat moeilijk om die paar lastpakken er uit te zetten - dan maar het hele hoofdbestuur.'

Kooiman: 'Naar het idee van Annette waren er mensen die de verhoudingen danig konden beïnvloeden: Kooiman en Coopmans.'

Dolmans: 'Het zou te makkelijk zijn te zeggen dat het allemaal vooropgezet spel is, als je verloren hebt.'

Kooiman: 'Ze heeft niet met deze uitkomst gerekend.'

Mertens: 'Dit heeft ze nooit gewild. Ze heeft een typische bewondering voor mensen die hard werken. Niet iedereen hoefde er dus uit.'

Ondanks verwoede collegiale pogingen hem eruit te kege-len zat Kooiman jaren in het hoofdbestuur. Bij gelegenheid - hij stond kandidaat Internationaal Secretaris-rekende men hem het ongevraagd vóórselecteren van de poststukken van de HB-leden aan. Natuurlijk deed hij zulks, evenals zijn collegae - maar Internationaal Secretaris werd hij, althans formeel, dus nooit. Gevraagd naar het zitcomfort op de schopstoel grijnst Kooiman veelbetekenend. Mertens bevestigt de mythe dat een heel bestuur opgeofferd moest worden ten gunste van het hogere belang - Kooiman eruit: 'De mensen die Albert eruit wilden hebben zijn er nu ook allemaal zelf uit.' Dolmans strooit gericht zout in wonden: 'Op één na: Annette.'

Kooiman: 'Ik wilde al weg, het was alleen nog aanmodderen met de opvolging van Annelies. Mijn HB-lidmaatschap was een soort melktandje. Daar ga je aan frummlen tot het los is. Voor mij was dat wat ik in het buitenland tegenkwam het belangrijkste - verschillende manieren van denken, verschillende culturen. Als het tegen zat in het hoofdbestuur dacht ik: de JOVD is een middel.'

Onlangs kwam mij over een student medicijnen het volgende ter ore: Kooiman vindt de JOVD maar shit, hij wil eigenlijk mensen redden. Een gotspe?

Kooiman: 'Dat herhaalt Julius Remarque steeds weer.'

Dolmans: 'Laten we duidelijk zijn: Albert heeft Annette aardig gered, door haar voorzitter te maken.'

Kooiman riposteert: 'Ze was intelligent. Wist ik veel dat ze niet met mensen om kon gaan. Nostalgisch blikk Mertens terug: 'Toen ik haar voor het eerst ontmoette was mijn reactie: merkwaardig kind. Dat 't niet klikt voelde ik al snel - zij niet. Boos opzet? - onzin. De essentie is: ze kan niet met karakters omgaan. En heeft bovendien een presentatieprobleem waarmee ze géén vvp maar wel voorzitter kon worden - ook absurd.'

Typeren jullie elkaar eens.

Mertens: 'Albert? - een uitdaging.'

Kooiman: 'Ton? - iemand die steeds evenwichtig en redelijk wil blijven lijken.'

Dolmans: 'Albert? - een harde werker, een spelletjesmaker op een manier die ik aanvaardbaar acht. Niet cleanZ, maar dat kan nooit in de politiek. Hij gebruikt subtiele discussietechnieken. Zegt vooraf: Annette wordt voorzitter. De manier waarop hij dat regelt is zo ongewoon dat je halverwege denkt - redt-ie niet. Achteraf blijkt hij het wel te redden. Dat men dat na zoveel jaar nog niet door heeft zegt meer over die mensen dan over Albert.'

Mertens: 'Albert maakt een fout bij die discussietechnieken: hij is ijdel, heeft een tricmflachje. Mensen kunnen dat niet hanteren, worden daar bang van. Hij is onmisbaar voor een goed bestuur. Als je als voorzitter karakters kunt doorgronden snoer je zo'n jongen als Albert na twee vergaderingen de mond. Dat niveau had, heeft en zal het hoofdbestuur nooit hebben.'

Hoe nu verder, na de breuk, na zoveel jaren JOVD?

Kooiman 'is los': 'Ik heb echt gebroken en volg de zaak met interesse en distantie. Ik leerde veel, ging steeds verder, internationaal. Er is een manier om met internationale politiek om te gaan, dat wil ik verder dragen. Het meest uitgesproken zag ik dat in Annelies' tijd- die ging op een heel goede manier door met hoe ik dacht dat je de dingen moest aanpakken. Alles doorpraten en afstemmen, dat werkt.'

De JOVD is drie jaar van mijn leven, dat middel wilde ik vasthouden. Vond ook steeds dat ik gelijk had - ben dan geduldig, ga tot het uiterste, zonder mijn ethische grenzen te overschryden. In november hebben wij niet op de top van ons kunnen gepeereerd, er is ons veel uit handen geglipt. Een gevoel van - gadver!

Dolmans, ontwapenend eerlijk: 'Exact, voor veel mensen hoefde het niet meer. Nu mis je het wel weer.'

Mertens, flying high: 'Ik mis het natuurlijk wel. Zet nog in een startpositie, als een vliegtuig dat aan het stijgen is en dat tijdens de klim neergehaald wordt-

onbevredigend. Weet wel: iedereen uit dat zogenaamde kamp van ons had er *anytime* in kunnen stappen. Door het spel te spelen en simpelweg concessies te doen. Er stond kennelijk iets op een hoger plan dan de wil om terug te komen.

Ik kwam als *outsider*, heb niet eens de tijd gehad om met iedereen een fatsoenlijk gesprek te voeren. Daar kwam je niet aan toe. Compleet gek dat ik als vers lid binnen twee maanden *leading figure* werd. Het ging over volstrekt oninteressante dingen. In het begin doe je wat je leuk vindt. Dan concludeer je: daar gaat het hier kennelijk niet over en doe je mee met die onzin - de beuk erin, als je verliest is het jammer.'

Volgens Kooiman ging het over fundamentele zaken: 'Hoe je een vereniging met teruglopend leidental en activiteiten-niveau structuur geeft.' 'Hadden we het daar maar

Mertens: 'Toen ik Annette voor het eerst ontmoette was mijn reactie: merkwaardig kind.'

over gehad', reageert Mertens vol vuur. 'Het ging over verenigingspolitiek' vat Dolmans de ware discussies samen. So *what?*-reactie van Kooiman: 'Maar da's toch prima - het is één groot spel met macht. Je moet het spelen, blijven spelen. Niet te serieus - je eigen of andermans standpunt verdedigen, leuk toch.' Om in retrospectief te vervolgen: 'Toch geloof ik dat de cultuur in de JOVD vorig jaar heel anders was. In Julius Remarques tijd werd alles vooraf geregeld, de rest had maar te volgen. Eric Balemans had die positie niet, was te bang om met mensen te praten. Een cultuurverandering ligt altijd aan de voorzitter. Het sterkste bestuur uit mijn tijd was Julius net na zijn machtsovername van Vermeer.' Dolmans: 'Het nadeel van ons bestuur was: er zaten mensen in met een eigen mening. Uitgesproken figuren, dat botste - maar wat is daar tegen? 't Is in ieder geval beter dan het tegenstellingen verdoezelende, zogenaamde *team* dat er nu zit. Een goeie voorzitter is juist iemand die z'n bestuur laat aanklooiën en zelf het compromis

lanceert. Een Van Zanen-figuur bijvoorbeeld (Mertens licht homerisch) nou ja, daar ken ik Van Zanen misschien te weinig voor.'

Jullie vertrek heeft klaarblijkelijk tot een ongehoord verlies geleid. Hoe gaat het in de club? Gelderlander Dolmans: 'Ligt eraan waar je kijkt.'

Veteraan Mertens: 'Tuurlijk is het klote. Wat wil je: het is en blijft een vereniging van jongeren. Kinderen eigenlijk - is het vreemd dat dat nooit geolied loopt? Het is een bejaardenkwaal om te zeggen dat het vroeger allemaal beter was. De idealisering van de generatie De Grave/Linschoten - prijs die mensen de hemel toch niet in. Frank de Grave was wellicht de slechtste voorzitter die we ooit gehad hebben. Het fenomeen technisch voorzitter ontstond omdat die man niet kon voorzitten. En kijk aan: De Grave is één van de beste VVD-kamerleden, zo niet één van de beste.'

Oud-voorzitter Remarque schraapte in december de nieuwe ploeg van Annette Nijs bij elkaar. Hij maakte zich daarmee onsterfelijk, maar niet blijvend populair bij een ieder. De glans van het Remarque-regime wordt stevig opgeruwd. Dolmans: 'Gelderland was constant fel op Remarque' en Mertens: 'Wat die jongen deed was natuurlijk een aanfluiting'. Kooiman is milder over de oud-collega: 'In het begin ging het erg goed. Met het coöpatiesysteem voor bestuursleden ging het bergafwaarts.'

Mertens: 'Een open sollicitatieprocedure voor hoofdbestuursleden, daar ben ik nog steeds voor.'

Dolmans, fel: 'Onzin, Ton. Net als bij openbare notulen, wees reëel: je gaat incalculeren wat anderen ervan vinden en dus zeg je niet wat je vindt. Je zorgt bij een open-sollicitatie toch gewoon dat jouw vriendje zich aanmeldt en zorgt voor steun in het HB.'

Kooiman, analyserend: 'Essentieel is - ontkracht het hoofdbestuur als ideaal. Doorbreek je dat, dan doorbreek je ook de cultuur.'

Als HB-lid zocht Dolmans de vereniging op: 'Hoe vaak heb ik niet gehad dat een bestuurslid van een nieuw opgerichte afdeling vroeg: 'Hoe kom ik in dat hoofdbestuur?' Je kunt het plannen, zo'n knulletje zou je eigenlijk het HB in moeten loodsen.'

Kooiman: 'Je kunt mensen sterk begeleiden. Ook Annette moest gestuurd worden. Bij Bas Klein heb ik van het begin tot het eind gezien hoe dat ging - steeds een stapje verder, aan het handje van wisselende personen. We hadden 'm ook het ravijn in kunnen leiden.'

Dolmans: 'De vraag is: wil je door die cultuur heen?'. VVD'er Mertens: 'Er is in Nederland een handjevol miljonairs. Het feit dat er mensen zijn waaraan anderen zich spiegelen is de drijfveer voor de maatschappij.'

Kooiman: 'Het is een boude bewering om te stellen dat als je het HB als ideaal afbreekt je daarmee de vereniging opheft. Is er voor een politieke organisatie ook niet zoiets als 'aan politiek doen?'

Mertens: 'Ach, politiek in de JOVD is een middel. Als je aan politiek wilt doen, ga je naar de VVD.'

Kooiman: 'Prima uitspraak, juiste conclusie. De cultuur van de JOVD kun je alleen doorbreken door er een idealistisch jongerenverenigingetje van te maken. In ons bestuur hebben wij wel geprobeerd vastgeroeste machtsverhoudingen te doorbreken. Dynamiek aanbrengen: dagelijks bestuur, districten - aanpakken en afbreken!'

Dolmans: 'Niet bewegen om de beweging, maar om te voorkomen dat mensen een echte machtspositie krijgen en er voor de rest geen klap meer aan is.'

Kooiman, met ervaring en gezag: 'In de JOVD is je positie per definitie aantastbaar.'

Mertens: 'Hoe onaantastbaarder de positie lijkt, hoe minder de prikkel daar iets aan te veranderen. Daarom is het nu zo ontzettend saai. Die periode moet je overleven. Ze zitten maar angstig naar ons te kijken: 'Wanneer doen jullie eens wat?' Voor ons allen geldt: de mensen moeten wel interessant genoeg zijn m tegenspel te bieden. We houden in ons achterhoofd dat al onze optredens worden uitgelegd als wraakacties. Met dat etiket moeten

we het voorlopig maar doen.'

Kooiman: 'Er wordt gewacht tot er iemand in het HB z'n blunder maakt dat je niet meer kunt verliezen.'

Mertens: 'Precies. Een gigantische blunder die volstrekt niet onderkend wordt is het feit dat de JOVD per motie eventjes voor een vleugel binnen het liberalisme kiest - het ontplooiings-liberalisme. Hadden we dat een paar jaar geleden gedaan - de splitsing in de JOVD was er al geweest. Het hoofdbestuur ziet dat niet. Ik sprak de VVP er op aan: zeg Bas, weet je wat je gedaan hebt? 'Ja' zei hij, 'We hebben het de VVD-fractie voorgelegd en die vonden zichzelf ook ontplooiings-liberalen, dus konden we het wel doen'. Dat was de legitimatie, zo werkt dat tegenwoordig.'

Kooiman: 'Twee jaar geleden speelde ook nog sterk de politieke kleur van de HB-kandidaten.'

Mertens: 'Recent was er een stuip trekking. Het Politbureau was te rechts, zei Annette. Dus werd Dijkhuis politiek secretaris, en niet Schraver. Begrijp je?'

IJdele oud-politici - Nixon, Aantjes, Brox - hebben nog wel eens behoefte aan rehabilitatie. Ton Mertens zit daar niet op te wachten: 'Ach, niet nodig, want een naar huis gestuurd HB-lid als Marco Swart is om volstrekt onduidelijke redenen ook ooit lid van verdienste gemaakt.' Dolmans betwist eveneens de zin van postume politieke erkenning en stelt Kooiman de retorische vraag: 'Jij hebt toch zeker geen zin om nog jaren rond te lopen om lid van verdienste te mogen worden?' Mertens: 'Albert heeft dat niet nodig, die komt er toch wel verder. Zo'n knul als Swart niet. Die blijft steken - daarom zie je 'm zo vaak in de JOVD - en komt iedere keer weer op groslijsten voor de Kamer. Het blijft bij pogingen.'

Eén van de heren zelf nog ambities voor een politieke functie te Den Haag? Dolmans beaamt bondig met 'Ja', Mertens twijfelt 'Wha, laat ik zeggen: het bestuurlijke trekt me' en Kooiman bevestigt stereotiepen: 'Ik ben ongeschikt, te uitgesproken.'

Dolmans: 'Hij is er absoluut niet ongeschikt voor.'

Kooiman, herstelt: 'Ok, je kunt in de politiek altijd gebruik maken van de ruimte die een standpunt laat en er toch net je eigen onderbouwing aan geven.'

Mertens: 'Een gigantische uitdaging - als exponentieel tegenstander van een standpunt het toch lekker gaan verdedigen. Het was één van mijn doelstellingen het JOVD-standpunt over het basisinkomen onderuit te halen. Daarin werkte ik goed samen met Annette: 'Ton, als het hoofdbestuur weg met het basisinkomen zegt, is het ook weg.' Je moet je natuurlijk ook niet vermoeien met reliëkwieën van iemand die alsmat niet verder komt - Swart.'

Peinzend vraag ik mij inmiddels af: waarom al die ontberingen, waar deden de heren het eigenlijk allemaal voor? Wat te doen in de politieke vechtklub JOVD?

Mertens: 'JOVD is toch aardig, zitten veel aspecten aan. Beetje sociëteit, beetje mensen.'

Ik werd gevraagd op een moment dat ik wat minder aan die JOVD-Spielerei wilde gaan doen. Je draait wat langer mee in die club en zegt: doe het nou maar. De JOVD raakt veel talent kwijt omdat die jongens eerder dan wij inzien dat ze elders veel beter tot hun recht komen. Misschien wel een probleem van deze tijd - 't is maar politiek. Hele VVD-afdelingen zijn hopeloos onderbezet omdat een normaal denkend wezen zich op dat niveau niet met politiek wenst bezig te houden. Dan moet je dus niet-leden als Winsemius of Ruding plukken - 'Sorry joh, je gaat er een ton op achteruit, het is toch leuk, doe ook 'ns wat'. Politiek betaalt gewoon niet.'

Kooiman is content met het politiek bedrijf: 'Ik heb mijn krenten in de pap wel gevonden. Een manier van tegen politiek aankijken geleerd.' Mertens knikt bevestigend en verwoordt de eeuwige kinnesinne over de reiscultuur van de internationale clan: 'Ja, ja, als het maar vanuit het buitenland was, hè.' Dolmans heeft erover nagedacht: 'De reden voor mij om de politiek in te

gaan was welzeker vanuit een soort idealisme. Politiek doen zonder een schijntje idealisme - ben je gek, dat kan toch niet?'

Mertens ontvouwt zijn liberale wereldbeeld: 'Ik geloof niet in idealisme in het algemeen, ik geloof in mezelf. Da's een goed houvast. Je moet er toch niet aan denken dat wij in een liberale maatschappij zouden leven - man, ik zou doodongelukkig zijn.'

Kortom: wij liberalen hebben niets meer te willen?

Dolmans: 'Jawel, een vechtkabinet voor de JOVD.'

Mertens blikt terug op het 'tegenbestuur dat geformeerd werd als reactie op de Nijsiaanse varianten: 'Een be-

Dolmans: 'Het nadeel van ons bestuur was: er zaten mensen in met een eigen mening.'

stuur moet beleid kunnen maken, met eigen ideeën en niet bang zijn teruggefloten te worden. Als een Adviesraad merkt dat de zaak opengebroken kan worden, voelt hij zich sterk, ruikt hij bloed en geeft je een grote bek. Wij wilden geen *leading figures*, maar mensen die aan elkaar gewaagd zijn - een bestuur met ruggegraat.'

Kooiman, terugblikkend: 'Wij hebben maar één ding gedaan die laatste maanden: de zaak bij elkaar houden. Iedereen was een stukje van de guerilla-tactiek ten opzichte van elkaar geworden.'

Mertens: 'Er was niets nodig geweest om de zaak te laten klappen. Dat kon op ieder moment, tijdens iedere vergadering. Ons probleem was: we hadden geen wisselgeld. Annette kon op ieder moment naar Noord stappen en functies aanbieden. Wat moesten wij? Naar West en vragen of ze mij alsjeblieft wilden laten zitten? In de plaatjes die wij maakten zaten Tillman en Kooiman er zelden in. Dat had geen zin, dat gaf geen stemmen.'

Dolmans: 'Fout was dat wij niet naar Noord stapten. Wilden we ook niet - ze hadden geen capabele kandidaten. Met de adressenvraagbaak erbij zochten we. Iemand riep: 'Sonja! Sonja wordt het!. Het was een vrouw en ze kwam uit Noord, dat moest voldoende zijn.'

vervolg op pag. 14

AKKOORD OVER VERTREK SOVJET-TROEPEN UIT AFGHANISTAN

nu bloedige burgeroorlog in verschieft?

Hylke van Dantzig

Ruim acht jaar is het nu geleden dat de Russische interventie in Afghanistan plaatsvond, om een bevriend regiem onder leiding van Hafizullah Amin in het zadel te houden. Verzet op grote schaal van de Afghaanse bevolking is het gevolg geweest en talrijke offensieven hebben het Rode Leger er niet in doen slagen het land te onderwerpen.

Het overleg dat nu dan eindelijk heeft geleid tot een akkoord over de terugtrekking van de Sovjet-troepen is gecompliceerd geweest, en niet altijd zonder ironie. Jarenlang waren de Sovjets doof voor internationale oproepen om de bezetting van Afghanistan op te geven; en nu is Moskou, gestimuleerd door binnenlandse economische problemen na een heroriëntatie van het buitenlands beleid, bereid om binnen enkele maanden de aftocht te blazen.

Om tot een beter inzicht te komen van de gevolgen die de terugtrekking van de Sovjet-troepen zullen hebben, verdient het aanbeveling om eerst de geschiedenis onder de loupe te nemen. Afghanistan is om strategische redenen zeer waardevol, en is dat altijd al geweest; dit gold al in de negentiende eeuw, toen de Engelsen het, niet voor niets, één van "de herbergen op weg naar Azië" noemden. Britse invloed in Kabul werd in die dagen gezien als een noodzakelijke voorwaarde voor de instandhouding van het Britse Rijk in India, dat toen in gevaar dreigde te komen toen grote gebieden door de Russen werden geannexeerd.

Toen aan het koloniale tijdperk een einde was gekomen (de jaren vijftig van, inmiddels, de twintigste eeuw) begon Moskou in de jaren zeventig, de glorie-dagen van de machtsstrijd met China, hernieuwde aandacht voor haar zuiderbuur aan de dag te leggen. Niet in de laatste plaats door de machtsverhouding met de Verenigde Staten was Afghanistan een begerenswaardig doel. Het ligt immers op de route naar de gebieden rondom de Perzische Golf, en het heeft geen gebrek aan bodemschatten.

In de loop der jaren heeft Moskou de toch al wankle regimes in Kabul steeds meer aan zich weten te binden, zover zelfs dat Afghanistan langzamerhand in economisch opzicht een satellietstaat werd. De aardgasproductie werd in die jaren geheel afgenomen door Sovjet-republieken in Centraal-Azië. In 1978 leken de Russen een grote overwinning behaald te hebben, toen de Moskou gezinde Afghaanse Communistische partij onder leiding van Hafizullah Amin de touwtjes in handen kreeg. In de partij bestond evenwel een tegenstelling tussen aanhangers van Amin en die van Babrak Karmal; wat weer leidde tot grote tegenstellingen van etnische aard. Hierdoor kwamen de aanhangers van Amin, de Parthusi's, en die van Karmal, de Tajiks, tegenover elkaar te staan.

Ondanks de wankle basis waarop zijn bewind steunde, ging Amin zeer radicaal te werk. Hij zette zuiveringsacties in het overheidsapparaat in gang, waarvan zowel niet-communisten als leden van de achterban van Karmal het slachtoffer werden. Ook kondigde hij sociale hervormingen af, variërend van het gemeenschappelijk maken van grondbezit tot gelijke rechten voor de vrouw. Deze hervormingen riepen heftige weerstanden op bij de bevolking, voor het grootste gedeelte orthodoxe moslims. Talrijke verzetsgroepen grepen dan ook naar de wapens.

Hierdoor reikte het gezag van de regering niet veel verder dan de stadspoorten van Kabul. Dit moest Moskou wel grote zorgen baren: een val van het communistische bewind zou immers een grote tegenslag betekenen voor de machtspositie van de Sovjet-Unie in de regio. Bovendien

bezorgt de gedachte alleen al aan het alternatief, een bewind van orthodoxe moslims, menig Russisch hoogwaardigheidsbekleder slapeloze nachten. In het buurland Iran had immers, onder leiding van Ayatollah Khomeiny, een soortgelijke ontwikkeling plaatsgevonden. Het bewind daar riep op tot het stichten van Islamitische staten in het Midden-Oosten, wat voor de Sovjet-Unie, met miljoenen moslims binnen de grenzen een aanzienlijke bedreiging zou vormen. In de Sovjet-Unie voelen immers vele moslims zich door Moskou onderdrukt, zodat het resultaat van een Ayatollah in Afghanistan zich gemakkelijk laat raden.

Tegen deze achtergrond dient de Sovjet-interventie van 27 december 1979 te worden gezien. Een afweging van belangen, wat de interventie natuurlijk geenszins rechtvaardigt.

De Sovjet-troepen maakten zich van Kabul en verscheidene andere steden meester. De zittende president Amin werd vermoord, en vervangen door Babrak Karmal. Maar ook de Sovjets bleken niet in staat de Afghaanse bevolking onder effectief gezag te brengen. Ondanks massale troepensterkte, geschat op ruim 120.000 man, en talrijke bombardementen waarbij hele dorpen zijn weggevaagd heeft het verzet tegen de overheersing onverminderd voortgeduurd.

Dit verzet is afkomstig van kleine groepen guerilla's met een traditie van stamengevechten achter zich. Zij hebben een afkeer van elke vorm van centraal gezag. Het bergachtig landschap waar zij opereren vormt ironisch genoeg een ideaal werkterrein voor hun activiteiten. Ook de open grens met Pakistan, waar ongeveer 3.5 miljoen Afghanen heen zijn gevlucht en waar zich de hoofdkwartieren van de verzetsgroepen bevinden, draagt bij aan hun succes. Via de open grens worden vanuit Pakistan wapens gesmokkeld, aangeschaft met de hulp van China, Saoedi-Arabië en de Verenigde Staten. Het verzet groeit naarmate de tijd vordert uit tot een grote bedreiging voor de Sovjet-troepen en het Afghaanse regeringsleger.

In Geneve begonnen op 16 juni 1982 onder leiding van de Verenigde Naties besprekingen tussen Afghanistan en Pakistan. Iran, dat ook een vluchtelingenstroom te verwerken kreeg (zo'n 1.5 miljoen mensen) weigerde deelname aan de besprekingen omdat het Islamitische verzet er niet aan mocht deelnemen.

Tijdens een tweede onderhandelingsronde in 1983 probeerde men een globale regeling van de kwestie Afghanistan uit te werken. Deze regeling omvatte de volgende vier hoofdpunten:

- 1 - terugtrekking van alle buitenlandse troepen uit Afghanistan;
- 2 - niet-inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van het land;
- 3 - internationale waarborgen voor deze niet-inmen-ging;
- 4 - vrijwillige terugkeer van de vluchtelingen.

Tijdens deze en volgende zich zeer moeizaam voortslepende onderhandelingsrondes pendelt VN-bemiddelaar Diego

Cordovez tussen Islamabad en Kabul, trachtend de strijdende partijen op één lijn te brengen. Op 4 mei 1986, terwijl de onderhandelingen zich in een impasse bevinden, wordt de vervanging van Kamal als staatshoofd door Mohammed Najibullah officieel bekend gemaakt. In deze tijd beginnen de Verenigde Staten met de levering van Stinger raketten aan de verzetsgroepen. Met deze raketten worden de Sovjet-luchtmacht zware verliezen toegebracht. In de periode van 15 tot 31 oktober begint de Sovjet Unie met de terugtrekking van 8000 man uit Afghanistan, zoals in juli 1986 in Wladiwostok door partijleider Gorbatsjov was aangekondigd. Het resterende aantal militairen werd door waarnemers op 110.000 geschat. Op 12 januari 1987 vormen de zeven voornaamste verzetsgroepen te Peshawar, Pakistan, de "Hoge Raad van de Alliantie van de Mujahedeën" onder leiding van Yunus Khaless. Deze raad zou een overkoepelend orgaan voor alle verzetsgroepen moeten gaan vormen. Een paar dagen later, op 15 januari, kondigt Najibullah een eenzijdig bestand af voor de duur van een half jaar. Dit wordt door de Mujahedeën afgewezen. In de maand juli vindt een groot offensief plaats in de provincie Nangarhar ten oosten van Kabul, waarbij vele slachtoffers vallen, vooral aan Sovjet-zijde. Een week na deze gebeurtenis geeft een officieel Russisch woordvoerder toe dat het leger grote verliezen lijdt, en dat de strijdende verzetsgroepen superieur zijn. Najibullah stelt "een representatieve internationale conferentie" voor over de normalisering van de toestand in Afghanistan, benevens een terugtrekkingsschema voor de Sovjettroepen, zich uitstreckende over een periode van 12 maanden. In december vinden hevige gevechten plaats bij de stad Khost, waarbij ongeveer 40.000 man aan Sovjet- en regeringstroepen in de zwaarste slag van de oorlog zijn verwikkeld.

In februari van dit jaar bepalen Moskou en Kabul dat op 15 mei 1988 het vertrek van de Sovjet-troepen zal beginnen. Dit zal zich uitstrekken over een periode van 10 maanden. De voorwaarde is dat bij de onderhandelingen in Geneve, in maart, een akkoord tot stand komt. De onderhandelingsronde begint in een sfeer van optimisme over een snelle oplossing. Afghanistan gaat akkoord met een terugtrekking van de troepen binnen 9 maanden. Geen overeenstemming wordt bereikt over een te vormen interim-regering. Pakistan wil zich niet aan enig akkoord binden zonder de zekerheid dat in Kabul een brede interim-regering, waarin naast communisten ook het verzet vertegenwoordigd is, wordt achtergelaten wanneer de Russen de aftocht blazen.

De Pakistani zijn mijns inziens terecht bevreesd voor de mogelijkheid dat het communistische regiem in Kabul zich blijft vastklampen aan de macht; dan is een verlenging van de oorlog onvermijdelijk, blijven de vluchtelingen in Pakistan, en blijven de Mujahedeën een constante bron van onrust. De problemen voor de Sovjets zijn ook duidelijk: als zij een brede interim-regering zouden willen, wie organiseert die dan? Hoe lang gaat dat duren? Een groot deel van de verzetsgroepen wil überhaupt niets met Kabul te maken hebben: ze redeneren dat alles draait om het vertrek van de Russische troepen, en dan zullen ze zelf wel uitmaken wie het land mag regeren. Gezien de wreedheid waarmee de hele oorlog wordt gevoerd, behoeft het weinig fantasie om te bedenken wat voor oplossing dit zou worden. Daarnaast is er nog het probleem van synchronisatie van de stopzetting van de militaire hulp die de Sovjets en de Amerikanen geven aan respectievelijk de regering in Kabul en het Islamitisch verzet. Toen de Sovjet-minister Sjevardnadze in maart in Washington was stemde hij in met een V.S.-optie om dit probleem te onderscheppen. De Amerikanen stelden zich op het standpunt dat als de Russen vastbesloten waren om uit Afghanistan te vertrekken, en hun bondgenoten een onzekere toekomst te laten, de V.S. zich op hun recht konden beroepen om de verzetsgroepen te blijven bewapenen zolang de Sovjets Kabul blijven bijstaan. Aangenomen mag worden dat Najibullah

tegen deze regeling bezwaar heeft gemaakt. In Tasjkent heeft hij zich neergelegd bij de door Moskou en Washington overeengekomen regeling over wapenhulp aan de partijen in Afghanistan, nadat de Sovjettroepen vertrokken zijn. Deze regeling is gebaseerd op de zgn. positieve symmetrie: beide grote mogendheden die de niet-inmenging garanderen leveren geen wapens meer, tenzij één van hen de afspraak schendt. De V.S. en de Sovjet-Unie wordt op deze wijze de mogelijkheid gelaten om te verklaren dat zij hun bondgenoten niet in de steek laten.

Het akkoord dat is bereikt bevat vier documenten die de volgende punten behandelen:

- 1 - Alle Sovjet-troepen worden binnen een periode van 9 maanden teruggetrokken. De aftocht begint op 15 mei.
- 2 - Afghanistan en Pakistan komen overeen zich niet te mengen in elkaars binnenlandse aangelegenheden.
- 3 - De vijf miljoen Afghaanse vluchtelingen (3.5 miljoen in Pakistan en 1.5 miljoen in Iran) keren op basis van vrijwilligheid naar hun land terug.
- 4 - De Verenigde Staten en de Sovjet-Unie garanderen de uitvoering van het akkoord.

Aan dit akkoord is nog een memorandum toegevoegd dat stelt dat de VN tezicht zal houden op het terugtrekken van de Sovjet-troepen.

Wat voor toekomst Najibullah c.s. te wachten staat is niet erg duidelijk. De optimistische opmerking van Gorbatsjov in Tasjkent, 8 april, dat "de oorlog nu wel bijna afgelopen is", zal nog wel lange tijd een illusie blijven. De eindstrijd van de Mujahedeën tegen het Afghaanse regeringsleger wordt een bloedbad, waarna tenslotte de rivaliserende groepen elkaar onderling afslachten. Misschien behouden de communisten de macht wel langer dan over het algemeen wordt verwacht. Wanneer Mujahedeën de eerste steden hebben veroverd, kunnen ze elkaar gaan bevechten en uitschakelen, wat Najibullah helpt bij het stabiliseren van zijn bewind. Hoe de overgang naar een neutraal, ongebonden Afghanistan zich zal gaan ontwikkelen is niet te voorspellen. De merkwaardige situatie is nu wel ontstaan dat de chaos, voor een groot deel te wijten aan de jarenlange overheersing door de Sovjettroepen, nu wordt gereduceerd tot intern Afghaans probleem. Moskou kan dit aangrijpen om de wereld te bewijzen dat dat land niet in staat was en is om zichzelf op een ordelijke manier te besturen.

OPROEP*OPROEP*OPROEP

JOVD'ster zoekt met spoed KAMER in AMSTERDAM, studentenhuis of eventueel in onderhuur. Telefoon: N.K. Schwippert, 01736-3823.

Op zaterdag 2 juli aanstaande zullen

Guy Kerpen en Margriet Hendrix

in het huwelijk treden

Vrienden en kennissen zijn uitgenodigd tot het bijwonen van hun receptie in Galerie „De Hoeve”, in de Hakkesstraat te Venlo, vanaf half zes tot zeven uur

LAATSTE KEER

DIT IS HET LAATSTE NUMMER DAT IK ALS HOOFDREDACTEUR aflever. Daarom wil ik dan ook van de gelegenheid gebruik maken om een paar, soms misschien kritische geluiden, in de richting van onze vereniging te uiten.

Op het moment van mijn aftreden komt een hoofdredacteurschap van ruim anderhalf jaar (november '86 - juni '88) ten einde. Op zich is dit absoluut geen prestatie, maar in de historie van "DRIEMASTER" van de afgelopen vijf jaar schijnt het een unicum te zijn. Waarom?

De JOVD is een organisatie met "duizenden vrijwilligers", schreef Julius Renarque me ooit eens. Ik geloof dat het "plan 10.000" toen nog bestond (of werkte). En in zo'n organisatie bereik je het meeste door in een ontspannen sfeer met elkaar te praten. *Communicatie* is dus het toverwoord. Wat echter net zo hard nodig is om de zaken voor elkaar te krijgen is een zekere hoeveelheid *faciliteiten*.

Voor een goede communicatie tussen de redactie en het hoofdbestuur (als uitgever van "DRIEMASTER") is het van belang dat zo'n hoofdbestuur het belang van het verenigingsblad onderkent. Mits juist gebruikt, kan "DRIEMASTER" het visitekaartje van de JOVD zijn. Het inzicht in deze varieert per hoofdbestuurssamenstelling. In de JOVD wordt daarenboven nog wel eens teveel gepraat, en te weinig gecommuniceerd.

Bij mijn aantreden had ik het geluk terecht te komen in een nieuwe structuur. De hoofdredacteur werd voortaan benoemd door de Algemene Vergadering, niet langer door het HB. Dat was geluk in die zin, dat niet langer het hele HB in al z'n samenstellende delen (in rekenkundige zin) wat te zeggen had over de inhoud van het verenigingsblad.

De verkiezing had nogal wat voeten in aarde. Hoewel ik me aanvankelijk geheel uit de JOVD had teruggetrokken om me te kunnen voorbereiden op mijn HEO-(her)examen, wist Eric Balenans me ergens in Zeeland op te sporen om me te vragen of ik hoofdredacteur van "DRIEMASTER" wilde worden. Nu had ik me nog nooit in de problemen met 3M verdiept, wist er bijgevolg weinig vanaf (hij verscheen wel wat onregelmatig), en zei dus 'ja'.

Toen bleek er een paar weken later een tegenkandidaat te zijn, de (nu) HB'er Jort Kelder. Veel tijd om me daarmee bezig te houden had ik echter niet, want de oproep voor dienst (87-1) lag al op m'n bureau, dus moest ik m'n examen eigenlijk ook wel halen. Ondertussen vielen daar regelmatig herinneringen aan wat in de JOVD-arena gaande was in mijn brievenbus, keurig opgestuurd door campagneleider Jan van Gilse. Soms waren die wat leuker om te lezen, soms wat minder leuk.

Maar alla, op naar het november-congres waar het dan allemaal moest gaan gebeuren. Best wel een beetje zenuwachtig, want de uitslag van m'n examen zou ik pas daarna krijgen, en die was toch wel de voorwaarde dat ... Hoe-

wel ik dat pas later doorhad is er dat congres in Deventer (dat Postiljon vergeet ik nooit meer) een heuse prestigeslag uitgevochten. Hoofdbestuur contra die redacteur die de euvele moed had gehad om zich tegenkandidaat te stellen. Daar tussendoor liep ergens een 'HB'-kandidaat, die er zorgvuldig buiten werd gehouden (waar ik die tachtig piek voor betaald heb weet ik nog niet), want daar ging het niet om. De vermetelheid van Kelder c.s. tegen het verpletterend overwicht van een HB, dat alle zware stukken van stal had gehaald. Achteraf moet gezegd worden dat de kwaliteit van mijn geachte tegenkandidaat (want ik heb nog een flinke tijd goed met 'm samengewerkt) dit circus niet verdiende.

Waar ik, na anderhalf jaar, nog steeds problemen mee heb is het totale gebrek aan faciliteiten voor "DRIEMASTER". Hoewel men kennelijk tot het inzicht is gekomen dat ons blad het visitekaartje van de vereniging is, en bovendien het enige dat de meeste leden regelmatig van hun club vernemen, is de redactie voor de productie van "DRIEMASTER" afhankelijk van faciliteiten die voornamelijk van buiten de JOVD afkomstig zijn. Ik durf gerust te stellen dat in de laatste anderhalf jaar zelfs geen PRIT-stiftje voor "DRIEMASTER" is aangeschaft. Printers, daisy-wheel of laser? Nog nooit van gehoord!

De JOVD mag zich voorlopig gelukkig prijzen dat Römelingh in het bezit is van dezelfde apparatuur als ik. Desondanks zullen de kosten per nummer een stijging gaan vertonen als de redactie zich straks steeds vaker tot commerciële instellingen moet gaan wenden, omdat de vereniging er geen geld voor over heeft.

Als afsluiter? Ik denk dat ik, als ik nu de balans opmaak, nog altijd op "winst" zit. Juist met al die moeilijkheden waarmee je wordt geconfronteerd is het maken van "DRIEMASTER" een gigantisch mooie job in een gigantisch leuke vereniging. Ik heb in anderhalf jaar erg veel geleerd (misschien mijn redactionele vaardigheid wat opgehaald) en erg veel gezien. Soms is dat wat minder leuk, maar altijd nuttig. Al met al denk ik dat ik van mijn JOVD-tijd een stukje bagage meeneem dat zeker nog wel een keertje van pas zal komen.

vervolg van pag. 11

Nog even. De toekomst. Onlangs zag een nieuw orgaan het licht: de denktank. Dient, na recente stormachtige ontwikkelingen, deze brainstormende babbelcultuur als redder van een ontredderde JOVD beschouwd te worden? Eén van de gesprekspartners is lid en ziet het geheel meer als *brain-drain*. Mertens: 'toen de eerste vergadering van de denktank een uur oud was was het idee van de alternatieve denktank al geboren.'

Kooiman: 'De méé-denktank! We wilden met de denktank de mogelijkheid creëren dat je je kop weer eens boven het

maaiveld kunt uitsteken - tégen de middelmatigheid eigenlijk.'

Mertens: 'Het resultaat zie je aan de samenstelling van de denktank. Henkje Kuipers, Manusama, dat soort mensen moet erin. Bij elkaar maakt dat natuurlijk geen echte denktank, maar niet steeds weer dezelfde zielige ouwe stumpers - dat is armoede!'

Kooiman: 'Coming woman hoor, die Manusama.'

Mertens: 'Slim ja, zo slim zelfs dat ze haar broer voorzitter van West maakt. Maar ga door.'

Waarvan acte.

Het is nog niet te laat voor Paraguay

„INTERNATIONALE DRUK BELANGRIJK”

Gesprek met jonge liberaal uit Paraguay

"De Verenigde Staten zijn de laatste tijd wat kritischer geworden ten aanzien van de Zuid-Amerikaanse regimes, daar de autoriteiten aldaar de drugsmafia veelal stilzwijgend hun gang laten gaan. Maar natuurlijk zijn wij, hoe dan ook, zeer tegen Amerika gericht. Wat wil je! Zij zijn onder meer schuldig aan de situatie in mijn land!"

Zijn handen gebaren wild en zijn ogen staren mij aan: hoe heb ik nu zo'n domme vraag kunnen stellen? "Iedereen" is tegen de USA in Paraguay, het land waar de 27-jarige Martin Sannemann vandaan komt.

De woorden 'iedereen' en 'wij' slaan op de inwoners van zijn land, dat vreemd ingekapseld zit tussen Brazilië, Bolivia en Argentinië. Sannemann is de leider van de Juventud Liberal Radical Autentico, de jongerenorganisatie van de liberale P.L.R.A. Zijn volk meent hij wel aardig te kennen. De PLRA is de grootste oppositiebeweging in Paraguay en met name actief onder de boeren; daar heeft zij in elk geval de meeste aanhangers.

Die zijn dus, aldus Sannemann, niet zo blij met de handel en wandel van sommige Amerikaanse politici, die in het recente verleden maar wat graag de 'friendly dictators' in hun achtertuin met raad en daad hebben willen bijstaan, zolang zij maar rechts van de politieke middenlijn bleven staan. "Maar ik denk toch dat de Amerikanen hun fouten aanvoelen en zich die aantrekken", voegt de jonge liberaal er aan toe.

In Paraguay, dat bij ondergetekende alleen bekend was als een laatste toevluchtsoord voor Nazi's, trekt generaal Alfredo Stroessner al weer heel wat jaren aan de touwtjes en dat is hij ook niet van plan binnenkort op te geven. Eind maart was Sannemann dan ook in ons land om diverse personen en organisaties te informeren over de situatie in zijn land. "Ik wil graag contacten maken met andere liberale organisaties. Hulp is hard nodig. In principe kan mijn partij niets uitrichten, omdat wij geen middelen hebben om iets te ondernemen."

Het is wellicht overbodig om even te memoreren dat alle oppositie in Paraguay verboden is. De "Colorado"-partij van Stroessner heeft het monopolie op de politieke macht.

Sannemann: "Voor ons is internationale druk héél belangrijk. Met name de aanwezigheid van journalisten speelt een rol bij het draaglijker maken van het Stroessner-regime."

Dat internationale toezien in zijn land, is volgens Sannemann dé reden dat de oppositie nog een klein beetje de mogelijkheid heeft om iets op het politieke gebied uit te richten. "Paraguay is op velerlei gebieden afhankelijk van het buitenland. Generaal Stroessner wil, logischerwijs, beslist niet te boek staan als een dictator die de scepter zwaait over een ultra-rechts regime. Daarom ondervindt zijn regering hinder van organisaties als Amnesty International. Dankzij deze controle kan onder meer mijn libeale partij een minimum aan bewegingsvrijheid ondervinden. Het meeste gevaar voor onze activiteiten levert de geheime politie op. Bij deze instantie zijn behoorlijk wat mensen aangesloten en je weet nooit met zekerheid wie dat zijn. Daar de autoriteiten hoe dan ook de oppositie monddood willen maken, zijn ze aangewezen op de praktijken van deze lieden. Zij slaan bij tijd en wijle tegenstanders van het regime in elkaar, bij voorkeur in donkere steegjes. Na de afranseling kan het slachtoffer niet officieel

door: Erwin Pol

Sannemann,
een jonge
liberaal uit
Paraguay

aantonen dat hij door de handlangers van de dictator onder handen is genomen; het blijft bij vermoedens. Op deze wijze gaat de onderdrukking dus haar vervolg krijgen."

De liberale visie van de PIRA wijkt in vele opzichten af van 'het' liberalisme dat men in Nederland kent. Dat zal niet alleen liggen in het feit dat deze ideologie voor vele interpretaties vatbaar is, maar ook omdat de PLRA zich aan haar omgeving aanpast (Ze ondervindt nu eenmaal andere politieke problemen dan, om maar een voorbeeld te noemen, de VVD).

Opmerkelijk is sowieso dat zij haar grootste aanhang onder de boeren vindt. Maar wellicht nog opmerkelijker is het, dat de PLRA haar politieke oppositie uitwerkt op een wijze die de doorsnee Nederlander vreemd in de oren klinkt voor een Zuid Amerikaans land: er komen geen wapens aan te pas (aldus Sannemann). Sannemann is zich bewust dat er, met name in de Lage Landen, teveel een nieuwsbeeld is opgebouwd van een Midden- en Zuid Amerika met (vele) rechtse dictaturen, waar een extreem-linkse guerilla frontaal tegenin gaat.

"Mijn partij voert een gematigd en puur politiek verzet", aldus de jonge aanhanger van de PLRA. "Doordat ons verzet passief is, dringt er misschien zo weinig van door in het Westen. Toch is Paraguay één van de ergste dictaturen die er bestreden wordt! Begin jaren zestig voerden tevens de liberalen een gewapende guerilla tegen het regime. Tja, dat was in die tijd mode ... Cuba was toen het grote voorbeeld. We moeten namelijk niet vergeten dat er in dit land na de revolutie niet meteen een linkse dictatuur werd ingesteld, ook de liberalen

vervolg op pag. 16

WIJ DRUKKEN BIJNA ALLES!

Dinky Druk

Koningstraat 74, Den Helder
telefoon 02230-15167

vervolg van pag. 15 (Sannemann)

zaten er in de guerilla. Zij zijn helaas door de communisten opzij gedrukt."

Dat zou dus eveneens in Paraguay kunnen gebeuren zodra Stroessner alsnog zijn biezen moet pakken?

Sannemann: "In Paraguay is de extreem-linkse vleugel zeer klein. Eigenlijk heeft mijn land een liberale traditie, alleen Colombia evenaart ons daarin wat Zuid Amerika betreft. Daarom ben ik niet bang dat de slinger naar extreem-links zal doorslaan zodra de rechtse dictatuur verdwijnt. De communisten zijn versnipperd over talrijke partijtjes. De één richt zich op het marxisme-leninisme, de ander op maoïsme en ga maar door. Onderling is de rivaliteit heel groot.

De democratisch georiënteerde bewegingen, waaronder de PLRA, zijn verenigd in de Acverdo Nacional. Sinds 1979 coördineert zij het verzet. Ook dat is een gematigd verzet; op dit moment zie ik persoonlijk het nut niet in van een gewapende actie. Maar ik herhaal: op dit moment ... Mijn partij wil een liberale democratie voor het toekomstige Paraguay. De te nemen obstakels zijn groot. Er is een omvangrijke corruptie en de zwarte markt is enorm.

Ik verlies niet uit het oog dat er in een land als Paraguay, waar de rijkdom zo erg geconcentreerd is, extreem-linkse ideeën snel om zich heen kunnen grijpen."

Was dit een aanwijzing om duidelijk te maken dat het nog niet te laat is voor Paraguay?

Interview afgenomen op 27 maart 1988.

EMANCIPATIE: WEL OF NIET NODIG?

door: Henk Kuipers

De discussie rond het nut van emancipatie(beleid) samengevat in één zin. De vraag is alleen of deze discussie inderdaad wel is te vatten in dit ene zinnetje.

Onder andere het bestuderen van die vraag wordt al geruime tijd gedaan door de emancipatiecommissie van de JOVD. Maar er zijn natuurlijk veel meer zaken die met emancipatie te maken hebben en die het bestuderen zeker waard zijn. Je kunt bijvoorbeeld denken aan onderwerpen als het voorrangbeleid bij sollicitaties, de positie van internationale verdragen (zoals het internationaal verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten), de Wet Gelijke Behandeling, de positie van allochtonen, de "minderheden" in de JOVD en de emancipatie-bevorderende maatregelen. Allemaal onderwerpen waar vrijwel iedereen een mening over heeft, maar waar de JOVD lang niet altijd een afgewogen oordeel over heeft.

De emancipatiecommissie probeert dat oordeel voor te bereiden, onder andere door het schrijven van moties, artikelen voor kranten en tijdschriften en het uitbrengen van notities.

Het zal duidelijk zijn dat hiervoor nogal wat menskracht is vereist. We zoeken dan ook vrouwen en mannen die mee willen denken en mee willen werken. We stellen geen eisen betreffende geslacht, ras, seksuele voorkeur of wat dan ook. Inzet en een vrolijke persoonlijkheid zijn al voldoende.

Mocht dit je interesse hebben opgewekt en wil je meedenken, bel dan eens met ondergetekende. Voor een nadere kennismaking met de emancipatieproblematiek volgt hier een fantastische aanbieding!

AFKNIPTIEN EN OEFSTUREN NAAR: HENK KUIPERS, HEMMELAND 19B, 8223 ZE IJLSTRAAD

AANMELDINGSBON LIJEVEDE 26, 27 EN 28 AUGUSTUS 1988

Ik,

naam

adres

postcode/woonplaats

telefoon

afdeling

0 kom op 26, 27 en 28 augustus 1988 naar LIJEVEDE. Ik ben wel/niet lid van JOVD-GEEDERLAND (doornhalen wat niet van toepassing is).

0 wil graag informatie over de JOVD-emancipatiecommissie

Handtekening:

DEELNEMEN AAN HET LIJEVEDE-WEKEND

Ben heel weekend (vrijdag, zaterdag en zondag) discussiëren over emancipatie. Dit weekend wordt georganiseerd door het JOVD-district Gellerland. Er zal onder andere in werkgroepen over het onderwerp worden gediscussieerd, en er zal een forum plaatsvinden met deelname van:

Nel Rampt (VVD-1weede Kamerlid)
 Michiel Plugge (voorzitter PPR-jo)
 Ria Hendriks (lid HB GEV)

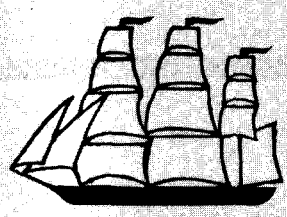
Deelnemers krijgen een reader toegestuurd, 's avonds zal een feest worden gehouden. Voor meer informatie: bel Henk Kuipers, 03200-49653.

KOSTEN VAN DEELNAME: f 30,- voor leden van JOVD-GEEDERLAND, f 49,50 voor niet-leden JOVD-GEEDERLAND.

BLK THCA CADE

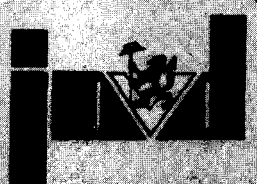
DNPP

DRIEMASTER

Beloning
 Zuidafrika
 Subsidiestromen
 Fotoreportage
 „Gigantische
 politieke output“
 Het zwakke geslacht

DOCUMENTATIECENTRUM
 NEDERLANDSE POLITIEKE
 PARTIJEN

Jaargang 40

BUNNIK 1988

Begin van het einde
 of
 aanleiding voor een nieuw begin

Juli/augustus 1988

HOOFDBESTUUR

Voorzitter
Annette Nijs
F Hendrikpln 11
2582 AT S GRAVENHAGE

Algemeen secretaris
Ferry van Dijk
Htg Jan 1 ln 58
5615 SG EINDHOVEN

Penningmeester
Antoon Huigens
Vredestr 8
6511 AE NIMEGEN

Vice-voorzitter politiek
Bas Bakker
Koolstr 42/a
9717 KE GRONINGEN

Vice-voorzitter organisatie
Jeroen Princen
R Baeldestr 158/a
3061 TP ROTTERDAM

Internationaal
Bas Klein
Oudraadtwg 37
2612 SL DELFT

Vorming & scholing
Ernst van Splunter
Gelkingestr 35-39
9711 NB GRONINGEN

Voorlichting
Jort Kelder
Kastanjeln 28
1214 LJ HILVERSUM

Organisatie
Ward van Dijk
Uilenstede 66
1183 AK AMSTELVEEN

Politiek secretarissen

Mark Aalders
V Meekerenstr 74/d
3034 GD ROTTERDAM

Jan-Willen Dijkhuis
Aquamarynstr 221
9743 PE GRONINGEN

Jeroen Pliester
Nicolaasstr 1/a bis
3512 XD UTRECHT

INHOUD

Beloning 3
Zuidafrika 4
Subsidiestromen 8
Bunnik 1988 11
Fotoreportage 12
"Gigantische politieke output" 14
Het zwakke geslacht 16

ALGEMEEN SECRETARIAAT JOVD:

Algemeen Secretariaat JOVD
Pr Hendrikkade 104
1011 AJ AMSTERDAM

020-242 000

REDACTIEADRES:

DRIEMASTER
P/a Walter Romelingh
Lottinglaan 10
9451 KM ROLDE
05924-1598

DRIEMASTER:

Driemaster is het landelijk orgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD) en verschijnt acht tot tien maal per jaar in een oplage van vier- tot vijfduizend exemplaren.

JOVD-leden ontvangen de Driemaster gratis. Voor niet-JOVD-leden bedraagt de abonnementsprijs f 17,50 per jaar.

REDACTIE:

Walter Romelingh (hoofdredacteur), Hans Deden, Hylke van Dantzig, Edwin Pol, Jan Verhagen en Erwin Weggenans.

DEADLINES EN VERSCHIJNINGSDATA:

nummer	deadline	verschijning
06 88	: vr 15/07/88	: begin augustus
07 88	: vr 26/08/88	: half september
08 88	: vr 14/10/88	: begin november
09 88	: vr 18/11/88	: begin december

BELONING

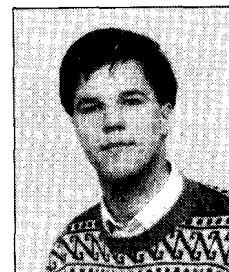
Mark Rutte

Riccardo Chailly, een Italiaanse ouverture-speler, is benoemd tot chef-dirigent van het Concertgebouworkest. Een man van het tweede plan. Volgens sommigen zelfs een prutser. Daar kan hij niets aan doen. Ook voor zijn talent moet werk te vinden zijn. Dat hij solliciteert naar een van de belangrijkste posities in de muziekwereld kunnen we hem ook niet aanrekenen. Erger wordt het wanneer iemand die recentelijk nog verklaarde "niet aan Beethoven toe te zijn" op die post benoemd wordt. De oorzaak van dit alles is stuitend: dirigenten die wel over kwaliteiten beschikken bleken te duur. Abbado en Giulini vielen daarom af! Haitink, voor iedereen nog de huidige chef, is vertrokken naar de Londense opera. Hij gaat daar niet alleen veel meer verdienen, maar hij heeft ook nu al een aantal belangwekkende interviews weggeven op de Engelse televisie. Wanneer zagen we Haitink in Nederland op de buis? Toen hij ruzie had met zijn orkest, en bij zijn afscheid. Een flits in het journaal!

Kwaliteit heeft een prijs en zal dat altijd hebben. Bovendien zullen er altijd mensen en instellingen te vinden zijn die de bereidheid hebben die prijs te betalen. In Nederland werkt dat allemaal anders. Om bij het voorbeeld te blijven: een dirigent kan niet meer verdienen dan een minister. En een top-dirigent kan niet uit Nederland komen, want Nederland heeft geen kwaliteit. Het buitenland lacht zich rot. De Nederlander Hans Vonk werd in Dresden waardig gevonden het dirigentschap van de legendarische Rudolf Kempe over te nemen. Bij een optreden met dit orkest in Salzburg kreeg voor het eerst in de geschiedenis een buitenlands orkest een staande ovatie. En ook Lucas Vis wordt al jaar en dag buiten onze grenzen als een vermaand vertolker beschouwd. Zij zouden waarschijnlijk wel met het huidige salaris van Amsterdam akkoord zijn gegaan.

Afschuwwekkend is ook de wijze waarop de Nederlandse kranten Chailly proberen te steunen. Zij hebben zich bij de ramp neergelegd en proberen er met opbouwende kritieken het beste van te maken. Dat lukt niet altijd. Bij een recente vergelijking van Mahler-opnamen werd de uitvoering van Chailly fraai genoemd, maar even later vermeldt dezelfde krant, en dit moet met kracht ondersteund worden, dat de uitvoering uitsluitend berust op toevalstreffers en een eenduidige opvatting ontbreekt.

Niet alleen in de muziekwereld speelt het probleem van de honorering. Ook de overheid kampt met de vraag hoe top-functies en lagere kaderfuncties opgevuld kunnen

worden. Veel ambtenaren verlaten de overheidsdienst en geven de voorkeur aan een baan in het bedrijfsleven. De betere arbeidsomstandigheden bij het Rijk zijn lang verleden tijd. Gevolg is dat idealisten achterblijven en zelfs de vakbonden (denk aan de oud-FNV-voorzitter) geplunderd worden op zoek naar goede mensen.

Het resultaat? Een telefoontje naar het concertgebouw is voldoende. "De Mahler-kerstconcerten? Nee, die zijn verleden tijd meneer. Ja, die werden inderdaad in heel Europa uitgezonden. Maar we hebben nu een nieuwe dirigent. Onder Chailly zal een programma van licht klassieke muziek gebracht worden..."

IN DEN LANDE

Driemaster kent de rubriek "In den lande". Een rubriek waarin afdelingen en districten activiteiten kunnen aankondigen, of over geslaagde gebeurtenissen mogen berichten.

Heb je iets waarvan je vindt dat het in aanmerking komt voor deze rubriek, laat het de Driemaster-redactie dan even schriftelijk weten.

Vermeld in je briefje zo duidelijk mogelijk de datum waarop, en de plaats waar de activiteit plaatsvindt. Reken erop dat je een 1/8 tot 1/4 pagina tot je beschikking hebt. Probeer er een aantrekkelijk geheel van te maken!

Naast de beschikbare ruimte in de Driemaster en het tijdsverschil tussen de verschijning van de Driemaster en de datum waarop de activiteit plaatsvindt, zullen regio alsmede soort activiteit plaatsingscriteria zijn.

De Driemaster-redactie.

Op zaterdag 17 december 1988 organiseert district West weer het traditionele kerstgala. Ook deze keer zal het plaatsvinden in restaurant Engels te Rotterdam. Houd deze datum vrij! Nadere informatie volt te zijner tijd.

Arjen Verkaik (01804-23747).

DE AFDELING EINDHOVEN ORGANISEERT:

*** EINDJAAR GALA ***

Voor meer informatie kun je contact opnemen met Alex van Reeuwijk (040-118845).

Het Koninkrijk der Nederlanden is een klein land. Joseph Luns heeft dan wel eens verkondigd dat we best meespelen in de wereld op handelsgebied en andere terreinen hier en daar en dat onze stem zeker gehoord wordt in de internationale organisaties waar 'wij' lid van zijn. Daar zit een kern van waarheid in, maar het klinkt bovenal sympathiek naar zijn landgenoten toe. Feit is en blijft dat we niets meer zijn dan een van de vele pionnen op het schaakbord der internationale politiek. Grotere stukken lopen gemakkelijk over of om ons heen. Nederland: een tam woon- en werkkoord aan de Noordzee, alwaar het goed eten en drinken is. Niets meer en niets minder.

Het is dan ook niet verrassend om te zien hoe internationaal georiënteerd wij zijn. Dit valt voornamelijk op in de dagelijkse informatiestroom die over 's lands bevolking wordt uitgestort. Wij maken ons, bij wijze van spreken, drukker over de Amerikaanse presidentsverkiezingen dan de Amerikanen zelf. We vinden het over het algemeen ontzettend boeiend om een internationaal item bij de kop te pakken. Vaderlandse onderwerpjes als de problematiek van de binnenschippers of de studiefinanciering brengen slechts de groepen in beroering die er zeer direct bij betrokken zijn. Hoe anders ging het er destijds aan toe rond de kruisrakettenkwestie; de doorsnee Nederlander raakte er niet over uitgesproken! Het gehele oost-west-dilemma werd tijdens gewone verjaardagsfeestjes in gewone huiskamers ontleed. 14 miljoen rechtse en linkse adviseurs stonden de Nederlandse regering, de president van de Verenigde Staten Reagan en de secretaris-generaal van de Sovjetunie Gorbatsjov ten dienste om de impasse te doorbreken. Het werd een nationale happening.

Bij de gemiddelde JOVD'er zie je hetzelfde patroon. Een afdeling in den lande met, laten we zeggen, zo'n twintig leden, zoekt haar discussie ver van huis. De leden halen hun hart op bij een zelf

opgerichte commissie 'Verenigde Naties'. Nee, die gemeentepolitiek is niet bijster interessant om continu te volgen en wat de landelijke politieke thema's betreffen: met een commissie 'WIR' houd je toch geen leden vast?...

Politiek is prachtig, maar het moet wel opwindend blijven. De details zijn voor de full-time professionals. Voor jonge mensen is dat een mooi uitgangspunt om toch iets 'aan politiek te doen', een stuk algemene ontwikkeling op te pakken, zonder ongewild verzeild te raken in 'een' politiek als uiterst saaie aangelegenheid en een kluwen van bijzonderheden; ook de professionals zien soms door de bomen het bos niet meer.

Niet voor niets is de opkomst tijdens JOVD-avonden redelijk tot groot, zodra er een ambassade-secretaris-nummer-zoveel is uitgenodigd om de visie van zijn regering te verklaren en vervolgens vragen van aanwezigen te beantwoorden en (forse) kritiek te incasseren. Met dergelijke ontmoetingen worden die zaken 'verlevendigd' waarover de politiek-geïnteresseerde JOVD'er dagelijks leest in de kant en waarover hij bij tijd en wijle discussieert. Abstracties worden concreet gemaakt. ("Dit is de allereerste keer dat ik een Rus heb ontmoet!", aldus een JOVD'er tijdens de spreekbeurt van ene prof. dr. Kotov voor een JOVD-afdeling in maart 1987.)

Dit is een van de redenen waarom 'men' lid is geworden van een organisatie als de JOVD. De enkele duizenden leden waarop de vereniging drijft wensen 'politiek te bedrijven' rondom thema's waarover in de straat wordt gesproken. Driemaster kan behulpzaam zijn als orgaan waarin op deze zaken wordt ingegaan. Om voedsel te geven tot verdere uitwisseling van gedachten. Het volgende stuk is uit dat idee voortgekomen. Een uitgekauwd onderwerp weliswaar en heel ver van huis, maar de Nederlanders raken er weer niet over uitgepraat...

ZUIDAFRIKA

Strijd tussen blank en zwart
of
strijd tussen democratie en communisme?

De verjaardag van Nelson Mandela is de wereld niet onopgemerkt voorbij gegaan. Zeventig jaar werd de leider van het African National Congress, een verboden organisatie in Zuidafrika. Voetbalsuperster Ruud Gullit mocht op de televisie in korte spotjes den volke toespreken dat er ter gelegenheid van Mandela's

verjaardag op 11 juni een groots popmuziekspektakel in Londen zou worden gehouden om de aandacht op de jarige Nelson te richten. De ANC-leider zit een levenslange gevangenisstraf uit. Zijn anti-apartheid-activiteiten, waarbij geweld geen taboe was, is door de Zuidafrikaanse regering aan banden gelegd. Mandela zit nu reeds 25 jaar vast. "Onvoorstelbaar," aldus Gullit, die zelf 25 jaar oud is. We moesten van hem maar "allemaal kijken" op 11 juni. Het gebeuren werd life uitgezonden. Voor popliefhebbers werd het een fijne kijk- en luisterdag. De apartheid-politiek werd in Zuidafrika echter niet soepeler, laat staan dat Winnie haar echtgenoot 's avonds weer thuis had, ook al las Harry Belafonte vanaf een papertje dat hij Nelsons vrijlating snel eiste!

Dominee Allan Boesak eiste hetzelfde in Amsterdam. Een verzamelde massa juichte hem daarop zo uitbundig toe, dat de voorganger helemaal vergat om zich om te draaien voor het schieten van een plaatje; iets wat een roepende fotograaf zo graag van hem verlangde. Zondagavond, 12 juni, terwijl in Zuidafrika alles nog was als twee dagen daarvoor kon Nederland in VARA's Achter het Nieuws een nieuwe actie horen uit de mond van Jeroen Krabbe. Nederlanders konden vanaf dat moment een eigen felicitatie richten tot de gevangen jarige. Volgens de toneelspeler zou iedereen aan deze actie mee moeten doen als diegene "een beetje gevoel in z'n donder heeft". Dat eerste zal in een maatschappij van "samenheid" wel voorradig zijn; het tweede wordt een probleem, want waar zit je donder precies? Nederlanders weten echter al langer dan 11 juni dat er iets chronisch mis is in de zuidpunt van het probleemcontinent Afrika. Waren het niet hun voorouders die er zich als Boeren vestigden en aldaar een soort samenleving inrichten, sterk beïnvloed door hun gereformeerde kijk op de gang van zaken? De nakomelingen van de thuisblijvers voelen zich heden ten dage misschien nog wat verantwoordelijk of zijn in ieder geval bezorgd over het land waar in een park bankjes staan, gereserveerd voor uitsluitend blanken of zwarten. En meer van dat soort onzin. De bezorgdheid wordt geuit op diverse manieren. Van het kleuren van felicitatiekaarten aan Mandela tot het in brand steken van eigendommen van derden die 'iets' met Zuidafrika te maken hebben en het direct bestempelen van individuen die het met dat soort acties niet eens zijn als "fascisten" of "racisten". Sommigen zijn stoerder en lezen niet alleen over Zuidafrika en regiem, maar gaan zelf naar de regio toe om vanuit bij voorbeeld de Frontlijnstaten de strijd met de apartheid aan de binden. Het staat buiten kijf dat deze mensen met beide benen middenin de werkelijkheid staan van het gebied waar 'het' allemaal gebeurt. Daarentegen worden ze worden ze wel verschillend bejegend. Pretoria is geneigd hen te bestempelen als terroristen, voor het bezorgde koninkrijk zijn ze helden. Wonderlijk is evenwel dat WVC nog geen geld heeft toegezegd voor een Klaas de Jonge-monument.

Edwin Pol

De JOVD laat zich informeren over de situatie. Op 22 april 1988 kwam de derde secretaris van de 'Suid-Afrikaanse' ambassade bij de afdeling Eemland over de vloer. Johan F. Janse van Rensburg was uitgenodigd om tamelijk informeel te komen spreken over met name de visie van Zuidafrika's (blanke) jongeren op de situatie in hun land. Een moeilijk 'controleerbaar' thema. De spreker bleek later het onderwerp nauwelijks aan te roeren.

Bij binnenkomst een vriendelijk praatje. Voor mij geen blanke beul of iemand met een fanatieke blik, doordrongen van zijn gelijk. Janse van Rensburg is een jong broekje in dienst van een ambassade die een 'fout' systeem vertegenwoordigt. Daarover is de wereld het wel eens. Toch mist de derde secretaris ook de gekunstelde relaxe houding a la Waldheim. Al die opschudding rond Zuidafrika lijkt Janse van Rensburg niet geheel te begrijpen. Ja, er moet wel wat veranderen in zijn land, maar waarom al die hysterie en dat overhaaste gedoe? Dat Driemaster zijn optreden voor Eemland zal vermelden vindt de spreker wel aardig. Hij noemt mij de namen van enkele JOVD-coryfeeën. De ambassade schijnt zo nu en dan best wel interessante contacten met de jonge liberalen te hebben. Stond ambassadeur dr. Frank Quint in september vorig jaar niet hoogst persoonlijk in het

landelijk magazine? "(...) Toen kwam in 1978 P.W. Botha, hij zei het: apartheid moet weg. Gevolg: geweldige opschudding. Botha is voortgegaan met het veranderen van structuren. Sinds 1910 zitten de blanken in het parlement, vanaf 1983 niet meer allen blanken en vanaf 1990 waarschijnlijk ook zwarten. In het parlement en in het kabinet," aldus Quint tijdens het bewuste Driemaster-interview.

Janse van Rensburg gaat in zijn speech een stapje verder, als hij zegt te denken dat de zwarte gemeenschap "op een dag" de macht in Zuidafrika zal hebben. Is dat even frustrerend! Later zal de secretaris uitleggen waarom de blanken nu blijven, terwijl de zojuist uitgesproken verwachting hoe dan ook met iedere minuut dichterbij komt. Het blanke bewind tracht de manier waarop de machtsoverdracht plaats gaat vinden (wanneer?) in goede banen te leiden. Het schrikbeeld van te radicale, of zelfs revolutionaire stappen, wordt door de huidige leiders gekoesterd. Het ANC speelt de rol van boeman. "Een organisatie die geweld pleegt is een terreurorganisatie," aldus Janse van Rensburg, voor wie deze constatering blijkbaar het noemen van een feit is. Het grootste gedeelte van zijn tijd vult de spreker met het tonen van een videoband. "De video is

"Racism is not the real issue"

vrij gewelddadig, ik hoop niet dat de dames in het gezelschap dit erg vinden," verontschuldigt de ambassadevertegenwoordiger zich. En inderdaad staat het filmpje bol van de wreedheden die de zwarten elkaar aandoen en de duistere rol die het ANC in dergelijke acties openlijk of achter de schermen speelt. Het voelt een beetje ongemakkelijk om er onderuitgezakt met een colaasje in de hand naar te kijken. Het bloed dat vloeit is vele liters meer dan dat wat de veertig aanwezigen deze avond aan drankjes achterover slaan. De halsbandmoorden, toegepast om de 'NSB'ers' onder de zwarten te straffen, zijn gruwelijk. Terwijl de levende fakkel op de grond kreperen, springen zwarte omstanders op hen in zoals kinderen in de Flevohof op het luchtkussen doen. Deze marteling komt vaak aan bod, soms lang en dan weer in een flits om de beelden van een schreeuwende Winnie Mandela en de visie op Zuidafrika door dominee Jerry Falwell aan elkaar te smeden. Je zou bijna sympathie voor de Afrikaner Weerstandsbeweging krijgen! Misschien dat zo'n anti-ANC-video daarop uit is. Na afloop haastte Janse van Rensburg zich om te zeggen dat het filmpje door Australiërs is gemaakt. Gelukkig; je zou bijna gaan denken dat het propaganda van de Zuidafrikaanse regering zelf is.

Ten slotte worden brochures uitgedeeld die nogmaals op de terreur van het ANC en aanverwante organisaties duiden. Eentje is afkomstig uit Perth (Australië), de tweede uit Toronto (Canada). Opmerkelijk bij het doorlezen is, dat in beide blaadjes hier en daar exact dezelfde zaken aan de orde komen op een identieke wijze. Toeval?

Voor paranoïde geesten is deze lectuur niet aan te raden. De aldaar geponeerde stellingen zijn uiterst zwart-wit. Het ANC wordt daar tentoongesteld als een communistische mantelorganisatie en direct geplaatst binnen het netwerk van socialistische samenzweringen en terreurkomplotten. De samenstellers trachten door middel van een wereldkaart haarscherp aan te geven waar zich op aarde de vertakkingen bevinden van bij voorbeeld "terrorist groups supported by the PLO". De lijn voert van neo-nazi's in Noord-Amerika, via het Japanse Rode Leger naar het ANC en de SWAPO (actief in het door Zuidafrika gecontroleerde Namibia). Oftewel, een politiek komplot dat alle kleuren van de regenboog in zich heeft. Het is een Zuidafrikaanse visie, die in het land van Botha met de paplepel wordt ingegoten en waarvan een ieder die het apartheidsysteem aanhangt smult. Daarom wordt ook niet goed begrepen als er gesproken wordt buiten Zuidafrika's grenzen over de strijd van blank tegen zwart. Die strijd wordt in het land van Paul Kruger toch helemaal niet uitgevochten?

"Racism is not the real issue, but an ideological warfare between the following opposing systems: democracy and the system of free enterprise, as represented by the government of the day, with the support of people of all ethnic background, versus communism and totalitarianism, as represented by the African National Congress (ANC), with the aim to: install a dictatorship of

the proletariat, nationalise foreign companies, create a socialist state with minimum private ownership, and in the mean time to chase foreign companies away, through disinformation and propaganda regarding South Africa's policies".

Dit is de Zuidafrikaanse visie zoals weergegeven in: "Zuidafrika en het oost-west vraagstuk: communistische invloed in SWAPO, ANC en UDF?" Hierin wordt de 'westerse zwakheid' blootgelegd en evenzo 'the Cuban linkage' (communistische infiltratie via Angola) en de 'instrumenten van de aanslag': kerken, terrorisme, desinformatie, enzovoorts. Vooral Nederland en Zweden worden gezien als staten waar Zuidafrika's subversieve elementen op sympathie kunnen rekenen. Aan de hand van uitspraken van Oliver Tambo met de zijnen wordt getracht het bewijs te leveren van het gestelde (of is juist het omgekeerde het geval?).

THE V.I.P.'S OF VIOLENCE

Unspeakable crimes and acts of violence guarantee them the attention of the worlds media. They butcher innocent civilians and destroy property. They terrorise the world rendering servile, peoples and nations, to accept their violent revolutionary agenda. They are the world's "Violent International Personalities".

THE V.I.P.'S OF TERROR ...

Louis Riel - leader of the P.E. France responsible for many of the world's most brutal massacres.

Oliver Tambo - president of the African National Congress responsible for the ethnic cleansing of South Africa.

Fidel Castro - leader of Cuba responsible for the death of many innocent people in Cuba and throughout the world.

Paul Robeson - supporting communism and his efforts in Africa and Europe.

Vladimir Lenin - one of the founders of the Soviet Communist Party. Lenin's tactics inspired the Red Army's actions.

The writings of Mao Zedong are a blueprint for the world's most violent and oppressive regimes.

- THEY SHARE A COMMON SPONSOR — The Soviet Union.
- THEY SHARE A COMMON BELIEF — Marxism/Leninism.
- THEY SHARE A COMMON TACTIC — Terrorism.
- THEY SHARE A COMMON ENEMY — Western democracy.
- THEY SHARE A COMMON GOAL — Communist dictatorship.

WHY SHOULD THIS CONCERN US?

Zo beziet Pretoria het dilemma. Zolang Pretoria, door middel van apartheid, de touwtjes in handen heeft en de zwarte massa kan sturen - ook langzaam op weg naar integratie (?) - blijft Zuidafrika een onderdeel van de westerse wereld en zullen onder meer haar grondstoffen en niet te vergeten de welvaart van de blanke minderheid niet ten prooi vallen aan het socialistische kamp. Moçambique, Zimbabwe en Angola liggen immers vlak bij. En wat te denken van Ethiopie, waar de socialistische heilstaat zorgdraagt voor de ene hongersnood na de andere? "Starving Ethiopia" prijkt dan ook niet voor niets op de achterkant van de brochure "The VIP's of violence"...

Maar al te vaak gebruiken personages die de politiek van apartheid niet direct in de prullebak willen gooien het argument dat 'de' zwarten elkaar naar de keel zul-

"Men opereert daar als de Maffia!"

len vliegen zodra zij hun zelfstandigheid hebben verworven en de blanken naar huis zijn gestuurd (of erger). De twisten die nu reeds spelen en waar de huidige machthebbers van Zuidafrika zo fijntjes op wijzen, zoals de eerder aangehaalde halsbandmoorden, worden dan ten voorbeeld gesteld. Tezamen met het rode ANC-spook zal zwart Zuidafrika volgens deze visie in een nachtmerrie onttaarden.

Schuilt er een waarheid in deze opinie? Mijn gedachten gaan dan terug naar de woorden van Osman Yusuf, een ex-gevechtspiloot uit Somalia, die lessen kreeg in de Sovjetunie en onder meer vloog in Egypte, Ethiopie en Libie. Hij werd actief in het Somali Salvation Democratic Front (SSDF), een groepering die strijdt voor een democratisch Somalia. Hij moest vluchten en vroeg in Nederland politiek asiel. Ik ontmoette hem voor een gesprek voor "De Eemhoorn" (het orgaan van de afdeling Eemland) in december 1986. Op openhartige wijze gaf hij zijn verhaal over het Afrikaanse continent, een schokkende story die in deze context de nodige verheldering kan verschaffen. Het is zijn relaas, zijn opinie en de ex-piloot heeft een pik-zwarte huidskleur (en is in dat opzicht dus van iedere 'verdenking' gevrijwaard).

Na een introductie, waarin Yusuf de Europese beschaving hoog prijst om onder andere haar groot historisch besef en kennis van andere volkeren, vooral tot stand gekomen door de ontdekkingsreizen, waarbij hij het koloniale systeem een "minder fraaie" keerzijde van die ontdekkingsreizen noemt, komt hij ter zake.

"Toen de westerlingen het Afrikaanse continent verlieten, telde dat werelddeel ineens allemaal nieuwe landen. Naties die hun identiteit moesten vinden en waarvan vele ook nu nog zoekende zijn. Afrika is op weg naar de volwassenheid. De huidige landen zijn op dit moment slechts 'teenagers'. Ze moeten nog tot volle rijpheid komen. Nederland en andere Westeuropese landen hebben dat niveau allang bereikt. Hun democratische staatsinrichtingen zijn daar een voorbeeld van. Diverse groepen mensen leven naast elkaar; mensen van verschillende ideologieën en religies. In Afrika valt een dergelijke verdraagzaamheid niet te bespeuren. Het vreedzaam naast elkaar bestaan is daar ver te zoeken. Dan doel ik voornamelijk op de talloze stammen: hechte groepen die door familiebanden een zijn. Die verschillende stammen staan elkaar naar het leven."

Dat zou dus ook in het zwarte Zuidafrika van morgen kunnen gebeuren. Tijdens het gesprek wierp ik tegen dat de stammenvetes een produkt zijn van grenslijnen, die door blanke kolonisten in der haast getrokken zijn toen Afrika na de jaren veertig om onafhankelijkheid schreeuwde.

Yusuf: "Dat kan een facet van de problematiek zijn. Maar dan spreken we wel over de geschiedenis. De Afrikaanse landen moeten eens goed beseffen, nu de blanken weg zijn, dat ze het helemaal alleen voor het zeggen hebben gekregen. Het is hun zaak geworden om de staten te besturen. Dit houdt mede in, dat de stammen vreedzaam naast elkaar moeten leren leven: dat komt het

besturen van een land ten goede."

Yusuf bleef doorpraten over de stammenvetes, die het Derde Wereldcontinent verlammen. De stammenstrijd: het Afrikaanse probleem?

"Talloze landen in Afrika zijn dictaturen en blijven onwrikbaar vastzitten in die tirannieke structuur. Daar zal geen verandering in komen zolang de stammen elkaar blijven wantrouwen. De dictator van zo'n land komt voort uit een bepaalde stam. Zijn stamgenoten accepteren hem als absoluut leider, want ze moeten er niet aan denken dat in een democratisch bestel leden van andere stammen bestuursposten krijgen door vrije verkiezingen. Het komt allemaal neer op een groot wantrouwen: "Wie kan mij garanderen dat in een democratisch model de andere stam ons niet zal onderdrukken?" Zodoende houdt men vast aan de relatieve zekerheid van een dictatuur. Let wel: dat is voordelig voor slechts een stam in een land, de anderen worden flink onderdrukt!

In een democratie respecteert men elkaar; dat is in Afrika blijkbaar onmogelijk. Afgezien van het feit dat de stamgenoten hun leider als dictator willen behouden, wil de leider ook zelf graag de machtigste blijven. Hij steunt daarom op een groot leger. De soldaten zijn natuurlijk stamgenoten. Als medebestuurders en militaire leiders worden over het algemeen familieleden benoemd."

Yusuf betreurde het ten zeerste dat de westerse landen niet beseffen in welke mate stammenrivaliteiten een rol spelen in het Afrika van vandaag. De pers schiet hier tekort.

Yusuf: "Het is voor mij onmogelijk een land in Afrika te noemen waar de situatie anders is, dan ik zojuist heb verteld. Overal speelt deze kwestie. Zelfs in het als 'gematigd' te boek staande Egypte. Ook in Libie speelt Gaddafi een hoofdrol in een stammenvete. De westerse pers weet alleen te vertellen dat hij zoiets is als een 'islamitische marxist'; voor de onderdrukking van andere stammen is op de achtergrond echter de belangrijkste rol weggelegd!"

"In Afrika zou echt totaal geen hongerprobleem bestaan als de stammenrivaliteiten ophouden. De burgeroorlogen en de dictaturen zorgen voor die hongersnoden. Ethiopie kan mooi als voorbeeld dienen. Daar hebben veel mensen een groentetuin. Dat is een normaal verschijnsel; men verbouwt gewassen voor het eigen gezin en kan daar goed van leven. Wat doet de overheid echter? Zodra het oogsttijd is komen ze met tractors alles bij de mensen weghalen. Het leger heeft voedsel nodig. Sterker nog: de machthebbers nemen het voedsel in en verkopen het zelf door. De opbrengst gaat naar Zwitserse bankrekeningen. Laat ik je dit zeggen: men opereert daar als de maffia!"

Sommige Afrikaanse leiders kunnen doen en laten wat ze willen: ze verzamelen voedsel op eigen naam. Ook hun eigen stamgenoten worden soms getroffen door de maatregelen. Ik heb het allemaal met eigen ogen gezien. De Hollanders kunnen dit waarschijnlijk moeilijk volgen: zij waren er niet zelf bij."

Lees verder op pagina 15

SUBSIDIESTROMEN

Resolutie voor het najaarscongres te Deventer

ALGEMEEN

Economische orde

- 1 Beslissingen over produktie en consumptie dienen in principe te worden genomen door private besluitvormers, waarbij de markt als coordinatiemechanisme dient. Indien de marktwerking aantoonbaar tekort schiet, dient de overheid, zo mogelijk, corrigerend op te treden, tenzij aan een dergelijk optreden te grote, ongewenste neveneffecten verbonden zijn.
 - 2 Van een tekortschietende marktwerking kan onder andere sprake zijn in het geval van:
 - externe effecten
 - collectieve goederen
 - bij "merit goods"
 - ter bestrijding van ongewenste machtsposities
 - bij onvolledige informatie en/of aantoonbaar onjuiste verwachtingen
 - bij een onvolledige markt voor het verzekeren van bepaalde risico's.
 - 3 Overheidsingrijpen is alleen dan zinvol als de overheid het marktfalen kan identificeren, het ingrijpen tijdig kan worden toegepast en er een effectief beleidsinstrument voorhanden is.
 - 4 Subsidies vormen, naast onder andere regelgeving, heffingen, informatieverschaffing en overheidsproduktie, een instrument om vormen van marktfalen te corrigeren.
 - 5 Onder subsidies worden in deze resolutie verstaan overheidsuitgaven die een verandering in de marktprijs van een goed of dienst tot gevolg hebben, met als doel het gedrag van consumenten en producenten in een gewenste richting te beïnvloeden. Fiscale aftrekposten en overdrachten binnen de overheidssector worden in deze resolutie in principe buiten beschouwing gelaten.
- De keuze van het beleidsinstrument
- 6 Bij overheidsingrijpen verdient generiek beleid de voorkeur boven specifiek beleid, dit vanwege de grotere doorzichtigheid en de in zijn algemeenheid lagere kosten.
 - 7 Het ingrijpen in de persoonlijke levenssfeer en het inperken van de individuele vrijheid dient tot een minimum beperkt te worden.
 - 8 De (financiële en maatschappelijke) uitvoeringskos-

ten van overheidsingrijpen, zowel voor de overheid als voor de burgers, dienen zo gering mogelijk te zijn. Hierbij dient tevens het evenredigheidsprincipe te gelden, volgens welke geen lasten of beperkingen mogen worden opgelegd die niet in verhouding staan tot het op te lossen probleem.

- 9 Subsidieregelingen dienen, zowel in het kader van deregulering en fraudebestrijding, als om redenen van begrijpelijkheid voor de burger, zo eenvoudig mogelijk te zijn.

Subsidies

- 10 Gezien het grote beslag van de collectieve sector op het nationaal inkomen, dient bij het gebruik van subsidies terughoudendheid te worden betracht.
- 11 Open einde subsidieregelingen verminderen de beheersbaarheid van de overheidsuitgaven. Desondanks is het ongewenst om bij marktfalen met een "open einde" karakter de corrigerende subsidie om budgettaire redenen tussentijds te beperken.
- 12 Het subsidiestelsel in Nederland is in veel gevallen dermate ondoorzichtig dat de effectiviteit van de vele afzonderlijke regelingen tekort schiet. Vooral voor relatief "kleine" potentiële subsidie-nemers wordt de toegankelijkheid van het stelsel door genoemde complexiteit beperkt. Een vergaande vereenvoudiging van zowel de afzonderlijke regelingen als van het stelsel als geheel is derhalve geboden.
- 13 Hoewel doorgaans een van de neveneffecten van subsidies is dat de inkomensverdeling verandert, dient de regeling daar niet op gericht te zijn. Inkomensherverdeling dient via het stelsel van belastingen en sociale zekerheid te worden bewerkstelligd.
- 14 Alle subsidieregelingen dienen in de vorm van zogenaamde "horizon-wetten" gegoten te worden, waardoor de regelingen na een van te voren vastgestelde periode automatisch beëindigd worden en zij alleen bij gebleken effectiviteit gecontinueerd worden. De toetsing van deze effectiviteit moet een taak van de Algemene Rekenkamer worden. Door deze evaluatiemethode wordt verstarring voorkomen.

SECTORBELEID

Arbeidsvoorzieningsbeleid

- 15 In het arbeidsvoorzieningsbeleid dienen scholingsmaatregelen prioriteit te krijgen. De kosten van

RESOLUTIE

scholingsmaatregelen van bedrijven, inclusief de loonkosten van de werknemers die scholing genieten, moeten gedeeltelijk door de overheid vergoed worden.

- 16 Loonkostensubsidies, niet gebonden aan scholingsmaatregelen, zijn in verhouding tot de hoeveelheid gecreëerde werkgelegenheid duur. Zij dienen derhalve beperkt te worden tot inpassing van langdurig werklozen, daar de meesten van hen zonder een tijdelijke subsidie moeilijk aan de slag zullen komen.

Onderwijs

- 17 De overheid dient de toegankelijkheid van onderwijs, ook in financieel opzicht, te garanderen.
- 18 Schoolgaanden in het middelbaar onderwijs van wie de draagkracht van de ouders/verzorgers onvoldoende is, en deeltijdstuderenden met onvoldoende inkomsten, moeten een tegemoetkoming in de studiekosten krijgen.
- 19 Voor voltijdstuderenden aan HBO en WO moet een stelsel van studiefinanciering gelden bestaande uit een basisbeurs.
- 20 De basisbeurs moet even hoog zijn als een bijstandsuitkering voor een jongere van gelijke leeftijd, plus een vergoeding voor studiekosten, en moet voldoende zijn om van te leven. Oneigenlijke substitutie tussen studenten en uitkeringsgerechtigden wordt aldus zoveel mogelijk vermeden.
- 21 Een inkomensafhankelijke toeslag is niet nodig. De JOVD acht het ook niet te rechtvaardigen dat een student wel en een uitkeringsgerechtigde niet voor een toeslag in aanmerking komt.
- 22 De basisbeurs moet gelijk aan de inschrijvingsduur aan een maximum van zes jaar gebonden worden. Alleen in geval van persoonlijke omstandigheden, zoals bijvoorbeeld ziekte en bestuurswerkzaamheden, kan hiervan afgeweken worden.

Welzijn

- 23 Het welzijnsbeleid moet zoveel mogelijk worden gedecentraliseerd. De sportsector kan hier als voorbeeld dienen: alleen zaken als landelijke evenementen en organisaties dienen door het Rijk te worden gesubsidieerd.
- 24 De jeugdzorg en het gehandicaptenbeleid moeten in navolging van het bejaardenbeleid naar de provincies worden gedecentraliseerd, daar het hier veelal subsidies betreft aan instellingen met een werkgebied groter dan de gemeentegrenzen. Gezinsverzorging, minderhedenbeleid, verslaafdenzorg, maatschappelijke

dienstverlening en sociaal-cultureel werk moeten onder verantwoordelijkheid van de gemeenten vallen.

- 25 Provincie en gemeenten moeten elk jaar een welzijnsplan vaststellen. De rijksoverheid toetst dit plan aan hogere regelingen en het algemeen belang, waarna zij overgaat tot het verstrekken van de bijdrage aan de lagere overheid. Tegen een eventueel negatief besluit (zijnde een beschikking) staat beroep open bij de Raad van State.

- 26 Bovengenoemde vorm van decentralisatie betekent dat de lagere overheden binnen bepaalde grenzen vrij zijn hun gelden anders aan te wenden dan tot dusver door het Rijk werd voorgeschreven. De gelden moeten echter wel binnen de sector welzijn besteed worden.

Openbaar vervoer

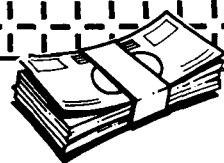
- 27 De subsidiering van het openbaar vervoer is voor een belangrijk deel gericht op het afremmen van het particuliere autovervoer. Bij het verminderen van de negatieve effecten van het autovervoer verdient het direct beperken van de aantrekkelijkheid van het autogebruik evenwel de voorkeur boven het subsidiëren van het openbaar vervoer.
- 28 Subsidiering van het openbaar vervoer, zij het voor een geringer gedeelte dan thans het geval is, is gewenst om, met name in de minder dichtbevolkte gebieden, een minimum niveau van de vervoersmogelijkheden te garanderen en om te voorkomen dat de bestaande faciliteiten onvoldoende benut worden.
- 29 Bij de financiering van de infrastructuur ten behoeve van het openbaar vervoer in de grote steden behoren de betreffende gemeenten zelfstandig over een door de rijksoverheid beschikbaar gesteld budget te kunnen beschikken.

- 30 Anticiperend op de verwachte stijging van de vraag naar openbaar vervoer en de gegeven de bestaande knelpunten, is een aanzienlijke vergroting van de rijksbijdragen aan infrastructurele projecten geboden. Deze projecten zullen met name gericht moeten zijn op het verbeteren van de bereikbaarheid van de randstad en op betere internationale verbindingen.

- 31 Het verlenen van korting op het gebruik van het openbaar vervoer in plaats van niet-gebonden inkomensoverdrachten aan bepaalde groepen is een verkapt vorm van consumptiedwang en wordt derhalve door de JOVD verworpen.

Rechtshulp

- 32 Gesubsidieerde rechtshulp (bestaande uit advisering en rechtsbijstand) ten behoeve van degenen met een

Exportkredietverzekering

39 Het optreden van de overheid als herverzekeraar voor de politieke risico's bij exportkredietverzekeringen wordt uitsluitend gelegitimeerd door de onvolkomenheid van de particuliere verzekeringsmogelijkheden terzake. Het eventuele verlies dat het Rijk voor haar rekening neemt kan worden beschouwd als een subsidie aan de betreffende ondernemingen. Exportbevordering mag geen doelstelling vormen van deze regeling.

40 Een kostendekkende premiestelling wordt bij de exportkredietverzekering bemoeilijkt door informatieproblemen en de mogelijkheid van incidentele tegenvallers. Verliezen uit het verleden dienen niet, alsnog, gecompenseerd te worden.

Volkshuisvesting

4 1A

1 De subsidieregelingen in het kader van de volkshuisvesting dienen, evenals de aftrekmogelijkheid voor betaalde hypotheekrente bij de inkomstenbelasting, te worden afgeschaft.

2 De financiële effecten van het afschaffen dienen per inkomenscategorie zoveel mogelijk te worden geneutraliseerd door aanpassingen van de belastingtarieven en het stelsel van sociale zekerheid. Hierdoor zal er een betere afweging gemaakt worden met betrekking tot goed wonen en zullen neveneffecten zoals de enorme marginale druk voor enkele inkomenscategorïen ten gevolge van de individuele huursubsidie niet meer voorkomen.

4 1B

1 In het kader van de volkshuisvesting vindt op grote schaal subsidiering plaats door middel van een groot aantal ingewikkelde regelingen. Een kostenbesparende herstructurering is op zijn plaats. Subsidiering zal, omdat het wonen door de JOVD als een "meritgood" wordt gezien, moeten blijven bestaan.

2 De bestaande subsidieregelingen dienen alle vervangen te worden door een nieuwe. Subsidiering vindt daarin plaats door middel van het verstrekken van een vast bedrag per nieuw te bouwen woning. Huishoudens die niet in staat zijn de woning waarin zijn noodgedwongen verblijven (omdat er geen goedkopere woningen beschikbaar zijn) krijgen een toeslag, opdat zij hun huidige woonlasten kunnen blijven dragen.

3 Eventuele financiële effecten dienen per inkomenscategorie zoveel mogelijk te worden geneutraliseerd door een aanpassing van de belastingtarieven en het stelsel van sociale zekerheid.

relatief laag inkomen en vermogen, is een noodzakelijke voorziening om de rechtsgelijkheid en rechtszekerheid te waarborgen. Aan het open einde karakter van de betreffende regelingen mag niet getornd worden.

Bedrijfssubsidies

33 Onderzoek en ontwikkeling verricht door bedrijven brengt vaak positieve externe effecten voor de maatschappij met zich mee. De toegankelijkheid van de kapitaalmarkt is echter vanwege het hoge risico van de investeringen in onderzoek en ontwikkeling vaak relatief beperkt. Verder is vooral voor kleinere bedrijven het risico om substantiele bedragen aan onderzoek te besteden vaak te groot. De overheid dient deze investeringen hier dan ook met een degressief percentage te ondersteunen. De Instir moet uitgebreid worden met een tegemoetkoming in de niet-loonkosten; de financiële middelen dienen hiervoor toe te nemen.

34 Startende ondernemers komen vaak niet of slechts tegen een hoge rente in aanmerking voor een lening op commerciële basis. Daar deze ondernemingen echter positieve externe effecten hebben voor de maatschappij (werkgelegenheid en dergelijke), dient de overheid deze ondernemingen in de beginfase te ondersteunen.

35 De overheid dient garant te staan voor de helft van leningen op commerciële basis aan startende ondernemingen, met een maximum van honderdduizend gulden. Startende ondernemingen dienen verder de eerste twee jaar in aanmerking te komen voor een uitkering op bijstandsniveau.

36 Investeringsubsidies aan bedrijven die over een periode langer dan vijf jaar verliesgevend zijn moeten worden beëindigd, omdat er hier geen sprake is van falen van de kapitaalmarkt, maar van het ontbreken voldoende winstgevendheid van de investering zelf.

37 Een goede spreiding van de energiebronnen is nodig voor een onafhankelijke energievoorziening. Omdat onderzoeken naar met name alternatieve energiebronnen en kernenergie kostbaar en op korte termijn veelal niet rendabel zijn, dient de overheid deze met subsidies te ondersteunen of zelf ter hand te nemen.

38 Het subsidiëren van investeringen in minder ontwikkelde regio's is een tevergeefse poging tot verspreiding van welvaart en cultuur. Investeringsubsidies gericht op het versterken van de positie van de provincie, dienen dan ook te worden afgeschaft.

Lees verder op pagina 15

BUNNIK 1988

Begin van het einde of aanleiding voor een nieuw begin

Tijdens het zomercongres te Bunnik liet een lid van het hoofdbestuur (hb) mij zeer voldaan weten dat dit congres een "gigantische politieke output" zou opleveren. Ik kan hem niet ongelijk geven. Met twee resoluties en maar liefst 67 moties was de "politieke output" van dit congres een record. Helaas kan dit congres nog een ander record op zijn naam schrijven: de opkomst was een diepe teleurstelling.

Op de eerste dag van een congres worden de agendapunten van de algemene vergadering in verschillende werkgroepen voorbereid. Zo was er deze keer een werkgroep die zich hoofdzakelijk bezig hield met allerlei organisatorische zaken, een werkgroep die de moties onder handen nam, en drie werkgroepen die de resoluties bespraken. Dergelijke werkgroepen vangen aan het eind van de ochtend aan en duren tot ongeveer vijf uur in de middag. 's Avonds begint het echte werk: de algemene vergadering, die veelal voorafgegaan wordt door een spreekbeurt van de landelijk voorzitter. Dat is de formule. Een formule waarbij we op de zaterdag dingen bespreken die we een dag later nog eens herkauwen. Een formule waarin een resolutie centraal staat. Maar ook een formule die naar mijn idee niet langer botert, en daarom nodig bijgesteld zal moeten worden.

Walter Römelingh

Een belangrijke reden om tot een andere congresopzet te komen zijn de financiën. Toen in Bunnik de congresprijs ter sprake kwam lieten verschillende mensen al weten dat negentig gulden voor een volledig arrangement een behoorlijke aanslag op hun portemonnee is. Drie congressen per jaar betekent drie maal negentig gulden plus de reiskosten en verschillende consumpties die niet in het arrangement zijn opgenomen. "Zo'n dikke vier- tot vijfhonderd gulden," rekende de districtsvoorzitter van Noord-Holland Zsolt Szabo uit. Ik denk dat met dit rekensommetje Zsolt het aan het rechte eind heeft. Zeker als je bedenkt dat het congresseren steeds duurder wordt, terwijl de belangstellende (studenten) steeds minder te besteden hebben. Het is nu de vraag hoe lang onze adem is.

Ook de landelijk penningmeester is heel wat centen kwijt. Voor dit congres had het hb ver buiten de waard gerekend. Omdat contractueel 150 volledige arrangementen waren besteld, terwijl er volgen de secretaris organisatie Ward van Dijk maar 118 werkelijk waren bezet, zal de landelijk penningmeester deze keer ongeveer drieduizend gulden moeten bijpassen.

Een congres bezoek je om plezier te beleven, contacten te leggen en aan te halen, of om iets de leren. Tot mijn spijt moet ik Hans van Wuyckhuysen in een Driemaster-interview van ruim een jaar geleden gelijk geven. Slechts enkele mensen zijn tijdens een congres bezig met het opbouwen van een leuke discussie. De rest zit er voor spek en bonen bij. Ze vervelen zich en zullen voor een groot deel waarschijnlijk nooit meer hun gezicht laten zien.

In andermans boeken is het natuurlijk duister lezen,

maar ik denk dat veel van deze mensen zich afvragen waar ze mee bezig zijn. "Wat heeft het voor zin om een resolutie over verre vreemde landen op te stellen? De stellingen van onze resolutie zullen waarschijnlijk nooit en te nimmer doorklinken aan de andere kant van de aardbol. Laat staan dat de mensen daar zich ook maar iets van ons aan zullen trekken!"

Een antwoord op deze vragen zou kunnen luiden dat je leert discussieren. Daarnaast verrijk je je algemene kennis door je in allerlei onderwerpen te verdiepen. Maar helaas zijn de resoluties over het algemeen zo groot, dat het bespreken na verloop van tijd niet langer een lust is, maar een last wordt.

Ook de (werk)groepvoorzitters moeten zorgen dat ze door alle papieren heen komen. Dat heeft veelal tot gevolg dat ze graag willen "doorhameren" en liever de discussie snoeren dan juist aarmoedigen.

Op de zondagmiddag riep de secretaris voorlichting Jort Kelder de mensen op tot wat meer actie. Hij had een paar journalisten uitgenodigd en vond dat op het congres maar een matte stemming heerste. Een dergelijke sfeer had Caroline Loen (oud-districtsvoorzitter van West) op het vorige congres in de Flevohof ook geconstateerd. Ze vroeg toen in de rondvraag aan het hb wat het daaraan dacht te doen. Het antwoordde dat het zou proberen te werken aan gezellige en politiek inhoudelijke congressen. Wat dat eerste voornemen betreft kan ik me volledig vinden. Maar bij de tweede intentie zou ik een kanttekening willen maken.

Een "gigantische politieke output" is voor een paar mensen in onze vereniging misschien heel interessant, maar het is wel kaviaar voor het volk. Resoluties die

WANDEL GANG

Het bestuur gaat vrijuit. Immers, getimed was eind mei de nota 'Liberaal in kort Bestek' publiek gemaakt. Naar goed liberaal gebruik werden heilige huisjes - waaronder dat van de Oranjes - afgebroken. Het werd een matte vertoning. Hoewel velen en feiten, dat binnenskamers weerlegden. 'Bunnik' was losjes, te losjes.

The gentle art of making enemies. Vice-pres Princens' key to succes - studentenflatje beheren, op toernee in het land per Kadett en een zomertje door-zweten op het Secretariaat. Ga zo door Kroonprincen!

'A propos. Een verdonnde aerdig congresje kaerel'. De jongeheeren Stephan Kooiman en Arthur Kocken(r) beschaafd bekakt converserend.

'Belachelijk, belachelijk, drie regels over Japan!', kirde een geprangde Mirjam Mol zondag. De Eindhovense raakte een gevoelig snaartje. Voor de cieleleden Wekx en Driessen genoeg reden om het restant jenevervoorraad 'te plaatsens'. De zaal behield zich met koffie.

'The day after the nights before'. De Noordhollanders Zsolt Szabo & Paul Moltmaker(r) waren opvallend actief, 's nachts.

De vice's Bas Bakker(1) en Jeroen Princen bedienen eendrachtig de bal en spelen de poppetjes. Een toernooitje bij de Oosterburen zoog de aandacht weg van de politiek ten gunste van de volkssport football. Backbencher Ward van Dijk en de sterke libero Van Splunter schopten hard maar raakten weinig. Princen hield de zaak slecht dicht. Eindstand 0-1.

Old soldiers never die. Oud-vvp mr. Eli Leenaars komt weer op borrels af. In de wetenschap dat de politieke profs Ruding en De Grave bekwaam omhoog vielen na hun bankjaren besloot de jonge jurist in dienst te treden bij de CDA-multinational AMRO-bank. Ex-hb'er Frank Rohof studeert weer. Jawel hoor: rechten.

Met een schuin oog op de groene tafel poogde Gelders voorzitter 'Henkie Welgebekt' Kuipers Salonfähig te worden. Achter de tafel gingen de dasen los en scandeerde men prompt links-liberaal te zijn. Want Henk, de politicus herkent men aan zijn souplesse - in de ruggegraat liefst.

Lager Jan, lager. De gevierde kassier mr. Jan van der Laag beleefde 'his finest hour'. Met ovationeel applaus trad hij af. Emoties, emoties - we bleven afscheid nemen. Hier de beurt van Fa Bont. Marco Swart(1) en Bernard Wastiaux. Dat donderse rotjochie erachter is Michieltje Remers.

Nieuws! De bekende pianist/columnist Mark Rutte is 'in the running' om mej. Nijck op te volgen - als voorzitter!! Rutte 'came to Bunnik just to shake hands'. Dichter A.P. Dekker nodigd u uit 'The Rutte Foundation' financieel te steunen.

Dat blijft maar komen. Het legion d'honneur van weg-gewerkte hb-leden gaf weer acte de présence. Hier de twee enfants terribles monsieur B. Wastiaux en ir. B. Coopmans(r) in een tête-à-tête. Baptiest Coopmans kicke snel van de JOVD af en 'doet het' nu in de serviceclub voor would-be arrivées, Rotaract.

Toen Neerlands jeugd gezond rechts en Hans Wiegel nog gewoon baas-in-eigen-VVD was, heette Ir. Joost P.H.M. van Gilse secretaris van de JOVD. Ieder congres wipt de jonge architect 'even binnen'. Qua borrel en foto.

'Dames en heren, ik stel voor tot 13.00uur door te gaan, alvorens aan de sherry te nippen'. De overigens keurig geklede - Edammer staatsman mr. Jan H.C. van Zanen dwong een weerbarstige zaal ternaauwernood tot capitulatie. 'Ketel 1 Genever' verlichtte de sunday-morning-pain bij de resocommissie achter de tafel. Rechter-rug-aanzicht is van de hyperactieve oud-hb'er C. Dolmans.

FOTOREPORTAGE

Tekst: Jort Kelder

Foto's: Gerard Drost

* 'De schicht van Schiphol', voor intimi. Caroline Boutens gaat erg leuk sinds haar vertrek bij de JOVD en de VVD. Per Boeing of BMW, niet te remmen! Was snel weg. 'Even naar Malaga, dááág'.

* 'Weekendje weg naar de grote stad, het van drugs en dieven vergeven verdorven Westen des lands'. Voor de jonge bestuurders uit het Noorden is dat altijd verleidelijk. En als er dan een fotograaf is wordt het allemaal wat veel. Hup hup, uit de kleren. Een onvergetelijke ervaring die je je vriendjes op school haarfijn zult vertellen. Op de voorgrond de (naar eigen zeggen) 'habele' Vijay Karwal. En om dat soort grapjes lachen wij hb'ers hartelijk.

* Traditie bij de hoofdstedelijke JOVD-risée. Drank en sigaren, no women. Vlnr. kandidaat D-voorzitter M. Schraver, ex-a.i.-kand. B. Wastiaux, LEF-filosoof Veltmeijer, de econoom drs. Jan Kees Martijn, en Bijlmerbewoner Ron Batten. Op werkdagen allen woonachtig op het Secretariaat te A'dam.

Drs. Szabo is een bezette reclame-boy. De joyeuze medewerkers Hanna Bertelkamp en Yvonne Bakker(1) vielen hem zwaar op de ontregelde maag. 's Nachts verzorgde de gemankeerde play-boy een striptease. Als gevolg waarvan velen het ontbijt lieten schieten. Szabo vertrekt nu snel als Districtsvoorzitter.

Henk Kuipers overhandigt Antoon 'for president' Huigens een telraam. Op het 'hb-diner' zondagavond declameerde de verse kassier de gebruikelijke maiden-speech. De zich aan allerhande vergrijpende collegae lieten geen oorverdovende stiltes toe. Huigens bralde zijns weegs. Over de voordelen van een 'Zwitserse-account' en een 'brievenbus-bv te Locarno'. Schor geschreeuwd dekten de collega's na afloop de schade. Huigens telde de kas - even was er die glimlach.

* 'Uitkijken, niet gaan graaien'. Van Gilse vermaakte zich. Theda Boersema iets minder.

* Het JOVD-reisbureau. Oud hb'er Albert Kooiman(r) vertrouwde Driemaster onlangs toe Bas Klein 'ook het ravijn in te hebben kunnen leiden'. Maar de relaties zijn prima. Voorgangster Annelies Meybaum ondersteunt de weer kettingrokende Internationaal secretaris. Zij werkt op het Binnenhof voor het zeer bekende en bekwaááame VVD-Kamerlid Lauxtermann.

De Verre Oosten-cie verwerkte Mao's Rode Boekje tot resolutietekst. De ALV beheerste zijn rode klassieken matig - de Rooie Resolutie was een feit. Vlnr. Bas Bakker, Antoon Huigens, Charlotte van Sluis, Mirjammer-tje Mol, Peking on-line, dhr. Wekk, dhr. Driessen en de jonge heer Remers.

'Jeroen, Annette, leen me even een dolk' gilde 'het secretariatsding' Yvonne Bakker. Ze werd meerderjarig + 1. De bestuursblaaskaken bliezen eendrachtig het kaarsvet over taart en tafel, vraten het chocolade- en aardbeienzoet op en smeten ter afsluiting het restant patisserie in kled en elkanders kledij. De wraak van Postiljon was gepast feestelijk en navenant zoet.

* Oud-Kamerlid drs. Huub Jacobse spreekt 'uit laksigheid' zonder A4-tje, uit de blote hol. Leuke tip voor z'n rethorisch zwak begaafde Haagse oud-collegae? Jacobse filosofeerde ins blauen hinein en achtte een rood-blauwe coalitie opportuun. Klein obstakel: hoe 1,5 miljoen stuks VVD-stem-vee daarvan te overtuigen?

* De afdeling Kennemerland baarde in het verleden veel jeugdig politiek talent. Anno nu concentreert de Bloemendaalse jeugd zich hoofdzakelijk op bijzaken. Het hoofd van kopstuk Paul 'landbouw interesseert mij niets' Moltmaker bijvoorbeeld.

* Een oud ministers-attriboot, 'de steek', paste haarfijn op Nij's' rode kapje. Haar donderpreek wijdde de JOVD'ster aan de nabije val van Lubbers II en de kansen die dat de Volkspartij V & D biedt. 'Zelden werd in een politieke rede zoveel wartaal uitgeslagen', blerde de Telegraaf, als steeds het gezonde gevoel van volk en VVD-bestuur vertolkend.

Olé, olé, olé, olé. enz. Ondanks Princens aanvankelijke 'tv-kijk bezwaren' vergrepen hij en de medebacchanten Van Dijk(1) en Otterloo zich in aan uitiem voetbalgenot: buizen en bieren. Oranje won op alle fronten.

* Eric Balemans, Molly Geertsema en Ernst 'blauwe-blazer-grote-grapjas' Van Splunter. Die deugnieten achter de tafel heten hábé-leden. Ze doen hun best voor U en Uw stem. Dus, geen stoute moties meer hè?

eerst een commissie van een afdeling onder handen neemt, die vervolgens op districtscongressen behandeld worden, om tenslotte eerst op de zaterdag en vervolgens op de zondag van het congres ter sprake te komen, gaan toch de keel uithangen? Vergeet ook niet dat deze resoluties om een geweldige administratie vragen. Mis je bij voorbeeld een bepaalde wijziging in de tekst, dan kun je de verdere discussie over dat deel van de resolutie wel uit je hoofd zetten. En... hoe zinvol ben je eigenlijk bezig met het produceren van "gigantische politieke outputs" die na verloop van tijd in de verdwijning terecht komen?

Het afgelopen zomercongres te Bunnik is een teken aan

de wand dat de congresopzet moet veranderen. Met de voornemens om tot kleinere resoluties te komen, en de keus van resolutie-onderwerpen in het vervolg aan de algemene vergadering over te laten, heeft het hoofdbestuur een eerste stap in de goede richting gezet. Maar de weg naar de hel is niet zelden geplaveid met goede voornemens. Het is te hopen dat het hb zich vervolgens niet laat misleiden tot "gigantische politieke outputs", maar in eerste instantie zal proberen de leden zo veel mogelijk bij het gebeuren te betrekken om hen na een congres met een voldaan gevoel huiswaarts te laten keren.

"GIGANTISCHE POLITIEKE OUTPUT"

"Zoals je ziet is een vroege resolutie nog niet altijd een goede resolutie," schreef de districtsvoorzitter van Noord Richard Ridder eind april in een brief aan zijn VVP's. In zijn brief noemde Richard verschillende zwakke plekken van de Verre Oosten-resolutie op. Zonder veel moeite is zijn lijstje met twee voorbeelden aan te vullen. Daarnaast verschijnt nog een motie ingediend door de afdeling Arnhem de revue.

<< Transmigratie >>

Een van de stellingen van de concept Verre Oosten-resolutie luidde dat de transmigratie in Indonesië vergroot dient te worden. Een duidelijke misser. Het spreiden van de bevolking in Indonesië is volgens Hanneke de Wit in Het Parool (1) niet zo zeer uit economische overwegingen als wel uit militaire motieven ingegeven. Het uiterste oosten (Irian Jaya) moet namelijk voor de regering in Jakarta een betrouwbaar gebied worden. Dat is het nu met de "lastige" Papoea's die naar afscheiding streven niet. Een oplossing voor dit probleem is het overbrengen van veel Javanen die loyaal zijn aan de regering in Jakarta, naar dit gebied.

<< Kuisheidsgordel >>

De Verre Oosten-commissie was van mening dat het indammen van het seks-toerisme naar Thailand geen taak van de Thaise overheid is. "Beperking van het seks-toerisme kan alleen vanuit het zendland succesvol plaatsvinden," aldus de commissie. Deze mening had de nodige amendementen tot gevolg. Hoe zou je bij voorbeeld inwoners uit ons land kunnen beletten dat ze naar de Thaise meisjes van plezier reizen? Iedere "vakantie-ganger" bij de grens voorzien van een kuisheidsgordel is waarschijnlijk de enige praktische, maar allesbehalve realistische oplossing.

<< EG/Israël >>

De motie van de afdeling Arnhem had betrekking op de houding van de Europese Gemeenschap (EG) ten aanzien

van Israël. Volgens de indiener zouden lang voorbereide EG-protocollen - die Israël enige compensatie zouden verlenen voor de toetreding van Portugal en Spanje tot de Europese Gemeenschap - ongeacht de situatie in Israël ondertekend dienen te worden. Een mening die door het hoofdbestuur (hb) werd ondersteund. Op het eerste gezicht lijkt dit een verstandig idee. Maar de wereld zit soms wel eens wat gecompliceerder in elkaar. Het is een niet volledig juiste gedachte dat het Europees Parlement de protocollen met Israël weigerde te ondertekenen omdat de onderdrukte Palestijnse bevolking in de Westelijke Jordaanoever en Gazastrook opeens in verzet kwam. Doorslaggevend voor het Europees Parlement was volgens Salomon Bouman in NRC Handelsblad (2) namelijk de voortdurende Israëlische weigering om in te stemmen met een onafhankelijke Palestijnse landbouwexport uit de bezette gebieden. Met het afwijzen van de protocollen heeft het Europees Parlement druk op Israël willen uitoefenen. (Israël is overigens ook onder deze druk door de knieën gegaan. WR)

De Palestijnse wens om onafhankelijk van de Israëliërs landbouwproducten op de Europese markt af te zetten behoorde uit liberaal oogpunt te worden ondersteund. Ik ben van mening dat je iemand die een ander het licht in de ogen niet gunt, best een gunst mag onthouden. Het is vreemd dat een hb dat zegt een liberale waakhond te zijn, niet bereid is een lans te breken voor het "recht op vrij ondernemerschap," zoals Marc Padberg en Jan van Zanen het in Lef (3) noemden.

Maar de houding van het hb doet ook een vraag rijzen. Als economische betrekkingen niet ondergeschikt dienen te zijn aan de politieke situatie in een land, waarom zouden sportieve contacten dat dan wel zijn? Je mag appels weliswaar niet met peren vergelijken, maar in de gedachtengang van het hoofdbestuur mis ik een motie waarin het Internationaal Olympisch Comité wordt opgeroepen om ook een Zuidafrikaans team deel te laten nemen aan de spelen in Seoul. Wellicht een idee voor de Wereldspelen voor Gehandicapten in 1990 te Assen?

(1) Het Parool vr 20/05/88 "Jakarta heeft haast met bevolken van Irian Jaya" door Hanneke de Wit

(2) NRC Handelsblad za 04/06/88 "Israel staakt verzet tegen Palestijnse EG-export" door Salomon Bouman

(3) Lef 21 "Ondernemen in de Derde Wereld" door Marc Padberg en Jan van Zanen

vervolg **SUBSIDIESTROMEN**

Kunst en cultuur

42 De subsidiering op het gebied van de podiumkunsten, film en dergelijke dient plaats te vinden door het verstrekken van subsidie per verkocht kaartje. Voor vernieuwingen op dit gebied dient een aparte regeling te komen, waardoor deze de kans krijgen zich een plaats te verwerven tussen de bestaande instellingen.

43 De overheid dient de beeldende kunsten te stimuleren door het aanbieden van goede opleidingsmogelijkheden en het verruimen van de aankoopbudgetten van de musea.

44 Monumentenzorg is een taak van de provincie, en niet van de gemeenten, daar de provincie het (vaak regionale) belang van de monumenten beter op zijn waarde kan schatten.

vervolg **ZUIDAFRIKA**

Het bestempelen van Afrikaanse regimes als 'kapitalistisch' of 'communistisch' acht Yusuf onzinnig. De heersende stam in een land leunt slechts tegen de supermogendheid aan waarvan ze denkt het meeste profijt te kunnen trekken, of de Verenigde Staten of de Sovjetunie. "In Afrika bestaat geen enkel marxistisch land," aldus Yusuf.

Het laatste woord over Zuidafrika en haar binnenlandse perikelen is lang niet gevallen en dit artikel is in de verste verte niet compleet. Het inventariseerde slechts enkele punten die hier en daar werden opgepikt.

Hopelijk zal de toekomst uitwijzen dat er van de samenleving in die verre zuidpunt nog iets moois te maken valt. Dat wordt een ingewikkeld proces, want het systeem van apartheid en de verschijnselen daaromheen houden meer in dan 'blank-onderdrukt-zwart'. Het is een ingewikkeld stelsel waarin tevens andere bevolkingsgroepen een onderkomen vinden. Bovendien valt oordelen altijd moeilijk als een en ander niet met eigen ogen is aanschouwd en beleefd.

Botha met de zijnen zullen echter niet wakker liggen als er supermarkten in Nederland in as worden gelegd of als er slangen van benzinepompen worden doorgesneden. Daarmee is de vooruitgang niet gediend.

Maar het volkje aan de Noordzee dat zo graag over de grenzen meepraat, hoeft zich nu eens niet uit te sloven om zich voor het buitenland verstaanbaar te maken. Apartheid heet overal apartheid; het woord is zo Nederlands als het maar kan!...

'N NIEUWE START!

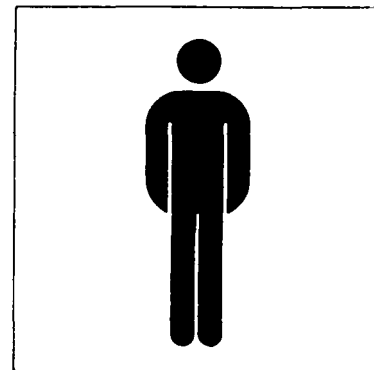
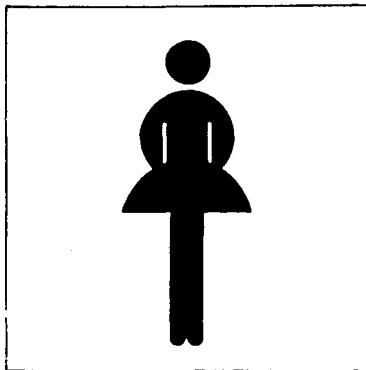
**Dinky
Druk**

**PRINTASS
PARTNER**
INNOVATIE VAN DE VERSTANDIGE DRUKKERIJEN

In september a.s. komt de
nieuwbouw gereed!
Wij kunnen u dan nog
meer van dienst zijn

**Past. Koopmanweg 5
1785 MC Den Helder
Tel. 02230-15167**

HET ZWAKKE GESLACHT

Het Academisch Ziekenhuis Groningen kent een afdeling inwendige ziekten. Bloedonderzoek wordt bij deze afdeling veelvuldig gedaan.

door Walter Romelingsh

<< Henk de bouwvakker >>

Een grote ronde man komt naar buiten. Een man met een open gezicht en een kaaskop. "Een gezond type, misschien wel een bouwvakker," is je eerste gedachte. Naast hem loopt een klein vrouwtje. "Ja..., ik weet het," zegt het vrouwtje op sussende toon. "En toen ging die naald er in. Niet een flesje wilde die vrouw van me hebben, maar wel tien!," roept de grote man verontwaardigd en een klein beetje aangeslagen. "Ja Henk, stil nou maar," zegt het vrouwtje kalmerend. Na deze twee te hebben gepasseerd moet ik even grijnzen. "Die vrouw van het bloedprikken heeft zelfs die sterke bouwvakker klein weten te krijgen," denk ik vernakelijk bij mezelf.

<< Het bloedprikken >>

Je moet weten dat op de deur van de kamer waar het bloedonderzoek wordt gedaan met grote letters staat "binnen zonder kloppen". Volg je deze instructie op, dan kijkt de juffrouw die binnen zit je met een blik aan als of ze vindt dat het wel wat beleefder zou zijn geweest om even te kloppen en niet zo maar met de deur in huis te vallen.

Ze leidt je naar een weegschaal, waarop in de zelfde letters als op de deur staat, dat je je schoenen aan moet houden. Daarna wordt je naar een vertrek verwezen waar een blauwe stoel staat.

"Bent u rechts- of linkshandig?," vraagt de juffrouw. "Oh, zou u dan uw linker mouw op willen stropen en uw arm op de leuning willen laten rusten?" Vervolgens krijg je een strakke band om je bovenarm. Met een

watje wordt de plaats waar straks de naald in zal gaan even schoon gemaakt. Dan gaat de naald er in. De juffrouw trekt met haar voet een karretje met allerlei buisjes naar zich toe. Alle buisjes zijn gevuld met korrels. Ieder buisje heeft zijn eigen kleur. De juffrouw pakt een buisje uit het rekje en duwt dit achter in de naald. Je ziet het buisje vollopen met bloed. "Het valt eigenlijk best mee," denk ik bij mezelf. "Misschien nog een of twee buisjes en het zit er op." Maar al vrij snel kom ik tot de ontdekking dat de juffrouw de buisjes systematisch uit het rekje haalt en alle kleuren aan de beurt zullen komen.

Als je niet weet dat al dat bloed zich in een paar uur weer aanmaakt, ga je je tegen beter weten in werkelijk zorgen maken.

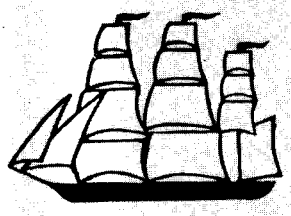
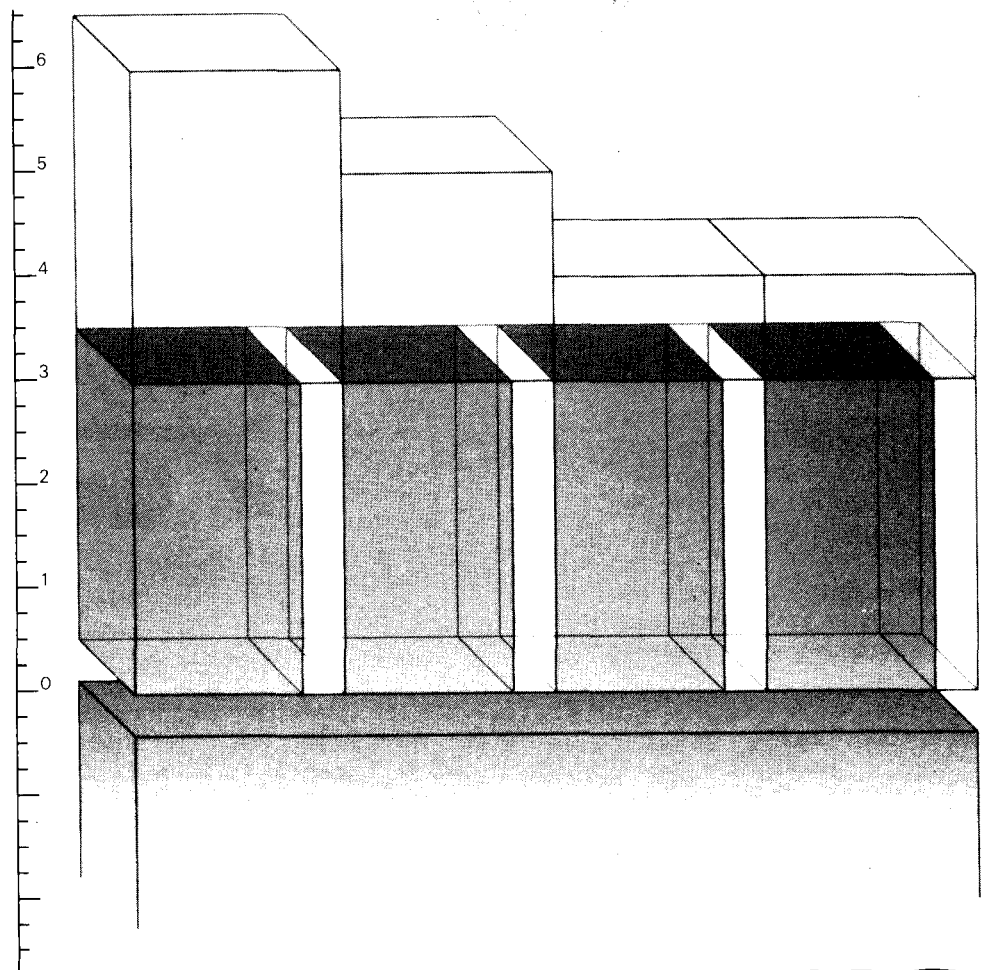
<< Wat kunnen ze zich toch aanstellen, he? >>

Bij mij in de wachtkamer neemt een Surinaams echtpaar plaats. De vrouw moet naar de kamer waar je zonder kloppen binnen kunt gaan. Ze blijft naar de zin van haar man wel erg lang weg. Je moet weten dat hij haar de hele ochtend al heeft vergezeld en iedere keer op haar heeft moeten wachten. Als zij dan eindelijk weer uit de kamer komt, wil hij zo snel mogelijk naar huis. "Nee, nee," roept de vrouw. "Ik wil eerst even rustig zitten en wat koffie drinken." "Wat is dat nou?," vraagt de man verbaasd. "Nou, ze hebben net bloed bij mij geprikt en...", het hele verhaal wordt weer eens verteld. De man krijgt binnenpret. "Oh, wat zielig!," roept hij. Ik kijk op en zie dat hij met zijn elleboog zachtjes tegen de zere arm van zijn vrouw stoot. Hij moet weer even lachen en zegt dan tegen mij op een manier alsof zijn vrouw het niet mag horen: "Wat kunnen die vrouwen zich toch aanstellen he?" Voor het plezier van de man knik ik maar instemmend. Erg overtuigend was dat overigens niet. Daarvoor kon ik me Henk de bouwvakker nog te goed herinneren.

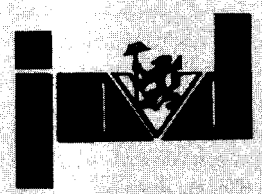
DRIEMASTER

Basisvorming

Wetsvoorstel

Veel te belangrijk
 Een nieuw begin
 Basisvorming
 Naar een nieuw
 subsidiestelsel
 De andere kant
 Subsidiestromen
 Domheid
 Regeerakkoord
 Gezond
 de toekomst in
 Choice

BASISVORMING

EEN VERBETERING?

ALGEMEEN SECRETARIAAT JOVD

Pr Hendrikkade 104
1011 AJ AMSTERDAM
020-242000

REDACTIEADRES

DRIEMASTER
P/a W. Römelingh
Lottlinglaan 10
9451 KM ROLDE

REDACTIE

Walter Römelingh
(hoofdredacteur)

Hans Deden
Edwin Pol
Jan Verhagen
Erwin Wegemans

DRIEMASTER

Driemaster is het landelijk orgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD) en verschijnt acht- tot tienmaal per jaar in een oplage van vier- tot vijfduizend exemplaren.

JOVD-leden ontvangen de Driemaster gratis. Voor niet JOVD'ers bedraagt de abonnementsprijs f 17,50 per jaar.

DEADLINES

nummer	deadline
7 88	vr 26/08/88
8 88	vr 14/10/88
9 88	vr 18/11/88

NAMEN EN ADRESSEN

Voor de namen en adressen van bestuursleden dien je de adressenvraagbaak te raadplegen of te bestellen op het algemeen secretariaat (+ f 3,50).

VEEL TE BELANGRIJK!

Met Walter Römelingh. Met wie spreek ik? Oh, dag meneer. U hebt uw telefoonnummer niet in de laatste Driemaster zien staan? Ja, uw nummer en die van de andere hoofdbestuursleden waren inderdaad in het vorige nummer niet te vinden.

Als ik u kort mag samenvatten dan bedoelt u dat uw nummer toegevoegd zou moeten worden aan het lijstje met alarmnummers? Oh..., u vindt uw nummer zelfs belangrijker dan dat van de brandweer!

Maar meneer, denkt u nou echt dat Jan Lid u ooit zal opbellen? Heeft een Jan Lid u eigenlijk wel eens gebeld? Nou, ik denk dat het in de toekomst ook niet gebeuren zal. Net nieuwe leden zullen u nooit opbellen, daar ben ik zeker van. Die werken daarvoor nog te veel op afdelingsniveau. En die andere leden moeten maar eens wat netter met hun Driemasters omgaan, of aan adressenvraagbaak op het algemeen secretariaat bestellen (+ f 3,50).

Ja maar..., zoals u zelf zegt bent u onmisbaar in onze vereniging. U realiseert zich toch wel dat de status van hoofdbestuurslid met zich meebrengt dat voor Jan Lid de drempel veel te hoog is om de telefoon te pakken en u zomaar te bellen? Daar bent u toch veel te

belangrijk voor!

Het klinkt misschien wat vrijpostig van mij, maar hebt u wel eens uitgerekend hoeveel pagina's het de Driemaster-redactie scheelt als zij u en uw medehoofdbestuursleden helemaal niet in de Driemaster vermelden? Ja, inderdaad zo'n vier tot vijf pagina's per jaar!

Ik denk dat de Driemaster-redactie pagina 2 wel een betere invulling kan geven. Zo zouden daar bij voorbeeld vorming- & scholingsactiviteiten kunnen worden aangekondigd.

Natuurlijk zal ik uw naam en nummer wel eens in de Driemaster vermelden. Die van de voorzitter, secretaris en penningmeester horen denk ik zelfs in ieder nummer thuis. Maar de andere hoofdbestuursleden eens per half jaar, lijkt mij meer dan voldoende! U staat toch ook niet iedere keer samen met uw soortgenoten in HB-info en Lef?

Ja maar..., als u praalziek bent, ben ik bang dat we niet tot overeenstemming kunnen komen. U weet dat ik het niet erg zinvol vind om uw naam en nummer iedere keer op pagina 2 te moeten opnemen. Maar voordat ik ophang zou ik u nog een tip willen geven om u naam toch vaker dan tweemaal per jaar in de Driemaster te zien staan: schrijf eens een goed artikel voor dat blad! Dag meneer!

EEN NIEUW BEGIN

door Annette Nijs

Allereerst mijn woord van dank aan de in juni vertrokken oud-hoofdredacteur Hans Deden. Hans, bedankt voor alle tijd die je tot nu toe in de Driemaster hebt gestoken. Tot nu toe, want ik heb begrepen dat jij langs de zijlijn het door jou uitgezette beleid zal bewaken. Hans, bedankt voor je inzet, de door jou geworven advertenties en de vernieuwingen in de lay-out van de Driemaster!

Augustus, nagenoeg het einde van een hopelijk voor jullie allen zalig verlopen vakantie. Augustus de prille start van weer een nieuw verenigingsjaar. Net als jullie waarschijnlijk, heeft het hoofdbestuur de vakantie aangegrepen om een aantal leuke ideeën op politiek en organisatorisch terrein verder uit te werken.

<< Prinsjesdag >>

De algemene beschouwingen naar aanleiding van de gepresenteerde begroting op prinsjesdag kunnen boeiende taferelen opleveren. Ook als het kabinet erin geslaagd is de nodige miljoenen te bezuinigen door middel van een verantwoord compromis tussen de ministers. Ondanks het vele overleg tussen het kabinet en de fractievoorzitters van de regeringspartijen (binnenskamers of langs het beroemde gecoördineerd dualisme van Voorhoeve?) zijn namelijk een aantal hete hangijzers blijven gloeien. De JOVD zal daarmee het ijzer smeden, als het heet genoeg is op het terrein van de studiefinanciering, de uitkeringen, de woningbouwsubsidies of bij voorbeeld defensie.

Er is ook een groot winstpunt geboekt in de onderhandelingen voorafgaande aan prinsjesdag. Geholpen door een uitstekend plan van de commissie-Oort, zijn de liberalen erin geslaagd de belofte van een grote belastingverlaging, weliswaar vanaf 1990, af te dwingen bij het kabinet. Hiermee hebben de liberale tanden in de kaken van het kabinet zich eindelijk eens goed in het christen-democratisch vlees gezet. Mijn complimenten!

<< Ledenwerving >>

Dit najaar komt het hoofdbestuur naar je toe, zoals dat heet. In de vakantiemaanden is de laatste hand

gelegd aan de voorbereidingen voor introductieweken in universiteitssteden en plaatsen waar hbo-instellingen zijn gevestigd. De nieuwe JOVD-paraplu's zullen dan zeker goed van pas komen. Hopelijk niet zo zeer als regenscherm, maar als kleurig lokkertje naar de JOVD-promotiestands. De nieuwe JOVD-flessenopeners worden

Annette Nijs

dan natuurlijk wel zoveel mogelijk gebruikt waarvoor ze gemaakt zijn.

Na deze acties zal het hoofdbestuur de afdelingsbestuurders van dienst zijn bij hun halfjaarplanning. Dus voorzover je het nog niet weet; let nog meer op de HB-info en maak gebruik van dat hoofdbestuur. Daar is het uiteindelijk voor!

IN DEN LANDE

VORMING & SCHOLING DISTRICT BRABANT

vrijdag	9 september	Liberalisme	te 's-Hertogenbosch
zaterdag	10 september	Intro	te Deurne
donderdag	15 september	Intro	te Cuyk
vrijdag	30 september	Public relations	te Breda
zaterdag	1 oktober	Promotie en ledenwerving	te Deurne
zaterdag	8 oktober	Bestuurderscursus	te Roosendaal
vrijdag	14 oktober	Intro	te Oss
zaterdag	15 oktober	Communicatie	te Tilburg
vrijdag	28 oktober	Vergader-, discussietechniek en spreekvaardigheid II	te Bergen op Zoom
zaterdag	29 oktober	Conflicthantering	te Eindhoven

De vorming- & scholingcursussen van district Brabant zijn toegankelijk voor alle JOVD-leden uit heel het land. Voor informatie en/of opgave kun je contact opnemen met Jan Verhagen (013-367517).

Jan Verhagen / Postbus 509 / 5000 AM TILBURG

BASISVORMING EEN VERBETERING?

door Ton van Voskuilen

<< De basisvorming in kort bestek >>

- * De basisvorming omvat het basisonderwijs en de eerste jaren van het voortgezet onderwijs.
- * Alle leerlingen krijgen na de basisschool minimaal twee, en maximaal vijf jaar basisvorming.
- * De basisvorming vindt plaats op twee niveaus:
 - het algemeen niveau, vergelijkbaar met lbo-B
 - en het hoger niveau, vergelijkbaar met mavo-D
- * De basisvorming omvat 14 verplichte vakken (zie tabel 1).
- * Er zijn geen structurele extra financiële middelen.
- * Na de basisvorming kunnen leerlingen, die zeven vakken op het hogere niveau hebben afgesloten, doorstromen naar het mbo of de vierde klas van het havo. Leerlingen die negen vakken op het hogere niveau hebben afgesloten, kunnen doorstromen naar de vierde klas van het vwo. Leerlingen die vier vakken op het hogere niveau hebben afgesloten, kunnen ook naar het mbo doorstromen indien "deze vakken aangemerkt kunnen worden als vakken die van specifiek belang zijn voor het desbetreffende opleidingsprogramma".

"Uitgangspunt bij de invoering van de basisvorming op langere termijn is, dat in het algemeen het niveau van de afsluiting van de eerste fase en dus van de instroom in het vervolgonderwijs wordt verhoogd. De toelating tot de kortere opleidingen van het mbo, die opleiden tot het niveau van beginnend beroepsbeoefenaar, zal drempelloos blijven."

<< De afspraken >>

In het regeerakkoord van het tweede kabinet Lubbers wordt onder het kopje "voortgezet onderwijs" bij punt 1 vermeld: "De structuur van het voortgezet onderwijs zoals geregeld in de Wet op het Voortgezet Onderwijs (met name lbo, mavo, havo en vwo) blijft gehandhaafd." Onder punt 2 wordt vermeld: "De basisvorming wordt conform het rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeerbeleid in de Wet op het Voortgezet Onderwijs ingevoerd." Samengevat: in de wet, waarin het voortge-

Basisvorming. Een verbetering?

zet onderwijs wordt geregeld (de Wet op het Voortgezet Onderwijs) worden wijzigingen aangebracht, die gebaseerd zijn op het rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeerbeleid. Hieruit blijkt, dat er geen nieuwe wet aan de Tweede Kamer wordt voorgelegd, maar er vinden alleen aanpassingen plaats. Geen grote veranderingen, want dan gaat de structuur van ons voortgezet onderwijs veranderen.

<< De doelstellingen >>

- Vooraf dient opgemerkt te worden dat er een verband is gelegd tussen het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs: "De basisvorming omvat het basisonderwijs en de eerste jaren van het voortgezet onderwijs." De belangrijkste argumenten om de basisvorming te verlengen zijn (volgens de Memorie van Toelichting):
- Een verhoging van het peil van het jeugdonderwijs is nodig.
 - Een versterking van de gemeenschappelijke culturele basis is nodig om verschillen ten gevolge van sociaal-economische en culturele achtergronden te verkleinen.
 - Eisen van technologische en sociaal-culturele ontwikkeling.
 - Vermindering van ongelijkheid van kansen in het onderwijs door vermijding van een te vroege definitieve studie- en beroepskeuze.
 - Een langer grotendeels gemeenschappelijk onderwijsprogramma kan bovendien bijdragen aan een meer gelijke positie van jongens en meisjes.

In het "voorstel van wet" wordt bovendien nog gesteld, dat er eindtermen zullen worden ingevoerd voor het basisonderwijs en het hele voortgezet onderwijs.

Tegen de genoemde uitgangspunten zal niemand veel bezwaren maken. Een aantal ervan is niet nieuw. Er wordt al jaren een discussie gevoerd over de structuur en de inhoud van het voortgezet onderwijs.

In de Contourennota over de middenschool kwamen we er al een aantal, zij het anders geformuleerd, tegen:

- De ongelijke deelname aan onderwijsvoorzieningen en het ongelijke profijt van het onderwijs bij verschillende

- ONDERWIJS -

groepen in de samenleving. Met name arbeiderskinderen en meisjes komen er bekaaid af.

- De betrekkelijk geringe aandacht in ons onderwijs voor de maatschappelijke voorbereiding van de leerlingen. Daardoor blijven veel leerlingen ook later onmondig en maatschappelijk kwetsbaar.
- De geringe aandacht in ons onderwijs voor de ontwikkeling van andere menselijke kwaliteiten dan de abstract intellectuele en technische.
- In ons bestel zit het onderwijs opeengehoopt in de jeugdijaren en zijn er onvoldoende mogelijkheden, om ook op latere leeftijd nog gebruik te kunnen maken van de onderwijsvoorzieningen.
- Het is noodzakelijk dat het onderwijs meer aansluit bij de onderlinge verschillen in belangstelling, begaafdheid, sociale ervaring en ontwikkeling.
- Ten slotte is er ook noodzaak om de invloed van de betrokkenen op het onderwijs te vergroten.

<< Verschillen tussen middenschool en basisvorming >>

Hoewel er bij de doelstellingen overeenkomsten zijn aan te geven tussen de middenschool en de basisvorming, zijn mijns inziens de verschillen groter. De Contourennota is in de praktijk niet verder gekomen dan experimenten met de middenschool. Voor de basisvorming zijn nog niet eens experimenten gestart. Als er verschillen aangegeven worden, dan hebben ze derhalve in principe betrekking op de theoretische voorstellen, zoals die er lagen en liggen.

- * Een groot in het oog springend verschil is de structuur van het onderwijs. De Contourennota ging uit van één schooltype na het funderend onderwijs, vier jaar lang. In bepaalde politieke kringen, niet geheel ten onrechte, wel "eenheidsworst" genoemd. De basisvorming laat, althans zo wordt gesteld, de huidige structuur intact en wil het onderwijs inhoudelijk veranderen.
- * Een verschil van andere orde tussen middenschool en basisvorming is de tijd van aanbidding. Ruim tien jaar lang is er over de structuur van het voortgezet onderwijs gediscussieerd. Het resultaat is, dat het onderwijsveld (de man of vrouw voor de klas) de discussie nauwelijks meer serieus kan nemen.

<< De basisvorming structureel >>

Het uitgangspunt is: de structuur handhaven, maar het onderwijs wel veranderen. Maar kunnen we waarmaken dat

de veranderingen zó weinig ingrijpend zijn, dat de structuur intact blijft? Gezien de inhoud van het wetsvoorstel dat er nu ligt, heb ik de indruk dat we zoveel veranderen dat de structuur niet langer onaangetast blijft.

Ik zou dit willen aantonen, met een tabel (tabel 1) die afkomstig is uit Director. Een periodiek van de Algemene Vereniging van Schoolleiders. Wat zien we? Indien we het huidige wetsvoorstel uitvoeren, veranderen we, wat vakken en uren betreft zó veel, dat de structuur verandert.

Binnen de politieke besluitvorming zijn dermate grote compromissen gesloten, dat we het risico lopen toch een vorm van een middenschool binnen te halen, omdat we inhoudelijk te veel veranderen. Maar, er is nog hoop... de Tweede Kamer moet nog beslissen!

<< De lessentabel >>

Op de volgende pagina volgt in de eerste kolom de lessentabel (tabel 2) voor de eerste drie jaar van het voortgezet onderwijs, zoals die binnen het voorstel van wet wordt geadviseerd. De tweede kolom heb ik samengesteld. Het geeft een bruikbaar alternatief, dat veel meer uitgaat van de huidige situatie.

<< Voordelen van de aangepaste tabel >>

- Er wordt uitgegaan van de huidige situatie.
- Nieuwe vakken, zoals techniek en informatiekunde, worden in de tabel opgenomen.
- De twintig procent vrije ruimte (die de school zelf mag invullen), die eveneens in het voorstel van wet wordt genoemd blijft gehandhaafd.
- Voor atheneum, havo en mavo is de aangepaste lessentabel goed hanteerbaar. De problemen voor het gymnasium zijn echter niet opgelost, maar wel verminderd.

<< De stand van zaken op dit moment >>

De Tweede Kamer heeft gereageerd: men wil eerst weten, wat de eindtermen inhouden. Op zichzelf een goede gedachte. Want als men "het peil van het jeugdonderwijs wil verhogen", dan is dat niet alleen af te lezen aan het aantal vakken of de lessen daarvoor, maar dient men ook rekening te houden met inhoud en het daaraan gekoppelde niveau. De eindtermen, die "noch omvattend",

Tabel 1	totalen			percentages		Deze tabel geldt voor drie schooljaren.
	WRR	m	h/v	+ in basisvorming	- in basisvorming	
Nederlands	400	400	400			40 uur betekent: een jaar, een lesuur per week, uitgaande van veertig schoolweken.
Frans	240	280	360		14.3-33.3	
Engels	280	360	360		22.2	120 uur betekent bij voorbeeld: drie jaar een wekelijks lesuur.
geschiedenis	200	240	240		16.7	
aardrijkskunde	120	240	240		50	N.B. De overige vakken (bij voorbeeld gr, la, sk) zijn buiten deze vergelijking gehouden.
economie	80	200	-	100 (h/v)	60 (m)	
wiskunde	400	360	440	11 (m)	9 (h/v)	
natuurkunde	200	160	200	25 (m)		
biologie	120	200	160		40 -25	
muziek	160	120	120	33.3		
beeldende vorming	160	240	280		33.3-42.9	
lichamelijke opvoeding	360	320	280	12.5-28.6		
techniek	180	-	-	100		
informatiekunde	20	-	-	100		

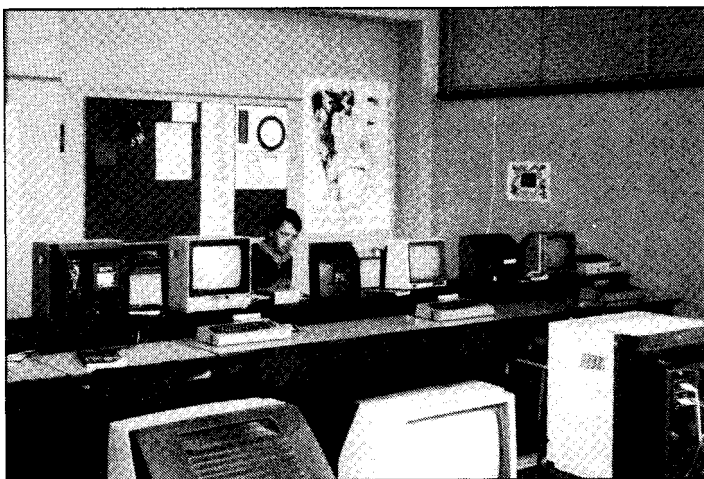
"noch gedetailleerd" zullen zijn, moeten voor het einde van dit jaar gereed zijn. In de loop van 1989 zal de Tweede Kamer zich nader over het voorstel buigen. Wat eruit zal komen? In 1990 zijn er weer verkiezingen!!!

Tabel 2	kolommen	
	I	II
Nederlands	400	400
Engels	240	280
tweede vreemde taal	240	240
geschiedenis	200	240
aardrijkskunde	120	240
economie	80	80
wiskunde	400	360
natuurkunde	200	
+ biologie	120	320
muziek		120
+ beeldende vorming	280	120
lichamelijke opvoeding	360	320
techniek	180	
+ informatiekunde	20	120
vrije ruimte	720	720
Totaal	3600	3600

«
»

Hoewel de aangepaste tabel in mijn ogen al een verbetering is van de voorgestelde, blijft de vraag naar het voordeel, dat de basisvorming biedt, tot nu toe onbeantwoord. Ik wil hieronder een poging wagen de voor- en nadelen op een rij te zetten om tot een conclusie te komen.

1 Met de basisvorming worden een aantal "nieuwe" vakken binnen het voortgezet onderwijs geïntroduceerd (techniek en informatiekunde). Een positief punt.

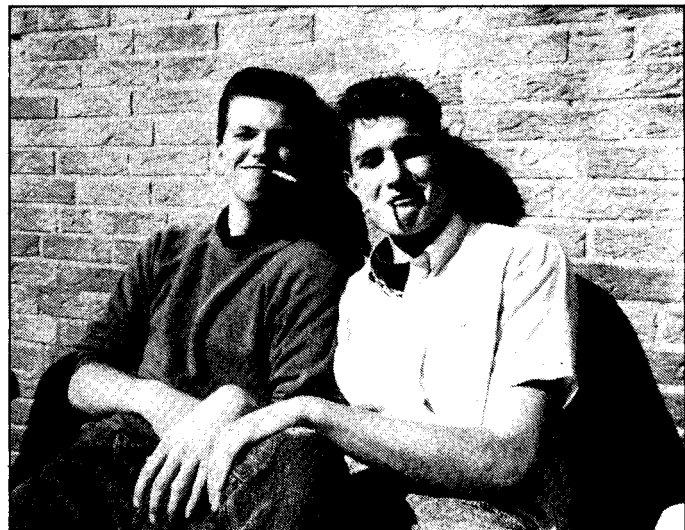
Informatiekunde. Een "nieuw" vak.

2 Met de basisvorming wordt het vwo-niveau zeker niet verhoogd. Een leerling die thans tot de vierde klas van het vwo wordt bevorderd, heeft namelijk in meer dan negen vakken les gehad waarvan het niveau zeker niet lager is dan mavo-D.

3 Een leerling die het havo-diploma gaat halen, en in de toekomst (hopelijk) verplicht wiskunde A in zijn pakket moet opnemen, heeft ook het niveau van de basisvorming ver achter zich gelaten.

4 Na de basisvorming kunnen leerlingen nog een mavo- en een lbo-diploma halen. Zij doen daar ten minste één jaar over. Met name voor de mavo-schoolverlaters is de stelling te verdedigen, dat een mavo-diploma met drie of meer vakken op D-niveau, zoals thans verplicht is, een hoger niveau heeft dan de eindtermen van de basisvorming.

Omdat we als uitgangspunt hebben gekozen dat "de structuur van het voortgezet onderwijs gehandhaafd moet blijven" (regeerakkoord). Maar ook omdat "de eindtermen richtlijnen zijn voor scholen voor de na te streven resultaten van leerlingen" die "noch omvattend", "noch gedetailleerd" zijn (Memorie van Toelichting), durf ik tot de conclusie te komen, dat we voor het vwo, havo en mavo, geen behoefte hebben aan invoering van de basis-

Drop-outs. Wat doen we ermee?

vorming. Daar het geen "verbetering" is, en we kunnen volstaan met het invoeren van uren voor techniek en informatiekunde binnen de bestaande lessentabel.

Na deze conclusie blijven er twee vragen over:

- 1 Wat doen we met het lbo?
- 2 Wat doen we met de drop-outs, die ook het vwo, havo en mavo kent?

«
»

Het probleem van het lbo is zo groot, dat het, met de invoering van de basisvorming (inclusief de bekende combi-variant), niet wordt opgelost. Willen we het lbo (en met name het zo noodzakelijke technische onderwijs) in stand houden, dan zal er meer moeten gebeuren.

«
»

Binnen de huidige structuur zouden scholen de mogelijkheid moeten krijgen om aan leerlingen, die geen bestaand diploma kunnen of willen halen, een getuigschrift uit te reiken. Een geschrift waarop de door de leerling behaalde studieresultaten staan vermeld voor

Lees verder op pagina 12

NAAR EEN NIEUW SUBSIDIESTELSEL

door Jan-Kees Martijn

Vorig jaar pleitte de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), in haar rapport over de Nederlandse economie, voor een drastische vereenvoudiging en afslanking van het subsidiestelsel in ons land. De regering heeft het instituut inmiddels op haar wenken bediend. Diverse subsidieregelingen zijn afgeslankt, zoals die voor premiekoopwoningen, of zelfs geheel afgeschaft. In de miljoenennota voor 1988 werden met name de subsidieregelingen met een open-einde karakter ter discussie gesteld. Dit zijn regelingen volgens welke ieder die aan bepaalde, tevoren vastgestelde eisen voldoet, recht heeft op subsidie, ook als daardoor het in de begroting vermelde uitgavniveau (ver) wordt overschreden. In februari van dit jaar werd de Wet Investerings Rekening (WIR) afgeschaft. De WIR was één van de belangrijkste (open-einde) subsidieregelingen en diende ter bevordering van investeringen door het bedrijfsleven. Ook het recente gesleutel van minister Deetman aan het studiefinancieringsstelsel (eveneens een open-einde subsidieregeling) past in dit patroon. Door begrotingsoverschrijdingen op deze post steeds op de studenten te verhalen, wordt het open-einde van deze regeling als het ware "beleidsmatig" dichtgeschroeid. In dit artikel zal ik ingaan op de achtergronden van de bovengenoemde kentering in het denken over subsidies. Tevens zal kort worden ingegaan op de zinvolle toepassingen die het subsidie-instrument nog steeds te bieden heeft. Hierbij zal, ter afsluiting van het artikel, het milieubeleid als voorbeeld worden gebruikt.

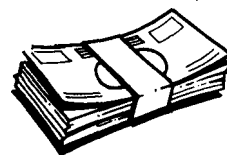
In de jaren zestig en zeventig heeft de collectieve sector in ons land een zeer sterke groei doorgemaakt. De ontzuiling van Nederland speelde hierbij een belangrijke rol. De overheid nam taken op zich die (deels) voorheen door de verzuilde maatschappelijke organisaties werden vervuld. De nadruk lag daarbij op de uitbreiding van het stelsel van sociale zekerheid en het subsidiestelsel. Onder subsidies verstaan we gebonden overdrachten in geld van de overheid aan burgers en particuliere ondernemingen. Met de term "gebonden overdrachten" wordt bedoeld dat het geld alleen wordt verstrekt indien de ontvanger bepaalde goederen of diensten produceert of consumeert. Subsidies zijn bedoeld om de financieel extra aantrekkelijk gemaakte gedragingen (bij voorbeeld het volgen van een studie) te stimuleren. In 1970 bedroegen de totale subsidie-uitgaven in ons land 4,8 miljard gulden (4,2 procent van het nationaal inkomen). Dat bedrag was in 1985 opgelopen tot 37,8 miljard (10,1 procent van het nationaal inkomen). Bij een ruimere definitie van subsidies zouden ook aftrekposten bij de belastingheffing eronder kunnen vallen. Deze hebben immers een soortgelijke werking als subsidies in engere zin.

Subsidies werden lange tijd gezien als één van de meest waardevolle instrumenten voor het overheidsbeleid. Om na te gaan waarom de houding ten aanzien van subsidies de laatste jaren is gewijzigd, is het handig (zij het ook wat kunstmatig) om drie aspecten van subsidieverlening te onderscheiden. Deze aspecten zijn: de effectiviteit van subsidies, de (ideologische bepaalde) wenselijkheid ervan en ten slotte de financierbaarheid van het subsidiestelsel.

<< Effectiviteit van subsidies >>

In de jaren tachtig is de twijfel aan het vermogen van de overheid om maatschappelijke processen te sturen aanzienlijk gegroeid. De meer kritische houding ten aanzien van de mogelijkheden van overheidsingrijpen heeft zeker niet alleen betrekking op het subsidiestelsel. De parlementaire enquetes naar de RSV-subsidies en de bouwsubsidies hebben de beperkingen van dit instrument echter wel zeer duidelijk aan het licht gebracht.

Er zijn diverse redenen waarom de effectiviteit en het beheer van subsidies vaak te wensen overlaat. Met de effectiviteit van een subsidie wordt de mate bedoeld waarin dit middel daadwerkelijk bijdraagt aan de beoogde gedragsveranderingen. Een eerste probleem betreft het besluitvormingsproces. De politieke besluitvorming over subsidies vindt in veel gevallen plaats in vrijwel gesloten circuits, bestaande uit de vertegenwoordigers van sectorale belangengroepen en de daarbij behorende gespecialiseerde politici en ambtenaren. Kleine groepen zijn aldus maar al te vaak in staat voordelige subsidieregelingen te verkrijgen, zonder dat een goede afweging plaatsvindt van de maatschappelijke kosten en baten ervan. Een tweede probleem is dat veel subsidieregelingen zo ondoorzichtig zijn dat de beoogde cliënten er geen gebruik van weten te maken. Ook de soms zeer ingewikkelde aanvraagprocedures vormen een belang-

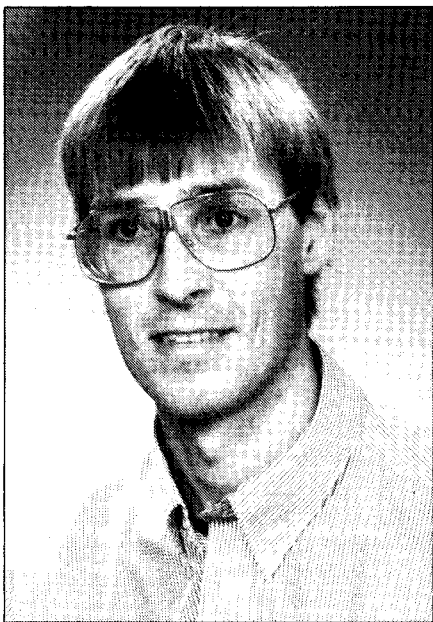
rijk struikelblok. (Tevens bleek bij parlementaire enquetes, dat de complexiteit van het subsidiestelsel voor het parlement een struikelblok vormde bij de uitoefening van haar controlerende taak.) Een derde nadeel van veel subsidieregelingen is de fraudegevoeligheid. Eén van de oorzaken daarvan is de slechte organisatie van de subsidie-afhandeling op de ministeries. Vaak is de toetsing of een aanvrager van subsidie aan de gestelde voorwaarden voldoet bij een andere afdeling ondergebracht dan de financiële afhandeling ervan. Een laatste probleem is de gebrekkige evaluatie van reeds ingestelde regelingen, of zelfs het geheel ontbreken van een dergelijke evaluatie. Subsidiereregelingen die niet voldoen, blijven als gevolg van deze omissie toch voortbestaan.

Het parlement besteedt tegenwoordig meer aandacht aan bestuurlijke processen bij de overheid en de (in)effectiviteit van staatsingrijpen dan ooit tevoren. Het

geloof in de maakbaarheid van de samenleving is, ook bij links, sterk verminderd. Behalve het subsidiestelsel moet met name de regelgeving van overheidswege het ontgelden. De wenselijkheid van deregulering wordt (in abstracto) nauwelijks nog ter discussie gesteld. Mijns inziens is deze zakelijke benadering van de macht en onmacht van de overheid een zeer welkome ontwikkeling.

<< Wenselijkheid van subsidies >>

Naast het denken over de effectiviteit van overheidsmaatregelen is ook de meningsvorming over de in principe gewenste rol van de overheid in beweging. Er is sprake van een ideologische heroriëntatie, die in de media al de nodige aandacht heeft gekregen. Het is dan ook te simpel om de veranderende opinies van de grotere politieke partijen over subsidies en andere vormen van overheidsbeleid uitsluitend terug te voeren tot de meer realistische benadering van de mogelijkheden en de

Jan-Kees Martijn

effectiviteit van overheidsingrijpen. Het is interessant om de relatie tussen deze beide ontwikkelingen na te gaan.

Het CDA heeft het verminderde geloof in de effectiviteit van overheidssturing aangegrepen om een pleidooi te houden voor de zogenaamde verantwoordelijke of zorgzame samenleving. De burgers zouden te zeer afhankelijk zijn geworden van de verzorging (inclusief subsidiëring) door de staat. Dit leidt, in de CDA-visie, tot een gebrek aan gemeenschapszin en, volgens premier Lubbers, tot een overbelasting van de democratie. Als oplossing wordt een oud christelijk stokpaardje met nieuw elan gepresenteerd. Een terugtrekkende overheid zou, vooral op sociaal terrein, de weg vrij moeten maken voor ordening via sociale verbanden als het gezin en andere maatschappelijke (kerkelijke?) organisaties.

In de PvdA leidt de "verzakelijking" van het denken over de overheid tot heftige discussies. De maakbaarheid van de samenleving en de voortrekkersrol van de

overheid bij maatschappelijke veranderingen behoorde immers tot de kern van het gedachtegoed van deze partij. In het rapport Schuivende panelen pleit de PvdA voor een krachtige overheid die zich meer gaat concentreren op haar kerntaken. De overheid dient, in de vernieuwde PvdA-visie, meer ruimte te bieden aan maatschappelijke instellingen en het functioneren van de markt.

Een meer bescheiden rol voor de overheid lukt bij de VVD geen ideologische herbezinning uit. "Minder overheid en meer markt" is een kreet die deze partij goed bevalt.

<< Betaalbaarheid >>

De financierbaarheid van het subsidiestelsel is, zoals reeds vermeld, een derde aspect dat in de recente heroverweging van dit stelsel een belangrijke rol speelt. In vergelijking met alternatieve instrumenten, zoals voorlichting, regelgeving en heffingen, zijn subsidies kostbaar. In het kader van de (terechte) bezuinigingsdrift van de huidige en vorige regering, worden subsidies dan ook kritisch gezien. Onder aanvoering van de minister van Financiën worden met name de open-einde regelingen ter discussie gesteld, opdat de beheersbaarheid van de overheidsfinanciën wordt vergroot. Mijns inziens zijn financiële overwegingen de belangrijkste oorzaak van de recente herbezinning op de verhouding tussen de staat en de rest van de maatschappij. De politiek inhoudelijke onderbouwing van het terugtreden van de overheid komt in dat geval pas in tweede instantie aan de orde.

<< Perspectieven >>

In het licht van de genoemde ontwikkelingen lijkt een verdergaande inkrimping van het subsidiestelsel voor de hand te liggen. Zowel de meer sceptische houding ten aanzien van de effectiviteit van overheidsingrijpen, als de ideologische heroriëntatie op de plaats van de overheid, als ook de financiële situatie, wijzen in deze richting. Bij de wenselijkheid van een dergelijke ontwikkeling dienen volgens mij evenwel de nodige kanttekeningen te worden gemaakt.

In de eerste plaats, is er geen sprake van dat het subsidie-instrument zonder meer ineffectief is. Wel moet er meer dan voorheen aandacht worden besteed aan de vormgeving, het beheer en de controle. Diverse instanties hebben hierover reeds zeer nuttige adviezen gepubliceerd. Alvorens wordt overgegaan tot de instelling van een subsidie moet eerst duidelijk zijn aangegeven waarom de vrije markt faalt en hoe een subsidie het probleem kan verminderen.

Een tweede overweging betreft de mate waarin beleidsinstrumenten marktconform zijn. Indien de marktwerking duidelijk tekort schiet en overheidsingrijpen is geboden, komt de keuze van het meest geschikte instrument aan de orde. De overheid kan in zo'n geval de markt buitenspel zetten, door zelf bepaalde goederen en diensten te produceren of door dwingende regelingen te treffen. Een andere mogelijkheid is echter de marktwerking te corrigeren, bij voorbeeld door middel van heffingen en subsidies. We spreken dan van marktconform beleid. De prijzen die op de vrije markt tot stand zouden komen worden in dat geval aangepast, opdat het gewenste gedrag alsnog wordt bereikt. Belangrijke voor-

delen van een dergelijke aanpak zijn het behoud van: 1) de vrijheid van de individuele bedrijven en burgers; 2) van de flexibiliteit van de besluitvorming door afzonderlijke belanghebbenden in plaats van door de veel loggere (centrale) overheid; en 3) van de "tucht van de markt" die mensen er toe dwingt om efficiënt te handelen. Het privatiseren van overheidsproductie en het afschaffen van regulering kan samengaan met behoud van sturing door de overheid, maar dan met marktconforme middelen. Een dergelijke aanpassing van de wijze waarop de overheid gebreken van het marktmechanisme corrigeert zou met name liberalen aan moeten spreken.

In het recente verleden is de geschetste mogelijkheid, om vaker de markt te gebruiken bij het verwezenlijken van politieke doelstellingen, op diverse terreinen naar voren gekomen. De voorstellen van de commissie-Dekker, ter versterking van het marktmechanisme in de gezondheidszorg, vormen hiervan wellicht het meest bekende voorbeeld. Maar onder andere ook bij het onderwijs-, het kunst- en het milieubeleid bestaat de mogelijkheid voor een overstap naar een meer marktconform beleid. Behalve naar "minder overheid en meer markt" zou er dus ook gestreefd kunnen worden naar "een andere overheid en meer markt". In dat geval zou het subsidie-instrument ten dele wellicht weer in ere moeten worden hersteld.

Het is interessant om te bedenken dat deze ontwikkeling haaks lijkt te staan op de door het CDA gewenste zorgzame samenleving. De werking van de markt (en van marktconforme instrumenten) is gebaseerd op het streven van individuen naar materieel eigenbelang. Het idee van de zorgzame samenleving gaat daarentegen uit van gemeenschapszin, solidariteit enzovoorts. Als gevolg van ontzuiling, individualisering, en emancipatie alsmede van de internationalisering van het bedrijfsleven, is de mogelijkheid dat "maatschappelijke verbanden" als effectief coördinatiemechanisme kunnen fungeren in veel gevallen achterhaald. Dat geldt zeker niet voor coördinatie met behulp van de "invisible hand" van Adam Smith.

<< Milieubeleid >>

De noodzaak van overheidsingrijpen om het milieu te beschermen is onomstreden. De keuze van het instrumentarium leent zich echter voor een grondige herziening. Op dit moment wordt het milieubeleid gedomineerd door fysieke regulering (vergunningen, normen enzovoorts). Het gebruik van marktconforme instrumenten, zoals heffingen en subsidies om het gedrag van producenten en consumenten te beïnvloeden, staat nog in de kinderschoenen. De meeste bestaande heffingen zijn niet direct bedoeld om vervuiling tegen te gaan, maar om het beleid te financieren. Er zijn echter enkele uitzonderingen, zoals de heffingen in het kader van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren, de subsidie op het gebruik van katalysatoren in auto's en de bodemprijs die veel gemeenten hebben vastgesteld voor oud papier.

Er zijn diverse mogelijkheden om het gebruik van financiële prikkels in het milieubeleid uit te bereiden. Een interessant voorstel ter bestrijding van de verzuring is onlangs gedaan door de commissie-Boorsma. Het voorstel voorziet in de oprichting van een milieubank, die milieubiljetten verkoopt aan ondernemingen. Voor iedere eenheid zuur die wordt uitgestoten, is een

bedrijf verplicht zo'n biljet te kopen. De kosten van deze biljetten werken dan als een prikkel om minder te vervuilen. Vervolgens kan de verkoopopbrengst van de biljetten worden gebruikt om investeringen in milieuvriendelijke technologieën te subsidiëren. Het systeem zou ook gebruikt kunnen worden voor andere schadelijke stoffen. Een aantrekkelijke kant van het plan van de commissie-Boorsma is ten slotte dat het gecombineerd kan worden met normen voor de toegestane mate van vervuiling, per bedrijf of voor het gehele land. Hiertoe zou het beschikbare aantal biljetten aan een maximum moeten worden gebonden.

Het beperken van lozingen is bepaald niet de enige mogelijkheid voor de toepassing van marktconforme sturing. Ook bij voorbeeld het beperken van de verwerking van milieu-onvriendelijke stoffen in producten, het bevorderen van recycling en van een betere verspreiding van mest, bieden hiertoe aangrijpingspunten. Wellicht dat in sommige situaties een verplichte statiegeldregeling zinvol is.

Het gebruik van heffingen en subsidies in het milieubeleid is niet in alle gevallen zinvol. Voor zwaar giftige stoffen zijn verbodsbepalingen het enige aangewezen middel. Een probleem bij heffingen is ook dat de omvang van emissies, vooral bij diffuse lozingen, niet altijd goed meetbaar is. Subsidies kunnen in strijd zijn met het beginsel dat de vervuiler moet betalen. Dergelijke praktische problemen doen evenwel niet af van de stelling dat ook in het milieubeleid marktconforme oplossingen een ruimere toepassing verdienen!

'N NIEUWE START!

**Dinky
Druk**

**PRINTASS
PARTNER**

In september a.s. komt de
nieuwbouw gereed!
Wij kunnen u dan nog
meer van dienst zijn

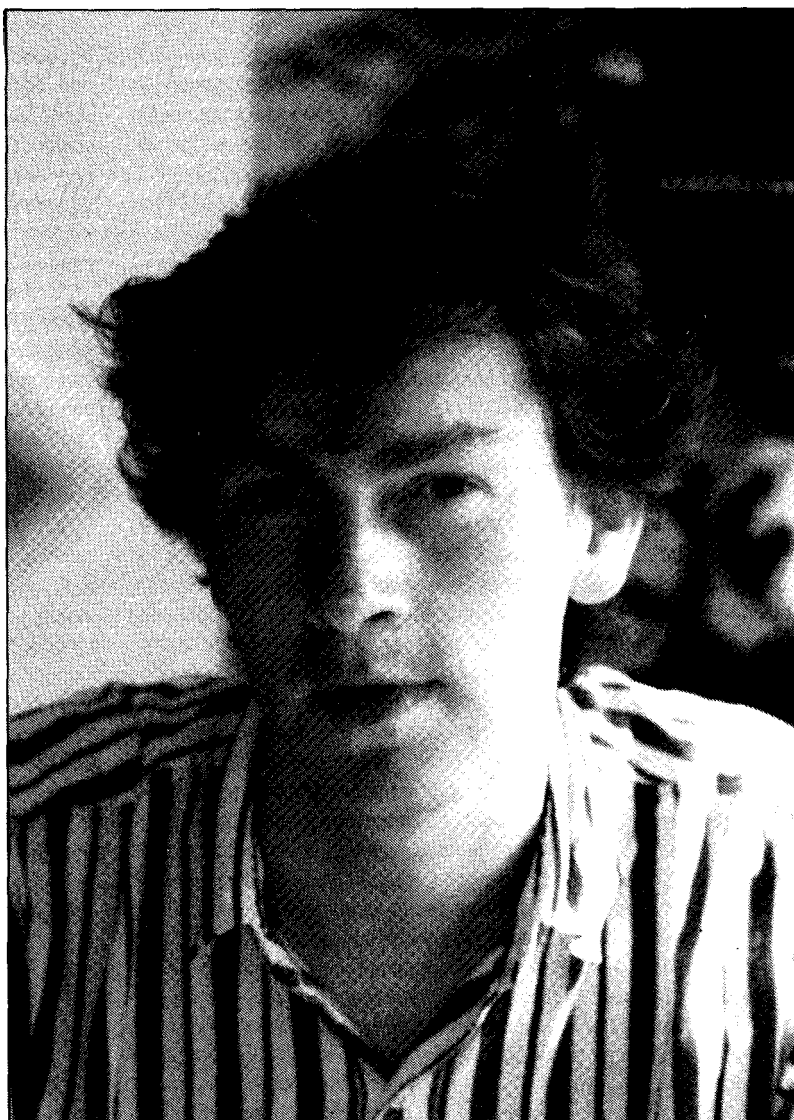
Past. Koopmanweg 5
1785 MC Den Helder
Tel. 02230-15167

door Jan Verhagen

DE ANDERE KANT

AD KOPPEJAN

**VOORZITTER
CDJA**

Als we hadden willen bewijzen dat bij het Christen Democratisch Jongeren Appél (CDJA) de 'andere kant' heilig is, hadden we met één foto kunnen volstaan. Ad Koppejan, 25, sinds mei voorzitter van het CDJA, de ene kant. Aad Noordermeer, volgens het visitekaartje voorlichter, in feite waakhond, de andere kant. "Driemaster stelt het niet op prijs dat je hier aanwezig bent." "Maar ik blijf. Ik heb nog nooit meegeemaakt dat iemand daar moeilijk over doet." Koppejan: "Het is handig dat hij erbij blijft. Dat doen wij altijd zo."

Een interview met scherpe kantjes. Over kamerleden, en over de andere kant van de macht. Een interview met de erfvijand. De christen-democraten. De andere kant van de coalitie. De rechterkant? De linkerkant? De andere kant. De genuanceerde aanpak, waarbij alle kanten worden bekeken. En vaak de middenkant eruit rolt. Over de manier waarop de andere kant over mensen praat ("Wij gaan wat zorgvuldiger met mensen om. We gaan niet zeggen dat is een dronkelap of een bezopen kamerlid. Daar win je niets mee.") Aan de andere kant, over het onstreden en afgetreden CDA kamerlid Duyn: "Laten we blij zijn dat we de dronkelappen kwijt zijn. Die zal wel weer ergens op het platteland gaan boeren."

Hoeveel kanten heeft het CDA? Wij brengen een onbekende kant naar buiten te brengen: de binnenkant!

"Ik zou er zelf niet op gekomen zijn voorzitter te worden. Wat mij betreft had het niet zo gemoeten. Zo iets ambieer je niet, daar word je voor gevraagd. Bij ons CDJA'ers gaat het er wel democratisch aan toe. Eerst stelt het hoofdbestuur een profielschets op.

Vervolgens benoemt het hoofdbestuur een commissie. Die commissie komt met een voorstel. Het hoofdbestuur neemt dat advies al dan niet over. Als je vindt dat het niet democratisch gaat; je kunt je op de ledenvergadering toch tegenkandidaat stellen? Het is bij ons wat direc-

ter. Wat minder competitie. Er wordt niet gezegd: 'Jongens, we gaan eens tegen elkaar in.' Aan de andere kant moet je ook niet te zwaar tillen aan het voorzitterschap van een politieke jongeren organisatie."

"CDJA-jongeren zijn positief-kritische jongeren. Hoe kritisch? Heel kritisch! Ze willen met politiek bezig zijn. Genuanceerd. Vanuit een christen-democratische achtergrond. Zonder in uitersten van links of rechts te vallen. Ouderen worden bezorgd als ze ons niet meer horen roepen. En prikken: de horzelfunctie! Een politieke jongeren organisatie moet kritisch zijn. Anders is er iets mis. Aan de andere kant: er zullen best wel CDA'ers zijn die zouden willen dat wij de CDA-jongerenclub zijn. Maar dat zijn we niet. Ikzelf? Nee, ik ben geen CDA-lid. Niet meer. Wel geweest. Hoe groot het percentage CDJA'ers is dat geen CDA-lid is? Weet ik niet." Koppejan kijkt naar voorlichter Noordermeer. Maar die weet het ook niet. "Ik heb wel het gevoel dat er mensen zijn die de stap naar het CDA niet maken. We laten de leden gewoon vrij. Dat is bij jullie toch ook zo? En dat moet kunnen. We zijn inderdaad onafhankelijk."

„HET NEDERLANDS CHRISTELIJK WERKGEVERSVERBOND WIL GRAAG GOEDE CDJA'ERS HEBBEN.“

"Aan de andere kant, je moet op een gegeven moment bepaalde lijnen die je hebt, ook willen gebruiken. Om politieke invloed uit te kunnen oefenen. Daar hechten we ook grote waarde aan. Wanneer we met CDA'ers een gesprek willen, staan ze direct voor ons klaar. En ze nemen de tijd voor ons. En..., wat het allerbelangrijkste is, we zien dat regelmatig onze standpunten worden overgenomen. De politieke effectiviteit is vrij groot. Wat dat betreft hebben we meer succes dan de JOVD!"

"We zitten nu over de tweeduizend leden. We zijn dus niet de grootste." Noordermeer, de voorlichter, vult zijn voorzitter aan: "Het is ook niet zo interessant om de grootste te zijn." Koppejan, terug op het rechte pad: "Het gaat erom hoeveel actieve leden je hebt. Om effectiviteit. Om betrokkenheid. Niet om papieren leden. Kijk, we kennen allemaal de verhalen van de Jonge Democraten (JD). Die hadden een keer een activiteit. Daar komt dan toevallig een groep CDJA'ers op af. Blijken die opeens allemaal als JD-lid te zijn ingeschreven!"

"Ik krijg de indruk dat het met de JOVD de laatste tijd weer wat beter gaat. Al die bestuursproblemen waren natuurlijk niet goed voor jullie organisatie. De JOVD elitair? Ik denk aan de ene kant dat het wel meevalt. Aan de andere kant: je ziet soms wel veel stropdassen rondlopen. Maar je moet je niet op die manier over elkaar uitlaten. Vergeleken met de JOVD heeft het CDJA veel minder studenten. Ik denk hoogstens de helft. Dat heeft weer te maken met de interne organisatie. Wij

leggen meer nadruk op lokale kernen binnen de gemeentes, op het platteland, en in de provincie."

<< De kamerleden >>

"Het is niet zo belangrijk dat een willekeurige voorbijganger niet zover komt als je aan hem vraagt: 'Noem eens wat vooraanstaande CDA-parlementariërs.' Bert de Vries wordt altijd bestempeld als een saai, dor persoon. Maar hij komt altijd wel met een goed doortimmerd verhaal." Ongelovige gezichten, denkend aan de zestig procent-norm, de Bert-norm. "Nou ja, hij is misschien weinig spectaculair, maar af en toe zit in zijn verhaal toch een duidelijke lijn."

„DE KABINETTEN VAN AGT WAREN SLECHT. OOK WIEGEL FAALDE. HIJ KON NIET WAARMAKEN WAT HIJ ALS OPPOSITIELEIDER RIEP.“

"Een kamerlid is naast bestuurder natuurlijk gewoon volksvertegenwoordiger. Dat is niet altijd hetzelfde. Ik denk dat het voor velen best wel even slikken was toen ze van een bestuurslaag van een departement overstapten naar de Tweede Kamer. Ze missen hun secretaresse. Hun ambtelijke begeleiding. Het is een rol die, als je het integer doet en puur om de zaak, weinig kwebbel oplevert. Althans, daar zou het niet om moeten gaan. Bij CDA-kamerleden gaat het niet om de vlotte babbel, maar om een goed doortimmerd verhaal. En je ziet ook dat mensen die wel een vlotte babbel hadden, het op een gegeven moment, als ze echt moeten gaan besturen, niet waar kunnen maken. Een man als Gualthérie van Weezel opereert erg publiciteitsminded. Inhoudelijk heeft hij weinig in te brengen. En Duyn? Eerst laat hij met een verboden geboortekruk een kalf ter wereld komen. Vervolgens wordt hij dronken achter het stuur aangetroffen. En gaat dan tegen het politiebusje zeiken. Tot overmaat van ramp parkeert hij zijn auto op een invalidenplaats! Zo'n man kan toch nooit geloofwaardig Verkeer en Vervoer doen? Laten we blij zijn dat we de dronkelappen kwijt zijn! Aan de andere kant zie je ook kamerleden die veel meer doen en minder in de publiciteit komen. Terpstra bij voorbeeld. Degelijk, hij? Dan ken je hem niet. Hij was degene die na de debatten over de studiefinanciering en minimumjeugdlonen de uitspraak deed: 'Het kabinet mag er van mij best nog wat op stuleren, als het maar geen studiebeurs aanvraagt!'"

Hoe komt het dat de CDA-fractie altijd een veel sociaaler gezicht toont dan de CDA-ministers in het kabinet, inclusief bij voorbeeld oud-vakbondsmensen als De Graaf en De Koning? Waarom neemt Bert de Vries altijd een genuanceerder standpunt in dan het kabinet? Koppejan: "Dat is niet altijd zo geweest. Het is pas opgekomen bij het tweede kabinet-Lubbers. Het heeft te maken met het feit dat het niet zo goed gaat met het kabinet. Het is de laatste twee jaar toch een beetje aanmodderen geweest? Wanneer het met de kopman niet zo goed gaat moet de grootste knecht, Bert de Vries, het werk weer

oppakken. Je ziet nog te weinig een opleving van het dualisme; dat een minister naar huis wordt gestuurd. Ik denk aan Van Eekelen. Met Deetman krijgen we nog we nog een tv-debat. Hij aan de ene kant, het CDJA aan de andere kant. Daarom hebben we, hoewel we veel kritiek hadden op onderwijs, nog niet gezegd dat hij moet aftreden."

"Als politieke partij is het CDA volwassener geworden. Het niveau van inbreng stijgt. Je ziet nu veel meer discussie. Na het fusieproces van KPV, AR en CHU is er nu eenheid. We discussiëren over belangrijke maatschappelijke vraagstukken. Een herwonnen zelfbewustzijn. En dat komt door een hele sterke ideologie, die heel goed aansluit op de vraag van deze tijd. Je ziet dan ook vervolgens dat de PvdA en de VVD naar ons toe schuiven."

<< De kabinetten >>

Is het kabinet wat er nu zit een centrum-rechts kabinet? "Ja, waarbij het centrum door het CDA wordt gevormd en het rechtse door de VVD." Waar is de VVD dan bij voorbeeld rechtser in? "Het sociaal-economisch beleid." Maar jullie hebben toch de vijfhoek in handen? Jullie hebben Lubbers, Ruding, De Koning? De Korte is de enige van de vijf die VVD'er is. Het is toch gek dat jullie je distantiëren van het sociaal-economisch beleid als het je niet zo goed uitkomt? Zeker wanneer jullie de leidende ministers en de meeste zetels hebben! Denk maar aan een hard bezuinigingsbeleid, en aan de belastinghervorming! Stilte. Noordermeer om het

„DAT GERRITSEN VOOR DE COMMISSARIATEN ZELFS HET FRACTIEVOORZITTERSCHAP VAN HET CDA HEEFT LATEN SCHIETEN? OCH, HIJ HAD WAT DAT BETREFT EEN VVD'ER KUNNEN ZIJN!"

stilzwijgen te doorbreken: "De belastinghervorming overigens..." Nee, nu zijn wij fel. Laat Koppejan het

maar zelf zeggen. Koppejan: "De belastinghervorming is hier een voorbeeld dat duidelijk een VVD-item zou kunnen zijn. Aan de andere kant sluit het ook wel goed aan bij het CDA-gedachtengoed. Waar wij moeite mee hebben is dat bij een partij die zegt op te komen voor de lagere inkomens, de hoge en midden-inkomens er meer op vooruit gaan dan de lage. Wij kijken niet alleen naar onze kiezers zitten. Want laten we eerlijk zijn, gemiddeld genomen hebben de CDA-kiezers niet de lagere inkomens."

„HET GAAT BIJ ONS NIET ALLEEN OM DE MACHT."

"Er is wel eens onderzoek naar gedaan hoeveel zetels het CDA maximaal kan krijgen. Zo'n zeventig. We werken in Nederland dus altijd met coalities. Ik vind het een gezonde situatie dat geen enkele partij een absolute meerderheid heeft. Bij coalities krijg je een gematigd, genuanceerd beleid waar geen enkele radicale ontwikkeling plaatsvindt."

"Je ziet nu twee bewegingen. De beweging aan de ene kant: de PvdA, die aanschurkt tegen het CDA. Ze doen steeds liever tegen ons. Dat mag, ze worstelen nu duidelijk met hun identiteit. Uit Schuivende panelen kun je direct concluderen dat er een nette analyse wordt gegeven, maar dat er nog geen oplossingen worden aangedragen. Er wordt geen concrete richting opgegaan. Je ziet op dit moment binnen de PvdA duidelijk een tweerichtingsbeleid: één richting die naar het CDA gaat, en één naar de VVD. De beweging aan de andere kant: de VVD, die naar het midden gaat. Met een redelijke Voorhoeve, laten we dat maar eens duidelijk zeggen. Met die man is goed zaken te doen. In het paasdebat ging hij helemaal mee met Bert de Vries. Die zei 'nee' tegen diverse plannen van het kabinet. Vervolgens nam Voorhoeve die kritiek over. Dat vond ik een heel genuanceerde benadering van Voorhoeve. Een goede coalitie-partner!"

"Ik denk dat het CDA het hierdoor weer voor het uitkiezen heeft. Wel, ik zie het als een soort frustratie van PvdA, VVD, JS en JOVD gemeenschappelijk dat het CDA al zo lang de regeringsmacht uitoefent. Maar dat ligt dan toch aan de PvdA en de VVD? Je moet het CDA daar niet de schuld van geven!"

ONDERWIJS

vervolg **BASISVORMING**

de verschillende vakken. Afhankelijk van het niveau en de inhoud van de vakken, kan bekeken worden voor welk type vervolgonderwijs de betreffende leerling in aanmerking kan of wil komen. In de praktijk zal dit vaak een keuze tussen "lang" of "kort" middelbaar beroepsonderwijs zijn.

Hoewel het gestelde eenvoudig lijkt uit te voeren, is ook de leerweg langs het getuigschrift, wat in principe minder drop-outs zal betekenen, niet zonder extra financiële middelen te realiseren.

<< Tot slot >>

Ik hoop dat dit artikel meer vragen heeft opgeroepen dan er zijn beantwoord. Het wachten is op de Tweede Kamer. De VVD-fractie heeft ten behoeve van "het voorlopig verslag" een groot aantal kritische vragen gesteld. Bij mij rijst het vermoeden, dat aan het ingediende wetsvoorstel nog wel het een en ander zal worden veranderd!

De auteur is hoofdbestuurslid van de VVD voor de Kamercentrale Den Helder.

SUBSIDIESTROMEN

door Richard Ridder

In de vorige Driemaster hebben we de tekst van de subsidiestromen-resolutie mogen lezen. Het is een goede zaak dat de samenstellers van deze resolutie in de voetsporen van de Verre Oosten-commissie zijn getreden, door hun werk ruim op tijd af te leveren. Maar zoals ik al eens heb gezegd: een vroege resolutie hoeft per definitie nog geen goede te zijn. Dat deze stelling een zekere geldigheid heeft, zou ik hieronder willen aantonen.

In stelling 3 wordt wel een zeer curieuze voorstelling van de werkelijkheid gegeven. Aan het ingrijpen van de overheid bij een eventueel falen van de markt, wordt een aantal voorwaarden gesteld. De eerste voorwaarde is dat het marktfalen identificeerbaar is. Een beetje macro-econoom slaat zich nu al op de knieën van het lachen. Oorzaak en gevolg in de economie zijn nou niet bepaald de meest eenvoudige zaken om te bewijzen. En dat is toch de bedoeling van de stelling. Het marktfalen moet geïdentificeerd worden. Oftewel er moet aangegeven worden op welke wijze het marktmechanisme verstoord wordt. Hooguit kan men aangeven dat men een vermoeden heeft dat het falen van het marktmechanisme door een bepaalde economische factor bewerkstelligd wordt.

Als tweede voorwaarde wordt gesteld dat overheidsingrijpen alleen zinvol is als het tijdig wordt toegepast. De grote vraag is nu natuurlijk: wat is tijdig? Het woordenboek leert ons dat tijdig twee betekenissen kan hebben: 1) op tijd, en 2) vroeg. Dit vereist van de overheid dus een vooruitziende blik ten aanzien van enig marktfalen in de toekomst. De overheid zal deze intentie ook wel hebben, maar ja, de economie is wispelturig. Daarom is het dus niet realistisch om van de overheid te verwachten dat zij altijd en alleen maar ingrijpt als men marktfalen voorziet. Wel ben ik samen met de commissie van mening dat de overheid nog wel eens traag is met het reageren op marktfalen.

Ook de derde voorwaarde die gesteld wordt aan het overheidsingrijpen is nou niet bepaald in overeenstemming met de realiteit en zelfs enigszins in tegenspraak met de tweede voorwaarde. Er moet een effectief beleidsinstrument voor handen zijn. Effectiviteit wordt over het algemeen pas echt duidelijk in de praktijk. Aan het gebruiken van al bekende beleidsinstrumenten of uitge-

breid onderzochte instrumenten kleven een aantal nadelen. Mocht men zich willen beperken tot die beleidsinstrumenten die via uitgebreid onderzoek bewezen hebben effectief te zijn, dan komt het tijdig ingrijpen in het gedrang. Reeds bekende instrumenten hoeven niet per se ook een positieve werking te hebben op een nieuw falen van het marktmechanisme. De keuze van het beleidsmiddel wordt bepaald door de identificatie van het falen van het marktmechanisme. Deze identificatie vindt, zoals gezegd, plaats aan de hand van een aan zekerheid gren-

Richard Ridder

zende waarschijnlijkheid. Het blijft echter goed mogelijk dat erbij het vorige falen van het marktmechanisme een gelukkige greep in de kast met beleidsinstrumenten is gedaan. Deze derde voorwaarde is dan ook een monstrem. Regeren is vooruitzien, maar dit vraagt wel erg veel van de overheid.

Ik hoop hierboven aangetoond te hebben dat het nog leuk kan worden in het najaar. Of mijn stelling over vroege en niet altijd goede resoluties is bewezen laat ik gaarne aan u zelf over. Ik hoor het wel in november.

Hollandse Papier Nijmegen B.V.

hpn KANTOORVISIE VOOR MORGEN!

Hulzenseweg 10-20
6534 AN Nijmegen-Holland
Postbus 217 - 6500 AE Nijmegen
Tel. 090-561044* (6 lijnen)
Telex 43694 Telefax 090-566631

De méést complete kantoorleverancier!

LAATSTE NIEUWS

* Jeroen Princen (vice-voorzitter organisatie) heeft zijn consequenties getrokken uit een incident op het zomercongres.

* Annette Nijls (voorzitter) zal op het najaarscongres aftreden.

DOMHEID

door Mark Rutte

Iedereen is het er zo langzamerhand wel over eens. En wie nog twijfelde zal na het zien van de beelden van de democratische conventie in Atlanta eveneens bekeerd zijn: Amerika is het land van de onbegrensde domheid. Dat geldt ook voor het Verenigd Koninkrijk. Waarom? Omdat deze landen werkelijk denken dat het bij democratie gaat om de keuze tussen twee partijen. Volstrekt onzinnig. Zeker wanneer blijkt dat deze partijen intern ongekend verdeeld zijn.

Dat verdeeld zijn is logisch. Wanneer de bevolking door de traditie of het stelsel gedwongen wordt te kiezen uit twee blokken - en dat meestal ook braaf doet - zullen de kleine(re) partijen geen kans krijgen. Maar de opvattingen die bij extreem links en extreem rechts leven zullen toch ergens ondergebracht moeten worden? Extreem links voegt zich daarom bij het linker blok, en extreem rechts bij het rechter blok. En christen-democraten alsmede liberalen? Zij zoeken eveneens een goed "heenkomen" bij één der twee partijen. Dit om te voorkomen dat zij op het politieke toneel geen rol spelen.

Terug naar Atlanta. De democratische partij in de Verenigde Staten bestaat uit vele rivaliserende pres-

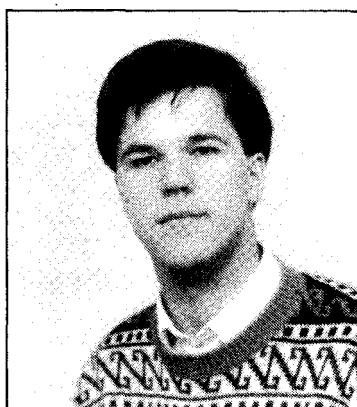
over boord, opdat de belastingen naar beneden kunnen en het aantal stemmen omhoog gaat) politiek, in plaats van een conservatief (= behoudt van het "goede") beleid.

In Frankrijk zijn het uiteindelijk twee blokken die strijden om de meerderheid: de socialisten met wat splinters, en een verenigd rechts. Tijdens de vorige vierde Republiek bleken coalities onwerkbaar. Daarentegen kan de vijfde Republiek sinds de laatste verkiezingen er niet zonder. Daar is iedereen vreselijk van geschrokken. Een monsterverbond tussen de kleine communistische partij, en rechts onder leiding van bloemkool Barre tegen een socialistisch kabinet is niet onwaarschijnlijk. Zou Marx dat overleefd hebben?

Het is niet het kiesstelsel, maar de traditie die mensen opgesloten houdt in hun politieke keurslijf. Nederlanders zijn wel eens geneigd de coalitieregeringen besluiteloosheid te verwijten. Met die besluiteloosheid valt het echter erg mee. Het aantal crises sinds de Tweede Wereldoorlog is ongehoord laag, en de stabiliteit ongelooflijk. In de geschiedenis is het ook altijd zo geweest dat besluiten in Nederland traag tot stand kwamen. Dat was in de 17de en 18de bijzonder gunstig. Want tegen de tijd dat ons land nog moest beslissen wie het in een oorlog zou gaan steunen, was het conflict vaak al voorbij. Bij urgente zaken werd gelukkig sneller de eenheid gevonden.

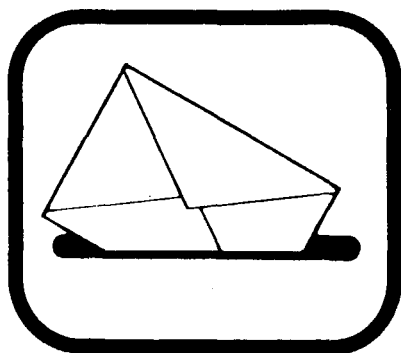
Het grote voordeel van coalitieregeringen is bovendien dat besluiten beter afgewogen en met een grotere steun tot stand komen. Ook de ronduit belachelijke gewoonte in het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk om vele bedrijven te nationaliseren en bij de volgende verkiezen weer te privatiseren kent Nederland niet. En..., de ingrijpende hervorming van België, zou die plaats kunnen vinden zonder coalitieregering op zeer brede basis?

Kiesstelsels zijn te veranderen als de mensen daartoe de bereidheid hebben. Het werkt a-democratisch met slechts twee partijen: geen ruimte voor kleinere partijen, maar één partij, die erg lang, zéér veel macht heeft. Het instandhouden van zo'n systeem is dus ongelooflijk dom!

Mark Rutte

siegroepen: zwarten, liberalen, conservatieven, Joden, godsdienstfanaten en goddelozen. Zij allen schreeuwen om aandacht. Bij de republikeinen, die een fractie behoudender zijn, is het precies hetzelfde. Al die groepen en groepjes ontmoeten elkaar eens in de vier jaar wanneer een presidentskandidaat gekozen, en een verkiezingsprogramma opgesteld moet worden. Verder heeft "de partij" slechts één functie: overal in het land geestverwanten aan de macht helpen. In het Verenigd Koninkrijk idem. Daar maakt extreem links het voor de labour-leider Kincock vooralsnog onmogelijk de meerderheid te verkrijgen. Thatcher wordt binnen haar eigen partij beschuldigt van een radicale (= gooi alles

INGEZONDEN

Driemaster kent een rubriek voor brieven van haar lezers.

Vermeld in je bijdrage duidelijk je naam, adres, postcode en woonplaats.

Stuur je brief naar het redactieadres (zie pagina 2).

REGEERAKKOORD

door Paul Verhaegh

Het zal weinigen zijn ontgaan dat politiek Den Haag enige tijd geleden op z'n kop stond. Reden: minister Deetman van Onderwijs en Wetenschappen had zich in een interview met Trouw beklagd over het regeerakkoord, dat volgens hem onwerkbaar was. Alle grote fracties in de Tweede Kamer lieten zich - bij monde van hun fractieleiders - kritisch uit over de ontboezeningen van Deetman. Uiteindelijk moest minister-president Lubbers eraan te pas komen om Deetman in bescherming te nemen. De zaak liep met een sisser af. Feit blijft dat Deetman de eenheid van het kabinet, althans de eenheid die elk kabinet naar buiten toe wenst te bewaren, bruuft verstoort. Op het eerste oog een duidelijke uitgljijder.

Een complicerende factor in het verhaal is echter de steeds sterker wordende monistische trend in de Nederlandse politiek. Stonden van oudsher kabinet en parlement in Nederland tegenover elkaar (dualisme), in de loop der jaren werden kabinetten steeds meer gebonden aan afspraken (regeerakkoorden), die de leiders van de kamerfracties die het kabinet steunden maakten. Dit verschijnsel kwam in de jaren zeventig sterk op. Vooral het eerste en het tweede kabinet-Lubbers waren respectievelijk zijn strak gebonden door regeerakkoorden. Het kabinet wordt daardoor als het ware een uitvoerend orgaan van de coalitiepartijen.

Voor de oppositie betekent dit dat zij nauwelijks nog inbreng heeft. Het beleid ligt al vast voordat "de rit" begint. Wijlen Den Uyl en later Kok hebben dit aan den lijve ondervonden. De PvdA had en heeft nauwelijks inbreng in het beleid van de twee kabinetten-Lubbers. Tijdens het eerste kabinet-Van Agt was dat anders, maar dat lag aan een onwillige CDA-fractie die weigerde Bestek '81 uit te voeren.

Voor individuele ministers is een strak regeerakkoord minder plezierig, tenzij een minister een departement beheert dat vrijgesteld is van bezuinigingen (bijvoorbeeld Defensie). Een minister die zich klem voelt zitten tussen zijn verantwoordelijkheden voor zijn beleidsterrein en de stipte uitvoering van het regeerakkoord, kan het parlement niet langer als breekijzer benutten. De coalitiepartners houden namelijk vast aan het regeerakkoord. In de praktijk betekent dit dat zij de minister van Financiën, Ruting, steunen. Het regeerakkoord is per slot van rekening voornamelijk te zijnen

behoefte geschreven. Zonder dat akkoord zou bezuinigen een stuk moeilijker, zo niet onmogelijk zijn.

De vraag rijst, wat in een dergelijke situatie de beste oplossing is. Het monisme (door Nijpels in zijn tijd als fractieleider ooit "strategisch monisme" gedoopt) verwerpen? Dat lijkt makkelijker gezegd dan gedaan. De monistische tendens in de politiek laat zich niet zomaar ombuigen, ook al staan de kamerfracties van CDA en VVD wat lossier tegenover het tweede kabinet-Lubbers dan tegenover het eerste. Dit geldt dan nog voornamelijk voor het CDA, en is meer een gedeeltelijke terugkeer naar de verhoudingen ten tijde van het eerste kabinet-Van Agt.

Een tweede oplossing is dat de betreffende bewindsman de consequenties trekt uit zijn uitlatingen en zijn portefeuille aan een ander gunt. Helaas treden ministers in Nederland bijna nooit af. Liever trekt men het boetekleed aan, of laat men zich door een ander - meestal de minister-president - in bescherming nemen tegen een geïrriteerd parlement.

Een andere mogelijkheid is het publieke pak slaag in ontvangst nemen, - opnieuw - uitgedeeld door: de minister-president. Deze "variant" (om met Lubbers te spreken) werd in de zaak-Deetman niet toegepast.

Maar hoe het ook zij, er is in elk geval één die erop vooruit is gegaan: de minister-president. Hij heeft zich ontwikkeld van de voorzitter van de ministerraad en vertegenwoordiger van deze raad naar buiten toe, tot een soort chef van het kabinet. Hetgeen verdere afbreuk doet aan het principe van de (individuele) ministeriële verantwoordelijkheid.

— ACHTERGROND —

GEZOND DE TOEKOMST IN

door Jeroen Pliester

Op het voorjaarscongres heeft de JOVD een motie aangenomen waarmee zij zich schaaft achter de plannen van de Commissie Structuur en Financiering Gezondheidszorg, ook wel de commissie-Dekker genoemd. Omdat het ernaar uitziet dat het kabinet de door haar voorgestelde plannen (grotendeels) gaat uitvoeren, is het wellicht interessant om te weten wat ons in de gezondheidszorg allemaal te wachten staat.

Jaarlijks gaat er zo'n veertig miljard gulden om in de gezondheidszorg. Niet alleen vanwege de gigantische kosten, maar ook vanuit emotioneel standpunt bezien, is zij een zeer belangrijke factor in onze hedendaagse samenleving.

De commissie-Dekker streeft naar doelmatigheid en flexibiliteit. Zij is van mening dat de huidige wet- en regelgeving alsmede de verbrokkelde financieringsstructuur dit in de weg staan. Ook zorgt het huidige systeem voor onbeheersbaarheid van de kosten. Zeker in het

licht van de naderende vergrijzing.

"Dekker" pleit voor zorg op maat en naar behoefte. Meer marktgericht denken en werken is het devies. Via allerlei prikkels moet tot de meest passende en minst verspillende vormen van zorg worden gekomen. Wel dienen

— ACHTERGROND —

te allen tijde kwaliteit en toegankelijkheid gewaarborgd te blijven. Vooral op het gebied van de kwaliteitsbewaking ziet men daarom een rol voor de overheid weggelegd.

Het plan-Dekker berust op twee pijlers: een nieuw verzekeringsstelsel. veranderingen aan de aanbodzijde van de zorg.

<< Ad 1, het verzekeringsstelsel >>

Voorgesteld wordt de financiering van de zorg onder te brengen in één verzekeringsstelsel. Dus bij voorbeeld ook de thans begrotingsgefinancierde gezinsverzorging en bejaardenoorden. Het stelsel bestaat verder - heel globaal - uit de volgende twee gedeeltes: 1) een basisverzekering die ongeveer 85 procent van de dienstverlening omvat, en 2) een aanvullende verzekering die ongeveer 15 procent van de totale kosten behelst. De commissie-Dekker maakt dus verschil tussen voorzieningen die beslist in een verzekering thuishoren, en kosten die niet per se daarin aanwezig behoren te zijn.

Het onderscheid tussen ziekenfondsen en particuliere ziektekostenverzekeraars vervalt. De daardoor ontstane concurrentie tussen verzekeringsmaatschappijen vindt plaats op de hoogte van de nominale premies en op kwaliteit van de service-verlening. Wel dient volgens de commissie-Dekker de concurrentie beheerst te worden door een aantal regels, zoals een acceptatieplicht voor zowel de basis- als de aanvullende verzekering.

<< Ad 2, de aanbodzijde >>

Als "Dekker" zijn zin krijgt, zal straks iedereen vrij zijn om medische zorg aan te bieden. (Mits je

natuurlijk aan bepaalde kwaliteitseisen voldoet.) De verzekeraars zijn op hun beurt vrij om wel of niet met een bepaalde aanbieder samen te werken. Voor de aanbieders zal dit een stimulans vormen om efficiënt te werken. Immers, verzekeraars zullen alleen met de goedkoopste(n) in zee willen gaan.

Deze plannen hebben grote gevolgen voor de wet- en regelgeving. Zo zullen de Algemene Wet bijzondere Ziektekosten (AWBZ), de Ziekenfondswet (ZFW) alsmede de Wet Tarieven Gezondheidszorg (WIG) moeten opgaan in één nieuwe verzekering (Wet op de Zorgverzekering). Vele andere wetten en regelingen worden gestroomlijnd of ingetrokken. De met dit onderwerp samenhangende wet- en regelgeving, wordt zo een stuk eenvoudiger en daardoor overzichtelijker.

Ten slotte stelt de commissie-Dekker voor om de overcapaciteit in de ziekenhuissector terug te dringen. Niet zomaar bedden weghalen, maar specialistische functies. Bij voorkeur dienen volledige ziekenhuizen te worden gesloten. Zij is ook van mening dat op korte termijn de medisch specialisten onder de budgetten van de ziekenhuizen moeten worden gebracht.

Nederland vergrijsst. Dit zal zeker in de (nabije) toekomst hogere kosten in de gezondheidszorg met zich meebrengen. Willen we ook straks de ouderen een menswaardig bestaan blijven geven, dan is het noodzakelijk een systeem te hebben dat kostenbeheersend werkt.

De JOVD is van mening dat de Commissie Structuur en Financiering Gezondheidszorg een waardevolle bijdrage heeft geleverd in het streven naar een betaalbare én blijvend kwalitatief goede gezondheidszorg. Een stap gezond de toekomst in!

VORMING & SCHOLING

CHOICE

door Walter Römelingh

Dit voorjaar heeft M50 haar eerste nummer van Choice uitgebracht. Een blad dat driemaal per jaar verschijnt, en bestemd is voor de hoogste klassen van de middelbare school. M50 wordt bestuurd door verschillende politieke jongeren organisaties, en heeft als doelstelling het politiek vormen van jongeren. Choice is een hulpmiddel daartoe.

Bij het doorbladeren zie ik op pagina 5 een aantal toplless zonnebadende meisjes. Een pagina verder valt mijn oog op een jongen en meisje die geslachtsgemeenschap met elkaar hebben.

In de Handleiding voor docenten lees ik dat de samenstellers allerlei adviezen van Kees Blaze hebben gekregen. Een deskundige van het Algemeen Pedagogisch Studiecentrum. Die lui bij M50 zijn niet over een nacht ijs gegaan. Die hebben het allemaal heel professioneel aangepakt, zijn mijn eerste gedachten.

Ik word enthousiast. Ik vraag me af op welke wijze ik het goede nieuws aan mijn docent maatschappijleer moet vertellen. Oh, wat had die man toch altijd een ordeproblemen. Als een aantal klasgenoten voor een interview in de stad moesten zijn, bleken ze direct nadat de school uit het zicht was verdwenen, afscheid van elkaar te nemen om huiswaarts te keren. Nee, deze Choice zal ze wel weten te boeien. Een hobby van ons allen staat daarin centraal.

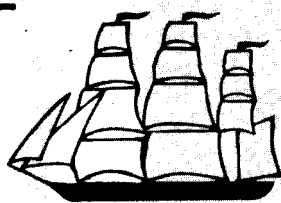
In tegenstelling tot de docentenhandleiding stellen

de eerste teksten in Choice me teleur. Het is allemaal erg oppervlakkig. Nergens wordt een aanzet gegeven tot een discussie of debat. Maar de moed zinkt me nog niet in de schoenen. Misschien heb ik tot nu toe een soort lange inleiding gelezen, en komt het hoogtepunt op de laatste bladzijden! Ik blader snel door. Reclame, wat propaganda voor de politieke jongeren organisaties, nog een pagina reclame en het blaadje is uit.

Het geheel heeft meer weg van een voorlichtingsblaadje, dan van een populair vormingsblaadje. Er wordt niet verteld hoe het moet, maar wat allemaal kan. Samenwonen, trouwen, HOLA-, WOP-, of een LAT-relatie. Choice, moeten de samenstellers hebben gedacht!

Ik heb begrepen dat de secretaris vorming & scholing deel uitmaakt van het bestuur van M50. Het is niet geheel verrassend dat dit hoofdbestuurslid op het zomercongres het oranje licht kreeg. Choice ziet er goed verzorgd en bijzonder leuk uit, maar aan het gezond verstand van een secretaris vorming & scholing heeft in het wel ontbroken.

DRIEMASTER

Vorming & scholing

Geslaagde
campagne

In den lande

het failliet van de
linkse buitenlandse
politiek

Over respect
gesproken ...

Emancipatie-
weekend te Lievelede

Belastingen
centraal in komend
parlementair jaar

Kunst en cultuur

Geslaagd
Lustrumweekend

Stille hoop!

Reactie op Vierde
nota

Europa 2000-
project

Reizend congres

Domheid

Verenigingsnieuws!

Congresbon

**EMANCIPATIEWEEKEND
TE LIEVELDE**

GROOT SUCCES!

Jaargang 40

nummer 7

ALGEMEEN SECRETARIAAT JOVD

Pr Hendrikkade 104
1011 AJ AMSTERDAM
020-242000

REDACTIEADRES

DRIEMASTER
P/a W. Rümelingh
Lottinglaan 10
9451 KM ROLDE

REDACTIE

Walter Rümelingh
Hans Deden
Edwin Pol
Jan Verhagen

DRIEMASTER

Driemaster is het landelijk orgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD) en verschijnt acht- tot tienmaal per jaar in een oplage van vier- tot vijfduizend exemplaren.

DEADLINES

nummer	deadline
8 88	vr 14/10/88
9 88	vr 18/11/88
1 89	vr 23/12/88

NAMEN EN ADRESSEN

Voor de namen en adressen van bestuursleden dien je de adressenvraagbaak te raadplegen of te bestellen op het algemeen secretariaat (+ f 3,50).

RECTIFICATIE

In de vorige Driemaster (nummer 6) werd op pagina 16 in het artikeltje "Choïce" ten onrechte de indruk gewekt dat de huidige secretaris vorming & scholing medeverantwoordelijk was voor de inhoud van de gerecenseerde M50-uitgave.

VORMING & SCHOLING

<< District Brabant >>

zaterdag 1 oktober	Promotie en ledenwerving	Deurne
zaterdag 8 oktober	Besturen	Roosendaal
vrijdag 14 oktober	Introductiecursus	Oss
zaterdag 15 oktober	Communicatie	Tilburg
vrijdag 38 oktober	VDS 2	Bergen op Zoom
zaterdag 29 oktober	Conflicthantering	Eindhoven

Voor meer informatie Jan Verhagen (013-367517).

<< District Gelderland >>

zaterdag 1 oktober	Onderhandelen + Subsidiestromen	niet bekend
zaterdag 29 oktober	Europa 2000	niet bekend

Voor meer informatie Nicole Koetsier (05730-6690).

<< District Limburg >>

Voor informatie Toine Beijen (013-555816).

<< District Noord >>

zaterdag 8 oktober	Introductiecursus	Groningen
zondag 9 oktober	Introductiecursus	Roden
zaterdag 29 oktober	VDS 1	Oosterhesselen
zondag 30 oktober	VDS 2	Oosterhesselen
vrijdag 4 november	Introductiecursus + Liberalisme	Oost-Groningen
zaterdag 5 november	Europa 2000	Groningen
zaterdag 26 november	Liberalisme	Hoogeveen

Voor meer informatie Corinne Vennik (050-713240).

<< District Noord-Holland >>

zaterdag 29 oktober	Politieke stromingen	Amstelland
---------------------	----------------------	------------

Voor meer informatie Paul Moltmaker (023-244304).

<< District Overijssel >>

Voor informatie Robert Flos (053-895084).

<< District Utrecht >>

zaterdag 22 oktober	Europa 2000	Austerlitz
zondag 23 oktober	Europa 2000	Austerlitz
zaterdag 26 november	Onderhandelen	niet bekend

Voor meer informatie Baukje Becks (03402-44887).

<< District West >>

week 3-9 oktober	VDS 1 + Subsidiestromen	Maas & IJssel
week 24-30 oktober	Congresvoorbereiding	Maas & IJssel
week 7-13 november	Besturen	niet bekend

Voor meer informatie Annemarie Goutier (010-4582479).

<< District Zeeland >>

Voor informatie Jantien Eenhoorn (01180-16573).

De meeste vorming- & scholingcursussen zijn toegankelijk voor alle JOVD'ers uit het desbetreffende district. Voor informatie en/of opgave dien je contact op te nemen met de secretaris vorming & scholing van het district.

GESLAAGDE CAMPAGNE

door Annette Nijs

De JOVD heeft op zeer succesvolle wijze de spits afgebeten van een nieuw studie- en politiekjaar. Tijdens de introductieweek van universiteiten en hogerberoepsonderwijs instellingen door het gehele land is campagne gevoerd. De speciaal hiervoor ontworpen fiets- en deurhanger heeft gewerkt. Vele aankomende studenten vulden de bon in en werden lid. Welkom! En bedankt alle JOVD'ers die ons aan deze nieuwe ledenaanwas hebben geholpen!

<< Taboe doorbrekend >>

De politiek staat dit najaar in het teken van de subsidiestromen van de overheid. De subsidiestromen-resolutie zal het onderwerp van het najaarscongres te Rosmalen zijn. Achtergrond van deze resolutie is de rol van de overheid in onze samenleving. Een fundamentele en zeer belangrijke discussie. Liberalen pleiten al jaren voor een terughoudende overheid. In hoeverre geldt dat ook voor het subsidiebeleid van de overheid? Een beleid dat wij allemaal in onze portemonnaie voelen. Zal de JOVD haar principes van een beperkte overheid handhaven als wij het afschaffen of handhaven bespreken van subsidies waar vele jongeren gebruik van maken? Ik vertrouw daarop. Wel zullen het denk ik felle discussies worden in november. Maar die leveren dan ook een resolutie op die buiten de JOVD de nodige taboes kan doorbreken. De JOVD zal haar taak als waakhond van het liberalisme dit najaar goed kunnen vervullen.

<< Europese eenwording >>

Iedereen is vol van Europa '92. Niemand weet echter precies waar we op afstevnen. Wel is duidelijk dat de derde rechtstreekse verkiezingen voor het Europees Parlement, dat Europa '92 in zal gaan, niet ver voor ons liggen. De politieke partijen maken zich op voor hun inbreng in de Europese verkiezingsprogramma's. Ook de Europa 2000-projectgroep van de JOVD is actief (zie de bijdrage van Mark Aalders elders in deze Driemaster). De eenwording van Europa heeft voor jongeren de nodige consequenties. Voor de werkzaamheden van de JOVD overigens ook! Dat zullen we ons dat terdege moeten beseffen! De aftrap voor deze discussie zou ik graag willen geven.

Europa '92 mislukt als de mensen er niet klaar voor zijn. Bij voorbeeld omdat zij zich naast hun eigen identiteit geen Europeaan voelen. Wanneer jongeren zich

Europeaan voelen zal na verloop van tijd Europa van de Europeanen zijn, in plaats van een samengeraapt geheel van volkeren.

Hier ligt een taak voor de JOVD. De JOVD zal naar mijn idee liberalen jongeren niet alleen moeten informeren over politiek Europa. Jongeren moeten namelijk Europa aan den lijve voelen om Europeaan te worden. De JOVD zal intensiever haar leden kennis moeten laten maken met andere jongeren binnen Europa. Uitwisselingen om onderlinge contacten aan te gaan of te versterken, om elkaars gewoonten te begrijpen, om Europeaan te worden! We zullen erop moeten hameren dat de Europese Gemeenschappen hiervoor extra geld ter beschikking

Annette Nijs

stellen.

Een Europees jongerenplatform met goede en serieuze politieke contacten richting het Europees Parlement en de Europese Commissie zal jongeren eveneens meer dan nu betrekken bij Europa. Dat is hard nodig! Zonder een goede participatie van de jongeren blijft Europa '92 in de lucht hangen. Europa '92 is dan gedoemd om te mislukken.

De JOVD is in internationaal verband een vooraanstaande politieke jongeren organisatie met een enorm contactnetwerk. Deze kanalen kunnen we goed gebruiken om ons steentje aan Europa '92 bij te dragen!

IN DEN LANDE

In het kader van het subsidiestromen-project zijn een tweetal lezingen over dit onderwerp georganiseerd. De lezingen zijn voor alle JOVD'ers toegankelijk en worden op vrijdag 30 september 1988 te Rotterdam gehouden. De sprekers zullen zijn:

Dr. Ir. J.J.C. Voorhoeve

fractievoorzitter van de VVD.

Dr. W. Drees

oud-fractievoorzitter van DS'70, -minister, -hoofd van de Algemene Rekenkamer.

Plaats : Erasmus Universiteit, zaal A2.

Aanvang: 14.00 uur.

HET FAILLIET VAN DE LINKSE BUITENLANDSE POLITIEK

door Bas Bakker

De laatste jaren worden we bestookt met een media-offensief van de secretaris-generaal van de Communistische Partij van de Sovjetunie, Gorbatsjov. Uit dit offensief lijkt Gorbatsjov naar voren te komen als een innemende en uiterst redelijke man die vastbesloten is zijn land te hervormen, en de fouten van zijn voorgangers ongedaan te maken. Tevens maakt hij een zeer vredelievende indruk: als er al conflicten in de wereld bestaan dan komt dat duidelijk niet door de zijn land.

De veertigste president van de Verenigde Staten, Reagan, wordt daarentegen afgeschilderd als een wat seniele, op zijn hoogst goedwillende, president, die niet helemaal begrijpt hoe de wereld in elkaar zit. Pas nadat hij zijn havikstoon liet varen - natuurlijk op advies van het Interkerkelijk Vredesberaad (IKV) en het Komitee Kruisraketten Nee (KKN) - bleken er ontwapeningsakkoorden met de Sovjetunie mogelijk.

Het hierboven geschetste beeld vertoont hetzelfde gebrek als de door de linkse intellectuelen voorgestane buitenlandse politiek van de laatste twintig jaar. Beide zijn onzinnig en naïef. Deze intellectuelen waren te vinden binnen organisaties als het IKV (Mient-Jan Faber) en het KKN. Maar ook, en dat was veel erger, binnen de PvdA en het CDA (Jan-Nico Scholten).

Ik zal deze "linkse" buitenlandse politiek op drie punten analyseren: ten eerste de bewapeningswedloop, ten tweede de houding ten opzichte van de Sovjetunie en China, en ten slotte het gedrag ten aanzien van autoritaire dictaturen in de derde wereld. Linkse partijen hoeven niet altijd linkse buitenlandse politiek voor te staan. De socialisten in Frankrijk en Spanje zijn hiervan een goed voorbeeld. Ik poog hier niet om links een hak te geven. Wel om dit te doen met hun buitenlandse politiek. Ik houd hier gemakshalve de traditionele links/rechts verdeling aan.

<< De bewapeningswedloop >>

Waarschijnlijk is de Cuba-crisis een belangrijke aanzet geweest voor de snelle Sovjetrussische bewapening in de jaren zestig en zeventig. De Sovjetunie wilde koste wat kost voorkomen dat men in een conflict nog een keer te maken zou krijgen met een Amerikaanse superioriteit. Ook zal de Amerikaanse indam-politiek er toe hebben bijgedragen dat het Sovjetrussische wereldbeeld van een omsingeling door een vijandige kapitalistische wereld versterkt werd. De belangrijkste reden voor bewapening van de Sovjetunie is echter het streven naar macht. De Sovjetrussische buitenlandse politiek is volgens mij in beginsel machtspolitiek. Sinds de tsaarentijd is er wat dit betreft in de Sovjetunie eigenlijk niets veranderd.

De Amerikaanse buitenlandse politiek in de jaren zestig werd gelukkig niet gekweld door idealisme over de bedoelingen van de communisten. Nixon begon zijn eerste termijn als president in 1968 als havik. Zijn krachtdadig optreden zorgde er echter wel voor dat begin jaren zeventig de verhoudingen met de Sovjetrussen sterk verbeterden, hetgeen onder meer resulteerde in het sluiten van de Salt 1 akkoorden in 1973. (Het is in dit kader interessant te vermelden dat in 1960 de democratische presidentskandidaat, Kennedy, zijn republikeinse rivaal, Nixon, verweet de defensie verwaarloosd te hebben). Nixon was een schurk (Watergate) maar wel een slimme schurk.

De verhoudingen tussen de Verenigde Staten en de Sovjetunie verslechterden zienderogen onder de regeringen van Ford en Carter. Vooral de politiek van Carter

was buitengewoon schadelijk. Carter meende dat goede bedoelingen en vriendelijkheid richting de Sovjetrussen het beste zouden werken. De Sovjetunie interpreteerde dit echter als een teken van zwakte. Carters slappe optreden viel samen met de tijd waarin Amerika een trauma had van Vietnam en Watergate. Na de Amerikaanse terugtrekking uit Vietnam werden de Amerikaanse defensie-uitgaven binnen enkele jaren fors verlaagd.

Door het zwakke Amerikaanse optreden en de geringe Amerikaanse defensie-inspanningen voelden de Sovjetrussen zich sterk genoeg om in een aantal derde wereldlanden in te grijpen. Door militaire hulp en Cubaanse soldaten konden de communisten tijdens de Angolose burgeroorlog die volgde op de onafhankelijkheid de overwinning behalen. Ook Ethiopië en Mozambique werden satellieten van de Sovjetunie. Door dit ingrijpen verslechterde de sfeer met het Westen.

West-Europa ging zich bedreigd voelen door de toenevende Sovjetrussische bewapening, die ver uit ging boven een niveau dat nodig was voor een sterke defensie. De stationering van SS-20's vormde voor onder meer voor de Westduitse socialist Schmidt aanleiding om de Amerikanen te vragen hiertegen iets soortgelijks in West-Europa op te stellen. Dit vormde de aanleiding voor het beroemde dubbelbesluit uit 1979. Er zou begonnen worden met de productie en zo nodig plaatsing van kruisraketten en Pershings, terwijl ondertussen met de Sovjetunie onderhandeld zou gaan worden over het "ruilen" van deze wapens tegen de SS-20's.

In Nederland had de PvdA het regeringspluche verwisseld voor de oppositiebanken. De zakelijke defensiepor-

litiek had binnen deze partij plaats gemaakt voor idealistische dromen. Links vond dat de bewapeningswedloop moest worden doorbroken, en het Westen zou daarmee moeten beginnen. Een grote "vredesbeweging" kwam op gang. Niet alleen in Nederland, maar ook in de andere West-Europese landen. Het viel te verwachten dat de Sovjetrussen niet bereid waren tot concessies zolang het Westen een verdeelde indruk maakte. Dat deden ze dan ook niet.

De inval van de Sovjetunie in Afghanistan maakte in de Verenigde Staten de tijd rijp voor een havik: Reagan. Hij begon met een enorm herbewapeningsprogramma en sloeg ferme taal uit tegen het "empire of evil". Toen de ze in de gaten kreeg dat het afgelopen was met de Westerse zwakheid en ook de vredesbeweging niet die aanhang had waarop de Sovjetrussen gehoopt hadden, bleken ze uiteindelijk bereid tot concessies, waarop zelfs de grootste havikken in het Westen niet gerekend hadden. Immiddels is de sfeer zodanig verbeterd dat zelfs verschillende akkoorden mogelijk lijken.

De parallel met Nixon dringt zich op. Beginnen als havik en eindigen als vredesapostel. De beste relaties met de Sovjetunie zijn dus bereikt onder presidenten die bereid waren de Sovjetrussen het hardst tegemoet te treden. Dit is volstrekt in tegenspraak met de voorspellingen van links dat verwachtte dat het optreden van Reagan slechts een opleving van de wapenwedloop tot gevolg zou hebben. Het bevestigt eveneens de mening van rechts dat beweerde dat slechts vanuit de positie van de sterkste ontwapeningsakkoorden mogelijk waren.

Het gelijk van de analyse van rechts wordt bevestigd uit onverwachte bron: de PvdA'er Tromp. Heldring citeerde Tromp onlangs in zijn column in NRC Handelsblad: "Wie dit patroon overweegt moet wel concluderen dat de linkse partijen en de vredesbeweging in die periode objectief de oude politiek in de Sovjetunie hebben ondersteund en daarmee Gorbatsjovs vernieuwingspogingen op zijn minst hebben vertraagd." Tromp is eerlijk, en deze analyse van hem deugt wel. Helaas valt te vrezen dat de oppergeit van het KKN, Strikwerda, met haar vele andere linkse intellectuelen minder slim zijn dan Tromp. Het zou echter goed zijn als zij wat leerden van het verleden!

<< De Sovjetunie en China >>

In linkse kring is het een populair wereldbeeld dat in de wereld twee kwaden bestaan: de Verenigde Staten en de Sovjetunie. De Sovjetrussen vallen Afghanistan binnen, de Amerikanen bemoeien zich met Midden-Amerika. Op de Verenigde Staten hebben wij nog enige invloed en daarom moet er ook voortdurend kritiek op dit land geuit worden.

Hoewel ik niet wil ontkennen dat de Verenigde Staten hebben gemaakt, en nog steeds maken, vallen deze toch in het niets vergeleken met die van de Sovjetunie. Ik zal enkele punten het verwrongen beeld van de Sovjetrussen trachten te corrigeren.

Allereerst is daar de heldenrol die de Sovjetunie zou hebben gespeeld tijdens de Tweede Wereldoorlog. Waren niet zij het die Europa werkelijk van de nazi's bevrijd hebben?

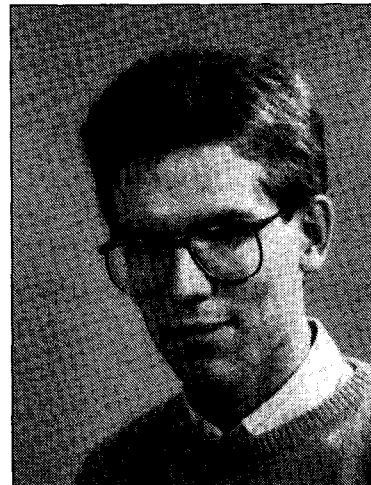
Het pact tussen Molotov en Ribbentrop vormde de aanleiding voor de Tweede Wereldoorlog. Dit niet-aanvals-

verdrag verdeelde Polen tussen de Sovjetrussen en de Duitsers. Tevens deelde het Estland, Letland, en Litouwen toe aan de Sovjetunie. Als de Sovjetrussen dit verdrag niet had gesloten, is het maar de vraag of Duitsland Polen was binnengevallen.

In de winter van 1939 viel de Sovjetunie Finland binnen. Omdat dit minder succesvol verliep dan aanvankelijk was gedacht, werd uiteindelijk vrede gesloten waarbij Finland Karelië moest afstaan.

Stalin feliciteerde de Duitsers met de verovering van de Benelux. Communistische arbeiders in het Verenigd Koninkrijk kregen opdracht de oorlogsindustrie te saboteren, omdat de Duitsers en de Sovjetrussen bondgenoten waren. Communistisch verzet tegen de Duitsers kwam in het algemeen pas op gang na de Duitse inval van de Sovjetunie.

In de jaren dertig waren de Sovjetrussen tamelijk populair omdat zij er toch maar in geslaagd was de werkloosheid uit te bannen in een tijd waarin het Westen leed onder een grote depressie. Verhalen over de

Bas Bakker

gruweldaden van Stalin werden eenvoudigweg niet geloofd. De Sovjetunie heeft door de terreur in de jaren dertig en door de Tweede Wereldoorlog "dips" in de bevolkingspiramide. Onder Chroetsjov kwam de ontgochelinge. Dankzij deze man hoorden we dat alle "rechtse" verhalen over de gruweldaden geen propaganda waren.

Omdat een democratisch systeem wel mooi is voor het Westen, maar natuurlijk niet voor andere landen richtte de linkse sympathie zich op China. China werd erg populair onder linkse studenten ten tijde van de culturele revolutie. Immiddels weten we wat er tijdens deze revolutie in China is gebeurd. Alle mensen die destijds sympathie voor China hadden zouden zich diep moeten schamen.

Het is buitengewoon merkwaardig dat Gorbatsjov zo populair is in het Westen. Psychiatrische ziekenhuizen worden nog steeds misbruikt. Politieke gevangenen bestaan ook nu nog. Het Sovjetrussische systeem heeft hooguit zijn allerscherpste kantjes verloren maar kent nog steeds oneindig veel meer repressie dan welk bewind

dan ook binnen de NAVO.

De Sovjetunie is een totalitaire staat. Kritiek op een partijleider hoor je pas tijdens het bewind van zijn opvolger. (Over het algemeen is deze kritiek vrij vernietigend). In de Verenigde Staten daarentegen is er een uitgebreide parlementaire controle van de president. Veel beter zelfs dan in Nederland. (Dacht je werkelijk dat een schandaal als watergate in Nederland niet in de doofpot zou worden gestopt?) Daardoor komen wel alle fouten van de Amerikanen aan het licht. Over Vietnam kon gediscussieerd worden, over Afghanistan niet.

<< De dictaturen in de derde wereld >>

Zuidvietnam werd vroeger gezien als een verderfelijke, rechtse, en corrupte dictatuur. In Noordvietnam was daarentegen een communistisch bewind met een menselijk gezicht aan de macht, dat de onderdrukten in het zuiden wilde bevrijden. De Amerikaanse inmenging in Zuidvietnam moest daarom zo snel mogelijk gestaakt worden. Verhalen over hoe het werkelijk in Noordvietnam toeging werden afgedaan als propaganda.

Nadat de Amerikanen zich onder druk van de publieke opinie hadden teruggetrokken uit Vietnam, bereikte de inmenging van de Noordvietnamese communisten in het zuiden haar doel: Vietnam werd herenigd onder communistische vlag. In de jaren die daarop volgden stroomden de bootvluchtelingen via de televisie de Westerse huiskamers binnen. En..., alle mensen die meeliepen tijdens de Vietnam-demonstraties deden alsof hun neus bloede.

Kampuchea had veel plezier van haar bevrijding door

de Rode Khmer: tussen 1975 en 1979 verdwenen twee miljoen Kampucheanen naar de eeuwige rijstvelden. Maar vanzelfsprekend was de Amerikaanse steun aan de regering in El Salvador een belangrijker onderwerp voor de linkse intelligentsia.

Als ergens in de wereld een autoritair bewind heerst en er bestaat een verzet tegen, dan is links geneigd dit "opstandelingenleger" te steunen. Helaas zonder zich af te vragen, of dit verzet nu werkelijk een gewenst alternatief is. En als het te laat is, komt links er achter dat de wereld toch iets complexer in elkaar zit dan men aanvankelijk dacht.

In dit kader dient men zich te realiseren dat er talloze voorbeelden zijn van rechtse dictaturen die weer een democratie zijn geworden (Argentinië, Brazilië en Griekenland enzovoort), maar anderzijds nog nooit een communistisch bewind plaats heeft gemaakt voor een democratisch.

<< Tot slot >>

Met name het laatste jaar blijkt op vrijwel alle terreinen het failliet van de linkse buitenlandse politiek. Tot halverwege de jaren zestig was het buitenland absoluut geen twistappel in de Nederlandse politiek. Daarna is links wat gekke ideeën gaan verkondigen die later ontzenuwd werden. Hopelijk betekent dit dat de traditionele eenstemmigheid over het buitenland weer kan terugkeren. Het heeft ook tot gevolg, na zich gedurende een aantal jaren voor rotte vis te hebben laten uitmaken, op dit terrein nu ideologisch het voortouw zal moeten nemen!

INTERVIEW

PARTIJPROGRAM VAN DE CPSU UIT 1986 NU AL VEROUDERD

OVER RESPECT GESPROKEN ...

door Edwin Pol

In de eerste dagen van augustus bezochten Alexander Kondyakov en Dimitri Rakosyn Nederland. Beiden zijn twee tamelijk hoge pieten binnen de Raad van Jongerenorganisaties in de Sovjetunie. Op de laatste avond van hun reis waren de twee Sovjetrussen op de borrel bij de globetrotter Jules Maaten. De president van de IFLRY *) uit Amstelveen.

Een kleine "inner circle" had eveneens een invitatie ontvangen. Het waren voornamelijk JOVD-gezichten die zich rond de twee schaaarden. Sommigen kenden het duo al langer en deze zoveelste ontmoeting ging gepaard met een elkaar in de armen vallen. Een buitenstaander zou zich afvragen of dit gebeurde uit warme vriendschap, of enkel voortvloeyde uit de idee van 'the show must go on'...

Kondyakov en Rakosyn hebben de westerse pers al verschillende keren te woord gestaan. De eerst genoemde stond in de Washington Post, de New York Times en de Christian Science Monitor. Voor het kleine en onbeduidende blaadje Driemaster wilden de twee Sovjetrussen ook wel tijd vrijmaken. De borrel was helaas van korte duur. Een borrelende enkeling vroeg zich daarom na een kwartiertje af of het gesprek al ten einde was. Relas van een interviewje...

"We zijn hier voor wat werkzaamheden. We willen de stereotypen die tussen onze twee systemen bestaan slechten", aldus Kondyakov.

Leuk, maar wat hebben wij in het Westen aan de modekretten 'glasnost' en 'perestrojka' als er niet iets wezenlijks verandert aan de algehele wereldvisie van de

Communistische Partij van de Sovjetunie (CPSU) en zodoende de dreiging vanuit het Oosten voor ons blijft bestaan?

Laten we eens grasduinen in het partijprogramma van de CPSU uit 1986. Dat is opgesteld tijdens het 27ste congres van de CPSU in het Gorbatsjov-tijdperk. In dat

INTERVIEW

programma wordt onder meer opgemerkt: "De algehele crisis van het kapitalisme wordt dieper." En: "Het is het tijdperk van de overgang van het kapitalisme naar het socialisme en communisme en van de historische wedijver tussen de twee wereldomvattende sociaal-politieke stelsels, het tijdperk van socialistische en nationale bevrijdingsrevoluties en de ineenstorting van het kolonialisme, het tijdperk van de strijd van de voornaamste stuwende krachten van de maatschappelijke ontwikkelingen - het wereldsocialisme, de arbeiders- en communistische beweging, de volkeren van de vrijgekomen staten en de democratische massabewegingen - tegen het imperialisme en zijn politiek van agressie en onderdrukking en voor vrede, democratie en sociale vooruitgang."

Afgezien dat dergelijke zinsneden niet echt bijdragen tot het slechten van stereotypen, blijft de CPSU een dreigende houding ten aanzien van het Westen innemen. In veel gevallen krijgt je bij het lezen van deze propaganda de indruk dat de communistische eindzege er moet en zal komen. We dienen echter wel geduld te hebben, want in een wereld met nucleaire wapens valt zoiets langs militaire weg (helaas?) moeilijk af te dwingen. Stukje bij beetje zal de Sovjetunie haar einddoel bereiken, ook al duurt dit proces voor generaties voort.

Kondyakov heeft dergelijke vragen zeer waarschijnlijk al vele keren aangehoord. Voor de ideologisch geschoolde Sovjetburger is het niet moeilijk een mooi antwoord te formuleren: "Het ligt er maar aan hoe je het programma van de CPSU interpreteert. Wij hebben als Raad van Jongerenorganisaties in de Sovjetunie veel contacten met andere organisaties. Wij wisselen meningen met hen uit. We spreken eveneens met westerse zakenmensen. Dit alles is erg belangrijk voor ons. Het is nodig om te blijven praten met elkaar, want dit kweekt een goede sfeer in het Europese huis. Natuurlijk kunnen wij respect opbrengen voor het Westen. Zo is Nederland volgens mij een groot succes. De technologie is er ver gevorderd en er zijn veel goede zaken voor de burgers gerealiseerd. Dat draagt allemaal bij tot het geluk van de mensen."

"Wat het partijprogramma betreft, daarop moeten we ons niet blindstaren. Onze ideeën van klassenstrijd in de wereld zijn voortgekomen uit het verleden. Toen bestonden deze conflicten wel degelijk op grote schaal. Die situatie moest veranderd worden. Men wilde tot een geheel nieuwe samenleving komen. De ideeën waren er, de ontwikkelingen kwamen vervolgens op gang. Op de huidige wereldsituatie hebben we natuurlijk wel een andere kijk."

En stilletjes hopen dat het kapitalisme snel verdwijnt? Kondyakov: "Het programma van de CPSU uit 1986 is eigenlijk nu al verouderd, omdat wij niet stil blijven staan. Wel zullen we onze principes verdedigen als dat nodig mocht zijn. We zijn namelijk van mening dat ons systeem beter is dan het kapitalisme."

"Verder zijn we realistisch. Vreedzame samenleving is nodig. Dat wij met wapens de wereld gaan veroveren is

onzin. De twintigste eeuw staat weliswaar voornamelijk in het teken van de strijd tussen Oost en West, maar we moeten samen overleven en overeenkomst zien te bereiken om grote menselijke, ecologische en economische problemen aan te pakken. Daarom dienen we in te zien dat we respect voor elkaar moeten hebben!"

In de tweede helft van augustus sprak ik met prof. Feldbrugge op het NAVO-hoofdkwartier te Brussel. Feldbrugge is voor twee jaar verbonden aan de 'private staff' van de secretaris-generaal van het Atlantisch bondgenootschap, en analyseert de ontwikkelingen in de Sovjetunie.

Ten aanzien van dit land adviseert Feldbrugge het Westen een afwachtende houding, een 'kat-uit-de-boom-kijken'. "We moeten niet te snel 'gratis' dingen gaan doen om de Sovjetrussen mild te stemmen." En: "De ideologie... Ach, daar wordt men in de Sovjetunie niet zo door geïnspireerd."

In de volgende Driemaster spreekt Feldbrugge zich uit in de eerste aflevering over veertig jaar NAVO. In 1989 bereikt deze vredesorganisatie die mijlpaal.

*) IFLRY staat voor International Federation of Liberal and Radical Youth. Het is een overkoepelende organisatie van liberaal denkende jongeren uit de gehele wereld. Met het jaarlijks betalen van tweeduizend gulden contributie is de JOVD ook lid van deze organisatie.

WIJ DRUKKEN BIJNA ALLES!

Buiten bankbiljetten kunt u
bij ons terecht voor
al uw wensen op drukgebied

PRINTASS
PARTNER
BRUNNEN VAN DE EISENDE DRUKKERIJEN

**Dinky
Druk**

Koningstraat 74, tel. 02230-15167
Pastoor Koopmanweg 5, tel. 02230-31466
Postbus 330, 1780 AH Den Helder

EMANCIPATIEWEEKEND TE LIEVELDE GROOT SUCCES!

door Walter Rthmelingh

In de laatste dagen van augustus organiseerde district Gelderland een tweedaags congres te Lievelede. Met ruim vijftig deelnemers was de maximale capaciteit van het klooster waar de congresgangers waren ondergebracht bereikt. In een schilderachtige omgeving werd een discussie over emancipatie gevoerd. De deelnemers hielden zich niet alleen met emancipatie bezig. Zo stond er op de zaterdagavond een "uitspatting der talenten" op het programma, waarin de congresgangers hun artistieke kunsten konden tonen. Op de zondagmiddag konden de deelnemers volleyballen, en waren er allerlei "oud-Hollandse spelletjes" georganiseerd. Hieronder volgt een kort verslag van een weekend waar menig congresganger leuke herinneringen aan over zal hebben gehouden, en district Gelderland trots op kan zijn!

<< De ontvangst >>

Een dieseltreintje rijdt tussen Zutphen en Winterswijk heen en weer. Op dit traject ligt Lievelede. Als ik het bouwvallige stationnetje uitloop, zie ik op een terrasje een bekend gezicht zitten. Er wordt snel contact gelegd. Mijn koffer wordt me uit handen genomen en verdwijnt achter in een auto waarmee we binnen vijf minuten het klooster bereiken. Het ligt verscholen achter de bomen. Van binnen is het klooster aangenaam koel. Het heeft een binnentuin die omsloten wordt door een gang waarin een tafeltje staat waar je kunt betalen. Daar worden ook de kamers ingedeeld. Je wordt vervolgens verwezen naar de bibliotheekzaal waar koffie en thee klaarstaan. De bibliotheekzaal doet haar naam nauwelijks eer aan. Er staat slechts een boekenkast, gevuld met religieuze literatuur. De binnenstromende deelnemers schuiven in eerste instantie voorzichtig bij bekenden aan. De meisjes zijn wat giechelend. Een jongen

Mevrouw
Van Waardenburg

krijgt voortdurend aanmerkingen op zijn das. Verder gaat de conversatie hoofdzakelijk over de opleiding die gevolgd worden of afgesloten zijn. Iedereen is nog wat onwennig. Na wat huishoudelijke mededelingen, zou daar overigens spoedig verandering in komen!

<< Het rollenspel >>

Op de vrijdagavond is een rollenspel georganiseerd. In een kleine religieuze gemeente heeft men te kampen met een besmettelijke, maar niet levensgevaarlijke, geslachtsziekte. Om het kwaad in te dammen dient een vertrouwensarts te worden aangesteld. Maar moet dit nu een man of een vrouw zijn? De gemeente telt al drie manlijke artsen. In het kader van de emancipatie lijkt de benoeming van een vrouw voor de hand te liggen. Helaas zitten erin de gemeenteraad een groot aantal mannen die last van de geslachtsziekte hebben. Vanwege hun religieuze achtergrond kunnen zij onmogelijk bij een vrouwelijke arts terecht. Samen met hun echtgeno-

tes, voor wie het baren van kinderen de grootste levensvervulling is, proberen deze raadsleden hun eigen belang te laten zegeviereren. Een linksradicale splinterpartij ontvoert in de pauze de burgemeester. Er dient snel een besluit genomen te worden, om het leven van de burgervader niet in gevaar te brengen. Een compromis lijkt in zicht: het benoemen van een manlijke en vrouwelijke arts op part-time basis. Tot een besluit kunnen we niet komen. We zijn al erg lang bezig, en de raadsvergadering doet denken aan een gezelschapsspel waar geen eind aan te breien is. Een paar vrouwen van de Zwarte-kousenpartij nemen het initiatief. Zij moeten hun babies weer aan de borst leggen en verlaten de vergadering. Daarop wordt de raadsvergadering voor onbepaalde tijd geschorst.

<< Discussie >>

Op de zaterdagochtend houdt mevrouw Van Waardenburg van de Vrouwenbelangen een spreekbeurt. In haar verhaal vertelt ze dat de emancipatie van de vrouw heel langzaam maar zeker wordt gerealiseerd. Haar spreekbeurt lokt een boeiende discussie uit. "Kinderen krijgen en opvoeden, is ook iets waar je voor mag kiezen", luiden de protesten van bovenal de meisjes in de zaal. Mevrouw Van Waardenburg gaat in de verdediging en zegt dat ze enkel het automatisme waarbij de vrouw het huishouden doet en de man de kost verdient, wil doorbreken. Als ter wille van de tijd een punt achter de discussie gezet moet worden, lukt dat maar ternauwernood.

<< De werkgroepen >>

Na het middageten vangen de werkgroepen aan. De indeling is van tevoren gemaakt. Iedere groep omvat ongeveer tien personen. Je komt door deze twee redenen gemakkelijk in contact met nog onbekende congresgangers. De discussie wordt gevoerd aan de hand van een aantal stellingen. Niet alle stellingen zijn even serieus bedoeld. Dat is met opzet gedaan om discussie aan te moedigen. De voorzitter gaat bij elke stelling het rijtje bij langs. Iedereen wordt naar zijn of haar oordeel gevraagd. Na zo'n twee uur loopt de discussie ten einde. We zijn bijna door de stellingen heen. De interesse neemt daarvoor overigens ook wat af. Het aantal grapjes meent daarentegen toe. Er worden steeds meer lachwekkende aanmerkingen op elkaars doen en laten gemaakt. Sterke verhalen komen boven. Twee meisjes worden wat wulps en zakken voortdurend diep in hun stoel van het lachen weg.

<< Het forum >>

Zaterdagavond is er een forum georganiseerd. Aan het forum nemen Michiel Plugge (voorzitter van de PPR-jongeren), de heer Van der Jagt (lid van de Eerste Kamer voor het GPV) en mevrouw Rempt (lid van de Tweede Kamer voor de VVD) deel. De twee eerstgenoemden dienen respectievelijk uiterst links en uiterst rechts te vertegenwoordigen, terwijl van mevrouw Rempt wordt verwacht dat zij het liberalisme verkondigt. "Hoe denkt u over militaire dienstplicht voor vrouwen?" De heer Van der Jagt is er geen voorstander van. "Vrouwen lenen zich minder goed voor het gevechtswerk", luidt zijn oordeel. "Dat bewijst de praktijk bij het Israëlijsche leger." Mevrouw Rempt is wat kortaf. Zij voelt er helemaal niets voor. Om het antwoord van de voorzitter van de radicale jongeren te begrijpen, dien je ten eerste te weten dat de PPR-jongeren niet over militaire dienstplicht praten, maar over sociale dienstplicht, en ten tweede dat de vrouwen binnen de radicale jongeren "meiden" worden genoemd. "Wanneer erop een PPR-jongerencongres meer meiden dan jongens aanwezig zijn, dan staan we positief tegenover sociale dienstplicht voor vrouwen. Zijn er daarentegen meer jongens dan meiden, dan wordt dit revolutionaire idee weer in de ijskast gezet!"

<< De disco >>

Buiten is het volle maan. Binnen wordt in een benedenvertrek van het klooster op luide muziek gedanst. Wat in 1988 allemaal niet mogelijk is! Twee jongens met een eenvoudige draaitafel verzorgen voor 150 gulden de muziek. Iemand heeft bij de lichtknoppen plaatsgenomen. De TL-balken gaan aan en uit. Zo wordt discoverlichting gesimuleerd. In Lieveelde is het improviseren. Er staan meer congresgangers rond de dans dan er op. Om je verstaanbaar te maken moet je schreeuwen. Als iemand wat tegen me zegt, knik ik vriendelijk, maar versta het meestal niet.

<< De muggen >>

Ik word wakker van een giechelende meisjes stem op een van de wc's. Spoedig wordt het vrolijke geluid overstemd voor een irritant gezoem van een mug. Het mijn hand graai ik verschillende keren in de lucht om het vervelende beest te pakken te krijgen. Dat lukt niet. De tot dan toe roerloze slaapzak van mijn kamergenoot komt in beweging. "He", vraag ik voorzichtig, "ben jij ook wakker?" Het nog halfslaperige antwoord klinkt bevestigend. Spoedig nemen we het besluit om het muggevolkje in onze kamer uit te roeien. Ik haal de vliegennep te voorschijn. Mijn kamergenoot pakt de lamp bij haar fitting om met de lichtbundel mij te assisteren in de jacht. Ik probeer de muggen in de lucht neer te halen, om vlekken op de witgekalkte muren te voorkomen. Dat lukt niet zo best. Plotseling zegt de lamp bof, en we zitten opeens zonder zoeklicht. De kamer naast ons is leeg. Ook in de andere vleugel van het klooster moet nog een lege kamer zijn. Zouden we daar misschien een nieuwe lamp vandaan kunnen halen? Mijn kamergenoot gaat op pad. "Pas op!", roep ik hem na. "Verzeker je er wel van dat die kamers ook werkelijk leeg zijn. Voor dat je het weet krijg je het verzoek om het lidmaatschap van de JOVD op te zeggen, en moet je beloven dat je een jaar lang je gezicht niet meer op JOVD-bijeenkomsten

laat zien!" We moeten beiden om die slappe maatregelen lachen. De lamp in de kamer naast ons blijkt het niet te doen, en in de kamer van de andere vleugel bleek de landelijk penningmeester te pitten. We zitten dus zonder lamp, en er zit niets anders op dan de strijd te staken. Met ons lichaam goed ingepakt, en met een deken over ons hoofd dommelen we langzaam weer in slaap.

<< De plenaire >>

Op de zondagochtend worden een aantal stellingen die in de werkgroepen tot heftige discussies hadden geleid plenair behandeld. Is bij voorbeeld positieve discriminatie voor vrouwen vernederend? Is het rechtvaardig om de huidige generatie mannen te benadelen wegens onrechtmatigheden in de maatschappij die ver voor hun tijd zijn ontstaan? Is het vrouw-zijn een kwaliteit? Een vrouw kan het in de verkoopwereld met haar uiterlijk bij voorbeeld ver brengen. En met een kort rokje en een uitdagend losgeknoopt blousetje kun je als secretaresse bij een sollicitatiegesprek wel eens een goede kans maken!

<< Het eten >>

De eetzaal was wat kil. Spartaans is misschien het juiste woord. Stevige houten tafels met een kleedje er

op. Alles even functioneel. Een non rijdt met een grote kar het eten binnen. Op de zaterdagavond kregen we een vierkant gebakken ei. Nu worden fel groene doperwtjes en ronde worteltjes opgediend. Ik prik een peentje op mijn vork, en bestudeer het aandachtig. We moeten er allemaal wat om gniffelen. Achter me hoor ik iemand over vierkantje tomaten praten. Het eten was verder niets bijzonders. "Heel best te eten", was de algemene opinie. Voor twee overnachtingen, tweemaal een ontbijt, twee lunches, en tweemaal dit diner (waarbij soep vooraf en een toetje na), alsmede koffie of thee zo vaak je wilt, hebben we dertig gulden moeten neertellen. Wat verwacht je voor drie tientjes? Voor amper de helft van dit arrangement betaal je op een landelijk JOVD-congres bijna driemaal zoveel, terwijl de vereniging er dan nog eens een paar duizend gulden op moet toeleggen!

<< Evaluatie >>

Aan het eind van de zondagmiddag gingen we met zijn allen in de kloostertuin het emancipatieweekend evalueren. De disco mocht wel wat minder luid, en inleiding van de forumleden had wel wat bondiger gekund. Veel meer kritiek lieten de deelnemers niet horen. Dat was ook niet verwonderlijk. Het emancipatieweekend te Lieveelde was een groot succes!

Verlos ons,
Heer der legerscharen,
Van 't Franse ras van ambtenaren,
Dat aan ons leven kleeft en knaagt,
Tot op 't gebeent,
En als elfde plaag,
De tien in zich vereent.

BELASTINGEN CENTRAAL IN KOMEND PARLEMENTAIR JAAR

door Frank de Grave

Dit fraaie gedicht stond op een pamflet dat in 1813 ten tijde van de Franse bezetting werd aangetroffen op een Amsterdams accijnshuisje. In 175 jaar tijd is blijkbaar weinig veranderd. Vraag een willekeurige landgenoot zijn oordeel over de belastingen in Nederland, en de creativiteit ten negatieve is onbegrensd. Veel te hoog en veel te ingewikkeld, valt als commentaar nog onder de categorie milde en zakelijke kritiek.

Op zich is het vreemd dat in een democratie de belastingdruk zo zwaar is, terwijl tegelijk een grote meerderheid van de kiezers klaagt over de veel te hoge belastingen. Bij een nadere beschouwing zijn voor dit verschijnsel twee verklaringen te geven.

In de eerste plaats is een belastinggulden die wordt geheven natuurlijk niet weg. De overheid besteedt dit geld weer aan onderwijs, gezondheidszorg, defensie, politie enzovoort. Een ander deel komt rechtstreeks weer bij de burgers terecht bij voorbeeld via bijstand, individuele huursubsidie of studiefinanciering. Zonder voldoende belastinggeld zou de overheid op deze uitgaven moeten bezuinigen, met alle protesten van dien.

Een tweede verklaring is gegeven door de Amerikaanse Nobelprijswinnaar voor economie Milton Friedman. Als de overheid meer belastinggeld uitgeeft ten gunste van een bepaalde belangengroep, dan profiteert die groep daar direct van. De resterende, veel grotere groep van belastingbetalers die de rekening moet voldoen, ondergaat per persoon slechts een zeer gering nadeel. Derhalve is het verzet beperkt en zijn politici geneigd aan wensen van belangengroepen tegemoet te komen.

Bijzonder voor Nederland is daarbij de sterke nadruk die is gelegd op de herverdeling van inkomen. Vele jaren van nivellering hebben niet alleen geleid tot hoge belastingen, maar ook tot een zeer sterke progressie. Bij een belastbaar inkomen van zo'n 45 duizend gulden moet over elke meer verdiende gulden 51 procent aan de fiscus worden afgedragen.

Om er nu voor te zorgen dat de hoge belastingdruk in ons land niet onrechtvaardig uitwerkt, is er tevens een labyrint van aftrekposten in het leven geroepen, waardoor ieders persoonlijke draagkracht met het vergrootglas in de hand kan worden vastgesteld. Allemaal erg mooi en erg rechtvaardig, maar tegelijk was het belastingstelsel voor de meeste belastingplichtigen onbegrijpelijk geworden en voor de belastingdienst onuitvoerbaar.

In 1985 kwam de Haagse politiek tot de conclusie dat het zo niet verder kon. Na de rampzalige ervaringen met de belastingwetgeving voor tweeverdieners, dwong een gelegenheidscoalitie van PvdA en VVD de regering tot instelling van een commissie die moest adviseren over een nieuw eenvoudig belastingstelsel. In 1986 was de commissie, naar haar voorzitter de commissie-Oort genoemd, klaar. Na het doorlopen van het verplichte uitgebreide adviescircuit van de Stichting van de Arbeid, de Sociaal-Economische Raad, de Sociale Verzekerings-

raad, de Emancipatieraad en de Raad van State, belandden de voorstellen bij het parlement dat eind dit jaar, begin volgend jaar eindelijk definitieve keuzen kan maken.

Het pakket voorstellen dat het kabinet aan de Kamer heeft voorgelegd is een stuk aantrekkelijker dan de oorspronkelijke plannen van de commissie-Oort. Dit komt omdat naast een vereenvoudiging het kabinet ook een zeer forse vermindering van de belasting- en premiedruk voorstelt.

In totaal gaan de tarieven met maar liefst 6,3 miljard gulden omlaag. Door fors het mes te zetten in het oerwoud van aftrekposten haalt het kabinet weer 2,2 miljard gulden bij de belastingbetaler weg. Maar per saldo resteert een netto-voordeel voor de acht miljoen belastingplichtigen van vier miljard, gemiddeld vijfhonderd gulden netto per persoon per jaar.

Natuurlijk varieert het voordeel in elk individueel geval. Globaal gesproken profiteren de lagere en de middeninkomens relatief meer, en is iemand met weinig aftrekposten beter af dan iemand met veel aftrekposten.

Maar omdat tegenover elke gulden minder aan aftrekposten een tariefsverlichting staat van zo'n drie gulden zal duidelijk zijn, dat pas bij zeer onvangrijke bedragen aan aftrekposten voor een individuele belastingplichtige een nadeel ontstaat. Overigens steekt Nederland hiermee gunstig af vergeleken met andere landen.

Zo heeft België ook een operatie ter vereenvoudiging van de belastingen aangekondigd, maar de Belgen moeten de tariefsverlaging geheel zelf betalen door onder meer hogere accijnzen op tabak en benzine, naast een wel heel forse sanering van aftrekposten.

In Nederland is bij de horeca nogal wat commotie ontstaan over het kabinetsvoorstel zakendiners nog maar voor 75 procent aftrekbaar te laten zijn. Maar in België mag volgend jaar maar vijftig procent van de zakendiners bij de fiscus worden gedeclareerd.

Wat zijn overigens de kansen in de Kamer voor de voorgenomen belastingherziening? Mijn eigen partij, de VVD, is vanaf het begin een groot voorstander van belastingvereenvoudiging geweest. De steun van de VVD is natuurlijk niet minder geworden nu ook een van de belangrijkste politieke items van de VVD, verlaging van de belasting- en premiedruk, door de kabinetsvoorstellen wordt gerealiseerd.

Om dezelfde reden ligt het Oort-pakket bij de PvdA moeilijk. Realisten in de PvdA zien in dat Nederland de

belastingtarieven wel moet verlagen vanwege de internationale concurrentie, met het Europa zonder grenzen op de achtergrond. Maar meer dogmatisch ingestelde socialisten vinden een belastingverlaging zonde van het geld en zien liever extra overheidsuitgaven. Het is onzeker welke vleugel de huidige interne PvdA-strijd zal winnen.

Het CDA heeft lang gearzeld over de Oort-plannen, maar in het zomerreces hebben CDA-leider De Vries en VVD-voorman Voorhoeve onderling overeenstemming bereikt over een compromis.

Dit compromis heeft het kabinet ongewijzigd overgenomen, zodat een Kamermeerderheid verzekerd lijkt. Wel is te verwachten dat op onderdelen van de belastingplannen de nodige politieke strijd zal ontstaan.

Bij de belastingvereenvoudiging zullen immers nogal wat aftrekregelingen worden opgeruimd of worden beperkt, die in het verleden onder druk van allerlei belangengroepen zijn ingevoerd. Het valt te verwachten dat diezelfde belangengroepen zich daar fel tegen zullen verzetten. De eerste signalen daarover zijn inmiddels

al afgegeven.

Het is natuurlijk niet erg als op onderdelen wijzigingen worden aangebracht. Zo vind ik zelf de voorgestelde beperking in de aftrekbaarheid van ziektekosten veel te fors voor een toch al kwetsbare groep in de samenleving. Maar het is te hopen dat de Kamer op hoofdlijnen weerstand weet te bieden aan verlangens van allerlei belangenclubs.

Nederland heeft nu de kans de jaren negentig in te gaan met een sterk vereenvoudigd belastingstelsel, met fors lagere en internationaal meer concurrerende tarieven. Die kans mag de politiek niet laten liggen!

De bovenstaande column is eerder op vrijdag 19 augustus 1988 onder de titel "Belastingplan lijkt het te zullen halen" in Het Parool verschenen. Als redactie plaatsen we in principe geen bijdragen die al eerder zijn gepubliceerd. Deze keer waren we echter gedwongen om de column van Frank de Grave op te nemen, omdat bij de invulling van de Driemaster the point of no return al was gepasseerd.

IN DEN LANDE

KUNST & CULTUUR

door Ron Brand

Helaas groeit niet ieder kind op in een milieu waar het vertrouwd wordt gemaakt met kunst en cultuur. Kunst en cultuur zijn zaken die er soms maar een beetje bijhangen. "Als het slecht weer is, gaan we naar het museum," hoor je dikwijls. Zo zou het niet moeten zijn. Je gaat naar een museum of culturele uitvoering als je daar zelf voor gekozen hebt. Onafhankelijk van andere factoren.

De op het voorjaarscongres van 1987 aangenomen resolutie van de JOVD over kunst en cultuur, luidt een van de stellingen dat het onderwijs een belangrijke bijdrage levert aan de culturele vorming van het individu. Mensen moeten zich bewust zijn van het belang van kunst en cultuur. Tijdens de opvoeding en dus mede door het onderwijs wordt de basis daarvoor gelegd.

De projectgroep Kunst & Cultuur van de JOVD onderhoudt nauwe contacten met de commissie Cultuur & Media-

beleid van de VVD. Deze contacten hebben geleid tot het gezamenlijk organiseren van een themadag. De themadag is bestemd voor bestuurders, beleidmakers, ouders én jongeren.

Meld je aan voor deze unieke themadag waar volop gelegenheid tot discussie zal zijn. Vul de bon in, en stuur hem op! Wanneer je vragen hebt, kun je contact opnemen met Constantijn Dolmans (071-141293) of Ron Brand (01736-2093).

- Datum : zaterdag 1 oktober 1988
Plaats : Museum voor Volkenkunde
 Willemskade 25
 Rotterdam
- Programma: 10.00 - 10.30 ontvangst met koffie
 10.30 - 10.40 opening
 10.40 - 11.10 eerste inleider
 10.10 - 11.40 tweede inleider
 11.40 - 12.00 koffiepauze
 12.00 - 12.30 derde inleider
 12.30 - 13.45 lunchpauze
 13.45 - 15.30 forum
 15.30 - 15.45 afsluiting
- Deelname : Na het insturen van de bon krijg je informatie toegestuurd over de inhoud van de dag, de organisatie en hoe het museum bereikbaar is.
- Kosten : f 40,00 per persoon over te maken op girorekening 524323 van de VVD Kamercentrale Rotterdam. De prijs is inclusief koffie, lunch en het eindverslag.

AANMELDINGSBON

Ik,

naam :

adres :

postcode:

plaats :

kom naar de themadag kunst & cultuur op zaterdag 1 oktober 1988 te Rotterdam. De verschuldigde f 40,00 heb ik overgemaakt op girorekening 524323 van de VVD Kamercentrale Rotterdam onder vermelding van "Themadag kunst & cultuur".

GESLAAGD LUSTRUMWEEKEND

door Marc Geerlings

Dit jaar bestaat de afdeling Twente tien jaar. Op zaterdag 2 en zondag 3 juli werd deze verjaardag met een sportweekend op de velden van de Technische Universiteit Twente gevierd.

Op zaterdagmorgen werd iedereen met koffie en krentewegge op het universiteitsterrein ontvangen. Zeven teams hadden zich ingeschreven. Niet alleen leden van de afdeling Twente namen aan het festijn deel. Ook een ploeg van de Junge Liberalen uit de Bondsrepubliek Duitsland, een team van districtsbonzen (dibo's) en een ploeg van de afdeling Oost-Achterhoek waren present. In totaal zo'n veertig sporters.

Van half twaalf tot half vijf werd er gestreden op diverse onderdelen: burghtbal (een soort rugby), hockey, voetbal alsmede een hindernisbaan en touwtrekken. De jury (Nynke van de Ploeg) werd overspoeld met protesten.

Tijdens de aan het begin van de avond gehouden barbecue werd de eerste prijs uitgereikt aan het team met de minste punten. Het motto van deze wat ongewone toekening luidde: "De JOVD moet rondkomen met een 'low budget', dus hoe minder punten hoe beter." De werkelijke winnaars baalden: "Hadden we dat maar eerder geweten."

Om acht uur was er een forum bestaande uit de heren Nordlohne, Nypels en De Grave. Landelijk voorzitters van de JOVD uit respectievelijk de jaren vijftig, zestig en zeventig. Annette Nijs mocht als voorzitter uit de jaren tachtig ook achter de tafel plaats nemen. Tijdens het forum werd ingegaan op de plaats die de JOVD in de Nederlandse politiek inneemt, en haar invloed op de laatste vier decennia. De oudere deelnemers gaven ook een beeld van de JOVD uit hun tijd. Het forum

werd door ongeveer honderd mensen bijgewoond.

Op zondag was er een activiteit georganiseerd door het Lutterzandberaad. (Een instelling die zich bezig houdt met de opvang en begeleiding van oud-bestuurders van de afdeling Twente). Deze bezigheid bestond uit een "overlevingstocht" op het Lutterzand. (Een natuurgebied ten oosten van Oldenzaal). Het was de bedoeling dat de verschillende groepen aan de hand van een routebeschrijving op een bepaald punt samen zouden komen. Helaas waren voor velen onder ons de cryptische omschrijvingen in de routebeschrijving niet helemaal duidelijk. Dit had tot gevolg dat menig een meer van het Lutterzand heeft gezien dan aanvankelijk de bedoeling was. Gelukkig werden de verdwaalde mensen door de organisatie (Frank Rohof en Olaf Brugman) weer op het rechte pad gebracht. Ze kregen te eten en te drinken, en konden de laatste kilometer van hun tocht voortzetten. Aangekomen op het eindpunt werd aan de "avonturiers" een gesigneerde fles Lambrusco aangeboden. Daarmee was een geslaagd lustrumweekend van de afdeling ten einde.

VERSLAG

STILLE HOOP!

door Jan Verhagen

Binnen de landelijke JOVD zijn de nodige commissies actief. Dat kunnen politieke commissie zijn. Bij voorbeeld de commissie denktank of de Europa 2000-commissie. Het kunnen echter ook organisatorische commissies zijn. Een voorbeeld van daarvan is de commissie herziening statuten en reglementen.

Aan een dergelijk overleg neemt meestal een bepaald soort JOVD'ers deel. Zo zal je Jan Lid zal je in het gezelschap niet aantreffen.

De gewone leden kunnen hieronder kennis laten maken met de sfeer van een typisch JOVD-onderonsje.

Commissiewerk is leuk werk. Ze vermaken zichzelf. Ik kan het je aanbevelen. 's Avonds, om zeven uur, op ons algemeen secretariaat te Amsterdam. Reiskosten worden vergoed. Uiteraard! Even vanzelfsprekend neem je een paar treinen eerder, om met een vriend(in) wat door Amsterdam te lopen. Daar is meer te zien en te beleven dan het Amsterdam Historisch Museum!

Maar in ieder geval: om zeven uur dien je aanwezig te zijn. Om kwart over zeven twee telefoontjes. Vlak achter elkaar. "Ik kom wat later", en nogmaals: "Ik kom wat later."

Een bont gezelschap zit rond te tafel. Ex-hb'ers. Jeroen P, altijd als eerste aanwezig. Helemaal niet rancuneus. Helenaaaaaaal niet. Bernard W, op tijd! Marco S, drie kwartier te laat. "Jas in de trein laten liggen!" Ja, ja. Het opperhoofd. Zonder inbreng. Alom

gewaardeerd. En niet-hb'ers. Henk K, zal het hem ooit, ooit... lukken? Jan I, al was het maar om tegen het hb te kunnen inzetten. Jan II, erin gewerkt, om de notulen te maken. Dus geen Jan Lid. Die zou er waarschijnlijk toch maar voor spek en bonen bij zitten. Stille hoop: kunnen we dan eindelijk om half acht beginnen?

Gelukkig werkt deze commissie wel democratisch. Men luistert naar elkaar. En... is eventueel bereid toe te geven. Er is dus nog hoop!

Het doel: herziening van Statuten en Reglementen. We vatten die taak breed op. Niet alleen wordt naar duidelijke fouten gezocht. Ook correcte artikelen worden onder de loep genomen. Omdat ze aan evaluatie toe zijn. Bij voorbeeld: de minimumleeftijd twaalf jaar? Of spreker voor en tegen, nog vóór de discussieronde in de plenaire zitting op het congres?

Aan alles wordt gedacht. Aan een "Ravijnreglement". (Voor het geval dat alle hb'ers in het ravijn belanden). Self-fulfilling prophecy? Stille hoop! Aan manieren om de macht van grote districten te breken. Door ze op te splitsen? We vechten het wel uit. Stille hoop!

We kankeren op het opperhoofd. En lachen hartelijk om haar. Vooral als ze weg is. Lucht lekker op. Ook om Bas B. Die dacht de nieuwe voorzitter te worden. Ha, ha. Of om het verschijnsel adviesraad. Wanneer wordt die afgeschaft? Stille hoop: zeer snel! We nemen eveneens onszelf op de korrel. ("... dit zie je altijd. Gaat het slecht met de JOVD, dan gaan ze de Statuten en Regle-

menten veranderen. Gaat het goed, dan hebben ze wel wat beters te doen.") In het goed Nederlands: Kurieren am Symptom.

Kortom: we vermaken ons wel. En leveren zelfs nuttig werk af. De JOVD-democratie wordt immers door Statuten en Reglementen gewaarborgd. Deze keer herzien we alles met de overtuiging van het liberale principe "Duidelijke Regelgeving". Door een memorie van toelichting? Of een trefwoordenregister? Stille hoop! Evaluatie en verbetering blijven nodig. Over drie jaar doen we het weer!

PROJECTGROEP

REACTIE OP VIERDE NOTA

door Jan-Willem Dijkhuis

De projectgroep Milieu & Ruimtelijke Ordening heeft in juli haar Reactie op de Vierde nota over de ruimtelijke ordening afgerond. In dat commentaar heeft zij een aantal standpunten ingenomen met betrekking tot de wijze waarop de ruimtelijke ordening zich in Nederland zou moeten ontwikkelen. De Reactie pretereert geenszins allesomvattend te zijn. Integendeel. Door gebrek aan menskracht en tijd werd de aandacht beperkt tot een klein aantal items. Om je een indruk te geven van het commentaar in de Reactie zal hieronder kort worden ingegaan op een aantal standpunten van de projectgroep.

<< Stedelijke knooppunten >>

De projectgroep heeft enige kanttekeningen geplaatst bij de rol van de stedelijke knooppunten in de Vierde nota. Ter herinnering, als stedelijk knooppunt komen in aanmerking: Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Groningen, Enschede/Hengelo, Arnhem/Nijmegen, Eindhoven en Maastricht/Heerlen. Deze steden werden met name uitgekozen vanwege het niveau van de aanwezige voorzieningen en de meer dan regionale betekenis.

Volgens de Vierde nota zou elk stedelijk knooppunt zich dienen te specialiseren in een bepaalde bedrijfstak. Zo zal Amsterdam zich moeten gaan richten op het instandhouden en ontwikkelen van het bankwezen alsmede de zakelijke dienstverlening. Eindhoven op de elektronische industrie. En Enschede/Hengelo op de textiel alsmede machine-industrie.

Hoewel de projectgroep de voordelen van specialisatie inziet, is zij van mening dat een te eenzijdige specialisatie tot gevaarlijke ontwikkelingen kan leiden. We hoeven hiervoor alleen maar te denken aan de neergang van de dominante textielindustrie rondom Enschede/Hengelo, met alle sociale en economische problemen van dien.

<< Regionale knooppunten >>

Een ander probleem bij het invoeren van het begrip "stedelijk knooppunt" is dat de aandacht voor de meer regionale knooppunten dreigt af te nemen. Voor het dichtbevolkte Westen is dit minder problematisch dan voor het Noorden en Oosten van ons land, waar steden als Leeuwarden en Zwolle een belangrijke regionale functie vervullen. Dergelijke regionale knooppunten dienen een aparte status te krijgen, zonder dat dit ten koste gaat van de naburige stedelijke knooppunten.

Een laatste opmerking over de stedelijke knooppunten is dat overwogen moet worden om aan deze gebieden rechtstreeks woningbouwcontingenten toe te kennen. Ervaring hiermee is opgedaan in Amsterdam, Rotterdam,

Den Haag en Utrecht. Met het rechtstreeks toekennen van woningbouwcontingenten wordt namelijk een beter inzicht verkregen in de ontwikkelingen van de woningmarkt.

<< Investerings >>

De Vierde nota geeft aan welke infrastructuurle maatregelen dienen te worden genomen om de concurrentiepositie van ons land, als distributieland bij uitstek, in de toekomst te behouden en te verbeteren. Voor het doen van infrastructuurle investeringen is vanzelfsprekend veel geld nodig. Nu mag bekend worden verondersteld dat 's lands schatkist niet bulkt van het geld. Integendeel. Gezien de financiële positie van de rijksoverheid zullen er prioriteiten gesteld moeten worden bij het doen van dergelijke investeringen. De projectgroep is van mening dat het terugdringen van het financieringstekort erg belangrijk is, maar dat bepaalde infrastructuurle maatregelen daardoor niet achterwege mogen worden gelaten. Het rendement van een infrastructuurle investering voor 's lands economie, dient volgens de projectgroep een belangrijk criterium te zijn. Neem de knelpunten in het autoverkeer. Vaak leiden die tot grote economische schade. Investerings in deze knelpunten worden daardoor snel terugverdiend.

<< Openbaar vervoer >>

Bij het doen van investeringen in het openbaar vervoer moet een tweetal doelen voor ogen te worden gehouden: 1) Verbetering van de kwaliteit. Dit door middel van de inzet van luxe bussen, uitbreiding van het metronet en de aanleg van hoge snelheidsspoorlijnen enzovoort. 2) Verbetering van de kwantiteit. Dit door middel van het opvoeren van de frequentie van het gebodene.

Een dergelijk beleid kan naar het oordeel van de projectgroep niet alleen een oplossing bieden voor de bestaande knelpunten, maar kan ook een bijdrage leveren aan de vermindering van de milieuvervuiling.

<< Defensie >>

In de Vierde nota worden een viertal functies van het gebruik van de openbare ruimte genoemd: stedelijke invulling, landbouw, natuur en recreatie. De projectgroep is van mening dat er aan deze opsomming een vijfde functie dient te worden toegevoegd: het gebruik van gronden door defensie. Met name worden hiermee oefenterreinen bedoeld. Ervaringen uit het verleden nopen tot een dergelijke stellingname. Het gebruik van de Kollumerwaard (Lauwersmeer) door defensie stuitte bij voorbeeld op grote weerstand. Dit oefenterrein kwam grotendeels met defensiegeld gereed.

<< Reactie >>

Bovenstaande standpunten vormen slechts een uiterst beperkte samenvatting van hetgeen in de Reactie is te

vinden. Het zou de projectgroep geenszins verbazen als je interesse hebt gekregen naar de verdere inhoud. Mensen die geïnteresseerd zijn kunnen de Reactie voor f 1,50 (exclusief portokosten) verkrijgen op het algemeen secretariaat.

De projectgroep Milieu & Ruimtelijke Ordening kan nog steeds nieuwe leden gebruiken. Iedereen die belangstelling heeft voor het uitdiepen van onderwerpen als het broeikas-effect, kolenvergasser, het vernietigen van afvalstoffen of zelf ideeën heeft over milieu- en ruimtelijke orderingsproblemen is van harte welkom. Voor informatie en/of opgave kun je contact opnemen met Jan-Willem Dijkhuis, Aquamarynstr 221, 9743 PE GRONINGEN (050-717882).

PROJECTGROEP

EUROPA 2000-PROJECT

door Mark Aalders

In het kader van de derde rechtstreekse verkiezingen voor het Europees Parlement en het ontstaan van een interne markt in 1992 is het Europa 2000-project van start gegaan. In dit project zal de toekomstige structuur van Europa aan de orde komen. In de discussie staan drietal thema's centraal: economie, defensie en institutioneel. Vragen over harmonisatie van fiscale alsmede sociale regelgeving, de interne markt, de rol van de NAVO (een Europees leger?), de bevoegdheden van het Europees Parlement alsmede de Europese Commissie, en vele, vele andere vragen komen in het Europa 2000-project aan de orde.

De Europa 2000-resolutie is tot onderwerp van het voorjaarscongres gekozen. De resolutie-commissie houdt zich bezig met het opstellen van een concept-tekst en het schrijven van een bijbehorende nota. Beide zullen op het najaarscongres te Rosmalen gereed zijn.

Op het gebied van vorming & scholing zijn rollenspellen beschikbaar, die door de districten in weekendcursussen gebruikt kunnen worden.

Voor thema-avonden is een video-film over het Europees Parlement beschikbaar. Inleiders van binnen en buiten de projectgroep staan klaar om lezingen te geven. Afdelingen die een thema-avond over Europa willen organiseren, kunnen voor ondersteuning bij mij of een van de leden van de Europa 2000-commissie terecht.

Voor zowel de cursussen als de thema-avonden is veel-

al gratis materiaal (folders, posters enz.) te verkrijgen bij de voorlichtingsbureau van het Europees Parlement en de Europese Commissie.

Europa staat in de belangstelling. Terecht. De gevolgen van de Europese eenwording zijn enorm. We krijgen er allemaal mee te maken. De JOVD besteedt derhalve aandacht aan Europa, en biedt haar leden mogelijkheden zich in deze materie te verdiepen. Wij hopen dat je deze gelegenheid aangrijpt, en de discussie over de nieuwe status van Europa aangaat!

Wanneer je vragen of suggesties hebt, kun je bij mij of bij een van de leden van de Europa 2000-projectgroep terecht. (De adressen en telefoonnummers zijn rechtsonder op pagina 14 te vinden).

Handy Papier Nijmegen B.V.
hpn KANTOORVISIE
VOOR MORGEN!

Hilversweg 10-20
3521 AN Nijmegen (tel. 0475-311111)
Postbus 2117 3520 AE Nijmegen
Tel. 0475-311111
Telefax 0475-311111

De meest complete kantoorleverancier!

ADRESSEN

- * Mark Aalders, V Meekerenstr 74/d, 3034 GD ROTTERDAM, (010-4141366 23.00-01.00 uur).
- * Voorlichtingsbureau Europees Parlement, L voorhout 27, 2514 EB S GRAVENHAGE (070-624941 kantooruren).
- * Voorlichtingsbureau Europese Commissie, L voorhout 29, 2514 EB S GRAVENHAGE (070-469326 kantooruren).

REIZEND CONGRES

door Ronald Niemeijer

Om zeven uur je nest uit, gehaast naar de bushalte lopen en op het station een kaartje kopen van dik vijftig gulden. In de trein een sterk kop koffie, de resolutie nog eens doornemen, gehaast overstappen en het laatste stuk te voet naar het motel. Zo zag mijn morgen eruit toen ik op weg was naar Bunnik, waar het zomercongres gehouden werd.

Iedereen kent dat wel; met volle moet naar een congres, hopen op het ontmoeten van veel mensen, gezelligheid en een behoorlijke politieke output. In Bunnik aangekomen viel dat eerste punt al af, waardoor ook de gezelligheid wegbleef. Wat dus overbleef was de politieke output. Een punt wat op zich erg positief is, maar onvoldoende reden is om naar een congres te gaan.

Uren in de werkgroep, mekkeren of het nu "Khmer Rouge" of gewoon "Rode Khmer" moet zijn. Niet alleen ik verveelde me, ook de leden van de Verre Oosten-commissie hingen ongeïnteresseerd in hun stoel. (Misschien wel denkend aan de vrouwen in die verre landen). Ja, wat moet je allemaal niet voor de politiek over hebben?

Thuisgekomen valt een exemplaar van de te late Driemaster (nummer 5) op de mat. Doorbladerend kom ik bij de fotoreportage aan. Mij valt daarbij op dat het altijd dezelfde mensen zijn die op de foto staan. (Ben ik dan zo lelijk?) Maar ja, de beste stuurlieders staan aan wal. Ook kom ik in deze Driemaster een artikel van Walter Röhmelingh tegen, die forse kritiek op het afgelopen congres levert. Hij schreef dat de opkomst een diepe teleurstelling was en dat de formule nodig bijgesteld zou moeten worden. Ik kan Walter hierin niet ongelijk geven.

De congressen worden iedere keer ergens in het midden van het land georganiseerd. Een gevolg daarvan is dat

je bijna altijd dezelfde gezichten ziet. Gewoon omdat deze mensen in de buurt wonen. Als je nu de locatie van de congressen regelmatig verplaatst is de kans groot dat je eens nieuwe gezichten ziet, en wie weet wel meer! Wanneer voor een dergelijke congresopzet gekozen wordt, acht ik de kans groot dat ieder congres ook een geslaagd congres zal zijn.

Ronald Niemeijer

Een reizend congres lijkt mij ook veel democratischer. Alle JOVD'ers krijgen dan de kans om een congres te bezoeken zonder dat de kosten te hoog oplopen. (Een treinkaartje van een uithoek naar het midden van het land kost al gauw vijftig gulden). Het is nu maar hopen dat de heren luisteren. En..., wie weet zien we in de toekomst een reizend congres en een fotoreportage met nieuwe gezichten!

INGEZONDEN

DOMHEID

(ingekort) door Michael van Turnhout

Graag zou ik willen reageren op het artikel "Domheid" uit de pen van Mark Rutte in de vorige Driemaster (nummer 6). In dat artikel worden Amerikanen en Britten dom genoemd omdat ze uit traditie het "a-democratische" tweepartijen-systeem in stand houden.

Om met het laatste te beginnen: het "a-democratische" element. Zoals Mark al aangeeft zijn binnen de twee partijen in de Verenigde Staten veel verschillende (belangen)groepen vertegenwoordigd. De partijen vormen daardoor in feite een redelijke afspiegeling van de maatschappij. Afhankelijk van de macht van een groep kan deze meer op de voorgrond treden. Komt een partij aan de macht, ongeacht welke, dan worden alle functies verdeeld tussen de verschillende (belangen)groepen. Ook voor de kleinere, minder belangrijke groepen is dan plaats. In Nederland zitten de kleine partijen soms voor spek en bonen in het parlement. Over a-democratisch gesproken!

Ook worden Amerikanen en Britten volgens Mark door de bestaande traditie in een keurslijf gehouden, waar ze zich uit zouden moeten bevrijden. Want dan kunnen ze hun kiesstelsel veranderen.

Nu zijn er in de wereld veel verschillende democrati-

sche systemen. Iedere land kiest zelf een bepaald systeem. De inrichting van het staatsrechtelijk systeem is dus een zaak van het natie zelf. Het is niet de taak van een buitenlander om zo'n systeem te veroordelen omdat hij het systeem in zijn eigen land beter vindt. Als het betreffende land dit ook vindt is het mans genoeg hier zelf verandering in aan te brengen.

Bovendien: 's lands wijs, 's lands eer. Ieder volk heeft tradities. Vaak zijn dit gewoontes waar buitenstaanders vreemd tegen aankijken. Het is bovenal belangrijk dat respect voor die tradities wordt opgebracht, en ze niet bot te veroordelen. Dat is pas dom!

Ondanks dit verweer ten gunste van het tweepartijen-systeem wil ik niet zeggen dat ik daar ook een voorstander van ben. Integendeel! Ik ben heel tevreden met het huidige systeem in ons land. Net zoals de Amerikanen en de Britten met het hunne. Laten we daar respect voor hebben.

VERENIGINGSNIEUWSI

(ingekort) door Mirjam Mol

Bij het lezen van de vorige Driemaster (nummer 6) raakte mijn gemoed dusdanig oververhit dat ik mij op het gladde ijs van de ingezonden brief heb begeven. Even nog was daar die aarzelings: ik liet me provoceren, dus eigenlijk reageerde ik precies zoals de geachte redactie dat wenste. Deze aarzelings zette ik echter snel opzij. Ook ik heb belang bij deze zaak. Daarom even stoom afblazen.

De Driemaster had bij mij al een paar dagen bij andere tijdschriften op de mat gelegen toen ik de moed vond dit JOVD-periodiek open te slaan. Tot mijn grote verbazing ontbraken de namen en adressen van de hb-leden op pagina 2. Zij hadden plaats gemaakt voor de brutale opmerking dat voor degene die het mocht interesseren de adressenvraagbaak bij het algemeen secretariaat te bestellen is. Daarnaast verrees het illustere stukje schrijfwerk van Walter Rbmelingh, alwaar ik "uitleg" vond over het ontbreken van de hb-lijst.

Onvervalste verontwaardiging maakte zich van mij meester. Jawel! Maar na enige tijd zetten de radarwerken van mijn hersenen zich in werking. Dat duurt bij mij altijd wel even, maar het werkt verder prima. Toen kreeg ik door wat een tamme "strategie" onze nieuwe hoofdredacteur (met zijn redactie?) had uitgevogeld. Een nieuwe kapitein, een andere koers. Groot gelijk, maar zijn er niet betere veranderingen aan te brengen?

De Driemaster is voor veel JOVD-leden het enige levensteken van deze vereniging. Naar mijn idee betekent dit dat een belangrijk doel van de Driemaster het informeren van de leden is. In eerste instantie maak je het blad dus voor "Jan Lid", zoals jullie dat zelf noemen, en niet voor het kleine groepje dat zijn/haar gezicht wel eens laat zien "en plein JOVD public". Jan Lid heeft recht op informatie over "zijn" vereniging. Vindt hij dat in de Driemaster? Nauwelijks!

Door de jaren heen is er een bepaald soort informatie

verstrekking opgebouwd. Op de drie congresverslagen per jaar na, niets over de vereniging. Over het algemeen zijn het artikelen over het buitenland of een betoog waar iets overheidsachtigs tegen de schenen wordt getrapt. Die artikelen zijn best goed en leuk, maar Jan Lid grijpt voor dit soort informatie naar Vrij Nederland of Elsevier Magazine. Hoewel dat laatste blad aardig aan verval onderhevig is, lijkt het mij niet de

Mirjam Mol

bedoeling dat de Driemaster die plaats gaat innemen.

Begrijp me niet verkeerd; ik zeg niet dat jullie moeten ophouden met het schrijven van dat soort artikelen, maar breng de Driemaster wat meer in evenwicht. Vertel Jan Lid ook eens wat over de vereniging. Trek bij voorbeeld het land in, en breng bezoeken aan afdelingen. Dat zou nog eens een koerswijziging zijn! Eertje waar Jan Lid wat aan heeft. Een levendige Driemaster, een podium voor de leden!

CONGRESBON NAJAARSCONGRES op 19 en 20 november 1988 te Rosmalen.

Ik, M / V

Kruis je keuze aan!

naam :

1 overnachting, ontbijt, lunch, diner, disco en congresboek (f 82,50).

adres :

2 overnachting, ontbijt, disco en congresboek (f 62,50).

postcode:

plaats :

3 disco (f 7,50).

telefoon:

4 congresboek (f 5,00).

afdeling:

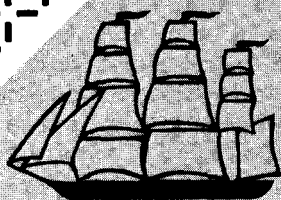
Maak het bovenstaande bedrag over op girorekening 5467270 (JOVD-activiteitenrekening) te Amsterdam. De congresbon en het bedrag dienen vóór 04/11/88 op het algemeen secretariaat binnen te zijn. Indien je vóór 12/11/88 afzegt, wordt het bedrag minus f 7,50 teruggestort. Na deze datum blijf je het gehele bedrag verschuldigd.

kom naar het najaarscongres van de JOVD.

Handtekening:

AFKNIPPEN EN OPSTUREN NAAR: Algemeen secretariaat JOVD, Pr Hendrikkade 104, 1011 AJ AMSTERDAM.

DRIEMASTER

Vorming & scholing

Tot ziens!

In den Lande

Exercising for peace

Nieuwe wind waait
door Afrika

Naar uniformiteit in
schrijfwijze van
buitenlandse namen

JOVD contra de rest

Volle zaal

Weer „lucht“

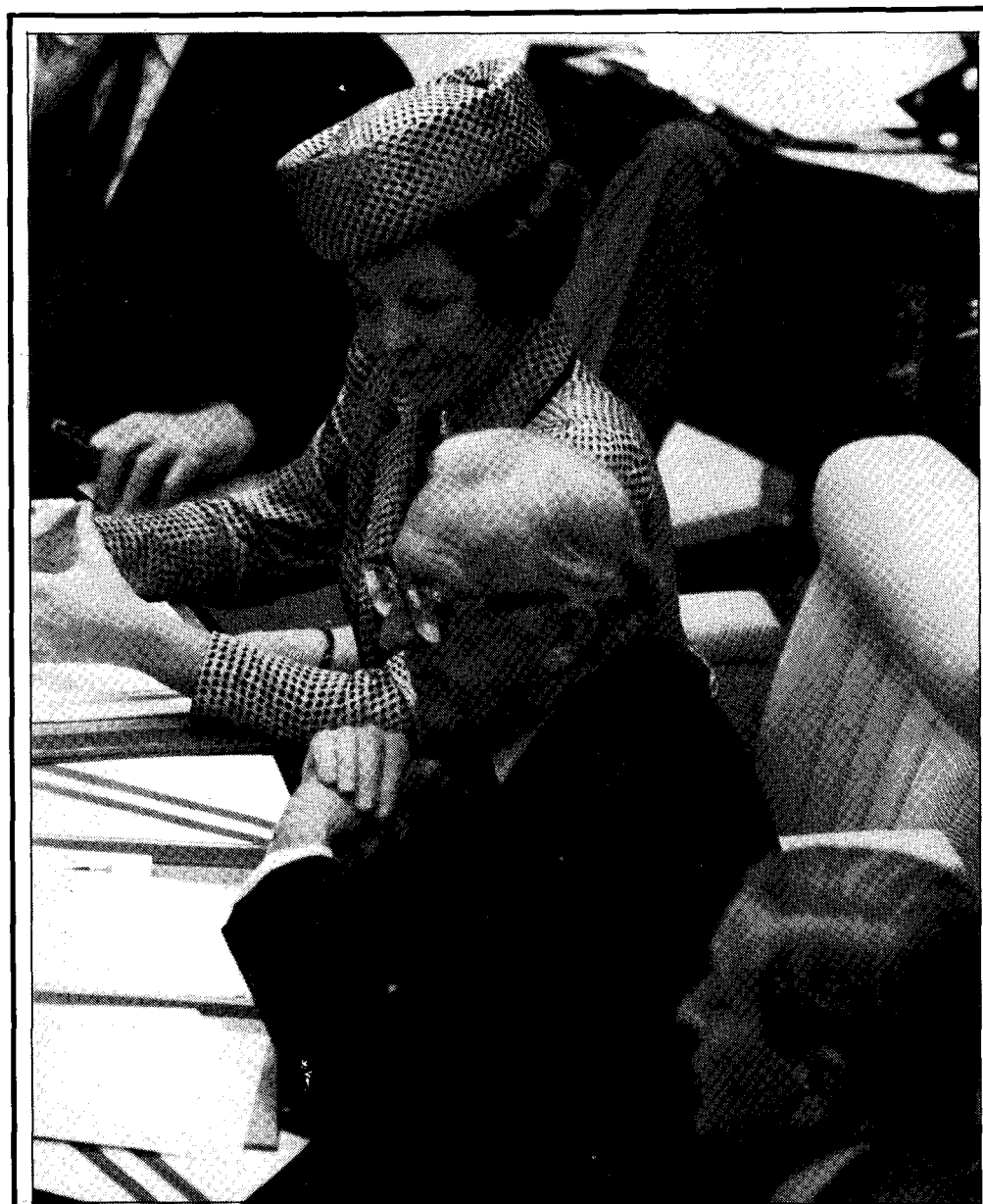
Bommels in de hb

Vriendinnen en
wasmachines

Blauw op wit

Bravo Driemaster!

Verdraagzaamheid

Onze koningin bij de NAVO.
In het midden oud-secretaris-generaal Lord Carrington.

NAVO: VEERTIG JAAR
SUCCESVOLLE VREDESORGANISATIE

Jaargang 40

nummer 8

ALGEMEEN SECRETARIAAT JOVD

Pr Hendrikkade 104
1011 AJ AMSTERDAM
020-242000

REDACTIEADRES

DRIEMASTER
P/a W. Rfmelingh
Lottinglaan 10
9451 KM ROLDE

REDACTIE

Walter Rfmelingh
Hans Deden
Ronald Niemeijer
Edwin Pol
Jan Verhagen

DRIEMASTER

Driemaster is het landelijk orgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD) en verschijnt acht- tot tienmaal per jaar in een oplage van vier- tot vijfduizend exemplaren.

KOPIJ

Hieronder tref je de deadlines van de drie eerstkomende Driemasters aan. Wanneer je kopij hebt die je graag in een van deze nummers zou willen plaatsen, stuur je bijdrage dan voor de bijbehorende deadline naar het redactieadres. De Driemaster verschijnt over het algemeen binnen een maand na de deadline.

nummer	deadline
9 88	vr 18/11/88
1 89	vr 23/12/88
2 89	vr 20/10/89

NAMEN EN ADRESSEN

Voor de namen en adressen van bestuursleden dien je de adressenvraagbaak te raadplegen of te bestellen op het algemeen secretariaat (+ f 3,50).

<< TOPKADERCURSUS >>

Op zaterdag 11 en zondag 12 februari 1989 organiseren VVD en JOVD samen een topkadercursus met als titel "Hervormingen staatsbestel". Aan deze cursus kunnen veertig jonge leden van de VVD en JOVD deelnemen. Gezien het karakter van de cursus worden aan de deelnemers zekere eisen gesteld op het terrein van politieke ervaring en deskundigheid. De cursus zal worden gehouden in Het Witte Huis te Borne. De cursusprijs bedraagt tachtig gulden per persoon voor het gehele weekend, waarbij inbegrepen maaltijden en overnachting.

VOOR MEER INFORMATIE ERNST VAN SPLIJTER (050-180775)

VORMING & SCHOLING

<< District Brabant >>

zaterdag 5 november Communicatie
zaterdag 3 december Europa 2000
zaterdag 10 december Politieke stromingen
zaterdag 17 december Liberalisme
Voor meer informatie Jan Verhagen (013-367517).

Tilburg
Breda
Oss
Eindhoven

<< District Gelderland >>

Voor informatie Nicole Koetsier (05730-6690).

<< District Limburg >>

Voor informatie Toine Beijen (013-555816).

<< District Noord >>

vrijdag 4 november Introductiecursus
zaterdag 5 november Spreekvaardigheid + Europa 2000
zaterdag 26 november Liberalisme
Voor meer informatie Corinne Vennik (050-713240).

Winschoten
Groningen
Hoogeveen

<< District Noord-Holland >>

Voor informatie Paul Moltmaker (023-244304).

<< District Overijssel >>

zaterdag 12 november Politieke stromingen
? ? november Spreekvaardigheid
zaterdag 10 december Liberalisme
vrijdag 16 december Liberalisme
zaterdag 3 december Europa 2000
Voor meer informatie Robert Flos (053-895084).

Almelo
Steenwyk
Zwolle
Deventer
Oldenzaal

<< District Utrecht >>

zaterdag 26 november Onderhandelen
Voor meer informatie Baukje Becks (03402-44887).

niet bekend

<< District West >>

dinsdag 8 november Congresvoorbereiding
donderdag 10 november Besturen
zaterdag 3 december Spreekvaardigheid
Voor meer informatie Annemarie Goutier (010-4582479).

Krimpen ad Yssel
Krimpen ad Yssel
Rotterdam

<< District Zeeland >>

Voor informatie Jantien Eenhoorn (01180-16573).

De meeste vorming- & scholingcursussen zijn toegankelijk voor alle JOVD'ers uit het desbetreffende district. Voor informatie en/of opgave dien je contact op te nemen met de secretaris vorming & scholing van het district.

TOT ZIENS!

door Annette Nijs

In deze Driemaster is dit woord van de landelijk voorzitter het laatste van mijn hand. Twee driekwart jaar hoofdbestuurslidmaatschap, waarvan anderhalf jaar als landelijk voorzitter, sluit ik op het komende najaarscongres te Rosmalen af. Na deze lange en intensieve JOVD-periode is het tijd om mijn persoonlijke bakens te verzetten. Dat kan wat de JOVD betreft prima. Het huidige hoofdbestuur werkt eendrachtig aan een politiek en organisatorisch sterke JOVD. De verenigingspolitiek eist niet langer teveel energie van velen. Er wordt met succes verbreding van de interesse in het liberalisme bij jongeren nagestreefd. De bloei van het ontplooiingsliberalisme wordt mede door de JOVD in Nederland sterk gestimuleerd.

Dit komt onder meer door de grote persoonlijke inzet van vele JOVD'ers, maar ook door een aantal positieve structurele ontwikkelingen binnen de JOVD. Zo werken de hoofdbestuursleden, in het door de reorganisatie kleiner geworden hoofdbestuur, doeltreffend en ondanks (of juist dankzij!) de individuele vrijheid goed samen.

Omdat we met zijn allen de laatste twee jaar de financiële broekriem flink hebben aangehaald, kunnen we nu weer rustig ademen. De financiële situatie is op dit moment redelijk gezond. Hierdoor kunnen we binnenkort investeren in nieuwe kantoorapparatuur voor het algemeen secretariaat.

Deze gunstige randvoorwaarden vormen een goede voedingsbodem voor veel nieuwe ideeën!

De politieke projectgroepen, de politieke denktank en het politiebureau hebben de nodige politieke output geleverd. Dit is zowel binnen de vereniging als daarbuiten niet onopgemerkt gebleven. De druk op de Tweede Kamerfracties en met name op de VVD heeft ons geen windeieren gelegd. Publiciteit en goede contacten met vooral VVD-Tweede Kamerleden zijn hiervan het gevolg. De JOVD kan op deze wijze het liberalisme in Nederland in de door haar gewenste richting sturen. Dat men niet langer om onze vereniging heen kan is wel gebleken uit de niet onbelangrijke invloed van de JOVD op de koerswijziging van Liberaal bestek '90 bij de behandeling daarvan in de VVD!

Op organisatorisch terrein zijn ook de nodige ontwikkelingen op gang gebracht. De afdelingen staan nu centraal. Zij vormen de basis, en dus de bron van onze vereniging. De districten en het hoofdbestuur zijn ervoor de afdelingen, en niet andersom! Deze filosofie wordt sinds kort ook in de praktijk gebracht. Op de adviesraden worden niet langer congressen voorgekookt.

Dat heeft tot gevolg dat nu de afdelingen op de congressen meer te zeggen hebben. Daarentegen staat nu de JOVD op de lange termijn centraal op de vergaderingen van de adviesraad. Het hoofdbestuur bezoekt veelvuldig afdelingen en hun activiteiten, om op die manier een brug te slaan tussen het hoofdbestuur en de afdelingen. Die afstand is naar mijn idee helaas nog steeds veel te groot, maar we zijn wel op de goede weg.

Kortom: er wordt flink aan de weg getimmerd!

Annette Nijs

Natuurlijk zijn Keulen en Aken niet op één dag gebouwd. Er is nog van alles te doen. Meer leden en nog meer politieke output zijn bij voorbeeld grote wensen. Volgend jaar, als we ons veertigjarig bestaan vieren en de verkiezingen voor het Europees Parlement gehouden worden, zal daarvoor kansrijke mogelijkheden bieden. Mark Rutte, mijn opvolger, zal naar mijn volste vertrouwen die mogelijkheden voor de JOVD, als vereniging, uitbuiten. Ik wens hem veel succes, en de vereniging een goede toekomst!

IN DEN LANDE

Naar aanleiding van uw verzoek om een toelage ingevolge de Wet op de studiefinanciering voor studerende van achttien tot dertig jaar (WSF 18+), deel ik u mede dat in het bijzonder u, op zaterdag 19 november 1988 op het najaarscongres van de JOVD te Rosmalen, een waanzinnig interessante spreekbeurt van de minister van Onderwijs en Wetenschappen kunt bijwonen.

DEETMAN WIEBENGA

Tevens zal de heer Wiebenga, lid van de Tweede Kamer voor de VVD, op het najaarscongres van de JOVD van de partij zijn.

Plaats: Postiljon Motel Rosmalen, zaal ?.
Aanvang: 20.00 uur.

EXERCISING FOR PEACE

door Edwin Pol

Let every nation know
wether it wishes us well or ill
that we shall pay any price, bear any burden
meet any hardship, support any friend
oppose any foe to assure the survival
and the success of liberty.

BRUSSEL, 24 augustus 1988 - Bovenstaande tekst staat gebeiteld in een balustrade op de erebegraafplaats Arlington, even buiten de Amerikaanse hoofdstad Washington. De 'kampioen van de vrijheid' heeft de laatste jaren moeite met de zinsnede "support any friend", want de kampioen vraagt zich af of hij de interpretatie dáárvan niet een beetje heeft overdreven? Het steunen van (soms zelfs ietwat dubieuze) vrienden beperkt zich niet alleen tot het spekken van wat Contra's en rechtse elementen in Midden-Amerika. Welnee, de miljarden en nog eens miljarden dollars moeten vooral de veiligheid verzekeren van de ware steunpilaren van het imperium. Daarom staan er Amerikaanse soldaten op wacht in Japan, Zuidkorea, Spanje, Turkije, enzovoorts. En de kampioen merkt op: wordt het niet eens tijd dat onze rijkste vrienden zélf wat meer gaan betalen voor hun veiligheid; "shall we pay any price"? Daarbij trokken de meest trouwe vrienden van de kampioen een bedenkelijk gezicht; het ging toch al bijna veertig jaar zo goed...

Op 4 april 1949 werd in Washington het Noord-Atlantisch Verdrag ondertekend. Daarmee werd de gelijknamige organisatie een feit. Het doel van dit bondgenootschap, dat momenteel veertien Europese staten verbindt met Canada en de Verenigde Staten, is collectieve zelfverdediging zoals voorzien in artikel 51 van het Handvest der Verenigde Naties. Veel discussie zal wellicht niet losbarsten als hierbij gesteld wordt dat de NAVO een produkt is van de Koude Oorlog, die in 1949 nog lang niet op z'n heetst was. De ernstige Berlijn-crisis, een jaar eerder begonnen, had de democratische landen van Noordwest-Europa en Noord-Amerika gedwongen tot een reactie op de stalinistische dreiging vanuit het oosten. Men had zich al eerder zorgen gemaakt over de rode vlag met de hamer en sikkel die zo nadrukkelijk in Oost-Europa bleef wapperen, terwijl die met het hakerkruis reeds lang was neergehaald. Maar deze Westerse reactie lokte op haar beurt weer een actie uit van de tegenpartij. En zo staan Warschaupact en NAVO stram tegenover elkaar en (een cartoon heeft dat als volgt uitgedrukt:) kapen onze planeet: één verkeerde beweging en we gaan er allemaal aan...

In de loop van de jaren is er wél een hevige discussie ontstaan over de vraag hoeveel stenen iedere partij heeft bijgedragen aan het opbouwen van de muur van wantrouwen en, vandaag de dag actueel, wie zich het meest inspant om ze er weer uit weg te tikken.

Wat de publieke opinie betreft geniet de jubilerende NAVO nog steeds een grote sympathie onder haar leden, dat tonen de steekproeven ons in ieder geval. Dat geldt eveneens voor Nederland, alwaar een ruime meerderheid van de bevolking het lidmaatschap van de NAVO een warm hart toedraagt en de noodzaak van deze alliantie inziet in een wereld vol gevaren. Over de meest juiste invulling en het functioneren van deze organisatie bestaan uiteraard meningsverschillen. Maar is het niet juist de NAVO zélf, die pal staat voor het waarborgen van de vrijheid van meningsuiting? Dankzij haar inspanningen kent Europa een relatief lange periode van vrede, en

zijn de laatste resten van democratische beschaving op dit continent bewaard gebleven.

Het bondgenootschap heeft nieuwe leden in de loop van haar bestaan mogen begroeten. Voor honderd procent afgehaakt heeft er tot dusverre niemand. Intern zijn de ontwikkelingen voortgeschreden. Wie had in 1949 ook maar durven dromen dat in 1988 een Westduitser de hoogste functie van deze vredesorganisatie zou bekleden?

Het hoofdkwartier van de NAVO zetelt in Brussel. Het gebouw is niet indrukwekkend. Het is de mierenhoop waar z'n 35 honderd mensen dagelijks bezig zijn ervoor te zorgen dat de raketten in hun silo's blijven. Alle zestien nationaliteiten worden hier aangetroffen. Het aantal functies dat een land mag vervullen, hangt af van de financiële bijdrage die het levert. Veel Nederlands wordt er dan ook niet gesproken.

De NAVO-raad is het orgaan dat aan de touwtjes trekt. De permanente raad bestaat uit de zestien ambassadeurs van de lidstaten. Een keur van commissies staat deze raad ten dienste. Zij hebben voornamelijk een adviseerende taak. De civiele organisatie loopt parallel aan de militaire. De scheiding maakt, op papier, een tamelijk rigoreuze indruk. Een militair comité bestiert de militaire sector. Alleen Frankrijk is daarin niet vertegenwoordigd. Boven alles blijft de NAVO-raad staan. "In de NAVO nemen militairen géén beslissingen", zo werd mij scherp meegedeeld. Daarbij werd tevens de kanttekening gemaakt dat de collectieve zelfverdediging niet berust op een automatisme. Als een NAVO-lidstaat wordt aangevallen, door wie dan ook, wordt hij pas bijgestaan als de nationale autoriteiten daarom vragen (artikel 5 van het Noord-Atlantisch Verdrag).

Psychologisch gezien is het van groot belang dat de nationaliteiten zoveel mogelijk met elkaar in aanraking komen. Op het hoofdkwartier zélf is dat idee tot in de puntjes uitgewerkt. Een typisch nationale klik zal zich hier niet snel vormen. Buiten het hoofdkwartier wil internationale samenwerking nog wel eens stroefjes verlopen. De NAVO leeft van het sluiten van compromis-

REPORTAGE

sen. Over ieder onderwerp moet consensus heersen. "Iedereen moet water bij de wijn doen", aldus een NAVO-medewerker.

Hoe je het ook wendt of keert, de NAVO tracht 'de' vrede vooral te handhaven door zich te fixeren op één zaak: de Warschaupact-troepen daar te houden waar ze nu zijn. Geen stap verder of we schieten! Wat dat betreft is er sinds het oprichtingsjaar weinig veranderd. Alleen de strategie is anders van opzet. Een aanval vanuit het oosten zou tot 1967 door de NAVO zijn beantwoord met het afvuren van alle beschikbare nucleaire explosieven. Zo luidde de strategie van de massale vergelding in theorie. Echt geloofwaardig was dat eind jaren zestig niet meer. Dat tastte de afschrikking aan en zou een aanval slechts kunnen uitlokken. En dat is het laatste wat de NAVO wil. De strategie van het aangepaste antwoord moet nu de vijand met bepaalde middelen tegenhouden, indien hij een offensief zou lanceren. De mogelijkheid tot onderhandelen blijft daardoor open, en de afschrikking verborgen in het geheimzinnige van onze defensie: met welke middelen wordt een tegenzet gedaan?

Een blijvende zorg voor de NAVO is het analyseren van de ontwikkelingen binnen de reus van het Warschaupact: de Sovjetunie. Door de tegenpartij te kennen, kan immers voorkomen worden dat we onbewust tegen haar schenen trappen en conflicten uitlokken. Tevens leren we haar initiatieven, op welk gebied dan ook, op hun waarde te schatten.

Prof. Ferdinand Feldbrugge is voor twee jaar verborn-

den aan de 'private staff' van secretaris-generaal Manfred Wörner. Hij tracht vanuit een academisch perspectief de politieke en militaire ontwikkelingen in de Sovjetunie te ontleden. Feldbrugge: "Als we té actueel gericht naar de binnenlandse gang van zaken in de Sovjetunie kijken, bestaat het gevaar dat we het algemene beeld op de lange termijn uit het oog verliezen. We moeten ons eigenlijk steeds afvragen: wát doet de Sovjetunie in concreto? Het is niet mijn taak om de secretaris-generaal met mijn conclusies en visies te beïnvloeden. Het is zijn zaak wat hij ermee doet."

Nu de vraag die in 1949 zeer serieus in overweging zou zijn genomen, maar in 1988 haast lachwekkend wordt gevonden: kunnen we een verrassingsaanval vanuit het oosten vrezen? "Och, vraag het de militaire specialisten. Met mijn lekenindruk zeg ik: losstaand van de situatie in de Sovjetunie is een dergelijke actie niet denkbeeldig, want het kan technisch gezien gewoonweg niet! Ook al zou er een agressieve politiek komen, ze kunnen het niet aan. Zo'n aanval vraagt enorm veel inspanningen op allerlei gebieden. Daar is momenteel geen draagvlak voor aanwezig. Bovendien kunnen we ons afvragen of het de bedoeling van de Sovjetunie is om West-Europa aan te vallen. Op dit moment zeg ik nee, maar we moeten niet te snel voorbijgaan aan mogelijke intenties van dit land en zijn regeerders. Mijns inziens zijn de vredesbewegingen dat wel eens vergeten. Zowel intentie als potentieel van de tegenpartij moeten door ons als dreigend ervaren worden, willen we überhaupt van een gevaar kunnen spreken."

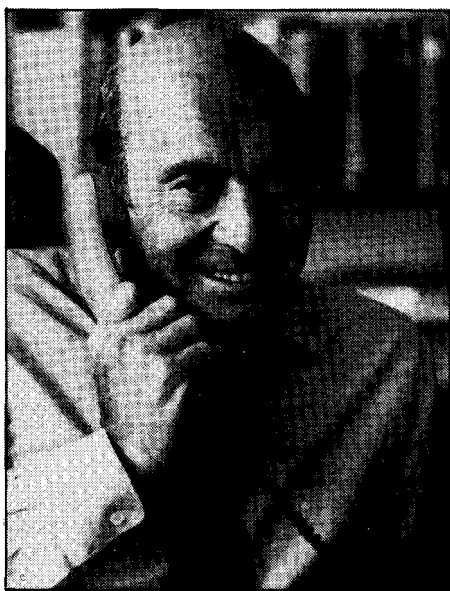
Feldbrugge komt vervolgens tot de conclusie dat het Sovjet-systeem 'niet te redden' is. Dat is erg interes-

Topontmoeting van NAVO-regeringsleiders te Brussel in november 1985. De guitige man rechts van het midden zullen we in deze positie niet meer terugzien tijdens dergelijke onderonsjes. Welke koers zijn opvolger binnen de NAVO zal ontplooiën, ligt vooralsnog verborgen in de toekomst... (NATO PHOTO)

sant, want de tegenpartij veelt over ons systeem hetzelfde oordeel (zie Driemaster jaargang 40 nummer 7 "Over respect gesproken...").

"De Sovjetunie zit in een post-totalitair stadium. Het systeem dat zij hebben, blijkt op de lange duur niet te werken. Als machtsinstrument fungeert het bijzonder goed, maar verder leidt het tot niets. Onder partijleider Brezjnev deed de stagnatie haar intrede. De personen die het toen voor het zeggen hadden zijn er niet meer. Of door ouderdom of door de zuiveringen van Gorbatsjov zijn zij afgevloeid. De nieuwe garde kwam tot de conclusie dat het anders moet. Enfin, in dat proces van 'perestroika' en 'glasnost' zitten we nu volop. Het Sovjet-systeem is echter niet te redden. Met de huidige hervormingen wil men uit de impasse komen. Een aantal aspecten van het systeem tracht men te behouden, zoals het partijmonopolie op welhaast 'alles' in de Sovjetrussische samenleving. Mijns inziens kun je

Secretaris-generaal en voorzitter van de NAVO-raad, de Westduiter Manfred Wörner. (NATO PHOTO)

niet enkele zaken uit het slob halen en tegelijkertijd het gehele oude systeem overeind houden."

"Als we de zaken vanuit Gorbatsjovs positie bekijken, kunnen we echter begrip gaan opbrengen voor zijn manier van handelen. Hij kan eenvoudig het systeem niet helemaal over boord gooien. Hij moet daardoor blijven werken binnen dat systeem. Maar zelf moet hij wel bemerken dat het een met het ander verband houdt. Een hervorming op economisch gebied zorgt voor veranderingen op politiek gebied en dat leidt weer tot wijzigingen op ideologisch gebied. Dat kringetje gaat zo door. Hoe kan Gorbatsjov op binnenlands gebied dan toch tot zaken komen? Dat lukt hem alleen als de sfeer op internationaal terrein stabiel, dus niet bedreigend is. Een kostenverslindende wapenwedloop zal desastreus uitpakken voor zijn economische hervormingen. Gorbatsjov wil daarom uit die bewapeningsspiraal komen. Uit die gedachte vloeide onder meer het INF-verdrag voort. Dat

was een eerste stap op die nieuwe weg. Want zonder dat soort maatregelen kan hij alles wel vergeten."

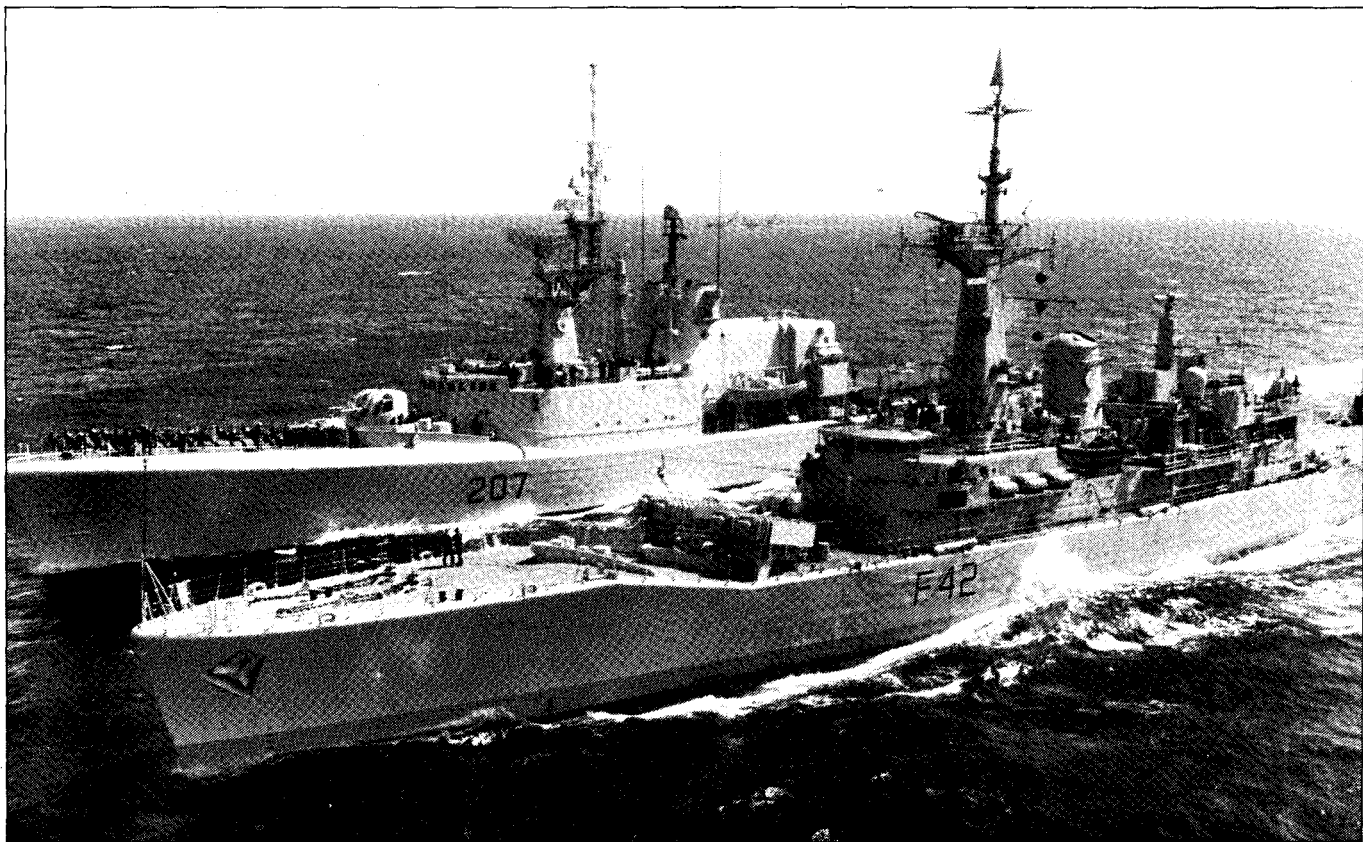
Wat zal de handelwijze van de NAVO inzake deze moeten zijn? Feldbrugge: "De NAVO moet oppassen niet te snel van stapel te lopen nu er een nieuwe wind uit Moskou waait. Want stel je eens voor als de hervormingen niet slagen en er komen weer conservatieven aan het roer, terwijl wij vergaande ontwapeningsstappen hebben gedaan. Ik denk overigens dat Gorbatsjovs positie sterk is en dit scenario zich niet snel zal voordoen. Toch moet de NAVO in een vlaag van enthousiasme zich niet militair uitkleden! Sommige mensen in het Westen hebben voorgesteld om de Sovjetunie te hulp te komen met een soort 'Marshallplan'. Op die manier zou de economie meer levenskracht krijgen en zouden de gematigde krachten in het zadel blijven. Dat moeten wij niet doen. Met een dergelijk plan verandert erin principe niets binnen het Sovjet-systeem, want men komt daar dan niet toe aan het oplossen van de kernproblemen. Wij moeten de Sovjetunie niets cadeau doen, want staten werken onderling nu eenmaal niet als vrienden. De Sovjetunie zal altijd profijt trekken uit onze mogelijke zwaktes, dat leert de geschiedenis van de relaties tussen de staten. Het is eigenlijk ook logisch, want waarom zouden ze dat niet doen?"

We moeten voorlopig maar de kat uit de boon kijken? "Laat ik het zo zeggen: de NAVO moet niet te snel 'gratis' dingen gaan doen om het bewind in Moskou aan te moedigen en op die manier de gematigde krachten een positief imago in eigen land te geven, waardoor zij met hun beleid kunnen doorgaan. Wel moeten we energiek doorgaan met de wederzijdse ontwapening. Onze defensie moeten we niet uitkleden; de winst die daarvoor ons in zou zitten, zie ik niet. De intenties van de Sovjetunie zijn misschien niet meer zo agressief als vroeger, maar hun militaire potentieel is in de loop van de jaren zeker niet kleiner geworden. Ik vind het overdreven om te zeggen dat zich nu, wat ontwapening betreft, een 'unieke gelegenheid' voordoet waarop wij moeten inspringen. Het politieke systeem van de Sovjetunie blijft zoals het was. Ook deze 'revolutie' is van bovenaf opgelegd en iedereen doet weer braaf mee."

"Wij werken veel met hem. Hij is een informele persoonlijkheid." Dat zegt Robert Pearson over 'zijn' secretaris-generaal. De Amerikaan is verbonden aan de Internationale Staf, die wordt gevormd door honderd ambtenaren. Zij assisteren Wörner bij zijn werk. Eenmaal per week vindt er een 'briefing' plaats tussen de staf en hun baas. Daarnaast zijn er vele persoonlijke ontmoetingen. Pearson noemt het veertigjarig bestaan van de NAVO een "success-story". Het heeft zijns inziens niet alleen de vrede gewaarborgd, maar tevens de groei van West-Europa na de Tweede Wereldoorlog bewerkstelligd.

"Er is geen andere organisatie als de NAVO. Velen onderschatten de positieve uitwerking van het bondgenootschap. Zij verenigt bijna een miljard mensen voor de democratie. Het is een machtig instrument in de wereldpolitiek. De 'koppeling' tussen West-Europa en Noord-Amerika acht ik van het grootste belang."

Is de NAVO niet hoofdzakelijk een Amerikaanse organisatie? "De NAVO opereert met consensus, oftewel: zes-

Robert Pearson: "...het zenden van vlooteenheden naar spanningsgebieden..." (NATO PHOTO)

tien landen moeten het eens zien te worden over bepaalde zaken. De Amerikaanse inbreng is, wat dit betreft, niet groter dan van de andere leden. Iedereen heeft evenveel inspraak. Bovendien is West-Europa sinds 1949 steeds sterker geworden en dat hebben de Verenigde Staten altijd toegejuicht. De NAVO is voortgekomen uit een natuurlijke evolutie in de wereldgeschiedenis."

West-Europa is invloedrijker en welvarender geworden in de wereld sinds 1949. Is daardoor haar summiere financiële bijdrage een punt van discussie geworden binnen de alliantie? "We maken momenteel een studie over de verdeelsleutels. Europa is in de loop van de jaren sterker en rijker geworden en het lijkt mij logisch dat zij dan ook meer gaat betalen voor het NAVO-lidmaatschap. Maar hoe we een en ander gaan aanpakken, zal de studie te zijner tijd bepalen. Ik wil hier overigens direct opmerken dat het, politiek gezien, veel belangrijker is dat de bondgenoten inderdaad samenwerken als het erop aankomt. Bij voorbeeld bij het zenden van vlooteenheden naar spanningsgebieden, zoals de Perzische Golf. Over het financiële 'issue' komen we wel tot overeenstemming."

Pearson is duidelijk positief over de NAVO. En zeker niet in de laatste plaats doordat de alliantie veertig jaar lang zo fantastisch heeft geopereerd. In het volgende nummer van Driemaster wordt de "success-story" vervolgd. Pearson spreekt dan over de Amerikaanse garanties en over een mogelijke Sovjetrussische 'first-strike'. Daarnaast zal de heer Steenbergens iets zeggen over de (onmogelijke?) betaalbaarheid van onze gemeenschappelijke defensie in de nabije toekomst.

WIJ DRUKKEN BIJNA ALLES!

Buiten bankbiljetten kunt u
bij ons terecht voor
al uw wensen op drukgebied

PRINTASS
PARTNER
IMMEDIATE VAN DE 71 STANDBEELD DRUKKERIJEN

**Dinky
Druk**

Koningstraat 74, tel. 02230-15167
Pastoor Koopmanweg 5, tel. 02230-31466
Postbus 330, 1780 AH Den Helder

NIEUWE WIND WAAIT DOOR AFRIKA

door Ernest Landheer

Corruptie, stammenstrijd, onderdrukking en hongersnood, dit alles krijgt men te zien en te horen wanneer men zich bezig houdt met Afrika. Honderden doden in Burundi, waar een minderheidsstam van vijftien procent op beestachtige wijze de andere 85 procent onderdrukt. Ethiopië, waar hele bevolkingsgroepen in Eritrea en Tigray, systematisch worden uitgehongerd om het separatistische verzet de kop in te drukken. Een Zaïre waar de corruptie zo welig tiert en de Zwitserse bankrekeningen van de leiders zo hoog zijn dat de buitenlandse schuld in een klap vrijwel verdwenen zou zijn mochten die leeggehaald worden. Weinig opwekkende verhalen kortom, over een continent waar zoveel rijkdom in de bodem zit en waar de bevolking zo rijk is aan culturele waarden, dat het onbegrijpelijk is dat enkele op macht en rijkdom beluste dictators deze landen zo naar de afgrond hebben kunnen brengen. Een land als Zambia bij voorbeeld wordt door de internationale bankwereld als failliet beschouwd. Zo slecht is het beleid van de in het Westen zo vaak geprezen leider Kaunda geweest.

<< Is er nog hoop? >>

Een vraag doet dan ook op: is er nog hoop in Afrika? Ja zeker! Sinds de begin jaren tachtig zijn er in verscheidene landen leiders opgestaan die in de gaten hebben dat het op deze weg niet verder kan. Leiders als Rawlings (Ghana), Nguesso (Congo), Campoare (Burkina Faso), Diouf (Senegal) en Babangida (Nigeria) zijn figuren die door hebben dat het buitengewoon hypocriet is als men steeds maar weer Zuidafrika aanklaagt, terwijl in het eigen land de onderdrukking, de corruptie en de armoede vaak vele malen groter zijn. Het zijn

slechts enkele duizenden guldens heeft, gooide het roer resoluut om. Na eerst keihard de corruptie te hebben aangepakt, besloot hij een verdrag met het zo vaak verfoeide Internationaal Monetair Fonds te sluiten. Er werd eveneens voor Ghana een noodprogramma opgesteld. Nu, anno 1988, lijkt het te werken. De intussen veel meer geprivatiseerde economie klimt uit het diepe dal onhoog. Sinds 1985 is er een jaarlijkse economische groei van zes procent. Alleen de burgerrechten lopen nog niet in de pas. Vaak worden al te luidkeelse opposanten van het regiem opgepakt onder het mom dat er weer een corrupt persoon is gesnapt. Hierbij dient gezegd te worden dat in landen waar grote economische vrijheden worden toegestaan de politieke humanitaire vrijheden over het algemeen op den duur zullen volgen. Dus ook op dit gebied is er hoop!

<< Nguesso, toonbeeld van leiderschap >>

Een ander voorbeeld van een land dat bezig is de economie te liberaliseren is de "République Populaire du Congo". Dit land, geleid door Nguesso, heeft ondanks het economisch falen zich altijd door de olievoorraden op de been weten te houden. Echter sinds de val van de olieprijs is economisch ingrijpen onvermijdelijk geworden. Nguesso, in 1979 door de enig toegestane partij in Congo tot leider benoemd, kweekte in 1986 veel bewondering bij Westerse leiders toen hij het voorzitterschap over de Organisatie van Afrikaanse Eenheid, een soort Europese Gemeenschap met minder bevoegdheden, bekleedde. Nguesso's eenjarige voorzitterschap wordt algemeen als een succes beschouwd en als eerste stap op weg naar een nieuwe, meer realistische, koers in Afrika. Nguesso werpt zich meer en meer op als Afrika's leider bij uitstek. Zo roept hij Afrikaanse leiders keer op keer op om vrede te sluiten met de vaak gewapende oppositie, en te gaan samenwerken om gezamenlijk te immense problemen te proberen op te lossen. Zo bemiddelde Nguesso lange tijd in T Chad tussen zijn leider Habré en verzetsleider Oueddei. Ook voor Angola, het potentieel rijkste land van Afrika, probeert Nguesso een vredesregeling te treffen tussen de marxistische minderheidsregering, de Movimento Popular de Libertação de Angola (MPLA), en de door de charismatische Savimbi geleide verzetsbeweging Uniao Nacional Para a Independencia Total de Angola (UNITA). Tevens wordt Congo gezien als een land waar de mensenrechten naar Afrikaanse maatstaven redelijk goed zijn.

Campoare. Jonge en energieke leider.

allen leiders die beseffen dat het Afrikaanse continent alleen gered kan worden door een efficiënt beleid, goed economisch onderbouwd en wars van corruptie. Veel van deze leiders stonden bekend als revolutionairen die hun land in een socialistisch paradijs wilden ontoveren. Het bekendste voorbeeld hiervan is Rawlings, bijgenaamd "Junior Jezus", van Ghana. Rawlings zijn beginselen waren marxistisch en hij stond op zeer goede voet met de Libische leider Gaddafi. Echter binnen de kortste keren had Rawlings door dat mooie leuzen en kreten vaak niet in de praktijk te verwezenlijken zijn. Rawlings die zelf zeer sober leeft en een bankrekening van

<< De Burkinees Campoare >>

Het meest recente voorbeeld van nieuw realistisch leiderschap is de Burkinees Campoare. Campoare kwam eind 1987 via een coup van ontevreden officieren aan de macht. Hij verving toen de excentrieke maar wel razend populaire Sankara. Sankara was iemand die het presteerde om president Mitterrand van Frankrijk achter het stuur van een Renault 5 van het vliegtuig te halen. Eveneens iemand die erop stond gewoon per lijnvlucht de wereld af te reizen, vaak tot wanhoop van zijn begeleiders. Maar, Sankara was ook iemand die steeds meer macht in eigen handen nam, en zijn tegenstanders door een internationaal gezochte terrorist liet uitschakelen. Tevens greep hij economisch niet in. Campoare doet dit laatste wel. De economie wordt langzaam maar zeker geliberaliseerd en er zijn eveneens contacten gelegd met het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank, om een hulpprogramma van de grond te krijgen. Campoare heeft al gezegd dat "staatskapitalisme" de

toekomst voor het land zal zijn.

<< Hulp Westen vereist >>

Zoals je ziet, er is dus hoop. In Afrika zijn nieuwe, energieke en vaak jonge leiders bezig op te staan om het continent nieuw leven in te blazen. Juist deze leiders verdienen steun vanuit het Westen. In het bijzonder met betrekking tot de enorme schuldenlast. Het Westen zou de schulden "land per land" moeten benaderen en beoordelen. Het zal dan vanzelfsprekend zijn dat landen waar werkelijk iets positiefs gebeurt, steun en kwijtschelding verdienen. Nu de wil en het juiste leiderschap aanwezig zijn, mogen deze landen niet aan een schuldenlast uit het verleden ten onder gaan. Loon naar werken dient het uitgangspunt te zijn. Alleen op die manier kan Afrika bevrijd worden van zijn op macht en rijkdom beluste dictators, en zich kunnen ontwikkelen tot een rijk en trots continent!

Op maandag 21 november 1988 organiseert de afdeling Groningen samen met de Jonge Socialisten een debat over de samenwerking tussen VVD en PvdA. Sprekers zullen zijn:

JACOBSE (VVD)

HAAS-BERGER (PvdA)

REMKES (VVD)

NAUTA (PvdA)

Het debat zal worden geleid door de heer Dalmolen (adjunct-hoofd van de redactie van het Nieuwsblad van het Noorden).

Plaats: "Het Capitool", Oude Boteringestraat 17 te Groningen.

Aanvang: 20.00 uur.

Op het zomercongres van 1988 diende district Overijssel een motie in, waarmee het de vereniging verzocht om bij de schrijfwijze van buitenlandse namen de richtlijnen van het Algemeen Nederlands Persbureau (ANP) te hanteren. Helaas is dit voorstel van de hand gewezen onder het mom dat "de richtlijnen van het ANP wel erg afwijk-

kend zijn van wat voor normale mensen gebruikelijk is". Als Driemaster-redactie zijn we enigszins teleurgesteld over dit oordeel en hebben we de heer Van Groesen, chef van de afdeling buitenland van het ANP, bereid gevonden om in deze Driemaster een meeslepend pleidooi te houden voor het hanteren van de ANP-richtlijnen.

NAAR UNIFORMITEIT IN SCHRIJFWIJZE VAN BUITENLANDSE NAMEN

DEN HAAG (de heer Van Groesen) - De Duitse stad Aachen staat in Nederland bekend als Aken, in Frankrijk als Aix-la-Chapelle, in Italië als Aquisgrana en in Polen als Akwizgran. De op een na grootste rivier van Europa, die door tal van landen stroomt, heet Donau in Duitsland en Oostenrijk, Duna in Hongarije, Dunaj in Tsjechoslowakije en de Sovjetunie, Dunav in Joegoslavië en Bulgarije, Dunarea in Roemenië, terwijl de Engelsen en de Fransen deze waterweg Danube hebben gedoopt, afgeleid van de uit de Oudheid daterende naam Danubius. En de Indonesische hoofdstad Jakarta heeft in de loop der geschiedenis achtereenvolgens de namen gedragen Jacatra, Batavia, Djakarta en Jakarta.

Bovenstaande voorbeelden illustreren de grote verscheidenheid van naamsvormen die in de wereld bestaat voor één en dezelfde geografische eenheid en (in het geval van Jakarta) van de naamsveranderingen die zich in de loop van de tijd kunnen voordoen. Op het internationale vlak zijn weliswaar al vele pogingen ondernomen enige standaardisering aan te brengen in de veelheid van uiteenlopende spellingen, maar volgens taalkundigen

is er nog steeds sprake van wildgroei en chaos. De omvang van de problematiek is vooral de laatste decennia sterk beïnvloed door het toegenomen verkeer tussen de landen en door ontwikkelingen als dekolonisatie en bewustwording van eigen, nationale identiteit.

Ook in het Nederlandse taalgebied en met name bij de pers werd het als een noodzaak gevoeld afspraken te maken die kunnen leiden tot een uniforme schrijfwijze

-POLITIEK-

van buitenlandse aardrijkskundige en persoonsnamen. Wie gedurende de jaren vijftig en zestig per dag meer dan één krant las was goed bekend met de vele verschillende schrijfwijzen van Nikita Chroesjtsjov, de naam van de voormalige Russische partijleider, die onder meer als Chroesjtsjov, Kroesjef, Chroesjev, Kruchev en Khrutsjev werd weergegeven. Van recentere datum stamt een voorbeeld dat de behoefte aan uniformering van de schrijfwijze afdoende illustreert. Toen in april 1985 de Sudaanese leider Swar Al-Dahab de macht in zijn land overnam werd zijn volledige naam op twintig verschillende wijzen in de Nederlandse media vermeld, uiteenlopend van generaal Abdul-Rahman Suwar Al-Dahab, via Ab-del Rahman Swar El-Dahab en Abdoel Rahman Sowar al-Dahab tot Abdel Rahman Swareddahab. Een pluriforme schrijfwijze waarbij voor de doorsnee-krantlezer zelfs niet meer duidelijk was of het om dezelfde persoon ging.

Het ANP heeft op 1 september 1987 een schrijfwijze ingevoerd die in het Nederlandse taalgebied kan bijdragen aan een uniforme weergave van buitenlandse namen. Het ANP heeft zich daarbij gebaseerd op de weinige internationale afspraken die op de conferenties over standaardisering van geografische namen, in het kader van de Verenigde Naties, zijn geformuleerd. De globale uitgangspunten die aan het werkstuk van het ANP ten grondslag liggen zijn de volgende:

- Wil men tot uniformiteit in de schrijfwijze komen, dan moet men (in principe) uitgaan van de oorspronkelijke, lokale naam. Dit uitgangspunt vloeit voort uit een van de belangrijkste internationale afspraken: de oorspronkelijke namen en de door de landen zelf aangedragen systemen van latinisering (overzetting in Latijns schrift) verdienen de voorkeur boven de elders gebruikte namen en systemen. Overzetting van de ene in de andere taal leidt immers altijd tot vervorming van de oorspronkelijke naam, is naar zijn aard dus pluriform en heeft uiteenlopende schrijfwijzen tot gevolg. Zo staat de plaats Al-Fayyum in Egypte in verschillende talen bekend als Fajoem, Fayoen, Fayoum, Fayum, Faiyoum enzovoort.
- Internationale gangbaarheid is een tweede waarborg voor uniforme spelling van namen. De Zuidkoreaanse hoofdstad wordt wel aangeduid als Soul of (Nederlands) Seoel. Internationaal wordt echter nog het meest Seoul geschreven. Krung Thep ("stad van de goddelijke boodschapper") is de officiële naam van de hoofdstad van

Thailand. Maar Bangkok is een combinatie van lokale, Thaise woorden en is bovendien internationaal gangbaar. Herkenbaarheid. In de schrijfwijze Al-Qahirah zal de gemiddelde lezer niet de naam herkennen van de Egyptische hoofdstad Cairo. Evenmin zal hij bij Kerkira denken aan het Griekse toeristeneiland Corfu, of Al-Lubnan als Libanon thuisbrengen.

Vanaf de invoering op 1 september 1987 is de schrijfwijze van het ANP overgenomen door tachtig à 85 procent van de regionale bladen, door enkele landelijke bladen (Algemeen Dagblad), door het NOS-Journaal en door de Nederlandse redactie van het Amerikaanse persbureau Associated Press. Verder zijn een aantal drukkerijen overgestapt op deze schrijfwijze en maken vele bedrijven met multinationale activiteiten er in hun publicaties dankbaar gebruik van.

Aangezien in Nederland niet zonder emoties over taalkwesties kan worden gesproken, hebben de criticasters publicitair stevig de trom geroerd. Positieve kritiek heeft het ANP dankbaar geïncasseerd. Een groot deel van de negatieve kritiek op de nieuwe schrijfwijze is naar de mening van het ANP gebaseerd op onbegrip van de materie. Zo is bij voorbeeld het verwijt geuit dat het ANP, door voorkeur te geven aan de lokale naam, het wezen van het Nederlands in het geding brengt, de Nederlandse taaltraditie aantast. Als Ceylon echter besluit zichzelf tot Sri Lanka om te dopen is dit niet primair een kwestie van Nederlandse spelling, maar een afgeleide ervan. En wanneer Indonesië door veranderingen van spelling van Atjeh Aceh maakt en van Celebes Sulawesi, is niet een nieuwe Nederlandse spelling aan de orde, maar een nieuwe Indonesische spelling.

Onder druk van de door het ANP geïntroduceerde schrijfwijze, heeft de Nederlandse Taalunie (het spellingsinstituut bij uitstek in het Nederlandse taalgebied) inmiddels een Werkgroep Buitenlandse Aardrijkskundige Namen geformeerd, die medio juli 1989 een Lijst van Landennamen moet hebben opgesteld, afgeleiden daarvan (inwonernamen en bijvoeglijke naamwoorden) en namen van hoofdsteden. De werkgroep zal zich op dezelfde uitgangspunten baseren als het ANP bij de samenstelling van zijn schrijfwijze heeft gedaan. Op uitnodiging van de Nederlandse Taalunie is een vertegenwoordiging van het ANP lid van deze werkgroep. Alle reden voor het nationale persbureau om de toekomst van de schrijfwijze met vertrouwen tegemoet te zien!

hpn Hendrix Papier Nymegen B.V.

KANTOORVISIE VOOR MORGEN!

Hutzeuseweg 10-20
6534 AN Nymegen-Holland
Postbus 217 6500 AE Nymegen
Tel. 0445-574411 (10 lijnen)
Telefax 49224 Telefax 001-576631

De meest complete kantoorleverancier!

MAANDAG 12 DECEMBER 1988

ED NIJPELS

In 1992 één Europees milieubeleid?

Plaats: "De Champignon" te Groningen.

Aanvang: 20.00 uur.

JOVD CONTRA DE REST

door Walter Rbmelingh

Op donderdag 29 september 1988 organiseerde de afdeling Hoogeveen samen met vijf andere politieke jongeren organisaties een redelijk succesvol forum. Doordat Annette Nijs verhinderd was, mocht Bas Bakker als landelijk vice-voorzitter politiek, voor de JOVD achter de tafel plaats nemen. Ook mocht hij van de zes voorzitters als eerste van wal steken. Hij maakte van die gelegenheid meteen gebruik om voor onze vereniging een reclamepraatje te houden. De andere forumleden waren van die propaganda niet zo gecharmeerd. Het werd er zelfs wat eentonig van. Want vervolgens luidde vijfmaal achtereen de openingszin van zijn opponenten: "Ik zal maar geen reclamepraatje houden." Op de verdere avond zouden zich nog een paar soortgelijke aanvaringen tussen de JOVD en de andere politieke jongeren organisaties voordoen.

Zo was Bas van mening dat de milieuvervuiling het beste door het marktmechanisme kan worden aangepakt, en maakte hij de ideeën van de commissie-Boorsema tot de zijne. De andere forumleden zagen niet zo veel heil in zijn oplossingen, en waren van mening dat je bij jezelf moet beginnen en een strakke overheidsregulering de rest wel doet. Waarschijnlijk stonden ze afwijzend tegenover de gedachten van Bas, omdat ze niet begrepen hoe je met het marktmechanisme de milieuvervuiling te lijf kunt gaan. Bovendien kwam Bas wat materialistisch over toen hij zei: "Je mag net zo veel vervuilen als je zelf wilt, zolang je voor iedere gram betaalt." Het had al met al tot gevolg dat Bas de tweede en derde ronde moest gebruiken om uit te leggen hoe het marktmechanisme werkt. Erg jammer, want die latere rondes zijn natuurlijk bestemd om de nadelen van de oplossingen van de opponenten tegen de voordelen van je eigen ideeën te illustreren.

Toen aan de forumleden werd gevraagd of ze ook tien procent van hun inkomen voor een beter milieu over hadden, knikten ze allen instemmend. Bas haalde zelfs zijn portemonnee te voorschijn en pakte er een tientje uit. Ook dit voorbeeld werd niet door zijn opponenten gevolgd. Daarmee was deze stunt niet echt geslaagd.

Na de pauze kwam de (jeugd)werkloosheid ter sprake. De voorzitter van de PPR-jongeren, Michiel Plugge, probeerde het faillissement over het huidige regeerbeleid uit te spreken. "De jongeren worden uitgekleeft, zoet gehouden en afgestraft." Of: "De hoogte van de uitkeringen krijgen steeds meer de contouren van een overlevingspakket." En: "Er zijn minder vacatures dan werklozen." Michiel Plugge zag het basisinkomen als oplossing voor de problemen.

Bas als enige sprak zich duidelijk uit tegen banenplannen. "Een banenplan is erg duur en weinig effectief. Het kost wel twee ton per werkloze om hem op deze manier aan het werk te zetten. Voor dat geld kan ik thuis wel vier man personeel in dienst nemen!" De andere forumleden kwamen tegen zijn oordeel in verzet. Het bedrag van twee ton per werkloze was volgens hen feitelijk onjuist. Met wat bladeren in de Miljoenennota probeerde Bas zijn gelijk te staven. Maar hij slaagde er helaas niet in om zo snel de juiste pagina's te vinden. De duidelijke taal van de voorzitter van het CDJA, Ad Koppejan, deed vervolgens de rest: "Laten we nou eerlijk zijn. De Wet Vermeend/Moor is dan wel van de PvdA, maar zij is tevens een groot succes."

Met zes voorzitters achter de tafel, die allen graag iets wilden zeggen, maar niet altijd iets bijzonders te melden hadden, vervielen we op de avond verschillende keren in herhalingen. Afgezien van de inhoud, kwam Ad Koppejan van het CDJA op mij het beste over. Hij sprak duidelijk en hield zijn betoog kort en eenvoudig. Michiel Plugge van de PPR-jongeren was een goede tweede. Hij probeerde op een wat sarcastische wijze zijn ideeën te formuleren, maar slaagde er niet in écht grappig te zijn. Bas Bakker van de JOVD had wat moeite met het overbrengen van zijn gedachten. Dat kan natuurlijk komen omdat de zaal niet wilde luisteren, maar waarschijnlijker is dat hij bij de discussie over het milieu wat vaag was, en bij het debat over de (jeugd)werkloosheid te gedetailleerd te werk ging. Met zijn nieuwe ideeën gaf hij de JOVD wel een eigen gezicht. Iets waar het vooral de Jonge Socialisten en de D66-jongeren aan ontbrak.

VOLLE ZAAL!

door Walter Römelingh

ROTTERDAM, 30 september 1988. - Als ik een half uur voor aanvang de Erasmus Universiteit binnen stap, wordt er in de zaal waar straks Voorhoeve en Drees het woord zullen voeren, nog druk college gegeven. Ook in de gang is niets bijzonders te zien. Alleen een poster aan een pilaar kondigt de twee sprekers (in het kader van het subsidiestromen-project van de JOVD) aan. Verder houdt een tafel bij de deur van de bewuste zaal de wacht.

Een kwartier voor tijd verzamelen een paar JOVD'ers zich rond de tafel. Het zijn er zo'n vijf in totaal. Op de tafel liggen nu enkele promotiefoldertjes van de afdeling Rijnmond. Langzaam komen nog een paar bekenden binnen druppelen. Wanneer we nog maar enkele minuten hebben te gaan, is de zaal nog steeds bezet. Als ik een van de jongens mag geloven, heeft de hoogleraar binnen nooit iets bijzonders te vertellen. Bovendien hoort hij zichzelf nog het liefste praten, en duren zelfs zijn samenvattingen van eeuwigheid tot amen. Een van ons gaat even om het hoekje kijken. Gelukkig, de zeurpiet maakt aanstalte om weg te gaan. De zaal komt dus tijdig vrij. Maar nu zijn we nog slechts met ons tienen...

Ondertussen komen Voorhoeve, zijn chauffeur en Mark Aalders, van de subsidiestromen-projectgroep, onopvallend binnen. Ze begeven zich direct naar de lift. Daar ontmoet ik hen. Voorhoeve is een stuk kleiner dan ik had verwacht. De lift brengt ons drie etage's hoger. Daar gaan we nog even koffie drinken om nader met elkaar kennis te maken.

"Vandaag studeren 140 studenten af. Helaas is daarvoor de VIP-room bezet", excuseert Mark zich wel driemaal. We zijn beland in een bergruimte die ook als studeerkamer wordt benut. Ook de koffie is nog niet aanwezig. Er wordt even over gebeld. Spoedig komt er dan een medewerkster van de universiteit met een reusachtige kan koffie en thermosfles thee.

Voorhoeve vraagt geïnteresseerd hoeveel leden de afdeling Rijnmond heeft. "Honderd", zegt Mark. Voorhoeve lijkt met dit aantal gerust gesteld. Mark vertelt hoe het programma in elkaar zit, en waarschuwt de spreker dat zijn toehoorders voor het leeuwedeel geen JOVD'ers zullen zijn.

Van het een vallen we in het ander, en weldra gaat het gesprek over het openbaar vervoer en de auto. "Nee, nee, ik geloof niet dat de overheid op het eigen vervoer moet toelagen. Integendeel, ik heb altijd begrepen dat de auto een melkkoe is. De mensen realiseren zich over het algemeen niet hoeveel kosten de auto na de aanschaf met zich meebrengt. Dat is eigenlijk vreemd. Want je bent al gauw zo'n driehonderd gulden per maand kwijt, terwijl je het wel heel bont moet maken om zoveel geld aan taxi's te spenderen", zegt Voorhoeve. En ja, waarom hebben de mensen toch zoveel geld over voor hun auto? Een van de aanwezigen denkt dat het komt omdat de auto een zeker statussymbool is. Voorhoeve voegt eraan toe dat een auto de bezitter ook een gevoel van vrijheid geeft.

Plotseling wordt de deur van het kleine hokje weer geopend. Drees komt met twee bekende JOVD'ers binnen. "Wilt u koffie of thee?", vraagt de gastheer, Mark, beleefd. Maar Drees wil liever eerst weten wanneer we beginnen. "Nog zo'n vijf minuten", zegt Mark. "Nee, nee, laat dan maar zitten", luidt het antwoord.

We besluiten om naar beneden te gaan. Alleen de voor-

zitter van Rijnmond blijft achter. Hij moet nog op een onopvallende manier twee flessen wijn de zaal in zien te smokkelen.

Volle zaal! Volle zaal! Het zit helemaal vol! Roept een van de JOVD'ers bij de deur opgetogen. Met deze opkomst kan het niet meer stuk.

Binnen zijn alle banken bezet. Daarnaast worden de vensterbanken als zitplaatsen gebruikt. De belangstellenden die te laat zijn, hebben alleen de muur achter in de zaal waar ze tegen aan kunnen leunen. We zijn met meer dan honderd man. Aan het bord hangt de blauw-witte JOVD-vlag. Links van me zit een Saudische student. Hij heeft enkele promotiefoldertjes weten te bemachtigen, en is ze nu druk aan het bestuderen. Met zijn pen omcirkelt hij bijna ieder woord. De cirkels worden op hun beurt weer door allerlei pijltjes met elkaar verbonden. Daarnaast worden in de kantlijnen allerlei onleesbare aantekeningen gemaakt. Rechts van mij zitten twee jongens waarvan je aan het uiterlijk kunt duidelijk kunt zien, dat ze niet van de JOVD zijn. Navraag bevestigt dit. En: "Ja we zitten hier, gewoon omdat het ons interessant lijkt."

Voorhoeve mag beginnen. Hij neemt geen enkel risico en leest een degelijk verhaal voor. Hij gaat in op de mindere kanten van het verlenen van subsidies. "Zo zijn subsidies vaak ineffectief. We hebben lange tijd met subsidies het bouwen van grote vissersschepen bevorderd, terwijl we nu weer allerlei subsidies moeten verstrekken om deze schepen op te leggen, om overproductie te voorkomen."

Verder weet Voorhoeve te melden dat binnen het ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer in de komende jaren de nodige subsidiestromen zullen worden omgelegd. Momenteel bedraagt de begroting dit ministerie 11,1 miljard. Van dit budget is ruwweg 10,5 miljard bestemd voor allerlei bouwprojecten, de rest voor het milieu. In de toekomst zou deze verhouding er wel eens heel anders (in het voordeel van het milieu) uit kunnen zien.

"Subsidiëren is het ruïneren van je rechter buurman, om je linker buurman een groot cadeau te geven", citeert Voorhoeve. Na het beantwoorden van enkele vragen, mocht Voorhoeve zelf een applaus en een fles wijn in ontvangst nemen.

Drees houdt een veel lossere betoog. Onder het vertellen kijkt hij naar buiten en maakt veel grapjes. "Zo was er in het midden van de jaren zeventig een minister van Economische Zaken, R. Lubbers, die de Wet Investerings Rekening in het leven had geroepen. Aan het eind van de jaren tachtig was het een minister-president, R. Lubbers, die deze subsidieregeling weer om zeep bracht!" En: "Wanneer we het openbaar vervoer willen stimuleren, dan moeten we geen parkeerplaatsen aanleggen, want dan is het eigen vervoer niet langer vervoer op maat, maar leidt het van niets naar nergens."

WEER „LUCHT“

door Ronald Niemeijer

Opkomst en leden. Twee gevreesde woorden, zowel binnen de afdelingen, de districten als het hoofdbestuur. Twee woorden die voor altijd en eeuwig "verdoemd" bleken te zijn. De JOVD staat voor veranderingen, dus waarom niet in dit geval?

Nog maar kort geleden zag het ernaar uit dat het nooit meer wat zou worden. Maar waar politiek is, is een weg. En..., we hebben het geluk dat de JOVD een politieke organisatie is. We hopen toch maar weer!

Actie met onder meer fiets- en deurhangers alsmede paraplu's hebben ervoor gezorgd dat de JOVD landelijk gezien weer in de positieve cijfers is terecht gekomen. Annette Nijs schreef onlangs in haar voorwoord: "Tijdens de introductieweek van universiteiten en hogerbe-

groeien. Met "tientallen" tegelijk. Een actie die zich als een ballon gedroeg. Als maar, en als maar, groter wordend.

De keerzijde van deze medaille werd zichtbaar toen voor 1987 de acceptgiro's in de bus vielen met dit keer een ander bedrag. Menig tientjeslid hield het toen voor gezien. De alsmar groter wordende ballon had het begeven. De JOVD was een illusie armer.

Dolf Vink, secretaris van district Noord en voorzitter van de afdeling Oost-Groningen zegt over deze actie het volgende: "Door de landelijke tientjesledenactie zijn vele afdelingen beginnen te groeien. Voor de afdeling Oost-Groningen was dit geluk niet weggelegd. Wij moesten onze nieuwe leden zelf zien te vinden. En met succes hebben we dat gedaan! Oost-Groningen is en blijft een groeiende afdeling. Ook zonder tientjesleden!"

Bijeenkomsten, het visitekaartje van de JOVD. Ook dit jaar werden en worden er weer talrijke spreekbeurten, excursies en vorming- & scholingcursussen gehouden. District Noord liep aan kop met maar liefst zeven vorming- & scholingcursussen, op de voet gevolgd door district Gelderland met zes. Blijkbaar zijn de secretarissen vorming & scholing van mening dat de (bestuurs)leden eens nodig bijgeschoold moeten worden om de nieuwe leden aanwas te kunnen opvangen!

Dolf Vink

roepsonderwijs instellingen door het gehele land is campagne gevoerd. De speciaal hiervoor ontworpen fiets- en deurhanger heeft gewerkt. Vele aankomende studenten vulden de bon in en werden lid." Hieruit moet ik concluderen dat het hoofdbestuur wat gedaan heeft aan de "verdoemenis". En... met succes. Bravo!

Het jaartal 1986. Een magisch jaar voor de JOVD. De beruchte tientjesledenactie werd toen gehouden en zorgde ervoor dat vele afdelingen als kool begonnen te

De JOVD heeft vele hoogte- en dieptepunten. Van een dieptepunt kunnen we niet langer meer spreken. Er loopt gelukkig weer "lucht" in de afdelingen. Wat dankzij het hoofdbestuur door succesvolle acties nog eens duidelijk wordt onderstreept. We zitten nu gelukkig op de goede weg. Het hoogtepunt moet nog komen. Rest nu nog de taak aan het hoofdbestuur om voldoende lucht te blijven leveren, en ervoor te zorgen dat de ballon het deze keer niet begeeft!

VERENIGING

BOMMELS IN HET HB

door Ronald Niemeijer

"Nee, nee, ik wil geen hoofdbestuurfunctie hebben. Bekijk het maar, mij te veel werk." Wat hoor je dit toch ontzettend vaak binnen de JOVD. Of ze het menen is punt twee. De "hersenenlezer" is nog niet uitgevonden, en daarom weten we dus nog steeds niet precies wat er in die kleine VVD-hoofdjes omgaat. Jammer?

Een simpel voorbeeldje. Op het voorjaarscongres werd een "zaalenquete" gehouden. Aan de aanwezigen - als je van aanwezigen mocht spreken - werd gevraagd of ze in de toekomst graag in het hoofdbestuur (hb) zouden willen komen. Na een lang geaarsel, en een nerveus gelach gingen ongeveer tien mensen staan. Uitslag: zij komen ervoor uit. De rest denkt het. Wat er toch niet allemaal in de kleine VVD-hoofdjes omgaat!

Voor zie snel carrière wil maken een paar tips. Kijk ten eerste altijd naar het merk schoenen dat de hb'ers dragen. Zijn dit Van Bommels, zoek dan nader contact.

Draagt iemand gympies of een ander merk, verwijder dan snel, en zoek het juiste merk. Waarom Van Bommels? Simpel, het is gewoon een gegeven dat de meeste hb'ers dit merk bij voorkeur dragen.

Oké, er zijn natuurlijk uitzonderingen, maar die worden dan ook gauw weer gewipt. Ik kan mij namelijk niet herinneren, dat Annette Nijs ooit Van Bommels heeft gedragen. En zie het resultaat...

Ten tweede is het erg belangrijk dat je de Van Bommels dragende hb'er een consumptie aanbiedt. Vraag voor het fatsoen maar even wat hij wil drinken, maar in tien

+-VERENIGING-

van de tien gevallen is het bier. Het geliefde JOVD-drankje. En dan het gesprek, nee niet over vrouwen (want voordat je het weet word je gevraagd lidmaatschap op te zeggen, en mag je een jaar lang je gezicht niet meer laten zien), maar over politiek! Erg belangrijk is, hoe links of rechts hij of zij is, dat je het altijd met zijn of haar standpunt eens bent. Een eigen mening hebben mag, maar niet in het hb! Waarom geen eigen opinie in het hb? Een eigen mening hebben betekent lang vergaderen, en dat is het ergste wat je binnen het hb kan aanrichten!

Dit zijn toch wel de belangrijkste regels die je moet aanhouden om in het hb te komen. Vergeet echter niet,

als je dit doel het bereikt het favoriete merk schoenen aan te schaffen. De reden hiervoor is je bekend!

Oké, ik ben het met je eens dat het gehele proces slopend is, en dat het je een paar nieuwe schoenen kost, maar vergeet ook niet de voordelen die je binnen het hb hebt!

Ook is het waar dat dit gehele verhaal wat overdregen is, maar er zit ook een kern van waarheid in. Wie wil weten welke dat is, moet dit zelf maar ondervinden. Maar breng niet de continuïteit van de vereniging in gevaar! Zorg er daarom eerst voor dat je het juiste merk schoenen aanschaft, en dan pas in het hb plaatseent. Succes!

VORMING & SCHOLING

VRIENDINNEN EN WASMACHINES

door Jan Verhagen

Deurne, Brabant. Een paar vrijdagen geleden. Cursus Promotie en ledenwerving. Aanwezig: zo'n twaalf cursisten. Allen uit de afdeling Deurne. Is het nou verdorie echt onmogelijk voor andere afdelingen om hier te komen? Iedereen wordt dan wel uitgenodigd, maar komen? Ho maar. Of hebben al die onliggende afdelingen te weinig belangstellende leden? Juist dan hadden ze moeten komen!

Verder aanwezig, als cursusleider, Ward van Dijk. Secretaris organisatie van het hoofdbestuur en onder meer belast met promotie en ledenwerving. Op de uitnodiging aan de leden stond: "Normaal heb je nooit de kans om een hoofdbestuurslid te spreken." Hoe kan dat, hoofdbestuur?

Een leuk zaaltje. Lionel Richie op de achtergrond. De bar, het biljart en de fruitautomaat, op slechts tien meter afstand, slaagden erin twee JOVD'ers alsnog tegen te houden. Stom. En doodzonde. Je lacht je namelijk af en toe de bubbels. In het zaaltje achter het café is het veel gezelliger dan aan de bar voor in het café. En het allerbelangrijkste: de cursus was zonder meer de moeite waard.

Promotie en ledenwerving, moeten samengaan met organisatie. Je trekt nieuwe leden aan door een "aantrekkelijke" activiteit: een gezellige bijeenkomst, een luisterrijke discussie of een interessante spreker. Probeer overeenkomsten te vinden tussen de interesses van het

potentiële lid en de activiteiten van de afdeling. Sterker nog: kies de activiteiten van je afdeling deels op grond van de interesses van je mogelijke nieuwe leden!

Ward verwoordde het zo: "De JOVD is net een wasmachine. Als je het produkt aan de man wilt brengen, moet je weten wat de klant wil, en wat je produkt doet. En dan de overeenkomsten zoeken en benadrukken!"

Ook heel belangrijk: je moet zelf het initiatief nemen. Niet tegen je potentiële leden zeggen: "Hier heb je mijn telefoonnummer, als je langs wilt komen bel je maar." Integendeel. Beter is: "Mag ik je telefoonnummer, dan bel ik jou wel op." Wat dat betreft is de JOVD net een vriendin. Waarmee het verband tussen vriendinnen en wasmachines ook gelegd is.

Nu maar hopen dat die wasmachine op volle toeren gaat draaien, en de afdeling Deurne een groot aantal nieuwe leden krijgt. Ze zijn zo enthousiast, ze verdienen het!

IN DEN LANDE

VRIJDAG 25 NOVEMBER 1988

GROOTS JUBILEUMFEEST

TWINTIG JAAR FIVELINGO

Plaats: "Discotheek Starlight" te Delfzijl.

Aanvang: 22.00 uur.

DINSDAG 27 DECEMBER 1988

FANTASTISCH GALA

AFDELING EINDHOVEN

Plaats: Golden Tulip Hotel te Geldrop.

Kosten: f 30,00.

Voor meer informatie: Annette Romijn (040-433464).

BLAUW OP WIT

door Ronald Niemeijer

Na een uur lang lachen, stoeien, luchtfietsen en slapen is de les maatschappijleer voorbij. Ik sta nu met mijn klasgenootjes voor de deur, trappelend van ongeduld op de verlossende bel te wachten. Dan plotseling uit het niets roept de leraar: "Jongens en meisjes, allemaal weer even gaan zitten. Ik moet nog wat uitdelen." Iedereen kijkt verbaasd om en denkt sinds wanneer deelt die hippie hier de bevelen uit? Wat denkt hij wel niet, wij zijn onder maatschappijleer de baas!

Lammert - zo moeten wij hem noemen (elke leraar maatschappijleer heeft wel een voornaam-tic) - komt bij elk tafeltje langs met twee foldertjes. Bij mij aangekomen, kijkt hij mij met zijn typische blik aan en zegt: "Net iets voor jou, rechtse bal." Ik krijg twee blaadjes in mijn hand gedrukt. Op het eerste staat met grote, rode letters: "JS". Ik wil in protest gaan, maar Lammert is al drie tafeltjes verder. Wat heb ik een hekel aan die man.

Na het eerste foldertje snel verfrommeld te hebben, begin ik het andere blaadje te bekijken. Mijn kwade blik wordt een vrolijke blik, en ik begin Lammert op eens weer aardig te vinden. Op dit foldertje staat, in blauw nog wel, "JOVD jong & liberaal, politiek ook jouw zaak!!!" Ik sla het blaadje open, maar de bel gaat. JOVD of niet, de vrijheid gaat voor.

Bij economie aangekomen, doe ik nog eens een poging om het promotiefoldertje door te lezen. Weer bij de eerste bladzijde aangekomen, hoor ik de leraar economie door de klas roepen: "Ik zie het al weer, meneer Niemeijer verlekkert zich weer eens aan de politiek. Wie jong is en liberaal is gewetenloos, en wie oud is en links is dom." Tjonge, tjonge, wat heb ik dat al vaak gehoord deze week, geen wonder dat alle leraren hier gewetenloos zijn.

Onder Engels krijg ik eindelijk de kans om het promotieblaadje in alle rust door te lezen. Dan stuit ik op

het volgende: "De JOVD is een club van jonge mensen. De meeste JOVD'ers en JOVD'sters zijn met bibbers in de benen een eerste afdelingsvergadering binnengestapt. Want die bestuursleden achter dat tafeltje wisten toch zoveel?" Bah, veel...? Maar dan komt het: "Nou, dat viel best mee. En dat is ook nu nog zo." Tjonge, tjonge, wat een blamage, wat geniet ik hier van en dit nog wel in een promotiefoldertje van de JOVD! Want wat is nu het geval?

Je kan deze zin op twee manieren opvatten: viel die vergadering nou zo mee, of wisten die bestuursleden zo weinig? Ik weet niet wie de tekst voor dit promotieblaadje geschreven heeft, maar een ding is zeker, ik mag deze jongen (of dit meisje) wel. Menig keer heb ik gedacht, bestuursleden zitten goed in de kleren, maar daar houdt het ook mee op. Zo was ik eens een keer op een bijeenkomst en knoopte ik een gesprekje aan met een voorzitter (die ik hier om begrijpelijke redenen anoniem zal laten). Ik zeg: "Zeg wanneer hebben jullie een ALV?" (Spreek uit: aa-el-vee) Hij: "Wat is dat? Een aa-el-vee???" Ik: "Een Algemene Leden Vergadering." Hij: "Och, natuurlijk, sorry."

Sinds dit gesprek heb ik altijd mijn twijfels gehad over het intellect van (sommige) bestuursleden. Nu kan ik echter met genoegen constateren dat meer mensen (JOVD'ers) deze mening met mij delen. Het staat zelfs blauw op wit!

INGEZONDEN

BRAVO DRIEMASTER!

door Jan van der Laag

Leden van de Driemaster-redactie: Bravo! De laatste Driemaster (nummer 7) bevatte interessant verenigingsnieuws en feitelijke verslagen over gebeurtenissen, in plaats van subjectieve oordelen over bij voorbeeld congressen. De eerste tekenen van een koers die ook door Mirjam Mol is bepleit worden zichtbaar. Een voortzetting van deze koers zal betekenen dat de leden, voor wie de Driemaster toch in eerste instantie is bedoeld, meer informatie over hun vereniging krijgen én ideeën kunnen opdoen voor activiteiten in hun eigen afdeling of district.

Een goed verenigingsblad moet, mag en kan ook aanleiding geven tot discussie en het maken van kritische kanttekeningen. Het beste middel daartoe is het schrijven van een ingezonden brief. Immers, hieruit blijkt in ieder geval dat het blad wordt gelezen én het laat alle lezers meegenieten (of niet) van de discussie. Mijn kritische kanttekeningen heb ik, omwille van de beschikbare ruimte, maar puntsgewijs geformuleerd:

- De door Ronald Niemeijer op schrift gezette opvatting dat de congressen regelmatig van locatie zouden moeten wisselen om meer leden te trekken, gaat uit van een paar foutieve veronderstellingen. Hij concludeert aan de hand van foto's in de Driemaster dat erop de congressen steeds dezelfde mensen komen. Hij ziet daarbij echter over het hoofd, dat het verschijnen van deze

mensen op de foto's niet wordt bepaald door de congresplaats, maar door de keuze van de fotograaf en de redactie. Voorts is hij vergeten dat in 1987 congressen zijn gehouden in Dordrecht, Bunnik en Deventer. Ten slotte ziet hij over het hoofd dat de JOVD gebonden is aan de eisen voor de congresaccommodatie én de daarbij behorende prijzen!

- De commissie herziening statuten en reglementen, als ik het citaat in het verslag van Jan Verhagen juist interpreteer, meent dat zij aan het werk is gezet omdat het slecht gaat met de vereniging. Fout! Als het slecht gaat in de vereniging begint het hoofdbestuur een reorganisatiediscussie!

- Ook over de humor rond de lege kamers en het lidmaatschap van de JOVD kan ik kort zijn. Die vorm van humor

INGEZONDEN

zegt méér over de bedenkers dat ik ooit zou kunnen.
- Ten slotte dit: waar is de colofon met namen en adressen van de hoofdbestuurleden? Is het niet zo dat een "verenigingsblad" die moet vermelden om dat predikaat waardig te zijn? Het gaat nu wat te ver om allerlei

voorbeelden te noemen waarmee de noodzaak van een dergelijk colofon wordt aangetoond, maar ze zijn zeker te vinden.
- Last but not least: wulpse meisjes op een emancipatie weekend? Wishful thinking?

VERDRAAGZAAMHEID

door Lisette Brandsma

Met de schroom van iemand die pas twee congressen heeft meegemaakt ben ik toch maar in de pen geklommen want ik vind het probleem te belangrijk: het alcoholmisbruik. Het viel mij op dat er behoorlijk veel drank op de congressen geschonken wordt. Iedereen weet - of behoort te weten - wat een schade alcohol elk jaar weer in Nederland aanricht. Deskundigen zeggen dat drank maatschappelijk meer schade veroorzaakt dan drugs, toch hoor je politici meer over de bestrijding van drugs dan alcohol.

Het argument dat iedereen zelf moet weten wat hij wil drinken, omdat liberalen voor individuele vrijheid zijn, vind ik een te eenvoudige doodoener. Voor het privéleven is het natuurlijk best waar, maar het is een feit dat juist jongeren vaak in groepsverband met drank te maken krijgen. En in een groep is de druk veelal erg groot om "gezellig mee te doen". Zo gaan mensen die anders niet waren gaan drinken, dat toch doen. En de mensen die anders ook hadden gedronken, gaan in een

rijk beginsel van de JOVD. Verdraagzaamheid wil zeggen dat je aanvaard dat niet iedereen is zoals jezelf bent. Het wil dus ook zeggen dat je rekening moet houden met mensen die niet goed met drank kunnen omgaan, ook al kun je die vrijheid zelf best aan. We weten allemaal dat er mensen zijn, ook binnen de JOVD, die door alcohol in de problemen kunnen komen. Alleen maar roepen over individuele vrijheid is dan nogal asociaal. Als wij heus drankproblemen en ongelukken willen voorkomen

groep vaak nog meer drinken. De kans dat mensen daardoor in ernstige problemen komen (verkeer, gezondheid of bij voorbeeld criminaliteit) wordt alleen daardoor al een stuk groter. Niet iedereen is altijd in staat de gevaren van alcohol te weerstaan. Al kunnen negen van de tien mensen zichzelf best in de hand houden (of ze hebben gewoon geluk), er blijft altijd die ene voor wie het net op dat moment teveel wordt...

dan moet het mogelijk zijn om een gezellig congres te houden zonder dat er geschonken wordt. Dat is een bescheiden beperking als je ziet wat een ellende je ermee kunt voorkomen. Ik roep het hoofdbestuur op om voortaan geen alcohol meer te laten schenken op de congressen. Niet uit betutteling van de JOVD-leden, maar uit verdraagzaamheid tegenover de JOVD'ers die door drank in de problemen komen. We kennen ze misschien niet bij naam, maar ze zijn er zeker. Of moeten er eerst ernstige ongelukken gebeuren?

Behalve vrijheid is ook verdraagzaamheid een belang-

KERSTGALA

DISTRICT WEST

Ook dit jaar organiseert JOVD district West weer het traditionele kerstgala. Op zaterdag 17 december 1988 staan de deuren van restaurant Engels te Rotterdam voor u open. De kosten voor dit gala, inclusief een grandioos buffet, bedragen f 50,00 per persoon. U kunt zich opgeven door deze bon voor zaterdag 10 december 1988 op te sturen naar:

Arjen Verkaik
Rietvink 27
2986 XG RIDDERKERK

Ondergetekende,

naam :

adres :

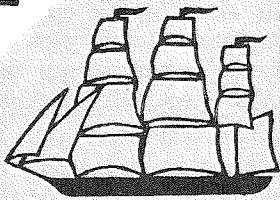
postcode:

plaats :

heeft de verschuldigde f 50,00 overgemaakt op bankrekening 40.97.81.177 (Amrobank Leiden) ten name van JOVD district West.

.....

DRIEMASTER

NOVIB-kalender

Nog groter, nog beter!

Over oorlog en vrede...

„Politiek is een kwestie
van durven verliezen“

Europa 2000-resolutie

Cursusweekend
Oosterhesselen

Onafhankelijk
Palestina en werkelijke
vrede

Rosmalen:
absolute topper!

Wandelgang

Begroting en
tienjarenplan
ministerie van
Defensie

Vijf jaar M50

Mededeling
Europa 2000

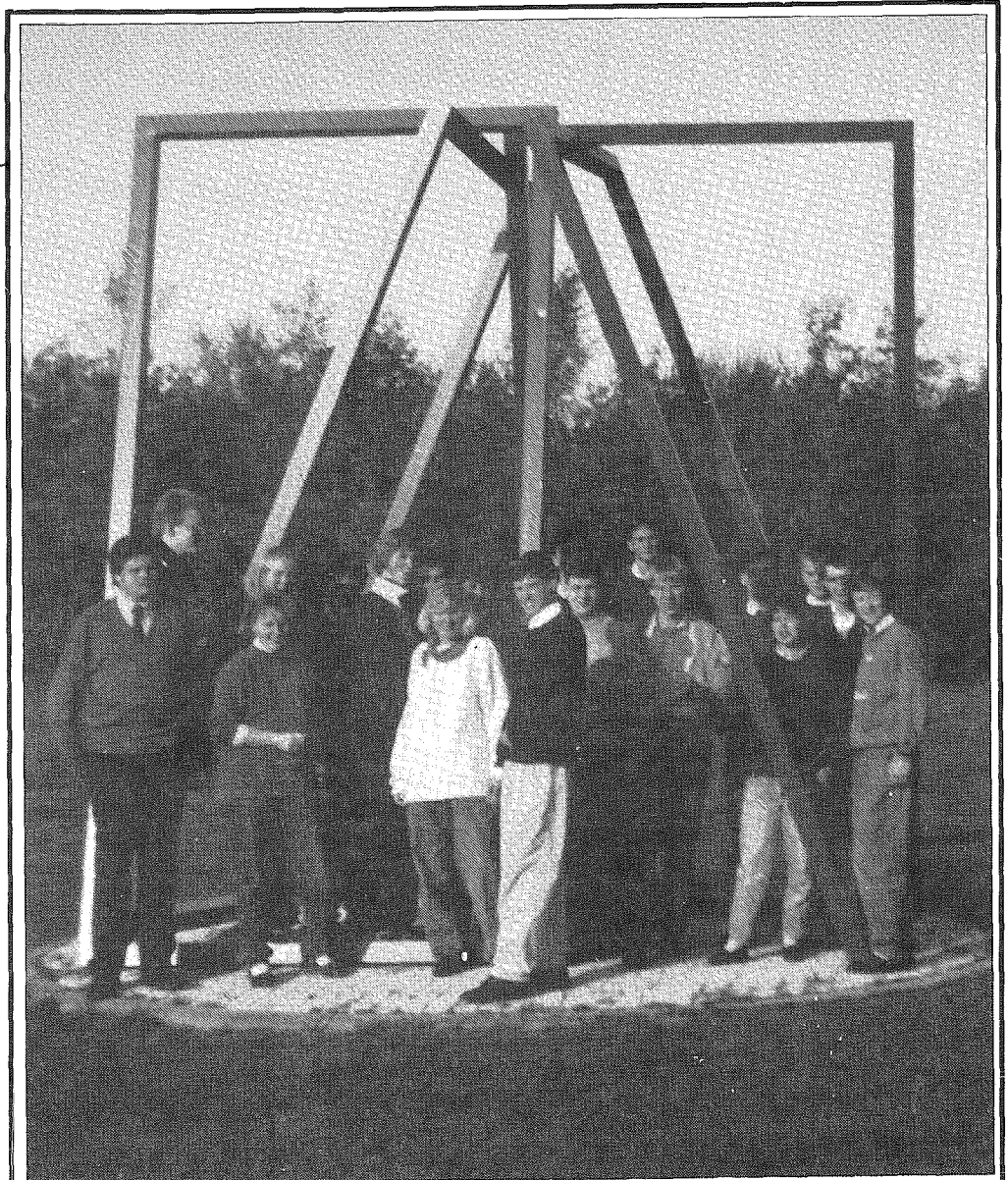
Samen een doel:
het Mark Rutte-gevoel

Bruning een vrouw!

Ledengroei!

Nieuwe ideeën

Struisvogelpolitiek

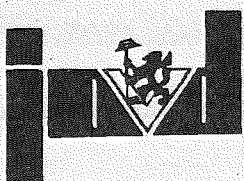

Wat Gelderland kan, kunnen wij ook!

**CURSUSWEEKEND
OOSTERHESSELEN**

jaargang 40

nummer 9

ALGEMEEN SECRETARIAAT JOVD

Pr Hendrikkade 104
1011 AJ AMSTERDAM
020-242000

REDACTIEADRES

DRIEMASTER
P/a W. Rönelling
Lottinglaan 10
9451 KM ROLDE

REDACTIE

Walter Rönelling
Ronald Niemeijer
Edwin Pol
Jan Verhagen

KOPLIJ

Hieronder tref je de deadlines van de drie eerstkomende Driemasters aan. Wanneer je kopij hebt die je graag in een van deze nummers zou willen plaatsen, stuur je bijdrage dan voor de bijbehorende deadline naar het redactieadres. De Driemaster verschijnt over het algemeen binnen een maand na de deadline.

nummer	deadline
1 89	vr 23/12/88
2 89	vr 17/02/89
3 89	vr 24/03/89

Hoofdbestuur - voorzitter: M. Rutte, Postbus 93168, 2509 AD S GRAVENHAGE (070-522564) secretaris: F. van Dijk, Htg Jan 1 ln 58, 5615 SG EINDHOVEN (040-516029) penningmeester: A. Huigens, Buizerdstr 6, 6542 TX NIMEGEN (080-781011) vvp: B. Bakker, Koolstr 42/a, 9717 KE GRONINGEN (050-732793) vvo: C. Dolmans, Molenstg 10, 2311 RB LEIDEN (071-141293) vorming & scholing: E. van Splunter, Gelkingestr 39-35, 9711 NB GRONINGEN (050-180775) internationaal: B. Klein, Oudraadtwg 37, 2612 SL DELFT (015-147324) voorlichting: J. Kelder, Kastanjeln 28, 1214 LJ HILVERSUM (035-48930) organisatie: W. van Dijk, Uilenstede 66, 1183 AK AMSTELVEEN (020-433083) politiek: M. Aalders, V Meekerenstr 74/d, 3034 GD ROTTERDAM (010-4141366); R. Batten, Gravestein 7, 1103 BH AMSTERDAM (020-952479); J.W. Dijkhuis, Aquamarynstr 221, 9743 PE GRONINGEN (050-717882).

NOVIB-KALENDER

door NOVIB

"Met prachtige foto's en opbouwende informatie geeft de nieuwe NOVIB-kalender 1989 je een duidelijk en menselijk beeld van de Derde Wereld. Niet een trieste wereld ver weg. Maar een wereld-in-opbouw dichtbij. Met de NOVIB-kalender blijf je bij de tijd."

'S-GRAVENHAGE, 30 september 1988 - De woorden van Maartje van Weegen geven weer wat veel Nederlanders gelukkig weten: de NOVIB-kalender laat zien dat in de Derde Wereld mensen leven die dapper en doortastend aan een beter bestaan en een betere toekomst werken.

<< Topfotografen >>

Meer dan vierhonderd fotografen uit twaalf landen stuurden hun beste foto's voor opname in de kalender. De uiteindelijke keuze valt altijd op die opname, die het beste het eigen gezicht van de mensen in de Derde Wereld laten zien en een positieve boodschap overbrengen over een wereld die we zo vaak kennen van armoede en rampen. Het bijzondere formaat van zestig bij 26 centimeter doet de kwaliteit van deze opnamen perfect tot zijn recht komen.

De NOVIB/Gast aan Tafel-kalender die elke dag helpt! Al vijftien jaar lang.

<< Internationale samenwerking >>

De kalender is een co-productie van ontwikkelingsorganisaties uit België, Italië, Japan, Nederland, Noorwegen, de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland. De totale oplage is meer dan 250 duizend.

<< Extra: het spel Brains >>

Omdat het dit keer de vijftiende achtereenvolgende kalender betreft, krijgt iedere kalenderkoper gratis het nieuwe spel Brains. In een speciale editie voor de NOVIB-kalender ontworpen; een leuk vraag- en antwoordspel voor jong en oud.

<< Bekende personen uit de Derde Wereld >>

Op de achterkanten van de kalenderbladen staan dit keer twaalf boeiende levensbeschrijvingen van bekende personen uit de Derde Wereld, zoals Salvador Allende, Indira Gandhi, Eduardo Mondlane, Flora Tristan en Nasser. Door de handige vormgeving zijn de achterbladen gemakkelijk op A4-formaat te kopiëren. Goed te gebruiken op scholen, voor scripties en voor speciale lessen.

<< Nieuw: verjaardagskalender >>

Nieuw dit jaar is de verjaardagskalender. Met op de voorzijde prachtige aquarellen, vervaardigd naar foto's uit de kalender 1988 en 1989. Een mooi cadeau om te geven en te ontvangen.

De kalender 1989 (f 33,50) en de verjaardagskalender (f 12,50) kunnen besteld worden bij NOVIB (070-421766).

NOG GROTER, NOG BETER!

door Mark Rutte

'S-GRAVENHAGE, 18 november 1988 - Dit is het eerste artikel van de voorzitter van mijn hand. Tijdens het najaarscongres heeft Annette Nijs de hamer aan mij overgedragen. Graag wil ik vanaf deze plaats Annette nogmaals bedanken voor de zeer plezierige en leerzame inwerkperiode gedurende de afgelopen maanden. Tijdens vele gesprekken (thuis, in de auto of op het algemeen secretariaat) heeft zij mij de belangrijkste zaken betreffende het voorzitterschap uiteengezet. Bijzonder leerzaam waren ook haar persoonlijke bespiegelingen. Ik hoop met al die kennis mijn voordeel te zullen doen. Annette bedankt! Jij was een voorzitter met een geheel eigen stijl. Je laat een vereniging achter die politiek, organisatorisch en financieel goed draait. Een ideaal vertrekpunt voor een nieuwe voorzitter.

In de komende tijd kunnen we het ons natuurlijk niet permitteren op de onze lauweren te gaan rusten. De JOVD moet verder vooruit. In mijn ogen staan daarbij een tweetal vragen centraal:

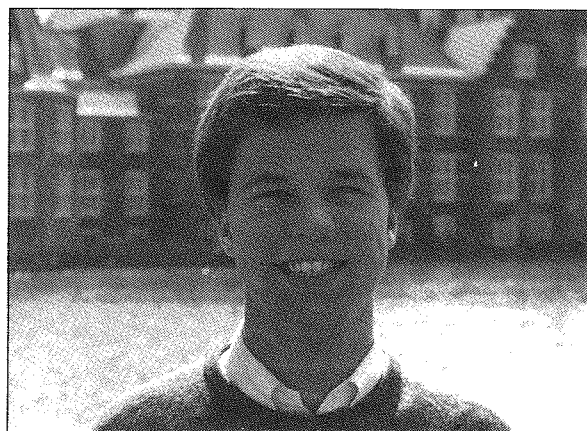
<< Nóg groter >>

1) Hoe kan de JOVD nóg groter worden? Onderzoeken wijzen uit dat steeds méér jongeren bewust bezig zijn met hun leefomgeving, kritisch letten op het milieu, hun scholing en de arbeidsmarkt. Toch blijkt het moeilijk hen bij de politiek te betrekken. Op de een of andere manier schieten de jongerenorganisaties tekort. Werken wij misschien te traditioneel, te star? Of is deze groep ondanks hun kritische instelling, simpelweg niet geïnteresseerd in politiek? We moeten daarbij natuurlijk voorzichtig zijn en niet al te veel in "groepen" denken, hoe makkelijk dat ook is.

<< Nieuwe ideeën >>

2) Hoe kan de JOVD haar waardevolle functie als "school" voor het "opleiden" van kritische mensen (die alle dogma's ter discussie durven te stellen), en als platform waarvandaan nieuwe politieke ideeën worden gelanceerd versterken. De standpunten van de JOVD over de blauw/rode coalitie, het basisinkomen en de aanpak van de milieuproblemen waren in hun tijd aanleiding voor volstrekt nieuwe discussies in de samenleving over

deze onderwerpen. Ook eind jaren tachtig moet het mogelijk zijn dat de JOVD met dergelijke vernieuwende uitspraken komt.

<< Nóg beter >>

Over de bovenstaande zaken zal in 1989 (het lustrumjaar!) gediscussieerd moeten worden, tegen de achtergrond dat het met de oudste en grootste politieke jongerenorganisatie van Nederland, alleen maar nóg beter kan gaan! Ik reken daarbij op ieders inzet.

IN DEN LANDE

AFDELING DEURNE

GRANDIOOS TENNIS/SQUASH TOERNOOI

Datum: zaterdag 14 januari 1989.

Plaats: Deurne.

Kosten: f 20,00
(inclusief feest en koud buffet).

Voor meer informatie: Karen Custers (04936-1617).

MUSICI GEZOCHT

Gezocht worden musici die mee willen denken en mee willen werken aan de oprichting van de eerste JOVD-band in onze zo rijke historie.

Mocht je een instrument bespelen (van piano tot mondharmonica) en beroemd in de JOVD willen worden, neem dan contact op met ondergetekende.

Over muziekeus, oefenplaats, data van optredens en dergelijke moet nog besloten worden. Vandaar: wie het eerst komt, die het eerst maalt!

Henk Kuipers
Hemmeland 19/b
8223 ZE LELYSTAD
03200-49653

OVER OORLOG EN VREDE ...

door Edwin Po1

BRUSSEL, 24 augustus 1988 - In het begin van de jaren tachtig nam de angst voor de harde taal van president Reagan jegens de Sovjetunie en de daaraan verbonden opgevoerde bewapening in het Kremlin panische vormen aan. De in 1985 naar het Verenigd Koninkrijk overgelopen KGB-topman Oleg Gordievski heeft verklaard dat de spionage-activiteiten van de Sovjetunie koortsachtig werden uitgebreid om te weten te komen in hoeverre het Westen voorbereidingen trof voor een verrassingsaanval op het Oosten. In november 1983 zou Moskou de eigen vinger heel dicht bij 'de knop' hebben gehouden om tijdens de finale ook zelf nog punten te kunnen maken...

De Telegraaf maakte melding van dit nieuws in haar krant van 12 november 1988. De uitgave van het boek *The Storm Birds*, waarin gedetailleerd beschreven is wat er in de hoofden van de Sovjetrussische leiders heeft rondgespookt in die periode, is voor onbepaalde tijd uitgesteld. Volgens De Telegraaf zouden de in het boek genoemde Sovjetrussische overlopers bezwaar hebben gemaakt tegen publikatie van hun onthullingen en hebben bedreigd met gerechtelijke stappen.

Men kan de nodige vraagtekens plaatsen achter de 'onthullingen' van de overlopers. Nadat zij hun verhaal hadden gedaan (zo las Reagan het Gordievski-rapport persoonlijk) werd de dreigende taal vanuit Washington afgezwakt en trachtte het Westen met extra inspanning te voorkomen dat de Westerse (militaire) bewegingen in Moskou als een provocatie werden gezien.

Hoe men ook over het verhaal denkt, het past in ieder geval in de lange rij van 'geruchten' over de voorgeschiedenis van bijna-wereldoorlogen, het grootst denkbare ongeluk dat vandaag de dag kan plaatsvinden. Zou er niet 'iets' van waar zijn?

Tijdens het onderhoud op het hoofdkwartier van de NAVO te Brussel met Robert Pearson (lid van de Internationale Staf; zie *Driemaster* jaargang 40 nummer 8 "Exercising for peace") kwam de mogelijkheid van een wereldbrand aan de orde. Het is bekend dat zowel NAVO als Warschaupact diverse theoretisch-militaire scenario's in elkaar hebben gezet om een antwoord te hebben zodra zich een crisis voordoet. Welk plan ligt er in de la als het Kremlin heeft besloten dat de tijd rijp is voor een nucleaire verrassingsaanval op de NAVO-landen?

Pearson klinkt deze vraag wat vreemd in de oren en draait er een beetje omheen. Zou deze Amerikaan er überhaupt iets vanaf weten? Zo ja, dan vertelt hij natuurlijk toch niets. Waarschijnlijk in de wetenschap dat iedereen wel aanvoelt wat de NAVO-reactie zal zijn (als daar nog tijd voor is). "Hmm, een totale kernoorlog die plotseling uitbreekt, is een oorlog waar in principe niemand rekening mee houdt...", aldus Pearson. Het is zonder meer een akelige gedachte, maar bij een dergelijke Sovjetrussische 'first-strike' hoeft men niet direct aan opzet te denken. Een ongeluk zit in een klein hoekje.

Pearson: "Ja, ja, we denken binnen de NAVO aan alle opties. We hebben een scenario om iedere wapen in te zetten als het nodig is..." En vervolgens heel resoluut: "Ik denk dat dit soort vraagstelling de indruk wekt dat wij binnen de NAVO bezig zijn met de voorbereiding van een oorlog. Maar dat is beslist niet zo! De gehele organisatie is erop gericht een oorlog te voor-

komen. Ik hoop dat dit eens heel duidelijk wordt gemaakt. De NAVO wil de spanning in de wereld verminderen, wil geen oorlog uitlokken of de tegenpartij daartoe verleiden."

De zogenaamde vredesbeweging heeft voor een gedeelte het succes opgedist van het twaalf maanden geleden gesloten INF-verdrag, waarmee de nucleaire wapens voor de middellange afstand van het toneel zijn verdwenen. Pearsons reactie: "Voorals in West-Europa zijn veel mensen op de been gekomen om te demonstreren tegen de Pershing- en kruisraketten, die als reactie op de Warschaupact-raketten geplaatst zouden worden. De vredesbeweging bepleitte een éenzijdige ontwapening. De NAVO-landen hebben zich echter gehouden aan de gezamenlijk uitgestippelde beleidslijn. En wat is er nu uiteindelijk gebeurd? Dit soort raketten zijn aan beide zijden van het IJzeren Gordijn verwijderd. We hebben onderhandeld vanuit een positie van kracht. Het succes komt de NAVO toe en niemand anders kan dat succes opeisen."

In hoeverre zijn de Amerikaanse veiligheidsgaranties aan West-Europa geloofwaardig?

Pearson (die in zijn functie uiteraard nooit zal zeggen dat deze garantie ongeloofwaardig is): "De Verenigde Staten zijn ervan overtuigd dat de Amerikaanse veiligheid niet gescheiden kan worden van de Westeuropese. Ook de Westeuropese landen beseffen terdege dat samenwerking nodig is. De NAVO heeft getoond dat zij deze eenheid aanvaard. Ik persoonlijk heb geen twijfels over de reactie van mijn land zodra West-Europa verdedigd moet worden. Je kunt er natuurlijk over filosoferen. Vooral de Sovjetrussen moeten geloven in een hechte Amerikaans/Europese koppeling, opdat zij niets stoutmoedigs durven te ondernemen. Maar de Verenigde Staten zijn natuurlijk niet bereid om te vechten voor de Westeuropese veiligheid tot de laatste Europeaan, als je begrijpt wat ik bedoel."

Ten slotte een korte reactie op de vraag of de huidige jongeren in Oost en West de generaties van voor de oorlog vormen. Pearson: "Het is onzinnig om de vrede en stabiliteit in Europa, dat na moeizaam en hard werken tot stand is gebracht, zo te betwisten!"

De laatste jaren wordt er veel gesproken over de kosten van de bewapening die langzamerhand de pan uit rijzen. De NAVO-landen hebben sinds 1949 veelal op eigen houtje voor hun wapenuitrusting gezorgd. De lidstaten zijn soeverein en mogen dus naar eigen inzicht hun strijdkrachten met de nodige middelen in staat van paraatheid houden. De grotere landen hebben hun eigen wapenindustrie en de kleinere lidstaten kopen wapens waar ze die maar kunnen krijgen. Maar ook zij wensen

Vergadering van het militair comité. (NATO PHOTO)

hun eigen nationale industrieën bij de wapenproductie zoveel mogelijk te betrekken. Eigenlijk wensen alle landen hun geld uit te geven aan de eigen (wapen-)industrie om politieke, technische en werkgelegenheidsredenen. Slechts af en toe werken lidstaten samen om wapensystemen te ontwikkelen. Samenwerking waarmee standaardisatie bereikt kan worden en geld bespaard. Dit zijn in de meeste gevallen bilaterale samenwerkingsverbanden. Binnen de NAVO is de Conference of National Armaments Directors (CNAD) een warm pleitbezorgerster voor meer samenwerking tussen de landen op het gebied van 'research and development'. Met ir. Steenbergen, Director of Cooperation and Standardization (een functie die in deze context aan duidelijkheid niets te wensen overlaat), wordt nader ingegaan op de mogelijke NAVO-uitweg om in de nabije toekomst de peperdure wapensystemen te kunnen bekostigen. Aanvullende informatie is verkregen uit de NAVO-publikatie The enhancement of armaments co-operation in NATO.

Steenbergen: "Het lukt de NAVO-landen nog steeds niet om tot vergaande samenwerking te komen op het gebied van wapeninkopen en 'research and development'. Ik acht een dergelijke samenwerking van zeer groot belang. De lidstaten moeten komen tot een standaardisatie van de wapensystemen. Dat scheidt niet alleen meer duidelijkheid voor de militairen die er in de diverse landen mee moeten opereren, maar het is tevens kostenbesparend. Het zal mijns inziens een noodzaak worden om deze kostenbesparende maatregelen door te voeren, daar de budgetten voor defensie steeds kleiner worden, terwijl de kosten dramatisch aan het stijgen zijn. Hierdoor treedt het verschijnsel op dat we structurele ontwapening noemen. Gezien de achterstand die de NAVO heeft op de conventionele bewapening van het Warschaupact moeten

wij oppassen dat deze schreefgroei niet uit de hand gaat lopen."

Steeds zijn de Warschaupact-cijfers het spook dat de NAVO najaagt. Volgens Steenbergen loopt de NAVO haar achterstand op het gebied van de conventionele bewapening maar moeilijk in. De sterkte van het Warschaupact weten wij door middel van (elektronische) spionage van de NAVO. Daarop hebben sommigen kritiek: zijn deze cijfers betrouwbaar of dienen ze slechts als argument om de Westerse wapenproductie op hof te kunnen houden?

Steenbergens reactie: "In onze cijfers gelooft men of gelooft men niet. Als sommige mensen ze als leugens bestempelen, zij dat zo. Het Warschaupact ligt hoe dan ook voor op onze conventionele bewapening en is gestandaardiseerd op dit terrein. Kijk, onze nucleaire bewapening behoort slechts een stok achter de deur te zijn..."

Volgens Steenbergen zal de NAVO, uit noodzaak gedwongen, vanzelf meer bundeling van krachten te zien geven.

De hoofd- en subafdelingen van de CNAD zijn gericht op het uitwisselen van informatie, om zodoende vruchtbare mogelijkheden tot samenwerking op het spoor te komen. Het is nog steeds erg moeilijk om binnen de NAVO de activiteiten van de individuele landen te coördineren en ze te koppelen aan de militaire prioriteiten van de alliantie.

Het INF-akkoord is de eerste overeenkomst tot ontwapening in een rij van akkoorden die ons misschien nog te wachten staat. Met het schrappen van nucleaire defensie moet de alliantie extra vaart zetten achter het overbruggen van de conventionele kloof tussen Oost en West. Door de ingetreden structurele ontwapening is het niet meer mogelijk dat de lidstaten hun wapenuitrusting verzorgen op een 'ieder-voor-zich'-basis. Aar-

REPORTAGE

gezien er geen fundamentele veranderingen zijn getroffen binnen de NAVO om wapens te produceren, zijn er slechts opportunistische maatregelen genomen (zoals het afgelasten van projecten). De negatieve effecten daarvan op de Westerse defensie laten zich raden. Het is nu tijd om de beschikbare middelen gezamenlijk beter te benutten.

Zelfs de Verenigde Staten vormen geen markt op zich die groot genoeg is om ieder wapensysteem voor een aanvaardbare prijs te ontwikkelen. Het is de vraag of een geïntegreerde Westeuropese markt daartoe wel in staat zal zijn. De NAVO wil daarom een alles omvattende 'Alliance Defense Market'.

De CNAD kwam in 1966 met medewerking van de Noord-Atlantische Raad tot stand. Zij houdt zich bezig met de gemeenschappelijke defensie-uitrusting en aanverwante zaken. De CNAD is echter niet de manager van bepaalde projecten. Zij moet op het terrein van de bewapening overzicht creëren en tot een beleid komen. Door de activiteiten van de CNAD is de uitwisseling van informatie tussen de NAVO-landen en de kennis van elkaars visies en planning aanzienlijk versoepeld en vooruit gegaan. Maar de daadwerkelijke uitvoering van gemeenschappelijke bewapeningsprojecten verloopt vooralsnog stroefjes. De NAVO hoopt dan ook spoedig op meer concrete resultaten.

Sinds 1968 wordt de CNAD gesteund door een NATO Industrial Advisory Group (NIAG). Zij is een forum voor de vrije uitwisseling van meningen over de diverse industriële aspecten van de NAVO-bewapening. De NIAG tracht meer samenwerking tussen de nationale (wapen-)producenten te verkrijgen. De NIAG is dan ook samenge-

steld uit industriëlen, die hun eigen standpunten op dit gebied naar voren brengen. Ook wanneer deze niet overeenkomen met het standpunt van de regering uit eigen land.

Ziehier het militair-industriële complex van de alliantie in een notedop...

Steenbergen: "De vraag blijft of de nationale (wapen-)producenten wel willen samenwerken met de concurrerende industrieën in het buitenland. Binnen de NIAG wisselt men immers zeer vertrouwelijke informatie aan elkaar uit. Het is van het grootste belang dat het onderlinge vertrouwen niet wordt geschaard, dat iedereen zich houdt aan de 'moral code'. Binnen deze groep wordt de internationale samenwerking echt hoog gehouden."

"De CNAD legt de nadruk op het ontwikkelen en verfijnen van onze conventionele bewapening. Dat komt geheel overeen met het NAVO-principe om een conventionele aanval te kunnen weerstaan. Het zit 'm vooral in de doeltreffendheid van onze bewapening om geloofwaardig te kunnen zijn. De technologie kan ons daarbij behulpzaam zijn. De 'electronic warfare' is een complex geheel, waarmee de NAVO bij de tijd moet blijven. De Sovjetrussen doen er eveneens veel aan en dan zeg ik eigenlijk: 'Terecht!' Want zij weten wat wij op dit terrein waard zijn! Wij hebben op dit gebied een voor-sprong. Voor de Sovjetrussen is spionage een belangrijk middel om op dit terrein het een en ander aan de weet te komen over ons. Maar wij proberen onze projecten natuurlijk zo geheim mogelijk te houden."

Ook deze geheimhouding kost volgens Steenbergen het nodige. Zo te horen lijkt de bewapening een eigen leven

Steenbergen: "Binnen de NAVO moeten we komen tot een standaardisatie van wapensystemen." (NATO PHOTO)

te leiden. Een leven dat geheel op hol geslagen is.

Steenbergen: "Je moet je inderdaad steeds afvragen waarmee je bezig bent. Ook ik juich akkoorden tot ontwapening toe. Ontwapening is beter voor de wereld dan bewapening. Het is namelijk gewoon jammer dat we zoveel geld aan wapens uitgeven."

Veertig jaar NAVO. Het komende jaar zullen er wellicht speciale ceremonien worden gehouden om deze historische gebeurtenis te herdenken. Mogen we zeggen: om het te vieren?

Vieren dat er veertig jaar vrede heerst in Europa. Of waren het slechts jaren die we als een soort angstval-lige wapenstilstand tussen Oost en West hebben ervaren? Een stilstand die ieder moment beweging kan vertonen?

Sinds november heeft de NAVO erop gewezen dat de

bevolking van West-Europa zich niet al te veel moet laten leiden door het zogenaamde 'Gorbatsjov-effect'. We moeten (nog steeds) op onze hoede blijven. Alle 'vredelievende' gebaren uit Moskou ten spijt.

Hoe zal het ons de komende veertig jaar vergaan? Wordt in 2029 het tachtigjarig bestaan van de NAVO herdacht? Of is de patstelling tussen Oost en West dan doorbroken en ligt er tussen de Sovjetunie en de Verenigde Staten een daadwerkelijk Verenigd Europa?

De patstelling zou eveneens op een andere manier doorbroken kunnen worden. Laten we Robert Pearson en al zijn collega's in Brussel sterkte wensen met hun grootste taak: het verminderen van de spanning in de wereld en het voorkomen van een oorlog. Want als de laatste optie werkelijkheid zou worden, dan zal er niemand meer zijn om deze ooit nog op te tekenen...

Met dank aan Bram Triestram, The Netherlands Liaison Officer of the NATO Information Service te Brussel, die mij vier maanden geleden wegwijs maakte op het hoofdkwartier van de NAVO en in zeer korte termijn interessante interviews voor Driemaster wist te arrangeren.

Hierbij wil ik tevens kwijt dat de NAVO aan geïnteresseerden gratis informatie-materiaal over uiteenlopende onderwerpen beschikbaar stelt en werkbezoeken van JOVD-groepen welkom heet.

INTERVIEW

Jules Maaten en zijn sprong naar Straatsburg.

„POLITIEK IS EEN KWESTIE VAN DURVEN VERLIEZEN”

door Edwin Pol

AMSTELVEEN, 5 november 1988 - Hij is 28 jaar. Met zijn vriendin Liesbeth Weehuizen bewoont hij een doorsnee flat in Amstelveen, min of meer onder de kerosine van Schiphol. De luchthaven ligt op een afstand van tien minuten rijden van zijn woning. Erg gemakkelijk, want de persoon in kwestie is voorzitter van de IFLRY *) en moet regelmatig het luchtruim kiezen voor 'meetings' in exotische oorden. Thuis herinneren aardige souvenirs aan dergelijke uitstapjes. In eigen woonplaats is hij actief in de lokale politiek; sinds 1986 bezet hij een VVD-zetel in de gemeenteraad. Zijn studie internationaal recht wil hij binnen afzienbare tijd voltooien. De studieduur is wat uitgelopen door zijn vele politieke activiteiten. Het lijstje is namelijk lang niet compleet. Er zou bij voorbeeld nog aan toegevoegd kunnen worden dat hij mede-auteur is van een boekje over 'zijn' liberale partij, of dat hij algemeen secretaris is van de Nederlandse liberale stichting voor ontwikkelings samenwerking IDEALS... Het gaat hier over Jules Maaten. Hij wil nu proberen een zetel te veroveren in het Europees Parlement te Straatsburg. "Jules, straks zit je naast dominee Paisley!" "Hm, ik denk dat die kans klein is, maar het lijkt mij een goede gelegenheid om met zo'n persoon in discussie te gaan en hem te laten inzien dat hij ongelijk heeft. Hetzelfde geldt voor iemand als Le Pen."

Jules Maaten is nog steeds lid van de JOVD; de jongerenorganisatie diende hij als internationaal secretaris van 1980 tot 1984. Toen werd hij lid van de adviesraad. Hij was reeds een jaartje voorzitter van de IFLRY. Met deze functie stopt hij binnenkort. Hij stelt zich niet herkiesbaar. Nu op naar Straatsburg.

Jules: "Internationaal wil ik heel graag 'iets' doen. Ook mijn opleiding wijst in die richting. Ik ben dus gaan denken 'waar ligt mijn toekomst?'. Waarschijnlijk op het internationale vlak. Maar ja, waar moet je dan beginnen? Ik heb mijn leven niet echt uitgestippeld. Mensen in mijn omgeving, ook binnen de JOVD, hebben mij

attent gemaakt op het Europees Parlement. En dát leek mij wel wat. Echt niet alleen het gekozen worden hoor! Het meedoen aan de campagne lijkt mij al reuze interessant."

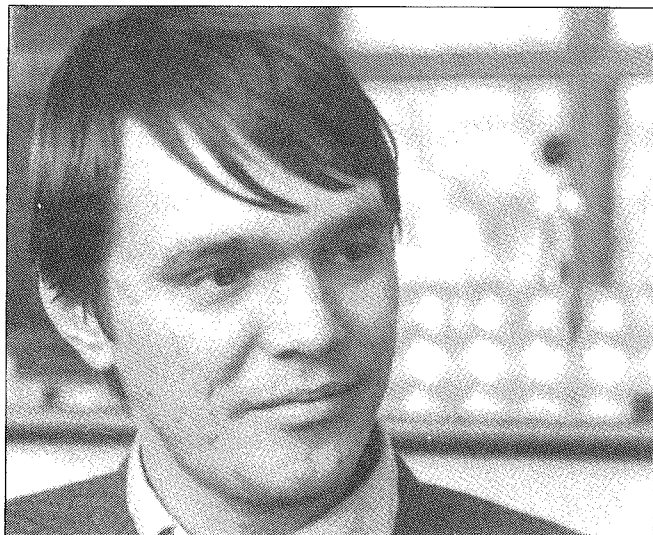
Voordat de 'Euro-campagne' losbarst (de verkiezingen zijn in juni van het komende jaar) moet Jules eerst afwachten of hij überhaupt op een verkiesbare plaats van de VVD-lijst belandt. In december zullen al beslissingen van enig belang worden genomen. Het hoofdbestuur van de VVD komt dan met een voorkeurslijst. Op 28 januari 1989 zal de verkiezingsraad van de VVD met de bijna definitieve lijst komen. Alleen de algemene vergadering

op 4 maart 1989 kan dan eventueel met een tweederde meerderheid veranderingen aanbrengen. Momenteel heeft de VVD vijf afgevaardigden in Straatsburg zitten. Zij maken deel uit van de Liberale en Democratische Fractie, die in totaal 44 leden telt.

"Het gaat tot nu toe goed met de campagne", stelt Jules. "Ik heb de indruk dat er kans is op een goede plaats op de lijst. Natuurlijk is het allemaal nog lang niet zeker. De uiteindelijke uitslag hangt van veel factoren af. Factoren die je niet allemaal in de hand hebt. Het is een uiterst ingewikkelde sollicitatie waar je aan meedoet, zo zie ik het. De partij moet de 'meest geschikten' aanwijzen. Een kandidaat die gekozen wordt, zit nu eenmaal voor vijf jaar in het Europees Parlement."

Het is dus leuk om aan de campagne mee te doen, maar in principe toch wel om te winnen in juni?

Jules: "Natuurlijk wil ik alleen al op de verkiezingslijst zo hoog mogelijk eindigen. Maar alléén winnen is niet de hoofdgedachte. Ik heb echt overwogen of

Jules Maaten: "Ik heb veel vertrouwen in de Europese eenwording, maar geen blind vertrouwen."

ik deze functie wilde. Het gaat mij niet om het verkrijgen van naambekendheid. Het is niet langer meer echt een voordeel om als 'jongere' de politiek in te gaan, zoals dat vijf jaar geleden wel heel sterk gold. Ik wil niet arrogant overkomen, maar ik denk toch wel dat ik de functie van Euro-parlementariër aankan. Ja kijk, ik kan natuurlijk niet 'alles', maar een goede ondergrond is wel aanwezig. Mochten de kiezers anders beslissen, dan heb ik daar vrede mee. Politiek is een kwestie van ook durven verliezen. Voor een individu is het inderdaad niet leuk om te verliezen, maar je steekt je nek uit en dan moet je de risico's aanvaarden. De zaak is het waard."

Door allerlei functies in het verleden en tot heden is de (politieke) kennissenkring van Jules aanzienlijk. Dat werpt nu vruchten af...

"Wil je verkiesbaar worden gesteld, dan is het wel nodig dat de mensen je kennen. Ik praat veel met mensen en leg hen mijn plannen voor. Men blijft je wel kritisch bekijken, vooral als je serieus in actie komt,

zoals nu het geval is."

De steun van de achterban van de JOVD is inmiddels aan het rollen gegaan en het gonst van de bedrijvigheid. Jules is erdoor "verbaasd". Jules: "Het is geen steun waar je per definitie op kunt rekenen. Een ieder moet zich daartoe individueel inzetten en dus de beslissing maken of hij of zij mij wil steunen of niet. Er is eveneens veel steun van oud-JOVD'ers. Het is allemaal zeer stimulerend voor mij. Een ieder is op een bepaalde wijze bezig. Van folders verspreiden tot het 'steunverwerven' binnen de besturen van de VVD. De buitenwereld moet overigens niet de indruk krijgen dat de JOVD een soort geheime organisatie heeft binnen de VVD, die aldaar haar eigen kandidaten naar voren schuift. Ik denk trouwens dat zo iets op den duur een nadelig effect zal hebben. Ook VVD'ers die geen JOVD'ers zijn (geweest) steunen mij."

Wat zijn Jules' sterke punten waarop hij straks hoopt te 'scoren'?

"De onderwerpen waarmee ik mij straks eventueel ga bezighouden worden beslist door de fractie. Ik prik mij niet vast op een onderwerp waarop ik 'deskundig' zou zijn. Ik ben meer een generalist. Ieder onderwerp heeft wel een zekere charme. In West-Europa is alles in beweging."

Zijn er dan absoluut geen onderwerpen die jou niet zo goed liggen? Jules krijgt het woord "landbouw" een beetje over zijn lippen, en zegt dan: "Tja, ik denk dat als er onderwerpen zijn die je absoluut niet zou willen doen, men je ze ook niet zal toebedelen. Je moet je daar per slot van rekening ook vijf jaar mee bezighouden. Maar dit geldt eigenlijk niet zozeer voor mij." De zaken die Jules beslist aan het hart gaan, zijn de achterstand van West-Europa ten aanzien van de hoogwaardige technologie, de algehele internationale positie van de Europese Gemeenschap, het jeugdbeleid en de (grensoverschrijdende) milieuvervuiling.

Internationaal 'iets' doen, dat wil Jules Maaten. Is de Amstelveense gemeenteraad dan nog boeiend om te doen? "O, jazeker! Door het internationale werk verlies je maar al te snel het contact met de mensen waarvoor je een en ander wilt doen. In Straatsburg is men gauw geneigd om te vergaderen over statistieken en tabellen, maar je blijft natuurlijk beslissen over en voor de mensen. Vooral als liberaal moet je dat niet uit het oog verliezen. Het werk voor de gemeenteraad drukt mij steeds weer met mijn neus op deze feiten."

Tot slot: "Ik heb veel vertrouwen in de Europese eenwording, maar geen blind vertrouwen. Veel mensen hebben er moeite mee. Misschien dat de politici niet duidelijk genoeg zijn over de toekomstige koers van het Verenigd Europa. Een Verenigd Europa is iets anders dan een soort 'Nederland' in het groot. Ieder land zal zijn eigen zelfstandigheid voor een belangrijk deel behouden. Het is niet onwaarschijnlijk dat de nationale overheden minder invloed krijgen, en dat de regionale en lokale besturen wel eens aan invloed zouden kunnen winnen."

*) IFLRY staat voor International Federation of Liberal and Radical Youth. Het is een overkoepelende organisatie van liberaal denkende jongeren uit de gehele wereld. Met het jaarlijks betalen van tweeduizend gulden contributie is de JOVD ook lid van deze organisatie.

RESOLUTIE

EUROPA 2000-RESOLUTIE

PREAMBULE

- 1 Verdergaande Europese eenwording is wenselijk teneinde de vrede in Europa te handhaven en te versterken en de welvaart van de lidstaten en de welvaart en het welzijn van de burgers te vergroten.
- 2 De Europese eenwording dient via economische, politieke en militaire samenwerking uit te monden in een staatkundige eenheid.
- 3 Staten die participeren in deze eenwording dienen lid te zijn van de Raad van Europa, het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden voldoende na te komen en voorts dienen zij in politieke en economische zin in deze Europese samenwerking te passen.

INSTITUTIONEEL

Beginselen

- 4 Het institutioneel bestel dient aan de volgende, nauw met elkaar samenhangende, beginselen te voldoen:
 - beginsel van de (democratische) rechtsstaat
 - beginsel van de (rechtsstatelijke) parlementaire democratie
 - beginsel van het federalisme
 - culturele pluriformiteit

De rechtsstaat

- 5 In de EG dient onder meer een effectieve scheiding der machten, zowel in personele als in materiële zin, verwezenlijkt te worden.
- 6 Deze scheiding der machten impliceert dat Europese wetgeving uiteindelijk toestemming van het Europees Parlement dient te krijgen. Ook dient het advies- of medewetgevingsrecht van het Europees Parlement uitgebouwd te worden naar een volledig amendementsrecht.
- 7 Verder dient het benoemingssysteem van de Europese Commissie zodanig veranderd te worden, dat niet meer de regeringen beslissende invloed op de samenstelling van de Commissie hebben. Voorkeur geeft de JOVD aan een systeem, waarbij de regeringen in vergadering bijeen of de Raad van Ministers een kandidaat-president van de Commissie aanwijzen, welke zelfstandig zijn Commissie samenstelt. Deze Commissie dient vervolgens in het Europees Parlement een vertrouwensvotum te krijgen.

- 8 Ten slotte dient het Europees Parlement een toestemmingsrecht te krijgen in alle gevallen waarin de Europese constitutie veranderd wordt en de bevoegdheidsverdeling tussen de instellingen daarbij verandert.

Parlementaire democratie

- 9 De JOVD verkiest voor de toekomst voor het EG-bestel een ontwikkeling in de richting van een parlementaire democratie boven een presidentieel stelsel. In beide opties is de huidige regeling van het parlementair stelsel ongelukkig. Om het parlementair stelsel binnen de Gemeenschappen behoorlijk te laten functioneren is naar de mening van de JOVD nodig dat:
 - moties van afkeuring ook voor andere zaken dan het beleid van de Commissie kunnen worden ingediend,
 - het Europees Parlement voldoende invloed krijgt op de samenstelling van de Commissie,
 - de huidige dubbele meerderheid vervangen wordt door een enkele, maximaal absolute, meerderheid.
- 10 In de begrotingsprocedure dient het onderscheid tussen verplicht-

te en niet-verplichte uitgaven afgeschaft te worden. Het Europees Parlement dient - binnen een maximaal stijgingspercentage - een volledig amendementsrecht op de hele begroting te krijgen.

Federalisme

- 11 Prioriteit bij het veranderen van de Europese constitutie dient het herstel van het evenwicht tussen de lidstaatregeringen en de centrale overheid (Commissie) te zijn. Een volledige invoer van meerderheidsstemmingen in de Raad van Ministers is hiervoor een eerste en absolute vereiste. De invloed van de regeringen van de lidstaten op Europese wetgeving dient beperkt te worden tot een medewetgevingsrecht; de invloed van de regeringen op de Gemeenschapsbegroting dient medebegrotingsrecht te zijn.

- 12 Gestreefd moet worden naar een overheveling van de Europese Politiek Samenwerking naar centraal niveau.

ECONOMIE

- 13 Het proces van Europese economische integratie dient te zijn gericht op de vorming van een economische unie. Hiertoe moet de gemeenschappelijke markt op korte termijn worden voltooid. Voorts dient per onderdeel van het economisch beleid de meest geschikte verdeling van bevoegdheden over de verschillende beleidsniveau's te worden verwezenlijkt.

De gemeenschappelijke markt

- 14 De voorstellen uit het witboek, gericht op het tot stand brengen van een interne markt voor arbeid, kapitaal, goederen en diensten in 1992, dienen tijdig te worden geïmplementeerd. Deze operatie vormt een noodzakelijke voorwaarde om de potentiële baten van de Europese economische samenwerking zoveel mogelijk te realiseren.

- 15 In samenhang met de overwegend negatieve integratie die voortvloeit uit de vorming van de interne markt, dient, ook na 1992, meer nadruk te worden gelegd op positieve economische integratie.

Monetaire integratie

- 16 Verdergaande monetaire integratie is gewenst om de scheidingen tussen de nationale markten verder te beperken. De lidstaten dienen te streven naar de vorming van een monetaire unie.

- 17 Ter voorbereiding van de vorming van een monetaire unie dient het wisselkoersarrangement van het Europees Monetair Stelsel (EMS) op korte termijn te worden aangepast. Alle landen van de Gemeenschap moeten volledig aan dit arrangement deelnemen. Er dient een onafhankelijke Europese Centrale Bank te komen, welke een munt uitgeeft die in ieder EG-land naast de bestaande valuta als betalingsmiddel wordt geaccepteerd. De nationale valuta's moeten worden gekoppeld aan de Europese munt, met een geringe fluctuatiemarge.

- 18 De Europese Centrale Bank dient te streven naar een stabiele interne en externe waarde van de Europese munt. Vertegenwoordigers van deze bank en de voorzitter van de Europese Commissie dienen als volwaardige partners aan het G-7 overleg deel te nemen, in verband met de wenselijkheid van mondiale coördinatie van het monetaire- en wisselkoersbeleid.

- 19 In tegenstelling tot het monetairbeleid dient het nationale begrotingsbeleid niet te worden gecentraliseerd. Wel moet de beleidscoördinatie op dit terrein worden verbeterd, met behulp van enkele macro-economische indicatoren. Op deze wijze kunnen

RESOLUTIE

ongewenste "spill-over" effecten van afwijkend nationaal beleid worden voorkomen.

Handelsbeleid

- 20 In gemeenschapsverband dient een uniforme opstelling van de lidstaten te worden afgedwongen ten aanzien van het optreden in het GATT.
- 21 Protectionistische maatregelen mogen uitsluitend worden genomen in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en om ernstige verstoring van de EG-markt tegen te gaan in geval van dumping of tijdelijke buitenlandse concurrentievervalsende maatregelen.
- 22 De bevoegdheid van individuele lidstaten om, eventueel na toestemming van de Europese Commissie, specifieke handelspolitieke maatregelen te treffen, is niet verenigbaar met de vorming van een gemeenschappelijke markt, en dient derhalve te vervallen.

Fiscaalbeleid

- 23 Ter voltooiing van de gemeenschappelijke markt moeten fiscale belemmeringen effectief geslecht worden. In dit kader staat de JOVD ten aanzien van de directe belastingen nadere harmonisatie en ten aanzien van indirecte belastingen uniformering voor.
- 24 Ter voorkoming van dubbele (or-)belastbaarheid dienen verdragen en eenzijdige regelingen betreffende de directe belastingen nader tot elkaar gebracht te worden. Voorts dienen geen nieuwe belastingen naar het vermogen door de afzonderlijke lidstaten te worden ingesteld.
- 25 Om te komen tot een uniforme BTW dienen alle lidstaten over te gaan tot de invoering van twee gelijke tarieven. In gemeenschapsverband dient te worden voorzien in een zogeheten "clearingstelsel zonder clearing", ter opheffing van de Europese binnengrenzen.

EG-begrotingsbeleid

- 26 Bij de financiering van de uitgaven van de gemeenschap dient te worden uitgegaan van een systeem van "eigen middelen" dat ruimte biedt voor verdere verdieping van Europese samenwerking. De eigen middelen bestaan uit eventuele douanerechten, landbouwheffingen en één procent van de BTW-grondslag.

Landbouw en visserij

- 27 Het gemeenschappelijk landbouwbeleid dient gericht te zijn op een stabiele markt en veiligstelling van de beschikbaarheid van landbouwproducten tegen redelijke prijzen voor de consument. De inkomenspolitiek ten aanzien van landbouwproducenten dient losgekoppeld te worden van marktpolitieke maatregelen.
- 28 Teneinde de doelstellingen van het landbouwbeleid te verwezelijken, dienen interventieprijzen van de Gemeenschap zich te bevinden op dat niveau waarbij het aanbod van de betreffende landbouwproducten door Europese producenten, op middellange termijn, gelijk is aan de netto vraag ernaar van binnen en buiten de Gemeenschap. De EG dient voorraden van landbouwproducten te creëren, ter noodleniging in geval van calamiteiten.
- 29 Exportsubsidies (anders dan voortvloeiend uit het systeem van interventieprijzen), braakligpremies, medeverantwoordelijkheidsheffingen, alsmede contingenteringen dienen te worden afgeschaft. Marketingrijpen, behalve door middel van interventieprijzen, wordt door de JOVD afgewezen. Het Europees landbouwbeleid dient voornamelijk door middel van structuurbeleid plaats te vinden.
- 30 Niet om economische redenen, maar om redenen van het milieu, zijn quotering van de visvangst en structurele maatregelen teneinde de vangsten te beperken noodzakelijk. De controle op en bestraffing van overtredingen dienen, onder andere door effectief toezicht van de EG op nationale controle instanties, over-

al in de Gemeenschap gelijk te zijn.

Sociaalbeleid

- 31 Het Europese sociaalbeleid dient, zonder de culturele identiteiten van de lidstaten aan te tasten, zorg te dragen voor het welzijn van de burger.
- 32 Het sociaalbeleid van de lidstaten moet voldoen aan bepaalde Europese minimum voorwaarden, maar de uitvoering van het sociaalbeleid ligt in eerste instantie bij de lidstaten zelf. Daarnaast dient de EG ook een eigen sociaalbeleid te voeren door middel van het reeds bestaande Europees Sociaal Fonds.
- 33 Teneinde concurrentievervalsing te voorkomen, de mobiliteit van arbeid te vergroten en het welzijn van de burgers te bevorderen, dienen:
 - a de arbeidsomstandigheden en -voorwaarden, door middel van Europees CAO-overleg en, in geval van wetgeving, overleg tussen de Commissie en Europese werkgevers- en werknemersorganisaties, geharmoniseerd te worden,
 - b het ontslagrecht in de verschillende lidstaten te worden vervangen door een Europees ontslagrecht,
 - c de structuur van de stelsels van sociale zekerheid te worden geharmoniseerd. Er dienen bandbreedtes te worden ingesteld, waarbinnen de uitkeringen wegens werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, ziekte of ongeval veroorzaakt door beroepsuitoefening, overlijden kostwinner of pensionering, die van overheidswege worden verstrekt, zich moeten bevinden.

Voor elke genoemde uitkering dient het minimum voldoende te zijn om te voorzien in de eerste levensbehoeften (voedsel, kleding, woning, gezondheidszorg, onderwijs voor afhankelijke niet-volwassenen).

Mededingingsbeleid

- 34 De ontwikkeling van de gemeenschappelijke markt vergt dat het mededingingsbeleid op Europees niveau wordt versterkt. Op alle grensoverschrijdende fusies dient een snelle en doorzichtige controle vooraf plaats te vinden door de Europese Commissie. Nationaal mededingingsbeleid van de lidstaten dient zich uitsluitend te richten op het voorkomen van ongewenste binnenlandse marktconcentraties.
- 35 Het toezicht van de Commissie op de verstrekking van bedrijfs-subsidies door nationale overheden dient te worden verscherpt, ter voorkoming van concurrentievervalsing en van verspilling van middelen. Ook in dit geval is selectiviteit gewenst zodanig dat de Commissie uitsluitend optreedt tegen steunmaatregelen boven vastgestelde drempelwaarden.

Vervoer

- 36 Tolheffing en maatregelen van gelijke werking dienen afgeschaft te worden.

Milieu

- 37 Het milieubeleid en de zorg voor naleving hiervan, dient in eerste instantie een communautaire aangelegenheid te zijn. In het gemeenschapsbeleid moeten overwegingen van milieubeheer ten minste even zwaar wegen als sociaal-economische belangen.
- 38 De Gemeenschap dient aan bedrijven die milieuvuilende producten produceren of milieuvuilende productieprocessen hanteren een uniforme heffing en sancties op te leggen naar rato van de ernst van de vervuiling. Dit laat onverlet de aansprakelijkheid tegenover derden en de mogelijkheid om nadere normen te stellen. De Gemeenschap dient bij de normstelling rekening te houden met de hoogste norm die technisch en economisch redelijkerwijs te bereiken is.
- 39 Het EVA moet vervangen worden door een EEBV. Doelstellingen van het EEBV moeten zijn: het bevorderen van veiligheid en milieuv-

RESOLUTIE

vriendelijkheid van energieopwekking, spreiding over energiebronnen en het bevorderen van energiebesparende maatregelen.

VEILIGHEIDSBELEID

Algemeen

40 Doelen van het Europese veiligheidsbeleid zijn voorkoming van oorlog, bevordering van vrede en veiligheid, ontspanning, verdediging van de vrijheid en onafhankelijkheid van de Europese staten en bescherming van de burgers en hun culturele erfgoed.

41 Elke staat heeft het in het volkenrecht neergelegde recht op nationale en collectieve zelfverdediging. Verdediging van West-Europa door middel van een krijgsmacht is het beste middel om dat recht uit te oefenen.

Atlantische samenwerking

42 De veiligheid van West-Europa kan alleen verzekerd worden door nauwe samenwerking van de Westeuropese staten onderling en met de Verenigde Staten en Canada binnen de Noordatlantische Verdragsorganisatie (NAVO).

43 De beginselen van "risk-sharing" en "burden-sharing" zijn onmisbaar voor de cohesie van het Noordatlantische bondgenootschap. Een meer verenigd Europa zal in staat zijn een grotere bijdrage aan het Noordatlantisch veiligheidsbeleid te leveren, waardoor de veiligheid van het gehele bondgenootschap wordt vergroot. Een versterking van de Europese pilaar van het bondgenootschap is dan ook noodzakelijk.

De Europese Defensiegemeenschap

44 De intergouvernementele Westeuropese Unie (WEU) dient te worden uitgebouwd, verdiept en versterkt tot een supranationale Europese Defensie Gemeenschap (EDG), die als één stem optreedt binnen het Atlantische bondgenootschap en de Independent European Programme Group (IEPG).

45 Door middel van een fusie van de EDG met de overige Europese Gemeenschappen dient het einddoel, namelijk de Europese Unie, bereikt te worden. Het gehele veiligheidsbeleid zal in de Europese Unie aan nationale regeringen worden onttrokken.

46 De EDG heeft als doel een zo volledig mogelijke integratie van personeel en materieel van de nationale strijdkrachten en dient dan ook gemeenschappelijke instellingen, een gemeenschappelijke begroting en gemeenschappelijke strijdkrachten te hebben.

De instellingen van de EDG

47 De instellingen van de EDG, namelijk de Raad van Ministers, de Commissie, het Europees Parlement en het Hof van Justitie, worden samengesteld uit de personen van de EDG-lidstaten die al in de desbetreffende organen van de overige Gemeenschappen zitten.

48 De Raad van Ministers heeft tot taak het beleid van de nationale regeringen te harmoniseren met dat van de Commissie. Daartoe oefent de Raad repressief toezicht uit op de Commissie en kan hij haar algemene aanwijzingen geven. De Raad neemt besluiten met gewogen meerderheid van stemmen.

49 De Commissie is belast met de organisatie, opleiding, uitrusting en administratie van de gemeenschappelijke strijdkrachten. De Commissie oefent voorts preventief en repressief toezicht uit op productie, import en export van wapens, munitie, militair materieel, de voor productie daarvan benodigde machines en onderdelen en aan wapens gerelateerd materieel.

De gemeenschappelijke strijdkrachten

50 De gemeenschappelijke strijdkrachten staan onder EDG-opperbevel en worden gevormd door homogene nationale basiseenheden van

verschillende nationaliteiten samen te voegen binnen hogere eenheden.

51 De gemeenschappelijke strijdkrachten omvatten alle nationale strijdkrachten behoudens die welke buiten Europa zijn gelegd, die welke de lijfwachten van de Europese staatshoofden vormen, die welke verantwoordelijk zijn voor de territoriale verdediging, de Britse en Franse nucleaire strijdkrachten en de Britse en Franse strijdkrachten te Berlijn. Zodra de Europese Unie een feit is vallen ook deze strijdkrachten echter binnen de gemeenschappelijke strijdkrachten.

52 In geval van binnenlandse onlusten kunnen nationale basiseenheden tijdelijk ter beschikking van de nationale regeringen worden gesteld.

Conventionele- en kernwapens

53 Om agressie en intimidatie af te schrikken is een adequate verdedigingsbereidheid en militair vermogen noodzakelijk. Om geloofwaardig en effectief te zijn dient de Europese defensie gebaseerd te zijn op een combinatie van nucleaire en conventionele strijdkrachten. Daar alleen het nucleaire element potentiële agressors kan confronteren met een onacceptabel risico is de afschrikking met behulp van kernwapens onontkoombaar.

54 Binnen de verdedigingsstrategie van de NAVO dient de rol van kernwapens zoveel mogelijk te worden teruggedrongen ten gunste van, mede door toepassing van "emerging technologies" verkregen, conventionele wapens, zodat de atoomdrempel verhoogd wordt.

Militaire operaties buiten Europa en VN-vredesmacht

55 Crises buiten Europa kunnen de veiligheid van Europa beïnvloeden. Wanneer het inzetten van militaire eenheden in - of in de buurt van - een crisishaard het beheersen en/of oplossen van de crisis kan bevorderen dient zulks primair binnen VN-kader te worden gedaan. Wanneer pogingen tot het vormen van VN-vredesmacht mislukken mag pas overwogen worden of militaire operaties van Westeuropese strijdkrachten buiten Europa (zogenaamde "out of area operations") een bruikbaar alternatief zijn.

56 Bevordering van vrede en veiligheid in het kader van een Europees veiligheidsbeleid brengt de bereidheid mee om in beginsel, op ad-hoc basis, deel te nemen aan vredesmacht van de VN. De lidstaten van de NAVO dienen daarop voorbereid te zijn. Criteria voor deelname aan VN-vredesmacht zijn: voldoende bewegingsvrijheid en faciliteiten, alsmede een voor de taak van de vredesmacht voldoende ruim mandaat.

CULTURBELEID

57 Doel van een Europees cultuurbeleid dient te zijn het kweken van meer begrip tussen de Europese volkeren en het bevorderen alsmede behouden van de pluriformiteit.

58 Het Europese cultuurbeleid moet vooral zorgen voor uitwisseling van culturen in al hun uitingsvormen.

59 Het beleid moet in ieder geval de volgende vier sectoren omvatten: de taal, de media, het cultureel erfgoed en de kunsten.

60 Het cultuurbeleid dient neergelegd te worden in een Europees Cultureel Handvest, omdat de uitgangspunten fundamenteel anders zijn dan die voor het economisch- of technologie- en wetenschapsbeleid.

61 Ter bevordering van het wederzijds begrip, mobiliteit, communicatie en integratie dienen de volgende talen als keuze dan wel hoofdvak op scholen te worden gegeven: Italiaans, Grieks, Albaans, Catalaans, Baskisch, Spaans, Portugees, Frans, Duits, Deens, Engels, Welsh en Gaëlic.

Wat Gelderland kan, kunnen wij ook!

CURSUSWEEKEND OOSTERHESSELEN GROOT SUCCES!

door Ronald Niemeijer

OOSTERHESSELEN, 29 en 30 oktober 1988 - Oosterhesselen. Een klein plaatsje gelegen in Drente, ruim vijftien kilometer van Emmen. Het landschap is schilderachtig en doet rustgevend aan. De bevolking steekt bij elke passerende auto de hand op en knikt vriendelijk. Op de routebeschrijving, die aan alle cursisten is toegestuurd, staat dat we de bordjes "vorming & scholingstituut" moeten volgen. Aangekomen moet ik even naar de hoofdingang zoeken. Maar dankzij de duidelijke "wegwijzers", wordt mij deze taak een stuk lichter gemaakt. Ik loop "De Klencke" binnen, waarmee voor mij de door district Noord georganiseerde VDS I-cursus *) begonnen is.

<< Mijn kamer >>

Bij de receptie moet ik een kaartje invullen, waarna ik een sleutel van mijn kamer krijg. Een wat oudere man is zo vriendelijk mij voor te gaan en de weg te wijzen. Hij loopt in een hoog tempo voor mij uit en ik heb moeite om hem bij te houden. "Zijn er al veel", vraag ik nieuwsgierig. "Twee jongens geloof ik", antwoordt hij mij met een Drents accent. Hij opent de deur van de kamer en laat mij zien waar de wc's en de douches te vinden zijn. "Als je hier rechtdoor loopt, kom je in de huiskamer. Als het goed is, moeten daar die twee jongens zitten."

<< Het biljart >>

"Nee, nee, die moet je niet zo nemen. Je moet hem een rechts effect geven. Zo, ja. Stoot maar." Een knal van twee botsende ballen volgt. Ik neem het initiatief en stap naar binnen. In de kamer staan twee jongens, die over de biljarttafel geleund mij verbaasd aankijken. "Hallo", zegt één van hen. "Ben jij van de JOVD?" Ik stel me voor en een kort gesprekje volgt. Spoedig bedrijven we met ons drieën het biljartspel.

<< De ontvangst >>

Langzamerhand komen meer mensen binnendruppelen. Iedereen neemt plaats in de huiskamer. Korte gesprekjes komen op gang, en een meisje dat naast mij zit vraagt of ik de cursusleider ben. "Nee, hoezo", reageer ik enigszins verbolgen. "Nou, ik ken je nog niet." Het misverstand is gauw de wereld uit geholpen en het gesprek zet zich voort over de opleidingen en de functies binnen de JOVD. Koffie en koek worden geserveerd, en inmiddels is de "echte" cursusleider (Hans van der Veeke) komen binnenlopen. Na een half uurtje krijgen we het verzoek ons naar de vergaderzaal te begeven.

<< Hand in de zak >>

"Dit is geen cursus waar je leert, of je nu wel of niet met je hand in de zak moet gaan staan tijdens een betoog", maakt Hans ons meteen duidelijk. We beginnen met een voorstelronde. Iedereen vertelt wat over zichzelf. Er wordt aandachtig naar de verhaaltjes geluisterd. Nieuwsgierig volkje, die JOVD'ers!

<< Knorrrende communicatie >>

Na de voorstelronde komt het huiswerk aan bod. Iedere cursist heeft thuis een speechje moeten voorbereiden. Verschillende onderwerpen worden behandeld. Na het toehoren mogen reacties op de presentatie worden gegeven.

Daarnaast worden de verhaaltjes telkens onderbroken door een blok theorie. Onder de uitleg van de communicatiekringloop hoorde men her en der knorrrende magen. Ook dit is een vorm van communicatie. Tijd dus om aan tafel te gaan.

<< Het eten >>

Champignonsoep staat als "vooraf" op het menu. Iedereen is nog wat stil, en men weet zich nog niet echt goed een houding te geven. Nog steeds gaan de conversaties over opleidingen die men volgt en de functies die men binnen de JOVD bekleedt. Wanneer de volgende gang op tafel komt, worden men wat losser en beginnen de lachspieren te werken. Als toetje wordt een soort pudding opgediend, die niet iedereen kan thuis brengen. "Er zitten krenten is", hoor ik iemand angstig roepen. Na aandachtig en voorzichtig proeven komt men tot de conclusie dat het bitterkoekjesvla moet zijn. Een oud gerecht in een modern cursuscentrum.

<< Het rollenspel >>

Bij elke cursus hoort een rollenspel. Er zijn twee actuele onderwerpen. Daarna worden de groepjes ingedeeld. De politie-ambtenaren moeten het tegen een rapport-commissie opnemen, en de medisch specialisten treffen een belangengroep van patiënten tegenover zich. Doel van dit rollenspel is het leren onderhandelen. Het onderhandelen valt niet mee. We lopen dik een uur uit, en we besluiten op een gegeven moment maar om onder een drankje verder te babbelen.

<< De dames en het biljart >>

Die avond blijkt het biljart een uitstekende ontmoetingsplaats te zijn. Zelfs de dames in het gezelschap wagen een stoot. En met succes, moet ik eerlijk zeggen! Want als ik het tegen het andere geslacht moet opnemen, eindigt dit in een diepe teleurstelling. In de meeste gevallen raakt mijn tegenspeelster twee ballen, terwijl ik erover het algemeen slechts een raak. "Maar een goede biljarter raakt in ieder geval één bal", spreekt een van de dames troostend tot mij.

<< Interview >>

Later op de avond verplaatsen steeds meer mensen zich naar de huiskamer. Deze is supermodern ingericht. Luxe zwarte stoelen, een eigen huisbar en zelfs een magnetron is aanwezig, om eventueel een gehaktbal of saté op te warmen. Ik maak van de gelegenheid gebruik om verschillende mensen kort te interviewen over het verloop

VORMING & SCHOLING

van de dag. "Leuk, gezellig en leerzaam", zijn de meest gegeven antwoorden.

<< De volgende morgen >>

De volgende morgen worden wij allen gewekt. "Wakker worden, wakker worden", hoor ik iemand voortdurend roepen, gevolgd door een bons op de deur. Ik strompel uit mijn bed en neem gelijk een douche. Wonder boven wonder ben ik de eerste die geschoren en gewassen in de huiskamer staat. Ik verveel me en begeef me naar het biljart om nog eens goed te oefenen en eventuele nederlagen in de toekomst te voorkomen. Een tweede cursist komt met een uitgestreken gezicht binnenlopen. "Laat geworden zeker", vraag ik hem voorzichtig. "Dat mag je wel zeggen. Ik geloof dat ik pas om een uur of vier in mijn bed lag. Zo'n vijf uur slaap is wel wat weinig."

karretje en men moet zichzelf bedienen. "Gisteren waren we wel wat anders gewend", klaagt iemand. Binnen een wip zijn de boterhammen verdwenen. "Smerig brood", hoor ik iemand zeggen. Een jongen kan de situatie niet meer aan en vergrijpt zich aan de appeltaart, die bedoeld is voor de middagpauze. "Wat moet je anders", luidt zijn excuus.

<< Kinderen >>

Na het magere ontbijt vraag ik of men met mij mee naar buiten wil lopen om wat foto's te maken. Als locatie kies ik een groot van blauw staal opgetrokken kunstwerk. Als ik de plaatjes wil schieten, komt opeens het kinderlijke in de mens boven. "Heb je er wel een rolletje in zitten? Je knipt ons er toch niet half op hé? Wel op het knopje drukken hoor!" Dit zijn een paar van de opmerkingen die mij toegeroepen worden, terwijl ik mijn uiterste best doe om er wat van te maken. Klappend in de palen en gekke gezichten trekkend, lukt het mij maar amper om dit "ongeregelde zootje" nog redelijk op de foto te krijgen.

<< De toets >>

Een nieuwe dag, een andere cursusleider. Mark Rutte, de nieuwe landelijk voorzitter, neemt de taak van Hans over. Men is enthousiast over Mark. "Leuke vent", zegt iemand. "Hij staat dicht bij de jongeren." Ook deze dag beginnen we weer met een voorstelronde. Iedereen is nog even nieuwsgierig. Mark stelt voor om de drie minuten test te doen. Iedereen krijgt een stencil, dat omgedraaid op de tafel moet blijven liggen. We mogen pas aan de slag gaan als Mark een teken geeft. "Lees eerst alle vragen goed door", luidt de eerste opgave. Een reeks van vragen volgt. Men krijgt de meest absurde opdrachten: "Schrijf je naam in de rechterbovenhoek van dit blad. Tel hardop terug van tien tot een. Zeg hardop je voornaam wanneer je dit punt van de toets hebt bereikt. Enzovoort." De meeste cursisten zijn druk aan het schrijven en rekenen. Een enkele keer telt iemand van tien tot een of hoor je een voornaam. De grap van deze hele toer is, dat je bij de laatste vraag aangekomen de opdracht krijgt om alleen de eerste opgave uit te voeren. Zorgvuldigheid dus, die helaas bij de meesten ontbreekt.

<< Tot slot >>

Oosterhesselen. Een leuk, gezellig en leerzaam weekend waar district Noord tevreden op terug kan kijken. Wat Gelderland kan, kunnen wij ook, moet Noord gedacht hebben. En Corinne Vennik, de secretaris vorming & scholing van Noord, heeft dit met haar fantastische inzet nog eens duidelijk onderstreept.

*) "VDS I", is de afkorting van "vergader-, discussietechniek en spreekvaardigheid I".

"Als ik het fototoestel te voorschijn haal om enkele plaatsjes te schieten, komt opeens het kinderlijke in de mens boven."

We lopen samen naar de koelkast en pakken een chocomel, om de nasmaak van de avond ervoor weg te spoelen. Meer mensen komen binnensjokken, maar nog veel mensen zijn aan het slapen. Men onderneemt een tweede poging om de cursisten wakker te krijgen. Later, veel later, is iedereen aanwezig. Een paar mensen pakken de draad van de vorige avond weer op, en verzamelen zich rond de beroemd geworden biljarttafel. "Doe je ook mee", vraagt iemand beleefd. "Nee, mij niet gezien. Ik weet wat er kan gebeuren."

<< Het ontbijt >>

"Is dat alles", vraagt men zich af, kijkend naar het ontbijt. In de vergaderruimte staat een middelgrote schaal met wat boterhammen. Koffie en thee staan op een

ONAFHANKELIJK PALESTINA EN WERKELIJKE VREDE

door René Harns

HAARLEM, 18 november 1988 - Zoals bekend heeft Arafat in Algiers op 15 november 1988 de onafhankelijke staat Palestina uitgeroepen. De Palestijnse Nationale Raad heeft deze gelegenheid laten plaatsvinden in een land waar half oktober tijdens protesten tegen de regering in twee dagen tijd meer demonstranten door de politie werden doodgeschoten, dan tijdens de elf maanden durende intifadah in de door Israël bezette gebieden. Waar bleven de protesten?

<< Voorwaarden >>

Voor de meeste West-Europese landen en de Verenigde Staten zijn de voorwaarden voor erkenning van de onafhankelijke Palestijnse staat: 1) De PLO moet Israël erkennen. Dit door middel van het expliciet aanvaarden van resolutie 242 van de Verenigde Naties, die luidt dat staten binnen veilige en erkende grenzen moeten kunnen leven. 2) De PLO moet het terrorisme afzweren.

Aan geen van de twee voorwaarden is voldaan.

<< Erkenning >>

Als de PLO werkelijk Israël wil erkennen zou ze haar handvest uit 1964 hebben afgeschaft, waarin vele malen wordt opgeroepen tot de vernietiging van de staat Israël. De PLO vindt niet dat Israël binnen veilige en erkende grenzen moet kunnen leven, aangezien ze Israël nooit duidelijk en openlijk heeft erkend. De PLO ziet Israël namelijk helemaal niet als een staat. Begin november zei Arafat nog in een interview dat de "racistische" staat Israël moest verdwijnen om plaats te maken voor een "democratische" Palestijnse staat.

<< Grenzen >>

In dit kader is het ook opvallend dat de PLO niet duidelijk aangeeft waar de grenzen moeten lopen van de geproclameerde onafhankelijke Palestijnse staat. De PLO zegt nu voor het plan tot deling van Palestina te zijn dat de Verenigde Naties in 1947 in de vorm van resolutie 181 hebben aangenomen. (De radicalen in de PLO zijn echter van mening dat in resolutie 181 nog teveel wordt toegegeven aan Israël). Dit zou betekenen dat Israël volgens de PLO niet alleen de bezette gebieden moet ontruimen, maar ook belangrijke delen van het land zelf. Maar de PLO zegt tevens voor de eerder genoemde resolutie 242 te zijn. Dit betekent dat ze juist wel geheel Israël erkent. De PLO spreekt zichzelf dus tegen. Het is verdacht dat ze zich niet duidelijk uitspreekt over de grenzen van de geproclameerde onafhankelijke Palestijnse staat, want dit is toch zeker de kern van de zaak.

<< Verloren strijd >>

Israël heeft in 1947 echter wel resolutie 181 geaccepteerd, en stemde er dus mee in dat Palestina werd verdeeld in een Joods alsmede een Arabisch gedeelte. De Palestijnen wilden in 1947 echter niets weten van een Joods/Arabisch Palestina, wat er toe leidde dat in er in Palestina een oorlog uitbrak tussen Joden en Palestijnen. De onafhankelijkheidsoorlog, die ontstond doordat Israël werd aangevallen door zeven Arabische landen, werd door Israël gewonnen. Hierdoor is er nu in het geheel geen sprake meer van Palestijns gedeelte in Palestina. Nu de PLO na jarenlange strijd inziet dat

Israël (voorlopig) niet vernietigd kan worden, is ze bereid om water bij de wijn te doen.

<< Terrorismisme >>

De tweede voorwaarde voor erkenning van de onafhankelijke Palestijnse staat, is zoals gezegd de verklaring van de PLO dat ze het terrorisme afzweert. Ook aan deze voorwaarden is niet voldaan. De PLO zegt nu weliswaar tegen terrorisme te zijn, maar deze bewering verliest volledig haar kracht wanneer men zich realiseert dat de PLO geweld tegen Israëlische burgers en militairen nooit terrorisme noemt, maar gewapende strijd.

Ook is uit de praktijk niet gebleken dat de PLO niet langer terroristisch genoemd kan worden. Zo heeft op 8 maart 1988 een Fatah-commando (Al-Fatah is de gematigde fractie binnen de PLO waarvan Arafat de leider is) een bus met burgers in de Negev woestijn gekaapt waarbij doden zijn gevallen. En op 17 september 1988 is een groep zwaar bewapende guerillastrijders onderschept, die het noorden van Israël infiltreerde om aanslagen te plegen. Deze groep bleek Fatah-documenten bij zich te hebben.

Palestijnse intellectuelen keurden deze (bijna) aanslagen af omdat hierdoor het imago van de PLO wordt ondergraven. Niet omdat het onethisch zou zijn!

<< Veiligheidszone >>

De zogeheten gewapende strijd bestond al voor 1967, dus voordat Israël de bezette gebieden onder controle kreeg. Ook hieruit blijkt dat het de PLO niet alleen om deze gebieden te doen is, maar om heel Israël. Al-Fatah en andere fracties binnen de PLO hebben in de jaren zestig en zeventig vele aanslagen gepleegd, en het is dan ook niet te verwachten dat ze opeens uit principiële redenen het aantal terreuracties hebben verminderd. Een van de redenen waarom er in Israël tegenwoordig niet zoveel aanslagen meer worden gepleegd, komt door de 1985 in Zuid-Libanon geschapen veiligheidszone.

<< Politieke weg >>

Omdat de PLO met terreur niets heeft bereikt, probeert ze het nu langs politieke weg. Het is de PLO vrij aardig gelukt om in het Westen een beter imago op te bouwen. De mensen zijn de terreuracties van de zestiger en zeventiger jaren veelal vergeten. Maar helaas is er nog geen sprake van een duidelijke mentaliteitsverandering.

Werkelijke vrede kan alleen worden bereikt door een vredesconferentie, waarbij gematigde Israëliërs en gematigde Palestijnen hopelijk tot een akkoord komen. Niet door het eenzijdig uitroepen van de onafhankelijke staat Palestina.

Stimulans voor komend jaar.

ROSMALEN: ABSOLUTE TOPPER!

door Ronald Niemeijer

ROSMALEN, 19 en 20 november 1988 - Congres subsidiestromen. Plaats van handeling: Postiljon Motel Rosmalen. In tegenstelling tot Bunnik: nieuwe gezichten, beter bezocht. Congres met sfeer. Een absolute topper. Kleinere politieke output, meer gezelligheid. Een congres dat we hard nodig hadden. Een stimulans voor komend jaar. Een stimulans voor de vereniging!

<< Flashback >>

Flashback: Bunnik was diepe teleurstelling. "Begin van het einde of aanleiding voor een nieuw begin", was de constatering toen. Een congres met een "gigantische" politieke output. Opkomst? Een feit om over te zwijgen.

Rosmalen: kleinere politieke output, een grotere belangstelling. Met ruim 180 overnachtingen een congres dat eindelijk eens quitte draaide. Een congres waar de vereniging dit keer niet duizenden gulden op toe moest leggen. Een congres dat organisatorisch en qua vermaak prima in elkaar zat. Een topcongres, met vele hoogtepunten.

Bij aanvang was het in de hal van het motel erg druk. Je kon "op de koppen lopen". Vorige locaties waren meestal te groot, mede door de opkomst. Rosmalen bleek te klein, mede door de accommodatie.

"Persoonlijk vind ik dit een groot succes", liet de landelijk vice-voorzitter organisatie mij voldaan weten. "Ik had hier niet op gerekend." Voor het feest werden maar liefst 250 kaartjes verkocht. Iets wat genoeg over de opkomst zegt.

<< Betalen >>

Het motel is met de auto prima te bereiken. Met het openbaar vervoer nauwelijks. Maar voor elk probleem is een oplossing. Een busje is ingezet en zorgt ervoor dat alle reizigers met het openbaar vervoer op tijd aanwezig zijn.

Achter het tafeltje bij de ingang zitten de twee secretariaat medewerkers. Twee "meiden", die een deel van de vereniging zijn geworden. Twee, die ook op het feest altijd de pan uit swingen. "Heb je al betaald", vraagt een van hen met een Amsterdams accent. "Nee, maar dat kan ik nu toch ook doen?" De financiële zaken worden snel afgehandeld en het kamernummer wordt doorgegeven. "De sleutel kun je om twee uur afhalen."

<< Rijn-zwemmer >>

Al gauw starten de werkgroepen. Ik neem zitting in werkgroep B, die de moties zal behandelen. Zoals bij elk congres; serieuze en nonsens moties. Motie Rijn-zwemmer van de Geldersche Vallei is de meest originele op dit congres. De minister van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Nijpels, wordt uitgedaagd om de Rijn bij Arnhem over te zwemmen. Dit om de resultaten van zijn beleid maar eens duidelijk te maken aan het Nederlandse volk. Vele suggesties komen uit de zaal. Men komt onder andere met het voorstel om de bewindsvrouw van Verkeer en Waterstaat, Smit-Kroes, bij de "heldendaad" te betrekken. De motie wordt met de minuut ludieker. "Wij stellen voor dat het traject stroomopwaarts moet worden afgelegd", deelt iemand ons

mede. "Rijn-zwemmer" is een motie die de werkgroep overleeft. Sterker nog; die dit congres zal overleven.

De avond is een absolute klapper. De zaal zit bomvol en er wordt aandachtig geluisterd. Het Tweede Kamerlid Wiebenga zit op de voorste rij zijn toespraak nog eens te oefenen. Minister De Koning sluipt stiekem binnen, wat de landelijk vice-voorzitter politiek met zijn "eksterogen" onmiddellijk ziet. Binnen een wip staat hij bij de bewindsman, en beiden gaan in onderhandeling. Waarover eigenlijk?

<< Nieuws >>

Ook minister Deetman zou een rede houden. Maar hij laat daags te voren weten dat hij niet kan komen. Er wordt snel naar een oplossing gezocht. Een succesvolle oplossing! Deetman maakt plaats voor de voorzitter van de Landelijke Studentenvakbond (LSVB), Maarten van Poelgeest, en het Tweede Kamerlid voor de VVD, Franssen. De vakbondsleider van de LSBV en de onderwijspecialist van de VVD gaan met elkaar in debat. Een debat waar nieuws in zit! Karel van de Graaf komt met een cameraman binnenstormen en vele JOVD'ers verklaren hun plaats om Van de Graaf eens van dichtbij te bekijken. Het is lastig dat velen pal voor de camera gaan staan. Geen Televisier of Achter het Nieuws, maar Voor het Nieuws, moet men denken.

Tijdens het debat heeft men de mogelijkheid tot het stellen van vragen. Iets waar gretig gebruik van wordt gemaakt. Van Poelgeest wordt herhaaldelijk terecht gezet. "Jij zegt, dat je niet kunt instaan voor het geweld dat tijdens de acties wordt gebruikt? Dat is toch belachelijk! Jij bent toch de voorzitter van de LSBV?" Van Poelgeest komt in een benarde positie te zitten: "Ik wil even iets rechtzetten. Persoonlijk ben ik tegen acties met geweld. Ik roep dan ook iedereen op om geen geweld te gebruiken." Van de Graaf zit met een glimlach te kijken. Af en toe geeft hij de cameraman een teken om bepaalde beelden vast te leggen. Op een gegeven moment wordt het debat een "welles-niettesspelletje" tussen Van Poelgeest en Franssen. Annette kan maar moeilijk tussen beiden komen. "Heren, heren", maant ze herhaaldelijk.

<< Kelder >>

Tijdens "wat verder ter tafel komt" is het show-time voor de landelijk secretaris voorlichting, Jort Kelder. Al twee dagen lang loopt hij met zijn hemboven de broek. Zeker uit wanhoop omdat hij nog niets heeft mogen zeggen. Maar dan eindelijk is het bewuste moment voor hem dan aangebroken. Eindelijk mag ook hij iets zeggen. Kelder maakt van de gelegenheid gebruik om zijn showtje op te voeren. De zaal lacht en ligt in een

Lees verder op pagina 18.

WANDEL- GANG ROSMALEN

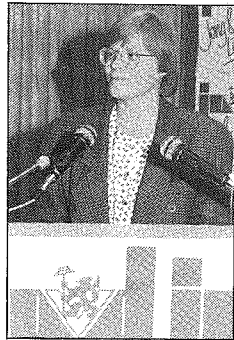
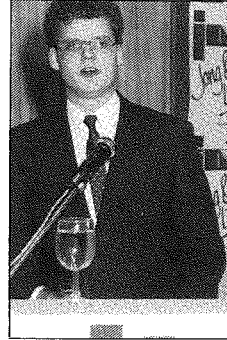
De Deet zat letterlijk aangeslagen thuis in Gouda. Wie er wel waren, daar in Rosmalen? De Russen, for example. Maar ook: twee stand-ins van Deetman, een handvol partijgeno....eh.... VVD'ers, een christen-official, een vrijzinnig demo-duo, de reïncarnatie van Franz Josef Strauss. Er was Nijs, er is Rutte. Fine fleur en stemvee, jong rechts Nederland, een weekend bijeen in CDA-bolwerk Brabant. Rosmalen was pas-de-politique, pas-de-politesse. De impressie.

De Algemene Ledenvergadering van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, het congres dus, vond 19 en 20 november plaats in Rosmalen. Alle voortekenen wezen op een débâcle. Hoe entertaint je een horde JOVD-ers als je niet over inspirerende bestuurscrises beschikt, maar een bewindsmens als gast hebt geëngageerd en bovendien, of all places, tezamen komt in de boezem van het Brabantse. Wat te doen, gegeven die onhoudbare, maar niet hopeloze situatie? Het bestuur deed nix, stichtte zelfs geen commissie. Laissez faire, laissez passer! En jawel hoor: als vanzelf kraakten de bedden en stroomde de tent vol. Full House bij 's lands grootste politieke kinder-kaartclub.

Die ene norsicus daargelaten, het was amusant. Was het de flamboyantie van activist Maarten 'ik ben de beste stand-in voor Deetman' van Poelgeest, de best gekapte VVD-politicus of de ijdele kluit jong & liberaal? Onwaarschijnlijk - die schreeuwpakket leverde geen onderwijs-nieuws op, leek verhit omdat een tv-ploeg met een paar duizend watt stond bij te lichten en ontaarde in hilariteit toen ene Van Zanen de - op beter onderwijs gerichte - studentenacties in ronkend Telegraaf-proza typeerde: "VOORZITTER, DE STRAAT REGEERT!". Dag '68, dag Maagdenhuis, dag democratisering, dag Van Poelgeest. Dank heer Zanen.

Voorafgegaan waren een degelijker bijdrage van VVD-er Wiebenga en een zitvlees-tergende rede van voorzitter drs. Annette Nijs. De bestuursmutaties vormden het smaakvolle desert van de avond. Opmerkelijk was het afscheid dat oud-vvo Princen ten deel viel. Na zijn "Gij zult niet..."-statement stampte le peuple pontificaal Princens al maanden geleden geopende politieke graf aan. De lang houdbare verse voorzitter Rutte oogstte met zijn intree-rede obligaat applaus; timing (1.15uur) en boodschap (DE liberale OPDRACHT) waren daar niet geheel vreemd aan. Na Rutte nam het feest een aanvang. Wat er "the day after the night before", de zondag, plaats greep gaat - ten bewijze van een geslaagde nacht - vooralsnog voor de geschiedschrijving verloren.

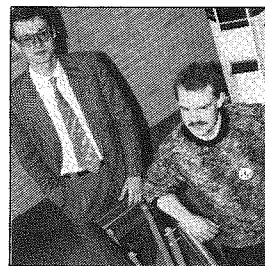
Ter explicatie bij de Wandelgang: de foto-Jap begaf het. Menig foto-figurant missen wij daarom node. Chielkje Remers, Henkie K., de Dojera's, HB-collegae Aalders, Diekhuis, Basje B. en Van Splunter, de families Swart en Van Gilse/Boutens, de D-voorzittertjes en speciaal mijn collega to be, Mirjam Mol: dit is geen opzet, dit is overmacht. Wat rest zonder u? Niets toch?! Tja.

▲ Het gewipte carrière-redier Princen(1) schopte scheengericht raak, won op punten, niet op smaak. Het gehoor en Jeroens voormalige 'sister in arms' Nijs(r) dienden een VVD-achtige 'kiss of death' toe: ovationeel applaus voor de uitgekotste collega. Ruitjeshemd, tweed-jasje, keurig geaffecteerd. De eeuwige gymnasiast mr Jan Kees Wiebenga sprak erudiet over zijn parlement. Wij-wisten-weer-waarom 'het Gym' moet blijven.

◀ Murw gebeukt van dagen Hollandse cultuur, ambtenaren en politici was er voor de Sovjets de langverbeide 'fringe meeting' met ALLE JOVD-Internationalisten! De JOVD waar-schuwt de Sovjets ten laatste male, wist Blaas Klein.

◀ Best and worst dressed man. De correcte Pliester naast opvolger Ron Batten. Nieuw fenomeen in het bestuur: Biblio-Batten valt op boeken.

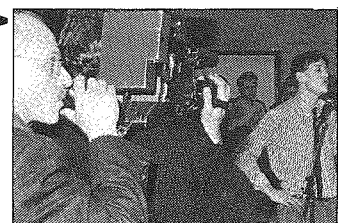

▼ Huub Jacobse en Jan de Koning(r). Jan is meestal minister en lijmt alles wat los en vast zit - kabinetten vooral.

▲ 'Zeg, wie is deze infantiele Jan Lid op Bommels?' Oh, da's scholier Ronaldje Niemeijer.

► Vooroordelen altijd bevestigen. Dus: journalisten ZUIPEN VEEL. AVRO-Karel kwam met een tv-ploeg, maakte opnames, plaatste 'een enkele' alcoholische versnapering en vertrok weer. Everybody happy en/of dronken. Dat luidruchtig streepje daar bij de microfoon - that's me.

vervolg ROSMALEN: ABSOLUTE TOPPER!

deuk. Alle grappen en grollen worden uit de doos gehaald. Hij nodigt Mirjam Mol uit voor een dineetje en verklaart ons wat er wel niet allemaal in en buiten zijn broek steekt. "We mogen blij zijn dat Nijs hier niet langer aanwezig is", zegt Kelder. Annette, die stil en verscholen in een hoekje achter in de zaal staat, glimlacht.

<< Galmen >>

Rosmalen: een absolute topper. Congres óók met humor

en vermaak. Jammer genoeg wordt de vergadering gesloten. Een groepje (studenten natuurlijk) neemt de gelegenheid te baat en gaat naar aanleiding van een afgewezen motie luidkeels het Wilhelmus zingen. De landelijk secretaris vorming & scholing ziet zijn kans schoon voor een openbaar optreden. Ook hij begint te galmen. "Juliana, oh Juliana, wij houden van jou", zingt hij vals door de microfoon. Iedereen staat gauw op en verlaat de zaal. Een weekend van twee fijne dagen wordt abrupt verstoord.

BINNENLAND

BEGROTING EN TIENJARENPLAN MINISTERIE VAN DEFENSIE

door Mark Aalders

ROTTERDAM, 18 november 1988 - De begroting van het ministerie van Defensie is dit jaar extra interessant daar 1989 het eerste jaar is van het nieuwe tienjarenplan 1989-1998 voor de Nederlandse defensie. In het onderstaande artikel zal zowel op de begroting van 1989 worden ingegaan als op het plan, de filosofie erachter en de implicaties voor de verschillende onderdelen van de krijgsmacht.

Het tienjarenplan en de defensiebegroting 1989 berusten op afspraken uit het regeerakkoord en het door Defensie te leveren aandeel in het pakket bezuinigingsmaatregelen voor de komende jaren. Dit heeft zijn gevolgen voor de groei van de defensie-uitgaven. Binnen de NAVO is als richtlijn voor de uitgavengroei drie procent genomen. Daar de NAVO geen supranationale organisatie is die richtlijnen kan uitvaardigen die bindend zijn voor de lidstaten, is deze drie procent meer een advies dan een verplichting. In het regeerakkoord is een reële groei van twee procent afgesproken. Door de succesvolle bezuinigingsoperaties en personeelsafslankingen is ook deze twee procent niet gehaald.

De realisatie en raming voor de kabinetsperiode ziet er als volgt uit:

1986:	1,5 procent
1987:	1,8 procent
1988:	0,5 procent
1989:	0,6 procent
1990:	0,6 procent

Door een overheveling van de personele naar de materiële sector in 1989 en de daaropvolgende jaren kunnen de uitgaven voor de gevechtskracht nog met één procent blijven groeien. In het tienjarenplan en de meerjarenramingen is voor na 1990 uitgegaan van twee procent reële groei van de defensie-uitgaven. Tijdens deze kabinetsperiode zullen voor deze jaren alleen verplichtingen worden aangegaan die passen binnen een reële groei van één procent, om volgende regeringen niet vast te leggen. Volgens een aantal critici in de krijgsmacht is dit niet zo'n slimme zet van het ministerie, daar dit voor een toekomstig kabinet wel eens reden zou kunnen zijn om te zeggen "dan kunnen jullie het dus verder ook wel met die ene procent redden".

De rijksbegroting voor Defensie ziet ervoor 1989 als volgt uit (bedragen in miljarden):

Algemeen (ministerie)	: 1,146
Pensioenen, wachtgeld en uitkeringen	: 1,379
Landmacht	: 5,551
Marine	: 2,763
Luchtmacht	: 2,846
Marechaussee	: 0,255
Civiele verdediging	: 0,027
Totaal	: 13,966

De algemene uitgaven betreffen voornamelijk het ministerie (in het bijzonder het personeel), algemene investeringen, automatisering en exploitatie, alsmede internationale verplichtingen (infrastructuurprojecten van de NAVO). Ook de post "geheime uitgaven" (vijf miljoen) valt onder deze categorie.

De pensioenvoorziening voor het militair personeel is bij Defensie in eigen beheer. Hier wordt ruim 1,3 miljard per jaar aan uitgegeven. Overwogen wordt de uitvoering over te dragen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.

Voordat wordt ingegaan op de begrotingen van de verschillende onderdelen van de krijgsmacht is het noodzakelijk eerst aandacht te besteden aan het tienjarenplan, daar de begroting van 1989 is te beschouwen als de eerste tracé van dit plan, en de verdeling van de middelen tussen en binnen de legeronderdelen door het plan beïnvloed wordt.

Tot voor kort vond de verdeling van de beschikbare middelen over de onderdelen van de krijgsmacht via een vaste verdeelsleutel plaats: de Landmacht kreeg de helft, de Marine en de Luchtmacht kregen elk een kwart. Mede door de lagere groei van middelen die Defensie ter

beschikking staan, was een hernieuwde prioriteitsstelling noodzakelijk. Gelet op de hoofddoelstelling van de NAVO (het voorkomen van oorlog), en gegeven de overmacht van het Warschaupact (met name in de Centrale Sector), betekent dit dat de taak van het Eerste Legerkorps (Noordduitse Laagvlakte) voorrang geniet. Na grondige analyse kwam Defensie tot de conclusie dat de vaste verdeelsleutel los gelaten moest worden, om ten gunste van de Landmacht te worden gewijzigd.

In de politiek is de hernieuwde prioriteitsstelling met instemming begroet. Alleen twijfelen met name het CDA en de PvdA eraan of een stijging met twee procent van de uitgaven na 1990 mogelijk is.

Voor het komende tienjarenplan ziet de verdeling van middelen tussen de onderdelen van de krijgsmacht er als volgt uit (bedragen in miljarden):

Landmacht : 62,69 (51,9 procent)
 Marine : 28,876 (24,1 procent)
 Luchtmacht: 28,641 (24,0 procent)

In het plan is voor ongeveer 5,4 miljard tussen de onderdelen van de krijgsmacht herschikt. Daarvan is ongeveer 4,4 miljard ten goede gekomen aan het budget van de Landmacht, bijna negenhonderd miljoen aan de Marine en honderd miljoen aan de Luchtmacht. Maar ook binnen de legeronderdelen zijn de aandachtspunten herzien.

<< Landmacht >>

De relatieve verhoging van de hoeveelheid beschikbare middelen voor de Landmacht en een interne herschikking hebben het mogelijk gemaakt om enige wezenlijke voorzieningen voor het Eerste Legerkorps die op de achtergrond dreigden te raken in de plannen op te nemen.

Gegeven de overmacht aan tanks en de omvangrijke luchtmacht van het Warschaupact is prioriteit gegeven aan pantserbestrijding (met name de invoering van anti-tank helikopters en verbetering van de Leopard-2), aan luchtverdediging (Stinger), aan verbetering van de communicatielijnen, aan elektronische oorlogsvoering (EOV) en aan bescherming tegen nucleaire, biologische en chemische wapens (NBC-bescherming).

Aan investeringen is voor de planperiode 16,7 miljard uitgetrokken (exclusief onderhoud van ruim één miljard per jaar).

<< Marine >>

Gezien de nog steeds in omvang toenemende gevechtskracht van de Sovjetrussische marine, en het grote aandeel van offensieve wapens als onderzeeërs hierin, is de rol van de Marine nog steeds een belangrijke. Binnen de NAVO legt de Marine zich toe op bestrijding van onderzeeërs, mijnenbestrijding en verdediging van het grondgebied van de NAVO (met name de Noordflank).

Binnen de Marine is bezuinigd door enkele verbeteringsprogramma's te schrappen en twee fregatten vervroegd af te stoten.

De onderzeedienst wordt op zes boten gehouden. Vervanging van enige onderzeeërs (uit de Zwaardvis-klasse) zal omstreeks 1991 aan de orde komen. Omdat er behoefte

is aan standaardisatie is het de bedoeling de huidige serie van vier Walrus-onderzeeërs met nog twee boten uit deze klasse uit te breiden. Maar door de technologische ontwikkelingen, en gezien de "Walrus-affaire", is het nog maar de vraag of dit ook daadwerkelijk zal geschieden.

De onderdelen maritieme patrouillevliegtuigen, helikopters, mijnendienst en het Korps Mariniers worden op het geplande niveau gehouden.

Aan investeringen staat 10,7 miljard op het programma in het tienjarenplan. Voor 1989 is dit ruim één miljard (de materiële exploitatie is 360 miljoen).

<< Luchtmacht >>

Dit onderdeel van de krijgsmacht heeft het meest te lijden onder de herzieningen die plaats vinden in het kader van het hernieuwde tienjarenplan. De grootste bezuiniging uit het plan vindt hier plaats. Enerzijds gaat het hier om een beperking in de compensatie van tegenvallende vredesverliezen bij de F-16's. Anderzijds wordt er nu vanuit gegaan dat de F-16 pas vanaf het jaar 2010-2020 vervangen hoeft te worden (bij aanschaf werd nog uitgegaan van vervanging omstreeks het jaar 2000). Een deel van de besparingen zal wel besteed moeten worden aan verbetering van de bewapening. Hiermee blijft de vloot van 162 operationele F-16's de ruggegraat van de Luchtmacht vormen. Voordeel van dit jachtvliegtuig is dat het voor meer taken inzetbaar is ("swing role"). Verder wordt een deel van de luchtverkenningstaak beëindigd, terwijl ook de geplande uitbreiding en vervanging van de luchttransportvloot niet doorgaat. Op de luchtverdediging wordt niet bezuinigd. De invoering van de Patriot blijft volgens plan geschieden.

De investeringen in materieel voor de totale planperiode bedragen 10,3 miljard, in 1989 zal dit bijna één miljard zijn. Voor exploitatie staat 550 miljoen op de begroting.

<< Personeel >>

Tot slot zal het personeelsbeleid aan de orde komen. In totaal werken ongeveer 131 duizend mensen bij de leger.

	militair	burger	dienstplichtig
Centrale dienst (ministerie)	600	4 300	200
Landmacht	22 900	12 200	42 700
Marine	15 500	6 100	1 400
Luchtmacht	13 400	2 700	4 800
Marechaussee	3 700	100	400
Totaal	56 100	25 400	49 500

Het personeelsbeleid is op veel fronten in beweging. Herziening van opleidingen, een flexibel en op het individu gericht loopbaanbeleid (in tegenstelling tot het oude starre promotiesysteem) en een bijbehorende differentiatie in de beloning worden geïntroduceerd. Verder worden per functie nu ook functie-eisen vastgesteld.

Het percentage vrouwen in het leger is nog betrekke-

lijk gering. Momenteel bedraagt het ruim drie procent. Dit percentage is stijgende. De onderdelen van de krijgsmacht hebben actieplannen opgezet om de indiensttreding en integratie van vrouwen in het leger te bevorderen. Alle regels die dit belemmeren zijn inmiddels ongedaan gemaakt.

Ook op het gebied van de dienstplicht zijn een aantal veranderingen op komst. Momenteel is een projectgroep (!) bezig een nieuw uitstel-, vrijstellings-, keurings- en indelingsbeleid te ontwerpen. Het doel is een flexibel en op het individu afgestemde dienstplicht. Vooruitlopend hierop is de maximum leeftijd waarop een vervolgstudie kan worden begonnen verhoogd van twintig tot 21 of 22 jaar (afhankelijk van geboortedatum). Deze

maatregel levert de regering en passant meteen wat minder jeugdwerkloosheid op. De verruimde mogelijkheden gaan wel gepaard met een beperking van "uitstel is afstel". Onze (potentiële) dienstplichtigen staan dus heel wat te wachten.

Over de begroting en het tienjarenplan van het ministerie van Defensie is voor geïnteresseerden de nodige extra informatie te verkrijgen. Bij de afdeling voorlichting van het ministerie van Defensie, kan men een samenvatting van de rijksbegroting voor Defensie, met daarin verwerkt het tienjarenplan, aanvragen (070-188188). Deze samenvatting van zo'n zestig pagina's bevat alle essentiële informatie.

VORMING & SCHOLING

VIJF JAAR M50

door Bas Bakker

GRONINGEN, 18 november 1988 - Op 11 november 1988 bestond M50 vijf jaar. M50 is een politieke vormingsinstelling die bestuurd wordt door de politieke jongerenorganisaties (pjo's) CDJA, JD, JOVD, JS, PS-jongeren en sinds kort ook door de PPR-jongeren. In dit artikel zal ik uiteenzetten hoe M50 is ontstaan, wat ze doet, en wat de JOVD met M50 te maken heeft.

<< Ontstaan M50 >>

Binnen de voorganger van M50, het Politiek Jongeren Kontakt (PJK), rees een conflict tussen de pjo's enerzijds, en de staf van het PJK anderzijds. Naar aanleiding van dit conflict werd een commissie in het leven geroepen. Na rijp beraad stelde de commissie een werkwijze voor die alle pjo's konden onderschrijven. Onder tusschen bleek het ministerie van Welzijn Volksgezondheid en Cultuur (WVC) met betrekking tot het PJK eigen ideeën te hebben ontwikkeld, die het doordrukte. Simpel gesteld wilden de pjo's een vormingsinstituut met een "voor en door jongeren"-karakter, terwijl WVC meer zag in een vormingsinstituut met een "brede" grondslag, waarin naast de pjo's ook andere organisaties zouden participeren. Al snel bleek de nieuwe stichting (nu Bureau Politiek Jongeren Kontakt geheten) een heel andere opzet te hebben dan de pjo's voor ogen hadden. De pjo's stapten daarom spoedig uit het Bureau Politiek Jongeren Kontakt, en richtten een eigen vereniging op. Tijdens de behandeling van de begroting van WVC in 1983 dienden CDA, PvdA en VVD een motie met nummer 50 in (vandaar de naam M50), waarmee de subsidie voor het Bureau Politiek Jongeren Kontakt werd overgeheveld naar de eigen vereniging van de pjo's (nu M50 genaamd).

<< Werkwijze M50 >>

M50 werkt projectsgewijs. Elk project wordt bedacht door een pjo, maar moet wel eerst worden goedgekeurd door de algemene vergadering van M50, waarin iedere pjo twee vertegenwoordigers heeft. M50 richt zich op jongeren die nog niet gekozen hebben voor een bepaalde ideologie. Er wordt gestreefd naar zo origineel mogelijke projecten, opdat ze goed aansluiten bij de belangstelling van jongeren. Enkele voorbeelden van projecten die door M50 zijn uitgevoerd: Jeugdwerkloosheid (JS), Buitenlandse jongeren (JS) en Mondiale vorming (JOVD). Natuurlijk is M50 nog steeds bezig met het ontwikkelen van nieuwe projecten. Zo zal in 1989 een stripboek over politieke stromingen verschijnen (een

idee van de JOVD). M50 heeft een eigen pand in Utrecht, en enkele personeelsleden. De bureaucoördinator is Bart Leidsman (oud-hoofdbestuurslid van de JOVD).

<< Relatie M50/JOVD >>

De JOVD trekt jongeren aan, die al belangstelling voor politiek hebben. M50 zorgt ervoor dat jongeren belangstelling voor de politiek krijgen. M50 en de JOVD vullen elkaar dus prima aan!

**WIJ DRUKKEN
BIJNA
ALLES!**

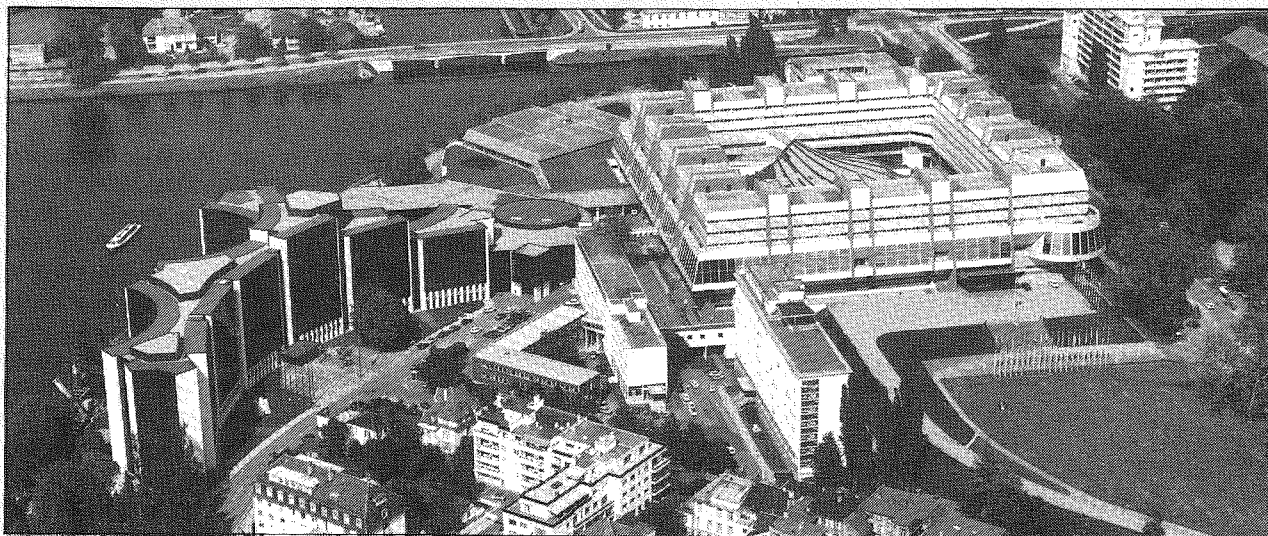

Buiten bankbiljetten kunt u
bij ons terecht voor
al uw wensen op drukgebied

**PRINTASS
PARTNER**
MEMBER VAN DE VERENIGING DRUKKERIJEN

**Dinky
Druk**

Koningstraat 74, tel. 02230-15167
Pastoor Koopmanweg 5, tel. 02230-31466
Postbus 330, 1780 AH Den Helder

MEDEDELING EUROPA 2000

door Mark Aalders

Op dit moment zijn er een aantal faciliteiten ter beschikking die afdelingen en districten kunnen gebruiken bij het opzetten van activiteiten in het kader van het Europa 2000-project.

Ten eerste betreft het een drietal rollenspellen. Informatie hierover is te verkrijgen bij Constantijn Dolmans (071-141293).

Ten tweede zijn er op het algemeen secretariaat posters, folders en dergelijke te verkrijgen. Dit materiaal staat onder beheer van Ward van Dijk (020-433083). Vanaf half december zijn tevens drie exemplaren van een video-film over Europa te leen zijn.

Tot slot zou ik je erop willen wijzen dat in de komende Driemaster en Lef artikelen zullen verschijnen als achtergrondinformatie bij de resolutie. De leden van de Europa 2000-projectgroep zijn ook bereid om in den lande de resolutie toe te lichten.

Voor meer informatie kun je met de leden van de Europa 2000-projectgroep (zie adressenvraagbaak) of met mij (010-4141366) contact opnemen.

SAMEN EEN DOEL: HET MARK RUTTE-GEVOEL

door Jan Verhagen

SCHEVENINGEN, 29 november 1988 - Mark Rutte, postbus 93168, 2509 AD 'S-GRAVENHAGE (070-522564). Studie: geschiedenis en recht. Met zijn 21 jaar de benjamin van het hoofdbestuur (hb). In ieder geval: een onomstreden voorzitter. Goed ingewerkt, na drie maanden. Vol ambities, net zoals zijn 27 voorgangers. Misschien nog wat ambitieuzer? Wat extra plannen? Nieuwe plannen?

Hij is voorzichtig, ik mag wel zeggen: zeer voorzichtig in zijn uitlatingen. Over zijn stokpaardjes. Over de vereniging, over de JOVD. Zijn JOVD, onze JOVD.

Heeft een voorzitter macht? Invloed? Of is het een veredelde voorlichter? Wat gaat er komend jaar gebeuren? De JOVD moet groter worden, okay. Dat zal ook wel lukken: volgend jaar een lustrum plus twee verkiezingen! Moet de JOVD veranderen? Driemaster maakt nader kennis met: Mark Rutte.

"Wat er ook gebeurt, ik zal ervoor zorgen dat ik er geen maagzweer aan overhoud. Dat moet kunnen. Kijk, de JOVD is een verschrikkelijk leuke club. Een goede organisatie. Het draait nu erg goed. Ik zie geen problemen. Mochten die er toch komen, dan zal ik me er volledig op storten om ze op te lossen. Door voldoende afstand te houden en voldoende te relativieren moet dat lukken, zonder slapeloze nachten.

Ik sta bekend als iemand die compromissen zoekt. Dat is ook een taak van de voorzitter: je moet partijen bij elkaar brengen. Ik vind dat je niet de discussie al te vroeg moet bepalen. Maar bij een bepaalde grens stopt dat zoeken naar een compromis. Voorbij die grens moet je keuzes durven te maken! Annette Nijs heeft de kri-

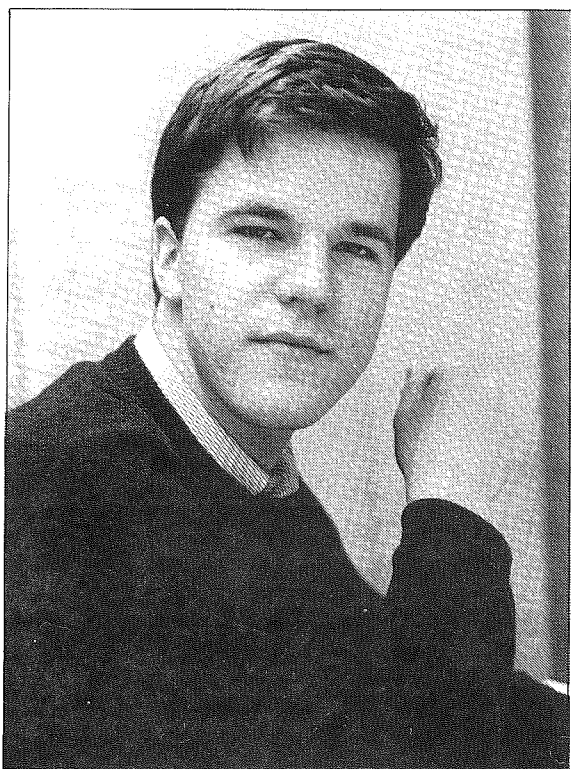
tiek gehad te vroeg te kiezen.

De macht van een voorzitter is niet zo groot. Je kunt partijen bij elkaar brengen, en je kunt iets nieuws beginnen. Het hb wil graag nieuwe ideeën stimuleren. Het zal de discussie starten. Niet door eigen standpunten in te nemen, maar door een kader te scheppen voor de discussie. Er moet discussie komen over het bestaansrecht van de JOVD, over de taken van de JOVD, en of we die doelen wel goed proberen te bereiken. De JOVD biedt veel aan. Het pakket is erg breed. Maar echt diepgaand is het niet. Welnu, verdieping kun je krijgen door een kritische filosofische discussie en door het aansnijden van nieuwe politieke onderwerpen.

Met het hb van nu moet dat lukken. We moeten veel

kunnen bereiken. Kleurloos? Nee. Er zitten 'linkse' en 'rechtse' mensen in. Helaas is niemand extreem links of extreem rechts. Trouwens, de stromingen links en rechts zijn verdwenen; tegenwoordig gaat de discussie over de organisatie. Alle voorzitters van de districten zitten bij een congres in werkgroep A de organisatorische zaken te behandelen. Dat is wel te verklaren ook. Zo'n voorzitter merkt dat hij daar echt invloed kan uitoefenen: hij kan de begroting van de JOVD aanpassen en dat soort dingen. Daar ziet hij direct resultaat.

Maar het échte beleid van de JOVD wordt gemaakt in de werkgroepen B, C, D en E, waar de politieke standpunten van de JOVD worden bepaald. Het topkader, inclusief de voorzitters van de districten, moet zich met de politiek gaan bezighouden.

Mark Rutte: "De dag nadat ik gevraagd werd voorzitter te worden, begonnen de discussies al wie mij zou opvolgen. Absurd!"

Om dat te bereiken wil ik duidelijk maken dat de JOVD politieke invloed heeft. Met het bepalen van standpunten via moties en resoluties geven we onze mening. Dat geeft pressie naar de pers en naar de Kamer. Bovendien: de mensen die nu in de JOVD zitten worden later actief in politieke partijen, in bedrijven en in bij voorbeeld verenigingen.

De onafhankelijkheid van de JOVD is enorm belangrijk. We kunnen daardoor standpunten innemen die anders onmogelijk zouden zijn geweest. We kunnen derhalve ook mensen vangen die nog geen keus voor een partij hebben gemaakt. We hebben daardoor geen zuigwerking. Zo wordt het kader van het CDJA weggezogen naar het CDA. Maar bij de JOVD hebben we veel langer iets aan onze leden. Ze maken bij ons hun carrière af. Ten slotte missen we door die onafhankelijkheid een vangnet. Als de JS forse

schulden maakt, worden die wel kwijtgescholden door de PvdA. Bij ons niet. Dat geeft onze bestuurders een groter gevoel voor verantwoordelijkheid. In theorie dus betere bestuurders!

Ik denk niet dat ik de geschiedenis in zal gaan als een kleurloos voorzitter. Ik wil namelijk meer dan alleen op de toko passen en wat brandjes blussen. Er kan nog veel verbeterd worden aan de JOVD. Iedereen moet er trots op worden een JOVD'er te zijn. Ik probeer te bereiken dat men niet onder de Nederlandse vlag wil zitten, maar onder de vlag van de JOVD. Tussen al die verschillende JOVD'ers (want ze verschillen onderling enorm) moet een echte eenheid ontstaan.

En ook heel belangrijk: geloofwaardigheid. De JOVD moet 1) groter worden, 2) kritischer zijn en 3) meer zaken moeten besproken worden. Een voorbeeld? Het lijkt mij interessanter om niet te praten over het Wilhelmus, maar veeleer over de grenzen van de rechtsstaat. Dat laatste is niet te ingewikkeld. Integendeel! Praten over het Wilhelmus is moeilijker, want daarvoor moet je twee coupletten kennen, en die ken ik niet. Het Wilhelmus zegt me ook niets. Maar met de rechtsstaat heb ik dagelijks te maken, als ik om me heen kijk!

De discussies moeten over principes gaan, over uitgangspunten en toepassingen van het liberalisme. Zonder allerlei theoretische achtergronden.

Op het congres, bij mijn intrede, heb ik gezegd: de VVD moet zich links van het CDA opstellen. Daar zijn de kiezers. Rechts wordt de spoeling steeds dunner, want het CDA schuift naar rechts op. De VVD heeft duidelijke liberale standpunten. Maar ze verkrachten hun eigen standpunten om rechts te blijven. Het conservatieve gezicht moet afgeschud worden!

Nederland is een liberaal land. Nederland is tolerant, te denken valt aan ons beleid ten aanzien van drugsverslaafden en buitenlanders. Nederlanders zijn heel individualistisch. We houden van ons land, juist omdat het zo liberaal is.

Ik heb niets tegen het verschijnsel land, maar het moet niet bureaucratisch worden. Veramtelijkheid is het ergste wat er is. Iemands persoonlijke levensvrijheid moet namelijk niet beperkt worden... Dat ze mijn adres willen hebben voor mijn belastingformulier, prima. Maar waarom moet ik verdomme naar het stadhuis als ik naar het buitenland wil?

Op mijn zestiende ben ik lid geworden van de JOVD. Een maand daarna van de VVD. Zo'n lidmaatschap van een politieke partij zegt absoluut niets. Alleen kom je er openlijk voor uit dat je het hokje van die partij rood inkleurt. De VVD is de enige liberale partij die er is, al zitten er ook wel liberalen in D66 en in de PvdA (bij de laatste wat minder). D66 is absoluut geen alternatief, en zal dat ook nooit worden. Het is de persoonlijke roepstoeter van Van Mierlo.

Als hoofdbestuurder van de JOVD mag je niet actief zijn in bestuurlijke functies van een politieke partij. Aan bestuurders van districten en afdelingen raden we het sterk af. Vaak krijgen districten en afdelingen geld van de VVD. In ruil daarvoor menen sommigen dat ze een bestuursfunctie moeten aanvaarden, of foldertjes moeten uitdelen. Nee hoor! We leveren toekomstig kader voor die club, dat is onze tegenprestatie. Je moet alle subsidiepotjes in die partij opzoeken, daar ben ik pragmatisch in. Maar je hoeft niets terug te doen!"

BRUNING EEN VROUW!

door Ronald Niemeijer

VEENDAM, 15 november 1988 - Janine Bruning, 22 jaar en ongehuwd. Studeert in Groningen personeelswerk aan de hbo. Sinds kort secretaris promotie & ledenwerving van district Noord. Een vrouw die van problemen houdt, en ze met succes oplost. Een vrouw die de politiek serieus neemt, en er later wat mee wil doen.

<< Actief >>

Sinds haar achttiende was zij al lid van de afdeling Oost-Groningen. Spoedig nam zij plaats in het bestuur als vice-voorzitter organisatie (vvo). Maar daar bleef het niet bij; ze nam ook nog de taak als hoofdredactrice op zich. "Er waren wat problemen met het opstarten van een krantje. Ik voelde mij toen wel geroepen om deze taak op me te nemen." Zo gezegd, zo gedaan. Er kwam een krantje, dat ook nu nog met succes draait. "Ik heb er erg veel energie en tijd in gestoken. Zo heb ik hele middagen in Winschoten rondgelopen op jacht naar adverteerders. Het was niet gemakkelijk hoor! Maar ja, de resultaten zijn er dan ook naar."

Janine wist niet alleen het krantje in een goede richting te duwen, maar tevens vervulde zij haar functie als vvo met veel succes. "Ik heb talrijke prominente naar het Noorden gehaald", vertelt zij mij met enige trots. "Onder andere Jorritsma en Dijkstal." Ja, ja denk ik, deze vrouw werkt niet met haar ellebogen, maar met haar verstand!

<< Opvallen >>

Janine maakt sinds kort als secretaris promotie & ledenwerving deel uit van district Noord. "Had je een kruiwagentje?" Vraag ik brutaal. "Kom nou!" Reageert zij enigszins verbolgen aan de andere kant van de lijn. "Je moet gewoon opvallen. Zo heb ik alle bijeenkomsten en cursussen bijgewoond. Als je vaak je gezicht laat zien, dan val je vanzelf op."

<< Positieve discriminatie? >>

Naast Corinne Vennik (de secretaris vorming & scholing) is Janine nu de tweede vrouw in het bestuur van district Noord. "Ga je er wat aan doen om meer vrouwen bij de JOVD en in de besturen actief te krijgen", vraag ik nieuwsgierig. "Eh..." Er valt een stilte aan de andere kant van de lijn. "Laat ik het zo zeggen: ik sta erin ieder geval voor open. Maar het is niet zo slecht, als de meesten denken. Elk bestuur bestaat wel uit een vrouw. Maar het is geen slechte doelstelling om meer

vrouwelijke inspraak te krijgen. Niet alleen in de vorm van secretaris, maar denk ook eens aan een vvo-schap, of nog beter als voorzitter." "Maar hoe wil je dit dan bereiken", vraag ik. Janine reageert snel. "Hoe je dit kunt bereiken? Bij voorbeeld met cursussen. Overigens kun je beter contact opnemen met een bestuur, en voorstellen eens een vrouw een bestuursfunctie toe te schuiven." "Moet ik hierbij dan denken aan positieve discriminatie?" Janine: "Nee, zover wil ik niet gaan. De kwaliteit moet natuurlijk wel een rol blijven spelen. Maar als blijkt dat een vrouw betere kwaliteiten heeft dan een man, dan zou je haar eigenlijk onmiddellijk moeten benoemen."

<< Slapen >>

Pas secretaris promotie & ledenwerving en nu al komt zij met uitgebreide plannen op tafel. "Ik wil slapende afdelingen wakker maken", is haar doelstelling. "Neem bij voorbeeld 'De Hunze' (Hoozeand). Dat is een afdeling die slaapt, met haar een betalende lid. Ik zeg dan: je moet besturen opnieuw gaan benaderen. Er is vast wel iemand die zich opnieuw wil inzetten. Zo niet, dan ga je verder zoeken. Je vindt vanzelf iemand." "Vind je het leuk om dit werk te doen", vraag ik vervolgens. Janine: "Ja, natuurlijk! En vooral omdat ik een opleiding doe die er veel mee te maken heeft. Ik kan de theorie nu in praktijk brengen. Je kunt toch niets mooiers bedenken!"

<< Werkezel >>

Janine was erg verrast toen zij van haar bevordering tot secretaris promotie & ledenwerving hoorde. "Er zijn mensen die echt op een bevordering rekenen. Dat was bij mij niet zo. Alles kwam bij mij onverwacht."

District Noord lijkt met Janine een goede 'aankoop' te hebben gedaan. Janine ontpopt zich in elk geval als een 'werkezel', die zich maar al te graag voor het oplossen van problemen wil inzetten. "Ik zal het wel druk krijgen. Maar mijn gezicht zul je ongetwijfeld bij diverse activiteiten blijven zien!"

LEDENGROEI!

'S-GRAVENHAGE, 3 november 1988 - De afdeling 's-Gravenhage heeft een nieuw, energiek bestuur. Op zich is dit geen echt nieuws, maar door interne problemen werd vorig jaar een lichte averij opgelopen. De activiteiten hadden daar nogal onder te lijden. Inmiddels is de schade hersteld en kunnen alle zeilen worden gehesen. Koers: ledengroei! Komend jaar is niet alleen voor de landelijke JOVD een lustrumjaar, maar ook de afdeling 's-Gravenhage viert haar veertigjarig bestaan. Een lustrumcommissie bereidt grootse plannen voor. De afdeling 's-Gravenhage is zeer zelfverzekerd, en spreekt de verwachting uit spoedig de beker voor de afdeling met het sterkst groeiende ledental te bemachtigen!

NIEUWE IDEEËN

door Marco Schraaver

Tot mijn grote vreugde heb ik mogen constateren dat onze Driemaster vooruit gaat op het gebied van niet-verenigingsartikelen, die facetten belichten van de (inter)nationale politiek. Men kan een discussie voeren of dergelijke stukken thuis horen in ons verenigingsblad, maar dat is iets wat de redactie zelf maar moet bepalen.

Waar ik me wel zorgen over begin te maken, zijn bepaalde artikelen van een bedenkelijk niveau. Het niveau dat op het peil ligt van "het lekker afzetten tegen de leraar maatschappijleer" of "het kritiek leveren, omdat er kritiek geleverd moet worden". Goedkope stukjes over het uiterlijk van de leden van het hoofdbestuur zijn bepaald geen berichten waar we op zitten te wachten. Het is daarnaast ook weinig relevant. Het gaat over de wijze waarop de taak wordt uitgevoerd. Het getuigt van intellectuele armoede.

Waar de redactie zich op positieve wijze zou kunnen onderscheiden, is het opperen van nieuwe ideeën. Bij voorbeeld over de structuur van de landelijke congres-

sen. Hoe alle leden daar tot hun recht kunnen komen. Als de redactie haar pijlen hierop zou richten en een discussie hierover zou aanzwengelen, in plaats van deze dure kolommen te vullen over Bommels-schoenen of promotiefoldertjes, dan zou het budget meer dan waard besteed zijn om de Driemaster te laten vervaardigen. De artikelen van een bedenkelijk niveau zijn leuk voor een schoolkrant, maar niet voor het orgaan van een politieke jongerenorganisatie.

Tot slot: waar blijft het colofon? Als eruit diverse hoeken van de vereniging smeekebeden komen, om die lijst met de leden van het hoofdbestuur te mogen aanschouwen, waarom antwoordt de redactie dan niet?

STRUISVOGELPOLITIEK

door René Wijninga

Met een gil stortte ik mij op de net door de postbode bezorgde Driemaster. Na een eerste blik door de inhoudsopgave besloot ik om de Driemaster deze keer van voor naar achter, en niet (zoals gewoonlijk) van achteren naar voren te lezen. Na een uurtje bereikte ik de achterpagina. Hier aangekomen besloot ik eerst koffie te gaan zetten. (Niet wetende dat ik even later aan iets sterkers toe zou zijn). Met een mok koffie in de hand begon ik aan de ingezonden brief die de kop "verdraagzaamheid" droeg. Dit artikel deed mij de haren te berge rijzen. Een alcohol verbod op de congressen? Wat is dat voor waanzin? Moet ik in plaats van het nuttigen van een pilsje een joint opsteken, omdat dit beter voor mijn gezondheid is? En dan in de volgende Driemaster zeker gaan klagen dat je ongewenst meeroker bent!

Er moet volgens Lisette Brandsma een verbod op het schenken van alcohol komen. Het eerste wat na het invoeren van deze maatregel gaat gebeuren is dat iedereen in zijn attaché-case flessen met hoge percentage's naar zijn kamer smokkelt. Als ook dat verboden wordt, is de volgende stap de verplaatsing van het "alcoholprobleem" naar de dichtstbijzijnde alcohol verkopende lokaliteit. Dit is dus een duidelijk voorbeeld van struisvogelpolitiek.

Het lijkt mij juist een bijzonder slecht idee om de problemen van de alcohol nuttigende JOVD'ers naar elders te verplaatsen. Nu kun je ten minste nog zeggen dat ze het rustig aan moeten doen. En je kunt ze naar hun kamer brengen om ze daar hun roes uit te laten

slapen. Bovendien wordt de door de JOVD zo hoog in het vaandel geschreven individuele vrijheid aangetast.

Denkende aan het spreekwoord "als er een schaap over de dam is volgen er meer", moet er tegen het voorstel van Lisette een krachtig en driewerf "NEEN!" geroepen worden. Als ik dan ook de adviezen van de resolutiecommissie bij de moties 23 en 24 van de subsidiestromen-resolutie in het laatste congresboek lees, waarin gesteld wordt dat uitzonderingen op regels niet getolereerd kunnen worden, vraag ik mij af hoe deze congresgangster het in haar hoofd heeft gehaald om een alcoholverbod op de congressen voor te stellen. Ronduit absurd! Tegen mensen die dit soort gedachten ventileren kan ik maar een ding zeggen: "PROOST!"

Hendrix Papier Nijmegen B.V.

hpn KANTOORVISIE VOOR MORGEN!

Hulzenseweg 10-20
6534 AN Nijmegen-Holland
Postbus 217 - 6500 AE Nijmegen
Tel. 080-561044* (8 lijnen)
Telex 48694 Telefax 080-566631

De meest complete kantoorleverancier!

DINSDAG 27 DECEMBER 1988

FANTASTISCH GALA

AFDELING EINDHOVEN

Plaats: Golden Tulip Hotel te Geldrop.
Kosten: f 30,00.

Voor meer informatie: Annette Romijn (040-433464).